നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

വിനയപിടകേ

പാചിത്തിയപാളി

൫. പാചിത്തിയകണ്ഡം

൧. മുസാവാദവഗ്ഗോ

൧. മുസാവാദസിക്ഖാപദം

ഇമേ ഖോ പനായസ്മന്തോ ദ്വേനവുതി പാചിത്തിയാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഹത്ഥകോ സക്യപുത്തോ വാദക്ഖിത്തോ ഹോതി. സോ തിത്ഥിയേഹി സദ്ധിം സല്ലപന്തോ അവജാനിത്വാ പടിജാനാതി, പടിജാനിത്വാ അവജാനാതി, അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസതി, സങ്കേതം കത്വാ വിസംവാദേതി. തിത്ഥിയാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഹത്ഥകോ സക്യപുത്തോ അമ്ഹേഹി സദ്ധിം സല്ലപന്തോ അവജാനിത്വാ പടിജാനിസ്സതി, പടിജാനിത്വാ അവജാനിസ്സതി, അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരിസ്സതി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസിസ്സതി, സങ്കേതം കത്വാ വിസംവാദേസ്സതീ''തി!

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം തിത്ഥിയാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ യേന ഹത്ഥകോ സക്യപുത്തോ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഹത്ഥകം സക്യപുത്തം ഏതദവോചും - ''സച്ചം കിര ത്വം, ആവുസോ ഹത്ഥക, തിത്ഥിയേഹി സദ്ധിം സല്ലപന്തോ അവജാനിത്വാ പടിജാനാസി, പടിജാനിത്വാ അവജാനാസി, അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരസി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസസി, സങ്കേതം കത്വാ വിസംവാദേസീ''തി? ''ഏതേ ഖോ, ആവുസോ, തിത്ഥിയാ നാമ യേന കേനചി ജേതബ്ബാ; നേവ തേസം ജയോ ദാതബ്ബോ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഹത്ഥകോ സക്യപുത്തോ തിത്ഥിയേഹി സദ്ധിം സല്ലപന്തോ അവജാനിത്വാ പടിജാനിസ്സതി, പടിജാനിത്വാ അവജാനിസ്സതി, അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരിസ്സതി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസിസ്സതി, സങ്കേതം കത്വാ വിസംവാദേസ്സതീ''തി!

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഹത്ഥകം സക്യപുത്തം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഹത്ഥകം സക്യപുത്തം പടിപുച്ഛി - ''സച്ചം കിര ത്വം, ഹത്ഥക, തിത്ഥിയേഹി സദ്ധിം സല്ലപന്തോ അവജാനിത്വാ പടിജാനാസി, പടിജാനിത്വാ അവജാനാസി,

അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരസി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസസി, സങ്കേതം കത്വാ വിസംവാദേസീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, തിത്ഥിയേഹി സദ്ധിം സല്ലപന്തോ അവജാനിത്വാ പടിജാനിസ്സസി, പടിജാനിത്വാ അവജാനിസ്സസി, അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരിസ്സസി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസിസ്സസി, സങ്കേതം കത്വാ വിസംവാദേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨. **''സമ്പജാനമുസാവാദേ പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൩. **സമ്പജാനമുസാവാദോ** നാമ വിസംവാദനപുരേക്ഖാരസ്സ വാചാ, ഗിരാ, ബ്യപ്പഥോ, വചീഭേദോ, വാചസികാ വിഞ്ഞത്തി, അട്ഠ അനരിയവോഹാരാ - അദിട്ഠം ദിട്ഠം മേതി, അസ്സുതം സുതം മേതി, അമുതം മുതം മേതി, അവിഞ്ഞാതം വിഞ്ഞാതം മേതി, ദിട്ഠം അദിട്ഠം മേതി, സുതം അസ്സുതം മേതി , മുതം അമുതം മേതി, വിഞ്ഞാതം അവിഞ്ഞാതം മേതി.

അദിട്ഠം നാമ ന ചക്ഖുനാ ദിട്ഠം. **അസ്സുതം** നാമ ന സോതേന സുതം. **അമുതം** നാമ ന ഘാനേന ഘായിതം, ന ജിവ്ഹായ സായിതം, ന കായേന ഫുട്ഠം. **അവിഞ്ഞാതം** നാമ ന മനസാ വിഞ്ഞാതം. **ദിട്ഠം** നാമ ചക്ഖുനാ ദിട്ഠം. **സുതം** നാമ സോതേന സുതം. **മുതം** നാമ ഘാനേന ഘായിതം, ജിവ്ഹായ സായിതം, കായേന ഫുട്ഠം. **വിഞ്ഞാതം** നാമ മനസാ വിഞ്ഞാതം.

൪. തീഹാകാരേഹി ''അദിട്ഠം ദിട്ഠം മേ''തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ - പുബ്ബേവസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണിസ്സ''ന്തി, ഭണന്തസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണാമീ''തി, ഭണിതസ്സ ഹോതി ''മുസാ മയാ ഭണിത''ന്തി.

ചതൂഹാകാരേഹി ''അദിട്ഠം ദിട്ഠം മേ''തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ - പുബ്ബേവസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണിസ്സ''ന്തി, ഭണന്തസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണാമീ''തി, ഭണിതസ്സ ഹോതി ''മുസാ മയാ ഭണിത''ന്തി, വിനിധായ ദിട്ഠിം.

പഞ്ചഹാകാരേഹി ''അദിട്ഠം ദിട്ഠം മേ''തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ - പുബ്ബേവസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണിസ്സ''ന്തി, ഭണന്തസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണാമീ''തി, ഭണിതസ്സ ഹോതി ''മുസാ മയാ ഭണിത''ന്തി, വിനിധായ ദിട്ഠിം, വിനിധായ ഖന്തിം.

ഛഹാകാരേഹി ''അദിട്ഠം ദിട്ഠം മേ''തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ - പുബ്ബേവസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണിസ്സ''ന്തി, ഭണന്തസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണാമീ''തി, ഭണിതസ്സ ഹോതി ''മുസാ മയാ ഭണിത''ന്തി , വിനിധായ ദിട്ഠിം, വിനിധായ ഖന്തിം, വിനിധായ രുചിം.

സത്തഹാകാരേഹി ''അദിട്ഠം ദിട്ഠം മേ''തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ'' - പുബ്ബേവസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണിസ്സ''ന്തി, ഭണന്തസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണാമീ''തി, ഭണിതസ്സ ഹോതി ''മുസാ മയാ ഭണിത''ന്തി, വിനിധായ ദിട്ഠിം, വിനിധായ ഖന്തിം, വിനിധായ രുചിം, വിനിധായ ഭാവം.

൩. തീഹാകാരേഹി “അസ്സുതം സുതം മേ”തി...പേ॰... അമുതം മുതം മേതി... പേ॰... അവിഞ്ഞാതം വിഞ്ഞാതം മേതി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ - പുബ്ബേവസ്സ ഹോതി “മുസാ ഭണിസ്സ”ന്തി, ഭണന്തസ്സ ഹോതി “മുസാ ഭണാമീ”തി, ഭണിതസ്സ ഹോതി “മുസാ മയാ ഭണിത”ന്തി.

ചതൂഹാകാരേഹി...പേ॰... പഞ്ചഹാകാരേഹി...പേ॰... ഛഹാകാരേഹി...പേ॰... സത്തഹാകാരേഹി “അവിഞ്ഞാതം വിഞ്ഞാതം മേ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ - പുബ്ബേവസ്സ ഹോതി “മുസാ ഭണിസ്സ”ന്തി, ഭണന്തസ്സ ഹോതി “മുസാ ഭണാമീ”തി, ഭണിതസ്സ ഹോതി “മുസാ മയാ ഭണിതന്തി, വിനിധായ ദിട്ഠിം, വിനിധായ ഖന്തിം, വിനിധായ രുചിം, വിനിധായ ഭാവം.

൯. തീഹാകാരേഹി “അദിട്ഠം ദിട്ഠഞ്ച മേ സുതഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി “അദിട്ഠം ദിട്ഠഞ്ച മേ മുതഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി “അദിട്ഠം ദിട്ഠഞ്ച മേ വിഞ്ഞാതഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അദിട്ഠം “ദിട്ഠഞ്ച മേ സുതഞ്ച മുതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അദിട്ഠം “ദിട്ഠഞ്ച മേ സുതഞ്ച വിഞ്ഞാതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അദിട്ഠം “ദിട്ഠഞ്ച മേ സുതഞ്ച മുതഞ്ച വിഞ്ഞാതഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ... പേ॰....

തീഹാകാരേഹി അസ്സുതം “സുതഞ്ച മേ മുതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അസ്സുതം “സുതഞ്ച മേ വിഞ്ഞാതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അസ്സുതം “സുതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ... പേ॰... തീഹാകാരേഹി അസ്സുതം “സുതഞ്ച മേ മുതഞ്ച വിഞ്ഞാതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അസ്സുതം “സുതഞ്ച മേ മുതഞ്ച ദിട്ഠഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അസ്സുതം “സുതഞ്ച മേ മുതഞ്ച വിഞ്ഞാതഞ്ച ദിട്ഠഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

തീഹാകാരേഹി അമുതം “മുതഞ്ച മേ വിഞ്ഞാതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അമുതം “മുതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അമുതം “മുതഞ്ച മേ സുതഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അമുതം “മുതഞ്ച മേ വിഞ്ഞാതഞ്ച ദിട്ഠഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അമുതം “മുതഞ്ച മേ വിഞ്ഞാതഞ്ച സുതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അമുതം “മുതഞ്ച മേ വിഞ്ഞാതഞ്ച ദിട്ഠഞ്ച സുതഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

തീഹാകാരേഹി അവിഞ്ഞാതം “വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അവിഞ്ഞാതം “വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ സുതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അവിഞ്ഞാതം “വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ മുതഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അവിഞ്ഞാതം “വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ച സുതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അവിഞ്ഞാതം “വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ച മുതഞ്ചാ”തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി അവിഞ്ഞാതം “വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ച സുതഞ്ച മുതഞ്ചാ”തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

൭. തീഹാകാരേഹി ദിട്ഠം "അദിട്ഠം മേ"തി...പേ॰... സുതം "അസ്സുതം മേ"തി... പേ॰... മുതം "അമുതം മേ"തി...പേ॰... വിഞ്ഞാതം "അവിഞ്ഞാതം മേ"തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

൮. തീഹാകാരേഹി ദിട്ഠം "സുതം മേ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി ദിട്ഠം "മുതം മേ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി ദിട്ഠം "വിഞ്ഞാതം മേ"തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി ദിട്ഠം "സുതഞ്ച മേ മുതഞ്ചാ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി ദിട്ഠം "സുതഞ്ച മേ വിഞ്ഞാതഞ്ചാ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി ദിട്ഠം "സുതഞ്ച മേ മുതഞ്ച വിഞ്ഞാതഞ്ചാ"തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

തീഹാകാരേഹി സുതം "മുതം മേ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി സുതം "വിഞ്ഞാതം മേ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി സുതം "ദിട്ഠം മേ"തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി സുതം "മുതഞ്ച മേ വിഞ്ഞാതഞ്ചാ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി സുതം "മുതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ചാ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി സുതം "മുതഞ്ച മേ വിഞ്ഞാതഞ്ച ദിട്ഠഞ്ചാ"തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

തീഹാകാരേഹി മുതം "വിഞ്ഞാതം മേ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി മുതം "ദിട്ഠം മേ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി മുതം "സുതം മേ"തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി മുതം "വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ചാ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി മുതം "വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ സുതഞ്ചാ"തി... പേ॰... തീഹാകാരേഹി മുതം "വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ച സുതഞ്ചാ"തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

തീഹാകാരേഹി വിഞ്ഞാതം "ദിട്ഠം മേ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി വിഞ്ഞാതം "സുതം മേ"തി ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി വിഞ്ഞാതം "മുതം മേ"തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰... തീഹാകാരേഹി വിഞ്ഞാതം "ദിട്ഠഞ്ച മേ സുതഞ്ചാ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി വിഞ്ഞാതം "ദിട്ഠഞ്ച മേ മുതഞ്ചാ"തി...പേ॰... തീഹാകാരേഹി വിഞ്ഞാതം "ദിട്ഠഞ്ച മേ സുതഞ്ച മുതഞ്ചാ"തി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

൯. തീഹാകാരേഹി ദിട്ഠേ വേമതികോ ദിട്ഠം നോകപ്പേതി, ദിട്ഠം നസ്സരതി , ദിട്ഠം പമുട്ഠോ ഹോതി...പേ॰... സുതേ വേമതികോ സുതം നോകപ്പേതി, സുതം നസ്സരതി, സുതം പമുട്ഠോ ഹോതി...പേ॰... മുതേ വേമതികോ മുതം നോകപ്പേതി, മുതം നസ്സരതി, മുതം പമുട്ഠോ ഹോതി...പേ॰... വിഞ്ഞാതേ വേമതികോ വിഞ്ഞാതം നോകപ്പേതി, വിഞ്ഞാതം നസ്സരതി, വിഞ്ഞാതം പമുട്ഠോ ഹോതി... വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ചാതി...പേ॰... വിഞ്ഞാതം പമുട്ഠോ ഹോതി വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ സുതഞ്ചാതി...പേ॰... വിഞ്ഞാതം പമുട്ഠോ ഹോതി; വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ മുതഞ്ചാതി...പേ॰... വിഞ്ഞാതം പമുട്ഠോ ഹോതി; വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ച സുതഞ്ചാതി...പേ॰... വിഞ്ഞാതം പമുട്ഠോ ഹോതി; വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ച മുതഞ്ചാതി...പേ॰... വിഞ്ഞാതം പമുട്ഠോ ഹോതി; വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ച സുതഞ്ച മുതഞ്ചാതി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦. ചതുഹാകാരേഹി…പേ॰… പഞ്ചഹാകാരേഹി…പേ॰… ഛഹാകാരേഹി… പേ॰… സത്തഹാകാരേഹി…പേ॰… വിഞ്ഞാതം പമുട്ഠോ ഹോതി, വിഞ്ഞാതഞ്ച മേ ദിട്ഠഞ്ച സുതഞ്ച മുതഞ്ചാതി സമ്പജാനമുസാ ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ - പുബ്ബേവസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണിസ്സ''ന്തി, ഭണന്തസ്സ ഹോതി ''മുസാ ഭണാമീ''തി, ഭണിതസ്സ ഹോതി ''മുസാ മയാ ഭണിത''ന്തി, വിനിധായ ദിട്ഠിം, വിനിധായ ഖന്തിം, വിനിധായ രുചിം, വിനിധായ ഭാവം.

൧൧. അനാപത്തി ദവാ ഭണതി, രവാ ഭണതി [ദവായ ഭണതി, രവായ ഭണതി (സ്യാ॰)]. **''ദവാ ഭണതി** നാമ സഹസാ ഭണതി. **രവാ ഭണതി** നാമ 'അഞ്ഞം ഭണിസ്സാമീ'തി അഞ്ഞം ഭണതി''. ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

മുസാവാദസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. ഓമസവാദസിക്ഖാപദം

൧൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ . തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പേസലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡന്താ [ഭണ്ഡേന്താ (ഇതിപി)] പേസലേ ഭിക്ഖൂ ഓമസന്തി - ജാതിയാപി, നാമേനപി, ഗോത്തേനപി, കമ്മേനപി, സിപ്പേനപി, ആബാധേനപി, ലിങ്ഗേനപി, കിലേസേനപി, ആപത്തിയാപി; ഹീനേനപി അക്കോസേന ഖുംസേന്തി വമ്ഭേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ… പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പേസലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡന്താ പേസലേ ഭിക്ഖൂ ഓമസിസ്സന്തി - ജാതിയാപി, നാമേനപി, ഗോത്തേനപി, കമ്മേനപി, സിപ്പേനപി, ആബാധേനപി, ലിങ്ഗേനപി, കിലേസേനപി, ആപത്തിയാപി; ഹീനേനപി അക്കോസേന ഖുംസേസ്സന്തി വമ്ഭേസ്സന്തീ''തി!

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, പേസലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡന്താ പേസലേ ഭിക്ഖൂ ഓമസഥ - ജാതിയാപി…പേ॰… ഹീനേനപി അക്കോസേന ഖുംസേഥ വമ്ഭേഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, പേസലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡന്താ പേസലേ ഭിക്ഖൂ ഓമസിസ്സഥ - ജാതിയാപി…പേ॰… ഹീനേനപി അക്കോസേന ഖുംസേസ്സഥ വമ്ഭേസ്സഥ ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

൧൩. ''ഭൂതപുബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, തക്കസിലായം [തക്കസീലായം (ക॰)] അഞ്ഞതരസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ നന്ദിവിസാലോ നാമ ബലീബദ്ദോ [ബലിവദ്ദോ (സീ॰), ബലിബദ്ദോ (സ്യാ॰)] അഹോസി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, നന്ദിവിസാലോ ബലീബദ്ദോ തം ബ്രാഹ്മണം ഏതദവോച - ''ഗച്ഛ ത്വം, ബ്രാഹ്മണ, സേട്ഠിനാ സദ്ധിം സഹസ്സേന അബ്ഭുതം കരോഹി - മയ്ഹം ബലീബദ്ദോ സകടസതം അതിബദ്ധം പവട്ടേസ്സതീ''തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സോ ബ്രാഹ്മണോ സേട്ഠിനാ സദ്ധിം സഹസ്സേന അബ്ഭുതം അകാസി - മയ്ഹം ബലീബദ്ദോ സകടസതം അതിബദ്ധം പവട്ടേസ്സതീതി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സോ

ബ്രാഹ്മണോ സകടസതം അതിബന്ധിത്വാ നന്ദിവിസാലം ബലീബദ്ദം യുഞ്ജിത്വാ ഏതദവോച - "ഗച്ഛ, കൂട [അഞ്ച കൂട (സീ॰ സ്യാ॰)], വഹസ്സു, കൂടാ'തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, നന്ദിവിസാലോ ബലീബദ്ദോ തത്ഥേവ അട്ഠാസി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സോ ബ്രാഹ്മണോ സഹസ്സേന പരാജിതോ പജ്ഝായി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, നന്ദിവിസാലോ ബലീബദ്ദോ തം ബ്രാഹ്മണം ഏതദവോച - "കിസ്സ ത്വം, ബ്രാഹ്മണ, പജ്ഝായസീ"തി? 'തഥാ ഹി പനാഹം, ഭോ, തയാ സഹസ്സേന പരാജിതോ"തി. 'കിസ്സ പന മം ത്വം, ബ്രാഹ്മണ, അകൂടം കൂടവാദേന പാപേസി? ഗച്ഛ ത്വം, ബ്രാഹ്മണ, സേട്ഠിനാ സദ്ധിം ദ്വീഹി സഹസ്സേഹി അബ്ഭുതം കരോഹി - "മയ്ഹം ബലീബദ്ദോ സകടസതം അതിബദ്ധം പവട്ടേസ്സതീ"തി. "മാ ച മം അകൂടം കൂടവാദേന പാപേസീ"തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സോ ബ്രാഹ്മണോ സേട്ഠിനാ സദ്ധിം ദ്വീഹി സഹസ്സേഹി അബ്ഭുതം അകാസി - "മയ്ഹം ബലീബദ്ദോ സകടസതം അതിബദ്ധം പവട്ടേസ്സതീ"തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സോ ബ്രാഹ്മണോ സകടസതം അതിബന്ധിത്വാ നന്ദിവിസാലം ബലീബദ്ദം യുഞ്ജിത്വാ ഏതദവോച - "അച്ഛ, ഭദ്ര, വഹസ്സു, ഭദ്രാ"തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, നന്ദിവിസാലോ ബലീബദ്ദോ സകടസതം അതിബദ്ധം പവട്ടേസി.

> [ജാ॰ ൧.൧.൨൮ നന്ദിവിസാലജാതകേപി, തത്ഥ പന മനുഞ്ഞമേവാ ദിസ്സതി] "മനാപമേവ ഭാസേയ്യ, നാ, മനാപം കുദാചനം;
> മനാപം ഭാസമാനസ്സ, ഗരും ഭാരം ഉദബ്ബഹി;
> ധനഞ്ച നം അലാഭേസി, തേന ച, ത്തമനോ അഹൂതി.

"തദാപി മേ, ഭിക്ഖവേ, അമനാപാ ഖുംസനാ വമ്ഭനാ. കിമങ്ഗം പന ഏതരഹി മനാപാ ഭവിസ്സതി ഖുംസനാ വമ്ഭനാ? നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰.... "ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧ൻ. "ഓമസവാദേ പാചിത്തിയ"ന്തി.

൧൭. ഓമസവാദോ നാമ ദസഹി ആകാരേഹി ഓമസതി - ജാതിയാപി, നാമേനപി, ഗോത്തേനപി, കമ്മേനപി, സിപ്പേനപി, ആബാധേനപി, ലിങ്ഗേനപി, കിലേസേനപി, ആപത്തിയാപി, അക്കോസേനപി.

ജാതി നാമ ദ്വേ ജാതിയോ - ഹീനാ ച ജാതി ഉക്കട്ഠാ ച ജാതി. **ഹീനാ** നാമ ജാതി - ചണ്ഡാലജാതി, വേനജാതി, നേസാദജാതി, രഥകാരജാതി, പുക്കുസജാതി. ഏസാ ഹീനാ നാമ ജാതി. **ഉക്കട്ഠാ** നാമ ജാതി - ഖത്തിയജാതി, ബ്രാഹ്മണജാതി. ഏസാ ഉക്കട്ഠാ നാമ ജാതി.

നാമം നാമ ദ്വേ നാമാനി - ഹീനഞ്ച നാമം ഉക്കട്ഠഞ്ച നാമം . **ഹീനം** നാമ നാമം - അവകണ്ണകം, ജവകണ്ണകം, ധനിട്ഠകം, സവിട്ഠകം, കുലവഡ്ഢകം, തേസു തേസു വാ പന ജനപദേസു ഓഞ്ഞാതം അവഞ്ഞാതം ഹീളിതം പരിഭൂതം അചിത്തീകതം, ഏതം ഹീനം നാമ നാമം. **ഉക്കട്ഠം** നാമ നാമം - ബുദ്ധപ്പടിസംയുത്തം, ധമ്മപ്പടിസംയുത്തം, സങ്ഘപ്പടിസംയുത്തം, തേസു തേസു വാ പന ജനപദേസു അനോഞ്ഞാതം അനവഞ്ഞാതം അഹീളിതം അപരിഭൂതം ചിത്തീകതം, ഏതം ഉക്കട്ഠം നാമ നാമം.

ഗോത്തം നാമ ദ്വേ ഗോത്താനി - ഹീനഞ്ച ഗോത്തം ഉക്കട്ഠഞ്ച ഗോത്തം. **ഹീനം** നാമ ഗോത്തം - കോസിയഗോത്തം, ഭാരദ്വാജഗോത്തം, തേസു തേസു വാ പന ജനപദേസു ഓഞ്ഞാതം അവഞ്ഞാതം ഹീളിതം പരിഭൂതം അചിത്തീകതം, ഏതം ഹീനം നാമ ഗോത്തം. **ഉക്കട്ഠം** നാമ ഗോത്തം - ഗോതമഗോത്തം, മോഗ്ഗല്ലാനഗോത്തം, കച്ചാനഗോത്തം, വാസിട്ഠഗോത്തം, തേസു തേസു വാ പന ജനപദേസു അനോഞ്ഞാതം അനവഞ്ഞാതം അഹീളിതം അപരിഭൂതം ചിത്തീകതം, ഏതം ഉക്കട്ഠം നാമ ഗോത്തം.

കമ്മം നാമ ദ്വേ കമ്മാനി - ഹീനഞ്ച കമ്മം ഉക്കട്ഠഞ്ച കമ്മം. **ഹീനം** നാമ കമ്മം - കോട്ഠകകമ്മം, പുപ്ഫഛഡ്ഡകകമ്മം, തേസു തേസു വാ പന ജനപദേസു ഓഞ്ഞാതം അവഞ്ഞാതം ഹീളിതം പരിഭൂതം അചിത്തീകതം, ഏതം ഹീനം നാമ കമ്മം. **ഉക്കട്ഠം** നാമ കമ്മം - കസി, വണിജ്ജാ, ഗോരക്ഖാ, തേസു തേസു വാ പന ജനപദേസു അനോഞ്ഞാതം അനവഞ്ഞാതം അഹീളിതം അപരിഭൂതം ചിത്തീകതം. ഏതം ഉക്കട്ഠം നാമ കമ്മം.

സിപ്പം നാമ ദ്വേ സിപ്പാനി - ഹീനഞ്ച സിപ്പം ഉക്കട്ഠഞ്ച സിപ്പം . **ഹീനം** നാമ സിപ്പം - നളകാരസിപ്പം, കുമ്ഭകാരസിപ്പം, പേസകാരസിപ്പം, ചമ്മകാരസിപ്പം, നഹാപിതസിപ്പം, തേസു തേസു വാ പന ജനപദേസു ഓഞ്ഞാതം അവഞ്ഞാതം ഹീളിതം പരിഭൂതം അചിത്തീകതം. ഏതം ഹീനം നാമ സിപ്പം. **ഉക്കട്ഠം** നാമ സിപ്പം - മുദ്ദാ, ഗണനാ, ലേഖാ, തേസു തേസു വാ പന ജനപദേസു അനോഞ്ഞാതം അനവഞ്ഞാതം അഹീളിതം അപരിഭൂതം ചിത്തീകതം, ഏതം ഉക്കട്ഠം നാമ സിപ്പം.

സബ്ബേപി **ആബാധാ** ഹീനാ, അപിച മധുമേഹോ ആബാധോ ഉക്കട്ഠോ.

ലിങ്ഗം നാമ ദ്വേ ലിങ്ഗാനി - ഹീനഞ്ച ലിങ്ഗം ഉക്കട്ഠഞ്ച ലിങ്ഗം. **ഹീനം** നാമ ലിങ്ഗം - അതിദീഘം, അതിരസ്സം, അതികണ്ഹം, അച്ചോദാതം, ഏതം ഹീനം നാമ ലിങ്ഗം. **ഉക്കട്ഠം** നാമ ലിങ്ഗം - നാതിദീഘം, നാതിരസ്സം, നാതികണ്ഹം, നാച്ചോദാതം. ഏതം ഉക്കട്ഠം നാമ ലിങ്ഗം.

സബ്ബേപി **കിലേസാ** ഹീനാ.

സബ്ബാപി **ആപത്തിയോ** ഹീനാ. അപിച, സോതാപത്തിസമാപത്തി ഉക്കട്ഠാ.

അക്കോസോ നാമ ദ്വേ അക്കോസാ - ഹീനോ ച അക്കോസോ ഉക്കട്ഠോ ച അക്കോസോ. **ഹീനോ** നാമ അക്കോസോ - ഓട്ഠോസി, മേണ്ഡോസി, ഗോണോസി, ഗദ്രഭോസി, തിരച്ഛാനഗതോസി, നേരയികോസി; നത്ഥി തുയ്ഹം സുഗതി, ദുഗ്ഗതി യേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാതി, യകാരേന വാ ഭകാരേന വാ, കാടകോടചികായ വാ, ഏസോ ഹീനോ നാമ അക്കോസോ. **ഉക്കട്ഠോ** നാമ അക്കോസോ - പണ്ഡിതോസി, ബ്യത്തോസി , മേധാവീസി, ബഹുസ്സുതോസി, ധമ്മകഥികോസി, നത്ഥി തുയ്ഹം ദുഗ്ഗതി, സുഗതിയേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാതി, ഏസോ ഉക്കട്ഠോ നാമ അക്കോസോ.

ഹന്ദ. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, ചണ്ഡാലം വേനം നേസാദം രഥകാരം പുക്കുസം - "ചണ്ഡാലോസി, വേനോസി, നേസാദോസി, രഥകാരോസി,

പുക്കുസോസീ’’തി ഭണതി [വദേതീതി ഉദ്ദേസോ. ഭണതീതി വിത്ഥാരോ (വജിരബുദ്ധി)], ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, ഖത്തിയം ബ്രാഹ്മണം - ‘‘ചണ്ഡാലോസി, വേനോസി, നേസാദോസി, രഥകാരോസി, പുക്കുസോസീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, ചണ്ഡാലം വേനം നേസാദം രഥകാരം പുക്കുസം - ‘‘ഖത്തിയോസി, ബ്രാഹ്മണോസീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, ഖത്തിയം ബ്രാഹ്മണം - ‘‘ഖത്തിയോസി, ബ്രാഹ്മണോസീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൧൭. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, അവകണ്ണകം ജവകണ്ണകം ധനിട്ഠകം സവിട്ഠകം കുലവഡ്ഢകം - ‘‘അവകണ്ണകോസി, ജവകണ്ണകോസി, ധനിട്ഠകോസി, സവിട്ഠകോസി, കുലവഡ്ഢകോസീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, ബുദ്ധരക്ഖിതം ധമ്മരക്ഖിതം സങ്ഘരക്ഖിതം - ‘‘അവകണ്ണകോസി, ജവകണ്ണകോസി, ധനിട്ഠകോസി, സവിട്ഠകോസി, കുലവഡ്ഢകോസീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, അവകണ്ണകം ജവകണ്ണകം ധനിട്ഠകം സവിട്ഠകം കുലവഡ്ഢകം - ‘‘ബുദ്ധരക്ഖിതോസി, ധമ്മരക്ഖിതോസി, സങ്ഘരക്ഖിതോസീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉകട്ഠം വദേതി, ബുദ്ധരക്ഖിതം ധമ്മരക്ഖിതം സങ്ഘരക്ഖിതം - ‘‘ബുദ്ധരക്ഖിതോസി, ധമ്മരക്ഖിതോസി, സങ്ഘരക്ഖിതോസീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൧൮. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, കോസിയം ഭാരദ്വാജം - ‘‘കോസിയോസി, ഭാരദ്വാജോസീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, ഗോതമം മോഗ്ഗല്ലാനം കച്ചാനം വാസിട്ഠം - ''കോസിയോസി, ഭാരദ്വാജോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, കോസിയം ഭാരദ്വാജം - ''ഗോതമോസി, മോഗ്ഗല്ലാനോസി, കച്ചാനോസി, വാസിട്ഠോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, ഗോതമം മോഗ്ഗല്ലാനം കച്ചാനം വാസിട്ഠം - ''ഗോതമോസി, മോഗ്ഗല്ലാനോസി, കച്ചാനോസി, വാസിട്ഠോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൮൯. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, കോട്ഠകം പുപ്ഫഛഡ്ഡകം - ''കോട്ഠകോസി, പുപ്ഫഛഡ്ഡകോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, കസ്സകം വാണിജം ഗോരക്ഖം - ''കോട്ഠകോസി, പുപ്ഫഛഡ്ഡകോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, കോട്ഠകം പുപ്ഫഛഡ്ഡകം - ''കസ്സകോസി, വാണിജോസി, ഗോരക്ഖോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, കസ്സകം വാണിജം ഗോരക്ഖം - ''കസ്സകോസി, വാണിജോസി, ഗോരക്ഖോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൯൦. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, നളകാരം കുമ്ഭകാരം പേസകാരം ചമ്മകാരം നഹാപിതം - ''നളകാരോസി, കുമ്ഭകാരോസി, പേസകാരോസി, ചമ്മകാരോസി, നഹാപിതോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, മുദ്ദികം ഗണകം ലേഖകം - ''നളകാരോസി, കുമ്ഭകാരോസി, പേസകാരോസി, ചമ്മകാരോസി, നഹാപിതോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, നളകാരം കുമ്ഭകാരം പേസകാരം ചമ്മകാരം നഹാപിതം - "മുദ്ദികോസി, ഗണകോസി, ലേഖകോസീ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, മുദ്ദികം ഗണകം ലേഖകം - "മുദ്ദികോസി, ഗണകോസി, ലേഖകോസീ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൨൭. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, കുട്ഠികം ഗണ്ഡികം കിലാസികം സോസികം അപമാരികം - "കുട്ഠികോസി, ഗണ്ഡികോസി, കിലാസികോസി, സോസികോസി, അപമാരികോസീ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, മധുമേഹികം - "കുട്ഠികോസി, ഗണ്ഡികോസി, കിലാസികോസി, സോസികോസി, അപമാരികോസീ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, കുട്ഠികം ഗണ്ഡികം കിലാസികം സോസികം അപമാരികം - "മധുമേഹികോസീ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, മധുമേഹികം - "മധുമേഹികോസീ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൨൮. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, അതിദീഘം അതിരസ്സം അതികണ്ഹം അച്ചോദാതം - "അതിദീഘോസി, അതിരസ്സോസി, അതികണ്ഹോസി, അച്ചോദാതോസീ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, നാതിദീഘം നാതിരസ്സം നാതികണ്ഹം നാച്ചോദാതം - "അതിദീഘോസി, അതിരസ്സോസി, അതികണ്ഹോസി, അച്ചോദാതോസീ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, അതിദീഘം അതിരസ്സം അതികണ്ഹം അച്ചോദാതം - "നാതിദീഘോസി, നാതിരസ്സോസി,

നാതികണ്ഹോസി, നാച്ഛോദാതോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, നാതിദീഘം നാതിരസ്സം നാതികണ്ഹം നാച്ഛോദാതം - ''നാതിദീഘോസി, നാതിരസ്സോസി, നാതികണ്ഹോസി, നാച്ഛോദാതോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൨൩. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, രാഗപരിയുട്ഠിതം ദോസപരിയുട്ഠിതം മോഹപരിയുട്ഠിതം - ''രാഗപരിയുട്ഠിതോസി, ദോസപരിയുട്ഠിതോസി, മോഹപരിയുട്ഠിതോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, വീതരാഗം വീതദോസം വീതമോഹം - ''രാഗപരിയുട്ഠിതോസി , ദോസപരിയുട്ഠിതോസി, മോഹപരിയുട്ഠിതോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, രാഗപരിയുട്ഠിതം ദോസപരിയുട്ഠിതം മോഹപരിയുട്ഠിതം - ''വീതരാഗോസി, വീതദോസോസി, വീതമോഹോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, വീതരാഗം വീതദോസം വീതമോഹം - ''വീതരാഗോസി, വീതദോസോസി, വീതമോഹോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൨൪. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, പാരാജികം അജ്ഝാപന്നം സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപന്നം ഥുല്ലച്ചയം അജ്ഝാപന്നം പാചിത്തിയം അജ്ഝാപന്നം പാടിദേസനീയം അജ്ഝാപന്നം ദുക്കടം അജ്ഝാപന്നം ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നം - ''പാരാജികം അജ്ഝാപന്നോസി, സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപന്നോസി, ഥുല്ലച്ചയം അജ്ഝാപന്നോസി, പാചിത്തിയം അജ്ഝാപന്നോസി, പാടിദേസനീയം അജ്ഝാപന്നോസി, ദുക്കടം അജ്ഝാപന്നോസി, ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, സോതാപന്നം - ''പാരാജികം അജ്ഝാപന്നോസി...പേ॰... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, പാരാജികം അജ്ഝാപന്നം...പേ॰... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നം - ''സോതാപന്നോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, സോതാപന്നം - ''സോതാപന്നോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൨൭. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, ഓട്ഠം മേണ്ഡം ഗോണം ഗദ്രഭം തിരച്ഛാനഗതം നേരയികം - ''ഓട്ഠോസി, മേണ്ഡോസി, ഗോണോസി, ഗദ്രഭോസി, തിരച്ഛാനഗതോസി, നേരയികോസി, നത്ഥി തുയ്ഹം സുഗതി, ദുഗ്ഗതി യേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, പണ്ഡിതം ബ്യത്തം മേധാവി ബഹുസ്സുതം ധമ്മകഥികം - ''ഓട്ഠോസി, മേണ്ഡോസി, ഗോണോസി, ഗദ്രഭോസി, തിരച്ഛാനഗതോസി, നേരയികോസി; നത്ഥി തുയ്ഹം സുഗതി, ദുഗ്ഗതി യേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, ഓട്ഠം മേണ്ഡം ഗോണം ഗദ്രഭം തിരച്ഛാനഗതം നേരയികം - ''പണ്ഡിതോസി, ബ്യത്തോസി, മേധാവീസി, ബഹുസ്സുതോസി, ധമ്മകഥികോസി, നത്ഥി തുയ്ഹം ദുഗ്ഗതി, സുഗതി യേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, പണ്ഡിതം ബ്യത്തം മേധാവിം ബഹുസ്സുതം ധമ്മകഥികം - ''പണ്ഡിതോസി, ബ്യത്തോസി, മേധാവീസി, ബഹുസ്സുതോസി, ധമ്മകഥികോസി, നത്ഥി തുയ്ഹം ദുഗ്ഗതി, സുഗതി യേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൨൮. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവം വദേതി, ''സന്തി ഇധേകച്ചേ ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവം വദേതി, ''സന്തി ഇധേകച്ചേ ഖത്തിയാ, ബ്രാഹ്മണാ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

൨൭. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവ്വം വദേതി, "സന്തി ഇധേകച്ചേ അവകണ്ണകാ ജവകണ്ണകാ ധനിട്ഠകാ സവിട്ഠകാ കുലവഡ്ഢകാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ ബുദ്ധരക്ഖിതാ ധമ്മരക്ഖിതാ സങ്ഘരക്ഖിതാ"തി ഭണതി ...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ കോസിയാ ഭാരദ്വാജാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ ഗോതമാ മോഗ്ഗല്ലാനാ കച്ചാനാ വാസിട്ഠാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ കോട്ഠകാ പുപ്ഫഛഡ്ഡകാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ കസ്സകാ വാണിജാ ഗോരക്ഖാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ നളകാരാ കുമ്ഭകാരാ പേസകാരാ ചമ്മകാരാ നഹാപിതാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ മുദ്ദികാ ഗണകാ ലേഖകാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ കുട്ഠികാ ഗണ്ഡികാ കിലാസികാ സോസികാ അപമാരികാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ മധുമേഹികാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ അതിദീഘാ അതിരസ്സാ അതികണ്ഹാ അച്ചോദാതാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ നാതിദീഘാ നാതിരസ്സാ നാതികണ്ഹാ നാച്ചോദാതാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ രാഗപരിയുട്ഠിതാ ദോസപരിയുട്ഠിതാ മോഹപരിയുട്ഠിതാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ വീതരാഗാ വീതദോസാ വീതമോഹാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ പാരാജികം അജ്ഝാപന്നാ...പേ... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ സോതാപന്നാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ ഓട്ഠാ മേണ്ഡാ ഗോണാ ഗദ്രഭാ തിരച്ഛാനഗതാ നേരയികാ, നത്ഥി തേസം സുഗതി, ദുഗ്ഗതിയേവ തേസം പാടികങ്ഖാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

൨൮. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവ്വം വദേതി, "സന്തി ഇധേകച്ചേ പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ, മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥി തേസം ദുഗ്ഗതി, സുഗതിയേവ തേസം പാടികങ്ഖാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

൨൯. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവ്വം വദേതി, "യേ നൂന ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ...പേ....

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവ്വം വദേതി, "യേ നൂന പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

൩൦. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവ്വം വദേതി, "ന മയം ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ"തി ഭണതി...പേ.... "ന മയം പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥമ്ഹാകം ദുഗ്ഗതി, സുഗതിയേവ അമ്ഹാകം പാടികങ്ഖാ"തി ഭണതി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

൩൧. ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഹീനേന ഹീനം വദേതി,...പേ... ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി... പേ... ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി...പേ... ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, പണ്ഡിതം ബ്യത്തം മേധാവിം ബഹുസ്സുതം ധമ്മകഥികം - "പണ്ഡിതോസി, ബ്യത്തോസി,

മേധാവീസി, ബഹുസ്സുതോസി, ധമ്മകഥികോസി, നത്ഥി തുയ്ഹം ദുഗ്ഗതി, സുഗതിയേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവം വദേതി, ''സന്തി ഇധേകച്ചേ ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ''തി ഭണതി...പേ॰.... ''സന്തി ഇധേകച്ചേ പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥി തേസം ദുഗ്ഗതി, സുഗതിയേവ തേസം പാടികങ്ഖാ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവം വദേതി, ''യേ നൂന ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ''തി ഭണതി...പേ॰.... ''യേ നൂന പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നം ഖുംസേതുകാമോ വമ്ഭേതുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവം വദേതി, ''ന മയം ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ''തി ഭണതി...പേ॰.... ''ന മയം പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥമ്ഹാകം ദുഗ്ഗതി, സുഗതിയേവ അമ്ഹാകം പാടികങ്ഖാ''തി ഭണതി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

൩൨. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഹീനേന ഹീനം വദേതി, ചണ്ഡാലം വേനം നേസാദം രഥകാരം പുക്കുസം - ''ചണ്ഡാലോസി, വേനോസി, നേസാദോസി, രഥകാരോസി , പുക്കുസോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, ഖത്തിയം ബ്രാഹ്മണം - ''ചണ്ഡാലോസി, വേനോസി, നേസാദോസി, രഥകാരോസി, പുക്കുസോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി, ചണ്ഡാലം വേനം നേസാദം രഥകാരം പുക്കുസം - ''ഖത്തിയോസി, ബ്രാഹ്മണോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, ഖത്തിയം ബ്രാഹ്മണം - ''ഖത്തിയോസി, ബ്രാഹ്മണോസീ''തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഹീനേന ഹീനം വദേതി...പേ॰... ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി...പേ॰... ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി...പേ॰... ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി,

പണ്ഡിതം ബ്യത്തം മേധാവിം ബഹുസ്സുതം ധമ്മകഥികം - "പണ്ഡിതോസി, ബ്യത്തോസി, മേധാവീസി, ബഹുസ്സുതോസി, ധമ്മകഥികോസി, നത്ഥി തുയ്ഹം ദുഗ്ഗതി, സുഗതി യേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

൩൩. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഏ്വം വദേതി, "സന്തി ഇധേകച്ചേ ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥി തേസം ദുഗ്ഗതി, സുഗതി യേവ തേസം പാടികങ്ഖാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഏ്വം വദേതി, "യേ നൂന ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ"തി ഭണതി...പേ.... "യേ നൂന പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഏ്വം വദേതി, "ന മയം ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ"തി ഭണതി...പേ.... "ന മയം പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥമ്ഹാകം ദുഗ്ഗതി, സുഗതിയേവ അമ്ഹാകം പാടികങ്ഖാ"തി ഭണതി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

൩൪. ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഹീനേന ഹീനം വദേതി...പേ... ഹീനേന ഉക്കട്ഠം വദേതി...പേ... ഉക്കട്ഠേന ഹീനം വദേതി...പേ... ഉക്കട്ഠേന ഉക്കട്ഠം വദേതി, പണ്ഡിതം ബ്യത്തം മേധാവിം ബഹുസ്സുതം ധമ്മകഥികം - "പണ്ഡിതോസി , ബ്യത്തോസി, മേധാവീസി, ബഹുസ്സുതോസി ധമ്മകഥികോസി, നത്ഥി തുയ്ഹം ദുഗ്ഗതി; സുഗതി യേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഏ്വം വദേതി, "സന്തി ഇധേകച്ചേ ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ"തി ഭണതി...പേ.... "സന്തി ഇധേകച്ചേ പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥി തേസം ദുഗ്ഗതി, സുഗതി യേവ തേസം പാടികങ്ഖാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഏ്വം വദേതി, "യേ നൂന ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ"തി ഭണതി...പേ.... "യേ നൂന പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നം ന ഖുംസേതുകാമോ ന വമ്ഭേതുകാമോ ന മങ്കുകത്തുകാമോ, ദവകമ്യതാ ഏ്വം വദേതി, "ന മയം ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ"തി ഭണതി...പേ.... "ന മയം പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥമ്ഹാകം ദുഗ്ഗതി, സുഗതി യേവ അമ്ഹാകം പാടികങ്ഖാ"തി ഭണതി, ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുബ്ഭാസിതസ്സ.

൩൭. അനാപത്തി അത്ഥപുരേക്ഖാരസ്സ, ധമ്മപുരേക്ഖാരസ്സ, അനുസാസനിപുരേക്ഖാരസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ഖിത്തചിത്തസ്സ, വേദനാട്ടസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഓമസവാദസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. പേസുഞ്ഞസിക്ഖാപദം

൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരന്തി; ഇമസ്സ സുത്വാ അമുസ്സ അക്ഖായന്തി, ഇമസ്സ ഭേദായ; അമുസ്സ സുത്വാ ഇമസ്സ അക്ഖായന്തി, അമുസ്സ ഭേദായ. തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിയ്യോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരിസ്സന്തി, ഇമസ്സ സുത്വാ അമുസ്സ അക്ഖായിസ്സന്തി, ഇമസ്സ ഭേദായ; അമുസ്സ സുത്വാ ഇമസ്സ അക്ഖായിസ്സന്തി, അമുസ്സ ഭേദായ! തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിയ്യോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തീ"തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... "സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരഥ, ഇമസ്സ സുത്വാ അമുസ്സ അക്ഖായഥ, ഇമസ്സ ഭേദായ, അമുസ്സ സുത്വാ ഇമസ്സ അക്ഖായഥ, അമുസ്സ ഭേദായ? തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിയ്യോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തീ"തി? "സച്ചം , ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖൂനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരിസ്സഥ! ഇമസ്സ സുത്വാ അമുസ്സ അക്ഖായിസ്സഥ, ഇമസ്സ ഭേദായ! അമുസ്സ സുത്വാ ഇമസ്സ അക്ഖായിസ്സഥ, അമുസ്സ ഭേദായ! തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിയ്യോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി. നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ. പസന്നാനം വാ ഭിയ്യോഭാവായ...പേ... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൯. **"ഭിക്ഖുപേസുഞ്ഞേ പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൩൮. പേസുഞ്ഞം നാമ ദ്വീഹാകാരേഹി പേസുഞ്ഞം ഹോതി - പിയകമ്യസ്സ വാ ഭേദാധിപ്പായസ്സ വാ. ദസഹാകാരേഹി പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - ജാതിതോപി, നാമതോപി, ഗോത്തതോപി, കമ്മതോപി, സിപ്പതോപി, ആബാധതോപി, ലിങ്ഗതോപി, കിലേസതോപി, ആപത്തിതോപി, അക്കോസതോപി.

ജാതി നാമ ദ്വേ ജാതിയോ - ഹീനാ ച ജാതി ഉക്കട്ഠാ ച ജാതി. **ഹീനാ** നാമ ജാതി - ചണ്ഡാലജാതി വേനജാതി നേസാദജാതി രഥകാരജാതി പുക്കുസജാതി . ഏസാ ഹീനാ നാമ ജാതി. **ഉക്കട്ഠാ** നാമ ജാതി - ഖത്തിയജാതി ബ്രാഹ്മണജാതി. ഏസാ ഉക്കട്ഠാ നാമ ജാതി...പേ॰....

അക്കോസോ നാമ ദ്വേ അക്കോസാ - ഹീനോ ച അക്കോസോ ഉക്കട്ഠോ ച അക്കോസോ. **ഹീനോ** നാമ അക്കോസോ - ഓട്ഠോസി, മേണ്ഡോസി, ഗോണോസി, ഗദ്രഭോസി, തിരച്ഛാനഗതോസി, നേരയികോസി; നത്ഥി തുയ്ഹം സുഗതി; ദുഗ്ഗതി യേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാതി, യകാരേന വാ ഭകാരേന വാ കാടകോടചികായ വാ. ഏസോ ഹീനോ നാമ അക്കോസോ. **ഉക്കട്ഠോ** നാമ അക്കോസോ - പണ്ഡിതോസി, ബ്യത്തോസി, മേധാവീസി, ബഹുസ്സുതോസി, ധമ്മകഥികോസി; നത്ഥി തുയ്ഹം ദുഗ്ഗതി; സുഗതി യേവ തുയ്ഹം പാടികങ്ഖാതി. ഏസോ ഉക്കട്ഠോ നാമ അക്കോസോ.

൩൯. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'ചണ്ഡാലോ വേനോ നേസാദോ രഥകാരോ പുക്കുസോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'ഖത്തിയോ ബ്രാഹ്മണോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'അവകണ്ണകോ ജവകണ്ണകോ ധനിട്ഠകോ സവിട്ഠകോ കുലവഡ്ഢകോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'ബുദ്ധരക്ഖിതോ ധമ്മരക്ഖിതോ സങ്ഘരക്ഖിതോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'കോസിയോ ഭാരദ്വാജോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'ഗോതമോ മോഗ്ഗല്ലാനോ കച്ചാനോ വാസിട്ഠോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'കോട്ഠകോ പുപ്ഫഛഡ്ഡകോ'തി ഭണതീ"തി.

ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'കസ്സകോ വാണിജോ ഗോരക്ഖോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'നളകാരോ കുമ്ഭകാരോ പേസകാരോ ചമ്മകാരോ നഹാപിതോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'മുദ്ദികോ ഗണകോ ലേഖകോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൪൦. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'കുട്ഠികോ ഗണ്ഡികോ കിലാസികോ സോസികോ അപമാരികോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'മധുമേഹികോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'അതിദീഘോ അതിരസ്സോ അതികണ്ഹോ അച്ചോദാതോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'നാതിദീഘോ നാതിരസ്സോ നാതികണ്ഹോ നാച്ചോദാതോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'രാഗപരിയുട്ഠിതോ ദോസപരിയുട്ഠിതോ മോഹപരിയുട്ഠിതോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'വീതരാഗോ വീതദോസോ വീതമോഹോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - "ഇത്ഥന്നാമോ തം 'പാരാജികം അജ്ഝാപന്നോ, സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപന്നോ, ഥുല്ലച്ചയം അജ്ഝാപന്നോ, പാചിത്തിയം അജ്ഝാപന്നോ , പാടിദേസനീയം അജ്ഝാപന്നോ, ദുക്കടം അജ്ഝാപന്നോ, ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നോ'തി ഭണതീ"തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ തം ‘സോതാപന്നോ’തി ഭണതീ”തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ തം ‘ഓട്ഠോ മേണ്ഡോ ഗോണോ ഗദ്രഭോ തിരച്ഛാനഗതോ നേരയികോ, നത്ഥി തസ്സ സുഗതി, ദുഗ്ഗതിയേവ തസ്സ പാടികങ്ഖാ’തി ഭണതീ”തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ തം ‘പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ബഹുസ്സുതോ ധമ്മകഥികോ, നത്ഥി തസ്സ ദുഗ്ഗതി, സുഗതി യേവ തസ്സ പാടികങ്ഖാ’തി ഭണതീ”തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

൪൫. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ ‘സന്തി ഇധേകച്ചേ ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ, പുക്കുസാ’തി ഭണതി, ന സോ അഞ്ഞം ഭണതി, തഞ്ഞേവ ഭണതീ”തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ ‘സന്തി ഇധേകച്ചേ ഖത്തിയാ ബ്രാഹ്മണാ’തി ഭണതി, ന സോ അഞ്ഞം ഭണതി, തഞ്ഞേവ ഭണതീ’തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ…പേ॰….

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ ‘സന്തി ഇധേകച്ചേ പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥി തേസം ദുഗ്ഗതി, സുഗതി യേവ തേസം പാടികങ്ഖാ’തി ഭണതി, ന സോ അഞ്ഞം ഭണതി, തഞ്ഞേവ ഭണതീ”തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ ‘യേ നൂന ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ’തി ഭണതി, ന സോ അഞ്ഞം ഭണതി, തഞ്ഞേവ ഭണതീ”തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ ‘യേ നൂന പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ’തി ഭണതി, ന സോ അഞ്ഞം ഭണതി, തഞ്ഞേവ ഭണതീ”തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ ‘ന മയം ചണ്ഡാലാ വേനാ നേസാദാ രഥകാരാ പുക്കുസാ’തി ഭണതി, ന സോ അഞ്ഞം ഭണതി, തഞ്ഞേവ ഭണതീ”തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി - “ഇത്ഥന്നാമോ ‘ന മയം പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവീ

ബഹുസ്സുതാ ധമ്മകഥികാ, നത്ഥമ്ഹാകം ദുഗ്ഗതി, സുഗതി യേവ അമ്ഹാകം പാടികങ്ഖാ'തി ഭണതി, ന സോ അഞ്ഞം ഭണതി, തഞ്ഞേവ ഭണതീ''തി. ആപത്തി വാചായ, വാചായ ദുക്കടസ്സ.

൪൨. ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി; ആപത്തി വാചായ, വാചായ പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ അനുപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ ഉപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഉപസമ്പന്നോ അനുപസമ്പന്നസ്സ സുത്വാ അനുപസമ്പന്നസ്സ പേസുഞ്ഞം ഉപസംഹരതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൩. അനാപത്തി നപിയകമ്യസ്സ, നഭേദാധിപ്പായസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പേസുഞ്ഞസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. പദസോധമ്മസിക്ഖാപദം

൪൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉപാസകേ പദസോ ധമ്മം വാചേന്തി. ഉപാസകാ ഭിക്ഖൂസു അഗാരവാ അപ്പതിസ്സാ അസഭാഗവുത്തികാ വിഹരന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉപാസകേ പദസോ ധമ്മം വാചേസ്സന്തി! ഉപാസകാ ഭിക്ഖൂസു അഗാരവാ അപ്പതിസ്സാ അസഭാഗവുത്തികാ വിഹരന്തീ''തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ''സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസകേ പദസോ ധമ്മം വാചേഥ; ഉപാസകാ ഭിക്ഖൂസു അഗാരവാ അപ്പതിസ്സാ അസഭാഗവുത്തികാ വിഹരന്തീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഉപാസകേ പദസോ ധമ്മം വാചേസ്സഥ! ഉപാസകാ ഭിക്ഖൂസു അഗാരവാ അപ്പതിസ്സാ അസഭാഗവുത്തികാ വിഹരന്തി! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ പസന്നാനം വാ ഭിയ്യോഭാവായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൫. **''യോ പന ഭിക്ഖു അനുപസമ്പന്നം പദസോ ധമ്മം വാചേയ്യ പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൪൬. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അനുപസമ്പന്നോ നാമ ഭിക്ഖുഞ്ച ഭിക്ഖുനിഞ്ച ഠപേത്വാ അവസേസോ അനുപസമ്പന്നോ നാമ.

പദസോ നാമ പദം, അനുപദം, അന്വക്ഖരം, അനുബ്യഞ്ജനം.

പദം നാമ ഏകതോ പട്ഠപേത്വാ ഏകതോ ഓസാപേന്തി. **അനുപദം** നാമ പാടേക്കം പട്ഠപേത്വാ ഏകതോ ഓസാപേന്തി. **അന്വക്ഖരം** നാമ ''രൂപം അനിച്ച''ന്തി വുച്ചമാനോ, ''രു''ന്തി ഓപാതേതി. **അനുബ്യഞ്ജനം** നാമ ''രൂപം അനിച്ച''ന്തി വുച്ചമാനോ, ''വേദനാ അനിച്ചാ''തി സദ്ദം നിച്ഛാരേതി.

യഞ്ച പദം, യഞ്ച അനുപദം, യഞ്ച അന്വക്ഖരം, യഞ്ച അനുബ്യഞ്ജനം - സബ്ബമേതം പദസോ [പദസോ ധമ്മോ (ഇതിപി)] നാമ.

ധമ്മോ നാമ ബുദ്ധഭാസിതോ, സാവകഭാസിതോ, ഇസിഭാസിതോ, ദേവതാഭാസിതോ, അത്ഥൂപസഞ്ഹിതോ, ധമ്മൂപസഞ്ഹിതോ.

വാചേയ്യാതി പദേന വാചേതി, പദേ പദേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അക്ഖരായ വാചേതി, അക്ഖരക്ഖരായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൭. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ പദസോ ധമ്മം വാചേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ പദസോ ധമ്മം വാചേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ പദസോ ധമ്മം വാചേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൪൮. അനാപത്തി ഏകതോ ഉദ്ദിസാപേന്തോ, ഏകതോ സജ്ഝായം കരോന്തോ , യേഭുയ്യേന പഗുണം ഗന്ഥം ഭണന്തം ഓപാതേതി, ഓസാരേന്തം ഓപാതേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പദസോധമ്മസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. സഹസേയ്യസിക്ഖാപദം

൪൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ആളവിയം വിഹരതി അഗ്ഗാളവേ ചേതിയേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപാസകാ ആരാമം ആഗച്ഛന്തി ധമ്മസ്സവനായ. ധമ്മേ ഭാസിതേ ഥേരാ ഭിക്ഖൂ യഥാവിഹാരം ഗച്ഛന്തി. നവകാ ഭിക്ഖൂ തത്ഥേവ ഉപട്ഠാനസാലായം ഉപാസകേഹി സദ്ധിം മുട്ഠസ്സതീ, അസമ്പജാനാ, നഗ്ഗാ, വികൂജമാനാ, കാകച്ഛമാനാ സേയ്യം കപ്പേന്തി. ഉപാസകാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ മുട്ഠസ്സതീ അസമ്പജാനാ നഗ്ഗാ വികൂജമാനാ കാകച്ഛമാനാ സേയ്യം കപ്പേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം ഉപാസകാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ അനുപസമ്പന്നേന സഹസേയ്യം കപ്പേസ്സന്തീ''തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തേ നവകേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ...

“സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ അനുപസമ്പന്നേന സഹസേയ്യം കപ്പേന്തീ”തി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ അനുപസമ്പന്നേന സഹസേയ്യം കപ്പേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖു അനുപസമ്പന്നേന സഹസേയ്യം കപ്പേയ്യ പാചിത്തിയ”ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൦. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആളവിയം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന കോസമ്ബീ തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന കോസമ്ബീ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ബദരികാരാമേ. ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം രാഹുലം ഏതദവോചും - “ഭഗവതാ, ആവുസോ രാഹുല, സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം - ‘ന അനുപസമ്പന്നേന സഹസേയ്യാ കപ്പേതബ്ബാ’തി. സേയ്യം, ആവുസോ രാഹുല, ജാനാഹീ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ രാഹുലോ സേയ്യം അലഭമാനോ വച്ചകുടിയാ സേയ്യം കപ്പേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ യേന വച്ചകുടി തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഉക്കാസി. ആയസ്മാപി രാഹുലോ ഉക്കാസി. “കോ ഏത്ഥാ”തി? “അഹം, ഭഗവാ, രാഹുലോ”തി. “കിസ്സ ത്വം, രാഹുല, ഇധ നിസിന്നോസീ”തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ രാഹുലോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നേന ദിരത്തതിരത്തം സഹസേയ്യം കപ്പേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൧. “യോ പന ഭിക്ഖു അനുപസമ്പന്നേന ഉത്തരിദിരത്തതിരത്തം സഹസേയ്യം കപ്പേയ്യ, പാചിത്തിയ”ന്തി.

൫൨. യോ പനാതി യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അനുപസമ്പന്നോ നാമ ഭിക്ഖും ഠപേത്വാ അവസേസോ അനുപസമ്പന്നോ നാമ.

ഉത്തരിദിരത്തതിരത്തന്തി അതിരേകദിരത്തതിരത്തം.

സഹാതി ഏകതോ.

സേയ്യാ നാമ സബ്ബച്ഛന്നാ, സബ്ബപരിച്ഛന്നാ, യേഭുയ്യേനച്ഛന്നാ, യേഭുയ്യേന പരിച്ഛന്നാ.

സേയ്യം കപ്പേയ്യാതി ചതുത്ഥേ ദിവസേ അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേ, അനുപസമ്പന്നേ നിപന്നേ, ഭിക്ഖു നിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഭിക്ഖു നിപന്നേ, അനുപസമ്പന്നോ നിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉഭോ വാ നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉട്ഠഹിത്വാ പുനപ്പുനം നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൫൩. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഉത്തരിദിരത്തതിരത്തം സഹസേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ ഉത്തരിദിരത്തതിരത്തം സഹസേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഉത്തരിദിരത്തതിരത്തം സഹസേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപഡ്ഢച്ഛന്നേ ഉപഡ്ഢപരിച്ഛന്നേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൫൪. അനാപത്തി ദ്വേതിസ്സോ രത്തിയോ വസതി, ഊനകദ്വേതിസ്സോ രത്തിയോ വസതി, ദ്വേ രത്തിയോ വസിത്വാ തതിയായ രത്തിയാ പുരാരുണാ നിക്ഖമിത്വാ പുന വസതി, സബ്ബച്ഛന്നേ, സബ്ബഅപരിച്ഛന്നേ, സബ്ബപരിച്ഛന്നേ സബ്ബഅച്ഛന്നേ [വസതി, സബ്ബഅച്ഛന്നേ സബ്ബഅപരിച്ഛന്നേ, (സീ॰)], യേഭുയ്യേന അച്ഛന്നേ, യേഭുയ്യേന അപരിച്ഛന്നേ, അനുപസമ്പന്നേ നിപന്നേ ഭിക്ഖു നിസീദതി, ഭിക്ഖു നിപന്നേ അനുപസമ്പന്നോ നിസീദതി, ഉഭോ വാ നിസീദന്തി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സഹസേയ്യസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. ദുതിയസഹസേയ്യസിക്ഖാപദം

൫൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ കോസലേസു ജനപദേ [ഏത്ഥ അമ്ബട്ഠസുത്താദിടീകാ ഓലോകേതബ്ബാ] സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്തോ സായം അഞ്ഞതരം ഗാമം ഉപഗച്ഛി. തേന ഖോ പന സമയേന തസ്മിം ഗാമേ അഞ്ഞതരിസ്സാ ഇത്ഥിയാ ആവസഥാഗാരം പഞ്ഞത്തം ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ യേന സാ ഇത്ഥീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഇത്ഥിം ഏതദവോച - ''സചേ തേ, ഭഗിനി, അഗരു, വസേയ്യാമ ഏകരത്തം ആവസഥാഗാരേ''തി. ''വസേയ്യാഥ, ഭന്തേ''തി. അഞ്ഞേപി അദ്ധികാ യേന സാ ഇത്ഥീ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഇത്ഥിം ഏതദവോചും - ''സചേ തേ, അയ്യേ, അഗരു വസേയ്യാമ ഏകരത്തം ആവസഥാഗാരേ''തി . ''ഏസോ ഖോ അയ്യോ സമണോ പഠമം ഉപഗതോ; സചേ സോ അനുജാനാതി, വസേയ്യാഥാ''തി. അഥ ഖോ തേ അദ്ധികാ യേനായസ്മാ അനുരുദ്ധോ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം ഏതദവോചും - ''സചേ തേ, ഭന്തേ, അഗരു, വസേയ്യാമ ഏകരത്തം ആവസഥാഗാരേ''തി. ''വസേയ്യാഥ, ആവുസോ''തി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ ആയസ്മന്തേ അനുരുദ്ധേ സഹ ദസ്സനേന പടിബദ്ധചിത്താ അഹോസി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ യേനായസ്മാ അനുരുദ്ധോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം ഏതദവോച - ''അയ്യോ, ഭന്തേ, ഇമേഹി മനുസ്സേഹി ആകിണ്ണോ ന ഫാസു വിഹരിസ്സതി. സാധാഹം, ഭന്തേ, അയ്യസ്സ മഞ്ചകം അബ്ഭന്തരം പഞ്ഞപേയ്യ''ന്തി. അധിവാസേസി ഖോ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ ആയസ്മതോ അനുരുദ്ധസ്സ മഞ്ചകം അബ്ഭന്തരം പഞ്ഞപേത്വാ അലങ്കതപ്പടിയത്താ ഗന്ധഗന്ധിനീ യേനായസ്മാ അനുരുദ്ധോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം ഏതദവോച - ''അയ്യോ, ഭന്തേ, അഭിരൂപോ ദസ്സനീയോ പാസാദികോ, അഹം

ചമ്ഹി അഭിരൂപാ ദസ്സനീയാ പാസാദികാ. സാധാഹം, ഭന്തേ, അയ്യസ്സ പജാപതി ഭവേയ്യ''ന്തി. ഏവം വുത്തേ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ തുണ്ഹീ അഹോസി. ദുതിയമ്പി ഖോ...പേ॰... തതിയമ്പി ഖോ സാ ഇത്ഥീ ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം ഏതദവോച - ''അയ്യോ, ഭന്തേ, അഭിരൂപോ ദസ്സനീയോ പാസാദികോ, അഹഞ്ചമ്ഹി അഭിരൂപാ ദസ്സനീയാ പാസാദികാ. സാധു, ഭന്തേ, അയ്യോ മഞ്ചേവ പടിച്ഛതു [സമ്പടിച്ഛതു (സ്യാ॰)] സബ്ബഞ്ച സാപതേയ്യ''ന്തി. തതിയമ്പി ഖോ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ തുണ്ഹീ അഹോസി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ സാടകം നിക്ഖിപിത്വാ ആയസ്മതോ അനുരുദ്ധസ്സ പുരതോ ചങ്കമതിപി തിട്ഠതിപി നിസീദതിപി സേയ്യമ്പി കപ്പേതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ ഇന്ദ്രിയാനി ഓക്ഖിപിത്വാ തം ഇത്ഥിം നേവ ഓലോകേസി നപി ആലപി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ - ''അച്ഛരിയം വത ഭോ, അബ്ഭുതം വത ഭോ! ബഹൂ മേ മനുസ്സാ സതേനപി സഹസ്സേനപി പഹിണന്തി. അയം പന സമണോ - മയാ സാമം യാചിയമാനോ - ന ഇച്ഛതി മഞ്ചേവ പടിച്ഛിതും സബ്ബഞ്ച സാപതേയ്യ''ന്തി സാടകം നിവാസേത്വാ ആയസ്മതോ അനുരുദ്ധസ്സ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം ഏതദവോച - ''അച്ചയോ മം, ഭന്തേ, അച്ചഗമാ യഥാബാലം യഥാമൂള്ഹം യഥാഅകുസലം യാഹം ഏവമകാസിം. തസ്സാ മേ, ഭന്തേ, അയ്യോ അച്ചയം അച്ചയതോ പടിഗ്ഗണ്ഹാതു ആയതിം സംവരായാ''തി. ''തഗ്ഘ ത്വം, ഭഗിനി, അച്ചയോ അച്ചഗമാ യഥാബാലം യഥാമൂള്ഹം യഥാഅകുസലം യാ ത്വം ഏവമകാസി. യതോ ച ഖോ ത്വം, ഭഗിനി, അച്ചയം അച്ചയതോ ദിസ്വാ യഥാധമ്മം പടികരോസി, തം തേ മയം പടിഗ്ഗണ്ഹാമ. വുഡ്ഢി ഹേസാ, ഭഗിനി, അരിയസ്സ വിനയേ യോ അച്ചയം അച്ചയതോ ദിസ്വാ യഥാധമ്മം പടികരോതി ആയതിഞ്ച സംവരം ആപജ്ജതീ''തി.

അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ, ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ തം ഇത്ഥിം ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ - ആയസ്മതാ അനുരുദ്ധേന ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ - ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം ഏതദവോച - ''അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ, അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ! സേയ്യഥാപി, ഭന്തേ, നിക്കുജ്ജിതം വാ ഉക്കുജ്ജേയ്യ, പടിച്ഛന്നം വാ വിവരേയ്യ, മൂള്ഹസ്സ വാ മഗ്ഗം ആചിക്ഖേയ്യ, അന്ധകാരേ വാ തേലപജ്ജോതം ധാരേയ്യ - ചക്ഖുമന്തോ രൂപാനി ദക്ഖന്തീതി, ഏവമേവം അയ്യേന അനുരുദ്ധേന അനേകപരിയായേന ധമ്മോ പകാസിതോ. ഏസാഹം, ഭന്തേ, തം ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമി ധമ്മഞ്ച ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസികം മം അയ്യോ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗത''ന്തി.

അഥ ഖോ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ സാവത്ഥിയം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ മാതുഗാമേന സഹസേയ്യം കപ്പേസ്സതീ''തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ''സച്ചം കിര ത്വം, അനുരുദ്ധ, മാതുഗാമേന സഹസേയ്യം കപ്പേസീ''തി? ''സച്ചം,

ഭഗവാ''തി . വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, അനുരുദ്ധ, മാതുഗാമേന സഹസേയ്യം കപ്പേസ്സസി! നേതം, അനുരുദ്ധ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൪. **"യോ പന ഭിക്ഖു മാതുഗാമേന സഹസേയ്യം കപ്പേയ്യ പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൫൫. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

മാതുഗാമോ നാമ മനുസ്സിത്ഥീ, ന യക്ഖീ [യക്ഖിനീ (ക॰)], ന പേതീ, ന തിരച്ഛാനഗതാ; അന്തമസോ തദഹുജാതാപി ദാരികാ, പഗേവ മഹത്തരീ.

സഹാതി ഏകതോ.

സേയ്യാ നാമ സബ്ബച്ഛന്നാ, സബ്ബപരിച്ഛന്നാ, യേഭുയ്യേനച്ഛന്നാ, യേഭുയ്യേന പരിച്ഛന്നാ.

സേയ്യം കപ്പേയ്യാതി അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേ, മാതുഗാമേ നിപന്നേ ഭിക്ഖു നിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഭിക്ഖു നിപന്നേ മാതുഗാമോ നിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉഭോ വാ നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉട്ഠഹിത്വാ പുനപ്പുനം നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൫൬. മാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ സഹസേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ വേമതികോ സഹസേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ അമാതുഗാമസഞ്ഞീ സഹസേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപഡ്ഢച്ഛന്നേ ഉപഡ്ഢപരിച്ഛന്നേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യക്ഖിയാ വാ പേതിയാ വാ പണ്ഡകേന വാ തിരച്ഛാനഗതിത്ഥിയാ വാ സഹസേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ അമാതുഗാമസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൫൭. അനാപത്തി സബ്ബച്ഛന്നേ സബ്ബഅപരിച്ഛന്നേ, സബ്ബപരിച്ഛന്നേ സബ്ബഅച്ഛന്നേ [അനാപത്തി സബ്ബഅച്ഛന്നേ സബ്ബഅപരിച്ഛന്നേ, (സീ॰)], യേഭുയ്യേന അച്ഛന്നേ, യേഭുയ്യേന അപരിച്ഛന്നേ, മാതുഗാമേ നിപന്നേ ഭിക്ഖു നിസീദതി , ഭിക്ഖു നിപന്നേ മാതുഗാമോ നിസീദതി, ഉഭോ വാ നിസീദന്തി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയസഹസേയ്യസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. ധമ്മദേസനാസിക്ഖാപദം

൫൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉദായീ സാവത്ഥിയം കുലൂപകോ ഹോതി, ബഹുകാനി കുലാനി ഉപസങ്കമതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉദായീ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ

യേന അഞ്ഞതരം കുലം തേനുപസങ്കമി. തേന ഖോ പന സമയേന ഘരണീ നിവേസനദ്വാരേ നിസിന്നാ ഹോതി, ഘരസുണ്ഹാ ആവസഥദ്വാരേ നിസിന്നാ ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉദായീ യേന ഘരണീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഘരണിയാ ഉപകണ്ണകേ ധമ്മം ദേസേസി. അഥ ഖോ ഘരസുണ്ഹായ ഏതദഹോസി - ''കി നു ഖോ സോ സമണോ സസ്സുയാ ജാരോ ഉദാഹു ഓഭാസതീ''തി?

അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉദായീ ഘരണിയാ ഉപകണ്ണകേ ധമ്മം ദേസേത്വാ യേന ഘരസുണ്ഹാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഘരസുണ്ഹായ ഉപകണ്ണകേ ധമ്മം ദേസേസി. അഥ ഖോ ഘരണിയാ ഏതദഹോസി - ''കിം നു ഖോ സോ സമണോ ഘരസുണ്ഹായ ജാരോ ഉദാഹു ഓഭാസതീ''തി ? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉദായീ ഘരസുണ്ഹായ ഉപകണ്ണകേ ധമ്മം ദേസേത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഘരണീ ഘരസുണ്ഹം ഏതദവോച - ''ഹേ ജേ, കിം തേ ഏസോ സമണോ അവോചാ''തി? ''ധമ്മം മേ, അയ്യേ, ദേസേസി''. ''അയ്യായ പന കിം അവോചാ''തി? ''മയ്ഹമ്പി ധമ്മം ദേസേസീ''തി. താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യോ ഉദായീ മാതുഗാമസ്സ ഉപകണ്ണകേ ധമ്മം ദേസേസ്സതി! നനു നാമ വിസ്സട്ഠേന വിവടേന ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ''തി?

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ താസം ഇത്ഥീനം ഉജ്ഝായന്തീനം ഖിയ്യന്തീനം വിപാചേന്തീനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉദായീ മാതുഗാമസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സതീ''തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം ഉദായിം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ''സച്ചം കിര ത്വം, ഉദായി, മാതുഗാമസ്സ ധമ്മം ദേസേസീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, മാതുഗാമസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സസി. നേതം മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''യോ പന ഭിക്ഖു മാതുഗാമസ്സ ധമ്മം ദേസേയ്യ പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൬൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപാസികാ ഭിക്ഖൂ പസ്സിത്വാ ഏതദവോചും - ''ഇങ്ഘായ്യാ ധമ്മം ദേസേഥാ''തി. ''ന, ഭഗിനീ, കപ്പതി മാതുഗാമസ്സ ധമ്മം ദേസേതു''ന്തി. ''ഇങ്ഘായ്യാ ഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേഥ, സക്കാ ഏത്തകേനപി ധമ്മോ അഞ്ഞാതു''ന്തി. ''ന, ഭഗിനീ, കപ്പതി മാതുഗാമസ്സ ധമ്മം ദേസേതു''ന്തി. കുക്കുച്ചായന്താ ന ദേസേസും. ഉപാസികാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ അമ്ഹേഹി യാചിയമാനാ ധമ്മം ന ദേസേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ താസം ഉപാസികാനം ഉജ്ഝായന്തീനം ഖിയ്യന്തീനം വിപാചേന്തീനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മാതുഗാമസ്സ ഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖൂ മാതുഗാമസ്സ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേയ്യ, പാചിത്തിയ”ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൬൨. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - “ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതം മാതുഗാമസ്സ ഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേതു”ന്തി തേ അവിഞ്ഞും പുരിസവിഗ്ഗഹം ഉപനിസീദാപേത്വാ മാതുഗാമസ്സ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അവിഞ്ഞും പുരിസവിഗ്ഗഹം ഉപനിസീദാപേത്വാ മാതുഗാമസ്സ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേസ്സന്തീ”തി!

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... “സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അവിഞ്ഞും പുരിസവിഗ്ഗഹം ഉപനിസീദാപേത്വാ മാതുഗാമസ്സ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേഥാ”തി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, അവിഞ്ഞും പുരിസവിഗ്ഗഹം ഉപനിസീദാപേത്വാ മാതുഗാമസ്സ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൬൩. **“യോ പന ഭിക്ഖു മാതുഗാമസ്സ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേയ്യ, അഞ്ഞത്ര വിഞ്ഞുനാ പുരിസവിഗ്ഗഹേന, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൬൪. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

മാതുഗാമോ നാമ മനുസ്സിത്ഥീ; ന യക്ഖീ ന പേതീ ന തിരച്ഛാനഗതാ; വിഞ്ഞൂ, പടിബലാ സുഭാസിതദുബ്ഭാസിതം ദുട്ഠുല്ലാദുട്ഠുല്ലം ആജാനിതും.

ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹീതി അതിരേകഛപ്പഞ്ചവാചാഹി.

ധമ്മോ നാമ ബുദ്ധഭാസിതോ, സാവകഭാസിതോ, ഇസിഭാസിതോ, ദേവതാഭാസിതോ, അത്ഥൂപസഞ്ഹിതോ, ധമ്മൂപസഞ്ഹിതോ.

ദേസേയ്യാതി പദേന ദേസേതി, പദേ പദേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അക്ഖരായ ദേസേതി, അക്ഖരക്ഖരായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞത്ര വിഞ്ഞുനാ പുരിസവിഗ്ഗഹേനാതി ഠപേത്വാ വിഞ്ഞും പുരിസവിഗ്ഗഹം. വിഞ്ഞൂ നാമ പുരിസവിഗ്ഗഹോ, പടിബലോ ഹോതി സുഭാസിതദുബ്ഭാസിതം ദുട്ഠുല്ലാദുട്ഠുല്ലം ആജാനിതും.

൬൫. മാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേതി, അഞ്ഞത്ര വിഞ്ഞുനാ പുരിസവിഗ്ഗഹേന, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ വേമതികോ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേതി, അഞ്ഞത്ര വിഞ്ഞുനാ പുരിസവിഗ്ഗഹേന, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ

അമാതുഗാമസഞ്ഞീ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേതി, അഞ്ഞത്ര വിഞ്ഞുനാ പുരിസവിഗ്ഗഹേന, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

യക്ഖിയാ വാ പേതിയാ വാ പണ്ഡകസ്സ വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹിത്ഥിയാ വാ ഉത്തരിഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേതി, അഞ്ഞത്ര വിഞ്ഞുനാ പുരിസവിഗ്ഗഹേന, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ അമാതുഗാമസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൬൬. അനാപത്തി വിഞ്ഞുനാ പുരിസവിഗ്ഗഹേന, ഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേതി, ഊനകഛപ്പഞ്ചവാചാഹി ധമ്മം ദേസേതി, ഉട്ഠഹിത്വാ പുന നിസീദിത്വാ ദേസേതി, മാതുഗാമോ ഉട്ഠഹിത്വാ പുന നിസീദതി തസ്മിം ദേസേതി, അഞ്ഞസ്സ മാതുഗാമസ്സ ദേസേതി, പഞ്ഹം പുച്ഛതി, പഞ്ഹം പുട്ഠോ കഥേതി, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ഭണന്തം മാതുഗാമോ സുണാതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ധമ്മദേസനാസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം സത്തമം.

൮. ഭൂതാരോചനസിക്ഖാപദം

൬൭. [പാരാ॰ ൧൯൩] തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ കൂടാഗാരസാലായം. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ സന്ദിട്ഠാ സമ്ഭത്താ ഭിക്ഖൂ വഗ്ഗുമുദായ നദിയാ തീരേ വസ്സം ഉപഗച്ഛിംസു. തേന ഖോ പന സമയേന വജ്ജീ ദുബ്ഭിക്ഖാ ഹോതി - ദ്വീഹിതികാ സേതട്ഠികാ സലാകാവുത്താ, ന സുകരാ ഉഞ്ഛേന പഗ്ഗഹേന യാപേതും. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "ഏതരഹി ഖോ വജ്ജീ ദുബ്ഭിക്ഖാ - ദ്വീഹിതികാ സേതട്ഠികാ സലാകാവുത്താ, ന സുകരാ ഉഞ്ഛേന പഗ്ഗഹേന യാപേതും. കേന നു ഖോ മയം ഉപായേന സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസേയ്യാമ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമേയ്യാമാ"തി? ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - "ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, ഗിഹീനം കമ്മന്തം അധിട്ഠേമ. ഏവം തേ അമ്ഹാകം ദാതും മഞ്ഞിസ്സന്തി. ഏവം മയം സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിസ്സാമ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിസ്സാമാ"തി. ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - "അലം, ആവുസോ, കിം ഗിഹീനം കമ്മന്തം അധിട്ഠിതേന? ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, ഗിഹീനം ദൂതേയ്യം ഹരാമ. ഏവം തേ അമ്ഹാകം ദാതും മഞ്ഞിസ്സന്തി. ഏവം മയം സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിസ്സാമ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിസ്സാമാ"തി. ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - "അലം, ആവുസോ; കിം ഗിഹീനം കമ്മന്തം അധിട്ഠിതേന! കിം ഗിഹീനം ദൂതേയ്യം ഹടേന! ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, ഗിഹീനം അഞ്ഞമഞ്ഞസ്സ ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മസ്സ വണ്ണം ഭാസിസ്സാമ - 'അസുകോ ഭിക്ഖു പഠമസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, അസുകോ ഭിക്ഖു ദുതിയസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, അസുകോ ഭിക്ഖു തതിയസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, അസുകോ ഭിക്ഖു ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, അസുകോ ഭിക്ഖു സോതാപന്നോ, അസുകോ ഭിക്ഖു സകദാഗാമീ, അസുകോ ഭിക്ഖു അനാഗാമീ, അസുകോ ഭിക്ഖു അരഹാ, അസുകോ ഭിക്ഖു തേവിജ്ജോ, അസുകോ ഭിക്ഖു ഛളഭിഞ്ഞോ'തി. ഏവം തേ അമ്ഹാകം ദാതും മഞ്ഞിസ്സന്തി. ഏവം മയം സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിസ്സാമ, ന ച

പിണ്ഡകേന കിലമിസ്സാമാ’’തി. ഏസോ യേവ ഖോ, ആവുസോ, സേയ്യോ, യോ അമ്ഹാകം ഗിഹീനം അഞ്ഞമഞ്ഞസ്സ ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മസ്സ വണ്ണോ ഭാസിതോ’’തി.

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഗിഹീനം അഞ്ഞമഞ്ഞസ്സ ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മസ്സ വണ്ണം ഭാസിംസു - ‘‘അസുകോ ഭിക്ഖു പഠമസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ…പേ॰… അസുകോ ഭിക്ഖു ഛളഭിഞ്ഞോ’’തി. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ - ‘‘ലാഭാ വത നോ, സുലദ്ധം വത നോ, യേസം നോ ഏവരൂപാ ഭിക്ഖൂ വസ്സം ഉപഗതാ, ന വത നോ ഇതോ പുബ്ബേ ഏവരൂപാ ഭിക്ഖൂ വസ്സം ഉപഗതാ, യഥയിമേ ഭിക്ഖൂ സീലവന്തോ കല്യാണധമ്മാ’’തി. തേ ന താദിസാനി ഭോജനാനി അത്തനാ ഭുഞ്ജന്തി, മാതാപിതൂനം ദേന്തി പുത്തദാരസ്സ ദേന്തി ദാസകമ്മകരപോരിസസ്സ ദേന്തി മിത്താമച്ചാനം ദേന്തി ഞാതിസാലോഹിതാനം ദേന്തി യാദിസാനി ഭിക്ഖൂനം ദേന്തി. ന താദിസാനി ഖാദനീയാനി സായനീയാനി പാനാനി അത്തനാ ഖാദന്തി സായന്തി പിവന്തി [അത്തനാ പിവന്തി (സ്യാ॰ ക॰)] മാതാപിതൂനം ദേന്തി പുത്തദാരസ്സ ദേന്തി ദാസകമ്മകരപോരിസസ്സ ദേന്തി മിത്താമച്ചാനം ദേന്തി ഞാതിസാലോഹിതാനം ദേന്തി , യാദിസാനി ഭിക്ഖൂനം ദേന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ വണ്ണവാ അഹേസും പീണിന്ദ്രിയാ പസന്നമുഖവണ്ണാ വിപ്പസന്നഛവിവണ്ണാ.

൧൯൪. ആചിണ്ണം ഖോ പനേതം വസ്സംവുട്ഠാനം ഭിക്ഖൂനം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിതും. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ വസ്സംവുട്ഠാ തേമാസച്ചയേന സേനാസനം സംസാമേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന വേസാലീ തേന പക്കമിംസു. അനുപുബ്ബേന യേന വേസാലീ മഹാവനം കൂടാഗാരസാലാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. തേന ഖോ പന സമയേന ദിസാസു വസ്സംവുട്ഠാ ഭിക്ഖൂ കിസാ ഹോന്തി ലൂഖാ ദുബ്ബണ്ണാ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതാ ധമനിസന്ഥതഗത്താ. വഗ്ഗുമുദാതീരിയാ പന ഭിക്ഖൂ വണ്ണവാ ഹോന്തി പീണിന്ദ്രിയാ പസന്നമുഖവണ്ണാ വിപ്പസന്നഛവിവണ്ണാ. ആചിണ്ണം ഖോ പനേതം ബുദ്ധാനം ഭഗവന്താനം ആഗന്തുകേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം പടിസമ്മോദിതും. അഥ ഖോ ഭഗവാ വഗ്ഗുമുദാതീരിയേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ‘‘കച്ചി, ഭിക്ഖവേ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയം, കച്ചി സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിത്ഥ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിത്ഥാ’’തി? ‘‘ഖമനീയം ഭഗവാ, യാപനീയം ഭഗവാ. സമഗ്ഗാ ച മയം, ഭന്തേ, സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിമ്ഹാ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിമ്ഹാ’’തി. ജാനന്താപി തഥാഗതാ പുച്ഛന്തി, ജാനന്താപി ന പുച്ഛന്തി. കാലം വിദിത്വാ പുച്ഛന്തി , കാലം വിദിത്വാ ന പുച്ഛന്തി. അത്ഥസഞ്ഹിതം തഥാഗതാ പുച്ഛന്തി, നോ അനത്ഥസഞ്ഹിതം. അനത്ഥസഞ്ഹിതേ സേതുഘാതോ തഥാഗതാനം. ദ്വീഹാകാരേഹി ബുദ്ധാ ഭഗവന്തോ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛന്തി - ധമ്മം വാ ദേസേസ്സാമ, സാവകാനം വാ സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമാതി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ വഗ്ഗുമുദാതീരിയേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ‘‘യഥാ കഥം പന തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിത്ഥ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിത്ഥാ’’തി? അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ‘‘കച്ചി പന വോ, ഭിക്ഖവേ, ഭൂത’’ന്തി? ‘‘ഭൂതം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ,

ഭിക്ഖവേ, ഉദരസ്സ കാരണാ ഗിഹീനം അഞ്ഞമഞ്ഞസ്സ ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മസ്സ വണ്ണം ഭാസിസ്സഥ! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൬൯. **"യോ പന ഭിക്ഖു അനുപസമ്പന്നസ്സ ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മം ആരോചേയ്യ ഭൂതസ്മിം, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൭൦. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അനുപസമ്പന്നോ നാമ ഭിക്ഖുഞ്ച ഭിക്ഖുനിഞ്ച ഠപേത്വാ, അവസേസോ അനുപസമ്പന്നോ നാമ.

[പാരാ॰ ൧൯൭] **ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മോ** നാമ ഝാനം, വിമോക്ഖോ, സമാധി, സമാപത്തി, ഞാണദസ്സനം, മഗ്ഗഭാവനാ, ഫലസച്ഛികിരിയാ, കിലേസപ്പഹാനം, വിനീവരണതാ ചിത്തസ്സ, സുഞ്ഞാഗാരേ അഭിരതി.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **ഝാന**ന്തി പഠമം ഝാനം, ദുതിയം ഝാനം, തതിയം ഝാനം, ചതുത്ഥം ഝാനം.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **വിമോക്ഖോ**തി സുഞ്ഞതോ വിമോക്ഖോ, അനിമിത്തോ വിമോക്ഖോ, അപ്പണിഹിതോ വിമോക്ഖോ.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **സമാധീ**തി സുഞ്ഞതോ സമാധി, അനിമിത്തോ സമാധി, അപ്പണിഹിതോ സമാധി.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **സമാപത്തീ**തി സുഞ്ഞതാ സമാപത്തി, അനിമിത്താ സമാപത്തി, അപ്പണിഹിതാ സമാപത്തി.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **ഞാണദസ്സന**ന്തി തിസ്സോ വിജ്ജാ.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **മഗ്ഗഭാവനാ**തി ചത്താരോ സതിപട്ഠാനാ, ചത്താരോ സമ്മപ്പധാനാ, ചത്താരോ ഇദ്ധിപാദാ, പഞ്ചിന്ദ്രിയാനി, പഞ്ച ബലാനി, സത്ത ബോജ്ഝങ്ഗാ, അരിയോ അട്ഠങ്ഗികോ മഗ്ഗോ.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **ഫലസച്ഛികിരിയാ**തി സോതാപത്തിഫലസ്സ സച്ഛികിരിയാ, സകദാഗാമിഫലസ്സ സച്ഛികിരിയാ, അനാഗാമിഫലസ്സ സച്ഛികിരിയാ, അരഹത്തസ്സ [അരഹത്തഫലസ്സ (സ്യാ॰)] സച്ഛികിരിയാ.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **കിലേസപ്പഹാന**ന്തി രാഗസ്സ പഹാനം, ദോസസ്സ പഹാനം, മോഹസ്സ പഹാനം.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **വിനീവരണതാ ചിത്തസ്സാ**തി രാഗാ ചിത്തം വിനീവരണതാ, ദോസാ ചിത്തം വിനീവരണതാ, മോഹാ ചിത്തം വിനീവരണതാ.

[പാരാ॰ ൧൯൮] **സുഞ്ഞാഗാരേ അഭിരതീ**തി പഠമേന ഝാനേന സുഞ്ഞാഗാരേ അഭിരതി, ദുതിയേന ഝാനേന സുഞ്ഞാഗാരേ അഭിരതി, തതിയേന ഝാനേന

സുഞ്ഞാഗാരേ അഭിരതി, ചതുത്ഥേന ഝാനേന സുഞ്ഞാഗാരേ അഭിരതി.

൭൧. **ആരോചേയ്യാ**തി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഠമം ഝാനം സമാപജ്ജി"ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഠമം ഝാനം സമാപജ്ജാമീ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഠമം ഝാനം സമാപന്നോ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഠമസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭിമ്ഹീ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഠമസ്സ ഝാനസ്സ വസിമ്ഹീ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഠമം ഝാനം സച്ഛികതം മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "ദുതിയം ഝാനം... തതിയം ഝാനം... ചതുത്ഥം ഝാനം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; ചതുത്ഥം ഝാനം സച്ഛികതം മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "സുഞ്ഞതം വിമോക്ഖം... അനിമിത്തം വിമോക്ഖം... അപ്പണിഹിതം വിമോക്ഖം... സുഞ്ഞതം സമാധിം... അനിമിത്തം സമാധിം... അപ്പണിഹിതം സമാധിം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; അപ്പണിഹിതസ്സ സമാധിസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; അപ്പണിഹിതോ സമാധി സച്ഛികതോ മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "സുഞ്ഞതം സമാപത്തിം... അനിമിത്തം സമാപത്തിം... അപ്പണിഹിതം സമാപത്തിം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; അപ്പണിഹിതായ സമാപത്തിയാ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; അപ്പണിഹിതാ സമാപത്തി സച്ഛികതാ മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "തിസ്സോ വിജ്ജാ സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; തിസ്സന്നം വിജ്ജാനം ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; തിസ്സോ വിജ്ജാ സച്ഛികതാ മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "ചത്താരോ സതിപട്ഠാനേ... ചത്താരോ സമ്മപ്പധാനേ... ചത്താരോ ഇദ്ധിപാദേ സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; ചതുന്നം ഇദ്ധിപാദാനം ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; ചത്താരോ ഇദ്ധിപാദാ സച്ഛികതാ മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഞ്ചിന്ദ്രിയാനി... പഞ്ച ബലാനി സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി , സമാപന്നോ; പഞ്ചന്നം ബലാനം ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഞ്ച ബലാനി സച്ഛികതാനി മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "സത്ത ബോജ്ഝങ്ഗേ സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; സത്തന്നം ബോജ്ഝങ്ഗാനം ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; സത്ത ബോജ്ഝങ്ഗാ സച്ഛികതാ മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "അരിയം അട്ഠങ്ഗികം മഗ്ഗം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; അരിയസ്സ അട്ഠങ്ഗികസ്സ മഗ്ഗസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; അരിയോ അട്ഠങ്ഗികോ മഗ്ഗോ സച്ഛികതോ മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "സോതാപത്തിഫലം... സകദാഗാമിഫലം... അനാഗാമിഫലം... അരഹത്തം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; അരഹത്തസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; അരഹത്തം [അരഹത്തഫലം (സ്യാ॰)] സച്ഛികതം മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "രാഗോ മേ ചത്തോ... ദോസോ മേ ചത്തോ... മോഹോ മേ ചത്തോ, വന്തോ, മുത്തോ, പഹീനോ, പടിനിസ്സട്ഠോ, ഉക്ഖേടിതോ , സമുക്ഖേടിതോ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "രാഗാ മേ ചിത്തം വിനീവരണം... ദോസാ മേ ചിത്ത വിനീവരണം... മോഹാ മേ ചിത്തം വിനീവരണ"ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "സുഞ്ഞാഗാരേ പഠമം ഝാനം... ദുതിയം ഝാനം... തതിയം ഝാനം... ചതുത്ഥം ഝാനം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥം ഝാനം സച്ഛികതം മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൭൨. **ആരോചേയ്യാ**തി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഠമഞ്ച ഝാനം ദുതിയഞ്ച ഝാനം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ ദുതിയസ്സ ച ഝാനസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം ദുതിയഞ്ച ഝാനം സച്ഛികതം മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഠമഞ്ച ഝാനം തതിയഞ്ച ഝാനം... പഠമഞ്ച ഝാനം ചതുത്ഥഞ്ച ഝാനം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ ചതുത്ഥസ്സ ച ഝാനസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം ചതുത്ഥഞ്ച ഝാനം സച്ഛികതം മയാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "പഠമഞ്ച ഝാനം സുഞ്ഞതഞ്ച വിമോക്ഖം... അനിമിത്തഞ്ച വിമോക്ഖം... അപ്പണിഹിതഞ്ച വിമോക്ഖം... സുഞ്ഞതഞ്ച സമാധിം... അനിമിത്തഞ്ച സമാധിം... അപ്പണിഹിതഞ്ച സമാധിം

സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ അപ്പണിഹിതസ്സ ച സമാധിസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം അപ്പണിഹിതോ ച സമാധി സച്ഛികതോ മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം സുഞ്ഞതഞ്ച സമാപത്തിം... അനിമിത്തഞ്ച സമാപത്തിം... അപ്പണിഹിതഞ്ച സമാപത്തിം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ അപ്പണിഹിതായ ച സമാപത്തിയാ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം അപ്പണിഹിതാ ച സമാപത്തി സച്ഛികതാ മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം തിസ്സോ ച വിജ്ജാ സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ തിസ്സന്നഞ്ച വിജ്ജാനം ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം തിസ്സോ ച വിജ്ജാ സച്ഛികതാ മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം ചത്താരോ ച സതിപട്ഠാനേ...പേ॰... ചത്താരോ ച സമ്മപ്പധാനേ... ചത്താരോ ച ഇദ്ധിപാദേ സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ ചതുന്നഞ്ച ഇദ്ധിപാദാനം ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം ചത്താരോ ച ഇദ്ധിപാദാ സച്ഛികതാ മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം, പഞ്ച ച ഇന്ദ്രിയാനി... പഞ്ച ച ബലാനി സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ പഞ്ചന്നഞ്ച ബലാനം ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം പഞ്ച ച ബലാനി സച്ഛികതാനി മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം സത്ത ച ബോജ്ഝങ്ഗേ സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ സത്തന്നഞ്ച ബോജ്ഝങ്ഗാനം ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം സത്ത ച ബോജ്ഝങ്ഗാ സച്ഛികതാ മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം അരിയഞ്ച അട്ഠങ്ഗികം മഗ്ഗം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ അരിയസ്സ ച അട്ഠങ്ഗികസ്സ മഗ്ഗസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം അരിയോ ച അട്ഠങ്ഗികോ മഗ്ഗോ സച്ഛികതോ മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം സോതാപത്തിഫലഞ്ച... സകദാഗാമിഫലഞ്ച... അനാഗാമിഫലഞ്ച... അരഹത്തഞ്ച [അരഹത്തഫലഞ്ച (സ്യാ॰)] സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ അരഹത്തസ്സ [അരഹത്തഫലസ്സ (സ്യാ॰)] ച ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; പഠമഞ്ച ഝാനം അരഹത്തഞ്ച സച്ഛികതം മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ... രാഗോ ച മേ ചത്തോ... ദോസോ ച മേ ചത്തോ...

മോഹോ ച മേ ചത്തോ, വന്തോ, മുത്തോ, പഹീനോ, പടിനിസ്സട്ഠോ, ഉക്ഖേടിതോ, സമുക്ഖേടിതോ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ... രാഗാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണം... ദോസാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണം... മോഹാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൭൩. ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''ദുതിയഞ്ച ഝാനം തതിയഞ്ച ഝാനം... ദുതിയഞ്ച ഝാനം ചതുത്ഥഞ്ച ഝാനം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; ദുതിയസ്സ ച ഝാനസ്സ ചതുത്ഥസ്സ ച ഝാനസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; ദുതിയഞ്ച ഝാനം ചതുത്ഥഞ്ച ഝാനം സച്ഛികതം മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''ദുതിയഞ്ച ഝാനം സുഞ്ഞതഞ്ച വിമോക്ഖം...പേ॰... മോഹാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''ദുതിയഞ്ച ഝാനം പഠമഞ്ച ഝാനം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; ദുതിയസ്സ ച ഝാനസ്സ പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; ദുതിയഞ്ച ഝാനം പഠമഞ്ച ഝാനം സച്ഛികതം മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

മൂലം സംഖിത്തം.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''മോഹാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണം, പഠമഞ്ച ഝാനം സമാപജ്ജിം, സമാപജ്ജാമി, സമാപന്നോ; മോഹാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണം, പഠമസ്സ ച ഝാനസ്സ ലാഭിമ്ഹി, വസിമ്ഹി; മോഹാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണം, പഠമഞ്ച ഝാനം സച്ഛികതം മയാ''തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''മോഹാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണം, ദോസാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ...പേ॰....

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം ദുതിയഞ്ച ഝാനം തതിയഞ്ച ഝാനം ചതുത്ഥഞ്ച ഝാനം സുഞ്ഞതഞ്ച വിമോക്ഖം അനിമിത്തഞ്ച വിമോക്ഖം അപ്പണിഹിതഞ്ച വിമോക്ഖം സുഞ്ഞതഞ്ച സമാധിം അനിമിത്തഞ്ച സമാധിം അപ്പണിഹിതഞ്ച സമാധിം സുഞ്ഞതഞ്ച സമാപത്തിം അനിമിത്തഞ്ച സമാപത്തിം അപ്പണിഹിതഞ്ച സമാപത്തിം തിസ്സോ ച വിജ്ജാ ചത്താരോ ച സതിപട്ഠാനേ ചത്താരോ ച സമ്മപ്പധാനേ ചത്താരോ ച ഇദ്ധിപാദേ പഞ്ച ച ഇന്ദ്രിയാനി പഞ്ച ച ബലാനി സത്ത ച ബോജ്ഝങ്ഗേ അരിയഞ്ച അട്ഠങ്ഗികം മഗ്ഗം സോതാപത്തിഫലഞ്ച സകദാഗാമിഫലഞ്ച അനാഗാമിഫലഞ്ച അരഹത്തഞ്ച [അരഹത്തഫലഞ്ച (സ്യാ॰)] സമാപജ്ജിം...പേ॰... രാഗോ ച മേ ചത്തോ, ദോസോ ച മേ ചത്തോ, മോഹോ ച മേ ചത്തോ, വന്തോ, മുത്തോ, പഹീനോ, പടിനിസ്സട്ഠോ, ഉക്ഖേടിതോ സമുക്ഖേടിതോ,

രാഗാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണം, ദോസാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണം, മോഹാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൭൪. **ആരോചേയ്യാ**തി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമം ഝാനം സമാപജ്ജി''ന്തി വത്തുകാമോ ''ദുതിയം ഝാനം സമാപജ്ജി''ന്തി ഭണന്തസ്സ പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ, ന പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമം ഝാനം സമാപജ്ജി''ന്തി വത്തുകാമോ ''തതിയം ഝാനം...പേ॰... ചതുത്ഥം ഝാനം, സുഞ്ഞതം വിമോക്ഖം, അനിമിത്തം വിമോക്ഖം, അപ്പണിഹിതം വിമോക്ഖം, സുഞ്ഞതം സമാധിം, അനിമിത്തം സമാധിം, അപ്പണിഹിതം സമാധിം, സുഞ്ഞതം സമാപത്തിം, അനിമിത്തം സമാപത്തിം, അപ്പണിഹിതം സമാപത്തിം, തിസ്സോ വിജ്ജാ, ചത്താരോ സതിപട്ഠാനേ, ചത്താരോ സമ്മപ്പധാനേ, ചത്താരോ ഇദ്ധിപാദേ, പഞ്ചിന്ദ്രിയാനി, പഞ്ച ബലാനി, സത്ത ബോജ്ഝങ്ഗേ, അരിയം അട്ഠങ്ഗികം മഗ്ഗം, സോതാപത്തിഫലം, സകദാഗാമിഫലം, അനാഗാമിഫലം, അരഹത്തം [അരഹത്തഫലം (സ്യാ॰)] സമാപജ്ജിം...പേ॰... രാഗോ മേ ചത്തോ, ദോസോ മേ ചത്തോ, മോഹോ മേ ചത്തോ, വന്തോ, മുത്തോ, പഹീനോ; പടിനിസ്സട്ഠോ, ഉക്ഖേടിതോ, സമുക്ഖേടിതോ; രാഗാ മേ ചിത്തം വിനീവരണം, ദോസാ മേ ചിത്തം വിനീവരണം, മോഹാ മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി ഭണന്തസ്സ പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ, ന പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''ദുതിയം ഝാനം സമാപജ്ജി''ന്തി വത്തുകാമോ...പേ॰... ''മോഹാ മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി ഭണന്തസ്സ പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ, ന പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ...പേ॰....

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''ദുതിയം ഝാനം സമാപജ്ജി''ന്തി വത്തുകാമോ - ''പഠമം ഝാനം സമാപജ്ജി''ന്തി ഭണന്തസ്സ പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ, ന പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ...പേ॰....

മൂലം സംഖിത്തം.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''മോഹാ മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി വത്തുകാമോ - ''പഠമം ഝാനം സമാപജ്ജി''ന്തി ഭണന്തസ്സ പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ, ന പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ...പേ॰....

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''മോഹാ മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി വത്തുകാമോ - ''ദോസാ മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി ഭണന്തസ്സ പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ, ന പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ...പേ॰....

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''പഠമഞ്ച ഝാനം ദുതിയഞ്ച ഝാനം തതിയഞ്ച ഝാനം ചതുത്ഥഞ്ച ഝാനം ...പേ॰... ദോസാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി വത്തുകാമോ - ''മോഹാ മേ ചിത്തം വിനീവരണ''ന്തി

ഭണന്തസ്സ പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ, ന പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "ദുതിയഞ്ച ഝാനം തതിയഞ്ച ഝാനം ചതുത്ഥഞ്ച ഝാനം...പേ॰... മോഹാ ച മേ ചിത്തം വിനീവരണ"ന്തി വത്തുകാമോ - "പഠമം ഝാനം സമാപജ്ജി"ന്തി ഭണന്തസ്സ പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ, ന പടിവിജാനന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ...പേ॰....

൭൭. **ആരോചേയ്യാ**തി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "യോ തേ വിഹാരേ വസി സോ ഭിക്ഖു പഠമം ഝാനം സമാപജ്ജി, സമാപജ്ജതി, സമാപന്നോ; സോ ഭിക്ഖു പഠമസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, വസീ; തേന ഭിക്ഖുനാ പഠമം ഝാനം സച്ഛികത"ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "യോ തേ വിഹാരേ വസി സോ ഭിക്ഖു ദുതിയം ഝാനം...പേ॰... തതിയം ഝാനം ചതുത്ഥം ഝാനം സമാപജ്ജി, സമാപജ്ജതി, സമാപന്നോ; സോ ഭിക്ഖു ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, വസീ; തേന ഭിക്ഖുനാ ചതുത്ഥം ഝാനം സച്ഛികത"ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "യോ തേ വിഹാരേ വസി സോ ഭിക്ഖു സുഞ്ഞതം വിമോക്ഖം...പേ॰... അനിമിത്തം വിമോക്ഖം അപ്പണിഹിതം വിമോക്ഖം സുഞ്ഞതം സമാധിം അനിമിത്തം സമാധിം അപ്പണിഹിതം സമാധിം സമാപജ്ജി, സമാപജ്ജതി, സമാപന്നോ; സോ ഭിക്ഖു അപ്പണിഹിതസ്സ സമാധിസ്സ ലാഭീ, വസീ; തേന ഭിക്ഖുനാ അപ്പണിഹിതോ സമാധി സച്ഛികതോ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "യോ തേ വിഹാരേ വസി സോ ഭിക്ഖു സുഞ്ഞതം സമാപത്തിം...പേ॰... അനിമിത്തം സമാപത്തിം അപ്പണിഹിതം സമാപത്തിം സമാപജ്ജി, സമാപജ്ജതി, സമാപന്നോ; അപ്പണിഹിതായ സമാപത്തിയാ ലാഭീ, വസീ; തേന ഭിക്ഖുനാ അപ്പണിഹിതാ സമാപത്തി സച്ഛികതാ"തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "യോ തേ വിഹാരേ വസി സോ ഭിക്ഖു തിസ്സോ വിജ്ജാ ...പേ॰... ചത്താരോ സതിപട്ഠാനേ, ചത്താരോ സമ്മപ്പധാനേ, ചത്താരോ ഇദ്ധിപാദേ, പഞ്ചിന്ദ്രിയാനി, പഞ്ച ബലാനി, സത്ത ബോജ്ഝങ്ഗേ, അരിയം അട്ഠങ്ഗികം മഗ്ഗം, സോതാപത്തിഫലം, സകദാഗാമിഫലം, അനാഗാമിഫലം, അരഹത്തം [അരഹത്തഫലം (സ്യാ॰)] സമാപജ്ജി...പേ॰... സമാപജ്ജതി, സമാപന്നോ...പേ॰... തസ്സ ഭിക്ഖുനോ രാഗോ ചത്തോ, ദോസോ ചത്തോ, മോഹോ ചത്തോ, വന്തോ, മുത്തോ, പഹീനോ, പടിനിസ്സട്ഠോ, ഉക്ഖേടിതോ, സമുക്ഖേടിതോ; തസ്സ ഭിക്ഖുനോ രാഗാ ചിത്തം വിനീവരണം, ദോസാ ചിത്തം വിനീവരണം, മോഹാ ചിത്തം വിനീവരണ"ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - "യോ തേ വിഹാരേ വസി സോ ഭിക്ഖു സുഞ്ഞാഗാരേ പഠമം ഝാനം...പേ॰... ദുതിയം ഝാനം തതിയം ഝാനം ചതുത്ഥം ഝാനം സമാപജ്ജി, സമാപജ്ജതി, സമാപന്നോ; സോ ഭിക്ഖു

സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, വസീ; തേന ഭിക്ഖുനാ സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥം ഝാനം സച്ഛികത''ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''യോ തേ ചീവരം പരിഭുഞ്ജി, യോ തേ പിണ്ഡപാതം പരിഭുഞ്ജി, യോ തേ സേനാസനം പരിഭുഞ്ജി, യോ തേ ഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരം പരിഭുഞ്ജി സോ ഭിക്ഖു സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥം ഝാനം സമാപജ്ജി, സമാപജ്ജതി, സമാപന്നോ; സോ ഭിക്ഖു സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, വസീ; തേന ഭിക്ഖുനാ സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥം ഝാനം സച്ഛികത''ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൬. **ആരോചേയ്യാ**തി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''യേന തേ വിഹാരോ പരിഭുത്തോ...പേ॰... യേന തേ ചീവരം പരിഭുത്തം, യേന തേ പിണ്ഡപാതോ പരിഭുത്തോ, യേന തേ സേനാസനം പരിഭുത്തം, യേന തേ ഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരോ പരിഭുത്തോ സോ ഭിക്ഖു സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥം ഝാനം സമാപജ്ജി, സമാപജ്ജതി, സമാപന്നോ; സോ ഭിക്ഖു സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, വസീ; തേന ഭിക്ഖുനാ സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥം ഝാനം സച്ഛികത''ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ആരോചേയ്യാതി അനുപസമ്പന്നസ്സ - ''യം ത്വം ആഗമ്മ വിഹാരം അദാസി...പേ॰... ചീവരം അദാസി, പിണ്ഡപാതം അദാസി, സേനാസനം അദാസി, ഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരം അദാസി സോ ഭിക്ഖു സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥം ഝാനം സമാപജ്ജി, സമാപജ്ജതി, സമാപന്നോ; സോ ഭിക്ഖു സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ ലാഭീ, വസീ; തേന ഭിക്ഖുനാ സുഞ്ഞാഗാരേ ചതുത്ഥം ഝാനം സച്ഛികത''ന്തി ഭണന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൭. അനാപത്തി ഉപസമ്പന്നസ്സ, ഭൂതം ആരോചേതി, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഭൂതാരോചനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം അട്ഠമം.

൯. ദുട്ഠുല്ലാരോചനസിക്ഖാപദം

൭൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഛബ്ബഗ്ഗിയേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡനകതോ ഹോതി. സോ സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ സങ്ഘം തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസം അദാസി. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം അഞ്ഞതരസ്സ പൂഗസ്സ സങ്ഘഭത്തം ഹോതി. സോ പരിവസന്തോ ഭത്തഗ്ഗേ ആസനപരിയന്തേ നിസീദി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തേ ഉപാസകേ ഏതദവോചും - ''ഏസോ, ആവുസോ, ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ തുമ്ഹാകം സമ്ഭാവിതോ കുലൂപകോ; യേനേവ ഹത്ഥേന സദ്ധാദേയ്യം ഭുഞ്ജതി തേനേവ ഹത്ഥേന ഉപക്കമിത്വാ അസുചിം മോചേസി. സോ സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ സങ്ഘം തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസം അദാസി . സോ പരിവസന്തോ ആസനപരിയന്തേ നിസിന്നോ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ

ഭിക്ഖുസ്സ ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം അനുപസമ്പന്നസ്സ ആരോചേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... ''സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം അനുപസമ്പന്നസ്സ ആരോചേഥാ''തി? ''സച്ചം , ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖുസ്സ ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം അനുപസമ്പന്നസ്സ ആരോചേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൭൯. **''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം അനുപസമ്പന്നസ്സ ആരോചേയ്യ, അഞ്ഞത്ര ഭിക്ഖുസമ്മുതിയാ [ഭിക്ഖുസമ്മതിയാ (സ്യാ॰)], പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൮൦. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുസ്സാതി അഞ്ഞസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ.

ദുട്ഠുല്ലാ നാമ ആപത്തി - ചത്താരി ച പാരാജികാനി, തേരസ ച സങ്ഘാദിസേസാ.

അനുപസമ്പന്നോ നാമ ഭിക്ഖുഞ്ച ഭിക്ഖുനിഞ്ച ഠപേത്വാ അവസേസോ അനുപസമ്പന്നോ നാമ.

ആരോചേയ്യാതി ആരോചേയ്യ ഇത്ഥിയാ വാ പുരിസസ്സ വാ ഗഹട്ഠസ്സ വാ പബ്ബജിതസ്സ വാ.

അഞ്ഞത്ര ഭിക്ഖുസമ്മുതിയാതി ഠപേത്വാ ഭിക്ഖുസമ്മുതിം.

അത്ഥി ഭിക്ഖുസമ്മുതി ആപത്തിപരിയന്താ, ന കുലപരിയന്താ. അത്ഥി ഭിക്ഖുസമ്മുതി കുലപരിയന്താ, ന ആപത്തിപരിയന്താ, അത്ഥി ഭിക്ഖുസമ്മുതി ആപത്തിപരിയന്താ ച കുലപരിയന്താ ച, അത്ഥി ഭിക്ഖുസമ്മുതി നേവ ആപത്തിപരിയന്താ ന കുലപരിയന്താ.

ആപത്തിപരിയന്താ നാമ ആപത്തിയോ പരിഗ്ഗഹിതായോ ഹോന്തി - ''ഏത്തകാഹി ആപത്തീഹി ആരോചേതബ്ബോ''തി.

കുലപരിയന്താ നാമ കുലാനി പരിഗ്ഗഹിതാനി ഹോന്തി - ''ഏത്തകേസു കുലേസു ആരോചേതബ്ബോ''തി. **ആപത്തിപരിയന്താ ച കുലപരിയന്താ ച** നാമ ആപത്തിയോ ച പരിഗ്ഗഹിതായോ ഹോന്തി, കുലാനി ച പരിഗ്ഗഹിതാനി ഹോന്തി - ''ഏത്തകാഹി ആപത്തീഹി ഏത്തകേസു കുലേസു ആരോചേതബ്ബോ''തി. **നേവ ആപത്തിപരിയന്താ ന കുലപരിയന്താ** നാമ ആപത്തിയോ ച അപരിഗ്ഗഹിതായോ ഹോന്തി, കുലാനി ച അപരിഗ്ഗഹിതാനി ഹോന്തി - ''ഏത്തകാഹി ആപത്തീഹി ഏത്തകേസു കുലേസു ആരോചേതബ്ബോ''തി.

൮൧. ആപത്തിപരിയന്തേ യാ ആപത്തിയോ പരിഗ്ഗഹിതായോ ഹോന്തി, താ ആപത്തിയോ ഠപേത്വാ അഞ്ഞാഹി ആപത്തീഹി ആരോചേതി, ആപത്തി

പാചിത്തിയസ്സ.

കുലപരിയന്തേ യാനി കുലാനി പരിഗ്ഗഹിതാനി ഹോന്തി, താനി കുലാനി ഠപേത്വാ അഞ്ഞേസു കുലേസു ആരോചേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആപത്തിപരിയന്തേ ച കുലപരിയന്തേ ച യാ ആപത്തിയോ പരിഗ്ഗഹിതായോ ഹോന്തി, താ ആപത്തിയോ ഠപേത്വാ യാനി കുലാനി പരിഗ്ഗഹിതാനി ഹോന്തി, താനി കുലാനി ഠപേത്വാ അഞ്ഞാഹി ആപത്തീഹി അഞ്ഞേസു കുലേസു ആരോചേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നേവ ആപത്തിപരിയന്തേ ന കുലപരിയന്തേ, അനാപത്തി.

൮൨. ദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ ദുട്ഠുല്ലാപത്തിസഞ്ഞീ അനുപസമ്പന്നസ്സ ആരോചേതി, അഞ്ഞത്ര ഭിക്ഖുസമ്മുതിയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ വേമതികോ അനുപസമ്പന്നസ്സ ആരോചേതി, അഞ്ഞത്ര ഭിക്ഖുസമ്മുതിയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ അദുട്ഠുല്ലാപത്തിസഞ്ഞീ അനുപസമ്പന്നസ്സ ആരോചേതി, അഞ്ഞത്ര ഭിക്ഖുസമ്മുതിയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം ആരോചേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനുപസമ്പന്നസ്സ ദുട്ഠുല്ലം വാ അദുട്ഠുല്ലം വാ അജ്ഝാചാരം ആരോചേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ ദുട്ഠുല്ലാപത്തിസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ അദുട്ഠുല്ലാപത്തിസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൮൩. അനാപത്തി വത്ഥും ആരോചേതി നോ ആപത്തിം, ആപത്തിം ആരോചേതി നോ വത്ഥും, ഭിക്ഖുസമ്മുതിയാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുട്ഠുല്ലാരോചനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം നവമം.

൧൦. പഥവീഖണനസിക്ഖാപദം

൮൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ആളവിയം വിഹരതി അഗ്ഗാളവേ ചേതിയേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആളവകാ [ആളവികാ (സ്യാ॰)] ഭിക്ഖൂ നവകമ്മം കരോന്താ പഥവിം ഖണന്തിപി ഖണാപേന്തിപി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ പഥവിം ഖണിസ്സന്തിപി ഖണാപേസ്സന്തിപി! ഏകിന്ദ്രിയം സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജീവം വിഹേഠേന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആളവകാ ഭിക്ഖൂ പഥവിം ഖണിസ്സന്തിപി ഖണാപേസ്സന്തിപീ''തി...പേ॰... ''സച്ചം

കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, പഥവിം ഖണഥപി ഖണാപേഥപീ”തി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, പഥവിം ഖണിസ്സഥപി ഖണാപേസ്സഥപി! ജീവസഞ്ഞിനോ ഹി, മോഘപുരിസാ, മനുസ്സാ പഥവിയാ. നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൮൫. **“യോ പന ഭിക്ഖു പഥവിം ഖണേയ്യ വാ ഖണാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൮൬. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

പഥവീ നാമ ദ്വേ പഥവിയോ - ജാതാ ച പഥവീ അജാതാ ച പഥവീ.

ജാതാ നാമ പഥവീ - സുദ്ധപംസു സുദ്ധമത്തികാ അപ്പപാസാണാ അപ്പസക്ഖരാ അപ്പകഠലാ അപ്പമരുമ്ബാ അപ്പവാലികാ, യേഭുയ്യേനപംസുകാ, യേഭുയ്യേനമത്തികാ. അദഡ്ഢാപി വുച്ചതി ജാതാ പഥവീ. യോപി പംസുപുഞ്ജോ വാ മത്തികാപുഞ്ജോ വാ അതിരേകചാതുമാസം ഓവട്ഠോ, അയമ്പി വുച്ചതി ജാതാ പഥവീ.

അജാതാ നാമ പഥവീ - സുദ്ധപാസാണാ സുദ്ധസക്ഖരാ സുദ്ധകഠലാ സുദ്ധമരുമ്ബാ സുദ്ധവാലികാ അപ്പപംസുകാ അപ്പമത്തികാ, യേഭുയ്യേനപാസാണാ, യേഭുയ്യേനസക്ഖരാ, യേഭുയ്യേനകഠലാ, യേഭുയ്യേനമരുമ്ബാ, യേഭുയ്യേനവാലികാ. ദഡ്ഢാപി വുച്ചതി അജാതാ പഥവീ. യോപി പംസുപുഞ്ജോ വാ മത്തികാപുഞ്ജോ വാ ഓമകചാതുമാസം ഓവട്ഠോ, അയമ്പി വുച്ചതി അജാതാ പഥവീ.

ഖണേയ്യാതി സയം ഖണതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഖണാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ആണാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സകിം ആണത്തോ ബഹുകമ്പി ഖണതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൭. പഥവിയാ പഥവിസഞ്ഞീ ഖണതി വാ ഖണാപേതി വാ, ഭിന്ദതി വാ ഭേദാപേതി വാ, ദഹതി വാ ദഹാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പഥവിയാ വേമതികോ ഖണതി വാ ഖണാപേതി വാ, ഭിന്ദതി വാ ഭേദാപേതി വാ, ദഹതി വാ ദഹാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

പഥവിയാ അപഥവിസഞ്ഞീ ഖണതി വാ ഖണാപേതി വാ, ഭിന്ദതി വാ ഭേദാപേതി വാ, ദഹതി വാ ദഹാപേതി വാ, അനാപത്തി.

അപഥവിയാ പഥവിസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപഥവിയാ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപഥവിയാ അപഥവിസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൮൮. അനാപത്തി - “ഇമം ജാന, ഇമം ദേഹി, ഇമം ആഹര, ഇമിനാ അത്ഥോ, ഇമം കപ്പിയം കരോഹീ”തി ഭണതി, അസഞ്ചിച്ച, അസതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഥവീഖണനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദസമം.

മുസാവാദവഗ്ഗോ പഠമോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

മുസാ ഓമസപേസുഞ്ഞം, പദസേയ്യായ വേ ദുവേ;
അഞ്ഞത്ര വിഞ്ഞുനാ ഭൂതാ, ദുട്ഠുല്ലാപത്തി ഖണനാതി.

൨. ഭൂതഗാമവഗ്ഗോ

൧. ഭൂതഗാമസിക്ഖാപദം

൮൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ആളവിയം വിഹരതി അഗ്ഗാളവേ ചേതിയേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആളവകാ ഭിക്ഖൂ നവകമ്മം കരോന്താ രുക്ഖം ഛിന്ദന്തിപി ഛേദാപേന്തിപി. അഞ്ഞതരോപി ആളവകോ ഭിക്ഖു രുക്ഖം ഛിന്ദതി. തസ്മിം രുക്ഖേ അധിവത്ഥാ ദേവതാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - "മാ, ഭന്തേ, അത്തനോ ഭവനം കത്തുകാമോ മയ്ഹം ഭവനം ഛിന്ദീ"തി. സോ ഭിക്ഖു അനാദിയന്തോ ഛിന്ദി യേവ, തസ്സാ ച ദേവതായ ദാരകസ്സ ബാഹും ആകോടേസി. അഥ ഖോ തസ്സാ ദേവതായ ഏതദഹോസി - "യംന്നൂനാഹം ഇമം ഭിക്ഖും ഇധേവ ജീവിതാ വോരോപേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ തസ്സാ ദേവതായ ഏതദഹോസി - "ന ഖോ മേതം പതിരൂപം യാഹം ഇമം ഭിക്ഖും ഇധേവ ജീവിതാ വോരോപേയ്യം. യന്നൂനാഹം ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ സാ ദേവതാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. "സാധു സാധു ദേവതേ! സാധു ഖോ ത്വം, ദേവതേ, തം ഭിക്ഖും ജീവിതാ ന വോരോപേസി. സചജ്ജ ത്വം, ദേവതേ, തം ഭിക്ഖും ജീവിതാ വോരോപേയ്യാസി, ബഹുഞ്ച ത്വം, ദേവതേ, അപുഞ്ഞം പസവേയ്യാസി. ഗച്ഛ ത്വം, ദേവതേ, അമുകസ്മിം ഓകാസേ രുക്ഖോ വിവിത്തോ തസ്മിം ഉപഗച്ഛാ"തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ രുക്ഖം ഛിന്ദിസ്സന്തിപി ഛേദാപേസ്സന്തിപി ഏകിന്ദ്രിയം സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജീവം വിഹേഠേസ്സന്തീ"തി!

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ആളവകാ ഭിക്ഖൂ രുക്ഖം ഛിന്ദിസ്സന്തിപി ഛേദാപേസ്സന്തിപീ"തി...പേ... "സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, രുക്ഖം ഛിന്ദഥാപി ഛേദാപേഥാപീ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, രുക്ഖം ഛിന്ദിസ്സഥാപി, ഛേദാപേസ്സഥാപി! ജീവസഞ്ഞിനോ ഹി, മോഘപുരിസാ, മനുസ്സാ രുക്ഖസ്മിം, നേതം മോഘപുരിസാ അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ... പേ... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൯൦. **"ഭൂതഗാമപാതബ്യതായ പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൯൧. ഭൂതഗാമോ നാമ പഞ്ച ബീജജാതാനി - മൂലബീജം, ഖന്ധബീജം, ഫളുബീജം, അഗ്ഗബീജം, ബീജബീജമേവ [ബീജബീജഞ്ചേവ (ഇതിപി)] പഞ്ചമം.

മൂലബീജം നാമ - ഹലിദ്ദി, സിങ്ഗിവേരം, വചാ, വചത്തം, അതിവിസാ, കടുകരോഹിണീ, ഉസീരം, ഭദ്ദമുത്തകം, യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി മൂലേ ജായന്തി, മൂലേ സഞ്ജായന്തി, ഏതം മൂലബീജം നാമ.

ഖന്ധബീജം നാമ - അസ്സത്ഥോ, നിഗ്രോധോ, പിലക്ഖോ, ഉദുമ്ബരോ, കച്ഛകോ, കപിത്ഥനോ, യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി ഖന്ധേ ജായന്തി, ഖന്ധേ സഞ്ജായന്തി, ഏതം ഖന്ധബീജം നാമ.

ഫളുബീജം നാമ - ഉച്ഛു, വേളു, നളോ, യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി പബ്ബേ ജായന്തി, പബ്ബേ സഞ്ജായന്തി, ഏതം ഫളുബീജം നാമ.

അഗ്ഗബീജം നാമ - അജ്ജുകം, ഫണിജ്ജകം, ഹിരിവേരം, യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി അഗ്ഗേ ജായന്തി, അഗ്ഗേ സഞ്ജായന്തി, ഏതം അഗ്ഗബീജം നാമ.

ബീജബീജം നാമ - പുബ്ബണ്ണം, അപരണ്ണം, യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി ബീജേ ജായന്തി, ബീജേ സഞ്ജായന്തി, ഏതം ബീജബീജം നാമ.

൯൨. ബീജേ ബീജസഞ്ഞീ ഛിന്ദതി വാ ഛേദാപേതി വാ, ഭിന്ദതി വാ ഭേദാപേതി വാ, പചതി വാ പചാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ബീജേ വേമതികോ ഛിന്ദതി വാ ഛേദാപേതി വാ, ഭിന്ദതി വാ ഭേദാപേതി വാ, പചതി വാ പചാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ബീജേ അബീജസഞ്ഞീ ഛിന്ദതി വാ ഛേദാപേതി വാ, ഭിന്ദതി വാ ഭേദാപേതി വാ, പചതി വാ പചാപേതി വാ, അനാപത്തി. അബീജേ ബീജസഞ്ഞീ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അബീജേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അബീജേ അബീജസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൯൩. അനാപത്തി - ''ഇമം ജാന, ഇമം ദേഹി, ഇമം ആഹര, ഇമിനാ അത്ഥോ, ഇമം കപ്പിയം കരോഹീ''തി ഭണതി, അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഭൂതഗാമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. അഞ്ഞവാദകസിക്ഖാപദം

൯൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ഘോസിതാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഛന്നോ അനാചാരം ആചരിത്വാ സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി - ''കോ ആപന്നോ, കിം ആപന്നോ, കിസ്മിം ആപന്നോ, കഥം ആപന്നോ, കം ഭണഥ, കിം ഭണഥാ''തി? യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഛന്നോ സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരിസ്സതി - കോ ആപന്നോ, കിം ആപന്നോ, കിസ്മിം ആപന്നോ, കഥം ആപന്നോ, കം ഭണഥ, കിം ഭണഥാ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഛന്ന,

സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരസി - കോ ആപന്നോ, കിം ആപന്നോ, കിസ്മിം ആപന്നോ, കഥം ആപന്നോ, കം ഭണഥ, കിം ഭണഥാതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരിസ്സസി - കോ ആപന്നോ, കിം ആപന്നോ, കിസ്മിം ആപന്നോ, കഥം ആപന്നോ, കം ഭണഥ, കിം ഭണഥാതി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഛന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഞ്ഞവാദകം രോപേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ , രോപേതബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൯൩. "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛന്നോ ഭിക്ഖു സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഛന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഞ്ഞവാദകം രോപേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛന്നോ ഭിക്ഖു സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി. സങ്ഘോ ഛന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഞ്ഞവാദകം രോപേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഛന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഞ്ഞവാദകസ്സ രോപനാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"രോപിതം സങ്ഘേന ഛന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഞ്ഞവാദകം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ഛന്നം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"അഞ്ഞവാദകേ പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൯൪. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഛന്നോ സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ "അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരന്തോ - "ആപത്തിം ആപജ്ജിസ്സാമീ"തി തുണ്ഹീഭൂതോ സങ്ഘം വിഹേസേതി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഛന്നോ സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തുണ്ഹീഭൂതോ സങ്ഘം വിഹേസേസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഛന്ന, സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തുണ്ഹീഭൂതോ സങ്ഘം വിഹേസേസീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തുണ്ഹീഭൂതോ സങ്ഘം വിഹേസേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഛന്നസ്സ

ഭിക്ഖുനോ വിഹേസകം രോപേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, രോപേതബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൯൭. ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛന്നോ ഭിക്ഖു സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തുണ്ഹീഭൂതോ സങ്ഘം വിഹേസേതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഛന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ വിഹേസകം രോപേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛന്നോ ഭിക്ഖു സങ്ഘമജ്ഝേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തുണ്ഹീഭൂതോ സങ്ഘം വിഹേസേതി. സങ്ഘോ ഛന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ വിഹേസകം രോപേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഛന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ വിഹേസകസ്സ രോപനാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

''രോപിതം സങ്ഘേന ഛന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ വിഹേസകം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ഛന്നം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൯൮. **''അഞ്ഞവാദകേ വിഹേസകേ പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൯൯. **അഞ്ഞവാദകോ** നാമ സങ്ഘമജ്ഝേ വത്ഥുസ്മിം വാ ആപത്തിയാ വാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തം ന കഥേതുകാമോ തം ന ഉഗ്ഘാടേതുകാമോ അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി - ''കോ ആപന്നോ, കിം ആപന്നോ, കിസ്മിം ആപന്നോ, കഥം ആപന്നോ, കം ഭണഥ, കിം ഭണഥാ''തി. ഏസോ അഞ്ഞവാദകോ നാമ.

വിഹേസകോ നാമ സങ്ഘമജ്ഝേ വത്ഥുസ്മിം വാ ആപത്തിയാ വാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തം ന കഥേതുകാമോ തം ന ഉഗ്ഘാടേതുകാമോ തുണ്ഹീഭൂതോ സങ്ഘം വിഹേസേതി. ഏസോ വിഹേസകോ നാമ.

൧൦൦. ആരോപിതേ അഞ്ഞവാദകേ സങ്ഘമജ്ഝേ വത്ഥുസ്മിം വാ ആപത്തിയാ വാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തം ന കഥേതുകാമോ തം ന ഉഗ്ഘാടേതുകാമോ അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി - ''കോ ആപന്നോ, കിം ആപന്നോ, കിസ്മിം ആപന്നോ, കഥം ആപന്നോ, കം ഭണഥ, കിം ഭണഥാ''തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആരോപിതേ വിഹേസകേ സങ്ഘമജ്ഝേ വത്ഥുസ്മിം വാ ആപത്തിയാ വാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തം ന കഥേതുകാമോ തം ന ഉഗ്ഘാടേതുകാമോ തുണ്ഹീഭൂതോ സങ്ഘം വിഹേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. രോപിതേ അഞ്ഞവാദകേ സങ്ഘമജ്ഝേ വത്ഥുസ്മിം വാ ആപത്തിയാ വാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തം ന കഥേതുകാമോ തം ന ഉഗ്ഘാടേതുകാമോ അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി - ''കോ ആപന്നോ, കിം ആപന്നോ, കിസ്മിം ആപന്നോ, കഥം ആപന്നോ, കം ഭണഥ, കിം ഭണഥാ''തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . രോപിതേ വിഹേസകേ സങ്ഘമജ്ഝേ വത്ഥുസ്മിം വാ ആപത്തിയാ വാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ തം ന കഥേതുകാമോ തം ന

ഉഗ്ഘാടേതുകാമോ തുണ്ഹീഭൂതോ സങ്ഘം വിഹേസേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൧. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ അഞ്ഞവാദകേ വിഹേസകേ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ അഞ്ഞവാദകേ വിഹേസകേ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ അഞ്ഞവാദകേ വിഹേസകേ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൨. അനാപത്തി അജാനന്തോ പുച്ഛതി, ഗിലാനോ വാ ന കഥേതി; "സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം വാ കലഹോ വാ വിഗ്ഗഹോ വാ വിവാദോ വാ ഭവിസ്സതീ"തി ന കഥേതി; "സങ്ഘഭേദോ വാ സങ്ഘരാജി വാ ഭവിസ്സതീ"തി ന കഥേതി; "അധമ്മേന വാ വഗ്ഗേന വാ നകമ്മാരഹസ്സ വാ കമ്മം കരിസ്സതീ"തി ന കഥേതി; ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അഞ്ഞവാദകസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. ഉജ്ഝാപനകസിക്ഖാപദം

൧൦൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സങ്ഘസ്സ സേനാസനഞ്ച പഞ്ഞപേതി ഭത്താനി ച ഉദ്ദിസതി. തേന ഖോ പന സമയേന മേത്തിയഭൂമജകാ [മേത്തിയഭൂമ്മജകാ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഭിക്ഖൂ നവകാ ചേവ ഹോന്തി അപ്പപുഞ്ഞാ ച . യാനി സങ്ഘസ്സ ലാമകാനി സേനാസനാനി താനി തേസം പാപുണന്തി ലാമകാനി ച ഭത്താനി. തേ ആയസ്മന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝാപേന്തി - "ഛന്ദായ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, ഛന്ദായ ച ഭത്താനി ഉദ്ദിസതീ"തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ... പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ മേത്തിയഭൂമജകാ ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝാപേസ്സന്തീ"തി...പേ॰... "സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝാപേഥാ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝാപേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"ഉജ്ഝാപനകേ പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൦൪. തേന ഖോ പന സമയേന മേത്തിയഭൂമജകാ ഭിക്ഖൂ - "ഭഗവതാ ഉജ്ഝാപനകം പടിക്ഖിത്ത"ന്തി, "ഏത്താവതാ ഭിക്ഖൂ സോസ്സന്തീ"തി [വിഹേസിസ്സന്തീതി (ഇതിപി)] ഭിക്ഖൂനം സാമന്താ ആയസ്മന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഖിയ്യന്തി - "ഛന്ദായ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, ഛന്ദായ ച ഭത്താനി ഉദ്ദിസതീ"തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ മേത്തിയഭൂമജകാ

ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഖിയ്യിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... ''സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഖിയ്യഥാ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഖിയ്യിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൦൨. ''ഉജ്ഝാപനകേ ഖിയ്യനകേ പാചിത്തിയ''ന്തി.

൧൦൩. ഉജ്ഝാപനകം നാമ ഉപസമ്പന്നം സങ്ഘേന സമ്മതം സേനാസനപഞ്ഞാപകം വാ ഭത്തുദ്ദേസകം വാ യാഗുഭാജകം വാ ഫലഭാജകം വാ ഖജ്ജഭാജകം വാ അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകം വാ അവണ്ണം കത്തുകാമോ, അയസം കത്തുകാമോ, മങ്കുകത്തുകാമോ, ഉപസമ്പന്നം ഉജ്ഝാപേതി വാ ഖിയ്യതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഉജ്ഝാപനകേ ഖിയ്യനകേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ ഉജ്ഝാപനകേ ഖിയ്യനകേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഉജ്ഝാപനകേ ഖിയ്യനകേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നം ഉജ്ഝാപേതി വാ ഖിയ്യതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉപസമ്പന്നം സങ്ഘേന അസമ്മതം സേനാസനപഞ്ഞാപകം വാ ഭത്തുദ്ദേസകം വാ യാഗുഭാജകം വാ ഫലഭാജകം വാ ഖജ്ജഭാജകം വാ അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകം വാ അവണ്ണം കത്തുകാമോ, അയസം കത്തുകാമോ, മങ്കുകത്തുകാമോ, ഉപസമ്പന്നം വാ അനുപസമ്പന്നം വാ ഉജ്ഝാപേതി വാ ഖിയ്യതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നം സങ്ഘേന സമ്മതം വാ അസമ്മതം വാ സേനാസനപഞ്ഞാപകം വാ ഭത്തുദ്ദേസകം വാ യാഗുഭാജകം വാ ഫലഭാജകം വാ ഖജ്ജഭാജകം വാ അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകം വാ അവണ്ണം കത്തുകാമോ, അയസം കത്തുകാമോ, മങ്കുകത്തുകാമോ, ഉപസമ്പന്നം വാ അനുപസമ്പന്നം വാ ഉജ്ഝാപേതി വാ ഖിയ്യതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൪. അനാപത്തി പകതിയാ ഛന്ദാ ദോസാ മോഹാ ഭയാ കരോന്തം ഉജ്ഝാപേതി വാ ഖിയ്യതി വാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഉജ്ഝാപനകസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. പഠമസേനാസനസിക്ഖാപദം

൧൦൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഹേമന്തികേ കാലേ അജ്ഝോകാസേ സേനാസനം പഞ്ഞപേത്വാ കായം ഓതാപേന്താ കാലേ ആരോചിതേ തം പക്കമന്താ നേവ ഉദ്ധരിംസു ന ഉദ്ധരാപേസും, അനാപുച്ഛാ പക്കമിംസു. സേനാസനം ഓവട്ഠം ഹോതി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥം ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ അജ്ഝോകാസേ സേനാസനം പഞ്ഞപേത്വാ തം പക്കമന്താ നേവ ഉദ്ധരിസ്സന്തി ന ഉദ്ധരാപേസ്സന്തി, അനാപുച്ഛാ പക്കമിസ്സന്തി, സേനാസനം ഓവട്ഠ''ന്തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തേ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം

ആരോചേസും...പേ°... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ അജ്ഝോകാസേ...പേ°... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൦൮. "യോ പന ഭിക്ഖു സങ്ഘികം മഞ്ചം വാ പീഠം വാ ഭിസിം വാ കോച്ഛം വാ അജ്ഝോകാസേ സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ, അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൧൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അജ്ഝോകാസേ വസിത്വാ കാലസ്സേവ സേനാസനം അഭിഹരന്തി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ കാലസ്സേവ സേനാസനം അഭിഹരന്തേ. ദിസ്വാന ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠ മാസേ അവസ്സികസങ്കേതേ [വസിതും അവസ്സികസംകേതേ (ഇതിപി)] മണ്ഡപേ വാ രുക്ഖമൂലേ വാ യത്ഥ കാകാ വാ കുലലാ വാ ന ഊഹദന്തി തത്ഥ സേനാസനം നിക്ഖിപിതു"ന്തി.

൧൧൧. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ°... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ°... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സങ്ഘികം നാമ സങ്ഘസ്സ ദിന്നം ഹോതി പരിച്ചത്തം.

മഞ്ചോ നാമ ചത്താരോ മഞ്ചാ - മസാരകോ, ബുന്ദികാബദ്ധോ, കുളീരപാദകോ, ആഹച്ചപാദകോ.

പീഠം നാമ ചത്താരി പീഠാനി - മസാരകം, ബുന്ദികാബദ്ധം, കുളീരപാദകം, ആഹച്ചപാദകം.

ഭിസി നാമ പഞ്ച ഭിസിയോ - ഉണ്ണഭിസി, ചോളഭിതി, വാകഭിസി, തിണഭിസി, പണ്ണഭിസി.

കോച്ഛം നാമ - വാകമയം വാ ഉസീരമയം വാ മുഞ്ജമയം വാ പബ്ബജമയം [ബബ്ബജമയം (സീ°)] വാ അന്തോ സംവേഠേത്വാ ബദ്ധം ഹോതി.

സന്ഥരിത്വാതി സയം സന്ഥരിത്വാ.

സന്ഥരാപേത്വാതി അഞ്ഞം സന്ഥരാപേത്വാ. അനുപസമ്പന്നം സന്ഥരാപേതി, തസ്സ പലിബോധോ. ഉപസമ്പന്നം സന്ഥരാപേതി, സന്ഥാരകസ്സ [സന്ഥതസ്സ (ഇതിപി)] പലിബോധോ.

തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യാതി ന സയം ഉദ്ധരേയ്യ.

ന ഉദ്ധരാപേയ്യാതി ന അഞ്ഞം ഉദ്ധരാപേയ്യ.

അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യാതി ഭിക്ഖും വാ സാമണേരം വാ ആരാമികം വാ അനാപുച്ഛാ മജ്ഝിമസ്സ പുരിസസ്സ ലേഡ്ഡുപാതം അതിക്കമന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൨. സങ്ഘികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ അജ്ഝോകാസേ സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സങ്ഘികേ വേമതികോ... പേ... സങ്ഘികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ അജ്ഝോകാസേ സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ, അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ചിമിലികം വാ ഉത്തരത്ഥരണം വാ ഭൂമത്ഥരണം വാ തട്ടികം വാ ചമ്മഖണ്ഡം വാ പാദപുഞ്ഛനിം വാ ഫലകപീഠം വാ അജ്ഝോകാസേ സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ, അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ അഞ്ഞസ്സ പുഗ്ഗലികേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അത്തനോ പുഗ്ഗലികേ അനാപത്തി.

൧൧൩. അനാപത്തി ഉദ്ധരിത്വാ ഗച്ഛതി, ഉദ്ധരാപേത്വാ ഗച്ഛതി, ആപുച്ഛം ഗച്ഛതി, ഓതാപേന്തോ ഗച്ഛതി, കേനചി പലിബുദ്ധം ഹോതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമസേനാസനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. ദുതിയസേനാസനസിക്ഖാപദം

൧൧൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സഹായകാ ഹോന്തി. തേ വസന്താപി ഏകതോവ വസന്തി, പക്കമന്താപി ഏകതോവ പക്കമന്തി. തേ അഞ്ഞതരസ്മിം സങ്ഘികേ വിഹാരേ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ തം പക്കമന്താ നേവ ഉദ്ധരിംസു ന ഉദ്ധരാപേസും, അനാപുച്ഛാ പക്കമിംസു. സേനാസനം ഉപചികാഹി ഖായിതം ഹോതി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘികേ വിഹാരേ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ തം പക്കമന്താ നേവ ഉദ്ധരിസ്സന്തി ന ഉദ്ധരാപേസ്സന്തി, അനാപുച്ഛാ പക്കമിസ്സന്തി, സേനാസനം ഉപചികാഹി ഖായിത''ന്തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ സത്തരസവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘികേ വിഹാരേ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ തം പക്കമന്താ നേവ ഉദ്ധരിംസു ന ഉദ്ധരാപേസും, അനാപുച്ഛാ പക്കമിംസു, സേനാസനം ഉപചികാഹി ഖായിത''ന്തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ സങ്ഘികേ വിഹാരേ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ തം പക്കമന്താ നേവ ഉദ്ധരിസ്സന്തി ന ഉദ്ധരാപേസ്സന്തി, അനാപുച്ഛാ പക്കമിസ്സന്തി, സേനാസനം ഉപചികാഹി ഖായിതം! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... ഏവഞ്ച പന , ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൧൫. **''യോ പന ഭിക്ഖു സങ്ഘികേ വിഹാരേ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ, അനാപുച്ഛം വാ**

ഗച്ഛേയ്യ, പാചിത്തിയ”ന്തി.

൧൧൭. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂതി**…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സങ്ഘികോ നാമ വിഹാരോ സങ്ഘസ്സ ദിന്നോ ഹോതി പരിച്ചത്തോ.

സേയ്യം നാമ ഭിസി, ചിമിലികാ ഉത്തരത്ഥരണം, ഭൂമത്ഥരണം, തട്ടികാ, ചമ്മഖണ്ഡോ, നിസീദനം, പച്ചത്ഥരണം, തിണസന്ഥാരോ, പണ്ണസന്ഥാരോ.

സന്ഥരിത്വാതി സയം സന്ഥരിത്വാ.

സന്ഥരാപേത്വാതി അഞ്ഞം സന്ഥരാപേത്വാ.

തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യാതി ന സയം ഉദ്ധരേയ്യ.

ന ഉദ്ധരാപേയ്യാതി ന അഞ്ഞം ഉദ്ധരാപേയ്യ.

അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യാതി ഭിക്ഖും വാ സാമണേരം വാ ആരാമികം വാ അനാപുച്ഛാ പരിക്ഖിത്തസ്സ ആരാമസ്സ പരിക്ഖേപം അതിക്കമന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപരിക്ഖിത്തസ്സ ആരാമസ്സ ഉപചാരം അതിക്കമന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സങ്ഘികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ, അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സങ്ഘികേ വേമതികോ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ, അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സങ്ഘികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ, അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൮. വിഹാരസ്സ ഉപചാരേ വാ ഉപട്ഠാനസാലായം വാ മണ്ഡപേ വാ രുക്ഖമൂലേ വാ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ, അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. മഞ്ചം വാ പീഠം വാ വിഹാരേ വാ വിഹാരസ്സൂപചാരേ വാ ഉപട്ഠാനസാലായം വാ മണ്ഡപേ വാ രുക്ഖമൂലേ വാ സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ തം പക്കമന്തോ നേവ ഉദ്ധരേയ്യ ന ഉദ്ധരാപേയ്യ, അനാപുച്ഛം വാ ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

പുഗ്ഗലികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ അഞ്ഞസ്സ പുഗ്ഗലികേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അത്തനോ പുഗ്ഗലികേ അനാപത്തി.

൧൧൯. അനാപത്തി ഉദ്ധരിത്വാ ഗച്ഛതി, ഉദ്ധരാപേത്വാ ഗച്ഛതി, ആപുച്ഛം ഗച്ഛതി, കേനചി പലിബുദ്ധം ഹോതി, സാപേക്ഖോ ഗന്ത്വാ തത്ഥ ഠിതോ ആപുച്ഛതി, കേനചി പലിബുദ്ധോ ഹോതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയസേനാസനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. അനുപഖജ്ജസിക്ഖാപദം

൧൧൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വരസേയ്യായോ പലിബുന്ധേന്തി, ഥേരാ ഭിക്ഖൂ വുട്ഠാപേന്തി [ഏത്ഥ തേ ഇതി കമ്മപദം ഊനം വിയ ദിസ്സതി]. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ മയം ഉപായേന ഇധേവ വസ്സം വസേയ്യാമാ''തി? അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഥേരേ ഭിക്ഖൂ അനുപഖജ്ജ സേയ്യം കപ്പേന്തി - യസ്സ സമ്ബാധോ ഭവിസ്സതി സോ പക്കമിസ്സതീതി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഥേരേ ഭിക്ഖൂ അനുപഖജ്ജ സേയ്യം കപ്പേസ്സന്തീ''തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും ...പേ॰... ''സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേ ഭിക്ഖൂ അനുപഖജ്ജ സേയ്യം കപ്പേഥാ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഥേരേ ഭിക്ഖൂ അനുപഖജ്ജ സേയ്യം കപ്പേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൨൦. **''യോ പന ഭിക്ഖു സങ്ഘികേ വിഹാരേ ജാനം പുബ്ബുപഗതം ഭിക്ഖും അനുപഖജ്ജ സേയ്യം കപ്പേയ്യ - യസ്സ സമ്ബാധോ ഭവിസ്സതി സോ പക്കമിസ്സതീ'തി, ഏതദേവ പച്ചയം കരിത്വാ അനഞ്ഞം, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൨൧. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം ൨.൦൨൭൧ അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സങ്ഘികോ നാമ വിഹാരോ സങ്ഘസ്സ ദിന്നോ ഹോതി പരിച്ചത്തോ.

ജാനാതി നാമ വുഡ്ഢോതി ജാനാതി, ഗിലാനോതി ജാനാതി, സങ്ഘേന ദിന്നോതി ജാനാതി.

അനുപഖജ്ജാതി അനുപവിസിത്വാ.

സേയ്യം കപ്പേയ്യാതി മഞ്ചസ്സ വാ പീഠസ്സ വാ പവിസന്തസ്സ വാ നിക്ഖമന്തസ്സ വാ ഉപചാരേ സേയ്യം സന്ഥരതി വാ സന്ഥരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏതദേവ പച്ചയം കരിത്വാ അനഞ്ഞന്തി ന അഞ്ഞോ കോചി പച്ചയോ ഹോതി അനുപഖജ്ജ സേയ്യം കപ്പേതും.

൧൨൨. സങ്ഘികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ അനുപഖജ്ജ സേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സങ്ഘികേ വേമതികോ അനുപഖജ്ജ സേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സങ്ഘികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ അനുപഖജ്ജ സേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

മഞ്ചസ്സ വാ പീഠസ്സ വാ പവിസന്തസ്സ വാ നിക്ഖമന്തസ്സ വാ ഉപചാരം ഠപേത്വാ സേയ്യം സന്ഥരതി വാ സന്ഥരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. വിഹാരസ്സ ഉപചാരേ വാ ഉപട്ഠാനസാലായം വാ മണ്ഡപേ വാ രുക്ഖമൂലേ വാ അജ്ഝോകാസേ വാ സേയ്യം സന്ഥരതി വാ സന്ഥരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപ്പജ്ജതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ അഞ്ഞസ്സ പുഗ്ഗലികേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . അത്തനോ പുഗ്ഗലികേ അനാപത്തി.

൧൨൩. അനാപത്തി ഗിലാനോ പവിസതി, സീതേന വാ ഉണ്ഹേന വാ പീളിതോ പവിസതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അനുപഖജ്ജസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. നിക്കഡ്ഢനസിക്ഖാപദം

൧൨൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അഞ്ഞതരം പച്ചന്തിമം മഹാവിഹാരം പടിസങ്ഖരോന്തി - “ഇധ മയം വസ്സം വസിസ്സാമാ”തി . അദ്ദസംസു ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സത്തരസവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ വിഹാരം പടിസങ്ഖരോന്തേ. ദിസ്വാന ഏവമാഹംസു - “ഇമേ, ആവുസോ, സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വിഹാരം പടിസങ്ഖരോന്തി. ഹന്ദ നേ വുട്ഠാപേസ്സാമാ”തി! ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - “ആഗമേഥാവുസോ, യാവ പടിസങ്ഖരോന്തി; പടിസങ്ഖതേ വുട്ഠാപേസ്സാമാ”തി.

അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സത്തരസവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - “ഉട്ഠേഥാവുസോ, അമ്ഹാകം വിഹാരോ പാപുണാതീ”തി. “നനു, ആവുസോ, പടികച്ചേവ [പടിഗച്ചേവ (സീ॰)] ആചിക്ഖിതബ്ബം, മയഞ്ചഞ്ഞം പടിസങ്ഖരേയ്യാമാ”തി. “നനു, ആവുസോ, സങ്ഘികോ വിഹാരോ”തി? “ആമാവുസോ, സങ്ഘികോ വിഹാരോ”തി. “ഉട്ഠേഥാവുസോ, അമ്ഹാകം വിഹാരോ പാപുണാതീ”തി. “മഹല്ലകോ, ആവുസോ, വിഹാരോ. തുമ്ഹേപി വസഥ, മയമ്പി വസിസ്സാമാ”തി. “ഉട്ഠേഥാവുസോ, അമ്ഹാകം വിഹാരോ പാപുണാതീ”തി കുപിതാ അനത്തമനാ ഗീവായം ഗഹേത്വാ നിക്കഡ്ഢന്തി. തേ നിക്കഡ്ഢീയമാനാ രോദന്തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - “കിസ്സ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, രോദഥാ”തി? “ഇമേ, ആവുസോ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കുപിതാ അനത്തമനാ അമ്ഹേ സങ്ഘികാ വിഹാരാ നിക്കഡ്ഢന്തീ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കുപിതാ അനത്തമനാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘികാ വിഹാരാ നിക്കഡ്ഢിസ്സന്തീ”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... “സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, കുപിതാ അനത്തമനാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘികാ വിഹാരാ നിക്കഡ്ഢഥാ”തി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, കുപിതാ അനത്തമനാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘികാ വിഹാരാ നിക്കഡ്ഢിസ്സഥ? നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം

വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൨൭. **“യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും കുപിതോ അനത്തമനോ സങ്ഘികാ വിഹാരാ നിക്കഡ്ഢേയ്യ വാ നിക്കഡ്ഢാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൨൮. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുന്തി അഞ്ഞം ഭിക്ഖും.

കുപിതോ അനത്തമനോതി അനഭിരദ്ധോ ആഹതചിത്തോ ഖിലജാതോ.

സങ്ഘികോ നാമ വിഹാരോ സങ്ഘസ്സ ദിന്നോ ഹോതി പരിച്ചത്തോ.

നിക്കഡ്ഢേയ്യാതി ഗബ്ഭേ ഗഹേത്വാ പമുഖം നിക്കഡ്ഢതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പമുഖേ ഗഹേത്വാ ബഹി നിക്കഡ്ഢതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഏകേന പയോഗേന ബഹുകേപി ദ്വാരേ അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നിക്കഡ്ഢാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ആണാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ [ദുക്കടസ്സ (കത്ഥചി)]. സകിം ആണത്തോ ബഹുകേപി ദ്വാരേ അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൨൯. സങ്ഘികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ കുപിതോ അനത്തമനോ നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സങ്ഘികേ വേമതികോ കുപിതോ അനത്തമനോ നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സങ്ഘികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ കുപിതോ അനത്തമനോ നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

തസ്സ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. വിഹാരസ്സ ഉപചാരാ വാ ഉപട്ഠാനസാലായ വാ മണ്ഡപാ വാ രുക്ഖമൂലാ വാ അജ്ഝോകാസാ വാ നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നം വിഹാരാ വാ വിഹാരസ്സ ഉപചാരാ വാ ഉപട്ഠാനസാലായ വാ മണ്ഡപാ വാ രുക്ഖമൂലാ വാ അജ്ഝോകാസാ വാ നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

പുഗ്ഗലികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ അഞ്ഞസ്സ പുഗ്ഗലികേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അത്തനോ പുഗ്ഗലികേ അനാപത്തി.

൧൩൦. അനാപത്തി അലജ്ജിം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, തസ്സ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ഉമ്മത്തകം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, തസ്സ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ

നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ഭണ്ഡനകാരകം കലഹകാരകം വിവാദകാരകം ഭസ്സകാരകം സങ്ഘേ അധികരണകാരകം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, തസ്സ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, അന്തേവാസികം വാ സദ്ധിവിഹാരികം വാ ന സമ്മാ വത്തന്തം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, തസ്സ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

നിക്കഡ്ഢനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം സത്തമം.

൮. വേഹാസകുടിസിക്ഖാപദം

൧൨൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ദ്വേ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘികേ വിഹാരേ ഉപരിവേഹാസകുടിയാ വിഹരന്തി?. ഏകോ ഹേട്ഠാ വിഹരതി [വിഹരന്തി, ഏകോ ഹേട്ഠാ (?)], ഏകോ ഉപരി. ഉപരിമോ ഭിക്ഖു ആഹച്ചപാദകം മഞ്ചം സഹസാ അഭിനിസീദി. മഞ്ചപാദോ നിപ്പതിത്വാ [പതിത്വാ (സ്യാ॰)] ഹേട്ഠിമസ്സ ഭിക്ഖുനോ മത്ഥകേ അവത്ഥാസി. സോ ഭിക്ഖു വിസ്സരമകാസി. ഭിക്ഖൂ ഉപധാവിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - ''കിസ്സ ത്വം, ആവുസോ, വിസ്സരമകാസീ''തി? അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു സങ്ഘികേ വിഹാരേ ഉപരിവേഹാസകുടിയാ ആഹച്ചപാദകം മഞ്ചം സഹസാ അഭിനിസീദിസ്സതീ''തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തം ഭിക്ഖും അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ''സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, സങ്ഘികേ വിഹാരേ ഉപരിവേഹാസകുടിയാ ആഹച്ചപാദകം മഞ്ചം സഹസാ അഭിനിസീദസീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, സങ്ഘികേ വിഹാരേ ഉപരിവേഹാസകുടിയാ ആഹച്ചപാദകം മഞ്ചം സഹസാ അഭിനിസീദിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൩൦. ''യോ പന ഭിക്ഖു സങ്ഘികേ വിഹാരേ ഉപരിവേഹാസകുടിയാ ആഹച്ചപാദകം മഞ്ചം വാ പീഠം വാ അഭിനിസീദേയ്യ വാ അഭിനിപജ്ജേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

൧൩൧. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സങ്ഘികോ നാമ വിഹാരോ സങ്ഘസ്സ ദിന്നോ ഹോതി പരിച്ചത്തോ.

വേഹാസകുടി നാമ മജ്ഝിമസ്സ പുരിസസ്സ അസീസഘട്ടാ.

ആഹച്ചപാദകോ നാമ **മഞ്ചോ** അങ്ഗേ വിജ്ഝിത്വാ ഠിതോ ഹോതി. **ആഹച്ചപാദകം** നാമ **പീഠം** അങ്ഗേ വിജ്ഝിത്വാ ഠിതം ഹോതി.

അഭിനിസീദേയ്യാതി തസ്മിം അഭിനിസീദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഭിനിപജ്ജേയ്യാതി തസ്മിം അഭിനിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൩൨. സങ്ഘികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ ഉപരിവേഹാസകുടിയാ ആഹച്ചപാദകം മഞ്ചം വാ പീഠം വാ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സങ്ഘികേ വേമതികോ…പേ॰… സങ്ഘികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ ഉപരിവേഹാസകുടിയാ ആഹച്ചപാദകം മഞ്ചം വാ പീഠം വാ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പുഗ്ഗലികേ സങ്ഘികസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലികേ പുഗ്ഗലികസഞ്ഞീ അഞ്ഞസ്സ പുഗ്ഗലികേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അത്തനോ പുഗ്ഗലികേ, അനാപത്തി.

൧൩൩. അനാപത്തി - അവേഹാസകുടിയാ സീസഘട്ടായ ഹേട്ഠാ അപരിഭോഗം ഹോതി, പദരസഞ്ചിതം ഹോതി, പടാണി ദിന്നാ ഹോതി, തസ്മിം ഠിതോ ഗണ്ഹതി വാ ലഗ്ഗേതി വാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

വേഹാസകുടിസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം അട്ഠമം.

൯. മഹല്ലകവിഹാരസിക്ഖാപദം

൧൩൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ഘോസിതാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ഛന്നസ്സ ഉപട്ഠാകോ മഹാമത്തോ ആയസ്മതോ ഛന്നസ്സ വിഹാരം കാരാപേതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഛന്നോ കതപരിയോസിതം വിഹാരം പുനപ്പുനം ഛാദാപേതി, പുനപ്പുനം ലേപാപേതി. അതിഭാരിതോ വിഹാരോ പരിപതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഛന്നോ തിണഞ്ച കട്ഠഞ്ച സംകഡ്ഢന്തോ അഞ്ഞതരസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ യവഖേത്തം ദൂസേസി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ അമ്ഹാകം യവഖേത്തം ദൂസേസ്സന്തീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഛന്നോ കതപരിയോസിതം വിഹാരം പുനപ്പുനം ഛാദാപേസ്സതി, പുനപ്പുനം ലേപാപേസ്സതി, അതിഭാരിതോ വിഹാരോ പരിപതീ"തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം ഛന്നം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… "സച്ചം കിര ത്വം, ഛന്ന, കതപരിയോസിതം വിഹാരം പുനപ്പുനം ഛാദാപേസി, പുനപ്പുനം ലേപാപേസി, അതിഭാരിതോ വിഹാരോ പരിപതീ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, കതപരിയോസിതം വിഹാരം പുനപ്പുനം ഛാദാപേസ്സസി, പുനപ്പുനം ലേപാപേസ്സസി , അതിഭാരിതോ വിഹാരോ പരിപതി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൩൫. **"മഹല്ലകം പന ഭിക്ഖുനാ വിഹാരം കാരയമാനേന യാവദ്വാരകോസാ അഗ്ഗളട്ഠപനായ ആലോകസന്ധിപരികമ്മായ ദ്വത്തിച്ഛദനസ്സ പരിയായ അപ്പഹരിതേ ഠിതേന അധിട്ഠാതബ്ബം. തതോ ചേ ഉത്തരിം അപ്പഹരിതേപി ഠിതോ അധിട്ഠഹേയ്യ പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൩൬൭. മഹല്ലകോ നാമ വിഹാരോ സസ്സാമികോ വുച്ചതി.

വിഹാരോ നാമ ഉല്ലിത്തോ വാ ഹോതി അവലിത്തോ വാ ഉല്ലിത്താവലിത്തോ വാ.

കാരയമാനേനാതി കരോന്തോ വാ കാരാപേന്തോ വാ.

യാവ ദ്വാരകോസാതി പിട്ഠസങ്ഘാടസ്സ [പീഠസംഘാടസ്സ (ഇതിപി), പിട്ഠിസങ്ഘാടസ്സ (സ്യാ॰)] സമന്താ ഹത്ഥപാസാ.

അഗ്ഗളട്ഠപനായാതി ദ്വാരട്ഠപനായ.

ആലോകസന്ധിപരികമ്മായാതി വാതപാനപരികമ്മായ സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടികം.

ദ്വത്തിച്ഛദനസ്സ പരിയായം അപ്പഹരിതേ ഠിതേന അധിട്ഠാതബ്ബന്തി - ഹരിതം നാമ പുബ്ബണ്ണം അപരണ്ണം. സചേ ഹരിതേ ഠിതോ അധിട്ഠാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. മഗ്ഗേന ഛാദേന്തസ്സ ദ്വേ മഗ്ഗേ അധിട്ഠഹിത്വാ തതിയം മഗ്ഗം ആണാപേത്വാ പക്കമിതബ്ബം. പരിയായേന ഛാദേന്തസ്സ ദ്വേ പരിയായേ അധിട്ഠഹിത്വാ തതിയം പരിയായം ആണാപേത്വാ പക്കമിതബ്ബം.

൩൬൮. തതോ ചേ ഉത്തരി അപ്പഹരിതേപി ഠിതോ അധിട്ഠഹേയ്യാതി ഇട്ഠകായ ഛാദേന്തസ്സ ഇട്ഠകിട്ഠകായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സിലായ ഛാദേന്തസ്സ സിലായ സിലായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സുധായ ഛാദേന്തസ്സ പിണ്ഡേ പിണ്ഡേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. തിണേന ഛാദേന്തസ്സ കരളേ കരളേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പണ്ണേന ഛാദേന്തസ്സ പണ്ണേ പണ്ണേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അതിരേകദ്വത്തിപരിയായേ അതിരേകസഞ്ഞീ അധിട്ഠാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അതിരേകദ്വത്തിപരിയായേ വേമതികോ അധിട്ഠാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അതിരേകദ്വത്തിപരിയായേ ഊനകസഞ്ഞീ അധിട്ഠാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഊനകദ്വത്തിപരിയായേ അതിരേകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകദ്വത്തിപരിയായേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകദ്വത്തിപരിയായേ ഊനകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൬൯. അനാപത്തി ദ്വത്തിപരിയായേ, ഊനകദ്വത്തിപരിയായേ, ലേണേ, ഗുഹായ, തിണകുടികായ, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ, അത്തനോ ധനേന, വാസാഗാരം ഠപേത്വാ സബ്ബത്ഥ അനാപത്തി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

മഹല്ലകവിഹാരസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം നവമം.

൧൦. സപ്പാണകസിക്ഖാപദം

൩൭൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ആളവിയം വിഹരതി അഗ്ഗാളവേ ചേതിയേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആളവകാ ഭിക്ഖൂ നവകമ്മം കരോന്താ

ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം തിണമ്പി മത്തികമ്പി സിഞ്ചന്തിപി സിഞ്ചാപേന്തിപി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ആളവകാ ഭിക്ഖൂ ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം തിണമ്പി മത്തികമ്പി സിഞ്ചിസ്സന്തിപി സിഞ്ചാപേസ്സന്തിപീ"തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ആളവകേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... "സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം തിണമ്പി മത്തികമ്പി സിഞ്ചഥപി സിഞ്ചാപേഥപീ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം തിണമ്പി മത്തികമ്പി സിഞ്ചിസ്സഥപി സിഞ്ചാപേസ്സഥപി! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൪൦. **"യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം തിണം വാ മത്തികം വാ സിഞ്ചേയ്യ വാ സിഞ്ചാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൪൧. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ജാനാതി നാമ [ജാനം നാമ (സ്യാ॰)] സാമം വാ ജാനാതി അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി.

സിഞ്ചേയ്യാതി സയം സിഞ്ചതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സിഞ്ചാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ആണാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ [ആപത്തി ദുക്കടസ്സ (കത്ഥചി)]. സകിം ആണത്തോ ബഹുകമ്പി സിഞ്ചതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൪൨. സപ്പാണകേ സപ്പാണകസഞ്ഞീ തിണം വാ മത്തികം വാ സിഞ്ചതി വാ സിഞ്ചാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സപ്പാണകേ വേമതികോ തിണം വാ മത്തികം വാ സിഞ്ചതി വാ സിഞ്ചാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സപ്പാണകേ അപ്പാണകസഞ്ഞീ തിണം വാ മത്തികം വാ സിഞ്ചതി വാ സിഞ്ചാപേതി വാ, അനാപത്തി. അപ്പാണകേ സപ്പാണകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപ്പാണകേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപ്പാണകേ അപ്പാണകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൧൪൩. അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സപ്പാണകസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദസമം.

ഭൂതഗാമവഗ്ഗോ ദുതിയോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

ഭൂതം അഞ്ഞായ ഉജ്ഝായം, പക്കമന്തേന തേ ദുവേ;
പുബ്ബേ നിക്കഡ്ഢനാഹച്ച, ദ്വാരം സപ്പാണകേന ചാതി.

៣. ഓവാദവഗ്ഗോ

൧. ഓവാദസിക്ഖാപദം

൧൪൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്താ ലാഭിനോ ഹോന്തി ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരാനം. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "ഏതരഹി ഖോ, ആവുസോ, ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്താ ലാഭിനോ ഹോന്തി ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരാനം. ഹന്ദാവുസോ, മയമ്പി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദാമാ"തി. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - "അമ്ഹേപി, ഭഗിനിയോ, ഉപസങ്കമഥ; മയമ്പി ഓവദിസ്സാമാ"തി.

അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ യേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനീനം പരിത്തഞ്ഞേവ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ദിവസം തിരച്ഛാനകഥായ വീതിനാമേത്വാ ഉയ്യോജേസും - "ഗച്ഛഥ, ഭഗിനിയോ"തി. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠംസു. ഏകമന്തം ഠിതാ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭഗവാ ഏതദവോച - "കച്ചി, ഭിക്ഖുനിയോ, ഓവാദോ ഇദ്ധോ അഹോസീ"തി? "കുതോ, ഭന്തേ, ഓവാദോ ഇദ്ധോ ഭവിസ്സതി! അയ്യാ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ പരിത്തഞ്ഞേവ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ദിവസം തിരച്ഛാനകഥായ വീതിനാമേത്വാ ഉയ്യോജേസു"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ താ ഭിക്ഖുനിയോ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി . അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കമിംസു.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - "സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം പരിത്തഞ്ഞേവ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ദിവസം തിരച്ഛാനകഥായ വീതിനാമേത്വാ ഉയ്യോജേഥാ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖുനീനം പരിത്തഞ്ഞേവ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ദിവസം തിരച്ഛാനകഥായ വീതിനാമേത്വാ ഉയ്യോജേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോവാദകം സമ്മന്നിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ. യാചിത്വാ ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൪൫. "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ഭിക്ഖുനോവാദകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ഭിക്ഖുനോവാദകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഭിക്ഖുനോവാദകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ०... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ഭിക്ഖുനോവാദകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഭിക്ഖുനോവാദകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനോവാദകോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ०... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൪൬. “യോ പന ഭിക്ഖു അസമ്മതോ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദേയ്യ പാചിത്തിയ”ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൪൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഥേരാ ഭിക്ഖൂ സമ്മതാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്താ തഥേവ ലാഭിനോ ഹോന്തി ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരാനം. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - “ഏതരഹി ഖോ, ആവുസോ, ഥേരാ ഭിക്ഖൂ സമ്മതാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്താ തഥേവ ലാഭിനോ ഹോന്തി ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരാനം. ഹന്ദാവുസോ, മയമ്പി നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ അഞ്ഞമഞ്ഞം ഭിക്ഖുനോവാദകം സമ്മന്നിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദാമാ”തി. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ അഞ്ഞമഞ്ഞം ഭിക്ഖുനോവാദകം സമ്മന്നിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - “മയമ്പി, ഭഗിനിയോ, സമ്മതാ. അമ്ഹേപി ഉപസങ്കമഥ. മയമ്പി ഓവദിസ്സാമാ”തി.

അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ യേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനീനം പരിത്തഞ്ഞേവ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ദിവസം തിരച്ഛാനകഥായ വീതിനാമേത്വാ ഉയ്യോജേസും - “ഗച്ഛഥ ഭഗിനിയോ”തി. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠംസു. ഏകമന്തം ഠിതാ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭഗവാ ഏതദവോച - “കച്ചി, ഭിക്ഖുനിയോ, ഓവാദോ ഇദ്ധോ അഹോസീ”തി? “കുതോ, ഭന്തേ, ഓവാദോ ഇദ്ധോ ഭവിസ്സതി! അയ്യാ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ പരിത്തഞ്ഞേവ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ദിവസം തിരച്ഛാനകഥായ വീതിനാമേത്വാ ഉയ്യോജേസു”ന്തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ താ ഭിക്ഖുനിയോ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി…പേ॰… അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കമിംസു. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - ''സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം പരിത്തഞ്ഞേവ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ദിവസം തിരച്ഛാനകഥായ വീതിനാമേത്വാ ഉയ്യോജേഥാ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖുനീനം പരിത്തഞ്ഞേവ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ദിവസം തിരച്ഛാനകഥായ വീതിനാമേത്വാ ഉയ്യോജേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും ഭിക്ഖുനോവാദകം സമ്മന്നിതും. സീലവാ ഹോതി , പാതിമോക്ഖസംവരസംവുതോ വിഹരതി ആചാരഗോചരസമ്പന്നോ അണുമത്തേസു വജ്ജേസു ഭയദസ്സാവീ, സമാദായ സിക്ഖതി സിക്ഖാപദേസു; ബഹുസ്സുതോ ഹോതി സുതധരോ സുതസന്നിചയോ, യേ തേ ധമ്മാ ആദികല്യാണാ മജ്ഝേകല്യാണാ പരിയോസാനകല്യാണാ സാത്ഥം സബ്യഞ്ജനം കേവലപരിപുണ്ണം പരിസുദ്ധം ബ്രഹ്മചരിയം അഭിവദന്തി തഥാരൂപാസ്സ ധമ്മാ ബഹുസ്സുതാ ഹോന്തി ധാതാ വചസാ പരിചിതാ മനസാ അനുപേക്ഖിതാ ദിട്ഠിയാ സുപ്പടിവിദ്ധാ; ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി സുവിഭത്താനി സുപ്പവത്തീനി സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ അനുബ്യഞ്ജനസോ; കല്യാണവാചോ ഹോതി കല്യാണവാക്കരണോ; യേഭുയ്യേന ഭിക്ഖുനീനം പിയോ ഹോതി മനാപോ; പടിബലോ ഹോതി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിതും; ന ഖോ പനേതം [പന തം (?)] ഭഗവന്തം ഉദ്ദിസ്സ പബ്ബജിതായ കാസായവത്ഥവസനായ ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നപുബ്ബോ ഹോതി; വീസതിവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകവീസതിവസ്സോ വാ - അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും ഭിക്ഖുനോവാദകം സമ്മന്നിതു''ന്തി.

൧൪൮. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അസമ്മതോ നാമ ഞത്തിചതുത്ഥേന കമ്മേന അസമ്മതോ.

ഭിക്ഖുനിയോ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

ഓവദേയ്യാതി അട്ഠഹി ഗരുധമ്മേഹി ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഞ്ഞേന ധമ്മേന ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഏകതോഉപസമ്പന്നം ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൪൯. തേന സമ്മതേന ഭിക്ഖുനാ പരിവേണം സമ്മജ്ജിത്വാ പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേത്വാ ആസനം പഞ്ഞപേത്വാ ദുതിയം ഗഹേത്വാ നിസീദിതബ്ബം. ഭിക്ഖുനീഹി തത്ഥ ഗന്ത്വാ തം ഭിക്ഖും അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിതബ്ബം. തേന ഭിക്ഖുനാ പുച്ഛിതബ്ബാ - ''സമഗ്ഗാത്ഥ, ഭഗിനിയോ''തി? സചേ ''സമഗ്ഗാമ്ഹായ്യാ''തി ഭണന്തി, ''വത്തന്തി, ഭഗിനിയോ, അട്ഠ ഗരുധമ്മാ''തി? സചേ ''വത്തന്തായ്യാ''തി ഭണന്തി, ''ഏസോ, ഭഗിനിയോ,

ഓവാദോ''തി നിയ്യാദേതബ്ബോ [നിയ്യാതേതബ്ബോ (ഇതിപി)]. സചേ ''ന വത്തന്തായ്യാ''തി ഭണന്തി, ഓസാരേതബ്ബാ. ''വസ്സസതൂപസമ്പന്നായ ഭിക്ഖുനിയാ തദഹുപസമ്പന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം കാതബ്ബം; അയമ്പി ധമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പൂജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ. ന ഭിക്ഖുനിയാ അഭിക്ഖുകേ ആവാസേ വസ്സം വസിതബ്ബം; അയമ്പി ധമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പൂജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ. അന്വദ്ധമാസം ഭിക്ഖുനിയാ ഭിക്ഖുസങ്ഘതോ ദ്വേ ധമ്മാ പച്ചാസീസിതബ്ബാ [പച്ചാസിംസിതബ്ബാ (ഇതിപി)] ഉപോസഥപുച്ഛകഞ്ച ഓവാദുപസങ്കമനഞ്ച, അയമ്പി ധമ്മോ...പേ॰... വസ്സം വുട്ഠായ ഭിക്ഖുനിയാ ഉഭതോസങ്ഘേ തീഹി ഠാനേഹി പവാരേതബ്ബം ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ; അയമ്പി ധമ്മോ...പേ॰... ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നായ ഭിക്ഖുനിയാ ഉഭതോസങ്ഘേ പക്ഖമാനത്തം ചരിതബ്ബം; അയമ്പി ധമ്മോ...പേ॰... ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സിക്ഖമാനായ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പദാ പരിയേസിതബ്ബാ; അയമ്പി ധമ്മോ...പേ॰... ന ഭിക്ഖുനിയാ കേന ചി പരിയായേന ഭിക്ഖു അക്കോസിതബ്ബോ പരിഭാസിതബ്ബോ; അയമ്പി ധമ്മോ...പേ॰... അജ്ജതഗ്ഗേ ഓവടോ ഭിക്ഖുനീനം ഭിക്ഖൂസു വചനപഥോ, അനോവടോ ഭിക്ഖൂനം ഭിക്ഖുനീസു വചനപഥോ; അയമ്പി ധമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പൂജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ''തി.

സചേ ''സമഗ്ഗാമ്ഹായ്യാ''തി ഭണന്തം അഞ്ഞം ധമ്മം ഭണതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സചേ ''വഗ്ഗാമ്ഹായ്യാ''തി ഭണന്തം അട്ഠ ഗരുധമ്മേ ഭണതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഓവാദം അനിയ്യാദേത്വാ അഞ്ഞം ധമ്മം ഭണതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൪൭. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനീസങ്ഘം വേമതികോ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വേമതികോ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വേമതികോ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വേമതികോ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി... പേ॰... വേമതികോ ഓവദതി...പേ॰... സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി...പേ॰... വേമതികോ ഓവദതി...പേ॰... സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൫൨. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വേമതികോ ഓവദതി...പേ॰... സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി...പേ॰... വേമതികോ ഓവദതി...പേ॰... സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ വഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി... പേ॰... വേമതികോ ഓവദതി...പേ॰... സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി...പേ॰... വേമതികോ ഓവദതി...പേ॰... സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി... പേ॰... വേമതികോ ഓവദതി...പേ॰... സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം വേമതികോ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ സമഗ്ഗം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം സമഗ്ഗസഞ്ഞീ ഓവദതി, അനാപത്തി.

൧൫൩. അനാപത്തി ഉദ്ദേസം ദേന്തോ, പരിപുച്ഛം ദേന്തോ, ''ഓസാരേഹി അയ്യാ''തി വുച്ചമാനോ, ഓസാരേതി, പഞ്ഹം പുച്ഛതി, പഞ്ഹം പുട്ഠോ കഥേതി, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ഭണന്തം ഭിക്ഖുനിയോ സുണന്തി, സിക്ഖമാനായ, സാമണേരിയാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഓവാദസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. അത്ഥങ്ഗതസിക്ഖാപദം

൧൫൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്തി പരിയായേന. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ചൂളപന്ഥകസ്സ പരിയായോ ഹോതി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിതും. ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - ''ന ദാനി അജ്ജ ഓവാദോ ഇദ്ധോ ഭവിസ്സതി, തഞ്ഞേവ ദാനി ഉദാനം അയ്യോ ചൂളപന്ഥകോ പുനപ്പുനം ഭണിസ്സതീ''തി. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ യേനായസ്മാ ചൂളപന്ഥകോ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ

ആയസ്മന്തം ചൂളപന്ഥകം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ആയസ്മാ ചൂളപന്ഥകോ ഏതദവോച - "സമഗ്ഗാത്ഥ, ഭഗിനിയോ"തി? "സമഗ്ഗാമ്ഹായ്യാ"തി. "വത്തന്തി, ഭഗിനിയോ, അട്ഠ ഗരുധമ്മാ"തി? "വത്തന്തായ്യാ"തി. "ഏസോ, ഭഗിനിയോ, ഓവാദോ"തി നിയ്യാദേത്വാ ഇമം ഉദാനം പുനപ്പുനം അഭാസി -

> [ഉദാ॰ ൩൭] "അധിചേതസോ അപ്പമജ്ജതോ, മുനിനോ മോനപഥേസു സിക്ഖതോ;
> സോകാ ന ഭവന്തി താദിനോ, ഉപസന്തസ്സ സദാ സതീമതോ"തി.

ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - "നനു അവോചുമ്ഹാ - ന ദാനി അജ്ജ ഓവാദോ ഇദ്ധോ ഭവിസ്സതി, തഞ്ഞേവ ദാനി ഉദാനം അയ്യോ ചൂളപന്ഥകോ പുനപ്പുനം ഭണിസ്സതീ"തി! അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ ചൂളപന്ഥകോ താസം ഭിക്ഖുനീനം ഇമം കഥാസല്ലാപം. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ചൂളപന്ഥകോ വേഹാസം അബ്ഭുഗ്ഗന്ത്വാ ആകാസേ അന്തലിക്ഖേ ചങ്കമതിപി തിട്ഠതിപി നിസീദതിപി സേയ്യമ്പി കപ്പേതി ധൂമായതിപി പജ്ജലതിപി അന്തരധായതിപി, തഞ്ചേവ [തഞ്ഞേവ (ഇതിപി)] ഉദാനം ഭണതി അഞ്ഞഞ്ച ബഹും ബുദ്ധവചനം. ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - "അച്ഛരിയം വത ഭോ, അബ്ഭുതം വത ഭോ, ന വത നോ ഇതോ പുബ്ബേ ഓവാദോ ഏവം ഇദ്ധോ ഭൂതപുബ്ബോ യഥാ അയ്യസ്സ ചൂളപന്ഥകസ്സാ"തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ചൂളപന്ഥകോ താ ഭിക്ഖുനിയോ യാവ സമന്ധകാരാ ഓവദിത്വാ ഉയ്യോജേസി - ഗച്ഛഥ ഭഗിനിയോതി.

അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ നഗരദ്വാരേ ഥകിതേ ബഹിനഗരേ വസിത്വാ കാലസ്സേവ നഗരം പവിസന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "അബ്രഹ്മചാരിനിയോ ഇമാ ഭിക്ഖുനിയോ; ആരാമേ ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം വസിത്വാ ഇദാനി നഗരം പവിസന്തീ"തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ചൂളപന്ഥകോ അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിസ്സതീ"തി...പേ॰... "സച്ചം കിര ത്വം, ചൂളപന്ഥക, അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദസീ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, ചൂളപന്ഥക, അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിസ്സസി! നേതം, ചൂളപന്ഥക, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൪൫. **"സമ്മതോപി ചേ ഭിക്ഖു അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൪൬. **സമ്മതോ** നാമ ഞത്തിചതുത്ഥേന കമ്മേന സമ്മതോ.

അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേതി ഓഗ്ഗതേ സൂരിയേ.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

ഓവദേയ്യാതി അട്ഠഹി വാ ഗരുധമ്മേഹി അഞ്ഞേന വാ ധമ്മേന ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൯൫. അത്ഥങ്ഗതേ അത്ഥങ്ഗതസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്ഥങ്ഗതേ വേമതികോ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്ഥങ്ഗതേ അനത്ഥങ്ഗതസഞ്ഞീ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏകതോഉപസമ്പന്നായ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനത്ഥങ്ഗതേ അത്ഥങ്ഗതസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനത്ഥങ്ഗതേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനത്ഥങ്ഗതേ അനത്ഥങ്ഗതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൧൯൬. അനാപത്തി ഉദ്ദേസം ദേന്തോ, പരിപുച്ഛം ദേന്തോ, ''ഓസാരേഹി അയ്യാ''തി വുച്ചമാനോ, ഓസാരേതി, പഞ്ഹം പുച്ഛതി, പഞ്ഹം പുട്ഠോ കഥേതി, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ഭണന്തം ഭിക്ഖുനിയോ സുണന്തി, സിക്ഖമാനായ സാമണേരിയാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അത്ഥങ്ഗതസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. ഭിക്ഖുനുപസ്സയസിക്ഖാപദം

൧൯൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സക്കേസു വിഹരതി കപിലവത്ഥുസ്മിം നിഗ്രോധാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോചും - ''ഏഥായ്യേ, ഓവാദം ഗമിസ്സാമാ''തി. ''യമ്പി [യം ഹി (ക॰)] മയം, അയ്യേ, ഗച്ഛേയ്യാമ ഓവാദസ്സ കാരണാ, അയ്യാ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഇധേവ ആഗന്ത്വാ അമ്ഹേ ഓവദന്തീ''തി. ഭിക്ഖുനിയോ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിസ്സന്തീ''തി [ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവാദം ന ഗച്ഛിസ്സന്തീതി (സീ॰)]! അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... ''സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ , ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദഥാ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൯൮. തേന ഖോ പന സമയേന മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഗിലാനാ ഹോതി. ഥേരാ ഭിക്ഖൂ യേന മഹാപജാപതി ഗോതമീ തേനുപസങ്കമിംസു;

ഉപസങ്കമിത്വാ മഹാപജാപതിം ഗോതമിം ഏതദവോചും - "കച്ചി തേ, ഗോതമി, ഖമനീയം കച്ചി യാപനീയ"ന്തി? "ന മേ, അയ്യാ, ഖമനീയം ന യാപനീയം". "ഇങ്ഘയ്യാ, ധമ്മം ദേസേഥാ"തി. "ന, ഭഗിനി, കപ്പതി ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ധമ്മം ദേസേതു"ന്തി കുക്കുച്ചായന്താ ന ദേസേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന മഹാപജാപതി ഗോതമീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. നിസജ്ജ ഖോ ഭഗവാ മഹാപജാപതിം ഗോതമിം ഏതദവോച - "കച്ചി തേ, ഗോതമി, ഖമനീയം കച്ചി യാപനീയ"ന്തി ? "പുബ്ബേ മേ, ഭന്തേ, ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ആഗന്ത്വാ ധമ്മം ദേസേന്തി. തേന മേ ഫാസു ഹോതി. ഇദാനി പന - "ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്ത"ന്തി, കുക്കുച്ചായന്താ ന ദേസേന്തി. തേന മേ ന ഫാസു ഹോതീ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ മഹാപജാപതിം ഗോതമിം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഗിലാനം ഭിക്ഖുനിം ഓവദിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൱൩൦. "യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദേയ്യ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം . തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനാ ഹോതി ഭിക്ഖുനീ - അയം തത്ഥ സമയോ"തി.

൱൩൧. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുനുപസ്സയോ നാമ യത്ഥ ഭിക്ഖുനിയോ ഏകരത്തമ്പി വസന്തി.

ഉപസങ്കമിത്വാതി തത്ഥ ഗന്ത്വാ.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

ഓവദേയ്യാതി അട്ഠഹി ഗരുധമ്മേഹി ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞത്ര സമയാതി ഠപേത്വാ സമയം.

ഗിലാനാ നാമ ഭിക്ഖുനീ ന സക്കോതി ഓവാദായ വാ സംവാസായ വാ ഗന്തും.

൱൩൨. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ അഞ്ഞത്ര സമയാ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ വേമതികോ ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ അഞ്ഞത്ര സമയാ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ അഞ്ഞത്ര സമയാ ഓവദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞേന ധമ്മേന ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഏകതോഉപസമ്പന്നായ ഓവദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി

ദുക്കടസ്സ . അനുപസമ്പന്നായ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൧൬൯. അനാപത്തി സമയേ, ഉദ്ദേസം ദേന്തോ, പരിപുച്ഛം ദേന്തോ, "ഓസാരേഹി അയ്യാ"തി വുച്ചമാനോ ഓസാരേതി, പഞ്ഹം പുച്ഛതി, പഞ്ഹം പുട്ഠോ കഥേതി, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ഭണന്തം ഭിക്ഖുനിയോ സുണന്തി, സിക്ഖമാനായ സാമണേരിയാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഭിക്ഖുനുപസ്സയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. ആമിസസിക്ഖാപദം

൧൭൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ . തേന ഖോ പന സമയേന ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്താ ലാഭിനോ ഹോന്തി ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരാനം. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഏവം വദന്തി - "ന ബഹുകതാ ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിതും; ആമിസഹേതു ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്തീ"തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഏവം വക്ഖന്തി - 'ന ബഹുകതാ ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിതും; ആമിസഹേതു ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്തീ'"തി...പേ॰... "സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഏവം വദേഥ - 'ന ബഹുകതാ ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിതും; ആമിസഹേതു ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്തീ'"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഏവം വക്ഖഥ - ന ബഹുകതാ ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിതും; ആമിസഹേതു ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്തീതി! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൭൧. **"യോ പന ഭിക്ഖു ഏവം വദേയ്യ - 'ആമിസഹേതു ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്തീ'തി, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൭൨. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ആമിസഹേതൂതി ചീവരഹേതു പിണ്ഡപാതഹേതു സേനാസനഹേതു ഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരഹേതു സക്കാരഹേതു ഗരുകാരഹേതു മാനനഹേതു വന്ദനഹേതു പൂജനഹേതു.

ഏവം വദേയ്യാതി ഉപസമ്പന്നം സങ്ഘേന സമ്മതം ഭിക്ഖുനോവാദകം അവണ്ണം കത്തുകാമോ അയസം കത്തുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവം വദേതി - "ചീവരഹേതു പിണ്ഡപാതഹേതു സേനാസനഹേതു ഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരഹേതു സക്കാരഹേതു ഗരുകാരഹേതു മാനനഹേതു വന്ദനഹേതു പൂജനഹേതു ഓവദതീ"തി ഭണതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൬൩൭. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഏവം വദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ ഏവം വദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഏവം വദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപസമ്പന്നം സങ്ഘേന അസമ്മതം ഭിക്ഖുനോവാദകം അവണ്ണം കത്തുകാമോ അയസം കത്തുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവം വദേതി - ‘‘ചീവരഹേതു…പേ॰… പൂജനഹേതു ഓവദതീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നം സങ്ഘേന സമ്മതം വാ അസമ്മതം വാ ഭിക്ഖുനോവാദകം അവണ്ണം കത്തുകാമോ അയസം കത്തുകാമോ മങ്കുകത്തുകാമോ ഏവം വദേതി - ‘‘ചീവരഹേതു പിണ്ഡപാതഹേതു സേനാസനഹേതു ഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരഹേതു സക്കാരഹേതു ഗരുകാരഹേതു മാനനഹേതു വന്ദനഹേതു പൂജനഹേതു ഓവദതീ’’തി ഭണതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൬൩൮. അനാപത്തി പകതിയാ ചീവരഹേതു പിണ്ഡപാതഹേതു സേനാസനഹേതു ഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരഹേതു സക്കാരഹേതു ഗരുകാരഹേതു മാനനഹേതു വന്ദനഹേതു പൂജനഹേതു ഓവദന്തം ഭണതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ആമിസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. ചീവരദാനസിക്ഖാപദം

൬൩൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു സാവത്ഥിയം അഞ്ഞതരിസ്സാ വിസിഖായ പിണ്ഡായ ചരതി. അഞ്ഞതരാപി ഭിക്ഖുനീ തസ്സാ വിസിഖായ പിണ്ഡായ ചരതി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ‘‘ഗച്ഛ, ഭഗിനി, അമുകസ്മിം ഓകാസേ ഭിക്ഖാ ദിയ്യതീ’’തി. സാപി ഖോ ഏവമാഹ - ‘‘ഗച്ഛായ്യ, അമുകസ്മിം ഓകാസേ ഭിക്ഖാ ദിയ്യതീ’’തി. തേ അഭിണ്ഹദസ്സനേന സന്ദിട്ഠാ അഹേസും. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ ചീവരം ഭാജീയതി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഓവാദം ഗന്ത്വാ യേന സോ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഭിക്ഖും അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതം ഖോ തം ഭിക്ഖുനിം സോ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - ‘‘അയം മേ, ഭഗിനി, ചീവരപടിവീസോ [പടിവിംസോ (സീ॰), പടിവിസോ (ഇതിപി)]; സാദിയിസ്സസീ’’തി? ‘‘ആമായ്യ, ദുബ്ബലചീവരാമ്ഹീ’’തി.

അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം അദാസി. സോപി ഖോ ഭിക്ഖു ദുബ്ബലചീവരോ ഹോതി. ഭിക്ഖൂ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - ‘‘കരോഹി ദാനി തേ, ആവുസോ, ചീവര’’ന്തി . അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം ദസ്സതീ’’തി…പേ॰… ‘‘സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം

അദാസീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. ''ഞാതികാ തേ , ഭിക്ഖു, അഞ്ഞാതികാ''തി? ''അഞ്ഞാതികാ, ഭഗവാ''തി. ''അഞ്ഞാതകോ, മോഘപുരിസ, അഞ്ഞാതികായ ന ജാനാതി പതിരൂപം വാ അപ്പതിരൂപം വാ സന്തം വാ അസന്തം വാ. കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, അഞ്ഞാതികായ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം ദസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''യോ പന ഭിക്ഖു അഞ്ഞാതികായ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം ദദേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൭൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ഭിക്ഖുനീനം പാരിവത്തകം [പാരിവട്ടകം (ഇതിപി)] ചീവരം ന ദേന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ അമ്ഹാകം പാരിവത്തകം ചീവരം ന ദസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ താസം ഭിക്ഖുനീനം ഉജ്ഝായന്തീനം ഖിയ്യന്തീനം വിപാചേന്തീനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചന്നം പാരിവത്തകം ദാതും. ഭിക്ഖുസ്സ, ഭിക്ഖുനിയാ, സിക്ഖമാനായ, സാമണേരസ്സ, സാമണേരിയാ - അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേസം പഞ്ചന്നം പാരിവത്തകം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൭൧. **''യോ പന ഭിക്ഖു അഞ്ഞാതികായ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം ദദേയ്യ, അഞ്ഞത്ര പാരിവത്തകാ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൭൨. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അഞ്ഞാതികാ നാമ മാതിതോ വാ പിതിതോ വാ യാവ സത്തമാ പിതാമഹയുഗാ അസമ്ബദ്ധാ.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

ചീവരം നാമ ഛന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം വികപ്പനുപഗം പച്ഛിമം [വികപ്പനുപഗപച്ഛിമം (സീ॰)].

അഞ്ഞത്ര പാരിവത്തകാതി ഠപേത്വാ പാരിവത്തകം ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൭൩. അഞ്ഞാതികായ അഞ്ഞാതികസഞ്ഞീ ചീവരം ദേതി, അഞ്ഞത്ര പാരിവത്തകാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഞ്ഞാതികായ വേമതികോ ചീവരം ദേതി, അഞ്ഞത്ര പാരിവത്തകാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഞ്ഞാതികായ ഞാതികസഞ്ഞീ ചീവരം ദേതി, അഞ്ഞത്ര പാരിവത്തകാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏകതോ ഉപസമ്പന്നായ ചീവരം ദേതി, അഞ്ഞത്ര പാരിവത്തകാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞാതികായ അഞ്ഞാതികസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞാതികായ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞാതികായ ഞാതികസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൧൭൪. അനാപത്തി ഞാതികായ, പാരിവത്തകം പരിത്തേന വാ വിപുലം, വിപുലേന വാ പരിത്തം, ഭിക്ഖുനീ വിസ്സാസം ഗണ്ഹാതി, താവകാലികം ഗണ്ഹാതി, ചീവരം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം പരിക്ഖാരം ദേതി, സിക്ഖമാനായ, സാമണേരിയാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചീവരദാനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. ചീവരസിബ്ബനസിക്ഖാപദം

൧൭൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉദായീ പട്ടോ [പട്ഠോ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഹോതി ചീവരകമ്മം കാതും. അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ യേനായസ്മാ ഉദായീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ഉദായിം ഏതദവോച - ‘‘സാധു മേ, ഭന്തേ, അയ്യോ ചീവരം സിബ്ബതൂ’’തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉദായീ തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം സിബ്ബിത്വാ സുരത്തം സുപരികമ്മകതം കത്വാ മജ്ഝേ പടിഭാനചിത്തം വുട്ഠാപേത്വാ സംഹരിത്വാ നിക്ഖിപി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ യേനായസ്മാ ഉദായീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ഉദായിം ഏതദവോച - ‘‘കഹം തം, ഭന്തേ, ചീവര’’ന്തി? ‘‘ഹന്ദ, ഭഗിനി , ഇമം ചീവരം യഥാസംഹടം ഹരിത്വാ നിക്ഖിപിത്വാ യദാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ഓവാദം ആഗച്ഛതി തദാ ഇമം ചീവരം പാരുപിത്വാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ ആഗച്ഛാ’’തി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തം ചീവരം യഥാസംഹടം ഹരിത്വാ നിക്ഖിപിത്വാ യദാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ഓവാദം ആഗച്ഛതി തദാ തം ചീവരം പാരുപിത്വാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ ആഗച്ഛതി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘യാവ ഛിന്നികാ ഇമാ ഭിക്ഖുനിയോ ധുത്തികാ അഹിരികായോ, യത്ര ഹി നാമ ചീവരേ പടിഭാനചിത്തം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ’’തി!

ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - ‘‘കസ്സിദം കമ്മ’’ന്തി? ‘‘അയ്യസ്സ ഉദായിസ്സാ’’തി. ‘‘യേപി തേ ഛിന്നകാ ധുത്തകാ അഹിരികാ തേസമ്പി ഏവരൂപം ന സോഭേയ്യ, കിം പന അയ്യസ്സ ഉദായിസ്സാ’’തി! അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉദായീ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം സിബ്ബിസ്സതീ’’തി…പേ॰… സച്ചം കിര ത്വം, ഉദായി, ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം സിബ്ബസീ’’തി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. ‘‘ഞാതികാ തേ, ഉദായി, അഞ്ഞാതികാ’’തി? ‘‘അഞ്ഞാതികാ, ഭഗവാ’’തി. ‘‘അഞ്ഞാതകോ, മോഘപുരിസ, അഞ്ഞാതികായ ന ജാനാതി പതിരൂപം വാ അപ്പതിരൂപം വാ പാസാദികം വാ അപാസാദികം വാ. കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, അഞ്ഞാതികായ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം സിബ്ബിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ… പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൭൬. **‘‘യോ പന ഭിക്ഖു അഞ്ഞാതികായ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം സിബ്ബേയ്യ വാ സിബ്ബാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൫൭൭. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അഞ്ഞാതികാ നാമ മാതിതോ വാ പിതിതോ വാ യാവ സത്തമാ പിതാമഹയുഗാ അസമ്ബദ്ധാ.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

ചീവരം നാമ ഛന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം.

സിബ്ബേയ്യാതി സയം സിബ്ബതി ആരാപഥേ ആരാപഥേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സിബ്ബാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ആണാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സകിം ആണത്തോ ബഹുകമ്പി സിബ്ബതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൫൭൮. അഞ്ഞാതികായ അഞ്ഞാതികസഞ്ഞീ ചീവരം സിബ്ബതി വാ സിബ്ബാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഞ്ഞാതികായ വേമതികോ ചീവരം സിബ്ബതി വാ സിബ്ബാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഞ്ഞാതികായ ഞാതികസഞ്ഞീ ചീവരം സിബ്ബതി വാ സിബ്ബാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏകതോഉപസമ്പന്നായ ചീവരം സിബ്ബതി വാ സിബ്ബാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞാതികായ അഞ്ഞാതികസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞാതികായ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞാതികായ ഞാതികസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൫൭൯. അനാപത്തി ഞാതികായ, ചീവരം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം പരിക്ഖാരം സിബ്ബതി വാ സിബ്ബാപേതി വാ, സിക്ഖമാനായ, സാമണേരിയാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചീവരസിബ്ബനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. സംവിധാനസിക്ഖാപദം

൫൮൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''യഥേവ മയം സപജാപതികാ ആഹിണ്ഡാമ, ഏവമേവിമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ ആഹിണ്ഡന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജിസ്സന്തീ''തി… പേ॰… ''സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജഥാ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ,

അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ.

"യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജേയ്യ, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൮൩. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ ച ഭിക്ഖുനിയോ ച സാകേതാ സാവത്ഥിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - "മയമ്പി അയ്യേഹി സദ്ധിം ഗമിസ്സാമാ"തി. "ന, ഭഗിനീ, കപ്പതി ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജിതും. തുമ്ഹേ വാ പഠമം ഗച്ഛഥ മയം വാ ഗമിസ്സാമാ"തി. "അയ്യാ, ഭന്തേ, അഗ്ഗപുരിസാ. അയ്യാവ പഠമം ഗച്ഛന്തൂ"തി. അഥ ഖോ താസം ഭിക്ഖുനീനം പച്ഛാ ഗച്ഛന്തീനം അന്തരാമഗ്ഗേ ചോരാ അച്ഛിന്ദിംസു ച ദൂസേസുഞ്ച. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സത്ഥഗമനീയേ മഗ്ഗേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൮൪. **"യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജേയ്യ, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ . സത്ഥഗമനീയോ ഹോതി മഗ്ഗോ സാസങ്കസമ്മതോ സപ്പടിഭയോ - അയം തത്ഥ സമയോ"**തി.

൧൮൫. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

സദ്ധിന്തി ഏകതോ.

സംവിധായാതി - "ഗച്ഛാമ, ഭഗിനി, ഗച്ഛാമായ്യ; ഗച്ഛാമായ്യ, ഗച്ഛാമ, ഭഗിനി; അജ്ജ വാ ഹിയ്യോ വാ പരേ വാ ഗച്ഛാമാ"തി സംവിദഹതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പീതി കുക്കുടസമ്പാതേ ഗാമേ, ഗാമന്തരേ ഗാമന്തരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗാമകേ അരഞ്ഞേ, അദ്ധയോജനേ അദ്ധയോജനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞത്ര സമയാതി ഠപേത്വാ സമയം.

സത്ഥഗമനീയോ നാമ മഗ്ഗോ ന സക്കാ ഹോതി വിനാ സത്ഥേന ഗന്തും.

സാസങ്കം നാമ തസ്മിം മഗ്ഗേ [യസ്മിം മഗ്ഗേ (?)] ചോരാനം നിവിട്ഠോകാസോ ദിസ്സതി, ഭുത്തോകാസോ ദിസ്സതി, ഠിതോകാസോ ദിസ്സതി, നിസിന്നോകാസോ ദിസ്സതി, നിപന്നോകാസോ ദിസ്സതി.

സപ്പടിഭയം നാമ തസ്മിം മഗ്ഗേ ചോരേഹി മനുസ്സാ ഹതാ ദിസ്സന്തി, വിലുത്താ ദിസ്സന്തി, ആകോടിതാ ദിസ്സന്തി, സപ്പടിഭയം ഗന്ത്വാ അപ്പടിഭയം ദസ്സേത്വാ ഉയ്യോജേതബ്ബാ - ''ഗച്ഛഥ ഭഗിനിയോ''തി.

൧൮൨. സംവിദഹിതേ സംവിദഹിതസഞ്ഞീ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സംവിദഹിതേ വേമതികോ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സംവിദഹിതേ, അസംവിദഹിതസഞ്ഞീ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഭിക്ഖു സംവിദഹതി ഭിക്ഖുനീ ന സംവിദഹതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസംവിദഹിതേ സംവിദഹിതസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസംവിദഹിതേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസംവിദഹിതേ അസംവിദഹിതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൧൮൩. അനാപത്തി സമയേ, അസംവിദഹിത്വാ ഗച്ഛതി, ഭിക്ഖുനീ സംവിദഹതി , ഭിക്ഖു ന സംവിദഹതി, വിസങ്കേതേന ഗച്ഛന്തി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സംവിധാനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം സത്തമം.

൮. നാവാഭിരുഹനസിക്ഖാപദം

൧൮൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ ഏകം നാവം [ഏകനാവം (സ്യാ॰)] അഭിരുഹന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''യഥേവ മയം സപജാപതികാ നാവായ [ഏകനാവായ (സ്യാ॰)] കീളാമ, ഏവമേവിമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ നാവായ കീളന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ ഏകം നാവം അഭിരുഹിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... ''സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ ഏകം നാവം അഭിരുഹഥാ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവിധായ ഏകം നാവം അഭിരുഹിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം സംവിധായ ഏകം നാവം [ഏകനാവം (സ്യാ॰)] **അഭിരുഹേയ്യ, ഉദ്ധംഗാമിനിം വാ അധോഗാമിനിം വാ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൮൭. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ ച ഭിക്ഖുനിയോ ച സാകേതാ സാവത്ഥിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. അന്തരാമഗ്ഗേ നദീ തരിതബ്ബാ [ഉത്തരിതബ്ബാ (സ്യാ॰)] ഹോതി. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - "മയമ്പി അയ്യേഹി സദ്ധിം ഉത്തരിസ്സാമാ"തി. "ന, ഭഗിനീ, കപ്പതി ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം സംവിധായ ഏകം നാവം അഭിരുഹിതും; തുമ്ഹേ വാ പഠമം ഉത്തരഥ മയം വാ ഉത്തരിസ്സാമാ"തി . "അയ്യാ, ഭന്തേ, അഗ്ഗപുരിസാ. അയ്യാവ പഠമം ഉത്തരന്തൂ"തി. അഥ ഖോ താസം ഭിക്ഖുനീനം പച്ഛാ ഉത്തരന്തീനം ചോരാ അച്ഛിന്ദിംസു ച ദൂസേസുഞ്ച . അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിരിയം തരണായ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം സംവിധായ ഏകം നാവം അഭിരുഹിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൮൮. **"യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം സംവിധായ ഏകം നാവം അഭിരുഹേയ്യ ഉദ്ധംഗാമിനിം വാ അധോഗാമിനിം വാ, അഞ്ഞത്ര തിരിയം തരണായ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൮൯. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ .

സദ്ധിന്തി ഏകതോ.

സംവിധായാതി "അഭിരുഹാമ, ഭഗിനി, അഭിരുഹാമായ്യ; അഭിരുഹാമായ്യ, അഭിരുഹാമ, ഭഗിനി; അജ്ജ വാ ഹിയ്യോ വാ പരേ വാ അഭിരുഹാമാ"തി സംവിദഹതി ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഭിക്ഖുനിയാ അഭിരൂള്ഹേ ഭിക്ഖു അഭിരുഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഭിക്ഖുമ്ഹി അഭിരൂള്ഹേ ഭിക്ഖുനീ അഭിരുഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉഭോ വാ അഭിരുഹന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഉദ്ധംഗാമിനിന്തി ഉജ്ജവനികായ.

അധോഗാമിനിന്തി ഓജവനികായ.

അഞ്ഞത്ര തിരിയം തരണായാതി ഠപേത്വാ തിരിയം തരണം.

കുക്കുടസമ്പാതേ ഗാമേ, ഗാമന്തരേ ഗാമന്തരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗാമകേ അരഞ്ഞേ, അഡ്ഢയോജനേ അഡ്ഢയോജനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൯൦. സംവിദഹിതേ സംവിദഹിതസഞ്ഞീ ഏകം നാവം അഭിരൂഹതി ഉദ്ധംഗാമിനിം വാ അധോഗാമിനിം വാ, അഞ്ഞത്ര തിരിയം തരണായ , ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സംവിദഹിതേ വേമതികോ ഏകം നാവം അഭിരുഹതി ഉദ്ധംഗാമിനിം വാ അധോഗാമിനിം വാ, അഞ്ഞത്ര തിരിയം തരണായ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സംവിദഹിതേ അസംവിദഹിതസഞ്ഞീ ഏകം നാവം അഭിരുഹതി ഉദ്ധംഗാമിനിം വാ അധോഗാമിനിം വാ, അഞ്ഞത്ര തിരിയം തരണായ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഭിക്ഖു സംവിദഹതി, ഭിക്ഖുനീ ന സംവിദഹതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസംവിദഹിതേ സംവിദഹിതസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസംവിദഹിതേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസംവിദഹിതേ, അസംവിദഹിതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൧൯൧. അനാപത്തി തിരിയം തരണായ, അസംവിദഹിത്വാ അഭിരുഹന്തി, ഭിക്ഖുനീ സംവിദഹതി, ഭിക്ഖു ന സംവിദഹതി, വിസങ്കേതേന അഭിരുഹന്തി, ആപദാസു ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മിസ്സാതി.

നാവാഭിരുഹനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം അട്ഠമം.

൯. പരിപാചിതസിക്ഖാപദം

൧൯൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞതരസ്സ കുലസ്സ കുലൂപികാ ഹോതി നിച്ചഭത്തികാ. തേന ച ഗഹപതിനാ ഥേരാ ഭിക്ഖൂ നിമന്തിതാ ഹോന്തി. അഥ ഖോ ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന തം കുലം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഗഹപതിം ഏതദവോച - "കിമിദം, ഗഹപതി, പഹൂതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയത്ത"ന്തി? "ഥേരാ മയാ, അയ്യേ, നിമന്തിതാ"തി. "കേ പന തേ, ഗഹപതി, ഥേരാ"തി? "അയ്യോ സാരിപുത്തോ അയ്യോ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ അയ്യോ മഹാകച്ചാനോ അയ്യോ മഹാകോട്ഠികോ അയ്യോ മഹാകപ്പിനോ അയ്യോ മഹാചുന്ദോ അയ്യോ അനുരുദ്ധോ അയ്യോ രേവതോ അയ്യോ ഉപാലി അയ്യോ ആനന്ദോ അയ്യോ രാഹുലോ"തി. "കിം പന ത്വം, ഗഹപതി, മഹാനാഗേ തിട്ഠമാനേ ചേടകേ നിമന്തേസീ"തി?

"കേ പന തേ, അയ്യേ, മഹാനാഗാ"തി? "അയ്യോ ദേവദത്തോ അയ്യോ കോകാലികോ അയ്യോ കടമോദകതിസ്സകോ [കടമോരകതിസ്സകോ (സീ॰) കതമോരകതിസ്സകോ (സ്യാ॰)] അയ്യോ ഖണ്ഡദേവിയാ പുത്തോ അയ്യോ സമുദ്ദദത്തോ"തി. അയം ചരഹി ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അന്തരാ കഥാ വിപ്പകതാ, അഥ തേ ഥേരാ ഭിക്ഖൂ പവിസിംസു. "സച്ചം മഹാനാഗാ ഖോ തയാ, ഗഹപതി, നിമന്തിതാ"തി. "ഇദാനേവ ഖോ ത്വം, അയ്യേ, ചേടകേ അകാസി; ഇദാനി മഹാനാഗേ"തി. ഘരതോ ച നിക്കഡ്ഢി, നിച്ചഭത്തഞ്ച പച്ഛിന്ദി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ദേവദത്തോ ജാനം ഭിക്ഖുനിപരിപാചിതം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിസ്സതീ"തി...പേ॰... "സച്ചം കിര ത്വം, ദേവദത്ത, ജാനം ഭിക്ഖുനിപരിപാചിതം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജസീ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ജാനം

ഭിക്ഖുനിപരിപാചിതം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിസ്സസി. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം ഭിക്ഖുനിപരിപാചിതം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൯൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു രാജഗഹാ പബ്ബജിതോ ഞാതികുലം അഗമാസി. മനുസ്സാ - "ചിരസ്സമ്പി ഭദന്തോ ആഗതോ"തി സക്കച്ചം ഭത്തം അകംസു. തസ്സ കുലസ്സ കുലൂപികാ ഭിക്ഖുനീ തേ മനുസ്സേ ഏതദവോച - "ദേഥയ്യസ്സ, ആവുസോ, ഭത്ത"ന്തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു - "ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം ജാനം ഭിക്ഖുനിപരിപാചിതം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിതു"ന്തി കുക്കുച്ചായന്തോ ന പടിഗ്ഗഹേസി. നാസക്ഖി പിണ്ഡായ ചരിതും, ഛിന്നഭത്തോ അഹോസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ ഗിഹിസമാരമ്ഭേ ജാനം ഭിക്ഖുനിപരിപാചിതം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൯൪. **"യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം ഭിക്ഖുനിപരിപാചിതം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജേയ്യ, അഞ്ഞത്ര പുബ്ബേ ഗിഹിസമാരമ്ഭാ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൯൫. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി സാ വാ ആരോചേതി.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

പരിപാചേതി നാമ പുബ്ബേ അദാതുകാമാനം അകത്തുകാമാനം - "അയ്യോ ഭാണകോ, അയ്യോ ബഹുസ്സുതോ, അയ്യോ സുത്തന്തികോ, അയ്യോ വിനയധരോ, അയ്യോ ധമ്മകഥികോ, ദേഥ അയ്യസ്സ, കരോഥ അയ്യസ്സാ"തി ഏസാ പരിപാചേതി നാമ.

പിണ്ഡപാതോ നാമ പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരം ഭോജനം.

അഞ്ഞത്ര പുബ്ബേ ഗിഹിസമാരമ്ഭാതി ഠപേത്വാ ഗിഹിസമാരമ്ഭം.

ഗിഹിസമാരമ്ഭോ നാമ ഞാതകാ വാ ഹോന്തി പവാരിതാ വാ പകതിപടിയത്തം വാ.

അഞ്ഞത്ര പുബ്ബേ ഗിഹിസമാരമ്ഭാ ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ, ആപത്തി

പാചിത്തിയസ്സ.

൧൯൬. പരിപാചിതേ പരിപാചിതസഞ്ഞീ ഭുഞ്ജതി, അഞ്ഞത്ര പുബ്ബേ ഗിഹിസമാരമ്ഭാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരിപാചിതേ വേമതികോ ഭുഞ്ജതി, അഞ്ഞത്ര പുബ്ബേ ഗിഹിസമാരമ്ഭാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പരിപാചിതേ അപരിപാചിതസഞ്ഞീ ഭുഞ്ജതി, അഞ്ഞത്ര പുബ്ബേ ഗിഹിസമാരമ്ഭാ, അനാപത്തി. ഏകതോഉപസമ്പന്നായ പരിപാചിതം ഭുഞ്ജതി, അഞ്ഞത്ര പുബ്ബേ ഗിഹിസമാരമ്ഭാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപരിപാചിതേ പരിപാചിതസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപരിപാചിതേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപരിപാചിതേ അപരിപാചിതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൧൯൭. അനാപത്തി പുബ്ബേ ഗിഹിസമാരമ്ഭേ, സിക്ഖമാനാ പരിപാചേതി, സാമണേരീ പരിപാചേതി, പഞ്ച ഭോജനാനി ഠപേത്വാ സബ്ബത്ഥ അനാപത്തി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പരിപാചിതസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം നവമം.

൧൦. രഹോനിസജ്ജസിക്ഖാപദം

൧൯൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ഉദായിസ്സ പുരാണദുതിയികാ ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതാ ഹോതി. സാ ആയസ്മതോ ഉദായിസ്സ സന്തികേ അഭിക്ഖണം ആഗച്ഛതി, ആയസ്മാപി ഉദായീ തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ സന്തികേ അഭിക്ഖണം ഗച്ഛതി. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉദായീ തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉദായീ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഉദായി, ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൧൯൯. ''**യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേയ്യ, പാചിത്തിയ**''ന്തി.

൨൦൦. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ .

സദ്ധിന്തി ഏകതോ.

ഏകോ ഏകായാതി ഭിക്ഖു ചേവ ഹോതി ഭിക്ഖുനീ ച.

[പാചി॰ ൨൮൬, ൨൯൧; പാരാ॰ ൪൭൫,൪൭൭] **രഹോ** നാമ ചക്ഖുസ്സ രഹോ സോതസ്സ രഹോ. ചക്ഖുസ്സ രഹോ നാമ ന സക്കാ ഹോതി അക്ഖിം വാ നിഖണീയമാനേ ഭമുകം വാ ഉക്ഖിപീയമാനേ സീസം വാ ഉക്ഖിപീയമാനേ പസ്സിതും. സോതസ്സ രഹോ നാമ ന സക്കാ ഹോതി പകതികഥാ സോതും.

നിസജ്ജം കപ്പേയ്യാതി ഭിക്ഖുനിയാ നിസിന്നായ ഭിക്ഖു ഉപനിസിന്നോ വാ ഹോതി ഉപനിപന്നോ വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഭിക്ഖു നിസിന്നേ ഭിക്ഖുനീ ഉപനിസിന്നാ വാ ഹോതി ഉപനിപന്നാ വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉഭോ വാ നിസിന്നാ ഹോന്തി ഉഭോ വാ നിപന്നാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൦൫. രഹോ രഹോസഞ്ഞീ ഏകോ ഏകായ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. രഹോ വേമതികോ ഏകോ ഏകായ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. രഹോ അരഹോസഞ്ഞീ ഏകോ ഏകായ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അരഹോ രഹോസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അരഹോ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അരഹോ അരഹോസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൦൬. അനാപത്തി യോ കോചി വിഞ്ഞൂ ദുതിയോ ഹോതി, തിട്ഠതി ന നിസീദതി, അരഹോപേക്ഖോ, അഞ്ഞവിഹിതോ നിസീദതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

രഹോനിസജ്ജസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദസമം.

ഓവാദവഗ്ഗോ തതിയോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

അസമ്മതഅത്ഥങ്ഗതൂ , പസ്സയാമിസദാനേന;
സിബ്ബതി അദ്ധാനം നാവം ഭുഞ്ജേയ്യ, ഏകോ ഏകായ തേ ദസാതി.

൪. ഭോജനവഗ്ഗോ

൧. ആവസഥപിണ്ഡസിക്ഖാപദം

൨൦൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയാ അവിദൂരേ അഞ്ഞതരസ്സ പൂഗസ്സ ആവസഥപിണ്ഡോ പഞ്ഞത്തോ ഹോതി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ സാവത്ഥിം പിണ്ഡായ പവിസിത്വാ പിണ്ഡം അലഭമാനാ ആവസഥം അഗമംസു. മനുസ്സാ - ‘‘ചിരസ്സമ്പി ഭദന്താ ആഗതാ’’തി തേ സക്കച്ചം പരിവിസിംസു. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ദുതിയമ്പി ദിവസം...പേ॰... തതിയമ്പി ദിവസം പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ സാവത്ഥിം പിണ്ഡായ പവിസിത്വാ പിണ്ഡം അലഭമാനാ ആവസഥം ഗന്ത്വാ ഭുഞ്ജിംസു. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ‘‘കിം മയം കരിസ്സാമ ആരാമം

ഗന്ത്വാ! ഹിയ്യോപി ഇധേവ ആഗന്തബ്ബം ഭവിസ്സതീ''തി, തഥേവ അനുവസിത്വാ അനുവസിത്വാ ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജന്തി. തിത്ഥിയാ അപസക്കന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ അനുവസിത്വാ അനുവസിത്വാ ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! നയിമേസഞ്ഞേവ ആവസഥപിണ്ഡോ പഞ്ഞത്തോ; സബ്ബേസഞ്ഞേവ ആവസഥപിണ്ഡോ പഞ്ഞത്തോ''തി.

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അനുവസിത്വാ അനുവസിത്വാ ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജിസ്സന്തീതി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അനുവസിത്വാ അനുവസിത്വാ ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, അനുവസിത്വാ അനുവസിത്വാ ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''ഏകോ ആവസഥപിണ്ഡോ ഭുഞ്ജിതബ്ബോ. തതോ ചേ ഉത്തരിം ഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൦൪. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്തോ യേന അഞ്ഞതരോ ആവസഥോ തേനുപസങ്കമി. മനുസ്സാ - ''ചിരസ്സമ്പി ഥേരോ ആഗതോ''തി സക്കച്ചം പരിവിസിംസു. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ ഭുത്താവിസ്സ ഖരോ ആബാധോ ഉപ്പജ്ജി, നാസക്ഖി തമ്ഹാ ആവസഥാ പക്കമിതും. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ ദുതിയമ്പി ദിവസം ആയസ്മന്തം സാരിപുത്തം ഏതദവോചും - ''ഭുഞ്ജഥ, ഭന്തേ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ - ''ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം അനുവസിത്വാ അനുവസിത്വാ ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജിതു''ന്തി കുക്കുച്ചായന്തോ ന പടിഗ്ഗഹേസി; ഛിന്നഭത്തോ അഹോസി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ അനുവസിത്വാ അനുവസിത്വാ ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൦൫. ''അഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ഏകോ ആവസഥപിണ്ഡോ ഭുഞ്ജിതബ്ബോ. തതോ ചേ ഉത്തരി ഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

൨൦൬. അഗിലാനോ നാമ സക്കോതി തമ്ഹാ ആവസഥാ പക്കമിതും.

ഗിലാനോ നാമ ന സക്കോതി തമ്ഹാ ആവസഥാ പക്കമിതും.

ആവസഥപിണ്ഡോ നാമ പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരം ഭോജനം - സാലായ വാ മണ്ഡപേ വാ രുക്ഖമൂലേ വാ അജ്ഝോകാസേ വാ അനോദിസ്സ

യാവദത്ഥോ പഞ്ഞത്തോ ഹോതി. അഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ സകിം ഭുഞ്ജിതബ്ബോ. തതോ ചേ ഉത്തരി 'ഭുഞ്ജിസ്സാമീ'തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൦൭. അഗിലാനോ അഗിലാനസഞ്ഞീ തതുത്തരി ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗിലാനോ വേമതികോ തതുത്തരി ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗിലാനോ ഗിലാനസഞ്ഞീ തതുത്തരിം ആവസഥപിണ്ഡം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഗിലാനോ അഗിലാനസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനോ വേമതികോ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനോ ഗിലാനസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൦൮. അനാപത്തി ഗിലാനസ്സ, അഗിലാനോ സകിം ഭുഞ്ജതി, ഗച്ഛന്തോ, വാ ആഗച്ഛന്തോ വാ ഭുഞ്ജതി, സാമികാ നിമന്തേത്വാ ഭോജേന്തി, ഓദിസ്സ പഞ്ഞത്തോ ഹോതി, ന യാവദത്ഥോ പഞ്ഞത്തോ ഹോതി, പഞ്ച ഭോജനാനി ഠപേത്വാ സബ്ബത്ഥ അനാപത്തി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ആവസഥപിണ്ഡസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. ഗണഭോജനസിക്ഖാപദം

൨൦൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ദേവദത്തോ പരിഹീനലാഭസക്കാരോ സപരിസോ കുലേസു വിഞ്ഞാപേത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ കുലേസു വിഞ്ഞാപേത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! കസ്സ സമ്പന്നം ന മനാപം, കസ്സ സാദും ന രുച്ചതീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ദേവദത്തോ സപരിസോ കുലേസു വിഞ്ഞാപേത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ദേവദത്ത, സപരിസോ കുലേസു വിഞ്ഞാപേത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജസീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, സപരിസോ കുലേസു വിഞ്ഞാപേത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"ഗണഭോജനേ പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൧൦. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഗിലാനേ ഭിക്ഖൂ ഭത്തേന നിമന്തേന്തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി - "പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ ഗണഭോജന"ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ

ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ഗണഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"ഗണഭോജനേ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ"തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൧൮. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ചീവരദാനസമയേ സചീവരഭത്തം പടിയാദേത്വാ ഭിക്ഖൂ നിമന്തേന്തി - ''ഭോജേത്വാ ചീവരേന അച്ഛാദേസ്സാമാ''തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി - ''പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ ഗണഭോജന''ന്തി. ചീവരം പരിത്തം ഉപ്പജ്ജതി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചീവരദാനസമയേ ഗണഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"ഗണഭോജനേ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ, ചീവരദാനസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ"തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൧൯. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ചീവരകാരകേ ഭിക്ഖൂ ഭത്തേന നിമന്തേന്തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി - ''പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ ഗണഭോജന''ന്തി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചീവരകാരസമയേ ഗണഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"ഗണഭോജനേ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ, ചീവരദാനസമയോ, ചീവരകാരസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ"തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൨൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ മനുസ്സേഹി സദ്ധിം അദ്ധാനം ഗച്ഛന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തേ മനുസ്സേ ഏതദവോചും - ''മുഹുത്തം, ആവുസോ, ആഗമേഥ; പിണ്ഡായ ചരിസ്സാമാ''തി. തേ ഏവമാഹംസു - ''ഇധേവ, ഭന്തേ, ഭുഞ്ജഥാ''തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി - ''പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ ഗണഭോജന''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അദ്ധാനഗമനസമയേ ഗണഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"ഗണഭോജനേ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ, ചീവരദാനസമയോ, ചീവരകാരസമയോ, അദ്ധാനഗമനസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ"തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൨൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ മനുസ്സേഹി സദ്ധിം നാവായ ഗച്ഛന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തേ മനുസ്സേ ഏതദവോചും - ''മുഹുത്തം,

ആവുസോ, തീരം ഉപനേഥ; പിണ്ഡായ ചരിസ്സാമാ''തി. തേ ഏവമാഹംസു - ''ഇധേവ, ഭന്തേ, ഭുഞ്ജഥാ''തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി - ''പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ ഗണഭോജന''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ°... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നാവാഭിരുഹനസമയേ ഗണഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''ഗണഭോജനേ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ, ചീവരദാനസമയോ, ചീവരകാരസമയോ, അദ്ധാനഗമനസമയോ, നാവാഭിരുഹനസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ''തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൧൭. തേന ഠ ഖോ പന സമയേന ദിസാസു വസ്സംവുട്ഠാ ഭിക്ഖൂ രാജഗഹം ആഗച്ഛന്തി ഭഗവന്തം ദസ്സനായ. മനുസ്സാ നാനാവേരജ്ജകേ ഭിക്ഖൂ പസ്സിത്വാ ഭത്തേന നിമന്തേന്തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി - ''പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ ഗണഭോജന''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ°... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമയേ ഗണഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''ഗണഭോജനേ , അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ, ചീവരദാനസമയോ, ചീവരകാരസമയോ, അദ്ധാനഗമനസമയോ, നാവാഭിരുഹനസമയോ, മഹാസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ''തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൧൮. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഞാതിസാലോഹിതോ ആജീവകേസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. അഥ ഖോ സോ ആജീവകോ യേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ഏതദവോച - ''ഇച്ഛാമഹം, മഹാരാജ, സബ്ബപാസണ്ഡികഭത്തം കാതു''ന്തി. ''സചേ ത്വം, ഭന്തേ, ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പഠമം ഭോജേയ്യാസി''. ''ഏവം കരേയ്യാമീ''തി. അഥ ഖോ സോ ആജീവകോ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - ''അധിവാസേന്തു മേ ഭിക്ഖൂ സ്വാതനായ ഭത്ത''ന്തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി - ''പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ ഗണഭോജന''ന്തി. അഥ ഖോ സോ ആജീവകോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതാ സദ്ധിം സമ്മോദി, സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ സോ ആജീവകോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഭവമ്പി ഗോതമോ പബ്ബജിതോ, അഹമ്പി പബ്ബജിതോ; അരഹതി പബ്ബജിതോ പബ്ബജിതസ്സ പിണ്ഡം പടിഗ്ഗഹേതും. അധിവാസേതു മേ ഭവം ഗോതമോ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ''തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ സോ ആജീവകോ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സമണഭത്തസമയേ ഗണഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൧൭. ഗണഭോജനേ , അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ, ചീവരദാനസമയോ, ചീവരകാരസമയോ, അദ്ധാനഗമനസമയോ, നാവാഭിരുഹനസമയോ, മഹാസമയോ, സമണഭത്തസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ"തി.

൨൧൮. **ഗണഭോജനം** നാമ യത്ഥ ചത്താരോ ഭിക്ഖൂ പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരേന ഭോജനേന നിമന്തിതാ ഭുഞ്ജന്തി. ഏതം ഗണഭോജനം നാമ.

അഞ്ഞത്ര സമയാതി ഠപേത്വാ സമയം.

ഗിലാനസമയോ നാമ അന്തമസോ പാദാപി ഫലിതാ [ഫാലിതാ (സ്യാ॰ ക॰)] ഹോന്തി. "ഗിലാനസമയോ"തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

ചീവരദാനസമയോ നാമ അനത്ഥതേ കഥിനേ വസ്സാനസ്സ പച്ഛിമോ മാസോ, അത്ഥതേ കഥിനേ പഞ്ചമാസാ. "ചീവരദാനസമയോ"തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

ചീവരകാരസമയോ നാമ ചീവരേ കയിരമാനേ. "ചീവരകാരസമയോ"തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

അദ്ധാനഗമനസമയോ നാമ "അദ്ധയോജനം ഗച്ഛിസ്സാമീ"തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം, ഗച്ഛന്തേന ഭുഞ്ജിതബ്ബം, ഗതേന ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

നാവാഭിരുഹനസമയോ നാമ "നാവം അഭിരുഹിസ്സാമീ"തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം, ആരുള്ഹേന ഭുഞ്ജിതബ്ബം, ഓരുള്ഹേന ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

മഹാസമയോ നാമ യത്ഥ ദ്വേ തയോ ഭിക്ഖൂ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ യാപേന്തി, ചതുത്ഥേ ആഗതേ ന യാപേന്തി. "മഹാസമയോ"തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

സമണഭത്തസമയോ നാമ യോ കോചി പരിബ്ബാജകസമാപന്നോ ഭത്തം കരോതി. "സമണഭത്തസമയോ"തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

"അഞ്ഞത്ര സമയാ ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൧൯. ഗണഭോജനേ ഗണഭോജനസഞ്ഞീ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണഭോജനേ വേമതികോ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണഭോജനേ നഗണഭോജനസഞ്ഞീ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നഗണഭോജനേ ഗണഭോജനസഞ്ഞീ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നഗണഭോജനേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നഗണഭോജനേ നഗണഭോജനസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൨൦. അനാപത്തി സമയേ, ദ്വേ തയോ ഏകതോ ഭുഞ്ജന്തി, പിണ്ഡായ ചരിത്വാ ഏകതോ സന്നിപതിത്വാ ഭുഞ്ജന്തി, നിച്ചഭത്തം, സലാകഭത്തം, പക്ഖികം, ഉപോസഥികം, പാടിപദികം, പഞ്ച ഭോജനാനി ഠപേത്വാ സബ്ബത്ഥ അനാപത്തി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഗണഭോജനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. പരമ്പരഭോജനസിക്ഖാപദം

൨൨൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ കൂടാഗാരസാലായം. തേന ഖോ പന സമയേന വേസാലിയം പണീതാനം ഭത്താനം ഭത്തപടിപാടി അധിട്ഠിതാ ഹോതി. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരസ്സ ദലിദ്ദസ്സ കമ്മകാരസ്സ [കമ്മകരസ്സ (സീ॰)] ഏതദഹോസി - "ന ഖോ ഇദം ഓരകം ഭവിസ്സതി യഥയിമേ മനുസ്സാ സക്കച്ചം ഭത്തം കരോന്തി; യംനൂനാഹമ്പി ഭത്തം കരേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ സോ ദലിദ്ദോ കമ്മകാരോ യേന കിരപതികോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം കിരപതികം ഏതദവോച - "ഇച്ഛാമഹം, അയ്യപുത്ത, ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ഭത്തം കാതും. ദേഹി മേ വേതന"ന്തി. സോപി ഖോ കിരപതികോ സദ്ധോ ഹോതി പസന്നോ. അഥ ഖോ സോ കിരപതികോ തസ്സ ദലിദ്ദസ്സ കമ്മകാരസ്സ അബ്ഭാതിരേകം [അതിരേകം (സ്യാ॰)] വേതനം അദാസി. അഥ ഖോ സോ ദലിദ്ദോ കമ്മകാരോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സോ ദലിദ്ദോ കമ്മകാരോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ"തി. "മഹാ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുസങ്ഘോ. ജാനാഹീ"തി. "ഹോതു [ഹോതു മേ (ക॰)] ഭന്തേ, മഹാ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ. ബഹൂ മേ ബദരാ പടിയത്താ ബദരമിസ്സേന പേയ്യാ പരിപൂരിസ്സന്തീ"തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന.

അഥ ഖോ സോ ദലിദ്ദോ കമ്മകാരോ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ - "ദലിദ്ദേന കിര കമ്മകാരേന സ്വാതനായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ നിമന്തിതോ, ബദരമിസ്സേന പേയ്യാ പരിപൂരിസ്സന്തീ"തി. തേ കാലസ്സേവ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ ഭുഞ്ജിംസു. അസ്സോസും ഖോ മനുസ്സാ - "ദലിദ്ദേന കിര കമ്മകാരേന ബുദ്ധപ്പമുഖോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ നിമന്തിതോ"തി. തേ ദലിദ്ദസ്സ കമ്മകാരസ്സ പഹൂതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം അഭിഹരിംസു. അഥ ഖോ സോ ദലിദ്ദോ കമ്മകാരോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - "കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന തസ്സ ദലിദ്ദസ്സ കമ്മകാരസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ ഖോ സോ ദലിദ്ദോ കമ്മകാരോ ഭത്തഗ്ഗേ ഭിക്ഖൂ പരിവിസതി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - "ഥോകം, ആവുസോ, ദേഹി. ഥോകം, ആവുസോ, ദേഹീ"തി. "മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ഭന്തേ, 'അയം ദലിദ്ദോ കമ്മകാരോ'തി ഥോകം ഥോകം പടിഗ്ഗണ്ഹിത്ഥ. പഹൂതം മേ ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയത്തം.

പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭന്തേ, യാവദത്ഥ"ന്തി. "ന ഖോ മയം, ആവുസോ, ഏതംകാരണാ ഥോകം ഥോകം പടിഗ്ഗണ്ഹാമ. അപിച, മയം കാലസ്സേവ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ ഭുഞ്ജിമ്ഹാ; തേന മയം ഥോകം ഥോകം പടിഗ്ഗണ്ഹാമാ"തി.

അഥ ഖോ സോ ദലിദ്ദോ കമ്മകാരോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ മയാ നിമന്തിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! ന ചാഹം പടിബലോ യാവദത്ഥം ദാതു''ന്തി? അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തസ്സ ദലിദ്ദസ്സ കമ്മകാരസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ അഞ്ഞത്ര നിമന്തിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ അഞ്ഞത്ര നിമന്തിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ അഞ്ഞത്ര നിമന്തിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''പരമ്പരഭോജനേ പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൨൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു പിണ്ഡപാതം ആദായ യേന സോ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - ''ഭുഞ്ജാഹി, ആവുസോ''തി. ''അലം, ആവുസോ, അത്ഥി മേ ഭത്തപച്ചാസാ''തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പിണ്ഡപാതോ ഉസ്സൂരേ [ഉസ്സൂരേന (ക॰)] ആഹരീയിത്ഥ. സോ ഭിക്ഖു ന ചിത്തരൂപം ഭുഞ്ജി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ പരമ്പരഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന , ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''പരമ്പരഭോജനേ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ''തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൨൩. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ചീവരദാനസമയേ സചീവരഭത്തം പടിയാദേത്വാ [പടിയാദാപേത്വാ (ഇതിപി)] ഭിക്ഖൂ നിമന്തേന്തി - ''ഭോജേത്വാ ചീവരേന അച്ഛാദേസ്സാമാ''തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി - ''പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ പരമ്പരഭോജന''ന്തി. ചീവരം പരിത്തം ഉപ്പജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചീവരദാനസമയേ പരമ്പരഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''പരമ്പരഭോജനേ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ, ചീവരദാനസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ''തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൨൪. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ചീവരകാരകേ ഭിക്ഖൂ ഭത്തേന നിമന്തേന്തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി - ''പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ

പരമ്പരഭോജന''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചീവരകാരസമയേ പരമ്പരഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൨൭. **''പരമ്പരഭോജനേ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ഗിലാനസമയോ, ചീവരദാനസമയോ, ചീവരകാരസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ''**തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൨൮. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ ആയസ്മതാ ആനന്ദേന പച്ഛാസമണേന യേന അഞ്ഞതരം കുലം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ ഭഗവതോ ച ആയസ്മതോ ച ആനന്ദസ്സ ഭോജനം അദംസു. ആയസ്മാ ആനന്ദോ കുക്കുച്ചായന്തോ ന പടിഗ്ഗണ്ഹാതി. ''ഗണ്ഹാഹി [പതിഗണ്ഹാഹി (സീ॰)], ആനന്ദാ''തി. ''അലം, ഭഗവാ , അത്ഥി മേ ഭത്തപച്ചാസാ''തി. ''തേനഹാനന്ദ, വികപ്പേത്വാ ഗണ്ഹാഹീ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വികപ്പേത്വാ [ഭത്തപച്ചാസം വികപ്പേത്വാ (സ്യാ॰)] പരമ്പരഭോജനം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, വികപ്പേതബ്ബം - 'മയ്ഹം ഭത്തപച്ചാസം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദമ്മീ'''തി.

൨൨൯. **പരമ്പരഭോജനം** നാമ പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരേന ഭോജനേന നിമന്തിതോ, തം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരം ഭോജനം ഭുഞ്ജതി, ഏതം പരമ്പരഭോജനം നാമ.

അഞ്ഞത്ര സമയാതി ഠപേത്വാ സമയം.

ഗിലാനസമയോ നാമ ന സക്കോതി ഏകാസനേ നിസിന്നോ യാവദത്ഥം ഭുഞ്ജിതും. ''ഗിലാനസമയോ''തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

ചീവരദാനസമയോ നാമ അനത്ഥതേ കഥിനേ വസ്സാനസ്സ പച്ഛിമോ മാസോ, അത്ഥതേ കഥിനേ പഞ്ച മാസാ. ''ചീവരദാനസമയോ''തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

ചീവരകാരസമയോ നാമ ചീവരേ കയിരമാനേ. ''ചീവരകാരസമയോ''തി ഭുഞ്ജിതബ്ബം.

''അഞ്ഞത്ര സമയാ ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൩൦. പരമ്പരഭോജനേ പരമ്പരഭോജനസഞ്ഞീ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരമ്പരഭോജനേ വേമതികോ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരമ്പരഭോജനേ നപരമ്പരഭോജനസഞ്ഞീ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നപരമ്പരഭോജനേ പരമ്പരഭോജനസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നപരമ്പരഭോജനേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നപരമ്പരഭോജനേ നപരമ്പരഭോജനസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൨൬. അനാപത്തി സമയേ, വികപ്പേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ദ്വേ തയോ നിമന്തനേ ഏകതോ ഭുഞ്ജതി, നിമന്തനപടിപാടിയാ ഭുഞ്ജതി, സകലേന ഗാമേന നിമന്തിതോ തസ്മിം ഗാമേ യത്ഥ കത്ഥചി ഭുഞ്ജതി , സകലേന പൂഗേന നിമന്തിതോ തസ്മിം പൂഗേ യത്ഥ കത്ഥചി ഭുഞ്ജതി, നിമന്തിയമാനോ ഭിക്ഖം ഗഹേസ്സാമീതി ഭണതി, നിച്ചഭത്തേ, സലാകഭത്തേ, പക്ഖികേ, ഉപോസഥികേ, പാടിപദികേ, പഞ്ച ഭോജനാനി ഠപേത്വാ സബ്ബത്ഥ അനാപത്തി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പരമ്പരഭോജനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. കാണമാതുസിക്ഖാപദം

൨൩൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന കാണമാതാ ഉപാസികാ സദ്ധാ ഹോതി പസന്നാ. കാണാ ഗാമകേ അഞ്ഞതരസ്സ പുരിസസ്സ ദിന്നാ ഹോതി. അഥ ഖോ കാണാ മാതുഘരം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. അഥ ഖോ കാണായ സാമികോ കാണായ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - "ആഗച്ഛതു കാണാ, ഇച്ഛാമി കാണായ ആഗത"ന്തി. അഥ ഖോ കാണമാതാ ഉപാസികാ "കിസ്മിം വിയ രിത്തഹത്ഥം ഗന്തു"ന്തി പൂവം [പൂപം (ബ്യാദിമോഗ്ഗല്ലാനേ)] പചി. പക്കേ പൂവേ അഞ്ഞതരോ പിണ്ഡചാരികോ ഭിക്ഖു കാണമാതായ ഉപാസികായ നിവേസനം പാവിസി. അഥ ഖോ കാണമാതാ ഉപാസികാ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പൂവം ദാപേസി. സോ നിക്ഖമിത്വാ അഞ്ഞസ്സ ആചിക്ഖി. തസ്സപി പൂവം ദാപേസി. സോപി നിക്ഖമിത്വാ അഞ്ഞസ്സ ആചിക്ഖി. തസ്സപി പൂവം ദാപേസി. യഥാപടിയത്തം പൂവം പരിക്ഖയം അഗമാസി. ദുതിയമ്പി ഖോ കാണായ സാമികോ കാണായ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - "ആഗച്ഛതു കാണാ, ഇച്ഛാമി കാണായ ആഗത"ന്തി. ദുതിയമ്പി ഖോ കാണമാതാ ഉപാസികാ "കിസ്മിം വിയ രിത്തഹത്ഥം ഗന്തു"ന്തി പൂവം പചി. പക്കേ പൂവേ അഞ്ഞതരോ പിണ്ഡചാരികോ ഭിക്ഖു കാണമാതായ ഉപാസികായ നിവേസനം പാവിസി. അഥ ഖോ കാണമാതാ ഉപാസികാ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പൂവം ദാപേസി. സോ നിക്ഖമിത്വാ അഞ്ഞസ്സ ആചിക്ഖി. തസ്സപി പൂവം ദാപേസി. സോപി നിക്ഖമിത്വാ അഞ്ഞസ്സ ആചിക്ഖി. തസ്സപി പൂവം ദാപേസി. യഥാപടിയത്തം പൂവം പരിക്ഖയം അഗമാസി. തതിയമ്പി ഖോ കാണായ സാമികോ കാണായ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - "ആഗച്ഛതു കാണാ, ഇച്ഛാമി കാണായ ആഗതം. സചേ കാണാ നാഗച്ഛിസ്സതി, അഹം അഞ്ഞം പജാപതിം ആനേസ്സാമീ"തി. തതിയമ്പി ഖോ കാണമാതാ ഉപാസികാ കിസ്മിം വിയ രിത്തഹത്ഥം ഗന്തുന്തി പൂവം പചി. പക്കേ പൂവേ അഞ്ഞതരോ പിണ്ഡചാരികോ ഭിക്ഖു കാണമാതായ ഉപാസികായ നിവേസനം പാവിസി. അഥ ഖോ കാണമാതാ ഉപാസികാ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പൂവം ദാപേസി. സോ നിക്ഖമിത്വാ അഞ്ഞസ്സ ആചിക്ഖി. തസ്സപി പൂവം ദാപേസി. സോപി നിക്ഖമിത്വാ അഞ്ഞസ്സ ആചിക്ഖി. തസ്സപി പൂവം ദാപേസി. യഥാപടിയത്തം പൂവം പരിക്ഖയം അഗമാസി. അഥ ഖോ കാണായ സാമികോ അഞ്ഞം പജാപതിം ആനേസി.

അസ്സോസി ഖോ കാണാ - "തേന കിര പുരിസേന അഞ്ഞാ പജാപതി ആനീതാ"തി. സാ രോദന്തീ അട്ഠാസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന കാണമാതായ ഉപാസികായ നിവേസനം

തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ കാണമാതാ ഉപാസികാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ കാണമാതരം ഉപാസികം ഭഗവാ ഏതദവോച - ''കിസ്സായം കാണാ രോദതീ''തി? അഥ ഖോ കാണമാതാ ഉപാസികാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ കാണമാതരം ഉപാസികം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

൨൬൭. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ സത്ഥോ രാജഗഹാ പടിയാലോകം ഗന്തുകാമോ ഹോതി. അഞ്ഞതരോ പിണ്ഡചാരികോ ഭിക്ഖു തം സത്ഥം പിണ്ഡായ പാവിസി. അഞ്ഞതരോ ഉപാസകോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സത്തും ദാപേസി. സോ നിക്ഖമിത്വാ അഞ്ഞസ്സ ആചിക്ഖി. തസ്സപി സത്തും ദാപേസി. സോ നിക്ഖമിത്വാ അഞ്ഞസ്സ ആചിക്ഖി. തസ്സപി സത്തും ദാപേസി. യഥാപടിയത്തം പാഥേയ്യം പരിക്ഖയം അഗമാസി . അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ തേ മനുസ്സേ ഏതദവോച - ''അജ്ജണ്ഹോ, അയ്യാ, ആഗമേഥ, യഥാപടിയത്തം പാഥേയ്യം അയ്യാനം ദിന്നം. പാഥേയ്യം പടിയാദേസ്സാമീ''തി. ''നായ്യോ [നായ്യ (സ്യാ॰)] സക്കാ ആഗമേതും, പയാതോ സത്ഥോ''തി അഗമംസു. അഥ ഖോ തസ്സ ഉപാസകസ്സ പാഥേയ്യം പടിയാദേത്വാ പച്ഛാ ഗച്ഛന്തസ്സ ചോരാ അച്ഛിന്ദിംസു. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ന മത്തം ജാനിത്വാ പടിഗ്ഗഹേസ്സന്തി! അയം ഇമേസം ദത്വാ പച്ഛാ ഗച്ഛന്തോ ചോരേഹി അച്ഛിന്നോ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമി ദസ അത്ഥവസേ പടിച്ച - സങ്ഘസുട്ഠുതായ, സങ്ഘഫാസുതായ...പേ॰... വിനയാനുഗ്ഗഹായ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൬൮. **''ഭിക്ഖും പനേവ കുലം ഉപഗതം പൂവേഹി വാ മന്ഥേഹി വാ അഭിഹട്ഠും പവാരേയ്യ, ആകങ്ഖമാനേന ഭിക്ഖുനാ ദ്വത്തിപത്തപൂരാ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ തതോ ചേ ഉത്തരി പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ പാചിത്തിയം. ദ്വത്തിപത്തപൂരേ പടിഗ്ഗഹേത്വാ തതോ നീഹരിത്വാ ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം സംവിഭജിതബ്ബം. അയം തത്ഥ സാമീചീ''**തി.

൨൬൯. **ഭിക്ഖും പനേവ കുലം ഉപഗത**ന്തി കുലം നാമ ചത്താരി കുലാനി - ഖത്തിയകുലം, ബ്രാഹ്മണകുലം, വേസ്സകുലം, സുദ്ദകുലം.

ഉപഗതന്തി തത്ഥ ഗതം.

പൂവം നാമ യംകിഞ്ചി പഹേണകത്ഥായ പടിയത്തം.

മന്ഥം നാമ യംകിഞ്ചി പാഥേയ്യത്ഥായ പടിയത്തം.

അഭിഹട്ഠും പവാരേയ്യാതി യാവതകം ഇച്ഛസി താവതകം ഗണ്ഹാഹീതി.

ആകങ്ഖമാനേനാതി ഇച്ഛമാനേന.

ദ്വത്തിപത്തപൂരാ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാതി ദ്വേതയോ പത്തപൂരാ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ.

തതോ ചേ ഉത്തരി പടിഗണ്ഹേയ്യാതി തതുത്തരി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ദ്വത്തിപത്തപൂരേ പടിഗ്ഗഹേത്വാ തതോ നിക്ഖമന്തേന ഭിക്ഖും പസ്സിത്വാ ആചിക്ഖിതബ്ബം - "അമുത്ര മയാ ദ്വത്തിപത്തപൂരാ പടിഗ്ഗഹിതാ, മാ ഖോ തത്ഥ പടിഗ്ഗണ്ഹീ"തി. സചേ പസ്സിത്വാ ന ആചിക്ഖതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സചേ ആചിക്ഖിതേ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

തതോ നീഹരിത്വാ ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം സംവിഭജിതബ്ബന്തി പടിക്കമനം നീഹരിത്വാ സംവിഭജിതബ്ബം.

അയം തത്ഥ സാമീചീതി അയം തത്ഥ അനുധമ്മതാ.

൨൩൪. അതിരേകദ്വത്തിപത്തപൂരേ അതിരേകസഞ്ഞീ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അതിരേകദ്വത്തിപത്തപൂരേ വേമതികോ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അതിരേകദ്വത്തിപത്തപൂരേ ഊനകസഞ്ഞീ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഊനകദ്വത്തിപത്തപൂരേ അതിരേകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകദ്വത്തിപത്തപൂരേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകദ്വത്തിപത്തപൂരേ ഊനകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൩൫. അനാപത്തി ദ്വത്തിപത്തപൂരേ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ഊനകദ്വത്തിപത്തപൂരേ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ന പഹേണകത്ഥായ ന പാഥേയ്യത്ഥായ പടിയത്തം ദേന്തി, പഹേണകത്ഥായ വാ പാഥേയ്യത്ഥായ വാ പടിയത്തസേസകം ദേന്തി, ഗമനേ പടിപ്പസ്സദ്ധേ ദേന്തി, ഞാതകാനം പവാരിതാനം, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ, അത്തനോ ധനേന, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

കാണമാതുസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. പഠമപവാരണാസിക്ഖാപദം

൨൩൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ബ്രാഹ്മണോ ഭിക്ഖൂ നിമന്തേത്വാ ഭോജേസി. ഭിക്ഖൂ ഭുത്താവീ പവാരിതാ ഞാതികുലാനി ഗന്ത്വാ ഏകച്ചേ ഭുഞ്ജിംസു ഏകച്ചേ പിണ്ഡപാതം ആദായ അഗമംസു. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ പടിവിസ്സകേ [പടിവിസകേ (യോജനാ)] ഏതദവോച - "ഭിക്ഖൂ മയാ അയ്യാ സന്തപ്പിതാ. ഏഥ, തുമ്ഹേപി സന്തപ്പേസ്സാമീ"തി. തേ ഏവമാഹംസു - "കിം ത്വം, അയ്യോ [അയ്യ (സ്യാ॰)], അമ്ഹേ സന്തപ്പേസ്സസി? യേപി തയാ നിമന്തിതാ തേപി അമ്ഹാകം ഘരാനി ആഗന്ത്വാ ഏകച്ചേ ഭുഞ്ജിംസു ഏകച്ചേ പിണ്ഡപാതം ആദായ അഗമംസൂ"തി!

അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ അമ്ഹാകം ഘരേ ഭുഞ്ജിത്വാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! ന ചാഹം പടിബലോ യാവദത്ഥം ദാതു"ന്തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ ഭുത്താവീ പവാരിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജിസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഭുത്താവീ പവാരിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ ഭുത്താവീ പവാരിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജിസ്സന്തി ! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യോ പന ഭിക്ഖു ഭുത്താവീ പവാരിതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൩൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം പണീതേ പിണ്ഡപാതേ നീഹരന്തി. ഗിലാനാ ന ചിത്തരൂപം ഭുഞ്ജന്തി. താനി ഭിക്ഖൂ ഛഡ്ഡേന്തി. അസ്സോസി ഖോ ഭഗവാ ഉച്ചാസദ്ദം മഹാസദ്ദം കാകോരവസദ്ദം. സുത്വാന ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - "കിം നു ഖോ സോ, ആനന്ദ, ഉച്ചാസദ്ദോ മഹാസദ്ദോ കാകോരവസദ്ദോ"തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. "ഭുഞ്ജേയ്യും പനാനന്ദ, ഭിക്ഖൂ ഗിലാനാതിരിത്ത"ന്തി. "ന ഭുഞ്ജേയ്യും, ഭഗവാ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ ച അഗിലാനസ്സ ച അതിരിത്തം ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, അതിരിത്തം കാതബ്ബം - "അലമേതം സബ്ബ"ന്തി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൩൮. "യോ പന ഭിക്ഖു ഭുത്താവീ പവാരിതോ അനതിരിത്തം ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൨൩൯. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭുത്താവീ നാമ പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരം ഭോജനം അന്തമസോ കുസഗ്ഗേനപി ഭുത്തം ഹോതി.

പവാരിതോ നാമ അസനം പഞ്ഞായതി, ഭോജനം പഞ്ഞായതി, ഹത്ഥപാസേ ഠിതോ അഭിഹരതി, പടിക്ഖേപോ പഞ്ഞായതി.

അനതിരിത്തം നാമ അകപ്പിയകതം ഹോതി, അപ്പടിഗ്ഗഹിതകതം ഹോതി, അനുച്ചാരിതകതം ഹോതി , അഹത്ഥപാസേ കതം ഹോതി, അഭുത്താവിനാ കതം ഹോതി, ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന ആസനാ വുട്ഠിതേന കതം ഹോതി,

‘‘അലമേതം സബ്ബന്തി അവുത്തം ഹോതി, ന ഗിലാനാതിരിത്തം ഹോതി’’ - ഏതം അനതിരിത്തം നാമ.

അതിരിത്തം നാമ കപ്പിയകതം ഹോതി, പടിഗ്ഗഹിതകതം ഹോതി, ഉച്ചാരിതകതം ഹോതി, ഹത്ഥപാസേ കതം ഹോതി, ഭുത്താവിനാ കതം ഹോതി, ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന ആസനാ അവുട്ഠിതേന കതം ഹോതി, ‘‘അലമേതം സബ്ബ’’ന്തി വുത്തം ഹോതി, ഗിലാനാതിരിത്തം ഹോതി - ഏതം അതിരിത്തം നാമ.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

‘‘ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ’’തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൩൮. അനതിരിത്തേ അനതിരിത്തസഞ്ഞീ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനതിരിത്തേ വേമതികോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനതിരിത്തേ അതിരിത്തസഞ്ഞീ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ആഹാരത്ഥായ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അതിരിത്തേ അനതിരിത്തസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അതിരിത്തേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അതിരിത്തേ അതിരിത്തസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൩൯. അനാപത്തി അതിരിത്തം കാരാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ‘‘അതിരിത്തം കാരാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സാമീ’’തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ഹരന്തോ ഗച്ഛതി, ഗിലാനസ്സ സേസകം ഭുഞ്ജതി, യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമപവാരണാസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. ദുതിയപവാരണാസിക്ഖാപദം

൨൪൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ദ്വേ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. ഏകോ ഭിക്ഖു അനാചാരം ആചരതി. ദുതിയോ ഭിക്ഖു തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - ‘‘മാവുസോ, ഏവരൂപമകാസി, നേതം കപ്പതീ’’തി. സോ തസ്മിം ഉപനന്ധി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ സാവത്ഥിം അഗമംസു. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം അഞ്ഞതരസ്സ പൂഗസ്സ സങ്ഘഭത്തം ഹോതി. ദുതിയോ ഭിക്ഖു ഭുത്താവീ പവാരിതോ ഹോതി. ഉപനദ്ധോ [ഉപനന്ധോ (ക॰)] ഭിക്ഖു

ഞാതികുലം ഗന്ത്വാ പിണ്ഡപാതം ആദായ യേന സോ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - "ഭുഞ്ജാഹി, ആവുസോ"തി. "അലം, ആവുസോ, പരിപുണ്ണോമ്ഹീ"തി. "സുന്ദരോ, ആവുസോ, പിണ്ഡപാതോ, ഭുഞ്ജാഹീ"തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു തേന ഭിക്ഖുനാ നിപ്പീളിയമാനോ തം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജി. ഉപനദ്ധോ ഭിക്ഖു തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - "ത്വമ്പി [ത്വം ഹി (സ്യാ॰)] നാമ, ആവുസോ, മം വത്തബ്ബം മഞ്ഞസി യം ത്വം ഭുത്താവീ പവാരിതോ അനതിരിത്തം ഭോജനം ഭുഞ്ജസീ"തി. "നനു, ആവുസോ, ആചിക്ഖിതബ്ബ"ന്തി. "നനു, ആവുസോ, പുച്ഛിതബ്ബ"ന്തി.

അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും ഭുത്താവിം പവാരിതം അനതിരിത്തേന ഭോജനേന അഭിഹട്ഠും പവാരേസ്സതീ" തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, ഭിക്ഖും ഭുത്താവിം പവാരിതം അനതിരിത്തേന ഭോജനേന അഭിഹട്ഠും പവാരേസീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ഭിക്ഖും ഭുത്താവിം പവാരിതം അനതിരിത്തേന ഭോജനേന അഭിഹട്ഠും പവാരേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന ഭിക്ഖവേ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൩൮. "യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും ഭുത്താവിം പവാരിതം അനതിരിത്തേന ഖാദനീയേന വാ ഭോജനീയേന വാ അഭിഹട്ഠും പവാരേയ്യ - 'ഹന്ദ, ഭിക്ഖു, ഖാദ വാ ഭുഞ്ജ വാ'തി, ജാനം ആസാദനാപേക്ഖോ, ഭുത്തസ്മിം, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൨൩൯. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുന്തി അഞ്ഞം ഭിക്ഖും.

ഭുത്താവീ നാമ പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരം ഭോജനം, അന്തമസോ കുസഗ്ഗേനപി ഭുത്തം ഹോതി.

പവാരിതോ നാമ അസനം പഞ്ഞായതി, ഭോജനം പഞ്ഞായതി, ഹത്ഥപാസേ ഠിതോ അഭിഹരതി, പടിക്ഖേപോ പഞ്ഞായതി.

അനതിരിത്തം നാമ അകപ്പിയകതം ഹോതി, അപ്പടിഗ്ഗഹിതകതം ഹോതി, അനുച്ചാരിതകതം ഹോതി, അഹത്ഥപാസേ കതം ഹോതി, അഭുത്താവിനാ കതം ഹോതി, ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന ആസനാ വുട്ഠിതേന കതം ഹോതി, "അലമേതം സബ്ബ"ന്തി അവുത്തം ഹോതി, ന ഗിലാനാതിരിത്തം ഹോതി - ഏതം അനതിരിത്തം നാമ.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

അഭിഹട്ഠും പവാരേയ്യാതി യാവതകം ഇച്ഛസി താവതകം ഗണ്ഹാഹീതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി, സോ വാ ആരോചേതി.

ആസാദനാപേക്ഖോതി "ഇമിനാ ഇമം ചോദേസ്സാമി സാരേസ്സാമി പടിചോദേസ്സാമി പടിസാരേസ്സാമി മങ്കു കരിസ്സാമീ"തി അഭിഹരതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സ വചനേന "ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഭോജനപരിയോസാനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൪൨. പവാരിതേ പവാരിതസഞ്ഞീ അനതിരിത്തേന ഖാദനീയേന വാ ഭോജനീയേന വാ അഭിഹട്ഠും പവാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പവാരിതേ വേമതികോ അനതിരിത്തേന ഖാദനീയേന വാ ഭോജനീയേന വാ അഭിഹട്ഠും പവാരേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പവാരിതേ അപ്പവാരിതസഞ്ഞീ അനതിരിത്തേന ഖാദനീയേന വാ ഭോജനീയേന വാ അഭിഹട്ഠും പവാരേതി, അനാപത്തി. യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ആഹാരത്ഥായ അഭിഹരതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സ വചനേന "ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപ്പവാരിതേ പവാരിതസഞ്ഞീ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപ്പവാരിതേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപ്പവാരിതേ അപ്പവാരിതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൪൩. അനാപത്തി അതിരിത്തം കാരാപേത്വാ ദേതി, "അതിരിത്തം കാരാപേത്വാ ഭുഞ്ജാഹീ"തി ദേതി, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ഹരന്തോ ഗച്ഛാഹീതി ദേതി, ഗിലാനസ്സ സേസകം ദേതി, "യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജാ"തി ദേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയപവാരണാസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. വികാലഭോജനസിക്ഖാപദം

൨൪൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ ഗിരഗ്ഗസമജ്ജോ ഹോതി. സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഗിരഗ്ഗസമജ്ജം ദസ്സനായ അഗമംസു. മനുസ്സാ സത്തരസവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ പസ്സിത്വാ നഹാപേത്വാ വിലിമ്പേത്വാ ഭോജേത്വാ ഖാദനീയം അദംസു. സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഖാദനീയം ആദായ ആരാമം ഗന്ത്വാ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - "ഗണ്ഹഥാവുസോ, ഖാദനീയം ഖാദഥാ"തി. "കുതോ തുമ്ഹേഹി, ആവുസോ, ഖാദനീയം ലദ്ധ"ന്തി? സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "കിം പന തുമ്ഹേ, ആവുസോ, വികാലേ ഭോജനം ഭുഞ്ജഥാ"തി? "ഏവമാവുസോ"തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വികാലേ ഭോജനം ഭുഞ്ജിസ്സന്തീ"തി! അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി

വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വികാലേ ഭോജനം ഭുഞ്ജിസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, വികാലേ ഭോജനം ഭുഞ്ജഥാതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, വികാലേ ഭോജനം ഭുഞ്ജിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൪൮. യോ പന ഭിക്ഖു വികാലേ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൨൪൯. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

വികാലോ നാമ മജ്ഝന്ഹികേ വീതിവത്തേ യാവ അരുണുഗ്ഗമനാ.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

"ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൫൦. വികാലേ വികാലസഞ്ഞീ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. വികാലേ വേമതികോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. വികാലേ കാലസഞ്ഞീ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ആഹാരത്ഥായ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കാലേ വികാലസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കാലേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കാലേ കാലസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൫൧. അനാപത്തി യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

വികാലഭോജനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം സത്തമം.

൮. സന്നിധികാരകസിക്ഖാപദം

൨൫൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ ഉപജ്ഝായോ ആയസ്മാ ബേലട്ഠസീസോ [ബേലട്ഠിസീസോ (സീ॰) വേളട്ഠസീസോ (സ്യാ॰)] അരഞ്ഞേ വിഹരതി. സോ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ സുക്ഖകുരം ആരാമം ഹരിത്വാ സുക്ഖാപേത്വാ നിക്ഖിപതി. യദാ

ആഹാരേന അത്ഥോ ഹോതി, തദാ ഉദകേന തേമേത്വാ തേമേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ചിരേന ഗാമം പിണ്ഡായ പവിസതി. ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം ബേലട്ഠസീസം ഏതദവോചും - ''കിസ്സ ത്വം, ആവുസോ, ചിരേന ഗാമം പിണ്ഡായ പവിസസീ''തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ബേലട്ഠസീസോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ''കിം പന ത്വം, ആവുസോ, സന്നിധികാരകം ഭോജനം ഭുഞ്ജസീ''തി? ''ഏവമാവുസോ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ബേലട്ഠസീസോ സന്നിധികാരകം ഭോജനം ഭുഞ്ജിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ബേലട്ഠസീസ, സന്നിധികാരകം ഭോജനം ഭുഞ്ജസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, ബേലട്ഠസീസ, സന്നിധികാരകം ഭോജനം ഭുഞ്ജിസ്സസി! നേതം, ബേലട്ഠസീസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൫൩. **''യോ പന ഭിക്ഖു സന്നിധികാരകം ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൨൫൪. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സന്നിധികാരകം നാമ അജ്ജ പടിഗ്ഗഹിതം അപരജ്ജു ഖാദിതം ഹോതി.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

''ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൫൫. സന്നിധികാരകേ സന്നിധികാരകസഞ്ഞീ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സന്നിധികാരകേ വേമതികോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സന്നിധികാരകേ അസന്നിധികാരകസഞ്ഞീ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ആഹാരത്ഥായ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസന്നിധികാരകേ സന്നിധികാരകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസന്നിധികാരകേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസന്നിധികാരകേ അസന്നിധികാരകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൫൬. അനാപത്തി യാവകാലികം യാവകാലേ നിദഹിത്വാ ഭുഞ്ജതി, യാമകാലികം യാമേ നിദഹിത്വാ ഭുഞ്ജതി, സത്താഹകാലികം സത്താഹം

നിദഹിത്വാ ഭുഞ്ജതി, യാവജീവികം സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സന്നിധികാരകസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം അട്ഠമം.

൯. പണീതഭോജനസിക്ഖാപദം

൨൫൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! കസ്സ സമ്പന്നം ന മനാപം, കസ്സ സാദും ന രുച്ചതീ''തി!! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ०... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തീ''തി ...പേ०... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ ...പേ०... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ०... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''യാനി ഖോ പന താനി പണീതഭോജനാനി, സേയ്യഥിദം - സപ്പി നവനീതം തേലം മധു ഫാണിതം മച്ഛോ മംസം ഖീരം ദധി. യോ പന ഭിക്ഖു ഏവരൂപാനി പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൫൮. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഗിലാനാ ഹോന്തി. ഗിലാനപുച്ഛകാ ഭിക്ഖൂ ഗിലാനേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - ''കച്ചാവുസോ ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയ''ന്തി? ''പുബ്ബേ മയം, ആവുസോ, പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജാമ, തേന നോ ഫാസു ഹോതി; ഇദാനി പന ''ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്ത''ന്തി കുക്കുച്ചായന്താ ന വിഞ്ഞാപേമ, തേന നോ ന ഫാസു ഹോതീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൫൯. ''യാനി ഖോ പന താനി പണീതഭോജനാനി, സേയ്യഥിദം - സപ്പി നവനീതം തേലം മധു ഫാണിതം മച്ഛോ മംസം ഖീരം ദധി. യോ പന ഭിക്ഖു ഏവരൂപാനി പണീതഭോജനാനി അഗിലാനോ അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

൨൬൫. യാനി ഖോ പന താനി പണീതഭോജനാനീതി **സപ്പി** നാമ ഗോസപ്പി വാ അജികാസപ്പി വാ മഹിംസസപ്പി വാ, യേസം മംസം കപ്പതി തേസം സപ്പി.

നവനീതം നാമ തേസഞ്ഞേവ നവനീതം.

തേലം നാമ തിലതേലം സാസപതേലം മധുകതേലം ഏരണ്ഡതേലം വസാതേലം.

മധു നാമ മക്ഖികാമധു .

ഫാണിതം നാമ ഉച്ഛുമ്ഹാ നിബ്ബത്തം.

മച്ഛോ നാമ ഉദകോ [ഉദകചരോ (സ്യാ॰ ക॰)] വുച്ചതി.

മംസം നാമ യേസം മംസം കപ്പതി, തേസം മംസം.

ഖീരം നാമ ഗോഖീരം വാ അജികാഖീരം വാ മഹിംസഖീരം വാ, യേസം മംസം കപ്പതി, തേസം ഖീരം.

ദധി നാമ തേസഞ്ഞേവ ദധി.

യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഏവരൂപാനി പണീതഭോജനാനീതി തഥാരൂപാനി പണീതഭോജനാനി.

അഗിലാനോ നാമ യസ്സ വിനാ പണീതഭോജനാനി ഫാസു ഹോതി.

ഗിലാനോ നാമ യസ്സ വിനാ പണീതഭോജനാനി ന ഫാസു ഹോതി.

അഗിലാനോ അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേതി, പയോഗേ [പയോഗേ പയോഗേ (ക॰)] ദുക്കടം. പടിലാഭേന ''ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൬൬. അഗിലാനോ അഗിലാനസഞ്ഞീ പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗിലാനോ വേമതികോ പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗിലാനോ ഗിലാനസഞ്ഞീ പണീതഭോജനാനി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഗിലാനോ അഗിലാനസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനോ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനോ ഗിലാനസഞ്ഞീ അനാപത്തി.

൨൬൭. അനാപത്തി ഗിലാനസ്സ, ഗിലാനോ ഹുത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ അഗിലാനോ ഭുഞ്ജതി, ഗിലാനസ്സ സേസകം ഭുഞ്ജതി, ഞാതകാനം പവാരിതാനം അഞ്ഞസ്സത്ഥായ അത്തനോ ധനേന, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പണീതഭോജനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം നവമം.

൧൦. ദന്തപോനസിക്ഖാപദം

൨൬൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ കൂടാഗാരസാലായം. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു സബ്ബപംസുകൂലികോ സുസാനേ വിഹരതി. സോ മനുസ്സേഹി ദിയ്യമാനം ന ഇച്ഛതി പടിഗ്ഗഹേതും, സുസാനേപി രുക്ഖമൂലേപി ഉമ്മാരേപി അയ്യവോസാടിതകാനി സാമം ഗഹേത്വാ പരിഭുഞ്ജതി [ഭുഞ്ജതി (സ്യാ॰)]. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ അയം ഭിക്ഖു അമ്ഹാകം അയ്യവോസാടിതകാനി സാമം ഗഹേത്വാ പരിഭുഞ്ജിസ്സതി! ഥേരോയം ഭിക്ഖു വഠരോ മനുസ്സമംസം മഞ്ഞേ ഖാദതീ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു അദിന്നം മുഖദ്വാരം ആഹാരം ആഹരിസ്സതീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, അദിന്നം മുഖദ്വാരം ആഹാരം ആഹരസീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, അദിന്നം മുഖദ്വാരം ആഹാരം ആഹരിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖു അദിന്നം മുഖദ്വാരം ആഹാരം ആഹരേയ്യ, പാചിത്തിയ”ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൬൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഉദകദന്തപോനേ [ഉദകദന്തപോണേ (സ്യാ॰ ക॰)] കുക്കുച്ചായന്തി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകദന്തപോനം സാമം ഗഹേത്വാ പരിഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൬൫. **“യോ പന ഭിക്ഖു അദിന്നം മുഖദ്വാരം ആഹാരം ആഹരേയ്യ, അഞ്ഞത്ര ഉദകദന്തപോനാ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൨൬൬. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അദിന്നം നാമ അപ്പടിഗ്ഗഹിതകം വുച്ചതി.

ദിന്നം നാമ കായേന വാ കായപടിബദ്ധേന വാ നിസ്സഗ്ഗിയേന വാ ദേന്തേ ഹത്ഥപാസേ ഠിതോ കായേന വാ കായപടിബദ്ധേന വാ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ഏതം ദിന്നം നാമ.

ആഹാരോ നാമ ഉദകദന്തപോനം ഠപേത്വാ യംകിഞ്ചി അജ്ഝോഹരണീയം, ഏസോ ആഹാരോ നാമ.

അഞ്ഞത്ര ഉദകദന്തപോനാതി ഠപേത്വാ ഉദകദന്തപോനം.

‘‘ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ’’തി ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൬൭. അപ്പടിഗ്ഗഹിതകേ അപ്പടിഗ്ഗഹിതകസഞ്ഞീ അദിന്നം മുഖദ്വാരം ആഹാരം ആഹാരേതി, അഞ്ഞത്ര ഉദകദന്തപോനാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപ്പടിഗ്ഗഹിതകേ വേമതികോ അദിന്നം മുഖദ്വാരം ആഹാരം ആഹാരേതി, അഞ്ഞത്ര ഉദകദന്തപോനാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപ്പടിഗ്ഗഹിതകേ പടിഗ്ഗഹിതകസഞ്ഞീ അദിന്നം മുഖദ്വാരം ആഹാരം ആഹാരേതി, അഞ്ഞത്ര ഉദകദന്തപോനാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പടിഗ്ഗഹിതകേ അപ്പടിഗ്ഗഹിതകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പടിഗ്ഗഹിതകേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പടിഗ്ഗഹിതകേ പടിഗ്ഗഹിതകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൬൮. അനാപത്തി ഉദകദന്തപോനേ, ചത്താരി മഹാവികതാനി സതി പച്ചയേ അസതി കപ്പിയകാരകേ സാമം ഗഹേത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദന്തപോനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദസമം.

ഭോജനവഗ്ഗോ ചതുത്ഥോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

പിണ്ഡോ ഗണം പരം പൂവം, ദ്വേ ച വുത്താ പവാരണാ;
വികാലേ സന്നിധി ഖീരം, ദന്തപോനേന തേ ദസാതി.

൫. അചേലകവഗ്ഗോ

൧. അചേലകസിക്ഖാപദം

൨൬൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ കൂടാഗാരസാലായം. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ ഖാദനീയം ഉസ്സന്നം ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ‘‘തേനഹാനന്ദ, വിഘാസാദാനം പൂവം ദേഹീ’’തി. ‘‘ഏവം ഭന്തേ’’തി ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ വിഘാസാദേ പടിപാടിയാ നിസീദാപേത്വാ ഏകേകം പൂവം ദേന്തോ അഞ്ഞതരിസ്സാ പരിബ്ബാജികായ ഏകം മഞ്ഞമാനോ ദ്വേ പൂവേ അദാസി. സാമന്താ പരിബ്ബാജികായോ തം പരിബ്ബാജികം ഏതദവോചും - ‘‘ജാരോ തേ ഏസോ സമണോ’’തി. ‘‘ന മേ സോ സമണോ ജാരോ, ഏകം മഞ്ഞമാനോ ദ്വേ പൂവേ അദാസീ’’തി. ദുതിയമ്പി ഖോ…പേ॰… തതിയമ്പി ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഏകേകം പൂവം ദേന്തോ തസ്സായേവ പരിബ്ബാജികായ ഏകം മഞ്ഞമാനോ ദ്വേ പൂവേ അദാസി. സാമന്താ പരിബ്ബാജികായോ തം പരിബ്ബാജികം ഏതദവോചും - ‘‘ജാരോ തേ ഏസോ സമണോ’’തി. ‘‘ന മേ സോ സമണോ ജാരോ, ഏകം മഞ്ഞമാനോ ദ്വേ പൂവേ അദാസീ’’തി. ‘‘ജാരോ ന ജാരോ’’തി ഭണ്ഡിംസു. അഞ്ഞതരോപി ആജീവകോ പരിവേസനം അഗമാസി. അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു പഹൂതേന സപ്പിനാ ഓദനം മദ്ദിത്വാ തസ്സ ആജീവകസ്സ മഹന്തം പിണ്ഡം അദാസി. അഥ ഖോ സോ ആജീവകോ തം പിണ്ഡം ആദായ അഗമാസി.

അഞ്ഞതരോ ആജീവകോ തം ആജീവകം ഏതദവോച - "കുതോ തയാ, ആവുസോ, പിണ്ഡോ ലദ്ധോ"തി? "തസ്സാവുസോ, സമണസ്സ ഗോതമസ്സ മുണ്ഡഗഹപതികസ്സ പരിവേസനായ ലദ്ധോ"തി.

അസ്സോസും ഖോ ഉപാസകാ തേസം ആജീവകാനം ഇമം കഥാസല്ലാപം. അഥ ഖോ തേ ഉപാസകാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ തേ ഉപാസകാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "ഇമേ, ഭന്തേ, തിത്ഥിയാ അവണ്ണകാമാ ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണകാമാ ധമ്മസ്സ അവണ്ണകാമാ സങ്ഘസ്സ. സാധു, ഭന്തേ, അയ്യാ തിത്ഥിയാനം സഹത്ഥാ ന ദദേയ്യു"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ ഉപാസകേ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ തേ ഉപാസകാ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കമിംസു. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമി ദസ അത്ഥവസേ പടിച്ച - സങ്ഘസുട്ഠുതായ, സങ്ഘഫാസുതായ ...പേ॰... സദ്ധമ്മട്ഠിതിയാ, വിനയാനുഗ്ഗഹായ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൭൦. "യോ പന ഭിക്ഖു അചേലകസ്സ വാ പരിബ്ബാജകസ്സ വാ പരിബ്ബാജികായ വാ സഹത്ഥാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ദദേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൨൭൧. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അചേലകോ നാമ യോ കോചി പരിബ്ബാജകസമാപന്നോ നഗ്ഗോ.

പരിബ്ബാജകോ നാമ ഭിക്ഖുഞ്ച സാമണേരഞ്ച ഠപേത്വാ യോ കോചി പരിബ്ബാജകസമാപന്നോ.

പരിബ്ബാജികാ നാമ ഭിക്ഖുനിഞ്ച സിക്ഖമാനഞ്ച സാമണേരിഞ്ച ഠപേത്വാ യാ കാചി പരിബ്ബാജികസമാപന്നാ.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഉദകദന്തപോനം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

ദദേയ്യാതി കായേന വാ കായപടിബദ്ധേന വാ നിസ്സഗ്ഗിയേന വാ ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൭൨. തിത്ഥിയേ തിത്ഥിയസഞ്ഞീ സഹത്ഥാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. തിത്ഥിയേ വേമതികോ സഹത്ഥാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. തിത്ഥിയേ

അതിത്ഥിയസഞ്ഞീ സഹത്ഥാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഉദകദന്തപോനം ദേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അതിത്ഥിയേ തിത്ഥിയസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അതിത്ഥിയേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അതിത്ഥിയേ അതിത്ഥിയസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൭൩. അനാപത്തി ദാപേതി ന ദേതി, ഉപനിക്ഖിപിത്വാ ദേതി, ബാഹിരാലേപം ദേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അചേലകസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. ഉയ്യോജനസിക്ഖാപദം

൨൭൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഭാതുനോ സദ്ധിവിഹാരികം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - ''ഏഹാവുസോ, ഗാമം പിണ്ഡായ പവിസിസ്സാമാ''തി. തസ്സ അദാപേത്വാ ഉയ്യോജേസി - ''ഗച്ഛാവുസോ, ന മേ തയാ സദ്ധിം കഥാ വാ നിസജ്ജാ വാ ഫാസു ഹോതി, ഏകകസ്സ മേ കഥാ വാ നിസജ്ജാ വാ ഫാസു ഹോതീ''തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഉപകട്ഠേ കാലേ നാസക്ഖി പിണ്ഡായ ചരിതും, പടിക്കമനേപി ഭത്തവിസ്സഗ്ഗം ന സമ്ഭാവേസി, ഛിന്നഭത്തോ അഹോസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഭിക്ഖും - 'ഏഹാവുസോ, ഗാമം പിണ്ഡായ പവിസിസ്സാമാ'തി തസ്സ അദാപേത്വാ ഉയ്യോജേസ്സതീ''തി ...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, ഭിക്ഖും - ''ഏഹാവുസോ, ഗാമം പിണ്ഡായ പവിസിസ്സാമാ''തി തസ്സ അദാപേത്വാ ഉയ്യോജേസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ഭിക്ഖും - ''ഏഹാവുസോ, ഗാമം പിണ്ഡായ പവിസിസ്സാമാ''തി തസ്സ അദാപേത്വാ ഉയ്യോജേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ , ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൭൫. **''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും - ''ഏഹാവുസോ, ഗാമം വാ നിഗമം വാ പിണ്ഡായ പവിസിസ്സാമാ'തി തസ്സ ദാപേത്വാ വാ അദാപേത്വാ വാ ഉയ്യോജേയ്യ - 'ഗച്ഛാവുസോ, ന മേ തയാ സദ്ധിം കഥാ വാ നിസജ്ജാ വാ ഫാസു ഹോതി, ഏകകസ്സ മേ കഥാ വാ നിസജ്ജാ വാ ഫാസു ഹോതീ'തി, ഏതദേവ പച്ചയം കരിത്വാ അനഞ്ഞം, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൨൭൬. **യോ പനാ**തി യോ, യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുന്തി അഞ്ഞം ഭിക്ഖും.

ഏഹാവുസോ, ഗാമം വാ നിഗമം വാതി ഗാമോപി നിഗമോപി നഗരമ്പി, ഗാമോ ചേവ നിഗമോ ച.

തസ്സ ദാപേത്വാതി യാഗും വാ ഭത്തം വാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ദാപേത്വാ.

അദാപേത്വാതി ന കിഞ്ചി ദാപേത്വാ.

ഉയ്യോജേയ്യാതി മാതുഗാമേന സദ്ധിം ഹസിതുകാമോ കീളിതുകാമോ രഹോ നിസീദിതുകാമോ അനാചാരം ആചരിതുകാമോ ഏവം വദേതി - "ഗച്ഛാവുസോ, ന മേ തയാ സദ്ധിം കഥാ വാ നിസജ്ജാ വാ ഫാസു ഹോതി, ഏകകസ്സ മേ കഥാ വാ നിസജ്ജാ വാ ഫാസു ഹോതീ"തി ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വാ സവനൂപചാരം വാ വിജഹന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. വിജഹിതേ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏതദേവ പച്ചയം കരിത്വാ അനഞ്ഞന്തി ന അഞ്ഞോ കോചി പച്ചയോ ഹോതി ഉയ്യോജേതും.

൨൭൭. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

കലിസാസനം ആരോപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നം ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കലിസാസനം ആരോപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൨൭൮. അനാപത്തി "ഉഭോ ഏകതോ ന യാപേസ്സാമാ"തി ഉയ്യോജേതി, "മഹഗ്ഘം ഭണ്ഡം പസ്സിത്വാ ലോഭധമ്മം ഉപ്പാദേസ്സതീ"തി ഉയ്യോജേതി, "മാതുഗാമം പസ്സിത്വാ അനഭിരതിം ഉപ്പാദേസ്സതീ"തി ഉയ്യോജേതി, "ഗിലാനസ്സ വാ ഓഹിയ്യകസ്സ വാ വിഹാരപാലസ്സ വാ യാഗും വാ ഭത്തം വാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ നീഹരാ"തി ഉയ്യോജേതി, ന അനാചാരം ആചരിതുകാമോ, സതി കരണീയേ ഉയ്യോജേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഉയ്യോജനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. സഭോജനസിക്ഖാപദം

൨൭൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ സഹായകസ്സ ഘരം ഗന്ത്വാ തസ്സ പജാപതിയാ സദ്ധിം സയനിഘരേ [സയനീഘരേ (സ്യാ॰)] നിസജ്ജം കപ്പേസി. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ യേനായസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ഉപനന്ദം സക്യപുത്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സോ പുരിസോ പജാപതിം ഏതദവോച - "ദദേഹായ്യസ്സ ഭിക്ഖ"ന്തി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ ആയസ്മതോ ഉപനന്ദസ്സ സക്യപുത്തസ്സ ഭിക്ഖം അദാസി. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ ആയസ്മന്തം ഉപനന്ദം സക്യപുത്തം ഏതദവോച - "ഗച്ഛഥ, ഭന്തേ, യതോ അയ്യസ്സ ഭിക്ഖാ

ദിന്നാ''തി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ സല്ലക്ഖേത്വാ - ''പരിയുട്ഠിതോ അയം പുരിസോ''തി, ആയസ്മന്തം ഉപനന്ദം സക്യപുത്തം ഏതദവോച - ''നിസീദഥ, ഭന്തേ, മാ അഗമിത്ഥാ''തി. ദുതിയമ്പി ഖോ സോ പുരിസോ...പേ॰... തതിയമ്പി ഖോ സോ പുരിസോ ആയസ്മന്തം ഉപനന്ദം സക്യപുത്തം ഏതദവോച - ''ഗച്ഛഥ, ഭന്തേ, യതോ അയ്യസ്സ ഭിക്ഖാ ദിന്നാ''തി. തതിയമ്പി ഖോ സാ ഇത്ഥീ ആയസ്മന്തം ഉപനന്ദം സക്യപുത്തം ഏതദവോച - ''നിസീദഥ, ഭന്തേ, മാ അഗമിത്ഥാ''തി.

അഥ ഖോ സോ പുരിസോ നിക്ഖമിത്വാ ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝാപേസി - ''അയം, ഭന്തേ, അയ്യോ ഉപനന്ദോ മയ്ഹം പജാപതിയാ സദ്ധിം സയനിഘരേ നിസിന്നോ. സോ മയാ ഉയ്യോജീയമാനോ ന ഇച്ഛതി ഗന്തും. ബഹുകിച്ചാ മയം ബഹുകരണീയാ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ സഭോജനേ കുലേ അനുപഖജ്ജ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, സഭോജനേ കുലേ അനുപഖജ്ജ നിസജ്ജം കപ്പേസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, സഭോജനേ കുലേ അനുപഖജ്ജ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൮൦. **''യോ പന ഭിക്ഖു സഭോജനേ കുലേ അനുപഖജ്ജ നിസജ്ജം കപ്പേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൨൮൧. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സഭോജനം നാമ കുലം ഇത്ഥീ ചേവ ഹോതി പുരിസോ ച, ഇത്ഥീ ച പുരിസോ ച ഉഭോ അനിക്ഖന്താ ഹോന്തി, ഉഭോ അവീതരാഗാ.

അനുപഖജ്ജാതി അനുപവിസിത്വാ.

നിസജ്ജം കപ്പേയ്യാതി മഹല്ലകേ ഘരേ പിട്ഠസങ്ഘാടസ്സ [പിട്ഠിസങ്ഘാടസ്സ (സ്യാ॰)] ഹത്ഥപാസം വിജഹിത്വാ നിസീദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഖുദ്ദകേ ഘരേ പിട്ഠിവംസം അതിക്കമിത്വാ നിസീദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൮൨. സയനിഘരേ സയനിഘരസഞ്ഞീ സഭോജനേ കുലേ അനുപഖജ്ജ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സയനിഘരേ വേമതികോ സഭോജനേ കുലേ അനുപഖജ്ജ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സയനിഘരേ നസയനിഘരസഞ്ഞീ സഭോജനേ കുലേ അനുപഖജ്ജ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നസയനിഘരേ സയനിഘരസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നസയനിഘരേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നസയനിഘരേ നസയനിഘരസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൮൩. അനാപത്തി മഹല്ലകേ ഘരേ പിട്ഠസങ്ഘാടസ്സ ഹത്ഥപാസം അവിജഹിത്വാ നിസീദതി, ഖുദ്ദകേ ഘരേ പിട്ഠിവംസം അനതിക്കമിത്വാ നിസീദതി, ഭിക്ഖു ദുതിയോ ഹോതി, ഉഭോ നിക്ഖന്താ ഹോന്തി, ഉഭോ വീതരാഗാ, നസയനിഘരേ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സഭോജനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. രഹോപടിച്ഛന്നസിക്ഖാപദം

൨൮൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ സഹായകസ്സ ഘരം ഗന്ത്വാ തസ്സ പജാപതിയാ സദ്ധിം രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേസി. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യോ ഉപനന്ദോ മയ്ഹം പജാപതിയാ സദ്ധിം രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സതീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തസ്സ പുരിസസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ മാതുഗാമേന സദ്ധിം രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സതീതി…പേ॰… സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, മാതുഗാമേന സദ്ധിം രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേസീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, മാതുഗാമേന സദ്ധിം രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൮൫. **"യോ പന ഭിക്ഖു മാതുഗാമേന സദ്ധിം രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൨൮൬. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

മാതുഗാമോ നാമ മനുസ്സിത്ഥീ, ന യക്ഖീ ന പേതീ ന തിരച്ഛാനഗതാ, അന്തമസോ തദഹുജാതാപി ദാരികാ, പഗേവ മഹത്തരീ.

സദ്ധിന്തി ഏകതോ.

[പാചി॰ ൨൦൦,൨൯൧; പാരാ॰ ൪൪൫,൪൪൪] **രഹോ** നാമ ചക്ഖുസ്സ രഹോ സോതസ്സ രഹോ. ചക്ഖുസ്സ രഹോ നാമ ന സക്കാ ഹോതി അക്ഖിം വാ നിഖണീയമാനേ ഭമുകം വാ ഉക്ഖിപീയമാനേ സീസം വാ ഉക്ഖിപീയമാനേ പസ്സിതും. സോതസ്സ രഹോ നാമ ന സക്കാ ഹോതി പകതികഥാ സോതും.

[പാരാ॰ ൪൪൫] **പടിച്ഛന്നം** നാമ ആസനം കുട്ടേന [കുഡ്ഡേന (സീ॰ സ്യാ॰)] വാ കവാടേന വാ കിലഞ്ജേന വാ സാണിപാകാരേന വാ രുക്ഖേന വാ ഥമ്ഭേന വാ കോത്ഥളിയാ [കോട്ഠളിയാ (സീ॰ സ്യാ॰) കോത്ഥളികായ (ക॰)] വാ, യേന കേനചി പടിച്ഛന്നം ഹോതി.

നിസജ്ജം കപ്പേയ്യാതി മാതുഗാമേ നിസിന്നേ ഭിക്ഖു ഉപനിസിന്നോ വാ ഹോതി ഉപനിപന്നോ വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഭിക്ഖു നിസിന്നേ മാതുഗാമോ ഉപനിസിന്നോ വാ ഹോതി ഉപനിപന്നോ വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉഭോ വാ നിസിന്നാ ഹോന്തി ഉഭോ വാ നിപന്നാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൮൭. മാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ വേമതികോ രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ അമാതുഗാമസഞ്ഞീ രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

യക്ഖിയാ വാ പേതിയാ വാ പണ്ഡകേന വാ തിരച്ഛാനഗതായ വാ മനുസ്സവിഗ്ഗഹിത്ഥിയാ വാ സദ്ധിം രഹോ പടിച്ഛന്നേ ആസനേ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ അമാതുഗാമസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൮൮. അനാപത്തി യോ കോചി വിഞ്ഞൂ പുരിസോ ദുതിയോ ഹോതി, തിട്ഠതി ന നിസീദതി, അരഹോപേക്ഖോ, അഞ്ഞവിഹിതോ നിസീദതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

രഹോപടിച്ഛന്നസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. രഹോനിസജ്ജസിക്ഖാപദം

൨൮൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ സഹായകസ്സ ഘരം ഗന്ത്വാ തസ്സ പജാപതിയാ സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേസി. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യോ ഉപനന്ദോ മയ്ഹം പജാപതിയാ സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സതീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തസ്സ പുരിസസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ മാതുഗാമേന സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സതീ"തി…പേ… സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, മാതുഗാമേന സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേസീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ… കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, മാതുഗാമേന സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പാസാദായ…പേ… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൯൦. **"യോ പന ഭിക്ഖു മാതുഗാമേന സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൨൯൧. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

മാതുഗാമോ നാമ മനുസ്സിത്ഥീ, ന യക്ഖീ ന പേതീ ന തിരച്ഛാനഗതാ, വിഞ്ഞൂ പടിബലാ സുഭാസിതദുബ്ഭാസിതം ദുട്ഠുല്ലാദുട്ഠുല്ലം ആജാനിതും.

സദ്ധിന്തി ഏകതോ.

ഏകോ ഏകായാതി ഭിക്ഖു ചേവ ഹോതി മാതുഗാമോ ച.

[പാചി॰ ൨൮൦,൨൮൪; പാരാ॰ ൪൪൫,൪൫൨] **രഹോ** നാമ ചക്ഖുസ്സ രഹോ, സോതസ്സ രഹോ. **ചക്ഖുസ്സ രഹോ** നാമ ന സക്കാ ഹോതി അക്ഖിം വാ നിഖണീയമാനേ ഭമുകം വാ ഉക്ഖിപീയമാനേ സീസം വാ ഉക്ഖിപീയമാനേ പസ്സിതും. **സോതസ്സ രഹോ** നാമ ന സക്കാ ഹോതി പകതികഥാ സോതും.

നിസജ്ജം കപ്പേയ്യാതി മാതുഗാമേ നിസിന്നേ ഭിക്ഖു ഉപനിസിന്നോ വാ ഹോതി ഉപനിപന്നോ വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഭിക്ഖു നിസിന്നേ മാതുഗാമോ ഉപനിസിന്നോ വാ ഹോതി ഉപനിപന്നോ വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉഭോ വാ നിസിന്നാ ഹോന്തി ഉഭോ വാ നിപന്നാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൯൨. മാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ വേമതികോ ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ അമാതുഗാമസഞ്ഞീ ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

യക്ഖിയാ വാ പേതിയാ വാ പണ്ഡകേന വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹിത്ഥിയാ വാ [തിരച്ഛാനഗതായ വാ മനുസ്സവിഗ്ഗഹിത്ഥിയാ വാ (ക॰)] സദ്ധിം ഏകോ ഏകായ രഹോ നിസജ്ജം കപ്പേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ അമാതുഗാമസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൨൯൩. അനാപത്തി യോ കോചി വിഞ്ഞൂ പുരിസോ ദുതിയോ ഹോതി, തിട്ഠതി ന നിസീദതി, അരഹോപേക്ഖോ അഞ്ഞവിഹിതോ നിസീദതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

രഹോനിസജ്ജസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. ചാരിത്തസിക്ഖാപദം

൨൯൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ഉപനന്ദസ്സ സക്യപുത്തസ്സ ഉപട്ഠാകകുലം ആയസ്മന്തം ഉപനന്ദം സക്യപുത്തം ഭത്തേന നിമന്തേസി. അഞ്ഞേപി ഭിക്ഖൂ ഭത്തേന നിമന്തേസി. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ പുരേഭത്തം, കുലാനി പയിരുപാസതി.

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തേ മനുസ്സേ ഏതദവോചും - ''ദേഥാവുസോ ഭത്ത''ന്തി. ''ആഗമേഥ, ഭന്തേ, യാവായ്യോ ഉപനന്ദോ ആഗച്ഛതീ''തി. ദുതിയമ്പി ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ...പേ॰... തതിയമ്പി ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തേ മനുസ്സേ ഏതദവോചും - ''ദേഥാവുസോ, ഭത്തം; പുരേ കാലോ അതിക്കമതീ''തി. ''യമ്പി മയം, ഭന്തേ, ഭത്തം കരിമ്ഹാ അയ്യസ്സ ഉപനന്ദസ്സ കാരണാ. ആഗമേഥ, ഭന്തേ, യാവായ്യോ ഉപനന്ദോ ആഗച്ഛതീ''തി.

അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ പുരേഭത്തം കുലാനി പയിരുപാസിത്വാ ദിവാ ആഗച്ഛതി. ഭിക്ഖൂ ന ചിത്തരൂപം ഭുഞ്ജിംസു. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ നിമന്തിതോ സഭത്തോ സമാനോ പുരേഭത്തം കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, നിമന്തിതോ സഭത്തോ സമാനോ പുരേഭത്തം കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, നിമന്തിതോ സഭത്തോ സമാനോ പുരേഭത്തം കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''യോ പന ഭിക്ഖു നിമന്തിതോ സഭത്തോ സമാനോ പുരേഭത്തം കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൯൭. [മഹാവ॰ ൨൭൭] തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ഉപനന്ദസ്സ സക്യപുത്തസ്സ ഉപട്ഠാകകുലം സങ്ഘസ്സത്ഥായ ഖാദനീയം പാഹേസി - ''അയ്യസ്സ ഉപനന്ദസ്സ ദസ്സേത്വാ സങ്ഘസ്സ ദാതബ്ബ''ന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഗാമം പിണ്ഡായ പവിട്ഠോ ഹോതി. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛിംസു - ''കഹം, ഭന്തേ, അയ്യോ ഉപനന്ദോ''തി ? ''ഏസാവുസോ, ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഗാമം പിണ്ഡായ പവിട്ഠോ''തി. ''ഇദം, ഭന്തേ, ഖാദനീയം അയ്യസ്സ ഉപനന്ദസ്സ ദസ്സേത്വാ സങ്ഘസ്സ ദാതബ്ബ''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, പടിഗ്ഗഹേത്വാ നിക്ഖിപഥ യാവ ഉപനന്ദോ ആഗച്ഛതീ''തി.

അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ - ''ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം പുരേഭത്തം കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജിതു''ന്തി പച്ഛാഭത്തം കുലാനി പയിരുപാസിത്വാ ദിവാ പടിക്കമി, ഖാദനീയം ഉസ്സാരിയിത്ഥ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ പച്ഛാഭത്തം കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, പച്ഛാഭത്തം കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, പച്ഛാഭത്തം കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന ഭിക്ഖവേ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖു നിമന്തിതോ സഭത്തോ സമാനോ പുരേഭത്തം വാ പച്ഛാഭത്തം വാ കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ”ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൯൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ചീവരദാനസമയേ കുക്കുച്ചായന്താ കുലാനി ന പയിരുപാസന്തി. ചീവരം പരിത്തം ഉപ്പജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചീവരദാനസമയേ കുലാനി പയിരുപാസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖു നിമന്തിതോ സഭത്തോ സമാനോ പുരേഭത്തം വാ പച്ഛാഭത്തം വാ കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജേയ്യ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ചീവരദാനസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ”തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൯൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ചീവരകമ്മം കരോന്തി, അത്ഥോ ച ഹോതി സൂചിയാപി സുത്തേനപി സത്ഥകേനപി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ കുലാനി ന പയിരുപാസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചീവരകാരസമയേ കുലാനി പയിരുപാസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖു നിമന്തിതോ സഭത്തോ സമാനോ പുരേഭത്തം വാ പച്ഛാഭത്തം വാ കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജേയ്യ , അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം . തത്ഥായം സമയോ. ചീവരദാനസമയോ, ചീവരകാരസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ”തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൨൯൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഗിലാനാ ഹോന്തി, അത്ഥോ ച ഹോതി ഭേസജ്ജേഹി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ കുലാനി ന പയിരുപാസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സന്തം ഭിക്ഖും ആപുച്ഛാ കുലാനി പയിരുപാസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൨൯൮. **“യോ പന ഭിക്ഖു നിമന്തിതോ സഭത്തോ സമാനോ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ പുരേഭത്തം വാ പച്ഛാഭത്തം വാ കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജേയ്യ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ചീവരദാനസമയോ, ചീവരകാരസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ”**തി.

൩൦൦. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

നിമന്തിതോ നാമ പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരേന ഭോജനേന നിമന്തിതോ.

സഭത്തോ നാമ യേന നിമന്തിതോ തേന സഭത്തോ.

സന്തം നാമ ഭിക്ഖും സക്കാ ഹോതി ആപുച്ഛാ പവിസിതും.

അസന്തം നാമ ഭിക്ഖും ന സക്കാ ഹോതി ആപുച്ഛാ പവിസിതും.

പുരേഭത്തം നാമ യേന നിമന്തിതോ തം അഭുത്താവീ.

പച്ഛാഭത്തം നാമ യേന നിമന്തിതോ തം അന്തമസോ കുസഗ്ഗേനപി [അരുണുഗ്ഗമനേപി (സീ॰)] ഭുത്തം ഹോതി.

കുലം നാമ ചത്താരി കുലാനി - ഖത്തിയകുലം, ബ്രാഹ്മണകുലം, വേസ്സകുലം, സുദ്ദകുലം.

കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജേയ്യാതി അഞ്ഞസ്സ ഘരൂപചാരം ഓക്കമന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പഠമം പാദം ഉമ്മാരം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ദുതിയം പാദം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞത്ര സമയാതി ഠപേത്വാ സമയം.

ചീവരദാനസമയോ നാമ അനത്ഥതേ കഥിനേ വസ്സാനസ്സ പച്ഛിമോ മാസോ, അത്ഥതേ കഥിനേ പഞ്ച മാസാ.

ചീവരകാരസമയോ നാമ ചീവരേ കയിരമാനേ.

൩൦൨. നിമന്തിതേ നിമന്തിതസഞ്ഞീ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ പുരേഭത്തം വാ പച്ഛാഭത്തം വാ കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജതി, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. നിമന്തിതേ വേമതികോ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ പുരേഭത്തം വാ പച്ഛാഭത്തം വാ കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജതി, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. നിമന്തിതേ അനിമന്തിതസഞ്ഞീ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ പുരേഭത്തം വാ പച്ഛാഭത്തം വാ കുലേസു ചാരിത്തം ആപജ്ജതി, അഞ്ഞത്ര സമയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനിമന്തിതേ നിമന്തിതസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനിമന്തിതേ വേമതികോ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനിമന്തിതേ അനിമന്തിതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൦൩. അനാപത്തി സമയേ, സന്തം ഭിക്ഖും ആപുച്ഛാ പവിസതി, അസന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ പവിസതി, അഞ്ഞസ്സ ഘരേന മഗ്ഗോ ഹോതി, ഘരൂപചാരേന മഗ്ഗോ ഹോതി, അന്തരാരാമം ഗച്ഛതി, ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഗച്ഛതി, തിത്ഥിയസേയ്യം ഗച്ഛതി, പടിക്കമനം ഗച്ഛതി, ഭത്തിയഘരം ഗച്ഛതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചാരിത്തസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. മഹാനാമസിക്ഖാപദം

൩൦൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സക്കേസു വിഹരതി കപിലവത്ഥുസ്മിം നിഗ്രോധാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന മഹാനാമസ്സ

സക്കസ്സ ഭേസജ്ജം ഉസ്സന്നം ഹോതി. അഥ ഖോ മഹാനാമോ സക്കോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ മഹാനാമോ സക്കോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം ചതുമാസം [ചതുമ്മാസം (സീ॰) ചാതുമാസം (സ്യാ॰)] ഭേസജ്ജേന പവാരേതു"ന്തി. "സാധു സാധു , മഹാനാമ! തേന ഹി ത്വം, മഹാനാമ, സങ്ഘം ചതുമാസം ഭേസജ്ജേന പവാരേഹീ"തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചതുമാസം ഭേസജ്ജപ്പച്ചയപവാരണം സാദിതുന്തി.

൩൦൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ മഹാനാമം സക്കം പരിത്തം ഭേസജ്ജം വിഞ്ഞാപേന്തി. തഥേവ മഹാനാമസ്സ സക്കസ്സ ഭേസജ്ജം ഉസ്സന്നം ഹോതി. ദുതിയമ്പി ഖോ മഹാനാമോ സക്കോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ മഹാനാമോ സക്കോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം അപരമ്പി ചതുമാസം ഭേസജ്ജേന പവാരേതു"ന്തി. "സാധു സാധു, മഹാനാമ! തേന ഹി ത്വം, മഹാനാമ, സങ്ഘം അപരമ്പി ചതുമാസം ഭേസജ്ജേന പവാരേഹീ"തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പുന പവാരണമ്പി സാദിതുന്തി.

൩൦൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ മഹാനാമം സക്കം പരിത്തംയേവ ഭേസജ്ജം വിഞ്ഞാപേന്തി. തഥേവ മഹാനാമസ്സ സക്കസ്സ ഭേസജ്ജം ഉസ്സന്നം ഹോതി. തതിയമ്പി ഖോ മഹാനാമോ സക്കോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ മഹാനാമോ സക്കോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം യാവജീവം ഭേസജ്ജേന പവാരേതു"ന്തി. "സാധു സാധു, മഹാനാമ! തേന ഹി ത്വം, മഹാനാമ, സങ്ഘം യാവജീവം ഭേസജ്ജേന പവാരേഹീ"തി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നിച്ചപവാരണമ്പി സാദിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ദുന്നിവത്ഥാ ഹോന്തി ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ. മഹാനാമോ സക്കോ വത്താ ഹോതി - "കിസ്സ തുമ്ഹേ, ഭന്തേ, ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ? നനു നാമ പബ്ബജിതേന സുനിവത്ഥേന ഭവിതബ്ബം സുപാരുതേന ആകപ്പസമ്പന്നേനാ"തി? ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ മഹാനാമേ സക്കേ ഉപനന്ധിംസു. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "കേന നു ഖോ മയം ഉപായേന മഹാനാമം സക്കം മങ്കു കരേയ്യാമാ"തി? അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "മഹാനാമേന ഖോ, ആവുസോ, സക്കേന സങ്ഘോ ഭേസജ്ജേന പവാരിതോ. ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, മഹാനാമം സക്കം സപ്പിം വിഞ്ഞാപേമാ"തി. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ യേന മഹാനാമോ സക്കോ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ മഹാനാമം സക്കം ഏതദവോചും - "ദോണേന, ആവുസോ, സപ്പിനാ അത്ഥോ"തി. "അജ്ജണ്ഹോ, ഭന്തേ, ആഗമേഥ. മനുസ്സാ വജം ഗതാ സപ്പിം ആഹരിതും. കാലം ആഹരിസ്സഥാ"തി [കാലേ ഹരിസ്സഥാതി (സ്യാ॰)].

ദുതിയമ്പി ഖോ...പേ॰... തതിയമ്പി ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ മഹാനാമം സക്കം ഏതദവോചും - ''ദോണേന, ആവുസോ, സപ്പിനാ അത്ഥോ''തി. ''അജ്ജണ്ഹോ, ഭന്തേ, ആഗമേഥ. മനുസ്സാ വജം ഗതാ സപ്പിം ആഹരിതും. കാലം ആഹരിസ്സഥാ''തി. ''കിം പന തയാ, ആവുസോ, അദാതുകാമേന പവാരിതേന, യം ത്വം പവാരേത്വാ ന ദേസീ''തി! അഥ ഖോ മഹാനാമോ സക്കോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ - 'അജ്ജണ്ഹോ, ഭന്തേ, ആഗമേഥാ'തി വുച്ചമാനാ നാഗമേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ മഹാനാമസ്സ സക്കസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ മഹാനാമേന സക്കേന - 'അജ്ജണ്ഹോ, ഭന്തേ, ആഗമേഥാ'തി വുച്ചമാനാ നാഗമേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, മഹാനാമേന സക്കേന - ''അജ്ജണ്ഹോ, ഭന്തേ, ആഗമേഥാ''തി വുച്ചമാനാ നാഗമേഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, മഹാനാമേന സക്കേന - ''അജ്ജണ്ഹോ, ഭന്തേ ആഗമേഥാ''തി വുച്ചമാനാ നാഗമേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൦൬. **''അഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ചതുമാസപ്പച്ചയപവാരണാ സാദിതബ്ബാ , അഞ്ഞത്ര പുനപവാരണായ, അഞ്ഞത്ര നിച്ചപവാരണായ; തതോ ചേ ഉത്തരി സാദിയേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൩൦൭. **അഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ചതുമാസപ്പച്ചയപവാരണാ സാദിതബ്ബാ**തി ഗിലാനപ്പച്ചയപവാരണാ സാദിതബ്ബാ.

പുനപവാരണാപി സാദിതബ്ബാതി യദാ ഗിലാനോ ഭവിസ്സാമി തദാ വിഞ്ഞാപേസ്സാമീതി.

നിച്ചപവാരണാപി സാദിതബ്ബാതി യദാ ഗിലാനോ ഭവിസ്സാമി തദാ വിഞ്ഞാപേസ്സാമീതി.

തതോ ചേ ഉത്തരി സാദിയേയ്യാതി അത്ഥി പവാരണാ ഭേസജ്ജപരിയന്താ ന രത്തിപരിയന്താ, അത്ഥി പവാരണാ രത്തിപരിയന്താ ന ഭേസജ്ജപരിയന്താ, അത്ഥി പവാരണാ ഭേസജ്ജപരിയന്താ ച രത്തിപരിയന്താ ച, അത്ഥി പവാരണാ നേവ ഭേസജ്ജപരിയന്താ ന രത്തിപരിയന്താ.

ഭേസജ്ജപരിയന്താ നാമ ഭേസജ്ജാനി പരിഗ്ഗഹിതാനി ഹോന്തി - ''ഏത്തകേഹി ഭേസജ്ജേഹി പവാരേമീ''തി. **രത്തിപരിയന്താ** നാമ രത്തിയോ പരിഗ്ഗഹിതായോ ഹോന്തി - ''ഏത്തകാസു രത്തീസു പവാരേമീ''തി. **ഭേസജ്ജപരിയന്താ ച രത്തിപരിയന്താ ച** നാമ ഭേസജ്ജാനി ച പരിഗ്ഗഹിതാനി ഹോന്തി രത്തിയോ ച പരിഗ്ഗഹിതായോ ഹോന്തി - ''ഏത്തകേഹി ഭേസജ്ജേഹി ഏത്തകാസു രത്തീസു പവാരേമീ''തി. **നേവ ഭേസജ്ജപരിയന്താ ന രത്തിപരിയന്താ** നാമ ഭേസജ്ജാനി ച അപരിഗ്ഗഹിതാനി ഹോന്തി രത്തിയോ ച അപരിഗ്ഗഹിതായോ ഹോന്തി.

൩൦൬. ഭേസജ്ജപരിയന്തേ - യേഹി ഭേസജ്ജേഹി പവാരിതോ ഹോതി താനി ഭേസജ്ജാനി ഠപേത്വാ അഞ്ഞാനി ഭേസജ്ജാനി വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. രത്തിപരിയന്തേ - യാസു രത്തീസു പവാരിതോ ഹോതി, താ രത്തിയോ ഠപേത്വാ അഞ്ഞാസു രത്തീസു വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഭേസജ്ജപരിയന്തേ ച രത്തിപരിയന്തേ ച - യേഹി ഭേസജ്ജേഹി പവാരിതോ ഹോതി, താനി ഭേസജ്ജാനി ഠപേത്വാ യാസു രത്തീസു പവാരിതോ ഹോതി, താ രത്തിയോ ഠപേത്വാ അഞ്ഞാനി ഭേസജ്ജാനി അഞ്ഞാസു രത്തീസു വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. നേവ ഭേസജ്ജപരിയന്തേ ന രത്തിപരിയന്തേ, അനാപത്തി.

൩൦൯. ന ഭേസജ്ജേന കരണീയേന [കരണീയേ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഭേസജ്ജം വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഞ്ഞേന ഭേസജ്ജേന കരണീയേന അഞ്ഞം ഭേസജ്ജം വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. തതുത്തരി തതുത്തരിസഞ്ഞീ ഭേസജ്ജം വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. തതുത്തരി വേമതികോ ഭേസജ്ജം വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. തതുത്തരി നതതുത്തരിസഞ്ഞീ ഭേസജ്ജം വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നതതുത്തരി തതുത്തരിസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നതതുത്തരി വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നതതുത്തരി നതതുത്തരിസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൧൦. അനാപത്തി യേഹി ഭേസജ്ജേഹി പവാരിതോ ഹോതി താനി ഭേസജ്ജാനി വിഞ്ഞാപേതി, യാസു രത്തീസു പവാരിതോ ഹോതി താസു രത്തീസു വിഞ്ഞാപേതി , ''ഇമേഹി തയാ ഭേസജ്ജേഹി പവാരിതാമ്ഹ , അമ്ഹാകഞ്ച ഇമിനാ ച ഇമിനാ ച ഭേസജ്ജേന അത്ഥോ''തി ആചിക്ഖിത്വാ വിഞ്ഞാപേതി, ''യാസു തയാ രത്തീസു പവാരിതാമ്ഹ തായോ ച രത്തിയോ വീതിവത്താ അമ്ഹാകഞ്ച ഭേസജ്ജേന അത്ഥോ''തി ആചിക്ഖിത്വാ വിഞ്ഞാപേതി, ഞാതകാനം പവാരിതാനം, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ, അത്തനോ ധനേന, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

മഹാനാമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം സത്തമം.

൮. ഉയ്യുത്തസേനാസിക്ഖാപദം

൩൧൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന രാജാ പസേനദി കോസലോ സേനായ അബ്ഭുയ്യാതോ ഹോതി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉയ്യുത്തം സേനം ദസ്സനായ അഗമംസു. അദ്ദസാ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തേ. ദിസ്വാന പക്കോസാപേത്വാ ഏതദവോച - ''കിസ്സ തുമ്ഹേ, ഭന്തേ, ആഗതത്ഥാ''തി? ''മഹാരാജാനം മയം ദട്ഠുകാമാ'' [മഹാരാജ മഹാരാജാനം മയം ദട്ഠുകാമാ (ക॰)] തി. ''കിം, ഭന്തേ, മം ദിട്ഠേന യുദ്ധാഭിനന്ദിനം [യുദ്ധാഭിനന്ദിനാ (ക॰)]; നനു ഭഗവാ പസ്സിതബ്ബോ''തി? മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഉയ്യുത്തം സേനം ദസ്സനായ ആഗച്ഛിസ്സന്തി! അമ്ഹാകമ്പി അലാഭാ, അമ്ഹാകമ്പി ദുല്ലദ്ധം, യേ മയം ആജീവസ്സ ഹേതു പുത്തദാരസ്സ കാരണാ സേനായ ആഗച്ഛാമാ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ

ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉയ്യുത്തം സേനം ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സന്തീ’’തി…പേ॰… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഉയ്യുത്തം സേനം ദസ്സനായ ഗച്ഛഥാതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഉയ്യുത്തം സേനം ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

‘‘യോ പന ഭിക്ഖു ഉയ്യുത്തം സേനം ദസ്സനായ ഗച്ഛേയ്യ, പാചിത്തിയ’’ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൩൧൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ മാതുലോ സേനായ ഗിലാനോ ഹോതി . സോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - ‘‘അഹഞ്ഹി സേനായ ഗിലാനോ. ആഗച്ഛതു ഭദന്തോ. ഇച്ഛാമി ഭദന്തസ്സ ആഗത’’ന്തി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ‘‘ഭഗവതാ സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം - ‘ന ഉയ്യുത്തം സേനം ദസ്സനായ ഗന്തബ്ബ’ന്തി. അയഞ്ച മേ മാതുലോ സേനായ ഗിലാനോ. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ’’ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തഥാരൂപപ്പച്ചയാ സേനായ ഗന്തും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൧൩. ‘‘യോ പന ഭിക്ഖു ഉയ്യുത്തം സേനം ദസ്സനായ ഗച്ഛേയ്യ, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, പാചിത്തിയ’’ന്തി.

൩൧൪. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഉയ്യുത്താ നാമ സേനാ ഗാമതോ നിക്ഖമിത്വാ നിവിട്ഠാ വാ ഹോതി പയാതാ വാ.

സേനാ നാമ ഹത്ഥീ അസ്സാ രഥാ പത്തീ. ദ്വാദസപുരിസോ ഹത്ഥീ, തിപുരിസോ അസ്സോ, ചതുപുരിസോ രഥോ, ചത്താരോ പുരിസാ സരഹത്ഥാ പത്തി. ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതോ പസ്സതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വിജഹിത്വാ പുനപ്പുനം പസ്സതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപപ്പച്ചയാതി ഠപേത്വാ തഥാരൂപപ്പച്ചയം.

൩൧൫. ഉയ്യുത്തേ ഉയ്യുത്തസഞ്ഞീ ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉയ്യുത്തേ വേമതികോ ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉയ്യുത്തേ അനുയ്യുത്തസഞ്ഞീ ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏകമേകം ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതോ പസ്സതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വിജഹിത്വാ പുനപ്പുനം പസ്സതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുയ്യുത്തേ ഉയ്യുത്തസഞ്ഞീ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുയ്യുത്തേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുയ്യുത്തേ അനുയ്യുത്തസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൧൬. അനാപത്തി ആരാമേ ഠിതോ പസ്സതി, ഭിക്ഖുസ്സ ഠിതോകാസം വാ നിസിന്നോകാസം വാ നിപന്നോകാസം വാ ആഗച്ഛതി, പടിപഥം ഗച്ഛന്തോ പസ്സതി, തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഉയ്യുത്തസേനാസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം അട്ഠമം.

൯. സേനാവാസസിക്ഖാപദം

൩൧൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സതി കരണീയേ സേനം ഗന്ത്വാ അതിരേകതിരത്തം സേനായ വസന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സേനായ വസിസ്സന്തി! അമ്ഹാകമ്പി അലാഭാ, അമ്ഹാകമ്പി ദുല്ലദ്ധം, യേ മയം ആജീവസ്സ ഹേതു പുത്തദാരസ്സ കാരണാ സേനായ പടിവസാമാ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അതിരേകതിരത്തം സേനായ വസിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അതിരേകതിരത്തം സേനായ വസഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, അതിരേകതിരത്തം സേനായ വസിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൧൮. **''സിയാ ച തസ്സ ഭിക്ഖുനോ കോചിദേവ പച്ചയോ സേനം ഗമനായ, ദിരത്തതിരത്തം തേന ഭിക്ഖുനാ സേനായ വസിതബ്ബം. തതോ ചേ ഉത്തരിം വസേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൩൧൯. **സിയാ ച തസ്സ ഭിക്ഖുനോ കോചിദേവ പച്ചയോ സേനം ഗമനായാ**തി സിയാ പച്ചയോ സിയാ കരണീയം.

ദിരത്തതിരത്തം തേന ഭിക്ഖുനാ സേനായ വസിതബ്ബന്തി ദ്വേതിസ്സോ രത്തിയോ വസിതബ്ബം.

തതോ ചേ ഉത്തരി വസേയ്യാതി ചതുത്ഥേ ദിവസേ അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേ സേനായ വസതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൩൨൦. അതിരേകതിരത്തേ അതിരേകസഞ്ഞീ സേനായ വസതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അതിരേകതിരത്തേ വേമതികോ സേനായ വസതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അതിരേകതിരത്തേ ഊനകസഞ്ഞീ സേനായ വസതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഊനകതിരത്തേ അതിരേകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകതിരത്തേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകതിരത്തേ ഊനകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൨൧. അനാപത്തി ദ്വേതിസ്സോ രത്തിയോ വസതി, ഊനകദ്വേതിസ്സോ രത്തിയോ വസതി, ദ്വേ രത്തിയോ വസിത്വാ തതിയായ രത്തിയാ പുരാരുണാ നിക്ഖമിത്വാ പുന വസതി, ഗിലാനോ വസതി, ഗിലാനസ്സ കരണീയേന വസതി, സേനാ വാ പടിസേനായ രുദ്ധാ ഹോതി, കേനചി പലിബുദ്ധോ ഹോതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സേനാവാസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം നവമം.

൧൦. ഉയ്യോധികസിക്ഖാപദം

൩൨൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ദിരത്തതിരത്തം സേനായ വസമാനാ ഉയ്യോധികമ്പി ബലഗ്ഗമ്പി സേനാബ്യൂഹമ്പി അനീകദസ്സനമ്പി ഗച്ഛന്തി. അഞ്ഞതരോപി ഛബ്ബഗ്ഗിയോ ഭിക്ഖു ഉയ്യോധികം ഗന്ത്വാ കണ്ഡേന പടിവിദ്ധോ ഹോതി. മനുസ്സാ തം ഭിക്ഖും ഉപ്പണ്ഡേസും - ''കച്ചി, ഭന്തേ, സുയുദ്ധം അഹോസി, കതി തേ ലക്ഖാനി ലദ്ധാനീ''തി? സോ ഭിക്ഖു തേഹി മനുസ്സേഹി ഉപ്പണ്ഡീയമാനോ മങ്കു അഹോസി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഉയ്യോധികം ദസ്സനായ ആഗച്ഛിസ്സന്തി! അമ്ഹാകമ്പി അലാഭാ, അമ്ഹാകമ്പി ദുല്ലദ്ധം, യേ മയം ആജീവസ്സ ഹേതു പുത്തദാരസ്സ കാരണാ ഉയ്യോധികം ആഗച്ഛാമാ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം . യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ… പേ… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉയ്യോധികം ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സന്തീ''തി…പേ… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഉയ്യോധികം ദസ്സനായ ഗച്ഛഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഉയ്യോധികം ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ , ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൨൩. **''ദിരത്തതിരത്തം ചേ ഭിക്ഖു സേനായ വസമാനോ ഉയ്യോധികം വാ ബലഗ്ഗം വാ സേനാബ്യൂഹം വാ അനീകദസ്സനം വാ ഗച്ഛേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൩൨൪. **ദിരത്തതിരത്തം ചേ ഭിക്ഖു സേനായ വസമാനോ**തി ദ്വേതിസ്സോ രത്തിയോ വസമാനോ.

ഉയ്യോധികം നാമ യത്ഥ സമ്പഹാരോ ദിസ്സതി.

ബലഗ്ഗം നാമ ഏത്തകാ ഹത്ഥീ, ഏത്തകാ അസ്സാ, ഏത്തകാ രഥാ, ഏത്തകാ പത്തീ.

സേനാബ്യൂഹം നാമ ഇതോ ഹത്ഥീ ഹോന്തു, ഇതോ അസ്സാ ഹോന്തു, ഇതോ രഥാ ഹോന്തു, ഇതോ പത്തികാ ഹോന്തു.

അനീകം നാമ ഹത്ഥാനീകം, അസ്സാനീകം , രഥാനീകം, പത്താനീകം. തയോ ഹത്ഥീ പച്ഛിമം ഹത്ഥാനീകം, തയോ അസ്സാ പച്ഛിമം അസ്സാനീകം, തയോ രഥാ പച്ഛിമം രഥാനീകം, ചത്താരോ പുരിസാ സരഹത്ഥാ പത്തി പച്ഛിമം പത്താനീകം. ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതോ പസ്സതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വിജഹിത്വാ പുനപ്പുനം പസ്സതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏകമേകം ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതോ പസ്സതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വിജഹിത്വാ പുനപ്പുനം പസ്സതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൩൨൭. അനാപത്തി ആരാമേ ഠിതോ പസ്സതി, ഭിക്ഖുസ്സ ഠിതോകാസം വാ നിസിന്നോകാസം വാ നിപന്നോകാസം വാ ആഗന്ത്വാ സമ്പഹാരോ ദിസ്സതി, പടിപഥം ഗച്ഛന്തോ പസ്സതി, സതി കരണീയേ ഗന്ത്വാ പസ്സതി , ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഉയ്യോധികസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദസമം.

അചേലകവഗ്ഗോ പഞ്ചമോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

പൂവം കഥോപനന്ദസ്സ, തയംപട്ഠാകമേവ ച;
മഹാനാമോ പസേനദി, സേനാവിദ്ധോ ഇമേ ദസാതി [അചേലകം ഉയ്യോജഞ്ച, സഭോജനം ദുവേ രഹോ; സഭത്തകഞ്ച ഭേസജ്ജം, ഉയ്യുത്തം സേനുയ്യോധികം].

൬. സുരാപാനവഗ്ഗോ

൧. സുരാപാനസിക്ഖാപദം

൩൨൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ചേതിയേസു ചാരികം ചരമാനോ യേന ഭദ്ദവതികാ തേന പായാസി. അദ്ദസംസു ഖോ ഗോപാലകാ പസുപാലകാ കസ്സകാ പഥാവിനോ ഭഗവന്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''മാ ഖോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ അമ്ബതിത്ഥം അഗമാസി. അമ്ബതിത്ഥേ, ഭന്തേ, ജടിലസ്സ അസ്സമേ നാഗോ പടിവസതി ഇദ്ധിമാ ആസിവിസോ [ആസീവിസോ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഘോരവിസോ. സോ ഭഗവന്തം മാ വിഹേഠേസീ''തി. ഏവം വുത്തേ ഭഗവാ തുണ്ഹീ അഹോസി. ദുതിയമ്പി ഖോ... പേ॰... തതിയമ്പി ഖോ ഗോപാലകാ പസുപാലകാ കസ്സകാ പഥാവിനോ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''മാ ഖോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ അമ്ബതിത്ഥം അഗമാസി. അമ്ബതിത്ഥേ, ഭന്തേ, ജടിലസ്സ അസ്സമേ നാഗോ പടിവസതി ഇദ്ധിമാ ആസിവിസോ ഘോരവിസോ. സോ ഭഗവന്തം മാ വിഹേഠേസീ''തി. തതിയമ്പി ഖോ ഭഗവാ തുണ്ഹീ അഹോസി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ഭദ്ദവതികാ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ഭദ്ദവതികായം വിഹരതി . അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാഗതോ യേന അമ്ബതിത്ഥസ്സ [അമ്ബതിത്ഥകസ്സ (സീ॰),

അമ്ബതിത്ഥം (സ്യാ॰)] ജടിലസ്സ അസ്സമോ തേനുപസങ്കമി ; ഉപസങ്കമിത്വാ അഗ്യാഗാരം പവിസിത്വാ തിണസന്ഥാരകം പഞ്ഞപേത്വാ നിസീദി പല്ലങ്കം ആഭുജിത്വാ ഉജും കായം പണിധായ പരിമുഖം സതിം ഉപട്ഠപേത്വാ. അദ്ദസാ ഖോ സോ നാഗോ ആയസ്മന്തം സാഗതം പവിട്ഠം . ദിസ്വാന ദുമ്മനോ [ദുക്ഖീ ദുമ്മനോ (സീ॰ സ്യാ॰)] പധൂപായി [പധൂപാസി (സ്യാ॰ ക॰)]. ആയസ്മാപി സാഗതോ പധൂപായി [പധൂപാസി (സ്യാ॰ ക॰)]. അഥ ഖോ സോ നാഗോ മക്ഖം അസഹമാനോ പജ്ജലി. ആയസ്മാപി സാഗതോ തേജോധാതും സമാപജ്ജിത്വാ പജ്ജലി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാഗതോ തസ്സ നാഗസ്സ തേജസാ തേജം പരിയാദിയിത്വാ യേന ഭദ്ദവതികാ തേനുപസങ്കമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭദ്ദവതികായം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന കോസമ്ബീ തേന ചാരികം പക്കാമി. അസ്സോസും ഖോ കോസമ്ബികാ ഉപാസകാ - ''അയ്യോ കിര സാഗതോ അമ്ബതിത്ഥികേന നാഗേന സദ്ധിം സങ്ഗാമേസീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന കോസമ്ബീ തദവസരി. അഥ ഖോ കോസമ്ബികാ ഉപാസകാ ഭഗവതോ പച്ചുഗ്ഗമനം കരിത്വാ യേനായസ്മാ സാഗതോ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം സാഗതം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠംസു. ഏകമന്തം ഠിതാ ഖോ കോസമ്ബികാ ഉപാസകാ ആയസ്മന്തം സാഗതം ഏതദവോചും - ''കിം, ഭന്തേ, അയ്യാനം ദുല്ലഭഞ്ച മനാപഞ്ച, കിം പടിയാദേമാ''തി? ഏവം വുത്തേ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കോസമ്ബികേ ഉപാസകേ ഏതദവോചും - ''അത്ഥാവുസോ, കാപോതികാ നാമ പസന്നാ ഭിക്ഖൂനം ദുല്ലഭാ ച മനാപാ ച, തം പടിയാദേഥാ''തി. അഥ ഖോ കോസമ്ബികാ ഉപാസകാ ഘരേ ഘരേ കാപോതികം പസന്നം പടിയാദേത്വാ ആയസ്മന്തം സാഗതം പിണ്ഡായ പവിട്ഠം ദിസ്വാന ആയസ്മന്തം സാഗതം ഏതദവോചും - ''പിവതു, ഭന്തേ, അയ്യോ സാഗതോ കാപോതികം പസന്നം, പിവതു , ഭന്തേ, അയ്യോ സാഗതോ കാപോതികം പസന്ന''ന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാഗതോ ഘരേ ഘരേ കാപോതികം പസന്നം പിവിത്വാ നഗരമ്ഹാ നിക്ഖമന്തോ നഗരദ്വാരേ പരിപതി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ സമ്ബഹുലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം നഗരമ്ഹാ നിക്ഖമന്തോ അദ്ദസ ആയസ്മന്തം സാഗതം നഗരദ്വാരേ പരിപതന്തം. ദിസ്വാന ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ഗണ്ഹഥ, ഭിക്ഖവേ, സാഗത''ന്തി. ''ഏവം, ഭന്തേ''തി ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ ആയസ്മന്തം സാഗതം ആരാമം നേത്വാ യേന ഭഗവാ തേന സീസം കത്വാ നിപാതേസും. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാഗതോ പരിവത്തിത്വാ യേന ഭഗവാ തേന പാദേ കരിത്വാ സേയ്യം കപ്പേസി . അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''നനു, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ സാഗതോ തഥാഗതേ സഗാരവോ അഹോസി സപ്പതിസ്സോ''തി ? ''ഏവം, ഭന്തേ''. ''അപി നു ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സാഗതോ ഏതരഹി തഥാഗതേ സഗാരവോ സപ്പതിസ്സോ''തി? ''നോ ഹേതം, ഭന്തേ''. ''നനു, ഭിക്ഖവേ, സാഗതോ അമ്ബതിത്ഥികേന നാഗേന [ഡേഡ്ഡുഭേനാപി (സീ॰ സ്യാ॰)] സദ്ധിം സങ്ഗാമേസീ''തി? ''ഏവം, ഭന്തേ''. ''അപി നു ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സാഗതോ ഏതരഹി പഹോതി നാഗേന സദ്ധിം സങ്ഗാമേതു''ന്തി? ''നോ ഹേതം, ഭന്തേ''. ''അപി നു ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തം പാതബ്ബം യം പിവിത്വാ വിസഞ്ഞീ അസ്സാ''തി? ''നോ ഹേതം, ഭന്തേ''. ''അനനുച്ഛവികം, ഭിക്ഖവേ, സാഗതസ്സ അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, സാഗതോ

മജ്ജം പിവിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰...
ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൨൭. **“സുരാമേരയപാനേ പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൩൨൮. **സുരാ** നാമ പിട്ഠസുരാ പൂവസുരാ ഓദനസുരാ കിണ്ണപക്ഖിത്താ സമ്ഭാരസംയുത്താ.

മേരയോ നാമ പുപ്ഫാസവോ ഫലാസവോ മധ്വാസവോ ഗുളാസവോ സമ്ഭാരസംയുത്തോ.

പിവേയ്യാതി അന്തമസോ കുസഗ്ഗേനപി പിവതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

മജ്ജേ മജ്ജസഞ്ഞീ പിവതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മജ്ജേ വേമതികോ പിവതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മജ്ജേ അമജ്ജസഞ്ഞീ പിവതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അമജ്ജേ മജ്ജസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമജ്ജേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമജ്ജേ അമജ്ജസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൨൯. അനാപത്തി അമജ്ജഞ്ച ഹോതി മജ്ജവണ്ണം മജ്ജഗന്ധം മജ്ജരസം തം പിവതി, സൂപസമ്പാകേ, മംസസമ്പാകേ, തേലസമ്പാകേ, ആമലകഫാണിതേ, അമജ്ജം അരിട്ഠം പിവതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സുരാപാനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. അങ്ഗുലിപതോദകസിക്ഖാപദം

൩൩൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സത്തരസവഗ്ഗിയം ഭിക്ഖും അങ്ഗുലിപതോദകേന ഹാസേസും. സോ ഭിക്ഖു ഉത്തന്തോ അനസ്സാസകോ കാലമകാസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖും അങ്ഗുലിപതോദകേന ഹാസേസ്സന്തീ’’തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖും അങ്ഗുലിപതോദകേന ഹാസേഥാതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖും അങ്ഗുലിപതോദകേന ഹാസേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൩൧. **“അങ്ഗുലിപതോദകേ പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൩൩൨. **അങ്ഗുലിപതോദകോ** നാമ [അങ്ഗുലിപതോദകോ നാമ അങ്ഗുലിയാപി തുദന്തി (സ്യാ॰)] ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഹസാധിപ്പായോ [ഹസ്സാധിപ്പായോ (സീ॰ സ്യാ॰)] കായേന കായം ആമസതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ അങ്ഗുലിപതോദകേന ഹാസേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ

അങ്ഗുലിപതോദകേന ഹാസേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ അങ്ഗുലിപതോദകേന ഹാസേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൩൩൩. അനുപസമ്പന്നം കായേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൩൩൪. അനാപത്തി ന ഹസാധിപ്പായോ, സതി കരണീയേ ആമസതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അങ്ഗുലിപതോദകസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. ഹസധമ്മസിക്ഖാപദം

൩൩൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അചിരവതിയാ നദിയാ ഉദകേ കീളന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന രാജാ പസേനദി കോസലോ മല്ലികായ ദേവിയാ സദ്ധിം ഉപരിപാസാദവരഗതോ ഹോതി. അദ്ദസാ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ സത്തരസവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അചിരവതിയാ നദിയാ ഉദകേ കീളന്തേ. ദിസ്വാന മല്ലികം ദേവിം ഏതദവോച - ''ഏതേ തേ, മല്ലികേ, അരഹന്തോ ഉദകേ കീളന്തീ''തി. ''നിസ്സംസയം ഖോ, മഹാരാജ, ഭഗവതാ സിക്ഖാപദം അപഞ്ഞത്തം. തേ വാ ഭിക്ഖൂ അപ്പകതഞ്ഞുനോ''തി. അഥ ഖോ രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ അഹം ഉപായേന ഭഗവതോ ച ന ആരോചേയ്യം, ഭഗവാ ച ജാനേയ്യ ഇമേ ഭിക്ഖൂ ഉദകേ കീളിതാ''തി? അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ സത്തരസവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ പക്കോസാപേത്വാ മഹന്തം ഗുളപിണ്ഡം അദാസി - ''ഇമം, ഭന്തേ, ഗുളപിണ്ഡം ഭഗവതോ ദേഥാ''തി. സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തം ഗുളപിണ്ഡം ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''ഇമം, ഭന്തേ, ഗുളപിണ്ഡം രാജാ പസേനദി കോസലോ ഭഗവതോ ദേതീ''തി. ''കഹം പന തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, രാജാ അദ്ദസാ''തി. ''അചിരവതിയാ നദിയാ, ഭഗവാ, ഉദകേ കീളന്തേ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഉദകേ കീളിസ്സഥ! നേതം , മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൩൬. **“ഉദകേ ഹസധമ്മേ** [ഹസ്സധമ്മേ (സീ॰ സ്യാ॰)] **പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൩൩൭. **ഉദകേ ഹസധമ്മോ** നാമ ഉപരിഗോപ്ഫകേ ഉദകേ ഹസാധിപ്പായോ നിമുജ്ജതി വാ ഉമ്മുജ്ജതി വാ പലവതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൩൩൮. ഉദകേ ഹസധമ്മേ ഹസധമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉദകേ ഹസധമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉദകേ ഹസധമ്മേ അഹസധമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഹേട്ഠാഗോപ്ഫകേ ഉദകേ കീളതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉദകേ നാവായ കീളതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഹത്ഥേന വാ പാദേന വാ കട്ഠേന വാ കഠലായ വാ ഉദകം പഹരതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഭാജനഗതം ഉദകം വാ കഞ്ജികം വാ ഖീരം വാ തക്കം വാ രജനം വാ പസ്സാവം വാ ചിക്ഖല്ലം വാ കീളതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഉദകേ അഹസധമ്മേ ഹസധമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉദകേ അഹസധമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉദകേ അഹസധമ്മേ അഹസധമ്മസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൩൯. അനാപത്തി ന ഹസാധിപ്പായോ, സതി കരണീയേ ഉദകം ഓതരിത്വാ നിമുജ്ജതി വാ ഉമ്മുജ്ജതി വാ പലവതി വാ, പാരം ഗച്ഛന്തോ നിമുജ്ജതി വാ ഉമ്മുജ്ജതി വാ പലവതി വാ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഹസധമ്മസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. അനാദരിയസിക്ഖാപദം

൩൪൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ഘോസിതാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഛന്നോ അനാചാരം ആചരതി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - “മാവുസോ ഛന്ന, ഏവരൂപം അകാസി. നേതം കപ്പതീ”തി. സോ അനാദരിയം പടിച്ച കരോതിയേവ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഛന്നോ അനാദരിയം കരിസ്സതീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഛന്ന, അനാദരിയം കരോസീതി ? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, അനാദരിയം കരിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൪൧. **“അനാദരിയേ പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൩൪൨. **അനാദരിയം** നാമ ദ്വേ അനാദരിയാനി - പുഗ്ഗലാനാദരിയഞ്ച ധമ്മാനാദരിയഞ്ച.

പുഗ്ഗലാനാദരിയം നാമ ഉപസമ്പന്നേന പഞ്ഞത്തേന വുച്ചമാനോ - “അയം ഉക്ഖിത്തകോ വാ വമ്ഭിതോ വാ ഗരഹിതോ വാ, ഇമസ്സ വചനം അകതം ഭവിസ്സതീ”തി അനാദരിയം കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ധമ്മാനാദരിയം നാമ ഉപസമ്പന്നേന പഞ്ഞത്തേന വുച്ചമാനോ "കഥായം നസ്സേയ്യ വാ വിനസ്സേയ്യ വാ അന്തരധായേയ്യ വാ", തം വാ ന സിക്ഖിതുകാമോ അനാദരിയം കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൩൮൩. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ അനാദരിയം കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ അനാദരിയം കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ അനാദരിയം കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അപഞ്ഞത്തേന വുച്ചമാനോ - "ഇദം ന സല്ലേഖായ ന ധുതത്ഥായ ന പാസാദികതായ ന അപചയായ ന വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തതീ"തി അനാദരിയം കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേന പഞ്ഞത്തേന വാ അപഞ്ഞത്തേന വാ വുച്ചമാനോ - "ഇദം ന സല്ലേഖായ ന ധുതത്ഥായ ന പാസാദികതായ ന അപചയായ ന വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തതീ"തി അനാദരിയം കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൩൮൪. അനാപത്തി - "ഏവം അമ്ഹാകം ആചരിയാനം ഉഗ്ഗഹോ പരിപുച്ഛാ"തി ഭണതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അനാദരിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. ഭിംസാപനസിക്ഖാപദം

൩൮൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സത്തരസവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഭിംസാപേന്തി. തേ ഭിംസാപീയമാനാ രോദന്തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - "കിസ്സ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, രോദഥാ"തി? "ഇമേ, ആവുസോ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അമ്ഹേ ഭിംസാപേന്തീ"തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖും ഭിംസാപേസ്സന്തീ"തി...പേ... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖും ഭിംസാപേഥാതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖും ഭിംസാപേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൮൬. **"യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും ഭിംസാപേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൩൮൭. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ... **ഭിക്ഖൂതി**...പേ... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുന്തി അഞ്ഞം ഭിക്ഖും.

ഭിംസാപേയ്യാതി ഉപസമ്പന്നോ ഉപസമ്പന്നം ഭിംസാപേതുകാമോ രൂപം വാ സദ്ദം വാ ഗന്ധം വാ രസം വാ ഫോട്ഠബ്ബം വാ ഉപസംഹരതി. ഭായേയ്യ വാ സോ ന വാ ഭായേയ്യ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ചോരകന്താരം വാ വാളകന്താരം വാ പിസാചകന്താരം വാ ആചിക്ഖതി. ഭായേയ്യ വാ സോ ന വാ ഭായേയ്യ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൩൮൮. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഭിംസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ ഭിംസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. 'ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഭിംസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നം ഭിംസാപേതുകാമോ രൂപം വാ സദ്ദം വാ ഗന്ധം വാ രസം വാ ഫോട്ഠബ്ബം വാ ഉപസംഹരതി. ഭായേയ്യ വാ സോ ന വാ ഭായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ചോരകന്താരം വാ വാളകന്താരം വാ പിസാചകന്താരം വാ ആചിക്ഖതി. ഭായേയ്യ വാ സോ ന വാ ഭായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൩൮൯. അനാപത്തി ന ഭിംസാപേതുകാമോ രൂപം വാ സദ്ദം വാ ഗന്ധം വാ രസം വാ ഫോട്ഠബ്ബം വാ ഉപസംഹരതി, ചോരകന്താരം വാ വാളകന്താരം വാ പിസാചകന്താരം വാ ആചിക്ഖതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഭിംസാപനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. ജോതികസിക്ഖാപദം

൩൯൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ഭഗ്ഗേസു വിഹരതി സുംസുമാരഗിരേ [സുംസുമാരഗിരേ (സീ॰ സ്യാ॰) സംസുമാരഗിരേ (ക॰)] ഭേസകളാവനേ മിഗദായേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഹേമന്തികേ കാലേ അഞ്ഞതരം മഹന്തം സുസിരകട്ഠം ജോതിം സമാദഹിത്വാ വിസിബ്ബേസും. തസ്മിഞ്ച സുസിരേ കണ്ഹസപ്പോ അഗ്ഗിനാ സന്തത്തോ നിക്ഖമിത്വാ ഭിക്ഖൂ പരിപാതേസി. ഭിക്ഖൂ തഹം തഹം ഉപധാവിംസു. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ ജോതിം സമാദഹിത്വാ വിസിബ്ബേസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ജോതിം സമാദഹിത്വാ വിസിബ്ബേന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ , മോഘപുരിസാ ജോതിം സമാദഹിത്വാ വിസിബ്ബേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യോ പന ഭിക്ഖു വിസിബ്ബനാപേക്ഖോ ജോതിം സമാദഹേയ്യ വാ സമാദഹാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൩൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഗിലാനാ ഹോന്തി. ഗിലാനപുച്ഛകാ ഭിക്ഖൂ ഗിലാനേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - "കച്ചാവുസോ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയ"ന്തി? "പുബ്ബേ മയം, ആവുസോ, ജോതിം സമാദഹിത്വാ വിസിബ്ബേമ; തേന നോ ഫാസു ഹോതി. ഇദാനി പന "ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്ത"ന്തി കുക്കുച്ചായന്താ ന വിസിബ്ബേമ, തേന നോ ന ഫാസു ഹോതീ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ജോതിം സമാദഹിത്വാ വാ സമാദഹാപേത്വാ വാ വിസിബ്ബേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യോ പന ഭിക്ഖു അഗിലാനോ വിസിബ്ബനാപേക്ഖോ ജോതിം സമാദഹേയ്യ വാ സമാദഹാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൩൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ പദീപേപി ജോതികേപി ജന്താഘരേപി കുക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തഥാരൂപപ്പച്ചയാ ജോതിം സമാദഹിതും സമാദഹാപേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൭. **"യോ പന ഭിക്ഖു അഗിലാനോ വിസിബ്ബനാപേക്ഖോ ജോതിം സമാദഹേയ്യ വാ സമാദഹാപേയ്യ വാ, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൩൮. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അഗിലാനോ നാമ യസ്സ വിനാ അഗ്ഗിനാ ഫാസു ഹോതി.

ഗിലാനോ നാമ യസ്സ വിനാ അഗ്ഗിനാ ന ഫാസു ഹോതി.

വിസിബ്ബനാപേക്ഖോതി തപ്പിതുകാമോ.

ജോതി നാമ അഗ്ഗി വുച്ചതി.

സമാദഹേയ്യാതി സയം സമാദഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സമാദഹാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ആണാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സകിം ആണത്തോ ബഹുകമ്പി സമാദഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞത്ര തഥാ രൂപപ്പച്ചയാതി ഠപേത്വാ തഥാരൂപപ്പച്ചയം.

൩൯. അഗിലാനോ അഗിലാനസഞ്ഞീ വിസിബ്ബനാപേക്ഖോ ജോതിം സമാദഹതി വാ സമാദഹാപേതി വാ, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗിലാനോ വേമതികോ വിസിബ്ബനാപേക്ഖോ ജോതിം സമാദഹതി വാ സമാദഹാപേതി വാ, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗിലാനോ ഗിലാനസഞ്ഞീ വിസിബ്ബനാപേക്ഖോ ജോതിം

സമാദഹതി വാ സമാദഹാപേതി വാ, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പടിലാതം ഉക്ഖിപതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനോ അഗിലാനസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനോ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനോ ഗിലാനസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൫൫. അനാപത്തി ഗിലാനസ്സ, അഞ്ഞേന കതം വിസിബ്ബേതി, വീതച്ചിതങ്ഗാരം വിസിബ്ബേതി, പദീപേ ജോതികേ ജന്താഘരേ തഥാരൂപപ്പച്ചയാ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ജോതികസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. നഹാനസിക്ഖാപദം

൩൫൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ തപോദേ നഹായന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന [അഥ ഖോ (സീ॰ സ്യാ॰)] രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ''സീസം നഹായിസ്സാമീ''തി തപോദം ഗന്ത്വാ - ''യാവായ്യാ നഹായന്തീ''തി ഏകമന്തം പടിമാനേസി. ഭിക്ഖൂ യാവ സമന്ധകാരാ നഹായിംസു. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ വികാലേ സീസം നഹായിത്വാ, നഗരദ്വാരേ ഥകിതേ ബഹിനഗരേ വസിത്വാ, കാലസ്സേവ അസമ്ഭിന്നേന വിലേപനേന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ഭഗവാ ഏതദവോച - ''കിസ്സ ത്വം, മഹാരാജ, കാലസ്സേവ ആഗതോ അസമ്ഭിന്നേന വിലേപനേനാ''തി? അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ രാജാനമ്പി പസ്സിത്വാ ന മത്തം ജാനിത്വാ നഹായന്തീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ രാജാനമ്പി പസ്സിത്വാ ന മത്തം ജാനിത്വാ നഹായിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''യോ പന ഭിക്ഖു ഓരേനദ്ധമാസം നഹായേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൩൫൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഉണ്ഹസമയേ പരിളാഹസമയേ കുക്കുച്ചായന്താ ന നഹായന്തി, സേദഗതേന ഗത്തേന സയന്തി. ചീവരമ്പി സേനാസനമ്പി ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി,

ഭിക്ഖവേ, ഉണ്ഹസമയേ പരിളാഹസമയേ ഓരേനദ്ധമാസം നഹായിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖു ഓരേനദ്ധമാസം നഹായേയ്യ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ദിയഡ്ഢോ മാസോ സേസോ ഗിമ്ഹാനന്തി [ഗിമ്ഹാനം (ഇതിപി)] **വസ്സാനസ്സ പഠമോ മാസോ ഇച്ചേതേ അഡ്ഢതേയ്യമാസാ ഉണ്ഹസമയോ പരിളാഹസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ”**തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൩൭൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഗിലാനാ ഹോന്തി. ഗിലാനപുച്ഛകാ ഭിക്ഖൂ ഗിലാനേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - “കച്ചാവുസോ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയ”ന്തി? “പുബ്ബേ മയം, ആവുസോ, ഓരേനദ്ധമാസം നഹായാമ, തേന നോ ഫാസു ഹോതി; ഇദാനി പന ‘‘ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്ത’’ന്തി കുക്കുച്ചായന്താ ന നഹായാമ, തേന നോ ന ഫാസു ഹോതീ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ഓരേനദ്ധമാസം നഹായിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖു ഓരേനദ്ധമാസം നഹായേയ്യ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ദിയഡ്ഢോ മാസോ സേസോ ഗിമ്ഹാനന്തി [ഗിമ്ഹാനം (ഇതിപി)] **വസ്സാനസ്സ പഠമോ മാസോ ഇച്ചേതേ അഡ്ഢതേയ്യമാസാ ഉണ്ഹസമയോ, പരിളാഹസമയോ, ഗിലാനസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ”**തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൩൭൨. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ നവകമ്മം കത്വാ കുക്കുച്ചായന്താ ന നഹായന്തി. തേ സേദഗതേന ഗത്തേന സയന്തി. ചീവരമ്പി സേനാസനമ്പി ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കമ്മസമയേ ഓരേനദ്ധമാസം നഹായിതും. ഏവഞ്ചേ പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖു ഓരേനദ്ധമാസം നഹായേയ്യ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ദിയഡ്ഢോ മാസോ സേസോ ഗിമ്ഹാനന്തി വസ്സാനസ്സ പഠമോ മാസോ ഇച്ചേതേ അഡ്ഢതേയ്യമാസാ ഉണ്ഹസമയോ, പരിളാഹസമയോ, ഗിലാനസമയോ, കമ്മസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ”തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൩൭൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അദ്ധാനം ഗന്ത്വാ കുക്കുച്ചായന്താ ന നഹായന്തി. തേ സേദഗതേന ഗത്തേന സയന്തി. ചീവരമ്പി സേനാസനമ്പി ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അദ്ധാനഗമനസമയേ ഓരേനദ്ധമാസം നഹായിതും. ഏവഞ്ചേ പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“യോ പന ഭിക്ഖു ഓരേനദ്ധമാസം നഹായേയ്യ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ദിയഡ്ഢോ മാസോ സേസോ ഗിമ്ഹാനന്തി വസ്സാനസ്സ പഠമോ

മാസോ ഇച്ചേതേ അഡ്ഢതേയ്യമാസാ ഉണ്ഹസമയോ, പരിളാഹസമയോ, ഗിലാനസമയോ, കമ്മസമയോ, അദ്ധാനഗമനസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ"തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൩൬൮. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ അജ്ഝോകാസേ ചീവരകമ്മം കരോന്താ സരജേന വാതേന ഓകിണ്ണാ ഹോന്തി. ദേവോ ച ഥോകം ഥോകം ഫുസായതി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ന നഹായന്തി, കിലിന്നേന ഗത്തേന സയന്തി. ചീവരമ്പി സേനാസനമ്പി ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വാതവുട്ഠിസമയേ ഓരേനദ്ധമാസം നഹായിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൬൯. "യോ പന ഭിക്ഖു ഓരേനദ്ധമാസം നഹായേയ്യ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, പാചിത്തിയം. തത്ഥായം സമയോ. ദിയഡ്ഢോ മാസോ സേസോ ഗിമ്ഹാനന്തി വസ്സാനസ്സ പഠമോ മാസോ ഇച്ചേതേ അഡ്ഢതേയ്യമാസാ ഉണ്ഹസമയോ, പരിളാഹസമയോ, ഗിലാനസമയോ, കമ്മസമയോ, അദ്ധാനഗമനസമയോ, വാതവുട്ഠിസമയോ - അയം തത്ഥ സമയോ"തി.

൩൭൦. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഓരേനദ്ധമാസന്തി ഊനകദ്ധമാസം.

നഹായേയ്യാതി ചുണ്ണേന വാ മത്തികായ വാ നഹായതി, പയോഗേ പയോഗേ ദുക്കടം. നഹാനപരിയോസാനേ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞത്ര സമയാതി ഠപേത്വാ സമയം.

ഉണ്ഹസമയോ നാമ ദിയഡ്ഢോ മാസോ സേസോ ഗിമ്ഹാനം. **പരിളാഹസമയോ** നാമ വസ്സാനസ്സ പഠമോ മാസോ "ഇച്ചേതേ അഡ്ഢതേയ്യമാസാ ഉണ്ഹസമയോ പരിളാഹസമയോ"തി നഹായിതബ്ബം.

ഗിലാനസമയോ നാമ യസ്സ വിനാ നഹാനേന ന ഫാസു ഹോതി. ഗിലാനസമയോതി നഹായിതബ്ബം.

കമ്മസമയോ നാമ അന്തമസോ പരിവേണമ്പി സമ്മട്ഠം ഹോതി. "കമ്മസമയോ"തി നഹായിതബ്ബം.

അദ്ധാനഗമനസമയോ നാമ "അദ്ധയോജനം ഗച്ഛിസ്സാമീ"തി നഹായിതബ്ബം, ഗച്ഛന്തേന നഹായിതബ്ബം, ഗതേന നഹായിതബ്ബം.

വാതവുട്ഠിസമയോ നാമ ഭിക്ഖൂ സരജേന വാതേന ഓകിണ്ണാ ഹോന്തി, ദ്വേ വാ തീണി വാ ഉദകഫുസിതാനി കായേ പതിതാനി ഹോന്തി. "വാതവുട്ഠിസമയോ"തി നഹായിതബ്ബം.

൩൬൭. ഊനകദ്ധമാസേ ഊനകസഞ്ഞീ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, നഹായതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഊനകദ്ധമാസേ വേമതികോ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, നഹായതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഊനകദ്ധമാസേ അതിരേകസഞ്ഞീ, അഞ്ഞത്ര സമയാ, നഹായതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അതിരേകദ്ധമാസേ ഊനകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അതിരേകദ്ധമാസേ വേമതികോ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അതിരേകദ്ധമാസേ അതിരേകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൬൮. അനാപത്തി സമയേ, അദ്ധമാസം നഹായതി, അതിരേകദ്ധമാസം നഹായതി, പാരം ഗച്ഛന്തോ നഹായതി, സബ്ബപച്ചന്തിമേസു ജനപദേസു, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

നഹാനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം സത്തമം.

൮. ദുബ്ബണ്ണകരണസിക്ഖാപദം

൩൬൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ ച പരിബ്ബാജകാ ച സാകേതാ സാവത്ഥിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. അന്തരാമഗ്ഗേ ചോരാ നിക്ഖമിത്വാ തേ അച്ഛിന്ദിംസു. സാവത്ഥിയാ രാജഭടാ നിക്ഖമിത്വാ തേ ചോരേ സഭണ്ഡേ ഗഹേത്വാ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പാഹേസും - ''ആഗച്ഛന്തു, ഭദന്താ, സകം സകം ചീവരം സഞ്ജാനിത്വാ ഗണ്ഹന്തൂ''തി. ഭിക്ഖൂ ന സഞ്ജാനന്തി. തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ അത്തനോ അത്തനോ ചീവരം ന സഞ്ജാനിസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖൂനം തദനുച്ഛവികം തദനുലോമികം ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമി ദസ അത്ഥവസേ പടിച്ച - സങ്ഘസുട്ഠുതായ, സങ്ഘഫാസുതായ...പേ॰... സദ്ധമ്മട്ഠിതിയാ, വിനയാനുഗ്ഗഹായ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൬൮. "നവം പന ഭിക്ഖുനാ ചീവരലാഭേന തിണ്ണം ദുബ്ബണ്ണകരണാനം അഞ്ഞതരം ദുബ്ബണ്ണകരണം ആദാതബ്ബം - നീലം വാ കദ്ദമം വാ കാളസാമം വാ. അനാദാ ചേ ഭിക്ഖു തിണ്ണം ദുബ്ബണ്ണകരണാനം അഞ്ഞതരം ദുബ്ബണ്ണകരണം നവം ചീവരം പരിഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൩൭൧. **നവം** നാമ അകതകപ്പം വുച്ചതി.

ചീവരം നാമ ഛന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം.

തിണ്ണം ദുബ്ബണ്ണകരണാനം അഞ്ഞതരം ദുബ്ബണ്ണകരണം ആദാതബ്ബന്തി അന്തമസോ കുസഗ്ഗേനപി ആദാതബ്ബം.

നീലം നാമ ദ്വേ നീലാനി - കംസനീലം, പലാസനീലം.

കദ്ദമോ നാമ ഓദകോ വുച്ചതി.

കാളസാമം നാമ യംകിഞ്ചി കാളസാമകം [കാളകം (സീ॰ സ്യാ॰)].

അനാദാ ചേ ഭിക്ഖു തിണ്ണം ദുബ്ബണ്ണകരണാനം അഞ്ഞതരം ദുബ്ബണ്ണകരണന്തി അന്തമസോ കുസഗ്ഗേനപി അനാദിയിത്വാ തിണ്ണം ദുബ്ബണ്ണകരണാനം അഞ്ഞതരം ദുബ്ബണ്ണകരണം നവം ചീവരം പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൩൭൦. അനാദിന്നേ അനാദിന്നസഞ്ഞീ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാദിന്നേ വേമതികോ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാദിന്നേ ആദിന്നസഞ്ഞീ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആദിന്നേ അനാദിന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആദിന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആദിന്നേ ആദിന്നസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൭൧. അനാപത്തിആദിയിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, കപ്പോ നട്ഠോ ഹോതി, കപ്പകതോകാസോ ജിണ്ണോ ഹോതി, കപ്പകതേന അകപ്പകതം സംസിബ്ബിതം ഹോതി, അഗ്ഗളേ അനുവാതേ പരിഭണ്ഡേ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുബ്ബണ്ണകരണസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം അട്ഠമം.

൯. വികപ്പനസിക്ഖാപദം

൩൭൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഭാതുനോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ഭിക്ഖുനോ സാമം ചീവരം വികപ്പേത്വാ അപ്പച്ചുദ്ധാരണം [അപച്ചുദ്ധാരകം (സീ॰ സ്യാ॰)] പരിഭുഞ്ജതി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി - ''അയം, ആവുസോ, ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ മയ്ഹം ചീവരം സാമം വികപ്പേത്വാ അപ്പച്ചുദ്ധാരണം പരിഭുഞ്ജതീ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഭിക്ഖുസ്സ സാമം ചീവരം വികപ്പേത്വാ അപ്പച്ചുദ്ധാരണം പരിഭുഞ്ജിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, ഭിക്ഖുസ്സ സാമം ചീവരം വികപ്പേത്വാ അപ്പച്ചുദ്ധാരണം പരിഭുഞ്ജസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ഭിക്ഖുസ്സ സാമം ചീവരം വികപ്പേത്വാ അപ്പച്ചുദ്ധാരണം പരിഭുഞ്ജിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൭൩. **''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ വാ ഭിക്ഖുനിയാ വാ സിക്ഖമാനായ വാ സാമണേരസ്സ വാ സാമണേരിയാ വാ സാമം ചീവരം വികപ്പേത്വാ അപ്പച്ചുദ്ധാരണം** [അപച്ചുദ്ധാരകം (സീ॰ സ്യാ॰)] **പരിഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൩൭൪. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുസ്സാതി അഞ്ഞസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

സിക്ഖമാനാ നാമ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ.

സാമണേരോ നാമ ദസസിക്ഖാപദികോ.

സാമണേരീ നാമ ദസസിക്ഖാപദികാ.

സാമന്തി സയം വികപ്പേത്വാ.

ചീവരം നാമ ഛന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം വികപ്പനുപഗം പച്ഛിമം.

വികപ്പനാ നാമ ദ്വേ വികപ്പനാ - സമ്മുഖാവികപ്പനാ ച പരമ്മുഖാവികപ്പനാ ച.

സമ്മുഖാവികപ്പനാ നാമ ''ഇമം ചീവരം തുയ്ഹം വികപ്പേമി ഇത്ഥന്നാമസ്സ വാ''തി.

പരമ്മുഖാവികപ്പനാ നാമ ''ഇമം ചീവരം വികപ്പനത്ഥായ തുയ്ഹം ദമ്മീ''തി. തേന വത്തബ്ബോ - ''കോ തേ മിത്തോ വാ സന്ദിട്ഠോ വാ''തി? ''ഇത്ഥന്നാമോ ച ഇത്ഥന്നാമോ ചാ''തി. തേന വത്തബ്ബോ - ''അഹം തേസം ദമ്മി, തേസം സന്തകം പരിഭുഞ്ജ വാ വിസ്സജ്ജേഹി വാ യഥാപച്ചയം വാ കരോഹീ''തി.

അപ്പച്ചുദ്ധാരണം നാമ തസ്സ വാ അദിന്നം, തസ്സ വാ അവിസ്സസന്തോ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൩൭൫. അപ്പച്ചുദ്ധാരണേ അപ്പച്ചുദ്ധാരണസഞ്ഞീ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപ്പച്ചുദ്ധാരണേ വേമതികോ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപ്പച്ചുദ്ധാരണേ അപ്പച്ചുദ്ധാരണസഞ്ഞീ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധിട്ഠേതി വാ വിസ്സജ്ജേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പച്ചുദ്ധാരണേ അപ്പച്ചുദ്ധാരണസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . പച്ചുദ്ധാരണേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പച്ചുദ്ധാരണേ പച്ചുദ്ധാരണസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൭൬. അനാപത്തി സോ വാ ദേതി, തസ്സ വാ വിസ്സസന്തോ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

വികപ്പനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം നവമം.

൧൦. ചീവരഅപനിധാനസിക്ഖാപദം

൩൭൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അസന്നിഹിതപരിക്ഖാരാ ഹോന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സത്തരസവഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം പത്തമ്പി ചീവരമ്പി അപനിധേന്തി. സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - ''ദേഥാവുസോ, അമ്ഹാകം പത്തമ്പി ചീവരമ്പീ''തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഹസന്തി, തേ രോദന്തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''കിസ്സ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, രോദഥാ''തി? ''ഇമേ, ആവുസോ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അമ്ഹാകം പത്തമ്പി ചീവരമ്പി അപനിധേന്തീ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂനം പത്തമ്പി ചീവരമ്പി അപനിധേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂനം പത്തമ്പി ചീവരമ്പി അപനിധേഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖൂനം പത്തമ്പി ചീവരമ്പി അപനിധേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൭൮. ''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ പത്തം വാ ചീവരം വാ നിസീദനം വാ സൂചിഘരം വാ കായബന്ധനം വാ അപനിധേയ്യ വാ അപനിധാപേയ്യ വാ, അന്തമസോ ഹസാപേക്ഖോപി, പാചിത്തിയ''ന്തി.

൩൭൯. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുസ്സാതി അഞ്ഞസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ.

പത്തോ നാമ ദ്വേ പത്താ - അയോപത്തോ, മത്തികാപത്തോ.

ചീവരം നാമ ഛന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം, വികപ്പനുപഗം പച്ഛിമം.

നിസീദനം നാമ സദസം വുച്ചതി.

സൂചിഘരം നാമ സസൂചികം വാ അസൂചികം വാ.

കായബന്ധനം നാമ ദ്വേ കായബന്ധനാനി - പട്ടികാ, സൂകരന്തകം.

അപനിധേയ്യ വാതി സയം അപനിധേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അപനിധാപേയ്യ വാതി അഞ്ഞം ആണാപേസി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. **അപനിധാപേയ്യ വാ** തി അയ്യം ആണാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സകിം ആണത്തോ ബഹുകമ്പി അപനിധേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അന്തമസോ ഹസാപേക്ഖോപീതി കീളാധിപ്പായോ.

൩൮൦. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ പത്തം വാ ചീവരം വാ നിസീദനം വാ സൂചിഘരം വാ കായബന്ധനം വാ അപനിധേതി വാ അപനിധാപേതി വാ, അന്തമസോ ഹസാപേക്ഖോപി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ

വേമതികോ…പേ॰… ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ പത്തം വാ ചീവരം വാ നിസീദനം വാ സൂചിഘരം വാ കായബന്ധനം വാ അപനിധേതി വാ അപനിധാപേതി വാ, അന്തമസോ ഹസാപേക്ഖോപി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞം പരിക്ഖാരം അപനിധേതി വാ അപനിധാപേതി വാ, അന്തമസോ ഹസാപേക്ഖോപി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നസ്സ പത്തം വാ ചീവരം വാ അഞ്ഞം വാ പരിക്ഖാരം അപനിധേതി വാ അപനിധാപേതി വാ, അന്തമസോ ഹസാപേക്ഖോപി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൩൮൫. അനാപത്തി നഹസാധിപ്പായോ, ദുന്നിക്ഖിത്തം പടിസാമേതി, ''ധമ്മിം കഥം കത്വാ ദസ്സാമീ''തി പടിസാമേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചീവരഅപനിധാനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദസമം.

സുരാപാനവഗ്ഗോ ഛട്ഠോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

സുരാ അങ്ഗുലി ഹാസോ ച [തോയഞ്ച (ഇതിപി)], അനാദരിയഞ്ച ഭിംസനം;
ജോതിനഹാനദുബ്ബണ്ണം, സാമം അപനിധേന ചാതി.

൭. സപ്പാണകവഗ്ഗോ

൧. സഞ്ചിച്ചസിക്ഖാപദം

൩൮൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉദായീ ഇസ്സാസോ ഹോതി, കാകാ ചസ്സ അമനാപാ ഹോന്തി. സോ കാകേ വിജ്ഝിത്വാ വിജ്ഝിത്വാ സീസം ഛിന്ദിത്വാ സൂലേ പടിപാടിയാ ഠപേസി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''കേനിമേ, ആവുസോ, കാകാ ജീവിതാ വോരോപിതാ''തി? ''മയാ, ആവുസോ. അമനാപാ മേ കാകാ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉദായീ സഞ്ചിച്ച പാണം ജീവിതാ വോരോപേസ്സതീ''തി…പേ॰… സച്ചം കിര ത്വം, ഉദായി, സഞ്ചിച്ച പാണം ജീവിതാ വോരോപേസീതി? ''സച്ചം , ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, സഞ്ചിച്ച പാണം ജീവിതാ വോരോപേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൮൭. **''യോ പന ഭിക്ഖു സഞ്ചിച്ച പാണം ജീവിതാ വോരോപേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൩൮൪. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സഞ്ചിച്ചാതി ജാനന്തോ സഞ്ജാനന്തോ ചേച്ച അഭിവിതരിത്വാ വീതിക്കമോ.

പാണോ നാമ തിരച്ഛാനഗതപാണോ വുച്ചതി.

ജീവിതാ വോരോപേയ്യാതി ജീവിതിന്ദ്രിയം ഉപച്ഛിന്ദതി ഉപരോധേതി സന്തതിം വികോപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൩൮൫. പാണേ പാണസഞ്ഞീ ജീവിതാ വോരോപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പാണേ വേമതികോ ജീവിതാ വോരോപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പാണേ അപ്പാണസഞ്ഞീ ജീവിതാ വോരോപേതി, അനാപത്തി. അപ്പാണേ പാണസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപ്പാണേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപ്പാണേ അപ്പാണസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൮൬. അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, നമരണാധിപ്പായസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സഞ്ചിച്ചസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. സപ്പാണകസിക്ഖാപദം

൩൮൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം പരിഭുഞ്ജന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തീ''തി...പേ... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം പരിഭുഞ്ജഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം പരിഭുഞ്ജിസ്സഥ! നേതം , മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൮൮. **''യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം സപ്പാണകം ഉദകം പരിഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൩൮൯. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി. ''സപ്പാണക''ന്തി ജാനന്തോ, ''പരിഭോഗേന മരിസ്സന്തീ''തി ജാനന്തോ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൩൯൦. സപ്പാണകേ സപ്പാണകസഞ്ഞീ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സപ്പാണകേ വേമതികോ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . സപ്പാണകേ അപ്പാണകസഞ്ഞീ പരിഭുഞ്ജതി, അനാപത്തി. അപ്പാണകേ

സപ്പാണകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപ്പാണകേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപ്പാണകേ അപ്പാണകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൯൮. അനാപത്തി "സപ്പാണക"ന്തി അജാനന്തോ, "അപ്പാണക"ന്തി ജാനന്തോ, "പരിഭോഗേന ന മരിസ്സന്തീ"തി ജാനന്തോ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സപ്പാണകസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. ഉക്കോടനസിക്ഖാപദം

൩൯൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജാനം യഥാധമ്മം നിഹതാധികരണം പുനകമ്മായ ഉക്കോടേന്തി - "അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മം അനിഹതം ദുന്നിഹതം പുന നിഹനിതബ്ബ"ന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജാനം യഥാധമ്മം നിഹതാധികരണം പുനകമ്മായ ഉക്കോടേസ്സന്തീ"തി …പേ॰… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ജാനം യഥാധമ്മം നിഹതാധികരണം പുനകമ്മായ ഉക്കോടേഥാ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ജാനം യഥാധമ്മം നിഹതാധികരണം പുനകമ്മായ ഉക്കോടേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൦൦. **"യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം യഥാധമ്മം നിഹതാധികരണം പുനകമ്മായ ഉക്കോടേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൪൦൧. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി, സോ വാ ആരോചേതി.

യഥാധമ്മം നാമ ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന കതം, ഏതം യഥാധമ്മം നാമ.

അധികരണം നാമ ചത്താരി അധികരണാനി - വിവാദാധികരണം, അനുവാദാധികരണം, ആപത്താധികരണം, കിച്ചാധികരണം.

പുനകമ്മായ ഉക്കോടേയ്യാതി "അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുനകാതബ്ബം കമ്മം അനിഹതം ദുന്നിഹതം പുന നിഹനിതബ്ബം"തി ഉക്കോടേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൦൨. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഉക്കോടേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ ഉക്കോടേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഉക്കോടേതി, അനാപത്തി. അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ,

ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൩൯൬. അനാപത്തി ''അധമ്മേന വാ വഗ്ഗേന വാ ന കമ്മാരഹസ്സ വാ കമ്മം കത''ന്തി ജാനന്തോ ഉക്കോടേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഉക്കോടനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. ദുട്ഠുല്ലസിക്ഖാപദം

൩൯൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ഭാതുനോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആരോചേസി - ''അഹം, ആവുസോ, സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ആപത്തിം ആപന്നോ. മാ കസ്സചി ആരോചേഹീ''തി. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ സങ്ഘം തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസം അദാസി. സോ പരിവസന്തോ തം ഭിക്ഖും പസ്സിത്വാ ഏതദവോച - ''അഹം, ആവുസോ, സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ സങ്ഘം തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസം യാചിം, തസ്സ മേ സങ്ഘോ തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസം അദാസി, സോഹം പരിവസാമി, വേദിയാമഹം [വേദയാമഹം (സ്യാ॰)], ആവുസോ, വേദിയതീ''തി മം ആയസ്മാ ധാരേതൂ''തി.

''കിം നു ഖോ, ആവുസോ, യോ അഞ്ഞോപി ഇമം ആപത്തിം ആപജ്ജതി സോപി ഏവം കരോതീ''തി? ''ഏവമാവുസോ''തി. ''അയം, ആവുസോ, ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ [ആപജ്ജി (?)] സോ മേ ആരോചേതി മാ കസ്സചി ആരോചേഹീ''തി. ''കിം പന ത്വം, ആവുസോ, പടിച്ഛാദേസീ''തി? ''ഏവമാവുസോ''തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ജാനം ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം പടിച്ഛാദേസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, ഭിക്ഖുസ്സ ജാനം ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം പടിച്ഛാദേസീതി. ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ഭിക്ഖുസ്സ ജാനം ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം പടിച്ഛാദേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൩൯൮. **''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ജാനം ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം പടിച്ഛാദേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൩൯൯. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുസ്സാതി അഞ്ഞസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി, സോ വാ ആരോചേതി.

ദുട്ഠുല്ലാ നാമ ആപത്തി ചത്താരി ച പാരാജികാനി തേരസ ച സങ്ഘാദിസേസാ.

പടിച്ഛാദേയ്യാതി "ഇമം ജാനിത്വാ ചോദേസ്സന്തി, സാരേസ്സന്തി ഖുംസേസ്സന്തി, വമ്ഭേസ്സന്തി, മങ്കും കരിസ്സന്തി നാരോചേസ്സാമീ"തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൦൦. ദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ ദുട്ഠുല്ലാപത്തിസഞ്ഞീ പടിച്ഛാദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ വേമതികോ പടിച്ഛാദേതി , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ അദുട്ഠുല്ലാപത്തിസഞ്ഞീ പടിച്ഛാദേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം പടിച്ഛാദേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നസ്സ ദുട്ഠുല്ലം വാ അദുട്ഠുല്ലം വാ അജ്ഝാചാരം പടിച്ഛാദേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ ദുട്ഠുല്ലാപത്തിസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അദുട്ഠുല്ലായ ആപത്തിയാ അദുട്ഠുല്ലാപത്തിസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൦൧. അനാപത്തി - "സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം വാ കലഹോ വാ വിഗ്ഗഹോ വാ വിവാദോ വാ ഭവിസ്സതീ"തി നാരോചേതി, "സങ്ഘഭേദോ വാ സങ്ഘരാജി വാ ഭവിസ്സതീ"തി നാരോചേതി, "അയം കക്ഖളോ ഫരുസോ ജീവിതന്തരായം വാ ബ്രഹ്മചരിയന്തരായം വാ കരിസ്സതീ"തി നാരോചേതി, അഞ്ഞേ പതിരൂപേ ഭിക്ഖൂ അപസ്സന്തോ നാരോചേതി, നഛാദേതുകാമോ നാരോചേതി, "പഞ്ഞായിസ്സതി സകേന കമ്മേനാ"തി നാരോചേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുട്ഠുല്ലസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. ഊനവീസതിവസ്സസിക്ഖാപദം

൪൦൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. [ഇദം വത്ഥു മഹാവ॰ ൯൯] തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ സത്തരസവഗ്ഗിയാ ദാരകാ സഹായകാ ഹോന്തി. ഉപാലിദാരകോ തേസം പാമോക്ഖോ ഹോതി. അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം ഏതദഹോസി - "കേന നു ഖോ ഉപായേന ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ ന ച കിലമേയ്യാ"തി? അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം ഏതദഹോസി - "സചേ ഖോ ഉപാലി ലേഖം സിക്ഖേയ്യ, ഏവം ഖോ ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ, ന ച കിലമേയ്യാ"തി. അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം ഏതദഹോസി - "സചേ ഖോ ഉപാലി ലേഖം സിക്ഖിസ്സതി, അങ്ഗുലിയോ ദുക്ഖാ ഭവിസ്സന്തി. സചേ ഖോ ഉപാലി ഗണനം സിക്ഖേയ്യ, ഏവം ഖോ ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ ന ച കിലമേയ്യാ"തി. അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം ഏതദഹോസി - "സചേ ഖോ ഉപാലി ഗണനം സിക്ഖിസ്സതി, ഉരസ്സ ദുക്ഖോ ഭവിസ്സതി. സചേ ഖോ ഉപാലി രൂപം സിക്ഖേയ്യ, ഏവം ഖോ ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ ന ച കിലമേയ്യാ"തി. അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം

ഏതദഹോസി - ''സചേ ഖോ ഉപാലി രൂപം സിക്ഖിസ്സതി, അക്ഖീനി ദുക്ഖാ ഭവിസ്സന്തി. ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സുഖസീലാ സുഖസമാചാരാ സുഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ നിവാതേസു സയനേസു സയന്തി. സചേ ഖോ ഉപാലി സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജേയ്യ, ഏവം ഖോ ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ, ന ച കിലമേയ്യാ''തി.

അസ്സോസി ഖോ ഉപാലിദാരകോ മാതാപിതൂനം ഇമം കഥാസല്ലാപം. അഥ ഖോ ഉപാലിദാരകോ യേന തേ ദാരകാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ദാരകേ ഏതദവോച - ''ഏഥ മയം, അയ്യാ, സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജിസ്സാമാ''തി. ''സചേ ഖോ ത്വം, അയ്യ, പബ്ബജിസ്സസി, ഏവം മയമ്പി പബ്ബജിസ്സാമാ''തി. അഥ ഖോ തേ ദാരകാ ഏകമേകസ്സ മാതാപിതരോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - ''അനുജാനാഥ മം അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജായാ''തി. അഥ ഖോ തേസം ദാരകാനം മാതാപിതരോ - ''സബ്ബേപിമേ ദാരകാ സമാനച്ഛന്ദാ കല്യാണാധിപ്പായാ''തി അനുജാനിംസു. തേ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചിംസു. തേ ഭിക്ഖൂ പബ്ബാജേസും ഉപസമ്പാദേസും. തേ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ രോദന്തി - ''യാഗും ദേഥ , ഭത്തം ദേഥ, ഖാദനീയം ദേഥാ''തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ആഗമേഥ, ആവുസോ, യാവ രത്തി വിഭായതി. സചേ യാഗു ഭവിസ്സതി, പിവിസ്സഥ. സചേ ഭത്തം ഭവിസ്സതി, ഭുഞ്ജിസ്സഥ. സചേ ഖാദനീയം ഭവിസ്സതി, ഖാദിസ്സഥ. നോ ചേ ഭവിസ്സതി യാഗു വാ ഭത്തം വാ ഖാദനീയം വാ, പിണ്ഡായ ചരിത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സഥാ''തി. ഏവമ്പി ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂഹി വുച്ചമാനാ രോദന്തിയേവ - ''യാഗും ദേഥ, ഭത്തം ദേഥ, ഖാദനീയം ദേഥാ''തി. സേനാസനം ഊഹദന്തിപി ഉമ്മിഹന്തിപി.

അസ്സോസി ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ദാരകസദ്ദം. സുത്വാന ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - ''കിം നു ഖോ സോ, ആനന്ദ, ദാരകസദ്ദോ''തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ജാനം ഊനവീസതിവസ്സം പുഗ്ഗലം ഉപസമ്പാദേന്തീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ ജാനം ഊനവീസതിവസ്സം പുഗ്ഗലം ഉപസമ്പാദേസ്സന്തി! ഊനകവീസതിവസ്സോ, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അക്ഖമോ ഹോതി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ ജിഘച്ഛായ പിപാസായ ഡംസമകസവാതാതപസരീസപസമ്ഫസ്സാനം ദുരുത്താനം ദുരാഗതാനം വചനപഥാനം ഉപ്പന്നാനം സാരീരികാനം വേദനാനം ദുക്ഖാനം തിബ്ബാനം ഖരാനം കടുകാനം അസാതാനം അമനാപാനം പാണഹരാനം അനധിവാസകജാതികോ ഹോതി. വീസതിവസ്സോവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ ഖമോ ഹോതി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ...പേ॰... പാണഹരാനം അധിവാസകജാതികോ ഹോതി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൦൩. ''യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം ഊനവീസതിവസ്സം പുഗ്ഗലം ഉപസമ്പാദേയ്യ, സോ ച പുഗ്ഗലോ അനുപസമ്പന്നോ , തേ ച ഭിക്ഖൂ ഗാരയ്ഹാ, ഇദം തസ്മിം പാചിത്തിയ''ന്തി.

൪൪. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി, സോ വാ ആരോചേതി.

ഊനവീസതിവസ്സോ നാമ അപ്പത്തവീസതിവസ്സോ.

''ഉപസമ്പാദേസ്സാമീ''തി ഗണം വാ ആചരിയം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി [സമ്മനതി (ക॰)], ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിയസ്സ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൭. ഊനവീസതിവസ്സേ ഊനവീസതിവസ്സസഞ്ഞീ ഉപസമ്പാദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഊനവീസതിവസ്സേ വേമതികോ ഉപസമ്പാദേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനവീസതിവസ്സേ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സസഞ്ഞീ ഉപസമ്പാദേതി, അനാപത്തി. പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സേ ഊനവീസതിവസ്സസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സേ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൪൬. അനാപത്തി ഊനവീസതിവസ്സം പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സസഞ്ഞീ ഉപസമ്പാദേതി, പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സസഞ്ഞീ ഉപസമ്പാദേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഊനവീസതിവസ്സസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. ഥേയ്യസത്ഥസിക്ഖാപദം

൪൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ സത്ഥോ രാജഗഹാ പടിയാലോകം ഗന്തുകാമോ ഹോതി. അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു തേ മനുസ്സേ ഏതദവോച - ''അഹമ്പായസ്മന്തേഹി സദ്ധിം ഗമിസ്സാമീ''തി. ''മയം ഖോ, ഭന്തേ, സുങ്കം പരിഹരിസ്സാമാ''തി. ''പജാനാഥാവുസോ''തി. അസ്സോസും ഖോ കമ്മിയാ [കമ്മികാ (സീ॰ സ്യാ॰)] - ''സത്ഥോ കിര സുങ്കം പരിഹരിസ്സതീ''തി. തേ മഗ്ഗേ പരിയുട്ഠിംസു. അഥ ഖോ തേ കമ്മികാ തം സത്ഥം ഗഹേത്വാ അച്ഛിന്ദിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - ''കിസ്സ ത്വം, ഭന്തേ, ജാനം ഥേയ്യസത്ഥേന സദ്ധിം ഗച്ഛസീ''തി? പലിബുന്ധേത്വാ മുഞ്ചിംസു. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു ജാനം ഥേയ്യസത്ഥേന സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, ജാനം ഥേയ്യസത്ഥേന സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ജാനം ഥേയ്യസത്ഥേന സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം

പടിപജ്ജിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൦൭. **"യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം ഥേയ്യസത്ഥേന സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജേയ്യ, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൪൦൮. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി, സോ വാ ആരോചേതി.

ഥേയ്യസത്ഥോ നാമ ചോരാ കതകമ്മാ വാ ഹോന്തി അകതകമ്മാ വാ, രാജാനം വാ ഥേയ്യം ഗച്ഛന്തി സുങ്കം വാ പരിഹരന്തി.

സദ്ധിന്തി ഏകതോ.

സംവിധായാതി - "ഗച്ഛാമാവുസോ, ഗച്ഛാമ ഭന്തേ; ഗച്ഛാമ ഭന്തേ, ഗച്ഛാമാവുസോ, അജ്ജ വാ ഹിയ്യോ വാ പരേ വാ ഗച്ഛാമാ"തി സംവിദഹതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പീതി കുക്കുടസമ്പാതേ ഗാമേ ഗാമന്തരേ ഗാമന്തരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗാമകേ അരഞ്ഞേ അദ്ധയോജനേ അദ്ധയോജനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൦൯. ഥേയ്യസത്ഥേ ഥേയ്യസത്ഥസഞ്ഞീ സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഥേയ്യസത്ഥേ വേമതികോ സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഥേയ്യസത്ഥേ അഥേയ്യസത്ഥസഞ്ഞീ സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, അനാപത്തി. ഭിക്ഖു സംവിദഹതി, മനുസ്സാ ന സംവിദഹന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഥേയ്യസത്ഥേ ഥേയ്യസത്ഥസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഥേയ്യസത്ഥേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഥേയ്യസത്ഥേ അഥേയ്യസത്ഥസഞ്ഞീ അനാപത്തി.

൪൧൦. അനാപത്തി അസംവിദഹിത്വാ ഗച്ഛതി, മനുസ്സാ സംവിദഹന്തി ഭിക്ഖു ന സംവിദഹതി, വിസങ്കേതേന ഗച്ഛതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഥേയ്യസത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. സംവിധാനസിക്ഖാപദം

൪൧൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്തോ അഞ്ഞതരേന ഗാമദ്വാരേന അതിക്കമതി. അഞ്ഞതരാ ഇത്ഥീ സാമികേന സഹ ഭണ്ഡിത്വാ ഗാമതോ നിക്ഖമിത്വാ തം ഭിക്ഖും പസ്സിത്വാ ഏതദവോച - "കഹം, ഭന്തേ, അയ്യോ

ഗമിസ്സതീ"തി? "സാവത്ഥിം ഖോ അഹം, ഭഗിനി, ഗമിസ്സാമീ"തി. "അഹം അയ്യേന സദ്ധിം ഗമിസ്സാമീ"തി. "ഏയ്യാസി, ഭഗിനീ"തി. അഥ ഖോ തസ്സാ ഇത്ഥിയാ സാമികോ ഗാമതോ നിക്ഖമിത്വാ മനുസ്സേ പുച്ഛി - "അപായ്യോ [അപയ്യാ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഏവരൂപിം ഇത്ഥിം പസ്സേയ്യാഥാ"തി? "ഏസായ്യോ, പബ്ബജിതേന സഹ ഗച്ഛതീ"തി. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ അനുബന്ധിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഗഹേത്വാ ആകോടേത്വാ മുഞ്ചി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു അഞ്ഞതരസ്മിം രുക്ഖമൂലേ പധൂപേന്തോ നിസീദി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ തം പുരിസം ഏതദവോച - "നായ്യോ സോ ഭിക്ഖു മം നിപ്പാതേസി; അപിച, അഹമേവ തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഗച്ഛാമി; അകാരകോ സോ ഭിക്ഖു; ഗച്ഛ, നം ഖമാപേഹീ"തി. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ തം ഭിക്ഖും ഖമാപേസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു മാതുഗാമേന സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജിസ്സതീ"തി... പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, മാതുഗാമേന സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജസീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, മാതുഗാമേന സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം, ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൧൩. "യോ പന ഭിക്ഖു മാതുഗാമേന സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജേയ്യ, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൪൧൪. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

മാതുഗാമോ നാമ മനുസ്സിത്ഥീ, ന യക്ഖീ ന പേതീ ന തിരച്ഛാനഗതാ വിഞ്ഞൂ പടിബലാ സുഭാസിതദുബ്ഭാസിതം ദുട്ഠുല്ലാദുട്ഠുല്ലം ആജാനിതും.

സദ്ധിന്തി ഏകതോ.

സംവിധായാതി - "ഗച്ഛാമ ഭഗിനി, ഗച്ഛാമായ്യ, ഗച്ഛാമായ്യ, ഗച്ഛാമ ഭഗിനി, അജ്ജ വാ ഹിയ്യോ വാ പരേ വാ ഗച്ഛാമാ"തി സംവിദഹതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പീതി കുക്കുടസമ്പാതേ ഗാമേ ഗാമന്തരേ ഗാമന്തരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗാമകേ അരഞ്ഞേ അദ്ധയോജനേ അദ്ധയോജനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൧൫. മാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ വേമതികോ സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. മാതുഗാമേ അമാതുഗാമസഞ്ഞീ സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഭിക്ഖു സംവിദഹതി മാതുഗാമോ ന സംവിദഹതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യക്ഖിയാ വാ പേതിയാ പണ്ഡകേന വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹിത്ഥിയാ

വാ സദ്ധിം സംവിധായ ഏകദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജതി, അന്തമസോ ഗാമന്തരമ്പി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ മാതുഗാമസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അമാതുഗാമേ അമാതുഗാമസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൪൧൬. അനാപത്തി അസംവിദഹിത്വാ ഗച്ഛതി, മാതുഗാമോ സംവിദഹതി ഭിക്ഖു ന സംവിദഹതി, വിസങ്കേതേന ഗച്ഛതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സംവിധാനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം സത്തമം.

൮. അരിട്ഠസിക്ഖാപദം

൪൧൭. [ഇദം വത്ഥു ചൂളവ॰ ൬൫; മ॰ നി॰ ൧.൨൩൪] തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അരിട്ഠസ്സ നാമ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബാധിപുബ്ബസ്സ [ഗന്ധബാധിപുബ്ബസ്സ (സ്യാ॰ ക॰)] ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി - ''തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ''തി. അസ്സോസും ഖോ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ - ''അരിട്ഠസ്സ കിര നാമ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബാധിപുബ്ബസ്സ ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ, തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'''തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ യേന അരിട്ഠോ ഭിക്ഖു ഗദ്ധബാധിപുബ്ബോ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ അരിട്ഠം ഭിക്ഖും ഗദ്ധബാധിപുബ്ബം ഏതദവോചും - ''സച്ചം കിര തേ, ആവുസോ അരിട്ഠ, ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ, തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ''തി? ''ഏവംബ്യാഖോ അഹം, ആവുസോ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി - 'യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'''തി.

''മാ, ആവുസോ അരിട്ഠ, ഏവം അവച. മാ ഭഗവന്തം അബ്ഭാചിക്ഖി. ന ഹി സാധു ഭഗവതോ അബ്ഭക്ഖാനം [അബ്ഭാചിക്ഖനം (ഇതിപി)]. ന ഹി ഭഗവാ ഏവം വദേയ്യ . അനേകപരിയായേനാവുസോ അരിട്ഠ, അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ ഭഗവതാ. അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായ. അപ്പസ്സാദാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിയ്യോ. അട്ഠികങ്കലൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിയ്യോ. മംസപേസൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ...പേ॰... തിണുക്കൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... അങ്ഗാരകാസൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... സുപിനകൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... യാചിതകൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... രുക്ഖഫലൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... അസിസൂനൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... സത്തിസൂലൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... സപ്പസിരൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിയ്യോ''തി.

ഏവമ്പി ഖോ അരിട്ഠോ ഭിക്ഖു ഗദ്ധബാധിപുബ്ബോ തേഹി ഭിക്ഖൂഹി വുച്ചമാനോ തഥേവ തം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഥാമസാ പരാമാസാ അഭിനിവിസ്സ വോഹരതി - "ഏവംബ്യാഖോ അഹം, ആവുസോ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, - 'യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ, തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'"തി. യതോ ച ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ നാസക്ഖിംസു അരിട്ഠം ഭിക്ഖും ഗദ്ധബാധിപുബ്ബം ഏതസ്മാ പാപകാ ദിട്ഠിഗതാ വിവേചേതും, അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ അരിട്ഠം ഭിക്ഖും ഗദ്ധബാധിപുബ്ബം പടിപുച്ഛി - "സച്ചം കിര തേ, അരിട്ഠ, ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'"തി ? "ഏവംബ്യാഖോ അഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി - 'യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'"തി.

കസ്സ നു ഖോ നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, മയാ ഏവം ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാസി? നനു മയാ, മോഘപുരിസ, അനേകപരിയായേന അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ. അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായ. അപ്പസ്സാദാ കാമാ വുത്താ മയാ ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിയ്യോ. അട്ഠികങ്കലൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ...പേ॰... മംസപേസൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... തിണുക്കൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... അങ്ഗാരകാസൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... സുപിനകൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... യാചിതകൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... രുക്ഖഫലൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... അസിസൂനൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... സത്തിസൂലൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... സപ്പസിരൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിയ്യോ. അഥ ച പന ത്വം, മോഘപുരിസ, അത്തനാ ദുഗ്ഗഹിതേന അമ്ഹേ ചേവ അബ്ഭാചിക്ഖസി, അത്താനഞ്ച ഖണസി, ബഹുഞ്ച അപുഞ്ഞം പസവസി. തഞ്ഹി തേ, മോഘപുരിസ, ഭവിസ്സതി ദീഘരത്തം അഹിതായ ദുക്ഖായ. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰.... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

ര്ഥവ്വ. **"യോ പന ഭിക്ഖു ഏവം വദേയ്യ - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ, തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'തി സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സ വചനീയോ - 'മായസ്മാ ഏവം അവച, മാ ഭഗവന്തം അബ്ഭാചിക്ഖി, ന ഹി സാധു ഭഗവതോ അബ്ഭക്ഖാനം, ന ഹി ഭഗവാ ഏവം വദേയ്യ, അനേകപരിയായേനാവുസോ, അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ ഭഗവതാ, അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായാ'തി. ഏവഞ്ച [ഏവഞ്ച പന (ക॰)] സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂഹി വുച്ചമാനോ തഥേവ പഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂഹി യാവതതിയം സമനുഭാസിതബ്ബോ തസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യാവതതിയഞ്ചേ സമനുഭാസിയമാനോ തം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, ഇച്ചേതം കുസലം, നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

ൻ൧൯. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഏവം വദേയ്യാതി - "തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ"തി.

സോ ഭിക്ഖൂതി യോ സോ ഏവംവാദീ ഭിക്ഖു.

ഭിക്ഖൂഹീതി അഞ്ഞേഹി ഭിക്ഖൂഹി. യേ പസ്സന്തി യേ സുണന്തി തേഹി വത്തബ്ബോ - "മായസ്മാ ഏവം അവച, മാ ഭഗവന്തം അബ്ഭാചിക്ഖി, ന ഹി സാധു ഭഗവതോ അബ്ഭക്ഖാനം, ന ഹി ഭഗവാ ഏവം വദേയ്യ, അനേകപരിയായേനാവുസോ അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ ഭഗവതാ. അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായാ"തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബോ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബോ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി , ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സുത്വാ ന വദന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സോ ഭിക്ഖു **സങ്ഘമജ്ഝമ്പി** ആകഡ്ഢിത്വാ വത്തബ്ബോ - "മായസ്മാ ഏവം അവച, മാ ഭഗവന്തം അബ്ഭാചിക്ഖി, ന ഹി സാധു ഭഗവതോ അബ്ഭക്ഖാനം, ന ഹി ഭഗവാ ഏവം വദേയ്യ, അനേകപരിയായേനാവുസോ അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ ഭഗവതാ. അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായാ"തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബോ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബോ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സോ ഭിക്ഖു സമനുഭാസിതബ്ബോ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമനുഭാസിതബ്ബോ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

ൻ൨൦. "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ, തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'തി. സോ തം ദിട്ഠിം ന പടിനിസ്സജ്ജതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സമനുഭാസേയ്യ - തസ്സാ ദിട്ഠിയാ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ, തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'തി. സോ തം ദിട്ഠിം ന പടിനിസ്സജ്ജതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സമനുഭാസതി തസ്സാ ദിട്ഠിയാ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സമനുഭാസനാ, തസ്സാ ദിട്ഠിയാ പടിനിസ്സഗ്ഗായ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ॰... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'തി . സോ തം ദിട്ഠിം ന പടിനിസ്സജ്ജതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം

ഭിക്ഖും സമനുഭാസതി തസ്സാ ദിട്ഠിയാ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സമനുഭാസനാ, തസ്സാ ദിട്ഠിയാ പടിനിസ്സഗ്ഗായ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

''സമനുഭട്ഠോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു, തസ്സാ ദിട്ഠിയാ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൨൫. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൨൬. അനാപത്തി അസമനുഭാസന്തസ്സ, പടിനിസ്സജ്ജന്തസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സാതി.

അരിട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം അട്ഠമം.

൯. ഉക്ഖിത്തസമ്ഭോഗസിക്ഖാപദം

൪൨൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജാനം തഥാവാദിനാ അരിട്ഠേന ഭിക്ഖുനാ [ഭിക്ഖുനാ ഗദ്ധബാധിപുബ്ബേന (?)] അകടാനുധമ്മേന തം ദിട്ഠിം അപ്പടിനിസ്സട്ഠേന സദ്ധിം സമ്ഭുഞ്ജന്തിപി സംവസന്തിപി സഹാപി സേയ്യം കപ്പേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജാനം തഥാവാദിനാ അരിട്ഠേന ഭിക്ഖുനാ [ഭിക്ഖുനാ ഗദ്ധബാധിപുബ്ബേന (?)] അകടാനുധമ്മേന തം ദിട്ഠിം അപ്പടിനിസ്സട്ഠേന സദ്ധിം സമ്ഭുഞ്ജിസ്സന്തിപി സംവസിസ്സന്തിപി സഹാപി സേയ്യം കപ്പേസ്സന്തീതി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ജാനം തഥാവാദിനാ അരിട്ഠേന ഭിക്ഖുനാ [ഭിക്ഖുനാ ഗദ്ധബാധിപുബ്ബേന (?)] അകടാനുധമ്മേന തം ദിട്ഠിം അപ്പടിനിസ്സട്ഠേന സദ്ധിം സമ്ഭുഞ്ജഥാപി സംവസഥാപി സഹാപി സേയ്യം കപ്പേഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ജാനം തഥാവാദിനാ അരിട്ഠേന ഭിക്ഖുനാ [ഭിക്ഖുനാ ഗദ്ധബാധിപുബ്ബേന (?)] അകടാനുധമ്മേന തം ദിട്ഠിം അപ്പടിനിസ്സട്ഠേന സദ്ധിം സമ്ഭുഞ്ജിസ്സഥാപി സംവസിസ്സഥാപി സഹാപി സേയ്യം കപ്പേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൨൮. ''യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം തഥാവാദിനാ ഭിക്ഖുനാ അകടാനുധമ്മേന തം ദിട്ഠിം അപ്പടിനിസ്സട്ഠേന സദ്ധിം സമ്ഭുഞ്ജേയ്യ വാ സംവസേയ്യ വാ സഹ വാ

സേയ്യം കപ്പേയ്യ, പാചിത്തിയ”ന്തി.

൪൨൭. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി, സോ വാ ആരോചേതി.

തഥാവാദിനാതി - “തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ, തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ”തി ഏവം വാദിനാ.

അകടാനുധമ്മോ നാമ ഉക്ഖിത്തോ അനോസാരിതോ.

തം ദിട്ഠിം അപ്പടിനിസ്സട്ഠേന സദ്ധിന്തി ഏതം ദിട്ഠിം അപ്പടിനിസ്സട്ഠേന സദ്ധിം.

സമ്ഭുഞ്ജേയ്യ വാതി സമ്ഭോഗോ നാമ ദ്വേ സമ്ഭോഗാ - ആമിസസമ്ഭോഗോ ച ധമ്മസമ്ഭോഗോ ച. **ആമിസസമ്ഭോഗോ** നാമ ആമിസം ദേതി വാ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. **ധമ്മസമ്ഭോഗോ** നാമ ഉദ്ദിസതി വാ ഉദ്ദിസാപേതി വാ, പദേന ഉദ്ദിസതി വാ ഉദ്ദിസാപേതി വാ, പദേ പദേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അക്ഖരായ ഉദ്ദിസതി വാ ഉദ്ദിസാപേതി വാ, അക്ഖരക്ഖരായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സംവസേയ്യ വാതി ഉക്ഖിത്തകേന സദ്ധിം ഉപോസഥം വാ പവാരണം വാ സങ്ഘകമ്മം വാ കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സഹ വാ സേയ്യം കപ്പേയ്യാതി ഏകച്ഛന്നേ ഉക്ഖിത്തകേ നിപന്നേ ഭിക്ഖു നിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഭിക്ഖു നിപന്നേ ഉക്ഖിത്തകോ നിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉഭോ വാ നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉട്ഠഹിത്വാ പുനപ്പുനം നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൨൮. ഉക്ഖിത്തകേ ഉക്ഖിത്തകസഞ്ഞീ സമ്ഭുഞ്ജതി വാ സംവസതി വാ സഹ വാ സേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉക്ഖിത്തകേ വേമതികോ സമ്ഭുഞ്ജതി വാ സംവസതി വാ സഹ വാ സേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉക്ഖിത്തകേ അനുക്ഖിത്തകസഞ്ഞീ സമ്ഭുഞ്ജതി വാ സംവസതി വാ സഹ വാ സേയ്യം കപ്പേതി, അനാപത്തി . അനുക്ഖിത്തകേ ഉക്ഖിത്തകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുക്ഖിത്തകേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുക്ഖിത്തകേ അനുക്ഖിത്തകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൪൨൯. അനാപത്തി അനുക്ഖിത്തോതി ജാനാതി, ഉക്ഖിത്തോ ഓസാരിതോതി ജാനാതി, ഉക്ഖിത്തോ തം ദിട്ഠിം പടിനിസ്സട്ഠോതി ജാനാതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഉക്ഖിത്തസമ്ഭോഗസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം നവമം.

൧൦. കണ്ടകസിക്ഖാപദം

ർ൨൮൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന കണ്ടകസ്സ [കണ്ഡകസ്സ (സ്യാ॰ കം॰)] നാമ സമണുദ്ദേസസ്സ ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി - ''തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ''തി. അസ്സോസും ഖോ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കണ്ടകസ്സ നാമ കിര സമണുദ്ദേസസ്സ ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - ''തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ, തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ''തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ യേന കണ്ടകോ സമണുദ്ദേസോ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ കണ്ടകം സമണുദ്ദേസം ഏതദവോചും - ''സച്ചം കിര തേ, ആവുസോ കണ്ടക, ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേ'മേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'''തി? ''ഏവംബ്യാഖോ അഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി - 'യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'''തി.

മാ , ആവുസോ കണ്ടക, ഏവം അവച. മാ ഭഗവന്തം അബ്ഭാചിക്ഖി. ന ഹി സാധു ഭഗവതോ അബ്ഭക്ഖാനം. ന ഹി ഭഗവാ ഏവം വദേയ്യ. അനേകപരിയായേന, ആവുസോ കണ്ടക, അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ ഭഗവതാ. അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായ. അപ്പസ്സാദാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിയ്യോ...പേ॰... ഏവമ്പി ഖോ കണ്ടകോ സമണുദ്ദേസോ തേഹി ഭിക്ഖൂഹി വുച്ചമാനോ തഥേവ തം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഥാമസാ പരാമാസാ അഭിനിവിസ്സ വോഹരതി - ''ഏവംബ്യാഖോ അഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി - 'യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'''തി.

യതോ ച ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ നാസക്ഖിംസു കണ്ടകം സമണുദ്ദേസം ഏതസ്മാ പാപകാ ദിട്ഠിഗതാ വിവേചേതും, അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ കണ്ടകം സമണുദ്ദേസം പടിപുച്ഛി - ''സച്ചം കിര തേ, കണ്ടക, ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'''തി? ''ഏവംബ്യാഖോ അഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി - 'യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'''തി.

''കസ്സ നു ഖോ നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, മയാ ഏവം ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാസി? നനു മയാ, മോഘപുരിസ, അനേകപരിയായേന അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ, അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായ? അപ്പസ്സാദാ കാമാ വുത്താ മയാ ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിയ്യോ. അട്ഠികങ്കലൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ...പേ॰... സപ്പസിരൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിയ്യോ.

അഥ ച പന ത്വം, മോഘപുരിസ, അത്തനാ ദുഗ്ഗഹിതേന അമ്ഹേ ചേവ അബ്ഭാചിക്ഖസി അത്താനഞ്ച ഖണസി ബഹുഞ്ച അപുഞ്ഞം പസവസി. തഞ്ഹി തേ, മോഘപുരിസ, ഭവിസ്സതി ദീഘരത്തം അഹിതായ ദുക്ഖായ. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... പസന്നാനഞ്ച ഏകച്ചാനം അഞ്ഞഥത്തായാ''തി. വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ കണ്ടകം സമണുദ്ദേസം നാസേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നാസേതബ്ബോ - അജ്ജതഗ്ഗേ തേ, ആവുസോ കണ്ടക, ന ചേവ സോ ഭഗവാ സത്ഥാ അപദിസിതബ്ബോ. യമ്പി ചഞ്ഞേ സമണുദ്ദേസാ ലഭന്തി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം ദിരത്തതിരത്തം സഹസേയ്യം സാപി തേ നത്ഥി. ചര പിരേ വിനസ്സാ''തി. അഥ ഖോ സങ്ഘോ കണ്ടകം സമണുദ്ദേസം നാസേസി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജാനം തഥാനാസിതം കണ്ടകം സമണുദ്ദേസം ഉപലാപേന്തിപി ഉപട്ഠാപേന്തിപി സമ്ഭുഞ്ജന്തിപി സഹാപി സേയ്യം കപ്പേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജാനം തഥാനാസിതം കണ്ടകം സമണുദ്ദേസം ഉപലാപേസ്സന്തിപി ഉപട്ഠാപേസ്സന്തിപി സമ്ഭുഞ്ജിസ്സന്തിപി സഹാപി സേയ്യം കപ്പേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ജാനം തഥാനാസിതം കണ്ടകം സമണുദ്ദേസം ഉപലാപേഥാപി ഉപട്ഠാപേഥാപി സമ്ഭുഞ്ജഥാപി സഹാപി സേയ്യം കപ്പേഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ജാനം തഥാനാസിതം കണ്ടകം സമണുദ്ദേസം ഉപലാപേസ്സഥാപി ഉപട്ഠാപേസ്സഥാപി സമ്ഭുഞ്ജിസ്സഥാപി സഹാപി സേയ്യം കപ്പേസ്സഥ ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൨൯. **''സമണുദ്ദേസോപി ചേ ഏവം വദേയ്യ - 'തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ'തി, സോ സമണുദ്ദേസോ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സ വചനീയോ - 'മാവുസോ സമണുദ്ദേസ, ഏവം അവച, മാ ഭഗവന്തം അബ്ഭാചിക്ഖി, ന ഹി സാധു ഭഗവതോ അബ്ഭക്ഖാനം, ന ഹി ഭഗവാ ഏവം വദേയ്യ. അനേകപരിയായേനാവുസോ സമണുദ്ദേസ, അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ ഭഗവതാ. അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായാ'തി. ഏവഞ്ച** [ഏവഞ്ച പന (ക॰)] **സോ സമണുദ്ദേസോ ഭിക്ഖൂഹി വുച്ചമാനോ തഥേവ പഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, സോ സമണുദ്ദേസോ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സ വചനീയോ - 'അജ്ജതഗ്ഗേ തേ, ആവുസോ സമണുദ്ദേസ, ന ചേവ സോ ഭഗവാ സത്ഥാ അപദിസിതബ്ബോ. യമ്പി ചഞ്ഞേ സമണുദ്ദേസാ ലഭന്തി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം ദിരത്തതിരത്തം സഹസേയ്യം സാപി തേ നത്ഥി. ചര പിരേ വിനസ്സാ'തി. യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം തഥാനാസിതം സമണുദ്ദേസം ഉപലാപേയ്യ വാ ഉപട്ഠാപേയ്യ വാ സമ്ഭുഞ്ജേയ്യ വാ സഹ വാ സേയ്യം കപ്പേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൪൩൦. **സമണുദ്ദേസോ** നാമ സാമണേരോ വുച്ചതി.

ഏവം വദേയ്യാതി - ''തഥാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ, തേ പടിസേവതോ നാലം

അന്തരായായാ''തി.

സോ സമണുദ്ദേസോതി യോ സോ ഏവംവാദീ സമണുദ്ദേസോ.

ഭിക്ഖൂഹീതി അഞ്ഞേഹി ഭിക്ഖൂഹി, യേ പസ്സന്തി യേ സുണന്തി തേഹി വത്തബ്ബോ - ''മാ, ആവുസോ സമണുദ്ദേസ, ഏവം അവച. മാ ഭഗവന്തം അബ്ഭാചിക്ഖി. ന ഹി സാധു ഭഗവതോ അബ്ഭക്ഖാനം. ന ഹി ഭഗവാ ഏവം വദേയ്യ. അനേകപരിയായേനാവുസോ സമണുദ്ദേസ, അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ ഭഗവതാ. അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായാ''തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബോ... തതിയമ്പി വത്തബ്ബോ...പേ॰... സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി ഇച്ചേതം കുസലം, നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി സോ സമണുദ്ദേസോ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''അജ്ജതഗ്ഗേ തേ, ആവുസോ സമണുദ്ദേസ, ന ചേവ സോ ഭഗവാ സത്ഥാ അപദിസിതബ്ബോ. യമ്പി ചഞ്ഞേ സമണുദ്ദേസാ ലഭന്തി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം ദിരത്തതിരത്തം സഹസേയ്യം സാപി തേ നത്ഥി. ചര പിരേ വിനസ്സാ''തി.

യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി, സോ വാ ആരോചേതി.

തഥാനാസിതന്തി ഏവം നാസിതം.

സമണുദ്ദേസോ നാമ സാമണേരോ വുച്ചതി.

ഉപലാപേയ്യ വാതി തസ്സ പത്തം വാ ചീവരം വാ ഉദ്ദേസം വാ പരിപുച്ഛം വാ ദസ്സാമീതി ഉപലാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഉപട്ഠാപേയ്യ വാതി തസ്സ ചുണ്ണം വാ മത്തികം വാ ദന്തകട്ഠം വാ മുഖോദകം വാ സാദിയതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സമ്ഭുഞ്ജേയ്യ വാതി സമ്ഭോഗോ നാമ ദ്വേ സമ്ഭോഗാ - ആമിസസമ്ഭോഗോ ച ധമ്മസമ്ഭോഗോ ച. **ആമിസസമ്ഭോഗോ** നാമ ആമിസം ദേതി വാ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. **ധമ്മസമ്ഭോഗോ** നാമ ഉദ്ദിസതി വാ ഉദ്ദിസാപേതി വാ, പദേന ഉദ്ദിസതി വാ ഉദ്ദിസാപേതി വാ, പദേ പദേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അക്ഖരായ ഉദ്ദിസതി വാ ഉദ്ദിസാപേതി വാ, അക്ഖരക്ഖരായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സഹ വാ സേയ്യം കപ്പേയ്യാതി ഏകച്ഛന്നേ നാസിതകേ സമണുദ്ദേസേ നിപന്നേ ഭിക്ഖു നിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഭിക്ഖു നിപന്നേ നാസിതകോ സമണുദ്ദേസോ നിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉഭോ വാ നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉട്ഠഹിത്വാ പുനപ്പുനം നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ൎ‌ന്ന്ഥ. നാസിതകേ നാസിതകസഞ്ഞീ ഉപലാപേതി വാ ഉപട്ഠാപേതി വാ സമ്ഭുഞ്ജതി വാ സഹ വാ സേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നാസിതകേ വേമതികോ ഉപലാപേതി വാ ഉപട്ഠാപേതി വാ സമ്ഭുഞ്ജതി വാ സഹ വാ സേയ്യം കപ്പേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നാസിതകേ അനാസിതകസഞ്ഞീ ഉപലാപേതി വാ ഉപട്ഠാപേതി വാ സമ്ഭുഞ്ജതി വാ സഹ വാ സേയ്യം കപ്പേതി, അനാപത്തി. അനാസിതകേ നാസിതകസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനാസിതകേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനാസിതകേ അനാസിതകസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൪൩൭. അനാപത്തി അനാസിതകോതി ജാനാതി, തം ദിട്ഠിം പടിനിസ്സട്ഠോതി ജാനാതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

കണ്ടകസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദസമം.

സപ്പാണകവഗ്ഗോ സത്തമോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

സഞ്ചിച്ചവധസപ്പാണം, ഉക്കോടം ദുട്ഠുല്ലഛാദനം;
ഊനവീസതി സത്ഥഞ്ച, സംവിധാനം അരിട്ഠകം;
ഉക്ഖിത്തം കണ്ടകഞ്ചേവ, ദസ സിക്ഖാപദാ ഇമേതി.

൮. സഹധമ്മികവഗ്ഗോ

൧. സഹധമ്മികസിക്ഖാപദം

൪൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ഘോസിതാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഛന്നോ അനാചാരം ആചരതി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''മാവുസോ ഛന്ന, ഏവരൂപം അകാസി. നേതം കപ്പതീ''തി. സോ ഏവം വദേതി - ''ന താവാഹം, ആവുസോ, ഏതസ്മിം സിക്ഖാപദേ സിക്ഖിസ്സാമി യാവ ന അഞ്ഞം ഭിക്ഖും ബ്യത്തം വിനയധരം പരിപുച്ഛാമീ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഛന്നോ ഭിക്ഖൂഹി സഹധമ്മികം വുച്ചമാനോ ഏവം വക്ഖതി - ന താവാഹം, ആവുസോ, ഏതസ്മിം സിക്ഖാപദേ സിക്ഖിസ്സാമി യാവ ന അഞ്ഞം ഭിക്ഖും ബ്യത്തം വിനയധരം പരിപുച്ഛാമീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഛന്ന, ഭിക്ഖൂഹി സഹധമ്മികം വുച്ചമാനോ ഏവം വദേസി - ''ന താവാഹം, ആവുസോ, ഏതസ്മിം സിക്ഖാപദേ സിക്ഖിസ്സാമി യാവ ന അഞ്ഞം ഭിക്ഖും ബ്യത്തം വിനയധരം പരിപുച്ഛാമീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ഭിക്ഖൂഹി സഹധമ്മികം വുച്ചമാനോ ഏവം വക്ഖസി - ''ന താവാഹം, ആവുസോ, ഏതസ്മിം സിക്ഖാപദേ സിക്ഖിസ്സാമി യാവ ന അഞ്ഞം ഭിക്ഖും ബ്യത്തം വിനയധരം പരിപുച്ഛാമീ''തി. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൩൯. **''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂഹി സഹധമ്മികം വുച്ചമാനോ ഏവം വദേയ്യ - 'ന താവാഹം, ആവുസോ, ഏതസ്മിം സിക്ഖാപദേ സിക്ഖിസ്സാമി യാവ ന അഞ്ഞം ഭിക്ഖും ബ്യത്തം വിനയധരം പരിപുച്ഛാമീ'തി, പാചിത്തിയം. സിക്ഖമാനേന,**

ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ അഞ്ഞാതബ്ബം പരിപുച്ഛിതബ്ബം പരിപഞ്ഹിതബ്ബം. അയം തത്ഥ സാമീചീ”തി.

൪൩൯. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖൂഹീതി അഞ്ഞേഹി ഭിക്ഖൂഹി.

സഹധമ്മികം നാമ യം ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം സിക്ഖാപദം ഏതം സഹധമ്മികം നാമ. തേന വുച്ചമാനോ ഏവം വദേതി [വദേയ്യ (ക॰)] – “ന താവാഹം, ആവുസോ, ഏതസ്മിം സിക്ഖാപദേ സിക്ഖിസ്സാമി യാവ ന അഞ്ഞം ഭിക്ഖും ബ്യത്തം വിനയധരം പരിപുച്ഛാമീ”തി [ഇമാനി പദാനി സ്യാ॰ പോത്ഥകേ ന ദിസ്സന്തി]. പണ്ഡിതം ബ്യത്തം [ഇമാനി പദാനി സ്യാ॰ പോത്ഥകേ ന ദിസ്സന്തി] മേധാവിം ബഹുസ്സുതം ധമ്മകഥികം പരിപുച്ഛാമീതി ഭണതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൪൦. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഏവം വദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ ഏവം വദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഏവം വദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അപഞ്ഞത്തേന വുച്ചമാനോ – “ഇദം ന സല്ലേഖായ ന ധുതത്ഥായ ന പാസാദികതായ ന അപചയായ ന വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തതീ”തി ഏവം വദേതി, “ന താവാഹം, ആവുസോ, ഏതസ്മിം സിക്ഖാപദേ സിക്ഖിസ്സാമി യാവ ന അഞ്ഞം ഭിക്ഖും ബ്യത്തം വിനയധരം പണ്ഡിതം മേധാവിം ബഹുസ്സുതം ധമ്മകഥികം പരിപുച്ഛാമീ”തി ഭണതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനുപസമ്പന്നേന പഞ്ഞത്തേന വാ അപഞ്ഞത്തേന വാ വുച്ചമാനോ – “ഇദം ന സല്ലേഖായ ന ധുതത്ഥായ ന പാസാദികതായ ന അപചയായ ന വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തതീ”തി ഏവം വദേതി, “ന താവാഹം, ആവുസോ, ഏതസ്മിം സിക്ഖാപദേ സിക്ഖിസ്സാമി യാവ ന അഞ്ഞം ഭിക്ഖും ബ്യത്തം വിനയധരം പണ്ഡിതം മേധാവിം ബഹുസ്സുതം ധമ്മകഥികം പരിപുച്ഛാമീ”തി ഭണതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

സിക്ഖമാനേനാതി സിക്ഖിതുകാമേന.

അഞ്ഞാതബ്ബന്തി ജാനിതബ്ബം.

പരിപുച്ഛിതബ്ബന്തി “ഇദം, ഭന്തേ, കഥം; ഇമസ്സ വാ കാത്ഥോ”തി?

പരിപഞ്ഹിതബ്ബന്തി ചിന്തേതബ്ബം തുലയിതബ്ബം.

അയം തത്ഥ സാമീചീതി അയം തത്ഥ അനുധമ്മതാ.

൪൩൭. അനാപത്തി "ജാനിസ്സാമി സിക്ഖിസ്സാമീ"തി ഭണതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സഹധമ്മികസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. വിലേഖനസിക്ഖാപദം

൪൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. [ഇദം വത്ഥു ചൂളവ॰ ൩൨൦] തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ ഭിക്ഖൂനം അനേകപരിയായേന വിനയകഥം കഥേതി, വിനയസ്സ വണ്ണം ഭാസതി, വിനയപരിയത്തിയാ വണ്ണം ഭാസതി, ആദിസ്സ ആദിസ്സ ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ വണ്ണം ഭാസതി. ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി [ഭിക്ഖൂ ഭഗവാ (സ്യാ॰ ക॰)] - "ഭഗവാ ഖോ അനേകപരിയായേന വിനയകഥം കഥേതി, വിനയസ്സ വണ്ണം ഭാസതി, വിനയപരിയത്തിയാ വണ്ണം ഭാസതി, ആദിസ്സ ആദിസ്സ ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ വണ്ണം ഭാസതി. ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ സന്തികേ വിനയം പരിയാപുണാമാ"തി, തേ ച ബഹൂ ഭിക്ഖൂ ഥേരാ ച നവാ ച മജ്ഝിമാ ച ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ സന്തികേ വിനയം പരിയാപുണന്തി.

അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "ഏതരഹി ഖോ, ആവുസോ, ബഹൂ ഭിക്ഖൂ ഥേരാ ച നവാ ച മജ്ഝിമാ ച ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ സന്തികേ വിനയം പരിയാപുണന്തി. സചേ ഇമേ വിനയേ പകതഞ്ഞുനോ ഭവിസ്സന്തി അമ്ഹേ യേനിച്ഛകം യദിച്ഛകം യാവദിച്ഛകം ആകഡ്ഢിസ്സന്തി പരികഡ്ഢിസ്സന്തി. ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, വിനയം വിവണ്ണേമാ"തി. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദന്തി - "കിം പനിമേഹി ഖുദ്ദാനുഖുദ്ദകേഹി സിക്ഖാപദേഹി ഉദ്ദിട്ഠേഹി, യാവദേവ കുക്കുച്ചായ വിഹേസായ വിലേഖായ സംവത്തന്തീ"തി! യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വിനയം വിവണ്ണേസ്സന്തീതി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, വിനയം വിവണ്ണേഥാതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, വിനയം വിവണ്ണേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൩൯. **"യോ പന ഭിക്ഖു പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ഏവം വദേയ്യ - 'കിം പനിമേഹി ഖുദ്ദാനുഖുദ്ദകേഹി സിക്ഖാപദേഹി ഉദ്ദിട്ഠേഹി, യാവദേവ കുക്കുച്ചായ വിഹേസായ വിലേഖായ സംവത്തന്തീ'തി, സിക്ഖാപദവിവണ്ണകേ പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൪൪൦. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേതി ഉദ്ദിസന്തേ വാ ഉദ്ദിസാപേന്തേ വാ സജ്ഝായം വാ കരോന്തേ.

ഏവം വദേയ്യാതി - ''കിം പനിമേഹി ഖുദ്ദാനുഖുദ്ദകേഹി സിക്ഖാപദേഹി ഉദ്ദിട്ഠേഹി, യാവദേവ കുക്കുച്ചായ വിഹേസായ വിലേഖായ സംവത്തന്തീതി. ''യേ ഇമം പരിയാപുണന്തി തേസം കുക്കുച്ചം ഹോതി, വിഹേസാ ഹോതി, വിലേഖാ ഹോതി, യേ ഇമം ന പരിയാപുണന്തി തേസം കുക്കുച്ചം ന ഹോതി വിഹേസാ ന ഹോതി വിലേഖാ ന ഹോതി. അനുദ്ദിട്ഠം ഇദം വരം, അനുഗ്ഗഹിതം ഇദം വരം, അപരിയാപുടം ഇദം വരം, അധാരിതം ഇദം വരം, വിനയോ വാ അന്തരധായതു, ഇമേ വാ ഭിക്ഖൂ അപകതഞ്ഞുനോ ഹോന്തൂ''തി ഉപസമ്പന്നസ്സ വിനയം വിവണ്ണേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൪൯. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ വിനയം വിവണ്ണേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ വിനയം വിവണ്ണേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ വിനയം വിവണ്ണേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞം ധമ്മം വിവണ്ണേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നസ്സ വിനയം വാ അഞ്ഞം വാ ധമ്മം വിവണ്ണേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൫൦. അനാപത്തി ന വിവണ്ണേതുകാമോ, ''ഇങ്ഘ ത്വം സുത്തന്തേ വാ ഗാഥായോ വാ അഭിധമ്മം വാ പരിയാപുണസ്സു, പച്ഛാ വിനയം പരിയാപുണിസ്സസീ''തി ഭണതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

വിലേഖനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. മോഹനസിക്ഖാപദം

൪൫൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അനാചാരം ആചരിത്വാ ''അഞ്ഞാണകേന ആപന്നാതി ജാനന്തൂ''തി പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ഏവം വദന്തി - ''ഇദാനേവ ഖോ മയം ജാനാമ, അയമ്പി കിര ധമ്മോ സുത്താഗതോ സുത്തപരിയാപന്നോ അന്വദ്ധമാസം ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛതീ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ഏവം വക്ഖന്തി - ഇദാനേവ ഖോ മയം ജാനാമ , അയമ്പി കിര ധമ്മോ സുത്താഗതോ സുത്തപരിയാപന്നോ അന്വദ്ധമാസം ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ഏവം വദേഥ - ''ഇദാനേവ ഖോ മയം ജാനാമ, അയമ്പി കിര ധമ്മോ സുത്താഗതോ സുത്തപരിയാപന്നോ അന്വദ്ധമാസം ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛതീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ഏവം വക്ഖഥ - ''ഇദാനേവ ഖോ മയം ജാനാമ, അയമ്പി കിര ധമ്മോ സുത്താഗതോ സുത്തപരിയാപന്നോ അന്വദ്ധമാസം ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛതീ''തി! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

ൻൻ. "യോ പന ഭിക്ഖു അന്വദ്ധമാസം പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ഏവം വദേയ്യ - 'ഇദാനേവ ഖോ അഹം ജാനാമി, അയമ്പി കിര ധമ്മോ സുത്താഗതോ സുത്തപരിയാപന്നോ അന്വദ്ധമാസം ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛതീ'തി. തഞ്ചേ ഭിക്ഖും അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ജാനേയ്യും നിസിന്നപുബ്ബം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ ദ്വത്തിക്ഖത്തും പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ, കോ പന വാദോ ഭിയ്യോ [ഭിയ്യോതി (സ്യാ॰)], ന ച തസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഞ്ഞാണകേന മുത്തി അത്ഥി, യഞ്ച തത്ഥ ആപത്തിം ആപന്നോ തഞ്ച യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ, ഉത്തരി ചസ്സ മോഹോ ആരോപേതബ്ബോ - 'തസ്സ തേ, ആവുസോ, അലാഭാ, തസ്സ തേ ദുല്ലദ്ധം, യം ത്വം പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ന സാധുകം അട്ഠിം കത്വാ [അട്ഠികത്വാ (സ്യാ॰ ക॰)] മനസി കരോസീ'തി. ഇദം തസ്മിം മോഹനകേ പാചിത്തിയ"ന്തി.

ൻ൧. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അന്വദ്ധമാസന്തി അനുപോസഥികം.

പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേതി ഉദ്ദിസന്തേ.

ഏവം വദേയ്യാതി അനാചാരം ആചരിത്വാ - "അഞ്ഞാണകേന ആപന്നോതി ജാനന്തൂ"തി പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ഏവം വദേതി - "ഇദാനേവ ഖോ അഹം ജാനാമി, അയമ്പി കിര ധമ്മോ സുത്താഗതോ സുത്തപരിയാപന്നോ അന്വദ്ധമാസം ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛതീ"തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

തഞ്ചേ മോഹേതുകാമം ഭിക്ഖും അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ജാനേയ്യും നിസിന്നപുബ്ബം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ ദ്വത്തിക്ഖത്തും പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ, കോ പന വാദോ ഭിയ്യോ, ന ച തസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഞ്ഞാണകേന മുത്തി അത്ഥി, യഞ്ച തത്ഥ ആപത്തിം ആപന്നോ, തഞ്ച യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ, ഉത്തരി ചസ്സ മോഹോ ആരോപേതബ്ബോ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ആരോപേതബ്ബോ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

ൻ൨. "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ന സാധുകം അട്ഠിം കത്വാ മനസി കരോതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ മോഹം ആരോപേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ന സാധുകം അട്ഠിം കത്വാ മനസി കരോതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ മോഹം ആരോപേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ മോഹസ്സ ആരോപനാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"ആരോപിതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ മോഹോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

അനാരോപിതേ മോഹേ മോഹേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആരോപിതേ മോഹേ മോഹേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൭. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ മോഹേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൮. അനാപത്തി ന വിത്ഥാരേന സുതം ഹോതി, ഊനകദ്വത്തിക്ഖത്തും വിത്ഥാരേന സുതം ഹോതി, ന മോഹേതുകാമസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

മോഹനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. പഹാരസിക്ഖാപദം

൪൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കുപിതാ അനത്തമനാ സത്തരസവഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം പഹാരം ദേന്തി. തേ രോദന്തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''കിസ്സ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, രോദഥാ''തി? ''ഇമേ, ആവുസോ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കുപിതാ അനത്തമനാ അമ്ഹാകം പഹാരം ദേന്തീ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കുപിതാ അനത്തമനാ ഭിക്ഖൂനം പഹാരം ദസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, കുപിതാ അനത്തമനാ ഭിക്ഖൂനം പഹാരം ദേഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, കുപിതാ അനത്തമനാ ഭിക്ഖൂനം പഹാരം ദസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൦. **''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ കുപിതോ അനത്തമനോ പഹാരം ദദേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൫൧. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുസ്സാതി അഞ്ഞസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ.

കുപിതോ അനത്തമനോതി അനഭിരദ്ധോ ആഹതചിത്തോ ഖിലജാതോ.

പഹാരം ദദേയ്യാതി കായേന വാ കായപടിബദ്ധേന വാ നിസ്സഗ്ഗിയേന വാ അന്തമസോ ഉപ്പലപത്തേനപി പഹാരം ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൫൨. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ കുപിതോ അനത്തമനോ പഹാരം ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ കുപിതോ അനത്തമനോ പഹാരം ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ

അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ കുപിതോ അനത്തമനോ പഹാരം ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നസ്സ കുപിതോ അനത്തമനോ പഹാരം ദേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൫൩. അനാപത്തി കേനചി വിഹേഠിയമാനോ മോക്ഖാധിപ്പായോ പഹാരം ദേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഹാരസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. തലസത്തികസിക്ഖാപദം

൪൫൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കുപിതാ അനത്തമനാ സത്തരസവഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരന്തി. തേ പഹാരസമുച്ചിതാ രോദന്തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''കിസ്സ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, രോദഥാ''തി? ''ഇമേ, ആവുസോ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കുപിതാ അനത്തമനാ അമ്ഹാകം തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരന്തീ''തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കുപിതാ അനത്തമനാ സത്തരസവഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരിസ്സന്തീ''തി...പേ... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, കുപിതാ അനത്തമനാ സത്തരസവഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, കുപിതാ അനത്തമനാ സത്തരസവഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൫൫. **''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ കുപിതോ അനത്തമനോ തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൪൫൬. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ... **ഭിക്ഖൂതി**...പേ... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുസ്സാതി അഞ്ഞസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ.

കുപിതോ അനത്തമനോതി അനഭിരദ്ധോ ആഹതചിത്തോ ഖിലജാതോ.

തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരേയ്യാതി കായം വാ കായപടിബദ്ധം വാ അന്തമസോ ഉപ്പലപത്തമ്പി ഉച്ചാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൫൭. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ കുപിതോ അനത്തമനോ തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ കുപിതോ അനത്തമനോ തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ

അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ കുപിതോ അനത്തമനോ തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നസ്സ കുപിതോ അനത്തമനോ തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൫൮. അനാപത്തി കേനചി വിഹേഠിയമാനോ മോക്ഖാധിപ്പായോ തലസത്തികം ഉഗ്ഗിരതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

തലസത്തികസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. അമൂലകസിക്ഖാപദം

൪൫൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖും അമൂലകേന സങ്ഘാദിസേസേന അനുദ്ധംസേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖും അമൂലകേന സങ്ഘാദിസേസേന അനുദ്ധംസേസ്സന്തീ''തി…പേ… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖും അമൂലകേന സങ്ഘാദിസേസേന അനുദ്ധംസേഥാതി ? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖും അമൂലകേന സങ്ഘാദിസേസേന അനുദ്ധംസേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൬൦. **''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും അമൂലകേന സങ്ഘാദിസേസേന അനുദ്ധംസേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൪൬൧. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ…പേ… **ഭിക്ഖൂതി**…പേ… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുന്തി അഞ്ഞം ഭിക്ഖും.

അമൂലകം നാമ അദിട്ഠം അസ്സുതം അപരിസങ്കിതം.

സങ്ഘാദിസേസേനാതി തേരസന്നം അഞ്ഞതരേന.

അനുദ്ധംസേയ്യാതി ചോദേതി വാ ചോദാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൬൨. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ അമൂലകേന സങ്ഘാദിസേസേന അനുദ്ധംസേതി , ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ അമൂലകേന സങ്ഘാദിസേസേന അനുദ്ധംസേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ അമൂലകേന സങ്ഘാദിസേസേന അനുദ്ധംസേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആചാരവിപത്തിയാ വാ ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ അനുദ്ധംസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നം അനുദ്ധംസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൬൯. അനാപത്തി തഥാസഞ്ഞീ ചോദേതി, വാ ചോദാപേതി വാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അമൂലകസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. സഞ്ചിച്ചസിക്ഖാപദം

൪൭൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സത്തരസവഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹന്തി - ''ഭഗവതാ, ആവുസോ, സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം - 'ന ഊനവീസതിവസ്സോ പുഗ്ഗലോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ'തി. തുമ്ഹേ ച ഊനവീസതിവസ്സാ ഉപസമ്പന്നാ. കച്ചി നോ തുമ്ഹേ അനുപസമ്പന്നാ''തി? തേ രോദന്തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''കിസ്സ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, രോദഥാ''തി? ''ഇമേ , ആവുസോ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അമ്ഹാകം സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹന്തീ''തി . യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ... പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂനം സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂനം സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖൂനം സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൭൧. **''യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹേയ്യ** [ഉപ്പാദേയ്യ (ഇതിപി)] **- 'ഇതിസ്സ മുഹുത്തമ്പി അഫാസു ഭവിസ്സതീ'തി ഏതദേവ പച്ചയം കരിത്വാ അനഞ്ഞം, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൪൭൨. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖുസ്സാതി അഞ്ഞസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ.

സഞ്ചിച്ചാതി ജാനന്തോ സഞ്ജാനന്തോ ചേച്ച അഭിവിതരിത്വാ വീതിക്കമോ.

കുക്കുച്ചം ഉപദഹേയ്യാതി ''ഊനവീസതിവസ്സോ മഞ്ഞേ ത്വം ഉപസമ്പന്നോ, വികാലേ മഞ്ഞേ തയാ ഭുത്തം, മജ്ജം മഞ്ഞേ തയാ പീതം, മാതുഗാമേന സദ്ധിം രഹോ മഞ്ഞേ തയാ നിസിന്ന''ന്തി കുക്കുച്ചം ഉപദഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏതദേവ പച്ചയം കരിത്വാ, അനഞ്ഞന്തി ന അഞ്ഞോ കോചി പച്ചയോ ഹോതി കുക്കുച്ചം ഉപദഹിതും.

൪൩൭. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നസ്സ സഞ്ചിച്ച കുക്കുച്ചം ഉപദഹതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൩൮. അനാപത്തി ന കുക്കുച്ചം ഉപദഹിതുകാമോ "ഊനവീസതിവസ്സോ മഞ്ഞേ ത്വം ഉപസമ്പന്നോ, വികാലേ മഞ്ഞേ തയാ ഭുത്തം, മജ്ജം മഞ്ഞേ തയാ പീതം, മാതുഗാമേന സദ്ധിം രഹോ മഞ്ഞേ തയാ നിസിന്നം, ഇങ്ഘ ജാനാഹി, മാ തേ പച്ഛാ കുക്കുച്ചം അഹോസീ"തി ഭണതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സഞ്ചിച്ചസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം സത്തമം.

൮. ഉപസ്സുതിസിക്ഖാപദം

൪൩൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പേസലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡന്തി. പേസലാ ഭിക്ഖൂ ഏവം വദന്തി - "അലജ്ജിനോ ഇമേ, ആവുസോ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ. ന സക്കാ ഇമേഹി സഹ ഭണ്ഡിതു"ന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഏവം വദന്തി - "കിസ്സ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, അമ്ഹേ അലജ്ജിവാദേന പാപേഥാ"തി? "കഹം പന തുമ്ഹേ, ആവുസോ, അസ്സുത്ഥാ"തി? "മയം ആയസ്മന്താനം ഉപസ്സുതിം [ഉപസ്സുതി (?)] തിട്ഠമ്ഹാ"തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം ഉപസ്സുതിം [ഉപസ്സുതി (?)] തിട്ഠിസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം ഉപസ്സുതിം [ഉപസ്സുതി (?)] തിട്ഠഥാതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖൂനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം ഉപസ്സുതിം [ഉപസ്സുതി (?)] തിട്ഠിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൪൦. "യോ പന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം ഉപസ്സുതിം തിട്ഠേയ്യ - 'യം ഇമേ ഭണിസ്സന്തി തം സോസ്സാമീ'തി ഏതദേവ പച്ചയം കരിത്വാ അനഞ്ഞം, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൪൪൧. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഭിക്ഖൂനന്തി അഞ്ഞേസം ഭിക്ഖൂനം.

ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനന്തി അധികരണജാതാനം.

ഉപസ്സുതിം തിട്ഠേയ്യാതി "ഇമേസം സുത്വാ ചോദേസ്സാമി സാരേസ്സാമി പടിചോദേസ്സാമി പടിസാരേസ്സാമി മങ്കൂ കരിസ്സാമീ"തി ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതോ സുണാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പച്ഛതോ ഗച്ഛന്തോ തുരിതോ ഗച്ഛതി സോസ്സാമീതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതോ സുണാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പുരതോ ഗച്ഛന്തോ ഓഹീയതി സോസ്സാമീതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതോ സുണാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഭിക്ഖുസ്സ ഠിതോകാസം വാ നിസിന്നോകാസം വാ നിപന്നോകാസം വാ ആഗന്ത്വാ മന്തേന്തം ഉക്കാസിതബ്ബം , വിജാനാപേതബ്ബം, നോ ചേ ഉക്കാസേയ്യ വാ വിജാനാപേയ്യ വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏതദേവ പച്ചയം കരിത്വാ അനഞ്ഞന്തി ന അഞ്ഞോ കോചി പച്ചയോ ഹോതി ഉപസ്സുതിം തിട്ഠിതും.

൪൭൨. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഉപസ്സുതിം തിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികോ ഉപസ്സുതിം തിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ ഉപസ്സുതിം തിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നസ്സ ഉപസ്സുതിം തിട്ഠതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൪൭൩. അനാപത്തി - "ഇമേസം സുത്വാ ഓരമിസ്സാമി വിരമിസ്സാമി വൂപസമിസ്സാമി [വൂപസമേസ്സാമി (സീ॰)] അത്താനം പരിമോചേസ്സാമീ"തി ഗച്ഛതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഉപസ്സുതിസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം അട്ഠമം.

൯. കമ്മപടിബാഹനസിക്ഖാപദം

൪൭൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അനാചാരം ആചരിത്വാ ഏകമേകസ്സ കമ്മേ കയിരമാനേ പടിക്കോസന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘോ സന്നിപതിതോ ഹോതി കേനചിദേവ കരണീയേന. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ചീവരകമ്മം കരോന്താ ഏകസ്സ ഛന്ദം അദംസു. അഥ ഖോ സങ്ഘോ - "അയം, ആവുസോ, ഛബ്ബഗ്ഗിയോ ഭിക്ഖു ഏകകോ ആഗതോ, ഹന്ദസ്സ മയം കമ്മം കരോമാ"തി തസ്സ കമ്മം അകാസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു യേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - "കിം, ആവുസോ, സങ്ഘോ അകാസീ"തി? "സങ്ഘോ മേ, ആവുസോ, കമ്മം അകാസീ"തി. "ന മയം, ആവുസോ, ഏതദത്ഥായ ഛന്ദം അദമ്ഹാ - "തുയ്ഹം കമ്മം കരിസ്സതീ"തി. സചേ ച മയം ജാനേയ്യാമ "തുയ്ഹം കമ്മം കരിസ്സതീ"തി, ന മയം ഛന്ദം ദദേയ്യാമാ"തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ധമ്മികാനം കമ്മാനം

ഛന്ദം ദത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം [ഖിയ്യധമ്മം (ഇതിപി)] ആപജ്ജിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മികാനം കമ്മാനം ഛന്ദം ദത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം [ഖിയ്യധമ്മം (ഇതിപി)] ആപജ്ജഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ധമ്മികാനം കമ്മാനം ഛന്ദം ദത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം [ഖിയ്യധമ്മം (ഇതിപി)] ആപജ്ജിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൭൫. **''യോ പന ഭിക്ഖു ധമ്മികാനം കമ്മാനം ഛന്ദം ദത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൪൭൬. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ധമ്മികം നാമ **കമ്മം** അപലോകനകമ്മം ഞത്തികമ്മം ഞത്തിദുതിയകമ്മം ഞത്തിചതുത്ഥകമ്മം ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന കതം, ഏതം ധമ്മികം നാമ കമ്മം. ഛന്ദം ദത്വാ ഖിയ്യതി ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൭൭. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഛന്ദം ദത്വാ ഖിയ്യതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ ഛന്ദം ദത്വാ ഖിയ്യതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഛന്ദം ദത്വാ ഖിയ്യതി, അനാപത്തി. അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൪൭൮. അനാപത്തി - ''അധമ്മേന വാ വഗ്ഗേന വാ ന കമ്മാരഹസ്സ വാ കമ്മം കത''ന്തി ജാനന്തോ ഖിയ്യതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

കമ്മപടിബാഹനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം നവമം.

൧൦. ഛന്ദംഅദത്വാഗമനസിക്ഖാപദം

൪൭൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘോ സന്നിപതിതോ ഹോതി കേനചിദേവ കരണീയേന. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ചീവരകമ്മം കരോന്താ ഏകസ്സ ഛന്ദം അദംസു. അഥ ഖോ സങ്ഘോ ''യസ്സത്ഥായ സന്നിപതിതോ തം കമ്മം കരിസ്സാമീ''തി ഞത്തിം ഠപേസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു - ''ഏവമേവിമേ ഏകമേകസ്സ കമ്മം കരോന്തി, കസ്സ തുമ്ഹേ കമ്മം കരിസ്സഥാ''തി ഛന്ദം അദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു സങ്ഘേ വിനിച്ഛയകഥായ വത്തമാനായ ഛന്ദം അദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കമിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, സങ്ഘേ വിനിച്ഛയകഥായ വത്തമാനായ ഛന്ദം അദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കമസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, സങ്ഘേ വിനിച്ഛയകഥായ വത്തമാനായ ഛന്ദം അദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കമിസ്സസി ! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൯൦. **“യോ പന ഭിക്ഖു സങ്ഘേ വിനിച്ഛയകഥായ വത്തമാനായ ഛന്ദം അദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കമേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൪൯൧. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ…പേ॰… **ഭിക്ഖൂ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സങ്ഘേ വിനിച്ഛയകഥാ നാമ വത്ഥു വാ ആരോചിതം ഹോതി അവിനിച്ഛിതം, ഞത്തി വാ ഠപിതാ ഹോതി, കമ്മവാചാ വാ വിപ്പകതാ ഹോതി.

ഛന്ദം അദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കമേയ്യാതി - “കഥം ഇദം കമ്മം കുപ്പം അസ്സ വഗ്ഗം അസ്സ ന കരേയ്യാ”തി ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പരിസായ ഹത്ഥപാസം വിജഹന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. വിജഹിതേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൯൨. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഛന്ദം അദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കമതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ ഛന്ദം അദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കമതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ഛന്ദം അദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കമതി, അനാപത്തി. അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൪൯൩. അനാപത്തി - “സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം വാ കലഹോ വാ വിഗ്ഗഹോ വാ വിവാദോ വാ ഭവിസ്സതീ”തി ഗച്ഛതി, “സങ്ഘഭേദോ വാ സങ്ഘരാജി വാ ഭവിസ്സതീ”തി ഗച്ഛതി, “അധമ്മേന വാ വഗ്ഗേന വാ ന കമ്മാരഹസ്സ വാ കമ്മം കരിസ്സതീ”തി ഗച്ഛതി, ഗിലാനോ ഗച്ഛതി, ഗിലാനസ്സ കരണീയേന ഗച്ഛതി, ഉച്ചാരേന വാ പസ്സാവേന വാ പീളിതോ ഗച്ഛതി, “ന കമ്മം കോപേതുകാമോ പുന പച്ചാഗമിസ്സാമീ”തി ഗച്ഛതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഛന്ദം അദത്വാ ഗമനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദസമം.

൧൧. ദുബ്ബലസിക്ഖാപദം

൪൯൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സങ്ഘസ്സ സേനാസനഞ്ച പഞ്ഞപേതി ഭത്താനി ച ഉദ്ദിസതി. സോ ചായസ്മാ ദുബ്ബലചീവരോ ഹോതി. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ ഏകം ചീവരം ഉപ്പന്നം ഹോതി. അഥ ഖോ സങ്ഘോ തം ചീവരം ആയസ്മതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ അദാസി . ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “യഥാസന്ഥുതം ഭിക്ഖൂ സങ്ഘികം ലാഭം പരിണാമേന്തീ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ചീവരം ദത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജിസ്സന്തീ”തി…പേ॰… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ചീവരം ദത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജഥാതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ചീവരം ദത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജിസ്സഥ! നേതം,

മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം, വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൪൮൧. **"യോ പന ഭിക്ഖു സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ചീവരം ദത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജേയ്യ 'യഥാസന്ഥുതം ഭിക്ഖൂ സങ്ഘികം ലാഭം പരിണാമേന്തീ'തി, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൪൮൨. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സമഗ്ഗോ നാമ സങ്ഘോ സമാനസംവാസകോ സമാനസീമായം ഠിതോ.

ചീവരം നാമ ഛന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം വികപ്പനുപഗം പച്ഛിമം.

ദത്വാതി സയം ദത്വാ.

യഥാസന്ഥുതം നാമ യഥാമിത്തതാ യഥാസന്ദിട്ഠതാ യഥാസമ്ഭത്തതാ യഥാസമാനുപജ്ഝായകതാ യഥാസമാനാചരിയകതാ.

സങ്ഘികം നാമ സങ്ഘസ്സ ദിന്നം ഹോതി പരിച്ചത്തം.

ലാഭോ നാമ ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരാ, അന്തമസോ ചുണ്ണപിണ്ഡോപി, ദന്തകട്ഠമ്പി, ദസികസുത്തമ്പി.

പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജേയ്യാതി ഉപസമ്പന്നസ്സ സങ്ഘേന സമ്മതസ്സ സേനാസനപഞ്ഞാപകസ്സ വാ ഭത്തുദ്ദേസകസ്സ വാ യാഗുഭാജകസ്സ വാ ഫലഭാജകസ്സ വാ ഖജ്ജഭാജകസ്സ വാ അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകസ്സ വാ ചീവരം ദിന്നേ ഖിയ്യതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൮൩. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ചീവരം ദിന്നേ ഖിയ്യതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികോ ചീവരം ദിന്നേ ഖിയ്യതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ ചീവരം ദിന്നേ ഖിയ്യതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞം പരിക്ഖാരം ദിന്നേ ഖിയ്യതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉപസമ്പന്നസ്സ സങ്ഘേന അസമ്മതസ്സ സേനാസനപഞ്ഞാപകസ്സ വാ ഭത്തുദ്ദേസകസ്സ വാ യാഗുഭാജകസ്സ വാ ഫലഭാജകസ്സ വാ ഖജ്ജഭാജകസ്സ വാ അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകസ്സ വാ ചീവരം വാ അഞ്ഞം വാ പരിക്ഖാരം ദിന്നേ ഖിയ്യതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നസ്സ സങ്ഘേന സമ്മതസ്സ വാ അസമ്മതസ്സ വാ സേനാസനപഞ്ഞാപകസ്സ വാ ഭത്തുദ്ദേസകസ്സ വാ യാഗുഭാജകസ്സ വാ ഫലഭാജകസ്സ വാ ഖജ്ജഭാജകസ്സ വാ അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകസ്സ വാ ചീവരം വാ അഞ്ഞം വാ പരിക്ഖാരം ദിന്നേ ഖിയ്യതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൪൯൮. അനാപത്തി - പകതിയാ ഛന്ദാ ദോസാ മോഹാ ഭയാ കരോന്തം "കഥം തസ്സ ദിന്നേന ലദ്ധാപി വിനിപാതേസ്സതി ന സമ്മാ ഉപനേസ്സതീ"തി ഖിയ്യതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുബ്ബലസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഏകാദസമം.

൧൨. പരിണാമനസിക്ഖാപദം

൪൯൯. [ഇദം വത്ഥു പാരാ॰ ൬൫൯] തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം അഞ്ഞതരസ്സ പൂഗസ്സ സങ്ഘസ്സ സചീവരഭത്തം പടിയത്തം ഹോതി - "ഭോജേത്വാ ചീവരേന അച്ഛാദേസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ യേന സോ പൂഗോ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ തം പൂഗം ഏതദവോചും - "ദേഥാവുസോ, ഇമാനി ചീവരാനി ഇമേസം ഭിക്ഖൂന"ന്തി. "ന മയം, ഭന്തേ, ദസ്സാമ. അമ്ഹാകം സങ്ഘസ്സ അനുവസ്സം സചീവരഭിക്ഖാ പഞ്ഞത്താ"തി. "ബഹൂ, ആവുസോ, സങ്ഘസ്സ ദായകാ, ബഹൂ സങ്ഘസ്സ ഭത്താ [ഭദ്ദാ (ക॰)]. ഇമേ തുമ്ഹേ നിസ്സായ തുമ്ഹേ സമ്പസ്സന്താ ഇധ വിഹരന്തി. തുമ്ഹേ ചേ ഇമേസം ന ദസ്സഥ, അഥ കോ ചരഹി ഇമേസം ദസ്സതി? ദേഥാവുസോ, ഇമാനി ചീവരാനി ഇമേസം ഭിക്ഖൂന"ന്തി. അഥ ഖോ സോ പൂഗോ ഛബ്ബഗ്ഗിയേഹി ഭിക്ഖൂഹി നിപ്പീളിയമാനോ യഥാപടിയത്തം ചീവരം ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ദത്വാ സങ്ഘം ഭത്തേന പരിവിസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ ജാനന്തി സങ്ഘസ്സ സചീവരഭത്തം പടിയത്തം "ന ച ജാനന്തി ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം ദിന്ന"ന്തി തേ ഏവമാഹംസു - "ഓണോജേഥാവുസോ, സങ്ഘസ്സ ചീവര"ന്തി. "നത്ഥി, ഭന്തേ. യഥാപടിയത്തം ചീവരം അയ്യാ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ അയ്യാനം ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം പരിണാമേസു"ന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജാനം സങ്ഘികം ലാഭം പരിണതം പുഗ്ഗലസ്സ പരിണാമേസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ജാനം സങ്ഘികം ലാഭം പരിണതം പുഗ്ഗലസ്സ പരിണാമേഥാതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ജാനം സങ്ഘികം ലാഭം പരിണതം പുഗ്ഗലസ്സ പരിണാമേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൦൦. **"യോ പന ഭിക്ഖു ജാനം സങ്ഘികം ലാഭം പരിണതം പുഗ്ഗലസ്സ പരിണാമേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൫൦൧. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സ ആരോചേന്തി, സോ വാ ആരോചേതി.

സങ്ഘികം നാമ സങ്ഘസ്സ ദിന്നം ഹോതി പരിച്ചത്തം.

ലാഭോ നാമ ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരാ, അന്തമസോ ചുണ്ണപിണ്ഡോപി, ദന്തകട്ഠമ്പി, ദസികസുത്തമ്പി.

പരിണതം നാമ "ദസ്സാമ കരിസ്സാമാ"തി വാചാ ഭിന്നാ ഹോതി, തം പുഗ്ഗലസ്സ പരിണാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൪൯൨. പരിണതേ പരിണതസഞ്ഞീ പുഗ്ഗലസ്സ പരിണാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരിണതേ വേമതികോ പുഗ്ഗലസ്സ പരിണാമേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പരിണതേ അപരിണതസഞ്ഞീ പുഗ്ഗലസ്സ പരിണാമേതി, അനാപത്തി. സങ്ഘസ്സ പരിണതം അഞ്ഞസങ്ഘസ്സ വാ ചേതിയസ്സ വാ പരിണാമേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ചേതിയസ്സ പരിണതം അഞ്ഞചേതിയസ്സ വാ സങ്ഘസ്സ വാ പുഗ്ഗലസ്സ വാ പരിണാമേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുഗ്ഗലസ്സ പരിണതം അഞ്ഞപുഗ്ഗലസ്സ വാ സങ്ഘസ്സ വാ ചേതിയസ്സ വാ പരിണാമേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . അപരിണതേ പരിണതസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപരിണതേ വേമതികോ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപരിണതേ അപരിണതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൪൯൩. അനാപത്തി - "കത്ഥ ദേമാ"തി പുച്ഛീയമാനോ - "യത്ഥ തുമ്ഹാകം ദേയ്യധമ്മോ പരിഭോഗം വാ ലഭേയ്യ പടിസങ്ഖാരം വാ ലഭേയ്യ ചിരട്ഠിതികോ വാ അസ്സ യത്ഥ വാ പന തുമ്ഹാകം ചിത്തം പസീദതി തത്ഥ ദേഥാ"തി ഭണതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പരിണാമനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദ്വാദസമം.

സഹധമ്മികവഗ്ഗോ അട്ഠമോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

സഹധമ്മ-വിവണ്ണഞ്ച, മോഹാപനം പഹാരകം;
തലസത്തി അമൂലഞ്ച, സഞ്ചിച്ച ച ഉപസ്സുതി;
പടിബാഹനഛന്ദഞ്ച, ദബ്ബഞ്ച പരിണാമനന്തി.

൯. രതനവഗ്ഗോ

൧. അന്തേപുരസിക്ഖാപദം

൪൯൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന രാജാ പസേനദി കോസലോ ഉയ്യാനപാലം ആണാപേസി - "ഗച്ഛ, ഭണേ, ഉയ്യാനം സോധേഹി. ഉയ്യാനം ഗമിസ്സാമാ"തി. "ഏവം, ദേവാ"തി ഖോ സോ ഉയ്യാനപാലോ രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ പടിസ്സുത്വാ ഉയ്യാനം സോധേന്തോ അദ്ദസ ഭഗവന്തം അഞ്ഞതരസ്മിം രുക്ഖമൂലേ നിസിന്നം. ദിസ്വാന യേന രാജാ പസേനദി കോസലോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ രാജാനം പസേനദിം കോസലം ഏതദവോച - "സുദ്ധം, ദേവ, ഉയ്യാനം. അപിച, ഭഗവാ തത്ഥ നിസിന്നോ"തി. "ഹോതു, ഭണേ! മയം ഭഗവന്തം പയിരുപാസിസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ ഉയ്യാനം ഗന്ത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഉപാസകോ ഭഗവന്തം പയിരുപാസന്തോ നിസിന്നോ

ഹോതി. അദ്ദസാ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ തം ഉപാസകം ഭഗവന്തം പയിരുപാസന്തം നിസിന്നം. ദിസ്വാന ഭീതോ അട്ഠാസി. അഥ ഖോ രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ ഏതദഹോസി - "നാരഹതായം പുരിസോ പാപോ ഹോതും , യഥാ ഭഗവന്തം പയിരുപാസതീ"തി. യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ ഭഗവതോ ഗാരവേന രാജാനം പസേനദിം കോസലം നേവ അഭിവാദേസി ന പച്ചുട്ഠാസി. അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ അനത്തമനോ അഹോസി - "കഥഞ്ഹി നാമായം പുരിസോ മയി ആഗതേ നേവ അഭിവാദേസ്സതി ന പച്ചുട്ഠേസ്സതീ"തി! അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജാനം പസേനദിം കോസലം അനത്തമനം വിദിത്വാ രാജാനം പസേനദിം കോസലം ഏതദവോച - "ഏസോ ഖോ, മഹാരാജ, ഉപാസകോ ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ കാമേസു വീതരാഗോ"തി. അഥ ഖോ രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ ഏതദഹോസി - "നാരഹതായം ഉപാസകോ ഓരകോ ഹോതും, ഭഗവാപി ഇമസ്സ വണ്ണം ഭാസതീ"തി. തം ഉപാസകം ഏതദവോച - "വദേയ്യാസി, ഉപാസക, യേന അത്ഥോ"തി. "സുട്ഠു, ദേവാ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജാനം പസേനദിം കോസലം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

ർൻ൭. തേന ഖോ പന സമയേന രാജാ പസേനദി കോസലോ ഉപരിപാസാദവരഗതോ ഹോതി. അദ്ദസാ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ തം ഉപാസകം രഥികായ [രഥിയായ (ഇതിപി)] ഛത്തപാണിം ഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന പക്കോസാപേത്വാ ഏതദവോച - "ത്വം കിര, ഉപാസക, ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ. സാധു, ഉപാസക, അമ്ഹാകം ഇത്ഥാഗാരം ധമ്മം വാചേഹീ"തി. "യമഹം [യമ്പാഹം (സീ॰)], ദേവ, ജാനാമി അയ്യാനം വാഹസാ, അയ്യാവ ദേവസ്സ ഇത്ഥാഗാരം ധമ്മം വാചേസ്സന്തീ"തി. അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ - "സച്ചം ഖോ ഉപാസകോ ആഹാ"തി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഏകം ഭിക്ഖും ആണാപേതു യോ അമ്ഹാകം ഇത്ഥാഗാരം ധമ്മം വാചേസ്സതീ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജാനം പസേനദിം കോസലം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി...പേ॰... പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - "തേനഹാനന്ദ, രഞ്ഞോ ഇത്ഥാഗാരം ധമ്മം വാചേഹീ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ പടിസ്സുത്വാ കാലേന കാലം പവിസിത്വാ രഞ്ഞോ ഇത്ഥാഗാരം ധമ്മം വാചേതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി.

ർൻ൮. തേന ഖോ പന സമയേന രാജാ പസേനദി കോസലോ മല്ലികായ ദേവിയാ സദ്ധിം സയനഗതോ ഹോതി. അദ്ദസാ ഖോ മല്ലികാ ദേവീ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന സഹസാ വുട്ഠാസി; പീതകമട്ഠം ദുസ്സം പഭസ്സിത്ഥ. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ തതോവ

പടിനിവത്തിത്വാ ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ആനന്ദോ പുബ്ബേ അപ്പടിസംവിദിതോ രഞ്ഞോ അന്തേപുരം പവിസിസ്സതീ’’തി…പേ॰… സച്ചം കിര ത്വം, ആനന്ദ, പുബ്ബേ അപ്പടിസംവിദിതോ രഞ്ഞോ അന്തേപുരം പവിസസീതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, ആനന്ദ, പുബ്ബേ അപ്പടിസംവിദിതോ രഞ്ഞോ അന്തേപുരം പവിസിസ്സസി! നേതം, ആനന്ദ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

൪൯൭. [അം॰ നി॰ ൧൦.൪൫] ‘‘ദസയിമേ, ഭിക്ഖവേ, ആദീനവാ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ. കതമേ ദസ? ഇധ, ഭിക്ഖവേ, രാജാ മഹേസിയാ സദ്ധിം നിസിന്നോ ഹോതി, തത്ഥ ഭിക്ഖു പവിസതി. മഹേസീ വാ ഭിക്ഖും ദിസ്വാ സിതം പാതുകരോതി. ഭിക്ഖു വാ മഹേസിം ദിസ്വാ സിതം പാതുകരോതി. തത്ഥ രഞ്ഞോ ഏവം ഹോതി - ‘‘അദ്ധാ ഇമേസം കതം വാ കരിസ്സന്തി വാ’’തി. അയം, ഭിക്ഖവേ, പഠമോ ആദീനവോ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ.

‘‘പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, രാജാ ബഹുകിച്ചോ ബഹുകരണീയോ. അഞ്ഞതരം ഇത്ഥിം ഗന്ത്വാ നസ്സരതി. സാ തേന ഗബ്ഭം ഗണ്ഹി. തത്ഥ രഞ്ഞോ ഏവം ഹോതി - ‘‘ന ഖോ ഇധ അഞ്ഞോ കോചി പവിസതി അഞ്ഞത്ര പബ്ബജിതേന. സിയാ നു ഖോ പബ്ബജിതസ്സ കമ്മ’’ന്തി. അയം, ഭിക്ഖവേ, ദുതിയോ ആദീനവോ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ.

‘‘പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, രഞ്ഞോ അന്തേപുരേ അഞ്ഞതരം രതനം നസ്സതി. തത്ഥ രഞ്ഞോ ഏവം ഹോതി - ‘‘ന ഖോ ഇധ അഞ്ഞോ കോചി പവിസതി അഞ്ഞത്ര പബ്ബജിതേന. സിയാ നു ഖോ പബ്ബജിതസ്സ കമ്മ’’ന്തി. അയം, ഭിക്ഖവേ, തതിയോ ആദീനവോ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ.

‘‘പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, രഞ്ഞോ അന്തേപുരേ അബ്ഭന്തരാ ഗുയ്ഹമന്താ ബഹിദ്ധാ സമ്ഭേദം ഗച്ഛന്തി. തത്ഥ രഞ്ഞോ ഏവം ഹോതി - ‘‘ന ഖോ ഇധ അഞ്ഞോ കോചി പവിസതി അഞ്ഞത്ര പബ്ബജിതേന. സിയാ നു ഖോ പബ്ബജിതസ്സ കമ്മ’’ന്തി. അയം, ഭിക്ഖവേ, ചതുത്ഥോ ആദീനവോ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ.

‘‘പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, രഞ്ഞോ അന്തേപുരേ പുത്തോ വാ പിതരം പത്ഥേതി പിതാ വാ പുത്തം പത്ഥേതി. തേസം ഏവം ഹോതി - ‘‘ന ഖോ ഇധ അഞ്ഞോ കോചി പവിസതി അഞ്ഞത്ര പബ്ബജിതേന. സിയാ നു ഖോ പബ്ബജിതസ്സ കമ്മ’’ന്തി. അയം, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചമോ ആദീനവോ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ.

‘‘പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, രാജാ നീചട്ഠാനിയം ഉച്ചേ ഠാനേ ഠപേതി. യേസം തം അമനാപം തേസം ഏവം ഹോതി - ‘‘രാജാ ഖോ പബ്ബജിതേന സംസട്ഠോ. സിയാ നു ഖോ പബ്ബജിതസ്സ കമ്മ’’ന്തി. അയം, ഭിക്ഖവേ, ഛട്ഠോ ആദീനവോ, രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, രാജാ ഉച്ചട്ഠാനിയം നീചേ ഠാനേ ഠപേതി. യേസം തം അമനാപം തേസം ഏവം ഹോതി - “രാജാ ഖോ പബ്ബജിതേന സംസട്ഠോ. സിയാ നു ഖോ പബ്ബജിതസ്സ കമ്മ”ന്തി. അയം , ഭിക്ഖവേ, സത്തമോ ആദീനവോ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, രാജാ അകാലേ സേനം ഉയ്യോജേതി. യേസം തം അമനാപം തേസം ഏവം ഹോതി - “രാജാ ഖോ പബ്ബജിതേന സംസട്ഠോ. സിയാ നു ഖോ പബ്ബജിതസ്സ കമ്മ”ന്തി. അയം, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠമോ ആദീനവോ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, രാജാ കാലേ സേനം ഉയ്യോജേത്വാ അന്തരാമഗ്ഗതോ നിവത്താപേതി. യേസം തം അമനാപം തേസം ഏവം ഹോതി - ““രാജാ ഖോ പബ്ബജിതേന സംസട്ഠോ. സിയാ നു ഖോ പബ്ബജിതസ്സ കമ്മ”ന്തി. അയം, ഭിക്ഖവേ, നവമോ ആദീനവോ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, രഞ്ഞോ രാജന്തേപുരം ഹത്ഥിസമ്മദ്ദം അസ്സസമ്മദ്ദം രഥസമ്മദ്ദം രജ്ജനീയാനി [രജ്ജനീയാനി (ക॰)] രൂപസദ്ദഗന്ധരസഫോട്ഠബ്ബാനി, യാനി ന പബ്ബജിതസ്സ സാരുപ്പാനി. അയം, ഭിക്ഖവേ, ദസമോ ആദീനവോ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദസ ആദീനവാ രാജന്തേപുരപ്പവേസനേ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

ർ൯വ്വ. **“യോ പന ഭിക്ഖു രഞ്ഞോ ഖത്തിയസ്സ മുദ്ധാവസിത്തസ്സ [മുദ്ധാഭിസിത്തസ്സ (സ്യാ॰)] അനിക്ഖന്തരാജകേ അനിഗ്ഗതരതനകേ പുബ്ബേ അപ്പടിസംവിദിതോ ഇന്ദഖീലം അതിക്കാമേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

ർ൯൯. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

ഖത്തിയോ നാമ ഉഭതോ സുജാതോ ഹോതി, മാതിതോ ച പിതിതോ ച സംസുദ്ധഗഹണികോ, യാവ സത്തമാ പിതാമഹയുഗാ അക്ഖിത്തോ അനുപകുട്ഠോ ജാതിവാദേന.

മുദ്ധാവസിത്തോ നാമ ഖത്തിയാഭിസേകേന അഭിസിത്തോ ഹോതി.

അനിക്ഖന്തരാജകേതി രാജാ സയനിഘരാ അനിക്ഖന്തോ ഹോതി.

അനിഗ്ഗതരതനകേതി മഹേസീ സയനിഘരാ അനിക്ഖന്താ ഹോതി, ഉഭോ വാ അനിക്ഖന്താ ഹോന്തി.

പുബ്ബേ അപ്പടിസംവിദിതോതി പുബ്ബേ അനാമന്തേത്വാ.

ഇന്ദഖീലോ നാമ സയനിഘരസ്സ ഉമ്മാരോ വുച്ചതി.

സയനിഘരം നാമ യത്ഥ കത്ഥചി രഞ്ഞോ സയനം പഞ്ഞത്തം ഹോതി, അന്തമസോ സാണിപാകാരപരിക്ഖിത്തമ്പി.

ഇന്ദഖീലം അതിക്കാമേയ്യാതി പഠമം പാദം ഉമ്മാരം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ദുതിയം പാദം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൫൦൦. അപ്പടിസംവിദിതേ അപ്പടിസംവിദിതസഞ്ഞീ ഇന്ദഖീലം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപ്പടിസംവിദിതേ വേമതികോ ഇന്ദഖീലം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപ്പടിസംവിദിതേ പടിസംവിദിതസഞ്ഞീ ഇന്ദഖീലം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പടിസംവിദിതേ അപ്പടിസംവിദിതസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പടിസംവിദിതേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പടിസംവിദിതേ പടിസംവിദിതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൫൦൧. അനാപത്തി പടിസംവിദിതേ, ന ഖത്തിയോ ഹോതി, ന ഖത്തിയാഭിസേകേന അഭിസിത്തോ ഹോതി, രാജാ സയനിഘരാ നിക്ഖന്തോ ഹോതി, മഹേസീ സയനിഘരാ നിക്ഖന്താ ഹോതി, ഉഭോ വാ നിക്ഖന്താ ഹോന്തി, ന സയനിഘരേ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അന്തേപുരസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. രതനസിക്ഖാപദം

൫൦൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അചിരവതിയാ നദിയാ നഹായതി. അഞ്ഞതരോപി ബ്രാഹ്മണോ പഞ്ചസതാനം ഥവികം ഥലേ നിക്ഖിപിത്വാ അചിരവതിയാ നദിയാ നഹായന്തോ വിസ്സരിത്വാ അഗമാസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു - "തസ്സായം ബ്രാഹ്മണസ്സ ഥവികാ, മാ ഇധ നസ്സീ"തി അഗ്ഗഹേസി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ സരിത്വാ തുരിതോ ആധാവിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - "അപി മേ, ഭോ, ഥവികം പസ്സേയ്യാസീ"തി? "ഹന്ദ, ബ്രാഹ്മണാ"തി അദാസി. അഥ ഖോ തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ഏതദഹോസി - "കേന നു ഖോ അഹം ഉപായേന ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പുണ്ണപത്തം ന ദദേയ്യ"ന്തി! "ന മേ, ഭോ, പഞ്ചസതാനി, സഹസ്സം മേ"തി പലിബുന്ധേത്വാ മുഞ്ചി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു രതനം ഉഗ്ഗഹേസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, രതനം ഉഗ്ഗഹേസീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, രതനം ഉഗ്ഗഹേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യോ പന ഭിക്ഖു രതനം വാ രതനസമ്മതം വാ ഉഗ്ഗണ്ഹേയ്യ വാ ഉഗ്ഗണ്ഹാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൦൩. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയാ ഉസ്സവോ ഹോതി. മനുസ്സാ അലങ്കതപ്പടിയത്താ ഉയ്യാനം ഗച്ഛന്തി. വിസാഖാപി മിഗാരമാതാ

അലങ്കതപ്പടിയത്താ ''ഉയ്യാനം ഗമിസ്സാമീ''തി ഗാമതോ നിക്ഖമിത്വാ - ''ക്യാഹം കരിസ്സാമി ഉയ്യാനം ഗന്ത്വാ, യംനൂനാഹം ഭഗവന്തം പയിരുപാസേയ്യ''ന്തി ആഭരണം ഓമുഞ്ചിത്വാ ഉത്തരാസങ്ഗേന ഭണ്ഡികം ബന്ധിത്വാ ദാസിയാ അദാസി - ''ഹന്ദ, ജേ, ഇമം ഭണ്ഡികം ഗണ്ഹാഹീ''തി. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ വിസാഖം മിഗാരമാതരം ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ സാ ദാസീ തം ഭണ്ഡികം വിസ്സരിത്വാ അഗമാസി. ഭിക്ഖൂ പസ്സിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ''തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഉഗ്ഗഹേത്വാ നിക്ഖിപഥാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, രതനം വാ രതനസമ്മതം വാ അജ്ഝാരാമേ ഉഗ്ഗഹേത്വാ വാ ഉഗ്ഗഹാപേത്വാ വാ നിക്ഖിപിതും - ''യസ്സ ഭവിസ്സതി സോ ഹരിസ്സതീ''തി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''യോ പന ഭിക്ഖു രതനം വാ രതനസമ്മതം വാ, അഞ്ഞത്ര അജ്ഝാരാമാ, ഉഗ്ഗണ്ഹേയ്യ വാ ഉഗ്ഗണ്ഹാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൦൪. തേന ഖോ പന സമയേന കാസീസു ജനപദേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ഗഹപതിസ്സ കമ്മന്തഗാമോ ഹോതി. തേന ച ഗഹപതിനാ അന്തേവാസീ ആണത്തോ ഹോതി - ''സചേ ഭദന്താ ആഗച്ഛന്തി ഭത്തം കരേയ്യാസീ''തി. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കാസീസു ജനപദേ ചാരികം ചരമാനാ യേന അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ഗഹപതിസ്സ കമ്മന്തഗാമോ തേനുപസങ്കമിംസു. അദ്ദസാ ഖോ സോ പുരിസോ തേ ഭിക്ഖൂ ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തേ. ദിസ്വാന യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ അഭിവാദേത്വാ ഏതദവോച - ''അധിവാസേന്തു, ഭന്തേ, അയ്യാ സ്വാതനായ ഗഹപതിനോ ഭത്ത''ന്തി. അധിവാസേസും ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ കാലം ആരോചാപേത്വാ അങ്ഗുലിമുദ്ദികം ഓമുഞ്ചിത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഭത്തേന പരിവിസിത്വാ - ''അയ്യാ ഭുഞ്ജിത്വാ ഗച്ഛന്തു, അഹമ്പി കമ്മന്തം ഗമിസ്സാമീ''തി അങ്ഗുലിമുദ്ദികം വിസ്സരിത്വാ അഗമാസി. ഭിക്ഖൂ പസ്സിത്വാ - ''സചേ മയം ഗമിസ്സാമ നസ്സിസ്സതായം അങ്ഗുലിമുദ്ദികാ''തി തത്ഥേവ അച്ഛിംസു. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ കമ്മന്താ ആഗച്ഛന്തോ തേ ഭിക്ഖൂ പസ്സിത്വാ ഏതദവോച - ''കിസ്സ, ഭന്തേ, അയ്യാ ഇധേവ അച്ഛന്തീ''തി? അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തസ്സ പുരിസസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേത്വാ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, രതനം വാ രതനസമ്മതം വാ അജ്ഝാരാമേ വാ അജ്ഝാവസഥേ വാ ഉഗ്ഗഹേത്വാ വാ ഉഗ്ഗഹാപേത്വാ വാ

നിക്ഖിപിതും - യസ്സ ഭവിസ്സതി സോ ഹരിസ്സതീ''തി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൦൫. **''യോ പന ഭിക്ഖു രതനം വാ രതനസമ്മതം വാ, അഞ്ഞത്ര അജ്ഝാരാമാ വാ അജ്ഝാവസഥാ വാ, ഉഗ്ഗണ്ഹേയ്യ വാ ഉഗ്ഗണ്ഹാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയം. രതനം വാ പന ഭിക്ഖുനാ രതനസമ്മതം വാ അജ്ഝാരാമേ വാ അജ്ഝാവസഥേ വാ ഉഗ്ഗഹേത്വാ വാ ഉഗ്ഗഹാപേത്വാ വാ നിക്ഖിപിതബ്ബം - 'യസ്സ ഭവിസ്സതി സോ ഹരിസ്സതീ'തി. അയം തത്ഥ സാമീചീ''**തി.

൫൦൬. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

രതനം നാമ മുത്താ മണി വേളുരിയോ സങ്ഖോ സിലാ പവാളം രജതം ജാതരൂപം ലോഹിതങ്കോ [ലോഹിതകോ (?)] മസാരഗല്ലം.

രതനസമ്മതം നാമ യം മനുസ്സാനം ഉപഭോഗപരിഭോഗം, ഏതം രതനസമ്മതം നാമ.

അഞ്ഞത്ര അജ്ഝാരാമാ വാ അജ്ഝാവസഥാ വാതി ഠപേത്വാ അജ്ഝാരാമം അജ്ഝാവസഥം.

അജ്ഝാരാമോ നാമ പരിക്ഖിത്തസ്സ ആരാമസ്സ അന്തോ ആരാമോ, അപരിക്ഖിത്തസ്സ ഉപചാരോ.

അജ്ഝാവസഥോ നാമ പരിക്ഖിത്തസ്സ ആവസഥസ്സ അന്തോ ആവസഥോ, അപരിക്ഖിത്തസ്സ ഉപചാരോ.

ഉഗ്ഗണ്ഹേയ്യാതി സയം ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഉഗ്ഗണ്ഹാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ഗാഹാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

രതനം വാ പന ഭിക്ഖുനാ രതനസമ്മതം വാ അജ്ഝാരാമേ വാ അജ്ഝാവസഥേ വാ ഉഗ്ഗഹേത്വാ വാ ഉഗ്ഗഹാപേത്വാ വാ നിക്ഖിപിതബ്ബന്തി രൂപേന വാ നിമിത്തേന വാ സഞ്ഞാണം കത്വാ നിക്ഖിപിത്വാ ആചിക്ഖിതബ്ബം - ''യസ്സ ഭണ്ഡം നട്ഠം സോ ആഗച്ഛതൂ''തി. സചേ തത്ഥ ആഗച്ഛതി സോ വത്തബ്ബോ - ''ആവുസോ, കീദിസം തേ ഭണ്ഡ''ന്തി? സചേ രൂപേന വാ നിമിത്തേന വാ സമ്പാദേതി ദാതബ്ബം, നോ ചേ സമ്പാദേതി ''വിചിനാഹി ആവുസോ''തി വത്തബ്ബോ. തമ്ഹാ ആവാസാ പക്കമന്തേന യേ തത്ഥ ഹോന്തി ഭിക്ഖൂ പതിരൂപാ, തേസം ഹത്ഥേ നിക്ഖിപിത്വാ പക്കമിതബ്ബം. നോ ചേ ഹോന്തി ഭിക്ഖൂ പതിരൂപാ, യേ തത്ഥ ഹോന്തി ഗഹപതികാ പതിരൂപാ, തേസം ഹത്ഥേ നിക്ഖിപിത്വാ പക്കമിതബ്ബം.

അയം തത്ഥ സാമീചീതി അയം തത്ഥ അനുധമ്മതാ.

൫൦൭. അനാപത്തി രതനം വാ രതനസമ്മതം വാ അജ്ഝാരാമേ വാ അജ്ഝാവസഥേ വാ ഉഗ്ഗഹേത്വാ വാ ഉഗ്ഗഹാപേത്വാ വാ നിക്ഖിപതി - ''യസ്സ

ഭവിസ്സതി സോ ഹരിസ്സതീ"തി, രതനസമ്മതം വിസ്സാസം ഗണ്ഹാതി, താവകാലികം ഗണ്ഹാതി, പംസുകൂലസഞ്ഞിസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

രതനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. വികാലഗാമപ്പവിസനസിക്ഖാപദം

൫൦൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വികാലേ ഗാമം പവിസിത്വാ സഭായം നിസീദിത്വാ അനേകവിഹിതം തിരച്ഛാനകഥം കഥേന്തി, സേയ്യഥിദം - [ഇമാ തിരച്ഛാനകഥായോ ദീ॰ നി॰ ൧.൧൭; മ॰ നി॰ ൨.൨൨൩; സം॰ നി॰ ; അ॰ നി॰ ൧൦.൬൯] രാജകഥം ചോരകഥം മഹാമത്തകഥം സേനാകഥം ഭയകഥം യുദ്ധകഥം അന്നകഥം പാനകഥം വത്ഥകഥം സയനകഥം മാലാകഥം ഗന്ധകഥം ഞാതികഥം യാനകഥം ഗാമകഥം നിഗമകഥം നഗരകഥം ജനപദകഥം ഇത്ഥികഥം [ഇത്ഥികഥം പുരിസകഥം (ക॰) മജ്ഝിമപണ്ണാസട്ഠകഥാ ഓലോകേതബ്ബാ] സൂരകഥം വിസിഖാകഥം കുമ്ഭട്ഠാനകഥം പുബ്ബപേതകഥം നാനത്തകഥം ലോകക്ഖായികം സമുദ്ദക്ഖായികം ഇതിഭവാഭവകഥം ഇതി വാ. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ വികാലേ ഗാമം പവിസിത്വാ സഭായം നിസീദിത്വാ അനേകവിഹിതം തിരച്ഛാനകഥം കഥേസ്സന്തി, സേയ്യഥിദം - രാജകഥം ചോരകഥം...പേ॰... ഇതിഭവാഭവകഥം ഇതി വാ, സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ"തി!

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വികാലേ ഗാമം പവിസിത്വാ സഭായം നിസീദിത്വാ അനേകവിഹിതം തിരച്ഛാനകഥം കഥേസ്സന്തി, സേയ്യഥിദം - രാജകഥം ചോരകഥം...പേ॰... ഇതിഭവാഭവകഥം ഇതി വാ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, വികാലേ ഗാമം പവിസിത്വാ സഭായം നിസീദിത്വാ അനേകവിഹിതം തിരച്ഛാനകഥം കഥേഥ, സേയ്യഥിദം - രാജകഥം ചോരകഥം...പേ॰... ഇതിഭവാഭവകഥം ഇതി വാതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, വികാലേ ഗാമം പവിസിത്വാ സഭായം നിസീദിത്വാ അനേകവിഹിതം തിരച്ഛാനകഥം കഥേസ്സഥ, സേയ്യഥിദം - രാജകഥം ചോരകഥം...പേ॰... ഇതിഭവാഭവകഥം ഇതി വാ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യോ പന ഭിക്ഖു വികാലേ ഗാമം പവിസേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൦൯. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്താ സായം അഞ്ഞതരം ഗാമം ഉപഗച്ഛിംസു. മനുസ്സാ തേ ഭിക്ഖൂ പസ്സിത്വാ ഏതദവോചും - "പവിസഥ, ഭന്തേ"തി . അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ - "ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം വികാലേ ഗാമം പവിസിതു"ന്തി കുക്കുച്ചായന്താ ന പവിസിംസു. ചോരാ തേ ഭിക്ഖൂ അച്ഛിന്ദിംസു. അഥ ഖോ

തേ ഭിക്ഖൂ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആപുച്ഛാ വികാലേ ഗാമം പവിസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യോ പന ഭിക്ഖു അനാപുച്ഛാ വികാലേ ഗാമം പവിസേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൧൪. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്തോ സായം അഞ്ഞതരം ഗാമം ഉപഗച്ഛി. മനുസ്സാ തം ഭിക്ഖും പസ്സിത്വാ ഏതദവോചും - "പവിസഥ, ഭന്തേ"തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു - "ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം അനാപുച്ഛാ വികാലേ ഗാമം പവിസിതു"ന്തി കുക്കുച്ചായന്തോ ന പാവിസി. ചോരാ തം ഭിക്ഖും അച്ഛിന്ദിംസു. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സന്തം ഭിക്ഖും ആപുച്ഛാ വികാലേ ഗാമം പവിസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യോ പന ഭിക്ഖു സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ വികാലേ ഗാമം പവിസേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൧൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അഹിനാ ദട്ഠോ ഹോതി. അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു "അഗ്ഗിം ആഹരിസ്സാമീ"തി ഗാമം ഗച്ഛതി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു - "ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ വികാലേ ഗാമം പവിസിതു"ന്തി കുക്കുച്ചായന്തോ ന പാവിസി...പേ॰... ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തഥാരൂപേ അച്ചായികേ കരണീയേ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ വികാലേ ഗാമം പവിസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൧൬. **"യോ പന ഭിക്ഖു സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ വികാലേ ഗാമം പവിസേയ്യ, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപാ അച്ചായികാ കരണീയാ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൫൧൭. **യോ പനാതി** യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സന്തോ നാമ ഭിക്ഖു സക്കാ ഹോതി ആപുച്ഛാ പവിസിതും.

അസന്തോ നാമ ഭിക്ഖു ന സക്കാ ഹോതി ആപുച്ഛാ പവിസിതും.

വികാലോ നാമ മജ്ഝന്ഹികേ വീതിവത്തേ യാവ അരുണുഗ്ഗമനാ.

ഗാമം പവിസേയ്യാതി പരിക്ഖിത്തസ്സ ഗാമസ്സ പരിക്ഖേപം അതിക്കമന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപരിക്ഖിത്തസ്സ ഗാമസ്സ ഉപചാരം ഓക്കമന്തസ്സ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപാ അച്ചായികാ കരണീയാതി ഠപേത്വാ തഥാരൂപം അച്ചായികം കരണീയം.

൫൧൪. വികാലേ വികാലസഞ്ഞീ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ ഗാമം പവിസതി, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപാ അച്ചായികാ കരണീയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. വികാലേ വേമതികോ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ ഗാമം പവിസതി, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപാ അച്ചായികാ കരണീയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. വികാലേ കാലസഞ്ഞീ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ ഗാമം പവിസതി, അഞ്ഞത്ര തഥാരൂപാ അച്ചായികാ കരണീയാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

കാലേ വികാലസഞ്ഞീ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കാലേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കാലേ കാലസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൫൧൫. അനാപത്തി തഥാരൂപേ അച്ചായികേ കരണീയേ, സന്തം ഭിക്ഖും ആപുച്ഛാ പവിസതി, അസന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ പവിസതി, അന്തരാരാമം ഗച്ഛതി, ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഗച്ഛതി, തിത്ഥിയസേയ്യം ഗച്ഛതി, പടിക്കമനം ഗച്ഛതി, ഗാമേന മഗ്ഗോ ഹോതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

വികാലഗാമപ്പവിസനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. സൂചിഘരസിക്ഖാപദം

൫൧൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സക്കേസു വിഹരതി കപിലവത്ഥുസ്മിം നിഗ്രോധാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരേന ദന്തകാരേന ഭിക്ഖൂ പവാരിതാ ഹോന്തി - ‘‘യേസം അയ്യാനം സൂചിഘരേന അത്ഥോ അഹം സൂചിഘരേനാ’’തി. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ബഹൂ സൂചിഘരേ വിഞ്ഞാപേന്തി. യേസം ഖുദ്ദകാ സൂചിഘരാ തേ മഹന്തേ സൂചിഘരേ വിഞ്ഞാപേന്തി. യേസം മഹന്താ സൂചിഘരാ തേ ഖുദ്ദകേ സൂചിഘരേ വിഞ്ഞാപേന്തി. അഥ ഖോ സോ ദന്തകാരോ ഭിക്ഖൂനം ബഹൂ സൂചിഘരേ കരോന്തോ ന സക്കോതി അഞ്ഞം വിക്കായികം ഭണ്ഡം കാതും, അത്തനാപി ന യാപേതി, പുത്തദാരോപിസ്സ കിലമതി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ന മത്തം ജാനിത്വാ ബഹൂ സൂചിഘരേ വിഞ്ഞാപേസ്സന്തി! അയം ഇമേസം ബഹൂ സൂചിഘരേ കരോന്തോ ന സക്കോതി അഞ്ഞം വിക്കായികം ഭണ്ഡം കാതും, അത്തനാപി ന യാപേതി, പുത്തദാരോപിസ്സ കിലമതീ’’തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ ന മത്തം ജാനിത്വാ ബഹൂ സൂചിഘരേ വിഞ്ഞാപേസ്സന്തീ’’തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ന മത്തം ജാനിത്വാ ബഹൂ സൂചിഘരേ വിഞ്ഞാപേന്തീതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ ന മത്തം

ജാനിത്വാ ബഹൂ സൂചിഘരേ വിഞ്ഞാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ०... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൭൩. **"യോ പന ഭിക്ഖു അട്ഠിമയം വാ ദന്തമയം വാ വിസാണമയം വാ സൂചിഘരം കാരാപേയ്യ ഭേദനകം, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൫൭൪. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ०... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ०... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അട്ഠി നാമ യം കിഞ്ചി അട്ഠി.

ദന്തോ നാമ ഹത്ഥിദന്തോ വുച്ചതി.

വിസാണം നാമ യം കിഞ്ചി വിസാണം.

കാരാപേയ്യാതി കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന ഭിന്ദിത്വാ പാചിത്തിയം ദേസേതബ്ബം.

൫൭൫. അത്തനാ വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്തനാ വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി [പരിയോസാവാപേതി (ക०)], ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . പരേഹി വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി [പരിയോസാവാപേതി (ക०)], ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞസ്സത്ഥായ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൫൭൬. അനാപത്തി ഗണ്ഠികായ [ഗണ്ഡികായ (സ്യാ०)], അരണികേ, വിധേ [വീഠേ (സീ०), വീഥേ (സ്യാ०)], അഞ്ജനിയാ, അഞ്ജനിസലാകായ, വാസിജടേ, ഉദകപുഞ്ഛനിയാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സൂചിഘരസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. മഞ്ചപീഠസിക്ഖാപദം

൫൭൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഉച്ചേ മഞ്ചേ സയതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സമ്ബഹുലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ യേനായസ്മതോ ഉപനന്ദസ്സ സക്യപുത്തസ്സ വിഹാരോ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസാ ഖോ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഭഗവന്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ആഗച്ഛതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സയനം പസ്സതൂ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തതോവ പടിനിവത്തിത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ആസയതോ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസോ വേദിതബ്ബോ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം

ഉപനന്ദം സക്യപുത്തം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൨൨. "നവം പന ഭിക്ഖുനാ മഞ്ചം വാ പീഠം വാ കാരയമാനേന അട്ഠങ്ഗുലപാദകം കാരേതബ്ബം സുഗതങ്ഗുലേന, അഞ്ഞത്ര ഹേട്ഠിമായ അടനിയാ; തം അതിക്കാമയതോ ഛേദനകം പാചിത്തിയ"ന്തി.

൫൨൩. നവം നാമ കരണം ഉപാദായ വുച്ചതി.

മഞ്ചോ നാമ ചത്താരോ മഞ്ചാ - മസാരകോ, ബുന്ദികാബദ്ധോ, കുളീരപാദകോ, ആഹച്ചപാദകോ.

പീഠം നാമ ചത്താരി പീഠാനി - മസാരകം, ബുന്ദികാബദ്ധം, കുളീരപാദകം, ആഹച്ചപാദകം.

കാരയമാനേനാതി കരോന്തോ വാ കാരാപേന്തോ വാ.

അട്ഠങ്ഗുലപാദകം കാരേതബ്ബം സുഗതങ്ഗുലേന, അഞ്ഞത്ര ഹേട്ഠിമായ അടനിയാതി ഠപേത്വാ ഹേട്ഠിമം അടനിം; തം അതിക്കാമേത്വാ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, പയോഗേ ദുക്കടം, പടിലാഭേന ഛിന്ദിത്വാ പാചിത്തിയം ദേസേതബ്ബം.

൫൨൪. അത്തനാ വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്തനാ വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞസ്സത്ഥായ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൫൨൫. അനാപത്തി പമാണികം കരോതി, ഊനകം കരോതി, അഞ്ഞേന കതം പമാണാതിക്കന്തം പടിലഭിത്വാ ഛിന്ദിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

മഞ്ചപീഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. തൂലോനദ്ധസിക്ഖാപദം

൫൨൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ മഞ്ചമ്പി പീഠമ്പി തൂലോനദ്ധം കാരാപേന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ മഞ്ചമ്പി പീഠമ്പി തൂലോനദ്ധം കാരാപേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ"തി ! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ

ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ മഞ്ചമ്പി പീഠമ്പി തൂലോനദ്ധം കാരാപേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, മഞ്ചമ്പി പീഠമ്പി തൂലോനദ്ധം കാരാപേഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, മഞ്ചമ്പി പീഠമ്പി തൂലോനദ്ധം കാരാപേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൭൮൭. **''യോ പന ഭിക്ഖു മഞ്ചം വാ പീഠം വാ തൂലോനദ്ധം കാരാപേയ്യ, ഉദ്ദാലനകം പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൭൮൮. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

മഞ്ചോ നാമ ചത്താരോ മഞ്ചാ - മസാരകോ, ബുന്ദികാബദ്ധോ, കുളീരപാദകോ, ആഹച്ചപാദകോ.

പീഠം നാമ ചത്താരി പീഠാനി - മസാരകം, ബുന്ദികാബദ്ധം, കുളീരപാദകം, ആഹച്ചപാദകം.

തൂലം നാമ തീണി തൂലാനി - രുക്ഖതൂലം, ലതാതൂലം, പോടകിതൂലം.

കാരാപേയ്യാതി കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന ഉദ്ദാലേത്വാ പാചിത്തിയം ദേസേതബ്ബം.

൭൮൯. അത്തനാ വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്തനാ വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞസ്സത്ഥായ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൯൦. അനാപത്തി ആയോഗേ, കായബന്ധനേ, അംസബദ്ധകേ, പത്തഥവികായ, പരിസ്സാവനേ, ബിബ്ബോഹനം കരോതി, അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ ഉദ്ദാലേത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

തൂലോനദ്ധസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. നിസീദനസിക്ഖാപദം

൭൯൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം നിസീദനം അനുഞ്ഞാതം ഹോതി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - ''ഭഗവതാ നിസീദനം അനുഞ്ഞാത''ന്തി അപ്പമാണികാനി നിസീദനാനി ധാരേന്തി. മഞ്ചസ്സപി പീഠസ്സപി പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ

അപ്പമാണികാനി നിസീദനാനി ധാരേസ്സന്തീ’’തി…പേ॰… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അപ്പമാണികാനി നിസീദനാനി ധാരേഥാതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, അപ്പമാണികാനി നിസീദനാനി ധാരേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

‘‘നിസീദനം പന ഭിക്ഖുനാ കാരയമാനേന പമാണികം കാരേതബ്ബം. തത്രിദം പമാണം - ദീഘസോ ദ്വേ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം ദിയഡ്ഢം. തം അതിക്കാമയതോ ഛേദനകം പാചിത്തിയ’’ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൩൨. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉദായീ മഹാകായോ ഹോതി. സോ ഭഗവതോ പുരതോ നിസീദനം പഞ്ഞപേത്വാ സമന്തതോ സമഞ്ഛമാനോ നിസീദതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ഉദായിം ഏതദവോച - ‘‘കിസ്സ ത്വം, ഉദായി, നിസീദനം സമന്തതോ സമഞ്ഛസി; സേയ്യഥാപി പുരാണാസികോട്ഠോ’’തി? ‘‘തഥാ ഹി പന, ഭന്തേ, ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം അതിഖുദ്ദകം നിസീദനം അനുഞ്ഞാത’’ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നിസീദനസ്സ ദസം വിദത്ഥിം. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൩൩. **‘‘നിസീദനം പന ഭിക്ഖുനാ കാരയമാനേന പമാണികം കാരേതബ്ബം. തത്രിദം പമാണം - ദീഘസോ ദ്വേ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം ദിയഡ്ഢം. ദസാ വിദത്ഥി. തം അതിക്കാമയതോ ഛേദനകം പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൫൩൪. **നിസീദനം** നാമ സദസം വുച്ചതി.

കാരയമാനേനാതി കരോന്തോ വാ കാരാപേന്തോ വാ പമാണികം കാരേതബ്ബം. തത്രിദം പമാണം - ദീഘസോ ദ്വേ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം ദിയഡ്ഢം. ദസാ വിദത്ഥി. തം അതിക്കാമേത്വാ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന ഛിന്ദിത്വാ പാചിത്തിയം ദേസേതബ്ബം.

൫൩൫. അത്തനാ വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്തനാ വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞസ്സത്ഥായ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൫൩൬. അനാപത്തി പമാണികം കരോതി, ഊനകം കരോതി, അഞ്ഞേന കതം പമാണാതിക്കന്തം പടിലഭിത്വാ ഛിന്ദിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, വിതാനം വാ

ഭൂമത്ഥരണം വാ സാണിപാകാരം വാ ഭിസിം വാ ബിബ്ബോഹനം വാ കരോതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

നിസീദനസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം സത്തമം.

൮. കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദിസിക്ഖാപദം

൫൩൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദി അനുഞ്ഞാതാ ഹോതി . ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - "ഭഗവതാ കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദി അനുഞ്ഞാതാ"തി അപ്പമാണികായോ കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദിയോ ധാരേന്തി; പുരതോപി പച്ഛതോപി ആകഡ്ഢന്താ ആഹിണ്ഡന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അപ്പമാണികായോ കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദിയോ ധാരേസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അപ്പമാണികായോ കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദിയോ ധാരേഥാതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, അപ്പമാണികായോ കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദിയോ ധാരേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൩൮. **"കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദിം പന ഭിക്ഖുനാ കാരയമാനേന പമാണികാ കാരേതബ്ബാ. തത്രിദം പമാണം - ദീഘസോ ചതസ്സോ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം ദ്വേ വിദത്ഥിയോ. തം അതിക്കാമയതോ ഛേദനകം പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൫൩൯. **കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദി** നാമ യസ്സ അധോനാഭി ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലം കണ്ഡു വാ പീളകാ വാ അസ്സാവോ വാ ഥുല്ലകച്ഛു വാ ആബാധോ, തസ്സ പടിച്ഛാദനത്ഥായ.

കാരയമാനേനാതി കരോന്തോ വാ കാരാപേന്തോ വാ . പമാണികാ കാരേതബ്ബാ. തത്രിദം പമാണം - ദീഘസോ ചതസ്സോ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം ദ്വേ വിദത്ഥിയോ. തം അതിക്കാമേത്വാ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന ഛിന്ദിത്വാ പാചിത്തിയം ദേസേതബ്ബം.

൫൪൦. അത്തനാ വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്തനാ വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞസ്സത്ഥായ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൫൪൧. അനാപത്തി പമാണികം കരോതി, ഊനകം കരോതി, അഞ്ഞേന കതം പമാണാതിക്കന്തം പടിലഭിത്വാ ഛിന്ദിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, വിതാനം വാ

ഭൂമത്ഥരണം വാ സാണിപാകാരം വാ ഭിസിം വാ ബിബ്ബോഹനം വാ കരോതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദിസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം അട്ഠമം.

൯. വസ്സികസാടികാസിക്ഖാപദം

൫൪൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം വസ്സികസാടികാ അനുഞ്ഞാതാ ഹോതി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - ''ഭഗവതാ വസ്സികസാടികാ അനുഞ്ഞാതാ''തി അപ്പമാണികായോ വസ്സികസാടികായോ ധാരേന്തി. പുരതോപി പച്ഛതോപി ആകഡ്ഢന്താ ആഹിണ്ഡന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അപ്പമാണികായോ വസ്സികസാടികായോ ധാരേസ്സന്തീ''തി…പേ॰… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അപ്പമാണികായോ വസ്സികസാടികായോ ധാരേഥാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, അപ്പമാണികായോ വസ്സികസാടികായോ ധാരേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൪൮. **''വസ്സികസാടികം പന ഭിക്ഖുനാ കാരയമാനേന പമാണികാ കാരേതബ്ബാ. തത്രിദം പമാണം - ദീഘസോ ഛ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം അഡ്ഢതേയ്യാ. തം അതിക്കാമയതോ ഛേദനകം പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൫൪൯. **വസ്സികസാടികാ** നാമ വസ്സാനസ്സ ചതുമാസത്ഥായ.

കാരയമാനേനാതി കരോന്തോ വാ കാരാപേന്തോ വാ. പമാണികാ കാരേതബ്ബാ . തത്രിദം പമാണം - ദീഘസോ ഛ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം അഡ്ഢതേയ്യാ. തം അതിക്കാമേത്വാ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന ഛിന്ദിത്വാ പാചിത്തിയം ദേസേതബ്ബം.

൫൫൦. അത്തനാ വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്തനാ വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞസ്സത്ഥായ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൫൫൧. അനാപത്തി പമാണികം കരോതി, ഊനകം കരോതി, അഞ്ഞേന കതം പമാണാതിക്കന്തം പടിലഭിത്വാ ഛിന്ദിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, വിതാനം വാ ഭൂമത്ഥരണം വാ സാണിപാകാരം വാ ഭിസിം വാ ബിബ്ബോഹനം വാ കരോതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

വസ്സികസാടികാസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം നവമം.

൧൦. നന്ദസിക്ഖാപദം

൫൪൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ നന്ദോ ഭഗവതോ മാതുച്ഛാപുത്തോ അഭിരൂപോ ഹോതി ദസ്സനീയോ പാസാദികോ ചതുരങ്ഗുലോമകോ ഭഗവതാ [ഭഗവതോ (ക॰)]. സോ സുഗതചീവരപ്പമാണം ചീവരം ധാരേതി. അദ്ദസംസു ഖോ ഥേരാ ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം നന്ദം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന - ''ഭഗവാ ആഗച്ഛതീ''തി ആസനാ വുട്ഠഹന്തി. തേ ഉപഗതേ ജാനിത്വാ [ഉപഗതം സഞ്ജാനിത്വാ (സ്യാ॰), ഉപഗതേ സഞ്ജാനിത്വാ (സീ॰)] ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ നന്ദോ സുഗതചീവരപ്പമാണം ചീവരം ധാരേസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, നന്ദ, സുഗതചീവരപ്പമാണം ചീവരം ധാരേസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, നന്ദ, സുഗതചീവരപ്പമാണം ചീവരം ധാരേസ്സസി! നേതം, നന്ദ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൪൮. **''യോ പന ഭിക്ഖു സുഗതചീവരപ്പമാണം ചീവരം കാരാപേയ്യ അതിരേകം വാ, ഛേദനകം പാചിത്തിയം . തത്രിദം സുഗതസ്സ സുഗതചീവരപ്പമാണം - ദീഘസോ നവ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം ഛ വിദത്ഥിയോ. ഇദം സുഗതസ്സ സുഗതചീവരപ്പമാണ''**ന്തി.

൫൪൯. **യോ പനാ**തി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

സുഗതചീവരപ്പമാണം [സുഗതചീവരം (ക॰)] നാമ ദീഘസോ നവ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം ഛ വിദത്ഥിയോ.

കാരാപേയ്യാതി കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന ഛിന്ദിത്വാ പാചിത്തിയം ദേസേതബ്ബം.

൫൫൦. അത്തനാ വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്തനാ വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞസ്സത്ഥായ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൫൫൧. അനാപത്തി ഊനകം കരോതി, അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ ഛിന്ദിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, വിതാനം വാ ഭൂമത്ഥരണം വാ സാണിപാകാരം വാ ഭിസിം വാ ബിബ്ബോഹനം വാ കരോതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

നന്ദസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം ദസമം.

രതനവഗ്ഗോ [രാജവഗ്ഗോ (സീ॰)] നവമോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

> രഞ്ഞോ ച രതനം സന്തം, സൂചി മഞ്ചഞ്ച തൂലികം;
> നിസീദനഞ്ച കണ്ഡുഞ്ച, വസ്സികാ സുഗതേന ചാതി.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, ആയസ്മന്തോ, ദ്വേനവുതി പാചിത്തിയാ ധമ്മാ. തത്ഥായസ്മന്തേ പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? പരിസുദ്ധേത്ഥായസ്മന്തോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

ഖുദ്ദകം സമത്തം.

പാചിത്തിയകണ്ഡം നിട്ഠിതം.

൯. പാടിദേസനീയകണ്ഡം

൧. പഠമപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം

ഇമേ ഖോ പനായസ്മന്തോ ചത്താരോ പാടിദേസനീയാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൫൫൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ സാവത്ഥിയം പിണ്ഡായ ചരിത്വാ പടിക്കമനകാലേ അഞ്ഞതരം ഭിക്ഖും പസ്സിത്വാ ഏതദവോച - "ഹന്ദായ്യ, ഭിക്ഖം പടിഗ്ഗണ്ഹാ"തി. "സുട്ഠു, ഭഗിനീ"തി സബ്ബേവ അഗ്ഗഹേസി. സാ ഉപകട്ഠേ കാലേ നാസക്ഖി പിണ്ഡായ ചരിതും, ഛിന്നഭത്താ അഹോസി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ദുതിയമ്പി ദിവസം...പേ॰... തതിയമ്പി ദിവസം സാവത്ഥിയം പിണ്ഡായ ചരിത്വാ പടിക്കമനകാലേ തം ഭിക്ഖും പസ്സിത്വാ ഏതദവോച - "ഹന്ദായ്യ, ഭിക്ഖം പടിഗ്ഗണ്ഹാ"തി. "സുട്ഠു, ഭഗിനീ"തി സബ്ബേവ അഗ്ഗഹേസി. സാ ഉപകട്ഠേ കാലേ നാസക്ഖി പിണ്ഡായ ചരിതും, ഛിന്നഭത്താ അഹോസി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ചതുത്ഥേ ദിവസേ രഥികായ പവേധേന്തീ ഗച്ഛതി. സേട്ഠി ഗഹപതി രഥേന പടിപഥം ആഗച്ഛന്തോ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - "അപേഹായ്യേ"തി. സാ വോക്കമന്തീ തത്ഥേവ പരിപതി. സേട്ഠി ഗഹപതി തം ഭിക്ഖുനിം ഖമാപേസി - "ഖമാഹായ്യേ, മയാസി പാതിതാ"തി. "നാഹം, ഗഹപതി, തയാ പാതിതാ. അപിച, അഹമേവ ദുബ്ബലാ"തി. "കിസ്സ പന ത്വം, അയ്യേ, ദുബ്ബലാ"തി? അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ സേട്ഠിസ്സ ഗഹപതിസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. സേട്ഠി ഗഹപതി തം ഭിക്ഖുനിം ഘരം നേത്വാ ഭോജേത്വാ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ ഭിക്ഖുനിയാ ഹത്ഥതോ ആമിസം പടിഗ്ഗഹേസ്സന്തി! കിച്ഛലാഭോ മാതുഗാമോ"തി!

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തസ്സ സേട്ഠിസ്സ ഗഹപതിസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിയാ ഹത്ഥതോ ആമിസം പടിഗ്ഗഹേസ്സതീ"തി ...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, ഭിക്ഖുനിയാ ഹത്ഥതോ ആമിസം പടിഗ്ഗഹേസീതി ? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. "ഞാതികാ തേ, ഭിക്ഖു, അഞ്ഞാതികാ"തി? "അഞ്ഞാതികാ, ഭഗവാ"തി. "അഞ്ഞാതകോ, മോഘപുരിസ, അഞ്ഞാതികായ ന ജാനാതി പതിരൂപം വാ അപ്പതിരൂപം വാ സന്തം വാ അസന്തം വാ. കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, അഞ്ഞാതികായ ഭിക്ഖുനിയാ ഹത്ഥതോ ആമിസം പടിഗ്ഗഹേസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൫൩. **"യോ പന ഭിക്ഖു അഞ്ഞാതികായ ഭിക്ഖുനിയാ അന്തരഘരം പവിട്ഠായ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പടിദേസേതബ്ബം തേന ഭിക്ഖുനാ - 'ഗാരയ്ഹം, ആവുസോ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം, തം പടിദേസേമീ'"**തി.

൫൪. യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

അഞ്ഞാതികാ നാമ മാതിതോ വാ . പിതിതോ വാ യാവ സത്തമാ പിതാമഹയുഗാ അസമ്ബദ്ധാ.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

അന്തരഘരം നാമ രഥികാ ബ്യൂഹം സിങ്ഘാടകം ഘരം.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം. ''ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

൫൫. അഞ്ഞാതികായ അഞ്ഞാതികസഞ്ഞീ അന്തരഘരം പവിട്ഠായ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ. അഞ്ഞാതികായ വേമതികോ അന്തരഘരം പവിട്ഠായ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ. അഞ്ഞാതികായ ഞാതികസഞ്ഞീ അന്തരഘരം പവിട്ഠായ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ആഹാരത്ഥായ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഏകതോഉപസമ്പന്നായ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ - ''ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞാതികായ അഞ്ഞാതികസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞാതികായ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞാതികായ ഞാതികസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൫൬. അനാപത്തി ഞാതികായ, ദാപേതി ന ദേതി, ഉപനിക്ഖിപിത്വാ ദേതി അന്തരാരാമേ, ഭിക്ഖുനുപസ്സയേ, തിത്ഥിയസേയ്യായ, പടിക്കമനേ , ഗാമതോ നീഹരിത്വാ ദേതി, യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ''സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജാ''തി ദേതി, സിക്ഖമാനായ, സാമണേരിയാ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം

൫൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ കുലേസു നിമന്തിതാ ഭുഞ്ജന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം

വോസാസന്തിയോ ഠിതാ ഹോന്തി - “ഇധ സൂപം ദേഥ, ഇധ ഓദനം ദേഥാ”തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ യാവദത്ഥം ഭുഞ്ജന്തി. അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ന ചിത്തരൂപം ഭുഞ്ജന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനിയോ വോസാസന്തിയോ ന നിവാരേസ്സന്തീ”തി…പേ॰… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ വോസാസന്തിയോ ന നിവാരേഥാതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ …പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഭിക്ഖുനിയോ വോസാസന്തിയോ ന നിവാരേസ്സഥ ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൫൮. **“ഭിക്ഖൂ പനേവ കുലേസു നിമന്തിതാ ഭുഞ്ജന്തി, തത്ര ചേ സാ [തത്ര ചേ (സ്യാ॰)] ഭിക്ഖുനീ വോസാസമാനരൂപാ ഠിതാ ഹോതി - ‘ഇധ സൂപം ദേഥ, ഇധ ഓദനം ദേഥാ’തി, തേഹി ഭിക്ഖൂഹി സാ ഭിക്ഖുനീ അപസാദേതബ്ബാ - ‘അപസക്ക താവ, ഭഗിനി, യാവ ഭിക്ഖൂ ഭുഞ്ജന്തീ’തി. ഏകസ്സ ചേപി [ഏകസ്സപി ചേ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഭിക്ഖുനോ ന പടിഭാസേയ്യ തം ഭിക്ഖുനിം അപസാദേതും - ‘അപസക്ക താവ, ഭഗിനി, യാവ ഭിക്ഖൂ ഭുഞ്ജന്തീ’തി പടിദേസേതബ്ബം തേഹി ഭിക്ഖൂഹി - ‘ഗാരയ്ഹം, ആവുസോ, ധമ്മം ആപജ്ജിമ്ഹാ അസപ്പായം പാടിദേസനീയം, തം പടിദേസേമാ’”**തി.

൫൫൯. **ഭിക്ഖൂ പനേവ കുലേസു നിമന്തിതാ ഭുഞ്ജന്തീ**തി കുലം നാമ ചത്താരി കുലാനി - ഖത്തിയകുലം, ബ്രാഹ്മണകുലം, വേസ്സകുലം, സുദ്ദകുലം.

നിമന്തിതാ ഭുഞ്ജന്തീതി പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരേന ഭോജനേന നിമന്തിതാ ഭുഞ്ജന്തി.

ഭിക്ഖുനീ നാമ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പന്നാ.

വോസാസന്തീ നാമ യഥാമിത്തതാ യഥാസന്ദിട്ഠതാ യഥാസമ്ഭത്തതാ യഥാസമാനുപജ്ഝായകതാ യഥാസമാനാചരിയകതാ - “ഇധ സൂപം ദേഥ, ഇധ ഓദനം ദേഥാ”തി. ഏസാ വോസാസന്തീ നാമ.

തേഹി ഭിക്ഖൂഹീതി ഭുഞ്ജമാനേഹി ഭിക്ഖൂഹി.

സാ ഭിക്ഖുനീതി യാ സാ വോസാസന്തീ ഭിക്ഖുനീ.

തേഹി ഭിക്ഖൂഹി സാ ഭിക്ഖുനീ അപസാദേതബ്ബാ - “അപസക്ക താവ, ഭഗിനി, യാവ ഭിക്ഖൂ ഭുഞ്ജന്തീ”തി. ഏകസ്സ ചേപി [ഏകസ്സപി ചേ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഭിക്ഖുനോ അനപസാദിതോ [അനപസാദിതേ (സീ॰ സ്യാ॰)] - “ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ”തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

൫൬൦. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ വോസാസന്തിയാ ന നിവാരേതി, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ . ഉപസമ്പന്നായ വേമതികോ വോസാസന്തിയാ ന നിവാരേതി, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ വോസാസന്തിയാ ന നിവാരേതി, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

ഏകതോഉപസമ്പന്നായ വോസാസന്തിയാ ന നിവാരേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൫൬൭. അനാപത്തി അത്തനോ ഭത്തം ദാപേതി ന ദേതി, അഞ്ഞേസം ഭത്തം ദേതി ന ദാപേതി, യം ന ദിന്നം തം ദാപേതി, യത്ഥ ന ദിന്നം തത്ഥ ദാപേതി, സബ്ബേസം സമകം ദാപേതി, സിക്ഖമാനാ വോസാസതി, സാമണേരീ വോസാസതി, പഞ്ച ഭോജനാനി ഠപേത്വാ സബ്ബത്ഥ, അനാപത്തി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം

൫൬൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം അഞ്ഞതരം കുലം ഉഭതോപസന്നം ഹോതി. സദ്ധായ വഡ്ഢതി, ഭോഗേന ഹായതി, യം തസ്മിം കുലേ ഉപ്പജ്ജതി പുരേഭത്തം ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ തം സബ്ബം ഭിക്ഖൂനം വിസ്സജ്ജേത്വാ അപ്പേകദാ അനസിതാ അച്ഛന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ന മത്തം ജാനിത്വാ പടിഗ്ഗഹേസ്സന്തി! ഇമേ ഇമേസം ദത്വാ അപ്പേകദാ അനസിതാ അച്ഛന്തീ"തി!! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യം കുലം സദ്ധായ വഡ്ഢതി, ഭോഗേന ഹായതി ഏവരൂപസ്സ കുലസ്സ ഞത്തിദുതിയേന കമ്മേന സേക്ഖസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൫൬൯. "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമം കുലം സദ്ധായ വഡ്ഢതി, ഭോഗേന ഹായതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ കുലസ്സ സേക്ഖസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമം കുലം സദ്ധായ വഡ്ഢതി, ഭോഗേന ഹായതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ കുലസ്സ സേക്ഖസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ കുലസ്സ സേക്ഖസമ്മുതിയാ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ കുലസ്സ സേക്ഖസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യാനി ഖോ പന താനി സേക്ഖസമ്മതാനി കുലാനി, യോ പന ഭിക്ഖു തഥാരൂപേസു സേക്ഖസമ്മതേസു കുലേസു ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ

പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പടിദേസേതബ്ബം തേന ഭിക്ഖുനാ - 'ഗാരയ്ഹം, ആവുസോ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം തം പടിദേസേമീ'"തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൬൪. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം ഉസ്സവോ ഹോതി. മനുസ്സാ ഭിക്ഖൂ നിമന്തേത്വാ ഭോജേന്തി. തമ്പി ഖോ കുലം ഭിക്ഖൂ നിമന്തേസി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാധിവാസേന്തി - "പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ സേക്ഖസമ്മതേസു കുലേസു ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദിതും ഭുഞ്ജിതു"ന്തി. തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കിം നു ഖോ നാമ അമ്ഹാകം ജീവിതേന യം അയ്യാ അമ്ഹാകം ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നിമന്തിതേന സേക്ഖസമ്മതേസു കുലേസു ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദിതും ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"യാനി ഖോ പന താനി സേക്ഖസമ്മതാനി കുലാനി, യോ പന ഭിക്ഖു തഥാരൂപേസു സേക്ഖസമ്മതേസു കുലേസു പുബ്ബേ അനിമന്തിതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ , പടിദേസേതബ്ബം തേന ഭിക്ഖുനാ - 'ഗാരയ്ഹം, ആവുസോ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം, തം പടിദേസേമീ'"തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൬൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു തസ്സ കുലസ്സ കുലൂപകോ ഹോതി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന തം കുലം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. തേന ഖോ പന സമയേന സോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - "ഭുഞ്ജഥ, ഭന്തേ"തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു - "ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം അനിമന്തിതേന സേക്ഖസമ്മതേസു കുലേസു ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദിതും ഭുഞ്ജിതു"ന്തി കുക്കുച്ചായന്തോ ന പടിഗ്ഗഹേസി; നാസക്ഖി പിണ്ഡായ ചരിതും; ഛിന്നഭത്തോ അഹോസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ സേക്ഖസമ്മതേസു കുലേസു ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദിതും ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൬൬. **"യാനി ഖോ പന താനി സേക്ഖസമ്മതാനി കുലാനി, യോ പന ഭിക്ഖു തഥാരൂപേസു സേക്ഖസമ്മതേസു കുലേസു പുബ്ബേ അനിമന്തിതോ അഗിലാനോ**

ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പടിദേസേതബ്ബം തേന ഭിക്ഖുനാ - 'ഗാരയ്ഹം, ആവുസോ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം, തം പടിദേസേമീ"തി.

൫൬൭. **യാനി ഖോ പന താനി സേക്ഖസമ്മതാനി കുലാനീ**തി സേക്ഖസമ്മതം നാമ കുലം യം കുലം സദ്ധായ വഡ്ഢതി, ഭോഗേന ഹായതി. ഏവരൂപസ്സ കുലസ്സ ഞത്തിദുതിയേന കമ്മേന സേക്ഖസമ്മുതി ദിന്നാ ഹോതി.

യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

തഥാരൂപേസു സേക്ഖസമ്മതേസു കുലേസൂതി ഏവരൂപേസു സേക്ഖസമ്മതേസു കുലേസു.

അനിമന്തിതോ നാമ അജ്ജതനായ വാ സ്വാതനായ വാ അനിമന്തിതോ, ഘരൂപചാരം ഓക്കമന്തേ നിമന്തേതി, ഏസോ അനിമന്തിതോ നാമ.

നിമന്തിതോ നാമ അജ്ജതനായ വാ സ്വാതനായ വാ നിമന്തിതോ, ഘരൂപചാരം അനോക്കമന്തേ നിമന്തേതി, ഏസോ നിമന്തിതോ നാമ.

അഗിലാനോ നാമ സക്കോതി പിണ്ഡായ ചരിതും.

ഗിലാനോ നാമ ന സക്കോതി പിണ്ഡായ ചരിതും.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

അനിമന്തിതോ അഗിലാനോ "ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

൫൬൮. സേക്ഖസമ്മതേ സേക്ഖസമ്മതസഞ്ഞീ അനിമന്തിതോ അഗിലാനോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയംവ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ. സേക്ഖസമ്മതേ വേമതികോ...പേ॰... സേക്ഖസമ്മതേ അസേക്ഖസമ്മതസഞ്ഞീ അനിമന്തിതോ അഗിലാനോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ആഹാരത്ഥായ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസേക്ഖസമ്മതേ സേക്ഖസമ്മതസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസേക്ഖസമ്മതേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അസേക്ഖസമ്മതേ അസേക്ഖസമ്മതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൫൬൯. അനാപത്തി നിമന്തിതസ്സ, ഗിലാനസ്സ, നിമന്തിതസ്സ വാ ഗിലാനസ്സ വാ സേസകം ഭുഞ്ജതി , അഞ്ഞേസം ഭിക്ഖാ തത്ഥ പഞ്ഞത്താ ഹോതി, ഘരതോ നീഹരിത്വാ ദേന്തി, നിച്ചഭത്തേ, സലാകഭത്തേ, പക്ഖികേ, ഉപോസഥികേ, പാടിപദികേ, യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം - ''സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജാ''തി ദേതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

തതിയപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം

൫൭൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സക്കേസു വിഹരതി കപിലവത്ഥുസ്മിം നിഗ്രോധാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സാകിയദാസകാ അവരുദ്ധാ ഹോന്തി. സാകിയാനിയോ ഇച്ഛന്തി ആരഞ്ഞകേസു സേനാസനേസു ഭത്തം കാതും. അസ്സോസും ഖോ സാകിയദാസകാ - ''സാകിയാനിയോ കിര ആരഞ്ഞകേസു സേനാസനേസു ഭത്തം കത്തുകാമാ''തി. തേ മഗ്ഗേ പരിയുട്ഠിംസു. സാകിയാനിയോ പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം ആദായ ആരഞ്ഞകം സേനാസനം അഗമംസു. സാകിയദാസകാ നിക്ഖമിത്വാ സാകിയാനിയോ അച്ഛിന്ദിംസു ച ദൂസേസുഞ്ച. സാകിയാ നിക്ഖമിത്വാ തേ ചോരേ സഭണ്ഡേ [സഹ ഭണ്ഡേന (ക॰)] ഗഹേത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ ആരാമേ ചോരേ പടിവസന്തേ നാരോചേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ സാകിയാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമി ദസ അത്ഥവസേ പടിച്ച - സങ്ഘസുട്ഠുതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

''യാനി ഖോ പന താനി ആരഞ്ഞകാനി സേനാസനാനി സാസങ്കസമ്മതാനി സപ്പടിഭയാനി, യോ പന ഭിക്ഖു തഥാരൂപേസു സേനാസനേസു [സേനാസനേസു വിഹരന്തോ (സീ॰ സ്യാ॰)] **പുബ്ബേ അപ്പടിസംവിദിതം ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ അജ്ഝാരാമേ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പടിദേസേതബ്ബം തേന ഭിക്ഖുനാ - 'ഗാരയ്ഹം, ആവുസോ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം തം പടിദേസേമീ'''**തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൫൭൧. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ആരഞ്ഞകേസു സേനാസനേസു ഗിലാനോ ഹോതി . മനുസ്സാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ആദായ ആരഞ്ഞകം സേനാസനം അഗമംസു. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - ''ഭുഞ്ജഥ, ഭന്തേ''തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു - ''ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം ആരഞ്ഞകേസു സേനാസനേസു ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദിതും ഭുഞ്ജിതു''ന്തി കുക്കുച്ചായന്തോ ന പടിഗ്ഗഹേസി, നാസക്ഖി പിണ്ഡായ ചരിതും [പവിസിതും (ക॰)], ഛിന്നഭത്തോ അഹോസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ

ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ആരഞ്ഞകേസു സേനാസനേസു പുബ്ബേ അപ്പടിസംവിദിതം ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദിതും ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

൫൭൮. **“യാനി ഖോ പന താനി ആരഞ്ഞകാനി സേനാസനാനി സാസങ്കസമ്മതാനി സപ്പടിഭയാനി, യോ പന ഭിക്ഖു തഥാരൂപേസു സേനാസനേസു പുബ്ബേ അപ്പടിസംവിദിതം ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ അജ്ഝാരാമേ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ അഗിലാനോ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പടിദേസേതബ്ബം തേന ഭിക്ഖുനാ - ‘ഗാരയ്ഹം, ആവുസോ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം, തം പടിദേസേമീ’”**തി.

൫൭൯. **യാനി ഖോ പന താനി ആരഞ്ഞകാനി സേനാസനാനീ**തി **ആരഞ്ഞകം** നാമ **സേനാസനം** പഞ്ചധനുസതികം പച്ഛിമം.

സാസങ്കം നാമ ആരാമേ ആരാമൂപചാരേ ചോരാനം നിവിട്ഠോകാസോ ദിസ്സതി, ഭുത്തോകാസോ ദിസ്സതി, ഠിതോകാസോ ദിസ്സതി, നിസിന്നോകാസോ ദിസ്സതി, നിപന്നോകാസോ ദിസ്സതി.

സപ്പടിഭയം നാമ ആരാമേ ആരാമൂപചാരേ ചോരേഹി മനുസ്സാ ഹതാ ദിസ്സന്തി, വിലുത്താ ദിസ്സന്തി, ആകോടിതാ ദിസ്സന്തി.

യോ പനാതി യോ യാദിസോ...പേ॰... **ഭിക്ഖൂ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതോ ഭിക്ഖൂതി.

തഥാരൂപേസു സേനാസനേസൂതി ഏവരൂപേസു സേനാസനേസു.

അപ്പടിസംവിദിതം നാമ പഞ്ചന്നം പടിസംവിദിതം, ഏതം അപ്പടിസംവിദിതം നാമ. ആരാമം ആരാമൂപചാരം ഠപേത്വാ പടിസംവിദിതം, ഏതം [ഏതമ്പി (സീ॰)] അപ്പടിസംവിദിതം നാമ.

പടിസംവിദിതം നാമ യോ കോചി ഇത്ഥീ വാ പുരിസോ വാ ആരാമം ആരാമൂപചാരം ആഗന്ത്വാ ആരോചേതി - “ഇത്ഥന്നാമസ്സ, ഭന്തേ, ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ആഹരിസ്സന്തീ”തി. സചേ സാസങ്കം ഹോതി, സാസങ്കന്തി ആചിക്ഖിതബ്ബം; സചേ സപ്പടിഭയം ഹോതി, സപ്പടിഭയന്തി ആചിക്ഖിതബ്ബം; സചേ - “ഹോതു, ഭന്തേ, ആഹരിയിസ്സതീ”തി ഭണതി, ചോരാ വത്തബ്ബാ - “മനുസ്സാ ഇധൂപചരന്തി അപസക്കഥാ”തി. യാഗുയാ പടിസംവിദിതേ തസ്സാ പരിവാരോ ആഹരിയ്യതി, ഏതം പടിസംവിദിതം നാമ. ഭത്തേന പടിസംവിദിതേ തസ്സ പരിവാരോ ആഹരിയ്യതി, ഏതം പടിസംവിദിതം നാമ . ഖാദനീയേന പടിസംവിദിതേ തസ്സ പരിവാരോ ആഹരിയ്യതി, ഏതം പടിസംവിദിതം നാമ. കുലേന പടിസംവിദിതേ യോ തസ്മിം കുലേ മനുസ്സോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ആഹരതി, ഏതം പടിസംവിദിതം നാമ. ഗാമേന പടിസംവിദിതേ യോ തസ്മിം ഗാമേ മനുസ്സോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ആഹരതി, ഏതം പടിസംവിദിതം നാമ. പൂഗേന പടിസംവിദിതേ യോ തസ്മിം പൂഗേ മനുസ്സോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ആഹരതി, ഏതം പടിസംവിദിതം നാമ.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

അജ്ഝാരാമോ നാമ പരിക്ഖിത്തസ്സ ആരാമസ്സ അന്തോആരാമോ. അപരിക്ഖിത്തസ്സ ഉപചാരോ.

അഗിലാനോ നാമ സക്കോതി പിണ്ഡായ ചരിതും [ഗന്തും (ക॰)].

ഗിലാനോ നാമ ന സക്കോതി പിണ്ഡായ ചരിതും [ഗന്തും (ക॰)].

അപ്പടിസംവിദിതം അഗിലാനോ ''ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

൫൭൪. അപ്പടിസംവിദിതേ അപ്പടിസംവിദിതസഞ്ഞീ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ അജ്ഝാരാമേ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ അഗിലാനോ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ. അപ്പടിസംവിദിതേ വേമതികോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ അജ്ഝാരാമേ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ അഗിലാനോ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ. അപ്പടിസംവിദിതേ പടിസംവിദിതസഞ്ഞീ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ അജ്ഝാരാമേ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ അഗിലാനോ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ആഹാരത്ഥായ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പടിസംവിദിതേ അപ്പടിസംവിദിതസഞ്ഞീ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പടിസംവിദിതേ വേമതികോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പടിസംവിദിതേ പടിസംവിദിതസഞ്ഞീ, അനാപത്തി.

൫൭൫. അനാപത്തി പടിസംവിദിതേ, ഗിലാനസ്സ, പടിസംവിദിതേ വാ ഗിലാനസ്സ വാ സേസകം ഭുഞ്ജതി, ബഹാരാമേ പടിഗ്ഗഹേത്വാ അന്തോആരാമേ ഭുഞ്ജതി, തത്ഥ ജാതകം മൂലം വാ തചം വാ പത്തം വാ പുപ്ഫം വാ ഫലം വാ ഭുഞ്ജതി, യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചതുത്ഥപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, ആയസ്മന്തോ, ചത്താരോ പാടിദേസനീയാ ധമ്മാ. തത്ഥായസ്മന്തേ പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? പരിസുദ്ധേത്ഥായസ്മന്തോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

പാടിദേസനീയകണ്ഡം നിട്ഠിതം.

૭. സേഖിയകണ്ഡം

൧. പരിമണ്ഡലവഗ്ഗോ

ഇമേ ഖോ പനായസ്മന്തോ സേഖിയാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൫൭൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്താ നിവാസേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്താ നിവാസേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ"തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്താ നിവാസേസ്സന്തീ"തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - "സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്താ നിവാസേഥാ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്താ നിവാസേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"പരിമണ്ഡലം നിവാസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

പരിമണ്ഡലം നിവാസേതബ്ബം നാഭിമണ്ഡലം ജാണുമണ്ഡലം പടിച്ഛാദേന്തേന. യോ അനാദരിയം പടിച്ച പുരതോ വാ പച്ഛതോ വാ ഓലമ്ബേന്തോ നിവാസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ,

ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൭൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്താ പാരുപന്തി...പേ॰....

"പരിമണ്ഡലം പാരുപിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

പരിമണ്ഡലം പാരുപിതബ്ബം ഉഭോ കണ്ണേ സമം കത്വാ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച പുരതോ വാ പച്ഛതോ വാ ഓലമ്ബേന്തോ പാരുപതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ,

ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൭൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കായം വിവരിത്വാ അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി...പേ○....

"സുപ്പടിച്ഛന്നോ അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

സുപ്പടിച്ഛന്നേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച കായം വിവരിത്വാ അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ,

ആദികമ്മികസ്സാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൭൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കായം വിവരിത്വാ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി...പേ○....

"സുപ്പടിച്ഛന്നോ അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

സുപ്പടിച്ഛന്നേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച കായം വിവരിത്വാ അന്തരഘരേ നിസീദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, വാസൂപഗതസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൭൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഹത്ഥമ്പി പാദമ്പി കീളാപേന്താ അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി...പേ○....

"സുസംവുതോ അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

സുസംവുതേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഹത്ഥം വാ പാദം വാ കീളാപേന്തോ അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൦൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഹത്ഥമ്പി പാദമ്പി കീളാപേന്താ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി...പേ....

"സുസംവുതോ അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

സുസംവുതേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഹത്ഥം വാ പാദം വാ കീളാപേന്തോ അന്തരഘരേ നിസീദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൦൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തഹം തഹം ഓലോകേന്താ അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി...പേ....

"ഓക്ഖിത്തചക്ഖു അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ഓക്ഖിത്തചക്ഖുനാ അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം യുഗമത്തം പേക്ഖന്തേന. യോ അനാദരിയം പടിച്ച തഹം തഹം ഓലോകേന്തോ അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ,

ആദികമ്മികസ്സാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൦൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തഹം തഹം ഓലോകേന്താ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി...പേ....

"ഓക്ഖിത്തചക്ഖു അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ഓക്ഖിത്തചക്ഖുനാ അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം യുഗമത്തം പേക്ഖന്തേന. യോ അനാദരിയം പടിച്ച തഹം തഹം ഓലോകേന്തോ അന്തരഘരേ നിസീദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ,

ആദികമ്മികസ്സാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൯൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി...പേ॰....

"ന ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഏകതോ വാ ഉഭതോ വാ ഉക്ഖിപിത്വാ അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ,

ആദികമ്മികസ്സാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൯൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി...പേ॰....

"ന ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഏകതോ വാ ഉഭതോ വാ ഉക്ഖിപിത്വാ അന്തരഘരേ നിസീദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, വാസൂപഗതസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

പരിമണ്ഡലവഗ്ഗോ പഠമോ.

൨. ഉജ്ജഗ്ഘികവഗ്ഗോ

൬൦൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ മഹാഹസിതം ഹസന്താ അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി...പേ॰....

"ന ഉജ്ജഗ്ഘികായ അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന ഉജ്ജഗ്ഘികായ അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച മഹാഹസിതം ഹസന്തോ അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഹസനീയസ്മിം വത്ഥുസ്മിം മിഹിതമത്തം കരോതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൮൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ മഹാഹസിതം ഹസന്താ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി...പേ॰...

"ന ഉജ്ജഗ്ഘികായ അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന ഉജ്ജഗ്ഘികായ അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച മഹാഹസിതം ഹസന്തോ അന്തരഘരേ നിസീദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഹസനീയസ്മിം വത്ഥുസ്മിം മിഹിതമത്തം കരോതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൮൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉച്ചാസദ്ദം മഹാസദ്ദം കരോന്താ അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി...പേ॰...

"അപ്പസദ്ദോ അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

അപ്പസദ്ദേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഉച്ചാസദ്ദം മഹാസദ്ദം കരോന്തോ അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൮൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉച്ചാസദ്ദം മഹാസദ്ദം കരോന്താ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി...പേ॰...

"അപ്പസദ്ദോ അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

അപ്പസദ്ദേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഉച്ചാസദ്ദം മഹാസദ്ദം കരോന്തോ അന്തരഘരേ നിസീദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൯൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി കായം ഓലമ്ബേന്താ...പേ....

"ന കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. കായം പഗ്ഗഹേത്വാ ഗന്തബ്ബം . യോ അനാദരിയം പടിച്ച കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി കായം ഓലമ്ബേന്തോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ... ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൯൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദന്തി, കായം ഓലമ്ബേന്താ...പേ....

"ന കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. കായം പഗ്ഗഹേത്വാ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദതി കായം ഓലമ്ബേന്തോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, വാസൂപഗതസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൯൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി ബാഹും ഓലമ്ബേന്താ...പേ....

"ന ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ബാഹും പഗ്ഗഹേത്വാ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി ബാഹും ഓലമ്ബേന്തോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ... ആദികമ്മികസ്സാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൯൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദന്തി ബാഹും ഓലമ്ബേന്താ...പേ....

“ന ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ബാഹും പഗ്ഗഹേത്വാ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദതി ബാഹും ഓലമ്ബേന്തോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, വാസൂപഗതസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡകസ്സ ആരാമേ . തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി സീസം ഓലമ്ബേന്താ...പേ॰....

“ന സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. സീസം പഗ്ഗഹേത്വാ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി സീസം ഓലമ്ബേന്തോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൩൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദന്തി സീസം ഓലമ്ബേന്താ...പേ॰....

“ന സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. സീസം പഗ്ഗഹേത്വാ നിസീദിതബ്ബം . യോ അനാദരിയം പടിച്ച സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദതി സീസം ഓലമ്ബേന്തോ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, വാസൂപഗതസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ഉജ്ജഗ്ഘികവഗ്ഗോ ദുതിയോ.

൩. ഖമ്ഭകതവഗ്ഗോ

൬൪൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഖമ്ഭകതാ അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി...പേ॰....

“ന ഖമ്ഭകതോ അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഖമ്ഭകതേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഏകതോ വാ ഉഭതോ വാ ഖമ്ഭം കത്വാ അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൯൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഖമ്ഭകതാ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി...പേ॰....

“ന ഖമ്ഭകതോ അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഖമ്ഭകതേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഏകതോ വാ ഉഭതോ വാ ഖമ്ഭം കത്വാ അന്തരഘരേ നിസീദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, വാസൂപഗതസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൯൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സസീസം പാരുപിത്വാ അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി...പേ॰....

“ന ഓഗുണ്ഠിതോ അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഓഗുണ്ഠിതേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സസീസം പാരുപിത്വാ അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൯൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സസീസം പാരുപിത്വാ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി...പേ॰....

“ന ഓഗുണ്ഠിതോ അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഓഗുണ്ഠിതേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സസീസം പാരുപിത്വാ അന്തരഘരേ നിസീദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, വാസൂപഗതസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൦൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ ഗച്ഛന്തി…പേ॰….

“ന ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ ഗമിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ॰… ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൦൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പല്ലത്ഥികായ [പല്ലത്തികായ (ക॰)] അന്തരഘരേ നിസീദന്തി…പേ॰….

“ന പല്ലത്ഥികായ അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന പല്ലത്ഥികായ അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഹത്ഥപല്ലത്ഥികായ വാ ദുസ്സപല്ലത്ഥികായ വാ അന്തരഘരേ നിസീദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, വാസൂപഗതസ്സ, ആപദാസു,

ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൦൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അസക്കച്ചം പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി ഛഡ്ഡേതുകാമാ വിയ…പേ॰….

“സക്കച്ചം പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗഹേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

സക്കച്ചം പിണ്ഡപാതോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച അസക്കച്ചം പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗണ്ഹാതി ഛഡ്ഡേതുകാമോ വിയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ॰… ആദികമ്മികസ്സാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫൦൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ

തഹം തഹം ഓലോകേന്താ പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി, ആകിരന്തേപി അതിക്കന്തേപി [അതിക്കമന്തേപി (സീ॰)] ന ജാനന്തി…പേ॰….

“പത്തസഞ്ഞീ പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗഹേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

പത്തസഞ്ഞിനാ പിണ്ഡപാതോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച തഹം തഹം ഓലോകേന്തോ പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ॰… ആദികമ്മികസ്സാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൦൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗണ്ഹന്താ സൂപഞ്ഞേവ ബഹും പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി…പേ॰….

“സമസൂപകം പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗഹേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

സൂപോ നാമ ദ്വേ സൂപാ - മുഗ്ഗസൂപോ, മാസസൂപോ. ഹത്ഥഹാരിയോ സമസൂപകോ പിണ്ഡപാതോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സൂപഞ്ഞേവ ബഹും പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, രസരസേ, ഞാതകാനം പവാരിതാനം, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ, അത്തനോ ധനേന, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൦൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഥൂപീകതം പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി…പേ॰….

“സമതിത്തികം [സമതിത്ഥികം (ക॰)] **പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗഹേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”**തി.

സമതിത്തികോ [സമതിത്ഥികം (ക॰)] പിണ്ഡപാതോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഥൂപീകതം പിണ്ഡപാതം പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ഖമ്ഭകതവഗ്ഗോ തതിയോ.

൪. സക്കച്ചവഗ്ഗോ

൬൦൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അസക്കച്ചം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജന്തി അഭുഞ്ജിതുകാമാ വിയ…പേ॰….

"സക്കച്ചം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

സക്കച്ചം പിണ്ഡപാതോ ഭുഞ്ജിതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച അസക്കച്ചം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ,

ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൦൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തഹം തഹം ഓലോകേന്താ പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജന്തി, ആകിരന്തേപി അതിക്കന്തേപി ന ജാനന്തി…പേ॰… .

"പത്തസഞ്ഞീ പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

പത്തസഞ്ഞിനാ പിണ്ഡപാതോ ഭുഞ്ജിതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച തഹം തഹം ഓലോകേന്തോ പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ॰… ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൦൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തഹം തഹം ഓമസിത്വാ [ഓമദ്ദിത്വാ (ക॰)] പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰….

"സപദാനം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

സപദാനം പിണ്ഡപാതോ ഭുഞ്ജിതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച തഹം തഹം ഓമസിത്വാ [ഓമദ്ദിത്വാ (ക॰)] പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, അഞ്ഞേസം ദേന്തോ ഓമസതി, അഞ്ഞസ്സ ഭാജനേ ആകിരന്തോ ഓമസതി, ഉത്തരിഭങ്ഗേ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൦൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ . തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജന്താ സൂപഞ്ഞേവ ബഹും ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰….

“സമസൂപകം പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

സൂപോ നാമ ദ്വേ സൂപാ - മുഗ്ഗസൂപോ, മാസസൂപോ ഹത്ഥഹാരിയോ. സമസൂപകോ പിണ്ഡപാതോ ഭുഞ്ജിതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സൂപഞ്ഞേവ ബഹും ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, രസരസേ , ഞാതകാനം പവാരിതാനം, അത്തനോ ധനേന, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൧൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഥൂപകതോ ഓമദ്ദിത്വാ പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജന്തി...പേ॰....

“ന ഥൂപകതോ ഓമദ്ദിത്വാ പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഥൂപകതോ ഓമദ്ദിത്വാ പിണ്ഡപാതോ ഭുഞ്ജിതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഥൂപകതോ ഓമദ്ദിത്വാ പിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജതി ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, പരിത്തകേ സേസേ ഏകതോ സംകഡ്ഢിത്വാ ഓമദ്ദിത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൧൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സൂപമ്പി ബ്യഞ്ജനമ്പി ഓദനേന പടിച്ഛാദേന്തി ഭിയ്യോകമ്യതം ഉപാദായ...പേ॰....

“ന സൂപം വാ ബ്യഞ്ജനം വാ ഓദനേന പടിച്ഛാദേസ്സാമി ഭിയ്യോകമ്യതം ഉപാദായാതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന സൂപം വാ ബ്യഞ്ജനം വാ ഓദനേന പടിച്ഛാദേതബ്ബം ഭിയ്യോകമ്യതം ഉപാദായ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സൂപം വാ ബ്യഞ്ജനം വാ ഓദനേന പടിച്ഛാദേതി ഭിയ്യോകമ്യതം ഉപാദായ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, സാമികാ പടിച്ഛാദേത്വാ ദേന്തി, ന ഭിയ്യോകമ്യതം ഉപാദായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ , ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൧൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സൂപമ്പി ഓദനമ്പി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി. മനുസ്സാ

ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സൂപമ്പി ഓദനമ്പി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! കസ്സ സമ്പന്നം ന മനാപം ! കസ്സ സാദും ന രുച്ചതീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സൂപമ്പി ഓദനമ്പി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, സൂപമ്പി ഓദനമ്പി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജഥാതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, സൂപമ്പി ഓദനമ്പി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"ന സൂപം വാ ഓദനം വാ അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൬൧൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഗിലാനാ ഹോന്തി. ഗിലാനപുച്ഛകാ ഭിക്ഖൂ ഗിലാനേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - "കച്ചാവുസോ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയ"ന്തി? "പുബ്ബേ മയം, ആവുസോ, സൂപമ്പി ഓദനമ്പി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജാമ, തേന നോ ഫാസു ഹോതി. ഇദാനി പന - "ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്ത"ന്തി കുക്കുച്ചായന്താ ന വിഞ്ഞാപേമ, തേന നോ ന ഫാസു ഹോതീ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ സൂപമ്പി ഓദനമ്പി അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

"ന സൂപം വാ ഓദനം വാ അഗിലാനോ അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന സൂപം വാ ഓദനം വാ അഗിലാനേന അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സൂപം വാ ഓദനം വാ അഗിലാനോ അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഞാതകാനം പവാരിതാനം, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ, അത്തനോ ധനേന, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൧൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝാനസഞ്ഞീ പരേസം പത്തം ഓലോകേന്തി...പേ॰....

“ന ഉജ്ഝാനസഞ്ഞീ പരേസം പത്തം ഓലോകേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഉജ്ഝാനസഞ്ഞിനാ പരേസം പത്തോ ഓലോകേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഉജ്ഝാനസഞ്ഞീ പരേസം പത്തം ഓലോകേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ‘‘ദസ്സാമീ’’തി വാ ‘‘ദാപേസ്സാമീ’’തി വാ ഓലോകേതി, ന ഉജ്ഝാനസഞ്ഞിസ്സ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൧൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ മഹന്തം കബളം കരോന്തി...പേ....

“നാതിമഹന്തം കബളം കരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

നാതിമഹന്തോ കബളോ കാതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച മഹന്തം കബളം കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഖജ്ജകേ, ഫലാഫലേ, ഉത്തരിഭങ്ഗേ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൧൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ദീഘം ആലോപം കരോന്തി...പേ....

“പരിമണ്ഡലം ആലോപം കരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

പരിമണ്ഡലോ ആലോപോ കാതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ദീഘം ആലോപം കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഖജ്ജകേ, ഫലാഫലേ, ഉത്തരിഭങ്ഗേ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

സക്കച്ചവഗ്ഗോ ചതുത്ഥോ.

൫. കബളവഗ്ഗോ

൬൧൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അനാഹടേ കബളേ മുഖദ്വാരം വിവരന്തി...പേ....

“ന അനാഹടേ കബളേ മുഖദ്വാരം വിവരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന അനാഹടേ കബളേ മുഖദ്വാരം വിവരിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച അനാഹടേ കബളേ മുഖദ്വാരം വിവരതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൧൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭുഞ്ജമാനാ സബ്ബം ഹത്ഥം മുഖേ പക്ഖിപന്തി...പേ॰....

“ന ഭുഞ്ജമാനോ സബ്ബം ഹത്ഥം മുഖേ പക്ഖിപിസ്സാമീതി സിക്ഖാകരണീയാ”തി.

ന ഭുഞ്ജമാനേന സബ്ബോ ഹത്ഥോ മുഖേ പക്ഖിപിതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഭുഞ്ജമാനോ സബ്ബം ഹത്ഥം മുഖേ പക്ഖിപതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൧൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സകബളേന മുഖേന ബ്യാഹരന്തി...പേ॰....

“ന സകബളേന മുഖേന ബ്യാഹരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന സകബളേന മുഖേന ബ്യാഹരിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സകബളേന മുഖേന ബ്യാഹരതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൧൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പിണ്ഡുക്ഖേപകം ഭുഞ്ജന്തി...പേ॰....

“ന പിണ്ഡുക്ഖേപകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന പിണ്ഡുക്ഖേപകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച പിണ്ഡുക്ഖേപകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഖജ്ജകേ, ഫലാഫലേ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൨൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ കബളാവച്ഛേദകം ഭുഞ്ജന്തി...പേ॰....

“ന കബളാവച്ഛേദകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന കബളാവച്ഛേദകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച കബളാവച്ഛേദകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഖജ്ജകേ ഫലാഫലേ, ഉത്തരിഭങ്ഗേ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൨൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അവഗണ്ഡകാരകം ഭുഞ്ജന്തി...പേ॰....

“ന അവഗണ്ഡകാരകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന അവഗണ്ഡകാരകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഏകതോ വാ ഉഭതോ വാ ഗണ്ഡം കത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഫലാഫലേ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൨൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഹത്ഥനിദ്ധുനകം ഭുഞ്ജന്തി...പേ॰....

“ന ഹത്ഥനിദ്ധുനകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഹത്ഥനിദ്ധുനകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഹത്ഥനിദ്ധുനകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, കചവരം ഛഡ്ഡേന്തോ ഹത്ഥം നിദ്ധുനാതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൨൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സിത്ഥാവകാരകം ഭുഞ്ജന്തി...പേ॰....

“ന സിത്ഥാവകാരകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന സിത്ഥാവകാരകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സിത്ഥാവകാരകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, കചവരം ഛഡ്ഡേന്തോ സിത്ഥം ഛഡ്ഡയതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി .

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൨൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ജിവ്ഹാനിച്ഛാരകം ഭുഞ്ജന്തി...പേ॰....

“ന ജിവ്ഹാനിച്ഛാരകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ജിവ്ഹാനിച്ഛാരകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ജിവ്ഹാനിച്ഛാരകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൨൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ചപുചപുകാരകം ഭുഞ്ജന്തി...പേ॰....

“ന ചപുചപുകാരകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ചപുചപുകാരകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ചപുചപുകാരകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

കബളവഗ്ഗോ പഞ്ചമോ.

൬. സുരുസുരുവഗ്ഗോ

൬൩൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ഘോസിതാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരേന ബ്രാഹ്മണേന സങ്ഘസ്സ പയോപാനം പടിയത്തം ഹോതി. ഭിക്ഖൂ സുരുസുരുകാരകം ഖീരം പിവന്തി. അഞ്ഞതരോ നടപുബ്ബകോ ഭിക്ഖു ഏവമാഹ - “സബ്ബോയം മഞ്ഞേ സങ്ഘോ സീതീകതോ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു സങ്ഘം ആരബ്ഭ ദവം കരിസ്സതീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, സങ്ഘം ആരബ്ഭ ദവം അകാസീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി

നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, സങ്ഘം ആരബ്ഭ ദവം കരിസ്സസി! നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, ബുദ്ധം വാ ധമ്മം വാ സങ്ഘം വാ ആരബ്ഭ ദവോ കാതബ്ബോ. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തം ഭിക്ഖും അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“ന സുരുസുരുകാരകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന സുരുസുരുകാരകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സുരുസുരുകാരകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ॰… ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൨൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഹത്ഥനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰….

“ന ഹത്ഥനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഹത്ഥനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഹത്ഥനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ॰… ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൨൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പത്തനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰….

“ന പത്തനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന പത്തനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച പത്തനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, പരിത്തകേ സേസേ ഏകതോ സങ്കഡ്ഢിത്വാ നില്ലേഹിത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൨൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ

ഓട്ഠനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജന്തി...പേ॰....

“ന ഓട്ഠനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഓട്ഠനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഓട്ഠനില്ലേഹകം ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ഭഗ്ഗേസു വിഹരതി സുസുമാരഗിരേ [സുംസുമാരഗിരേ (സീ॰ സ്യാ॰), സംസുമാരഗിരേ (ക॰)] ഭേസകളാവനേ മിഗദായേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ കോകനദേ [കോകനുദേ (ക॰)] പാസാദേ സാമിസേന ഹത്ഥേന പാനീയഥാലകം പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സാമിസേന ഹത്ഥേന പാനീയഥാലകം പടിഗ്ഗഹേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ സാമിസേന ഹത്ഥേന പാനീയഥാലകം പടിഗ്ഗഹേസ്സന്തീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ സാമിസേന ഹത്ഥേന പാനീയഥാലകം പടിഗ്ഗണ്ഹന്തീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ സാമിസേന ഹത്ഥേന പാനീയഥാലകം പടിഗ്ഗഹേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“ന സാമിസേന ഹത്ഥേന പാനീയഥാലകം പടിഗ്ഗഹേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന സാമിസേന ഹത്ഥേന പാനീയഥാലകോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സാമിസേന ഹത്ഥേന പാനീയഥാലകം പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, “ധോവിസ്സാമീ”തി വാ “ധോവാപേസ്സാമീ”തി വാ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൩൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ഭഗ്ഗേസു വിഹരതി സുസുമാരഗിരേ ഭേസകളാവനേ മിഗദായേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ കോകനദേ പാസാദേ സസിത്ഥകം പത്തധോവനം അന്തരഘരേ ഛഡ്ഡേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സസിത്ഥകം പത്തധോവനം അന്തരഘരേ ഛഡ്ഡേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം

മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ സസിത്ഥകം പത്തധോവനം അന്തരഘരേ ഛഡ്ഡേസ്സന്തീ’’തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ സസിത്ഥകം പത്തധോവനം അന്തരഘരേ ഛഡ്ഡേന്തീതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ സസിത്ഥകം പത്തധോവനം അന്തരഘരേ ഛഡ്ഡേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

‘‘ന സസിത്ഥകം പത്തധോവനം അന്തരഘരേ ഛഡ്ഡേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ’’തി.

ന സസിത്ഥകം പത്തധോവനം അന്തരഘരേ ഛഡ്ഡേതബ്ബം. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സസിത്ഥകം പത്തധോവനം അന്തരഘരേ ഛഡ്ഡേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഉദ്ധരിത്വാ വാ ഭിന്ദിത്വാ വാ പടിഗ്ഗഹേ വാ നീഹരിത്വാ വാ ഛഡ്ഡേതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൩൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഛത്തപാണിസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഛത്തപാണിസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സന്തീ’’തി...പേ॰... സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഛത്തപാണിസ്സ ധമ്മം ദേസേഥാതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഛത്തപാണിസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

‘‘ന ഛത്തപാണിസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ’’തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൬൩൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഛത്തപാണിസ്സ ഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതും കുക്കുച്ചായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഛത്തപാണിസ്സ ഗിലാനസ്സ ധമ്മം ന ദേസേസ്സന്തീ’’തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഛത്തപാണിസ്സ ഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതും. ഏവഞ്ച പന , ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

‘‘ന ഛത്തപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ’’തി.

ഛത്തം നാമ തീണി ഛത്താനി - സേതച്ഛത്തം, കിലഞ്ജച്ഛത്തം, പണ്ണച്ഛത്തം മണ്ഡലബദ്ധം സലാകബദ്ധം.

ധമ്മോ നാമ ബുദ്ധഭാസിതോ സാവകഭാസിതോ ഇസിഭാസിതോ ദേവതാഭാസിതോ അത്ഥൂപസഞ്ഹിതോ ധമ്മൂപസഞ്ഹിതോ.

ദേസേയ്യാതി പദേന ദേസേതി, പദേ പദേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അക്ഖരായ ദേസേതി, അക്ഖരക്ഖരായ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ഛത്തപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഛത്തപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ദണ്ഡപാണിസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

"ന ദണ്ഡപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ദണ്ഡോ നാമ മജ്ഝിമസ്സ പുരിസസ്സ ചതുഹത്ഥോ ദണ്ഡോ. തതോ ഉക്കട്ഠോ അദണ്ഡോ, ഓമകോ അദണ്ഡോ.

ന ദണ്ഡപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ദണ്ഡപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൩൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സത്ഥപാണിസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

"ന സത്ഥപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

സത്ഥം നാമ ഏകതോധാരം ഉഭതോധാരം പഹരണം.

ന സത്ഥപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച സത്ഥപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ

ആവുധപാണിസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

“ന ആവുധപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ആവുധം നാമ ചാപോ കോദണ്ഡോ.

ന ആവുധപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ആവുധപാണിസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

സുരുസുരുവഗ്ഗോ ഛട്ഠോ.

൭. പാദുകവഗ്ഗോ

൬൩൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പാദുകാരുള്ഹസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

“ന പാദുകാരുള്ഹസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന പാദുകാരുള്ഹസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച അക്കന്തസ്സ വാ പടിമുക്കസ്സ വാ ഓമുക്കസ്സ വാ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉപാഹനാരുള്ഹസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

“ന ഉപാഹനാരുള്ഹസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാകരണീയാ”തി.

ന ഉപാഹനാരുള്ഹസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച അക്കന്തസ്സ വാ പടിമുക്കസ്സ വാ ഓമുക്കസ്സ വാ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൩൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ

യാനഗതസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി…പേ○….

“ന യാനഗതസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

യാനം നാമ വയ്ഹം രഥോ സകടം സന്ദമാനികാ സിവികാ പാടങ്കീ.

ന യാനഗതസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച യാനഗതസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ○… ആദികമ്മികസ്സാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സയനഗതസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി…പേ○….

“ന സയനഗതസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന സയനഗതസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച അന്തമസോ ഛമായമ്പി നിപന്നസ്സ സയനഗതസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ○… ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പല്ലത്ഥികായ നിസിന്നസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി…പേ○….

“ന പല്ലത്ഥികായ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന പല്ലത്ഥികായ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഹത്ഥപല്ലത്ഥികായ വാ ദുസ്സപല്ലത്ഥികായ വാ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ○… ആദികമ്മികസ്സാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വേഠിതസീസസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി…പേ○….

“ന വേഠിതസീസസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

വേഠിതസീസോ നാമ കേസന്തം ന ദസ്സാപേത്വാ വേഠിതോ ഹോതി.

ന വേഠിതസീസസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച വേഠിതസീസസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, കേസന്തം വിവരാപേത്വാ ദേസേതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഓഗുണ്ഠിതസീസസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

“ന ഓഗുണ്ഠിതസീസസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ഓഗുണ്ഠിതസീസോ നാമ സസീസം പാരുതോ വുച്ചതി.

ന ഓഗുണ്ഠിതസീസസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഓഗുണ്ഠിതസീസസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, സീസം വിവരാപേത്വാ ദേസേതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഛമായ നിസീദിത്വാ ആസനേ നിസിന്നസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

“ന ഛമായം നിസീദിത്വാ ആസനേ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഛമായം നിസീദിത്വാ [നിസിന്നേന (അട്ഠകഥാ)] ആസനേ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഛമായം നിസീദിത്വാ ആസനേ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി -

“കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സന്തീ”തി…പേ॰… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ ധമ്മം ദേസേഥാതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

൬൪൭. “ഭൂതപുബ്ബം , ഭിക്ഖവേ, ബാരാണസിയം അഞ്ഞതരസ്സ ഛപകസ്സ [ഛവകസ്സ (സ്യാ॰)] പജാപതി ഗബ്ഭിനീ അഹോസി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സാ ഛപകീ തം ഛപകം ഏതദവോച - ‘ഗബ്ഭിനീമ്ഹി, അയ്യപുത്ത! ഇച്ഛാമി അമ്ബം ഖാദിതു’ന്തി. ‘നത്ഥി അമ്ബം [അമ്ബോ (സ്യാ॰)], അകാലോ അമ്ബസ്സാ’തി. ‘സചേ ന ലഭിസ്സാമി മരിസ്സാമീ’തി. തേന ഖോ പന സമയേന, രഞ്ഞോ അമ്ബോ ധുവഫലോ ഹോതി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സോ ഛപകോ യേന സോ അമ്ബോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം അമ്ബം അഭിരുഹിത്വാ നിലീനോ അച്ഛി . അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, രാജാ പുരോഹിതേന ബ്രാഹ്മണേന സദ്ധിം യേന സോ അമ്ബോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ മന്തം പരിയാപുണാതി . അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ , തസ്സ ഛപകസ്സ ഏതദഹോസി - ‘യാവ അധമ്മികോ അയം രാജാ, യത്ര ഹി നാമ ഉച്ചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ മന്തം പരിയാപുണിസ്സതി. അയഞ്ച ബ്രാഹ്മണോ അധമ്മികോ, യത്ര ഹി നാമ നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ മന്തം വാചേസ്സതി. അഹഞ്ചമ്ഹി അധമ്മികോ, യോഹം ഇത്ഥിയാ കാരണാ രഞ്ഞോ അമ്ബം അവഹരാമി. സബ്ബമിദം ചരിമം കത’ന്തി തത്ഥേവ പരിപതി.

[ഇമാ ഗാഥായോ ജാ॰ ൧.൪.൩൩-൩൬ ജാതകേ അഞ്ഞഥാ ദിസ്സന്തി] “ഉഭോ അത്ഥം ന ജാനന്തി, ഉഭോ ധമ്മം ന പസ്സരേ;
യോ ചായം മന്തം വാചേതി, യോ ചാധമ്മേനധീയതി.

“സാലീനം ഓദനോ ഭുത്തോ, സുചിമംസൂപസേചനോ;
തസ്മാ ധമ്മേ ന വത്താമി, ധമ്മോ അരിയേഭി വണ്ണിതോ.

“ധിരത്ഥു തം ധനലാഭം, യസലാഭഞ്ച ബ്രാഹ്മണ;
യാ വുത്തി വിനിപാതേന, അധമ്മചരണേന വാ.

“പരിബ്ബജ മഹാബ്രഹ്മേ, പചന്തഞ്ഞേപി പാണിനോ;
മാ ത്വം അധമ്മോ ആചരിതോ, അസ്മാ കുമ്ഭമിവാഭിദാ”തി.

“തദാപി മേ, ഭിക്ഖവേ, അമനാപാ നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ മന്തം വാചേതും, കിമങ്ഗ പന ഏതരഹി ന അമനാപാ ഭവിസ്സതി നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ ധമ്മം ദേസേതും. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“ന നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച നീചേ ആസനേ നിസീദിത്വാ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഠിതാ നിസിന്നസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

"ന ഠിതോ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന ഠിതേന നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഠിതോ നിസിന്നസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ പച്ഛതോ ഗച്ഛന്താ പുരതോ ഗച്ഛന്തസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

"ന പച്ഛതോ ഗച്ഛന്തോ പുരതോ ഗച്ഛന്തസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന പച്ഛതോ ഗച്ഛന്തേന പുരതോ ഗച്ഛന്തസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച പച്ഛതോ ഗച്ഛന്തോ പുരതോ ഗച്ഛന്തസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

ഏകാദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൪൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉപ്പഥേന ഗച്ഛന്താ പഥേന ഗച്ഛന്തസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി...പേ॰....

"ന ഉപ്പഥേന ഗച്ഛന്തോ പഥേന ഗച്ഛന്തസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന ഉപ്പഥേന ഗച്ഛന്തേന പഥേന ഗച്ഛന്തസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മോ ദേസേതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഉപ്പഥേന ഗച്ഛന്തോ പഥേന ഗച്ഛന്തസ്സ അഗിലാനസ്സ ധമ്മം ദേസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച...പേ॰... ആദികമ്മികസ്സാതി.

ദ്വാദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൫൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഠിതാ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി കരോന്തി…പേ….

“ന ഠിതോ അഗിലാനോ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ കരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഠിതേന അഗിലാനേന ഉച്ചാരോ വാ പസ്സാവോ വാ കാതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഠിതോ അഗിലാനോ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച…പേ… ആദികമ്മികസ്സാതി.

തേരസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൫൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഹരിതേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരോന്തി…പേ….

“ന ഹരിതേ അഗിലാനോ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ കരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഹരിതേ അഗിലാനേന ഉച്ചാരോ വാ പസ്സാവോ വാ ഖേളോ വാ കാതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഹരിതേ അഗിലാനോ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, അപ്പഹരിതേ കതോ ഹരിതം ഓത്ഥരതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

ചുദ്ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬൫൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരോന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരിസ്സന്തീ”തി…പേ… സച്ചം കിര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരോഥാതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ… കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരിസ്സഥ! നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“ന ഉദകേ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ കരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൬൬൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാ ഭിക്ഖൂ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കാതും കുക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസേയ്യാഥ -

“ന ഉദകേ അഗിലാനോ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ കരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ”തി.

ന ഉദകേ അഗിലാനേന ഉച്ചാരോ വാ പസ്സാവോ വാ ഖേളോ വാ കാതബ്ബോ. യോ അനാദരിയം പടിച്ച ഉദകേ അഗിലാനോ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തസ്സ, ഗിലാനസ്സ, ഥലേ കതോ ഉദകം ഓത്ഥരതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തകസ്സ, ഖിത്തചിത്തസ്സ, വേദനാട്ടസ്സ, ആദികമ്മികസ്സാതി.

പന്നരസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

പാദുകവഗ്ഗോ സത്തമോ.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, ആയസ്മന്തോ, സേഖിയാ ധമ്മാ. തത്ഥായസ്മന്തേ പുച്ഛാമി - ‘‘കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ’’? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ‘‘കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ’’? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ‘‘കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ’’? പരിസുദ്ധേത്ഥായസ്മന്തോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

സേഖിയാ നിട്ഠിതാ.

സേഖിയകണ്ഡം നിട്ഠിതം.

വ്യ. അധികരണസമഥാ

ഇമേ ഖോ പനായസ്മന്തോ സത്ത അധികരണസമഥാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൬൭൭. ഉപ്പന്നുപ്പന്നാനം അധികരണാനം സമഥായ വൂപസമായ സമ്മുഖാവിനയോ ദാതബ്ബോ, സതിവിനയോ ദാതബ്ബോ, അമൂള്ഹവിനയോ ദാതബ്ബോ, പടിഞ്ഞായ കാരേതബ്ബം, യേഭുയ്യസികാ, തസ്സപാപിയസികാ, തിണവത്ഥാരകോതി.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, ആയസ്മന്തോ, സത്ത അധികരണസമഥാ ധമ്മാ. തത്ഥായസ്മന്തേ പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? പരിസുദ്ധേത്ഥായസ്മന്തോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

അധികരണസമഥാ നിട്ഠിതാ.

ഉദ്ദിട്ഠം ഖോ, ആയസ്മന്തോ, നിദാനം; ഉദ്ദിട്ഠാ ചത്താരോ പാരാജികാ ധമ്മാ; ഉദ്ദിട്ഠാ തേരസ സങ്ഘാദിസേസാ ധമ്മാ; ഉദ്ദിട്ഠാ ദ്വേ അനിയതാ ധമ്മാ; ഉദ്ദിട്ഠാ തിംസ നിസ്സഗ്ഗിയാ പാചിത്തിയാ ധമ്മാ; ഉദ്ദിട്ഠാ ദ്വേനവുതി പാചിത്തിയാ ധമ്മാ; ഉദ്ദിട്ഠാ ചത്താരോ പാടിദേസനീയാ ധമ്മാ; ഉദ്ദിട്ഠാ സേഖിയാ ധമ്മാ; ഉദ്ദിട്ഠാ സത്ത അധികരണസമഥാ ധമ്മാ. ഏത്തകം തസ്സ ഭഗവതോ സുത്താഗതം സുത്തപരിയാപന്നം അന്വദ്ധമാസം ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛതി. തത്ഥ സബ്ബേഹേവ സമഗ്ഗേഹി സമ്മോദമാനേഹി അവിവദമാനേഹി സിക്ഖിതബ്ബന്തി.

മഹാവിഭങ്ഗോ നിട്ഠിതോ.

നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

ഭിക്ഖുനീവിഭങ്ഗോ

൧. പാരാജികകണ്ഡം (ഭിക്ഖുനീവിഭങ്ഗോ)

൧. പഠമപാരാജികം

൬൫൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സാള്ഹോ മിഗാരനത്താ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹാരം കത്തുകാമോ ഹോതി. അഥ ഖോ സാള്ഹോ മിഗാരനത്താ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോച - ''ഇച്ഛാമഹം, അയ്യേ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹാരം കാതും. ദേഥ മേ നവകമ്മികം ഭിക്ഖുനി''ന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന ചതസ്സോ ഭഗിനിയോ ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതാ ഹോന്തി - നന്ദാ, നന്ദവതീ, സുന്ദരീനന്ദാ, ഥുല്ലനന്ദാതി. താസു സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തരുണപബ്ബജിതാ അഭിരൂപാ ഹോതി ദസ്സനീയാ പാസാദികാ പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവിനീ ദക്ഖാ അനലസാ, തത്രുപായായ വീമംസായ സമന്നാഗതാ, അലം കാതും അലം സംവിധാതും. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ സുന്ദരീനന്ദം ഭിക്ഖുനിം സമ്മന്നിത്വാ സാള്ഹസ്സ മിഗാരനത്തുനോ നവകമ്മികം അദാസി. തേന ഖോ പന സമയേന സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സാള്ഹസ്സ മിഗാരനത്തുനോ നിവേസനം അഭിക്ഖണം ഗച്ഛതി - ''വാസിം ദേഥ, പരസും [ഫരസും (സ്യാ॰ ക॰)] ദേഥ, കുഠാരിം [കുധാരിം (ക॰)] ദേഥ, കുദ്ദാലം ദേഥ, നിഖാദനം ദേഥാ''തി. സാള്ഹോപി മിഗാരനത്താ ഭിക്ഖുനുപസ്സയം അഭിക്ഖണം ഗച്ഛതി കതാകതം ജാനിതും. തേ അഭിണ്ഹദസ്സനേന പടിബദ്ധചിത്താ അഹേസും.

അഥ ഖോ സാള്ഹോ മിഗാരനത്താ സുന്ദരീനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ദൂസേതും ഓകാസം അലഭമാനോ ഏതദേവത്ഥായ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ഭത്തം അകാസി. അഥ ഖോ സാള്ഹോ മിഗാരനത്താ ഭത്തഗ്ഗേ ആസനം പഞ്ഞപേന്തോ - ''ഏത്തകാ ഭിക്ഖുനിയോ അയ്യായ സുന്ദരീനന്ദായ വുഡ്ഢതരാ''തി ഏകമന്തം ആസനം പഞ്ഞപേസി ''ഏത്തകാ നവകതരാ''തി - ഏകമന്തം ആസനം പഞ്ഞപേസി. പടിച്ഛന്നേ ഓകാസേ നിക്കൂടേ സുന്ദരീനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ആസനം പഞ്ഞപേസി, യഥാ ഥേരാ ഭിക്ഖുനിയോ ജാനേയ്യും - ''നവകാനം ഭിക്ഖുനീനം സന്തികേ നിസിന്നാ''തി; നവകാപി ഭിക്ഖുനിയോ ജാനേയ്യും - ''ഥേരാനം ഭിക്ഖുനീനം സന്തികേ നിസിന്നാ''തി. അഥ ഖോ സാള്ഹോ മിഗാരനത്താ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ കാലം ആരോചാപേസി - ''കാലോ, അയ്യേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത''ന്തി. സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സല്ലക്ഖേത്വാ - ''ന ബഹുകതോ സാള്ഹോ മിഗാരനത്താ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ഭത്തം അകാസി; മം സോ ദൂസേതുകാമോ. സചാഹം ഗമിസ്സാമി വിസ്സരോ മേ ഭവിസ്സതീ''തി, അന്തേവാസിനിം ഭിക്ഖുനിം ആണാപേസി - ''ഗച്ഛ മേ പിണ്ഡപാതം നീഹര. യോ ചേ മം പുച്ഛതി, 'ഗിലാനാ'തി പടിവേദേഹീ''തി. ''ഏവം, അയ്യേ''തി ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ സുന്ദരീനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ പച്ചസ്സോസി.

തേന ഖോ പന സമയേന സാള്ഹോ മിഗാരനത്താ ബഹിദ്വാരകോട്ഠകേ ഠിതോ ഹോതി സുന്ദരീനന്ദം ഭിക്ഖുനിം പടിപുച്ഛന്തോ - ''കഹം, അയ്യേ, അയ്യാ സുന്ദരീനന്ദാ? കഹം, അയ്യേ, അയ്യാ സുന്ദരീനന്ദാ''തി? ഏവം വുത്തേ സുന്ദരീനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അന്തേവാസിനീ ഭിക്ഖുനീ സാള്ഹം മിഗാരനത്താരം ഏതദവോച - ''ഗിലാനാവുസോ; പിണ്ഡപാതം നീഹരിസ്സാമീ''തി. അഥ ഖോ സാള്ഹോ മിഗാരനത്താ - ''യമ്പാഹം അത്ഥായ

[യംപാഹം (സ്യാ॰)] ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ഭത്തം അകാസിം അയ്യായ സുന്ദരീനന്ദായ കാരണാ''തി മനുസ്സേ ആണാപേത്വാ - ''ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം ഭത്തേന പരിവിസഥാ''തി വത്വാ യേന ഭിക്ഖുനുപസ്സയോ തേനുപസങ്കമി. തേന ഖോ പന സമയേന സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ബഹാരാമകോട്ഠകേ ഠിതാ ഹോതി സാള്ഹം മിഗാരനത്താരം പതിമാനേന്തീ. അദ്ദസാ ഖോ സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സാള്ഹം മിഗാരനത്താരം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന ഉപസ്സയം പവിസിത്വാ സസീസം പാരുപിത്വാ മഞ്ചകേ നിപജ്ജി. അഥ ഖോ സാള്ഹോ മിഗാരനത്താ യേന സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ സുന്ദരീനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ''കിം തേ, അയ്യേ, അഫാസു, കിസ്സ നിപന്നാസീ''തി? ''ഏവഞ്ഹേതം, ആവുസോ, ഹോതി യാ അനിച്ഛന്തം ഇച്ഛതീ''തി. ''ക്യാഹം തം, അയ്യേ , ന ഇച്ഛിസ്സാമി? അപി ചാഹം ഓകാസം ന ലഭാമി തം ദൂസേതു''ന്തി. അവസ്സുതോ അവസ്സുതായ സുന്ദരീനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ കായസംസഗ്ഗം സമാപജ്ജി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ ജരാദുബ്ബലാ ചരണഗിലാനാ സുന്ദരീനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അവിദൂരേ നിപന്നാ ഹോതി. അദ്ദസാ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ സാള്ഹം മിഗാരനത്താരം അവസ്സുതം അവസ്സുതായ സുന്ദരീനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ കായസംസഗ്ഗം സമാപജ്ജന്തം. ദിസ്വാന ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ സുന്ദരീനന്ദാ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ കായസംസഗ്ഗം സാദിയിസ്സതീ''തി ! അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ സന്തുട്ഠാ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ സുന്ദരീനന്ദാ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ കായസംസഗ്ഗം സാദിയിസ്സതീ''തി! അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ സന്തുട്ഠാ ലജ്ജിനോ കുക്കുച്ചകാ സിക്ഖാകാമാ തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ കായസംസഗ്ഗം സാദിയിസ്സതീ''തി!

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ സുന്ദരീനന്ദം ഭിക്ഖുനിം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ കായസംസഗ്ഗം സാദിയതീ''തി [സാദിയീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - ''അനനുച്ഛവികം, ഭിക്ഖവേ, സുന്ദരീനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ കായസംസഗ്ഗം സാദിയിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ പസന്നാനം വാ ഭിയ്യോഭാവായ. അഥ ഖ്വേതം, ഭിക്ഖവേ , അപ്പസന്നാനഞ്ചേവ അപ്പസാദായ പസന്നാനഞ്ച ഏകച്ചാനം അഞ്ഞഥത്തായാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സുന്ദരീനന്ദം ഭിക്ഖുനിം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ ദുപ്പോസതായ മഹിച്ഛതായ അസന്തുട്ഠിതായ [അസന്തുട്ഠതായ (സ്യാ॰), അസന്തുട്ഠിയാ (ക॰)] സങ്ഗണികായ കോസജ്ജസ്സ അവണ്ണം ഭാസിത്വാ,

അനേകപരിയായേന സുഭരതായ സുപോസതായ അപ്പിച്ഛസ്സ സന്തുട്ഠസ്സ [സന്തുട്ഠിയാ (ക॰)] സല്ലേഖസ്സ ധുതസ്സ പാസാദികസ്സ അപചയസ്സ വീരിയാരമ്ഭസ്സ വണ്ണം ഭാസിത്വാ, ഭിക്ഖൂനം തദനുച്ഛവികം തദനുലോമികം ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമി ദസ അത്ഥവസേ പടിച്ച - സങ്ഘസുട്ഠുതായ, സങ്ഘഫാസുതായ, ദുമ്മങ്കൂനം ഭിക്ഖുനീനം നിഗ്ഗഹായ , പേസലാനം ഭിക്ഖുനീനം ഫാസുവിഹാരായ, ദിട്ഠധമ്മികാനം ആസവാനം സംവരായ, സമ്പരായികാനം ആസവാനം പടിഘാതായ, അപ്പസന്നാനം പസാദായ, പസന്നാനം ഭിയ്യോഭാവായ, സദ്ധമ്മട്ഠിതിയാ വിനയാനുഗ്ഗഹായ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൬൫൭. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ അധക്ഖകം ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലം ആമസനം വാ പരാമസനം വാ ഗഹണം വാ ഛുപനം വാ പടിപീളനം വാ സാദിയേയ്യ, അയമ്പി പാരാജികാ ഹോതി അസംവാസാ ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലികാ''**തി.

൬൫൮. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ യഥായുത്താ യഥാജച്ചാ യഥാനാമാ യഥാഗോത്താ യഥാസീലാ യഥാവിഹാരിനീ യഥാഗോചരാ ഥേരാ വാ നവാ വാ മജ്ഝിമാ വാ, ഏസാ വുച്ചതി യാ പനാതി.

ഭിക്ഖുനീതി ഭിക്ഖികാതി ഭിക്ഖുനീ; ഭിക്ഖാചരിയം അജ്ഝുപഗതാതി ഭിക്ഖുനീ; ഭിന്നപടധരാതി ഭിക്ഖുനീ ; സമഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനീ; പടിഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനീ; ഏഹി ഭിക്ഖുനീതി ഭിക്ഖുനീ; തീഹി സരണഗമനേഹി ഉപസമ്പന്നാതി ഭിക്ഖുനീ; ഭദ്രാ ഭിക്ഖുനീ; സാരാ ഭിക്ഖുനീ; സേഖാ ഭിക്ഖുനീ; അസേഖാ ഭിക്ഖുനീ; സമഗ്ഗേന ഉഭതോസങ്ഘേന ഞത്തിചതുത്ഥേന കമ്മേന അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന ഉപസമ്പന്നാതി ഭിക്ഖുനീ. തത്ര യായം ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന ഉഭതോസങ്ഘേന ഞത്തിചതുത്ഥേന കമ്മേന അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന ഉപസമ്പന്നാ, അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അവസ്സുതാ നാമ സാരത്താ അപേക്ഖവതീ പടിബദ്ധചിത്താ.

അവസ്സുതോ നാമ സാരത്തോ അപേക്ഖവാ പടിബദ്ധചിത്തോ.

പുരിസപുഗ്ഗലോ നാമ മനുസ്സപുരിസോ ന യക്ഖോ ന പേതോ ന തിരച്ഛാനഗതോ വിഞ്ഞൂ പടിബലോ കായസംസഗ്ഗം സമാപജ്ജിതും.

അധക്ഖകന്തി ഹേട്ഠക്ഖകം.

ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലന്തി ഉപരിജാണുമണ്ഡലം.

ആമസനം നാമ ആമട്ഠമത്തം.

പരാമസനം നാമ ഇതോചിതോ ച സഞ്ചോപനം.

ഗഹണം നാമ ഗഹിതമത്തം.

ഛുപനം നാമ ഫുട്ഠമത്തം.

പടിപീളനം വാ സാദിയേയ്യാതി അങ്ഗം ഗഹേത്വാ നിപ്പീളനം സാദിയതി.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

പാരാജികാ ഹോതീതി സേയ്യഥാപി നാമ പുരിസോ സീസച്ഛിന്നോ അഭബ്ബോ തേന സരീരബന്ധനേന ജീവിതും, ഏവമേവ ഭിക്ഖുനീ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ അധക്ഖകം ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലം ആമസനം വാ പരാമസനം വാ ഗഹണം വാ ഛുപനം വാ പടിപീളനം വാ സാദിയന്തീ അസ്സമണീ ഹോതി അസക്യധീതാ. തേന വുച്ചതി പാരാജികാ ഹോതീതി.

അസംവാസാതി സംവാസോ നാമ ഏകകമ്മം ഏകുദ്ദേസോ സമസിക്ഖതാ, ഏസോ സംവാസോ നാമ. സോ തായ സദ്ധിം നത്ഥി, തേന വുച്ചതി അസംവാസാതി.

൬൬൦. ഉഭതോഅവസ്സുതേ അധക്ഖകം ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലം കായേന കായം ആമസതി, ആപത്തി പാരാജികസ്സ. കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഉബ്ഭക്ഖകം അധോജാണുമണ്ഡലം കായേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൬൬൧. ഏകതോഅവസ്സുതേ അധക്ഖകം ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലം കായേന കായം ആമസതി , ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഉബ്ഭക്ഖകം അധോജാണുമണ്ഡലം കായേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൬൬൧. ഉഭതോഅവസ്സുതേ യക്ഖസ്സ വാ പേതസ്സ വാ പണ്ഡകസ്സ വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹസ്സ വാ അധക്ഖകം ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലം കായേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഉബ്ഭക്ഖകം അധോജാണുമണ്ഡലം കായേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൬൬൨. ഏകതോഅവസ്സുതേ അധക്ഖകം ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലം കായേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഉബ്ഭക്ഖകം അധോജാണുമണ്ഡലം കായേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കായപടിബദ്ധേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

നിസ്സഗ്ഗിയേന കായം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന കായപടിബദ്ധം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സഗ്ഗിയേന നിസ്സഗ്ഗിയം ആമസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൬൬൩. അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തിയാ, അസാദിയന്തിയാ, ഉമ്മത്തികായ, ഖിത്തചിത്തായ, വേദനാട്ടായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമപാരാജികം സമത്തം [ഭിക്ഖുനിവിഭങ്ഗേ സിക്ഖാപദഗണനാ ഭിക്ഖൂഹി അസാധാരണവസേന പകാസിതാതി വേദിതബ്ബാ].

൨. ദുതിയപാരാജികം

൬൬൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സാള്ഹേന മിഗാരനത്തുനാ ഗബ്ഭിനീ ഹോതി . യാവ ഗബ്ഭോ തരുണോ അഹോസി താവ ഛാദേസി. പരിപക്കേ ഗബ്ഭേ വിബ്ഭമിത്വാ വിജായി. ഭിക്ഖുനിയോ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോചും - "സുന്ദരീനന്ദാ ഖോ, അയ്യേ, അചിരവിബ്ഭന്താ വിജാതാ. കച്ചി നോ സാ ഭിക്ഖുനീയേവ സമാനാ ഗബ്ഭിനീ"തി? "ഏവം, അയ്യേ"തി. "കിസ്സ പന ത്വം, അയ്യേ, ജാനം പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഝാപന്നം ഭിക്ഖുനിം നേവത്തനാ പടിചോദേസി ന ഗണസ്സ ആരോചേസീ"തി? "യോ ഏതിസ്സാ അവണ്ണോ മയ്ഹേസോ അവണ്ണോ, യാ ഏതിസ്സാ അകിത്തി മയ്ഹേസാ അകിത്തി, യോ ഏതിസ്സാ അയസോ മയ്ഹേസോ അയസോ, യോ ഏതിസ്സാ അലാഭോ മയ്ഹേസോ അലാഭോ. ക്യാഹം, അയ്യേ, അത്തനോ അവണ്ണം അത്തനോ അകിത്തിം അത്തനോ അയസം അത്തനോ അലാഭം പരേസം ആരോചേസ്സാമീ"തി? യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ജാനം പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഝാപന്നം ഭിക്ഖുനിം നേവത്തനാ പടിചോദേസ്സതി ന ഗണസ്സ ആരോചേസ്സതീ"തി! അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ [യേ തേ ഭിക്ഖൂ...പേ॰... (?)] ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - "സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ജാനം പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഝാപന്നം ഭിക്ഖുനിം നേവത്തനാ പടിചോദേതി [പടിചോദേസി... ആരോചേസീതി (ക॰)] ന ഗണസ്സ ആരോചേതീ"തി [പടിചോദേസി... ആരോചേസീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ജാനം പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഝാപന്നം ഭിക്ഖുനിം നേവത്തനാ പടിചോദേസ്സതി ന ഗണസ്സ ആരോചേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൬൬൫. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ജാനം പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഝാപന്നം ഭിക്ഖുനിം നേവത്തനാ പടിചോദേയ്യ ന ഗണസ്സ ആരോചേയ്യ, യദാ ച സാ ഠിതാ വാ അസ്സ ചുതാ വാ നാസിതാ വാ അവസ്സടാ വാ, സാ പച്ഛാ ഏവം വദേയ്യ - 'പുബ്ബേവാഹം, അയ്യേ, അഞ്ഞാസിം ഏതം ഭിക്ഖുനിം ഏവരൂപാ ച ഏവരൂപാ ച സാ ഭഗിനീതി , നോ ച ഖോ അത്തനാ പടിചോദേസ്സം ന ഗണസ്സ ആരോചേസ്സ'ന്തി, അയമ്പി പാരാജികാ ഹോതി അസംവാസാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ**"തി.

൬൬൬. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സാ ആരോചേന്തി, സാ വാ ആരോചേതി.

പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഝാപന്നന്തി അട്ഠന്നം പാരാജികാനം അഞ്ഞതരം പാരാജികം അജ്ഝാപന്നം.

നേവത്തനാ പടിചോദേയ്യാതി ന സയം ചോദേയ്യ.

ന ഗണസ്സ ആരോചേയ്യാതി ന അഞ്ഞാസം ഭിക്ഖുനീനം ആരോചേയ്യ.

യദാ ച സാ ഠിതാ വാ അസ്സ ചുതാ വാതി ഠിതാ നാമ സലിങ്ഗേ ഠിതാ വുച്ചതി. **ചുതാ** നാമ കാലങ്കതാ വുച്ചതി. **നാസിതാ** നാമ സയം വാ വിബ്ഭന്താ ഹോതി അഞ്ഞേഹി വാ നാസിതാ. **അവസ്സടാ** നാമ തിത്ഥായതനം സങ്കന്താ വുച്ചതി. സാ പച്ഛാ ഏവം വദേയ്യ - ''പുബ്ബേവാഹം, അയ്യേ, അഞ്ഞാസിം ഏതം ഭിക്ഖുനിം ഏവരൂപാ ച ഏവരൂപാ ച സാ ഭഗിനീ''തി.

നോ ച ഖോ അത്തനാ പടിചോദേസ്സന്തി സയം വാ ന ചോദേസ്സം.

ന ഗണസ്സ ആരോചേസ്സന്തി ന അഞ്ഞാസം ഭിക്ഖുനീനം ആരോചേസ്സം.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

പാരാജികാ ഹോതീതി സേയ്യഥാപി നാമ പണ്ഡുപലാസോ ബന്ധനാ പമുത്തോ അഭബ്ബോ ഹരിതത്ഥായ, ഏവമേവ ഭിക്ഖുനീ ജാനം പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഝാപന്നം ഭിക്ഖുനിം നേവത്തനാ പടിചോദേസ്സാമി ന ഗണസ്സ ആരോചേസ്സാമീതി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ അസ്സമണീ ഹോതി അസക്യധീതാ. തേന വുച്ചതി പാരാജികാ ഹോതീതി.

അസംവാസാതി സംവാസോ നാമ ഏകകമ്മം ഏകുദ്ദേസോ സമസിക്ഖതാ. ഏസോ സംവാസോ നാമ. സോ തായ സദ്ധിം നത്ഥി. തേന വുച്ചതി അസംവാസാതി.

൬൬൭. അനാപത്തി ''സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം വാ കലഹോ വാ വിഗ്ഗഹോ വാ വിവാദോ വാ ഭവിസ്സതീ''തി നാരോചേതി, ''സങ്ഘഭേദോ വാ സങ്ഘരാജി വാ ഭവിസ്സതീ''തി നാരോചേതി, ''അയം കക്ഖളാ ഫരുസാ ജീവിതന്തരായം വാ ബ്രഹ്മചരിയന്തരായം വാ കരിസ്സതീ''തി നാരോചേതി, അഞ്ഞാ പതിരൂപാ ഭിക്ഖുനിയോ അപസ്സന്തീ നാരോചേതി, നച്ഛാദേതുകാമാ നാരോചേതി, പഞ്ഞായിസ്സതി സകേന കമ്മേനാതി നാരോചേതി, ഉമ്മത്തികായ...പേ॰... ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയപാരാജികം സമത്തം.

൩. തതിയപാരാജികം

൬൬൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം അരിട്ഠം ഭിക്ഖും ഗദ്ധബാധിപുബ്ബം അനുവത്തതി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം അരിട്ഠം ഭിക്ഖും ഗദ്ധബാധിപുബ്ബം അനുവത്തിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം അരിട്ഠം ഭിക്ഖും ഗദ്ധബാധിപുബ്ബം അനുവത്തതീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰...

കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം അരിട്ഠം ഭിക്ഖും ഗദ്ധബാധിപുബ്ബം അനുവത്തിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൬൬൯. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം ഭിക്ഖും ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനാദരം അപ്പടികാരം അകതസഹായം തമനുവത്തേയ്യ, സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി ഏവമസ്സ വചനീയാ - 'ഏസോ ഖോ, അയ്യേ, ഭിക്ഖു സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തോ ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനാദരോ അപ്പടികാരോ അകതസഹായോ, മായ്യേ, ഏതം ഭിക്ഖും അനുവത്തീ'തി. ഏവഞ്ച സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി വുച്ചമാനാ തഥേവ പഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി യാവതതിയം സമനുഭാസിതബ്ബാ തസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യാവതതിയം ചേ സമനുഭാസിയമാനാ തം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, അയമ്പി പാരാജികാ ഹോതി അസംവാസാ ഉക്ഖിത്താനുവത്തികാ"**തി.

൬൭൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സമഗ്ഗോ നാമ സങ്ഘോ സമാനസംവാസകോ സമാനസീമായം ഠിതോ.

ഉക്ഖിത്തോ നാമ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ [അദസ്സനേന വാ അപ്പടികമ്മേന വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേന വാ (ക॰), അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ (?)] ഉക്ഖിത്തോ.

ധമ്മേന വിനയേനാതി യേന ധമ്മേന യേന വിനയേന.

സത്ഥുസാസനേനാതി ജിനസാസനേന ബുദ്ധസാസനേന.

അനാദരോ നാമ സങ്ഘം വാ ഗണം വാ പുഗ്ഗലം വാ കമ്മം വാ നാദിയതി.

അപ്പടികാരോ നാമ ഉക്ഖിത്തോ അനോസാരിതോ.

അകതസഹായോ നാമ സമാനസംവാസകാ ഭിക്ഖൂ വുച്ചന്തി സഹായാ. സോ തേഹി സദ്ധിം നത്ഥി, തേന വുച്ചതി അകതസഹായോതി.

തമനുവത്തേയ്യാതി യംദിട്ഠികോ സോ ഹോതി യംഖന്തികോ യംരുചികോ, സാപി തംദിട്ഠികാ ഹോതി തംഖന്തികാ തംരുചികാ.

സാ ഭിക്ഖുനീതി യാ സാ ഉക്ഖിത്താനുവത്തികാ ഭിക്ഖുനീ.

ഭിക്ഖുനീഹീതി അഞ്ഞാഹി ഭിക്ഖുനീഹി. യാ പസ്സന്തി യാ സുണന്തി താഹി വത്തബ്ബാ - "ഏസോ ഖോ, അയ്യേ, ഭിക്ഖു സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തോ ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനാദരോ അപ്പടികാരോ അകതസഹായോ. മായ്യേ, ഏതം ഭിക്ഖും അനുവത്തീ"തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ.

തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സുത്വാ ന വദന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘമജ്ഝമ്പി ആകഡ്ഢിത്വാ വത്തബ്ബാ - ''ഏസോ ഖോ, അയ്യേ, ഭിക്ഖു സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തോ ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനാദരോ അപ്പടികാരോ അകതസഹായോ. മായ്യേ, ഏതം ഭിക്ഖും അനുവത്തീ''തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സമനുഭാസിതബ്ബാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമനുഭാസിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൬൭൧. ''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം ഭിക്ഖും ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനാദരം അപ്പടികാരം അകതസഹായം തമനുവത്തതി, സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസേയ്യ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം ഭിക്ഖും ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനാദരം അപ്പടികാരം അകതസഹായം തമനുവത്തതി. സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസതി തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ സമനുഭാസനാ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

''ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ॰... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ॰....

''സമനുഭട്ഠാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

ഞത്തിയാ ദുക്കടം, ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ, കമ്മവാചാ പരിയോസാനേ ആപത്തി പാരാജികസ്സ.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

പാരാജികാ ഹോതീതി സേയ്യഥാപി നാമ പുഥുസിലാ ദ്വേധാ ഭിന്നാ അപ്പടിസന്ധികാ ഹോതി, ഏവമേവ ഭിക്ഖുനീ യാവതതിയം സമനുഭാസനായ ന പടിനിസ്സജ്ജന്തീ അസ്സമണീ ഹോതി അസക്യധീതാ. തേന വുച്ചതി പാരാജികാ ഹോതീതി.

അസംവാസാതി **സംവാസോ** നാമ ഏകകമ്മം ഏകുദ്ദേസോ സമസിക്ഖതാ. ഏസോ സംവാസോ നാമ. സോ തായ സദ്ധിം നത്ഥി. തേന വുച്ചതി അസംവാസാതി.

൬൭൨. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി പാരാജികസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി പാരാജികസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി പാരാജികസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൬൭൩. അനാപത്തി അസമനുഭാസന്തിയാ, പടിനിസ്സജ്ജന്തിയാ, ഉമ്മത്തികായ...പേ॰... ആദികമ്മികായാതി.

തതിയപാരാജികം സമത്തം.

൪. ചതുത്ഥപാരാജികം

൬൭൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ ഹത്ഥഗ്ഗഹണമ്പി സാദിയന്തി, സങ്ഘാടികണ്ണഗ്ഗഹണമ്പി സാദിയന്തി, സന്തിട്ഠന്തിപി, സല്ലപന്തിപി, സങ്കേതമ്പി ഗച്ഛന്തി, പുരിസസ്സപി അബ്ഭാഗമനം സാദിയന്തി, ഛന്നമ്പി അനുപവിസന്തി, കായമ്പി തദത്ഥായ ഉപസംഹരന്തി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ ഹത്ഥഗ്ഗഹണമ്പി സാദിയിസ്സന്തി, സങ്ഘാടികണ്ണഗ്ഗഹണമ്പി സാദിയിസ്സന്തി, സന്തിട്ഠിസ്സന്തിപി, സല്ലപിസ്സന്തിപി, സങ്കേതമ്പി ഗച്ഛിസ്സന്തി, പുരിസസ്സപി അബ്ഭാഗമനം സാദിയിസ്സന്തി, ഛന്നമ്പി അനുപവിസിസ്സന്തി, കായമ്പി തദത്ഥായ ഉപസംഹരിസ്സന്തി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായാ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ ഹത്ഥഗ്ഗഹണമ്പി സാദിയന്തി, സങ്ഘാടികണ്ണഗ്ഗഹണമ്പി സാദിയന്തി, സന്തിട്ഠന്തിപി, സല്ലപന്തിപി, സങ്കേതമ്പി ഗച്ഛന്തി, പുരിസസ്സപി അബ്ഭാഗമനം സാദിയന്തി, ഛന്നമ്പി അനുപവിസന്തി, കായമ്പി തദത്ഥായ ഉപസംഹരന്തി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ ഹത്ഥഗ്ഗഹണമ്പി സാദിയിസ്സന്തി, സങ്ഘാടികണ്ണഗ്ഗഹണമ്പി സാദിയിസ്സന്തി, സന്തിട്ഠിസ്സന്തിപി, സല്ലപിസ്സന്തിപി, സങ്കേതമ്പി ഗച്ഛിസ്സന്തി, പുരിസസ്സപി അബ്ഭാഗമനം സാദിയിസ്സന്തി, ഛന്നമ്പി അനുപവിസിസ്സന്തി, കായമ്പി തദത്ഥായ ഉപസംഹരിസ്സന്തി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൬൭൫. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ ഹത്ഥഗ്ഗഹണം വാ സാദിയേയ്യ, സങ്ഘാടികണ്ണഗ്ഗഹണം വാ സാദിയേയ്യ, സന്തിട്ഠേയ്യ വാ, സല്ലപേയ്യ വാ, സങ്കേതം വാ ഗച്ഛേയ്യ , പുരിസസ്സ വാ അബ്ഭാഗമനം സാദിയേയ്യ, ഛന്നം വാ അനുപവിസേയ്യ, കായം വാ തദത്ഥായ ഉപസംഹരേയ്യ ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ, അയമ്പി പാരാജികാ ഹോതി അസംവാസാ അട്ഠവത്ഥുകാ''**തി.

൬൭൬. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അവസ്സുതാ നാമ സാരത്താ അപേക്ഖവതീ പടിബദ്ധചിത്താ.

അവസ്സുതോ നാമ സാരത്തോ അപേക്ഖവാ പടിബദ്ധചിത്തോ.

പുരിസപുഗ്ഗലോ നാമ മനുസ്സപുരിസോ, ന യക്ഖോ ന പേതോ ന തിരച്ഛാനഗതോ വിഞ്ഞൂ പടിബലോ കായസംസഗ്ഗം സമാപജ്ജിതും.

ഹത്ഥഗ്ഗഹണം വാ സാദിയേയ്യാതി ഹത്ഥോ നാമ കപ്പരം ഉപാദായ യാവ അഗ്ഗനഖാ. ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ ഉബ്ഭക്ഖകം അധോജാണുമണ്ഡലം ഗഹണം സാദിയതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

സങ്ഘാടികണ്ണഗ്ഗഹണം വാ സാദിയേയ്യാതി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ നിവത്ഥം വാ പാരുതം വാ ഗഹണം സാദിയതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

സന്തിട്ഠേയ്യ വാതി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ തിട്ഠതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

സല്ലപേയ്യ വാതി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ ഠിതാ സല്ലപതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

സങ്കേതം വാ ഗച്ഛേയ്യാതി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ പുരിസേന - ''ഇത്ഥന്നാമം ഓകാസം [ഇദം പദം അട്ഠകഥായം ന ദിസ്സതി] ആഗച്ഛാ''തി - വുത്താ ഗച്ഛതി. പദേ പദേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസം ഓക്കന്തമത്തേ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

പുരിസസ്സ വാ അബ്ഭാഗമനം സാദിയേയ്യാതി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ പുരിസസ്സ അബ്ഭാഗമനം സാദിയതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഹത്ഥപാസം ഓക്കന്തമത്തേ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഛന്നം വാ അനുപവിസേയ്യാതി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ യേന കേനചി പടിച്ഛന്നം ഓകാസം പവിട്ഠമത്തേ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

കായം വാ തദത്ഥായ ഉപസംഹരേയ്യാതി ഏതസ്സ അസദ്ധമ്മസ്സ പടിസേവനത്ഥായ പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ ഠിതാ കായം ഉപസംഹരതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

പാരാജികാ ഹോതീതി സേയ്യഥാപി നാമ താലോ മത്ഥകച്ഛിന്നോ അഭബ്ബോ പുന വിരുള്ഹിയാ ഏവമേവ ഭിക്ഖുനീ അട്ഠമം വത്ഥും പരിപൂരേന്തീ അസ്സമണീ ഹോതി അസക്യധീതാ. തേന വുച്ചതി പാരാജികാ ഹോതീതി.

അസംവാസാതി **സംവാസോ** നാമ ഏകകമ്മം ഏകുദ്ദേസോ സമസിക്ഖതാ. ഏസോ സംവാസോ നാമ. സോ തായ സദ്ധിം നത്ഥി. തേന വുച്ചതി അസംവാസാതി.

൩൭൭. അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തിയാ, അസാദിയന്തിയാ, ഉമ്മത്തികായ, ഖിത്തചിത്തായ, വേദനാട്ടായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥപാരാജികം സമത്തം.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, അയ്യായോ, അട്ഠ പാരാജികാ ധമ്മാ. യേസം ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞതരം വാ അഞ്ഞതരം വാ ആപജ്ജിത്വാ ന ലഭതി ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സംവാസം, യഥാ പുരേ തഥാ പച്ഛാ, പാരാജികാ ഹോതി അസംവാസാ. തത്ഥായ്യായോ പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? പരിസുദ്ധേത്ഥായ്യായോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

ഭിക്ഖുനിവിഭങ്ഗേ പാരാജികകണ്ഡം നിട്ഠിതം.

൨. സങ്ഘാദിസേസകണ്ഡം (ഭിക്ഖുനീവിഭങ്ഗോ)

൧. പഠമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

ഇമേ ഖോ പനായ്യായോ സത്തരസ സങ്ഘാദിസേസാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൬൭൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഉപാസകോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ഉദോസിതം [ഉദ്ദോസിതം (സീ॰ സ്യാ॰)] ദത്വാ കാലങ്കതോ ഹോതി. തസ്സ ദ്വേ പുത്താ ഹോന്തി - ഏകോ അസ്സദ്ധോ അപ്പസന്നോ, ഏകോ സദ്ധോ പസന്നോ. തേ പേത്തികം സാപതേയ്യം വിഭജിംസു. അഥ ഖോ സോ അസ്സദ്ധോ അപ്പസന്നോ തം സദ്ധം പസന്നം ഏതദവോച - ''അമ്ഹാകം ഉദോസിതോ, തം ഭാജേമാ''തി. ഏവം വുത്തേ സോ സദ്ധോ പസന്നോ തം അസ്സദ്ധം അപ്പസന്നം ഏതദവോച - ''മായ്യോ, ഏവം അവച. അമ്ഹാകം പിതുനാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ദിന്നോ''തി. ദുതിയമ്പി ഖോ സോ അസ്സദ്ധോ അപ്പസന്നോ തം സദ്ധം പസന്നം ഏതദവോച - ''അമ്ഹാകം ഉദോസിതോ, തം ഭാജേമാ''തി. അഥ ഖോ സോ സദ്ധോ പസന്നോ തം അസ്സദ്ധം അപ്പസന്നം ഏതദവോച - ''മായ്യോ, ഏവം അവച. അമ്ഹാകം പിതുനാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ദിന്നോ''തി. തതിയമ്പി ഖോ സോ അസ്സദ്ധോ അപ്പസന്നോ തം സദ്ധം പസന്നം ഏതദവോച - ''അമ്ഹാകം ഉദോസിതോ, തം ഭാജേമാ''തി. അഥ ഖോ സോ സദ്ധോ പസന്നോ - ''സചേ മയ്ഹം ഭവിസ്സതി, അഹമ്പി ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ദസ്സാമീ''തി - തം അസ്സദ്ധം അപ്പസന്നം ഏതദവോച - ''ഭാജേമാ''തി. അഥ ഖോ സോ ഉദോസിതോ തേഹി ഭാജീയമാനോ തസ്സ അസ്സദ്ധസ്സ അപ്പസന്നസ്സ പാപുണാതി [പാപുണി (സ്യാ॰)]. അഥ ഖോ സോ അസ്സദ്ധോ അപ്പസന്നോ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോച - ''നിക്ഖമഥായ്യേ, അമ്ഹാകം ഉദോസിതോ''തി.

ഏവം വുത്തേ ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തം പുരിസം ഏതദവോച - ''മായ്യോ, ഏവം അവച, തുമ്ഹാകം പിതുനാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ദിന്നോ''തി. ''ദിന്നോ ന ദിന്നോ''തി വോഹാരികേ മഹാമത്തേ പുച്ഛിംസു. മഹാമത്താ ഏവമാഹംസു - ''കോ, അയ്യേ, ജാനാതി ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ദിന്നോ''തി? ഏവം വുത്തേ ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തേ മഹാമത്തേ ഏതദവോച - ''അപി നായ്യോ [അപി നയ്യാ (സ്യാ॰), അപി നായ്യോ (ക॰)] തുമ്ഹേഹി ദിട്ഠം വാ സുതം വാ സക്ഖിം ഠപയിത്വാ ദാനം ദിയ്യമാന''ന്തി ? അഥ ഖോ തേ മഹാമത്താ - ''സച്ചം ഖോ അയ്യാ ആഹാ''തി തം ഉദോസിതം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ അകംസു. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ പരാജിതോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''അസ്സമണിയോ ഇമാ മുണ്ഡാ ബന്ധകിനിയോ. കഥഞ്ഹി നാമ അമ്ഹാകം ഉദോസിതം അച്ഛിന്ദാപേസ്സന്തീ''തി! ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ മഹാമത്താനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. മഹാമത്താ തം പുരിസം ദണ്ഡാപേസും. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ ദണ്ഡിതോ ഭിക്ഖുനൂപസ്സയസ്സ അവിദൂരേ ആജീവകസേയ്യം കാരാപേത്വാ ആജീവകേ ഉയ്യോജേസി - ''ഏതാ ഭിക്ഖുനിയോ അച്ഛാവദഥാ''തി.

ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ മഹാമത്താനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. മഹാമത്താ തം പുരിസം ബന്ധാപേസും. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "പഠമം ഭിക്ഖുനിയോ ഉദോസിതം അച്ഛിന്ദാപേസും, ദുതിയം ദണ്ഡാപേസും, തതിയം ബന്ധാപേസും. ഇദാനി ഘാതാപേസ്സന്തീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ഉസ്സയവാദികാ വിഹരിസ്സതീ"തി! അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഉസ്സയവാദികാ വിഹരതീതി. "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഉസ്സയവാദികാ വിഹരിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൬൭൯. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഉസ്സയവാദികാ വിഹരേയ്യ ഗഹപതിനാ വാ ഗഹപതിപുത്തേന വാ ദാസേന വാ കമ്മകാരേന [കമ്മകരേന (സീ॰ സ്യാ॰)] വാ അന്തമസോ സമണപരിബ്ബാജകേനാപി, അയം ഭിക്ഖുനീ പഠമാപത്തികം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ"ന്തി.

൬൮൦. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഉസ്സയവാദികാ നാമ അഡ്ഡകാരികാ വുച്ചതി.

ഗഹപതി നാമ യോ കോചി അഗാരം അജ്ഝാവസതി.

ഗഹപതിപുത്തോ നാമ യേ കേചി പുത്തഭാതരോ.

ദാസോ നാമ അന്തോജാതോ ധനക്കീതോ കരമരാനീതോ .

കമ്മകാരോ നാമ ഭടകോ ആഹതകോ.

സമണപരിബ്ബാജകോ നാമ ഭിക്ഖുഞ്ച ഭിക്ഖുനിഞ്ച സിക്ഖമാനഞ്ച സാമണേരഞ്ച സാമണേരിഞ്ച ഠപേത്വാ യോ കോചി പരിബ്ബാജകസമാപന്നോ.

അഡ്ഡം കരിസ്സാമീതി ദുതിയം വാ പരിയേസതി ഗച്ഛതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഏകസ്സ ആരോചേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ദുതിയസ്സ ആരോചേതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. അഡ്ഡപരിയോസാനേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

പഠമാപത്തികന്തി സഹ വത്ഥുജ്ഝാചാരാ ആപജ്ജതി അസമനുഭാസനായ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസന്തി സങ്ഘോവ തസ്സാ ആപത്തിയാ മാനത്തം ദേതി മൂലായ പടികസ്സതി അബ്ഭേതി, ന സമ്ബഹുലാ ന ഏകാ ഭിക്ഖുനീ. തേന വുച്ചതി "സങ്ഘാദിസേസോ"തി. തസ്സേവ ആപത്തിനികായസ്സ നാമകമ്മം അധിവചനം. തേനപി വുച്ചതി "സങ്ഘാദിസേസോ"തി.

൬൮൭. അനാപത്തി മനുസ്സേഹി ആകഡ്ഢീയമാനാ ഗച്ഛതി, ആരക്ഖം യാചതി, അനോദിസ്സ ആചിക്ഖതി, ഉമ്മത്തികായ...പേ॰... ആദികമ്മികായാതി.

പഠമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

൬൮൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന വേസാലിയം അഞ്ഞതരസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പജാപതി അതിചാരിനീ ഹോതി. അഥ ഖോ സോ ലിച്ഛവി തം ഇത്ഥിം ഏതദവോച - ''സാധു വിരമാഹി, അനത്ഥം ഖോ തേ കരിസ്സാമീ''തി. ഏവമ്പി സാ വുച്ചമാനാ നാദിയി. തേന ഖോ പന സമയേന വേസാലിയം ലിച്ഛവിഗണോ സന്നിപതിതോ ഹോതി കേനചിദേവ കരണീയേന. അഥ ഖോ സോ ലിച്ഛവി തേ ലിച്ഛവയോ ഏതദവോച - ''ഏകം മേ, അയ്യോ , ഇത്ഥിം അനുജാനാഥാ''തി. ''കാ നാമ സാ''തി? ''മയ്ഹം പജാപതി അതിചരതി, തം ഘാതേസ്സാമീ''തി. ''ജാനാഹീ''തി. അസ്സോസി ഖോ സാ ഇത്ഥീ - ''സാമികോ കിര മം ഘാതേതുകാമോ''തി. വരഭണ്ഡം ആദായ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ തിത്ഥിയേ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. തിത്ഥിയാ ന ഇച്ഛിംസു പബ്ബാജേതും. ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. ഭിക്ഖുനിയോപി ന ഇച്ഛിംസു പബ്ബാജേതും. ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭണ്ഡകം ദസ്സേത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭണ്ഡകം ഗഹേത്വാ പബ്ബാജേസി.

അഥ ഖോ സോ ലിച്ഛവി തം ഇത്ഥിം ഗവേസന്തോ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതം ദിസ്വാന യേന രാജാ പസേനദി കോസലോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ രാജാനം പസേനദിം കോസലം ഏതദവോച - ''പജാപതി മേ, ദേവ, വരഭണ്ഡം ആദായ സാവത്ഥിം അനുപ്പത്താ. തം ദേവോ അനുജാനാതൂ''തി. ''തേന ഹി, ഭണേ, വിചിനിത്വാ ആചിക്ഖാ''തി. ''ദിട്ഠാ, ദേവ, ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതാ''തി. ''സചേ, ഭണേ, ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതാ, ന സാ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും. സ്വാക്ഖാതോ ഭഗവതാ ധമ്മോ, ചരതു ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ''തി. അഥ ഖോ സോ ലിച്ഛവി ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ചോരിം പബ്ബാജേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ചോരിം പബ്ബാജേസ്സതീ''തി! അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ചോരിം പബ്ബാജേതീതി [പബ്ബാജേസീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ചോരിം പബ്ബാജേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൬൮൩. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ജാനം ചോരിം വജ്ഝം വിദിതം അനപലോകേത്വാ രാജാനം വാ സങ്ഘം വാ ഗണം വാ പൂഗം വാ സേണിം വാ അഞ്ഞത്ര കപ്പാ വുട്ഠാപേയ്യ, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ പഠമാപത്തികം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ''ന്തി.**

ന്ത്വർ. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി അഞ്ഞേ വാ തസ്സാ ആരോചേന്തി, സാ വാ ആരോചേതി.

ചോരീ നാമ യാ പഞ്ചമാസകം വാ അതിരേകപഞ്ചമാസകം വാ അഗ്ഘനകം അദിന്നം ഥേയ്യസങ്ഖാതം ആദിയതി, ഏസാ ചോരീ നാമ.

വജ്ഝാ നാമ യം കത്വാ വജ്ഝപ്പത്താ ഹോതി.

വിദിതാ നാമ അഞ്ഞേഹി മനുസ്സേഹി ഞാതാ ഹോതി "വജ്ഝാ ഏസാ"തി.

അനപലോകേത്വാതി അനാപുച്ഛാ.

രാജാ നാമ യത്ഥ രാജാ അനുസാസതി, രാജാ അപലോകേതബ്ബോ.

സങ്ഘോ നാമ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ വുച്ചതി, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ അപലോകേതബ്ബോ.

ഗണോ നാമ യത്ഥ ഗണോ അനുസാസതി, ഗണോ അപലോകേതബ്ബോ.

പൂഗോ നാമ യത്ഥ പൂഗോ അനുസാസതി, പൂഗോ അപലോകേതബ്ബോ.

സേണി നാമ യത്ഥ സേണി അനുസാസതി, സേണി അപലോകേതബ്ബോ.

അഞ്ഞത്ര കപ്പാതി ഠപേത്വാ കപ്പം. **കപ്പം** നാമ ദ്വേ കപ്പാനി - തിത്ഥിയേസു വാ പബ്ബജിതാ ഹോതി അഞ്ഞാസു വാ ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതാ. അഞ്ഞത്ര കപ്പാ "വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അയമ്പീതി പുരിമം ഉപാദായ വുച്ചതി.

പഠമാപത്തികന്തി സഹ വത്ഥുജ്ഝാചാരാ ആപജ്ജതി അസമനുഭാസനായ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസന്തി…പേ॰… തേനപി വുച്ചതി സങ്ഘാദിസേസോതി.

ന്ത്വര. ചോരിയാ ചോരിസഞ്ഞാ അഞ്ഞത്ര കപ്പാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ചോരിയാ വേമതികാ അഞ്ഞത്ര കപ്പാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ചോരിയാ അചോരിസഞ്ഞാ അഞ്ഞത്ര കപ്പാ വുട്ഠാപേതി, അനാപത്തി. അചോരിയാ ചോരിസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അചോരിയാ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അചോരിയാ അചോരിസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൬൮൬. അനാപത്തി അജാനന്തീ വുട്ഠാപേതി, അപലോകേത്വാ വുട്ഠാപേതി, കപ്പകതം വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

൬൮൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ അന്തേവാസിനീ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡിത്വാ ഗാമകം [ഗാമകേ (സ്യാ॰)] ഞാതികുലം അഗമാസി. ഭദ്ദാ കാപിലാനീ തം ഭിക്ഖുനിം അപസ്സന്തീ ഭിക്ഖുനിയോ പുച്ഛി - "കഹം ഇത്ഥന്നാമാ, ന ദിസ്സതീ"തി! "ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം, അയ്യേ, ഭണ്ഡിത്വാ ന ദിസ്സതീ"തി. "അമ്മാ, അമുകസ്മിം ഗാമകേ ഏതിസ്സാ ഞാതികുലം. തത്ഥ ഗന്ത്വാ വിചിനഥാ"തി. ഭിക്ഖുനിയോ തത്ഥ ഗന്ത്വാ തം ഭിക്ഖുനിം പസ്സിത്വാ ഏതദവോചും - "കിസ്സ ത്വം, അയ്യേ , ഏകികാ ആഗതാ, കച്ചിസി അപ്പധംസിതാ"തി? "അപ്പധംസിതാമ്ഹി, അയ്യേ"തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ ഏകാ ഗാമന്തരം ഗച്ഛിസ്സതീ"തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഏകാ ഗാമന്തരം ഗച്ഛതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ , ഭിക്ഖുനീ ഏകാ ഗാമന്തരം ഗച്ഛിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഏകാ ഗാമന്തരം ഗച്ഛേയ്യ, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ പഠമാപത്തികം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൬൮൮. തേന ഖോ പന സമയേന ദ്വേ ഭിക്ഖുനിയോ സാകേതാ സാവത്ഥിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. അന്തരാമഗ്ഗേ നദീ തരിതബ്ബാ ഹോതി. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ നാവികേ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - "സാധു നോ, ആവുസോ, താരേഥാ"തി. "നായ്യേ, സക്കാ ഉഭോ സകിം താരേതു"ന്തി. ഏകോ ഏകം ഉത്താരേസി. ഉത്തിണ്ണോ ഉത്തിണ്ണം ദൂസേസി. അനുത്തിണ്ണോ അനുത്തിണ്ണം ദൂസേസി. താ പച്ഛാ സമാഗന്ത്വാ പുച്ഛിംസു - "കച്ചിസി, അയ്യേ, അപ്പധംസിതാ"തി? "പധംസിതാമ്ഹി, അയ്യേ! ത്വം പന, അയ്യേ, അപ്പധംസിതാ"തി? "പധംസിതാമ്ഹി, അയ്യേ"തി. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ ഏകാ നദീപാരം ഗച്ഛിസ്സതീ"തി! അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഏകാ നദീപാരം ഗച്ഛതീ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഏകാ നദീപാരം ഗച്ഛിസ്സതി! നേതം , ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

“യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഏകാ വാ ഗാമന്തരം ഗച്ഛേയ്യ, ഏകാ വാ നദീപാരം ഗച്ഛേയ്യ, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ പഠമാപത്തികം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ”ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൬൯൭. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്താ [ഗന്ത്വാ (ക॰)] സായം അഞ്ഞതരം ഗാമം ഉപഗച്ഛിംസു. തത്ഥ അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ അഭിരൂപാ ഹോതി ദസ്സനീയാ പാസാദികാ. അഞ്ഞതരോ പുരിസോ തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ സഹ ദസ്സനേന പടിബദ്ധചിത്തോ ഹോതി. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ താസം ഭിക്ഖുനീനം സേയ്യം പഞ്ഞപേന്തോ തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ സേയ്യം ഏകമന്തം പഞ്ഞാപേസി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ സല്ലക്ഖേത്വാ - “പരിയുട്ഠിതോ അയം പുരിസോ; സചേ രത്തിം ആഗച്ഛിസ്സതി, വിസ്സരോ മേ ഭവിസ്സതീ”തി, ഭിക്ഖുനിയോ അനാപുച്ഛാ അഞ്ഞതരം കുലം ഗന്ത്വാ സേയ്യം കപ്പേസി. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ രത്തിം ആഗന്ത്വാ തം ഭിക്ഖുനിം ഗവേസന്തോ ഭിക്ഖുനിയോ ഘട്ടേസി. ഭിക്ഖുനിയോ തം ഭിക്ഖുനിം അപസ്സന്തിയോ ഏവമാഹംസു - “നിസ്സംസയം ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ പുരിസേന സദ്ധിം നിക്ഖന്താ”തി.

അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന യേന താ ഭിക്ഖുനിയോ തേനുപസങ്കമി. ഭിക്ഖുനിയോ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോചും - “കിസ്സ ത്വം, അയ്യേ, പുരിസേന സദ്ധിം നിക്ഖന്താ”തി? “നാഹം, അയ്യേ, പുരിസേന സദ്ധിം നിക്ഖന്താ”തി. ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ ഏകാ രത്തിം വിപ്പവസിസ്സതീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഏകാ രത്തിം വിപ്പവസീതി [വിപ്പവസീതി (ക॰)]? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഏകാ രത്തിം വിപ്പവസിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

“യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഏകാ വാ ഗാമന്തരം ഗച്ഛേയ്യ, ഏകാ വാ നദീപാരം ഗച്ഛേയ്യ, ഏകാ വാ രത്തിം വിപ്പവസേയ്യ, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ പഠമാപത്തികം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ”ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൬൯൮. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. തത്ഥ അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ വച്ചേന പീളിതാ ഏകികാ ഓഹീയിത്വാ [ഓഹിയിത്വാ (ക॰)] പച്ഛാ അഗമാസി. മനുസ്സാ തം ഭിക്ഖുനിം പസ്സിത്വാ ദൂസേസും. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ യേന താ ഭിക്ഖുനിയോ തേനുപസങ്കമി. ഭിക്ഖുനിയോ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോചും - “കിസ്സ ത്വം, അയ്യേ, ഏകികാ ഓഹീനാ, കച്ചിസി അപ്പധംസിതാ”തി? “പധംസിതാമ്ഹി, അയ്യേ”തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ ഏകാ ഗണമ്ഹാ ഓഹീയിസ്സതീതി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ,

ഭിക്ഖുനീ ഏകാ ഗണമ്ഹാ ഓഹീയതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി . വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഏകാ ഗണമ്ഹാ ഓഹീയിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൬൯൨. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഏകാ വാ ഗാമന്തരം ഗച്ഛേയ്യ, ഏകാ വാ നദീപാരം ഗച്ഛേയ്യ, ഏകാ വാ രത്തിം വിപ്പവസേയ്യ, ഏകാ വാ ഗണമ്ഹാ ഓഹീയേയ്യ, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ പഠമാപത്തികം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ"ന്തി.

൬൯൩. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഏകാ വാ ഗാമന്തരം ഗച്ഛേയ്യാതി പരിക്ഖിത്തസ്സ ഗാമസ്സ പരിക്ഖേപം പഠമം പാദം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ, ദുതിയം പാദം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അപരിക്ഖിത്തസ്സ ഗാമസ്സ ഉപചാരം പഠമം പാദം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. ദുതിയം പാദം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

ഏകാ വാ നദീപാരം ഗച്ഛേയ്യാതി നദീ നാമ തിമണ്ഡലം പടിച്ഛാദേത്വാ യത്ഥ കത്ഥചി ഉത്തരന്തിയാ ഭിക്ഖുനിയാ അന്തരവാസകോ തേമിയതി. പഠമം പാദം ഉത്തരന്തിയാ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. ദുതിയം പാദം ഉത്തരന്തിയാ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

ഏകാ വാ രത്തിം വിപ്പവസേയ്യാതി സഹ അരുണുഗ്ഗമനാ ദുതിയികായ ഭിക്ഖുനിയാ ഹത്ഥപാസം വിജഹന്തിയാ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. വിജഹിതേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

ഏകാ വാ ഗണമ്ഹാ ഓഹീയേയ്യാതി അഗാമകേ അരഞ്ഞേ ദുതിയികായ ഭിക്ഖുനിയാ ദസ്സനൂപചാരം വാ സവനൂപചാരം വാ വിജഹന്തിയാ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. വിജഹിതേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

പഠമാപത്തികന്തി സഹ വത്ഥുജ്ഝാചാരാ ആപജ്ജതി അസമനുഭാസനായ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസോതി...പേ॰... തേനപി വുച്ചതി സങ്ഘാദിസേസോതി.

൬൯൪. അനാപത്തി ദുതിയികാ ഭിക്ഖുനീ പക്കന്താ വാ ഹോതി വിബ്ഭന്താ വാ കാലങ്കതാ വാ പക്ഖസങ്കന്താ വാ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

৪. ചതുത്ഥസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

൬൯൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ ഭണ്ഡനകാരികാ ഹോതി കലഹകാരികാ വിവാദകാരികാ ഭസ്സകാരികാ സങ്ഘേ അധികരണകാരികാ. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സാ കമ്മേ കരീയമാനേ പടിക്കോസതി. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഗാമകം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ - ''ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പക്കന്താ''തി , ചണ്ഡകാളിം ഭിക്ഖുനിം ആപത്തിയാ അദസ്സനേ [അദസ്സനേന (ക॰)] ഉക്ഖിപി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഗാമകേ തം കരണീയം തീരേത്വാ പുനദേവ സാവത്ഥിം പച്ചാഗച്ഛി. ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ആഗച്ഛന്തിയാ നേവ ആസനം പഞ്ഞപേസി ന പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഠലികം ഉപനിക്ഖിപി ന പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേസി ന പാനീയേന ആപുച്ഛി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ചണ്ഡകാളിം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ''കിസ്സ ത്വം, അയ്യേ, മയി ആഗച്ഛന്തിയാ നേവ ആസനം പഞ്ഞപേസി ന പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഠലികം ഉപനിക്ഖിപി ന പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേസി ന പാനീയേന ആപുച്ഛീ''തി? ''ഏവഞ്ഹേതം, അയ്യേ, ഹോതി യഥാ തം അനാഥായാ''തി. ''കിസ്സ പന ത്വം, അയ്യേ, അനാഥാ''തി? ''ഇമാ മം, അയ്യേ, ഭിക്ഖുനിയോ - ''അയം അനാഥാ അപ്പഞ്ഞാതാ, നത്ഥി ഇമിസ്സാ കാചി പടിവത്താ''തി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ [അദസ്സനേന (ക॰)] ഉക്ഖിപിംസൂ''തി.

ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ - ''ബാലാ ഏതാ അബ്യത്താ ഏതാ, നേവ ജാനന്തി കമ്മം വാ കമ്മദോസം വാ കമ്മവിപത്തിം വാ കമ്മസമ്പത്തിം വാ. മയം ഖോ ജാനാമ കമ്മമ്പി കമ്മദോസമ്പി കമ്മവിപത്തിമ്പി കമ്മസമ്പത്തിമ്പി. മയം ഖോ അകതം വാ കമ്മം കാരേയ്യാമ കതം വാ കമ്മം കോപേയ്യാമാ''തി, ലഹും ലഹും ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം സന്നിപാതേത്വാ ചണ്ഡകാളിം ഭിക്ഖുനിം ഓസാരേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം ഭിക്ഖുനിം ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനപലോകേത്വാ കാരകസങ്ഘം അനഞ്ഞായ ഗണസ്സ ഛന്ദം ഓസാരേസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം ഭിക്ഖുനിം ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനപലോകേത്വാ കാരകസങ്ഘം അനഞ്ഞായ ഗണസ്സ ഛന്ദം ഓസാരേതീതി [ഓസാരേസീതി (ക॰)]? ''സച്ചം , ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം ഭിക്ഖുനിം ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനപലോകേത്വാ കാരകസങ്ഘം അനഞ്ഞായ ഗണസ്സ ഛന്ദം ഓസാരേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൬൯൫. ''യാ പന ഭിക്ഖുനീ സമഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉക്ഖിത്തം ഭിക്ഖുനിം ധമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസനേന അനപലോകേത്വാ കാരകസങ്ഘം അനഞ്ഞായ ഗണസ്സ ഛന്ദം ഓസാരേയ്യ, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ പഠമാപത്തികം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ''ന്തി.

൬൯൬. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സമഗ്ഗോ നാമ **സങ്ഘോ** സമാനസംവാസകോ സമാനസീമായം ഠിതോ.

ഉക്ഖിത്താ നാമ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ [അദസ്സനേന വാ അപ്പടികമ്മേന വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേന വാ (ക॰), അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ (?)] ഉക്ഖിത്താ.

ധമ്മേന വിനയേനാതി യേന ധമ്മേന യേന വിനയേന.

സത്ഥുസാസനേനാതി ജിനസാസനേന ബുദ്ധസാസനേന.

അനപലോകേത്വാ കാരകസങ്ഘന്തി കമ്മകാരകസങ്ഘം അനാപുച്ഛാ.

അനഞ്ഞായ ഗണസ്സ ഛന്ദന്തി ഗണസ്സ ഛന്ദം അജാനിത്വാ.

“ഓസാരേസ്സാമീ”തി ഗണം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം, ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ, കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

പഠമാപത്തികന്തി സഹ വത്ഥുജ്ഝാചാരാ ആപജ്ജതി അസമനുഭാസനായ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസോതി…പേ॰… തേനപി വുച്ചതി സങ്ഘാദിസേസോതി.

൬൯൭. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ഓസാരേതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ ഓസാരേതി ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ഓസാരേതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൬൯൮. അനാപത്തി കമ്മകാരകസങ്ഘം അപലോകേത്വാ ഓസാരേതി, ഗണസ്സ ഛന്ദം ജാനിത്വാ ഓസാരേതി, വത്തേ വത്തന്തിം ഓസാരേതി, അസന്തേ കമ്മകാരകസങ്ഘേ ഓസാരേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

൬൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഭിരൂപാ ഹോതി ദസ്സനീയാ പാസാദികാ. മനുസ്സാ ഭത്തഗ്ഗേ സുന്ദരീനന്ദം ഭിക്ഖുനിം പസ്സിത്വാ അവസ്സുതാ അവസ്സുതായ സുന്ദരീനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അഗ്ഗമഗ്ഗാനി ഭോജനാനി ദേന്തി. സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ യാവദത്ഥം ഭുഞ്ജതി; അഞ്ഞാ ഭിക്ഖുനിയോ ന ചിത്തരൂപം ലഭന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ സുന്ദരീനന്ദാ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദിസ്സതി ഭുഞ്ജിസ്സതീ"തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദതി ഭുഞ്ജതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദിസ്സതി ഭുഞ്ജിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൦൦. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ അവസ്സുതാ അവസ്സുതസ്സ പുരിസപുഗ്ഗലസ്സ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ പഠമാപത്തികം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ"**ന്തി.

൭൦൧. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അവസ്സുതാ നാമ സാരത്താ അപേക്ഖവതീ പടിബദ്ധചിത്താ.

അവസ്സുതോ നാമ സാരത്തോ അപേക്ഖവാ പടിബദ്ധചിത്തോ.

പുരിസപുഗ്ഗലോ നാമ മനുസ്സപുരിസോ, ന യക്ഖോ ന പേതോ ന തിരച്ഛാനഗതോ, വിഞ്ഞൂ പടിബലോ സാരജ്ജിതും.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഉദകദന്തപോനം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

"ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

പഠമാപത്തികന്തി സഹ വത്ഥുജ്ഝാചാരാ ആപജ്ജതി അസമനുഭാസനായ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസോതി...പേ... തേനപി വുച്ചതി സങ്ഘാദിസേസോതി.

ഉദകദന്തപോനം പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഏകതോഅവസ്സുതേ "ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൦൨. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. ഉദകദന്തപോനം പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉഭതോഅവസ്സുതേ യക്ഖസ്സ വാ പേതസ്സ വാ പണ്ഡകസ്സ വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹസ്സ വാ ഹത്ഥതോ "ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. ഉദകദന്തപോനം പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഏകതോഅവസ്സുതേ "ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉദകദന്തപോനം പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൦൩. അനാപത്തി ഉഭതോഅനവസ്സുതാ ഹോന്തി, "അനവസ്സുതോ"തി ജാനന്തീ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

൭൦൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഭിരൂപാ ഹോതി ദസ്സനീയാ പാസാദികാ. മനുസ്സാ ഭത്തഗ്ഗേ സുന്ദരീനന്ദം ഭിക്ഖുനിം പസ്സിത്വാ അവസ്സുതാ സുന്ദരീനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അഗ്ഗമഗ്ഗാനി ഭോജനാനി ദേന്തി. സുന്ദരീനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ കുക്കുച്ചായന്തീ ന പടിഗ്ഗണ്ഹാതി. അനന്തരികാ ഭിക്ഖുനീ സുന്ദരീനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - "കിസ്സ ത്വം, അയ്യേ, ന പടിഗ്ഗണ്ഹാസീ"തി? "അവസ്സുതാ, അയ്യേ"തി. "ത്വം പന, അയ്യേ, അവസ്സുതാ"തി? "നാഹം, അയ്യേ, അവസ്സുതാ"തി. "കിം തേ, അയ്യേ, ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ കരിസ്സതി അവസ്സുതോ വാ അനവസ്സുതോ വാ, യതോ ത്വം അനവസ്സുതാ. ഇങ്ഘം, അയ്യേ, യം തേ ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ ദേതി ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ തം ത്വം സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദ വാ, ഭുഞ്ജ വാ"തി.

യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ ഏവം വക്ഖതി - 'കിം തേ, അയ്യേ, ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ കരിസ്സതി അവസ്സുതോ വാ അനവസ്സുതോ വാ, യതോ ത്വം അനവസ്സുതാ. ഇങ്ഘ, അയ്യേ, യം തേ ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ ദേതി ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ തം ത്വം സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദ വാ ഭുഞ്ജ വാ"തി...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഏവം വദേതി - "കിം തേ, അയ്യേ, ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ കരിസ്സതി അവസ്സുതോ വാ അനവസ്സുതോ വാ യതോ ത്വം അനവസ്സുതാ! ഇങ്ഘ, അയ്യേ, യം തേ ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ ദേതി ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ തം ത്വം സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദ വാ ഭുഞ്ജ വാ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ,

ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഏവം വക്ഖതി - ''കിം തേ, അയ്യേ, ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ കരിസ്സതി അവസ്സുതോ വാ അനവസ്സുതോ വാ യതോ ത്വം അനവസ്സുതാ; ഇങ്ഘ, അയ്യേ, യം തേ ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ ദേതി ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ തം ത്വം സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദ വാ ഭുഞ്ജ വാ''. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൦൫. ''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഏവം വദേയ്യ - 'കിം തേ, അയ്യേ, ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ കരിസ്സതി അവസ്സുതോ വാ അനവസ്സുതോ വാ, യതോ ത്വം അനവസ്സുതാ. ഇങ്ഘ, അയ്യേ, യം തേ ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ ദേതി ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ തം ത്വം സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദ വാ ഭുഞ്ജ വാ'തി, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ പഠമാപത്തികം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ''ന്തി.

൭൦൬. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഏവം വദേയ്യാതി - ''കിം തേ, അയ്യേ, ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ കരിസ്സതി അവസ്സുതോ വാ അനവസ്സുതോ വാ, യതോ ത്വം അനവസ്സുതാ. ഇങ്ഘ, അയ്യേ, യം തേ ഏസോ പുരിസപുഗ്ഗലോ ദേതി ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ തം ത്വം സഹത്ഥാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഖാദ വാ ഭുഞ്ജ വാ''തി ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സാ വചനേന ''ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. ഭോജനപരിയോസാനേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

പഠമാപത്തികന്തി സഹ വത്ഥുജ്ഝാചാരാ ആപജ്ജതി അസമനുഭാസനായ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസോതി...പേ॰... തേനപി വുച്ചതി സങ്ഘാദിസേസോതി.

ഉദകദന്തപോനം ''പടിഗ്ഗണ്ഹാ''തി ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സാ വചനേന ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൦൭. ഏകതോഅവസ്സുതേ യക്ഖസ്സ വാ പേതസ്സ വാ പണ്ഡകസ്സ വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹസ്സ വാ ഹത്ഥതോ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ''ഖാദ വാ ഭുഞ്ജ വാ''തി ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സാ വചനേന ''ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഭോജനപരിയോസാനേ ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. ഉദകദന്തപോനം പടിഗ്ഗണ്ഹാതി ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സാ വചനേന ''ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൦൮. അനാപത്തി ''അനവസ്സുതോ''തി ജാനന്തീ ഉയ്യോജേതി, ''കുപിതാ ന പടിഗ്ഗണ്ഹാതീ''തി ഉയ്യോജേതി, ''കുലാനുദ്ദയതായ ന പടിഗ്ഗണ്ഹാതീ''തി ഉയ്യോജേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

൭൦൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡിത്വാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേതി - ''ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി, ധമ്മം പച്ചാചിക്ഖാമി, സങ്ഘം പച്ചാചിക്ഖാമി, സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ, സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ''തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ചണ്ഡകാളീ [ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ (ക॰)] കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വക്ഖതി - ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി...പേ॰... സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ, സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേതി - ''ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി...പേ॰... സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ, സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ, താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ''തി ? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വക്ഖതി - ''ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി...പേ॰... സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ, സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ, താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ''തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൦൬. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേയ്യ - 'ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി, ധമ്മം പച്ചാചിക്ഖാമി, സങ്ഘം പച്ചാചിക്ഖാമി, സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ! സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ, താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ'തി, സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി ഏവമസ്സ വചനീയാ - 'മായ്യേ, കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം അവച - ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി, ധമ്മം പച്ചാചിക്ഖാമി, സങ്ഘം പച്ചാചിക്ഖാമി, സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ! സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ, താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീതി, അഭിരമായ്യേ, സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ; ചര ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ'തി. ഏവഞ്ച സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി വുച്ചമാനാ തഥേവ പഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി യാവതതിയം സമനുഭാസിതബ്ബാ തസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യാവതതിയഞ്ചേ സമനുഭാസീയമാനാ തം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ , അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ യാവതതിയകം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ''**ന്തി.

൭൧൧. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

കുപിതാ അനത്തമനാതി അനഭിരദ്ധാ ആഹതചിത്താ ഖിലജാതാ.

ഏവം വദേയ്യാതി - ''ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി...പേ॰... സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ! സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ, താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ''തി.

സാ ഭിക്ഖുനീതി യാ സാ ഏവംവാദിനീ ഭിക്ഖുനീ. **ഭിക്ഖുനീഹീ**തി അഞ്ഞാഹി ഭിക്ഖുനീഹി.

യാ പസ്സന്തി യാ സുണന്തി താഹി വത്തബ്ബാ - ''മായ്യേ, കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം അവച - 'ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി...പേ॰... സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ! സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ, താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ'തി. അഭിരമായ്യേ, സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ; ചര ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ''തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി ഇച്ചേതം കുസലം, നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സുത്വാ ന വദന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘമജ്ഝമ്പി ആകഡ്ഢിത്വാ വത്തബ്ബാ - ''മായ്യേ, കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം അവച - 'ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി...പേ॰... സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി . കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ! സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ, താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ'തി. അഭിരമായ്യേ, സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ; ചര ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ''തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി ഇച്ചേതം കുസലം, നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സമനുഭാസിതബ്ബാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമനുഭാസിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൭൧൨. ''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേതി - 'ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി, ധമ്മം പച്ചാചിക്ഖാമി, സങ്ഘം പച്ചാചിക്ഖാമി, സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ! സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ'തി. സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസേയ്യ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേതി - 'ബുദ്ധം പച്ചാചിക്ഖാമി...പേ॰... സിക്ഖം പച്ചാചിക്ഖാമി. കിന്നുമാവ സമണിയോ യാ സമണിയോ സക്യധീതരോ! സന്തഞ്ഞാപി സമണിയോ ലജ്ജിനിയോ കുക്കുച്ചികാ സിക്ഖാകാമാ, താസാഹം സന്തികേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമീ'തി . സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി.

സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസതി തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ സമനുഭാസനാ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി സാ, ഭാസേയ്യ.

''ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ०... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ०....

''സമനുഭട്ഠാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപജ്ജന്തിയാ ഞത്തിയാ ദുക്കടം, ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ പടിപ്പസ്സമ്ഭന്തി.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

യാവതതിയകന്തി യാവതതിയം സമനുഭാസനായ ആപജ്ജതി, ന സഹ വത്ഥുജ്ഝാചാരാ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസോതി...പേ०... തേനപി വുച്ചതി സങ്ഘാദിസേസോതി.

൭൧൩. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൧൪. അനാപത്തി അസമനുഭാസന്തിയാ, പടിനിസ്സജ്ജന്തിയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

൭൧൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേതി - ''ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ, ദോസഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ, മോഹഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ, ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ''തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ०... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ചണ്ഡകാളീ കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വക്ഖതി -

ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേതി - ''ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വക്ഖതി - ''ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ''തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൧൬. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേയ്യ - 'ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ, ദോസഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ, മോഹഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ, ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ'തി, സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി ഏവമസ്സ വചനീയാ - 'മായ്യേ, കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം അവച - ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ ദോസഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ മോഹഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോതി. അയ്യാ ഖോ ഛന്ദാപി ഗച്ഛേയ്യ, ദോസാപി ഗച്ഛേയ്യ, മോഹാപി ഗച്ഛേയ്യ, ഭയാപി ഗച്ഛേയ്യാ'തി. ഏവഞ്ച സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി വുച്ചമാനാ തഥേവ പഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി യാവതതിയം സമനുഭാസിതബ്ബാ തസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യാവതതിയഞ്ചേ സമനുഭാസീയമാനാ തം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ യാവതതിയകം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ''**ന്തി.

൭൧൭. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേതി അധികരണം നാമ ചത്താരി അധികരണാനി - വിവാദാധികരണം, അനുവാദാധികരണം, ആപത്താധികരണം, കിച്ചാധികരണം.

പച്ചാകതാ നാമ പരാജിതാ വുച്ചതി.

കുപിതാ അനത്തമനാതി അനഭിരദ്ധാ ആഹതചിത്താ ഖിലജാതാ.

ഏവം വദേയ്യാതി - ''ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ''തി.

സാ ഭിക്ഖുനീതി യാ സാ ഏവംവാദിനീ ഭിക്ഖുനീ.

ഭിക്ഖുനീഹീതി അഞ്ഞാഹി ഭിക്ഖുനീഹി.

യാ പസ്സന്തി യാ സുണന്തി താഹി വത്തബ്ബാ - ''മായ്യേ, കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം അവച - 'ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... ഭയഗാമിനിയോ ച

ഭിക്ഖുനിയോ’തി. അയ്യാ ഖോ ഛന്ദാപി ഗച്ഛേയ്യ...പേ॰... ഭയാപി ഗച്ഛേയ്യാ’’തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സുത്വാ ന വദന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘമജ്ഝമ്പി ആകഡ്ഢിത്വാ വത്തബ്ബാ - ‘‘മായ്യേ, കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം അവച - ‘ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ’തി. അയ്യാ ഖോ ഛന്ദാപി ഗച്ഛേയ്യ...പേ॰... ഭയാപി ഗച്ഛേയ്യാ’’തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സമനുഭാസിതബ്ബാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമനുഭാസിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൭൭൩. ‘‘സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേതി - ‘ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ’തി. സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസേയ്യ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഏസാ ഞത്തി.

‘‘സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ കിസ്മിഞ്ചിദേവ അധികരണേ പച്ചാകതാ കുപിതാ അനത്തമനാ ഏവം വദേതി - ‘ഛന്ദഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... ഭയഗാമിനിയോ ച ഭിക്ഖുനിയോ’തി. സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസതി തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ സമനുഭാസനാ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

‘‘ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ॰... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ॰....

‘‘സമനുഭട്ഠാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ’’തി.

ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപജ്ജന്തിയാ ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ പടിപ്പസ്സമ്ഭന്തി.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

യാവതതിയകന്തി യാവതതിയം സമനുഭാസനായ ആപജ്ജതി, ന സഹ വത്ഥുജ്ഝാചാരാ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസോതി...പേ॰... തേനപി വുച്ചതി സങ്ഘാദിസേസോതി.

൭൘൯. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൨൦. അനാപത്തി അസമനുഭാസന്തിയാ, പടിനിസ്സജ്ജന്തിയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി .

അട്ഠമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

൭൨൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അന്തേവാസികാ ഭിക്ഖുനിയോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ സംസട്ഠാ വിഹരിസ്സന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ''തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ സംസട്ഠാ വിഹരിസ്സന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൨൨. **''ഭിക്ഖുനിയോ പനേവ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനീഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - 'ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ'തി. ഏവഞ്ച താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനീഹി വുച്ചമാനാ തഥേവ പഗ്ഗണ്ഹേയ്യും, താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനീഹി യാവതതിയം സമനുഭാസിതബ്ബാ തസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യാവതതിയഞ്ചേ സമനുഭാസീയമാനാ തം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യും, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജേയ്യും, ഇമാപി ഭിക്ഖുനിയോ യാവതതിയകം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ''**ന്തി.

൭൨൩. **ഭിക്ഖുനിയോ പനേവാതി** ഉപസമ്പന്നായോ വുച്ചന്തി.

സംസട്ഠാ വിഹരന്തീതി സംസട്ഠാ നാമ അനനുലോമികേന കായികവാചസികേന സംസട്ഠാ വിഹരന്തി.

പാപാചാരാതി പാപകേന ആചാരേന സമന്നാഗതാ.

പാപസദ്ദാതി പാപകേന കിത്തിസദ്ദേന അബ്ഭുഗ്ഗതാ.

പാപസിലോകാതി പാപകേന മിച്ഛാജീവേന ജീവിതം കപ്പേന്തി.

ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാതി അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ കമ്മേ കരീയമാനേ പടിക്കോസന്തി.

അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാതി അഞ്ഞമഞ്ഞം വജ്ജം പടിച്ഛാദേന്തി.

താ ഭിക്ഖുനിയോതി യാ താ സംസട്ഠാ ഭിക്ഖുനിയോ.

ഭിക്ഖുനീഹീതി അഞ്ഞാഹി ഭിക്ഖുനീഹി.

യാ പസ്സന്തി യാ സുണന്തി താഹി വത്തബ്ബാ - “ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ”തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജന്തി, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സുത്വാ ന വദന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. താ ഭിക്ഖുനിയോ സങ്ഘമജ്ഝമ്പി ആകഡ്ഢിത്വാ വത്തബ്ബാ - “ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ”തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജന്തി, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. താ ഭിക്ഖുനിയോ സമനുഭാസിതബ്ബാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമനുഭാസിതബ്ബോ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൭൨൪. “സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമാ ച ഇത്ഥന്നാമാ ച ഭിക്ഖുനിയോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജന്തി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമഞ്ച ഇത്ഥന്നാമഞ്ച ഭിക്ഖുനിയോ സമനുഭാസേയ്യ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമാ ച ഇത്ഥന്നാമാ ച ഭിക്ഖുനിയോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജന്തി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമഞ്ച ഇത്ഥന്നാമഞ്ച ഭിക്ഖുനിയോ സമനുഭാസതി തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ച ഇത്ഥന്നാമായ ച ഭിക്ഖുനീനം സമനുഭാസനാ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി…പേ॰… തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി…പേ॰….

“സമനുഭട്ഠാ സങ്ഘേന, ഇത്ഥന്നാമാ ച ഇത്ഥന്നാമാ ച ഭിക്ഖുനിയോ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

ഞത്തിയാ ദുക്കടം, ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ, കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപജ്ജന്തീനം ഞത്തിയാ ദുക്കടം ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ പടിപ്പസ്സമ്ഭന്തി. ദ്വേ തിസ്സോ ഏകതോ സമനുഭാസിതബ്ബാ. തതുത്തരി ന സമനുഭാസിതബ്ബാ.

ഇമാപി ഭിക്ഖുനിയോതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചന്തി.

യാവതതിയകന്തി യാവതതിയം സമനുഭാസനായ ആപജ്ജന്തി, ന സഹ വത്ഥുജ്ഝാചാരാ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസോതി…പേ॰… തേനപി വുച്ചതി സങ്ഘാദിസേസോതി.

൭൨൭. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജന്തി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ ന പടിനിസ്സജ്ജന്തി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജന്തി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൨൮. അനാപത്തി അസമനുഭാസന്തീനം, പടിനിസ്സജ്ജന്തീനം, ഉമ്മത്തികാനം, ആദികമ്മികാനന്തി.

നവമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം

൭൨൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീസങ്ഘേന സമനുഭട്ഠാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏവം വദേതി - “സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ ഏവാചാരാ ഏവംസദ്ദാ ഏവംസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ സങ്ഘോ ന കിഞ്ചി ആഹ. തുമ്ഹഞ്ഞേവ [തുമ്ഹേയേവ (സ്യാ॰)] സങ്ഘോ ഉഞ്ഞായ പരിഭവേന അക്ഖന്തിയാ വേഭസ്സിയാ [വേഭസ്സാ (സീ॰ സ്യാ॰)] ദുബ്ബല്യാ ഏവമാഹ - ‘ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ

വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ'"തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘേന സമനുഭട്ഠാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏവം വക്ഖതി - സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീതി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘേന സമനുഭട്ഠാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏവം വദേതി - സംസട്ഠാവ അയ്യേ തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ ഏവാചാരാ ഏവംസദ്ദാ ഏവംസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ സങ്ഘോ ന കിഞ്ചി ആഹ. തുമ്ഹഞ്ഞേവ സങ്ഘോ ഉഞ്ഞായ പരിഭവേന അക്ഖന്തിയാ വേഭസ്സിയാ ദുബ്ബല്യാ ഏവമാഹ - ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീതി? "സച്ചം ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘേന സമനുഭട്ഠാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏവം വക്ഖതി - സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൨൭. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഏവം വദേയ്യ - 'സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ ഏവാചാരാ ഏവംസദ്ദാ ഏവംസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ സങ്ഘോ ന കിഞ്ചി ആഹ. തുമ്ഹഞ്ഞേവ സങ്ഘോ ഉഞ്ഞായ പരിഭവേന അക്ഖന്തിയാ വേഭസ്സിയാ ദുബ്ബല്യാ ഏവമാഹ - ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ'തി. സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി ഏവമസ്സ വചനീയാ - 'മാ, അയ്യേ, ഏവം അവച - സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ ഏവാചാരാ ഏവംസദ്ദാ ഏവംസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ സങ്ഘോ ന കിഞ്ചി ആഹ. തുമ്ഹഞ്ഞേവ സങ്ഘോ ഉഞ്ഞായ പരിഭവേന അക്ഖന്തിയാ വേഭസ്സിയാ ദുബ്ബല്യാ ഏവമാഹ - ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ'തി. ഏവഞ്ച സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി വുച്ചമാനാ തഥേവ പഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി യാവതതിയം സമനുഭാസിതബ്ബാ തസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യാവതതിയഞ്ചേ സമനുഭാസീയമാനാ തം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, അയമ്പി ഭിക്ഖുനീ യാവതതിയകം ധമ്മം ആപന്നാ നിസ്സാരണീയം സങ്ഘാദിസേസ"ന്തി.

൭൨൯. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഏവം വദേയ്യാതി - ''സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ ഏവാചാരാ ഏവംസദ്ദാ ഏവംസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ സങ്ഘോ ന കിഞ്ചി ആഹ''.

തുമ്ഹഞ്ഞേവ സങ്ഘോ ഉഞ്ഞായാതി അവഞ്ഞായ.

പരിഭവേനാതി പാരിഭബ്യതാ.

അക്ഖന്തിയാതി കോപേന.

വേഭസ്സിയാതി വിഭസ്സീകതാ [വിഭസ്സികതായ (സീ॰)].

ദുബ്ബല്യാതി അപക്ഖതാ.

ഏവമാഹ - ''ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ''തി.

സാ ഭിക്ഖുനീതി യാ സാ ഏവംവാദിനീ ഭിക്ഖുനീ.

ഭിക്ഖുനീഹീതി അഞ്ഞാഹി ഭിക്ഖുനീഹി.

യാ പസ്സന്തി യാ സുണന്തി താഹി വത്തബ്ബാ - ''മായ്യേ, ഏവം അവച - 'സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ''തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സുത്വാ ന വദന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘമജ്ഝമ്പി ആകഡ്ഢിത്വാ വത്തബ്ബാ - ''മായ്യേ, ഏവം അവച - 'സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ...പേ॰... വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ'''തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സമനുഭാസിതബ്ബാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമനുഭാസിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൭൩൦. ''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘേന സമനുഭട്ഠാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏവം വദേതി - 'സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ ഏവാചാരാ ഏവംസദ്ദാ ഏവംസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ സങ്ഘോ ന കിഞ്ചി

ആഹ. തുമ്ഹഞ്ഞേവ സങ്ഘോ ഉഞ്ഞായ പരിഭവേന അക്ഖന്തിയാ വേഭസ്സിയാ ദുബ്ബല്യാ ഏവമാഹ - ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ . വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ'തി. സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസേയ്യ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘേന സമനുഭട്ഠാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏവം വദേതി - 'സംസട്ഠാവ അയ്യേ, തുമ്ഹേ വിഹരഥ. മാ തുമ്ഹേ നാനാ വിഹരിത്ഥ. സന്തി സങ്ഘേ അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖുനിയോ ഏവാചാരാ ഏവംസദ്ദാ ഏവംസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. താ സങ്ഘോ ന കിഞ്ചി ആഹ. തുമ്ഹഞ്ഞേവ സങ്ഘോ ഉഞ്ഞായ പരിഭവേന അക്ഖന്തിയാ വേഭസ്സിയാ ദുബ്ബല്യാ ഏവമാഹ - ഭഗിനിയോ ഖോ സംസട്ഠാ വിഹരന്തി പാപാചാരാ പാപസദ്ദാ പാപസിലോകാ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ വിഹേസികാ, അഞ്ഞമഞ്ഞിസ്സാ വജ്ജപ്പടിച്ഛാദികാ. വിവിച്ചഥായ്യേ. വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനീനം സങ്ഘോ വണ്ണേതീ'തി. സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസതി തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ സമനുഭാസനാ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

"ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

"സമനുഭട്ഠാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

ഞത്തിയാ ദുക്കടം, ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ, കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ. സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപജ്ജന്തിയാ ഞത്തിയാ ദുക്കടം, ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ഥുല്ലച്ചയാ പടിപ്പസ്സമ്ഭന്തി.

അയമ്പീതി പുരിമായോ ഉപാദായ വുച്ചതി.

യാവതതിയകന്തി യാവതതിയം സമനുഭാസനായ ആപജ്ജതി, ന സഹവത്ഥുജ്ഝാചാരാ.

നിസ്സാരണീയന്തി സങ്ഘമ്ഹാ നിസ്സാരീയതി.

സങ്ഘാദിസേസോതി സങ്ഘോവ തസ്സാ ആപത്തിയാ മാനത്തം ദേതി, മൂലായ പടികസ്സതി, അബ്ഭേതി, ന സമ്ബഹുലാ ന ഏകാ ഭിക്ഖുനീ. തേന വുച്ചതി "സങ്ഘാദിസേസോ"തി. തസ്സേവ ആപത്തിനികായസ്സ നാമകമ്മം അധിവചനം, തേനപി വുച്ചതി "സങ്ഘാദിസേസോ"തി.

൭൩൭. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ . ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി

സങ്ഘാദിസേസസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി സങ്ഘാദിസേസസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൩൮. അനാപത്തി അസമനുഭാസന്തിയാ, പടിനിസ്സജ്ജന്തിയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദസമസങ്ഘാദിസേസസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, അയ്യായോ, സത്തരസ സങ്ഘാദിസേസാ ധമ്മാ - നവ പഠമാപത്തികാ, അട്ഠ യാവതതിയകാ. യേസം ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞതരം വാ അഞ്ഞതരം വാ ആപജ്ജതി, തായ ഭിക്ഖുനിയാ ഉഭതോസങ്ഘേ പക്ഖമാനത്തം ചരിതബ്ബം. ചിണ്ണമാനത്താ ഭിക്ഖുനീ യത്ഥ സിയാ വീസതിഗണോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ തത്ഥ (സാ ഭിക്ഖുനീ) [( ) (കത്ഥചി നത്ഥി)] അബ്ഭേതബ്ബാ. ഏകായപി ചേ ഊനോ വീസതിഗണോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ തം ഭിക്ഖുനിം അബ്ഭേയ്യ. സാ ച ഭിക്ഖുനീ അനബ്ഭിതാ, താ ച ഭിക്ഖുനിയോ ഗാരയ്ഹാ, അയം തത്ഥ സാമീചി.

തത്ഥായ്യായോ പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? പരിസുദ്ധേത്ഥായ്യായോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

സത്തരസകം നിട്ഠിതം.

ഭിക്ഖുനിവിഭങ്ഗേ സങ്ഘാദിസേസകണ്ഡം നിട്ഠിതം.

൩. നിസ്സഗ്ഗിയകണ്ഡം (ഭിക്ഖുനീവിഭങ്ഗോ)

൧. പത്തവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

ഇമേ ഖോ പനായ്യായോ തിംസ നിസ്സഗ്ഗിയാ പാചിത്തിയാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൭൩൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ബഹൂ പത്തേ സന്നിചയം കരോന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ബഹൂ പത്തേ സന്നിചയം കരിസ്സന്തി, പത്തവാണിജ്ജം വാ ഭിക്ഖുനിയോ കരിസ്സന്തി, ആമത്തികാപണം വാ പസാരേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ പത്തസന്നിചയം കരിസ്സന്തീ''തി…പേ… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ പത്തസന്നിചയം കരോന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ പത്തസന്നിചയം കരിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ… പേ… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൩൪. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ പത്തസന്നിചയം കരേയ്യ , നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൭൩൫. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ…പേ… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പത്തോ നാമ ദ്വേ പത്താ - അയോപത്തോ, മത്തികാപത്തോ. തയോ പത്തസ്സ വണ്ണാ - ഉക്കട്ഠോ പത്തോ, മജ്ഝിമോ പത്തോ, ഓമകോ പത്തോ. **ഉക്കട്ഠോ നാമ പത്തോ** അഡ്ഢാള്ഹകോദനം ഗണ്ഹാതി ചതുഭാഗം ഖാദനം തദുപിയം ബ്യഞ്ജനം. **മജ്ഝിമോ നാമ പത്തോ** നാളികോദനം ഗണ്ഹാതി ചതുഭാഗം ഖാദനം തദുപിയം ബ്യഞ്ജനം. **ഓമകോ നാമ പത്തോ** പത്ഥോദനം ഗണ്ഹാതി ചതുഭാഗം ഖാദനം തദുപിയം ബ്യഞ്ജനം. തതോ ഉക്കട്ഠോ അപത്തോ ഓമകോ അപത്തോ.

സന്നിചയം കരേയ്യാതി അനധിട്ഠിതോ അവികപ്പിതോ.

നിസ്സഗ്ഗിയോ ഹോതീതി സഹ അരുണുഗ്ഗമനാ നിസ്സഗ്ഗിയോ ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബോ സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബോ. തായ ഭിക്ഖുനിയാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''അയം

മേ, അയ്യേ, പത്തോ രത്താതിക്കന്തോ നിസ്സഗ്ഗിയോ, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ''തി. നിസ്സജ്ജിത്വാ ആപത്തി ദേസേതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ ആപത്തി പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ. നിസ്സട്ഠപത്തോ ദാതബ്ബോ -

''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം പത്തോ ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ നിസ്സഗ്ഗിയോ സങ്ഘസ്സ നിസ്സട്ഠോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇമം പത്തം ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ ദദേയ്യാ''തി.

തായ ഭിക്ഖുനിയാ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''അയം മേ, അയ്യായോ, പത്തോ രത്താതിക്കന്തോ നിസ്സഗ്ഗിയോ, ഇമാഹം അയ്യാനം നിസ്സജ്ജാമീ''തി. നിസ്സജ്ജിത്വാ ആപത്തി ദേസേതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ ആപത്തി പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ. നിസ്സട്ഠപത്തോ ദാതബ്ബോ -

''സുണന്തു മേ അയ്യായോ. അയം പത്തോ ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ നിസ്സഗ്ഗിയോ അയ്യാനം നിസ്സട്ഠോ. യദി അയ്യാനം പത്തകല്ലം, അയ്യായോ ഇമം പത്തം ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ ദദേയ്യു''ന്തി.

തായ ഭിക്ഖുനിയാ ഏകം ഭിക്ഖുനിം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയാ - ''അയം മേ, അയ്യേ, പത്തോ രത്താതിക്കന്തോ നിസ്സഗ്ഗിയോ. ഇമാഹം അയ്യായ നിസ്സജ്ജാമീ''തി. നിസ്സജ്ജിത്വാ ആപത്തി ദേസേതബ്ബാ. തായ ഭിക്ഖുനിയാ ആപത്തി പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ. നിസ്സട്ഠപത്തോ ദാതബ്ബോ - ''ഇമം പത്തം അയ്യായ ദമ്മീ''തി.

൭൩൫. രത്താതിക്കന്തേ അതിക്കന്തസഞ്ഞാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. രത്താതിക്കന്തേ വേമതികാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. രത്താതിക്കന്തേ അനതിക്കന്തസഞ്ഞാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അനധിട്ഠിതേ അധിട്ഠിതസഞ്ഞാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അവികപ്പിതേ വികപ്പിതസഞ്ഞാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അവിസ്സജ്ജിതേ വിസ്സജ്ജിതസഞ്ഞാ , നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അനട്ഠേ നട്ഠസഞ്ഞാ... അവിനട്ഠേ വിനട്ഠസഞ്ഞാ... അഭിന്നേ ഭിന്നസഞ്ഞാ... അവിലുത്തേ വിലുത്തസഞ്ഞാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം.

നിസ്സഗ്ഗിയം പത്തം അനിസ്സജ്ജിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. രത്താനതിക്കന്തേ അതിക്കന്തസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. രത്താനതിക്കന്തേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. രത്താനതിക്കന്തേ അനതിക്കന്തസഞ്ഞാ അനാപത്തി.

൭൩൬. അനാപത്തി അന്തോഅരുണേ അധിട്ഠേതി, വികപ്പേതി, വിസ്സജ്ജേതി, നസ്സതി, വിനസ്സതി, ഭിജ്ജതി, അച്ഛിന്ദിത്വാ ഗണ്ഹന്തി, വിസ്സാസം ഗണ്ഹന്തി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ നിസ്സട്ഠപത്തം ന ദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സട്ഠപത്തോ ന ദാതബ്ബോ. യാ ന ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൭൩൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ . തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗാമകാവാസേ വസ്സംവുട്ഠാ [വസ്സംവുത്ഥാ (സീ॰ സ്യാ॰)] സാവത്ഥിം അഗമംസു വത്തസമ്പന്നാ ഇരിയാപഥസമ്പന്നാ ദുച്ചോളാ ലൂഖചീവരാ. ഉപാസകാ താ ഭിക്ഖുനിയോ പസ്സിത്വാ - ''ഇമാ ഭിക്ഖുനിയോ വത്തസമ്പന്നാ ഇരിയാപഥസമ്പന്നാ ദുച്ചോളാ ലൂഖചീവരാ, ഇമാ ഭിക്ഖുനിയോ അച്ഛിന്നാ ഭവിസ്സന്തീ''തി ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ അകാലചീവരം അദംസു. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ - ''അമ്ഹാകം കഥിനം അത്ഥതം കാലചീവര''ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേസി. ഉപാസകാ താ ഭിക്ഖുനിയോ പസ്സിത്വാ ഏതദവോചും - ''അപയ്യാഹി ചീവരം ലദ്ധ''ന്തി? ''ന മയം, ആവുസോ, ചീവരം ലഭാമ. അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ - 'അമ്ഹാകം കഥിനം അത്ഥതം കാലചീവര'ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേസീ''തി. ഉപാസകാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അകാലചീവരം 'കാലചീവര'ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേസ്സതീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം ഉപാസകാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അകാലചീവരം 'കാലചീവര'ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേസ്സതീ''തി! അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും ...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ , ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അകാലചീവരം ''കാലചീവര''ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേതീതി [ഭാജാപേസീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അകാലചീവരം ''കാലചീവര''ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൩൮. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അകാലചീവരം 'കാലചീവര'ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൭൩൯. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അകാലചീവരം നാമ അനത്ഥതേ കഥിനേ ഏകാദസമാസേ ഉപ്പന്നം, അത്ഥതേ കഥിനേ സത്തമാസേ ഉപ്പന്നം, കാലേപി ആദിസ്സ ദിന്നം, ഏതം അകാലചീവരം നാമ.

അകാലചീവരം ''കാലചീവര''ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന , ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം...പേ॰... ഇദം മേ, അയ്യേ, അകാലചീവരം ''കാലചീവര'ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ''തി...പേ॰... ദദേയ്യാതി...പേ॰... ദദേയ്യുന്തി...പേ॰... അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൪൯. അകാലചീവരേ അകാലചീവരസഞ്ഞാ ‘‘കാലചീവര’’ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അകാലചീവരേ വേമതികാ ‘‘കാലചീവര’’ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അകാലചീവരേ കാലചീവരസഞ്ഞാ ‘‘കാലചീവര’’ന്തി അധിട്ഠഹിത്വാ ഭാജാപേതി , അനാപത്തി. കാലചീവരേ അകാലചീവരസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കാലചീവരേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കാലചീവരേ കാലചീവരസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൭൮൦. അനാപത്തി അകാലചീവരം കാലചീവരസഞ്ഞാ ഭാജാപേതി, കാലചീവരം കാലചീവരസഞ്ഞാ ഭാജാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൭൮൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞതരായ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ചീവരം പരിവത്തേത്വാ പരിഭുഞ്ജി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തം ചീവരം സങ്ഘരിത്വാ [സംഹരിത്വാ (ക॰)] നിക്ഖിപി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ‘‘യം തേ, അയ്യേ, മയാ സദ്ധിം ചീവരം പരിവത്തിതം, കഹം തം ചീവര’’ന്തി? അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തം ചീവരം നീഹരിത്വാ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ദസ്സേസി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ‘‘ഹന്ദായ്യേ, തുയ്ഹം ചീവരം, ആഹര മേ’തം ചീവരം, യം തുയ്ഹം തുയ്ഹമേവേതം, യം മയ്ഹം മയ്ഹമേവേതം, ആഹര മേ’തം, സകം പച്ചാഹരാ’’തി അച്ഛിന്ദി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ചീവരം പരിവത്തേത്വാ അച്ഛിന്ദിസ്സതീ’’തി! അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരാചേസും...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ചീവരം പരിവത്തേത്വാ അച്ഛിന്ദതീതി [അച്ഛിന്ദീതി (ക॰)]? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ചീവരം പരിവത്തേത്വാ അച്ഛിന്ദിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൮൨. **‘‘യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം ചീവരം പരിവത്തേത്വാ സാ പച്ഛാ ഏവം വദേയ്യ - ‘ഹന്ദായ്യേ, തുയ്ഹം ചീവരം ആഹര, മേതം ചീവരം, യം തുയ്ഹം തുയ്ഹമേവേതം, യം മയ്ഹം മയ്ഹമേവേതം, ആഹര മേതം, സകം പച്ചാഹരാ’തി അച്ഛിന്ദേയ്യ വാ അച്ഛിന്ദാപേയ്യ വാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൭൮൩. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിന്തി അഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം.

ചീവരം നാമ ഛന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം വികപ്പനുപഗം പച്ഛിമം.

പരിവത്തേത്വാതി പരിത്തേന വാ വിപുലം, വിപുലേന വാ പരിത്തം.

അച്ഛിന്ദേയ്യാതി സയം അച്ഛിന്ദതി നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം.

അച്ഛിന്ദാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ആണാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സകിം ആണത്താ ബഹുകമ്പി അച്ഛിന്ദതി, നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം...പേ०... ''ഇദം മേ അയ്യേ ചീവരം ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം പരിവത്തേത്വാ അച്ഛിന്നം നിസ്സഗ്ഗിയം, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ''തി...പേ०... ദദേയ്യാതി...പേ०... ദദേയ്യുന്തി...പേ०... അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൪൩. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ചീവരം പരിവത്തേത്വാ അച്ഛിന്ദതി വാ അച്ഛിന്ദാപേതി വാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. ഉപസമ്പന്നായ വേമതികാ ചീവരം പരിവത്തേത്വാ അച്ഛിന്ദതി വാ അച്ഛിന്ദാപേതി വാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ചീവരം പരിവത്തേത്വാ അച്ഛിന്ദതി വാ അച്ഛിന്ദാപേതി വാ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം.

അഞ്ഞം പരിക്ഖാരം പരിവത്തേത്വാ അച്ഛിന്ദതി വാ അച്ഛിന്ദാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ സദ്ധിം ചീവരം വാ അഞ്ഞം വാ പരിക്ഖാരം പരിവത്തേത്വാ അച്ഛിന്ദതി വാ അച്ഛിന്ദാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൪൭. അനാപത്തി സാ വാ ദേതി, തസ്സാ വാ വിസ്സസന്തീ ഗണ്ഹാതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൭൪൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഗിലാനാ ഹോതി. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരോ ഉപാസകോ യേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ''കിം തേ, അയ്യേ, അഫാസു, കിം ആഹരീയതൂ''തി? ''സപ്പിനാ മേ, ആവുസോ, അത്ഥോ''തി. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ അഞ്ഞതരസ്സ ആപണികസ്സ ഘരാ കഹാപണസ്സ സപ്പിം ആഹരിത്വാ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അദാസി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഏവമാഹ - ''ന മേ, ആവുസോ, സപ്പിനാ അത്ഥോ; തേലേന മേ അത്ഥോ''തി. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ യേന സോ ആപണികോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ആപണികം ഏതദവോച - ''ന കിരായ്യോ അയ്യായ സപ്പിനാ അത്ഥോ, തേലേന അത്ഥോ. ഹന്ദ തേ സപ്പിം, തേലം മേ

ദേഹീ’’തി. ‘‘സചേ മയം അയ്യോ വിക്കീതം ഭണ്ഡം പുന ആദിയിസ്സാമ [ആഹരിസ്സാമ (ക॰)], കദാ അമ്ഹാകം ഭണ്ഡം വിക്കായിസ്സതി [വിക്കീയിസ്സതി (?)]; സപ്പിസ്സ കയേന സപ്പി ഹടം, തേലസ്സ കയം ആഹര, തേലം ഹരിസ്സസീ’’തി. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേത്വാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേസ്സതീ’’തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തസ്സ ഉപാസകസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി...പേ॰... അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേത്വാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേതീതി [വിഞ്ഞാപേസീതി (ക॰)]? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേത്വാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൪൯. **‘‘യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേത്വാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൭൫൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേത്വാതി യം കിഞ്ചി വിഞ്ഞാപേത്വാ.

അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേയ്യാതി തം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം...പേ॰... ‘‘ഇദം മേ അയ്യേ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേത്വാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീതി...പേ॰... ദദേയ്യാതി...പേ॰... ദദേയ്യുന്തി...പേ॰... അയ്യായ ദമ്മീ’’തി.

൭൫൧. അഞ്ഞേ അഞ്ഞസഞ്ഞാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞേ വേമതികാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞേ അനഞ്ഞസഞ്ഞാ അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം.

അനഞ്ഞേ അഞ്ഞസഞ്ഞാ അനഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞേ വേമതികാ അനഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞേ അനഞ്ഞസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൭൫൨. അനാപത്തി തഞ്ഞേവ [തഞ്ചേവ (സ്യാ॰)] വിഞ്ഞാപേതി, അഞ്ഞഞ്ച വിഞ്ഞാപേതി, ആനിസംസം ദസ്സേത്വാ വിഞ്ഞാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൭൩൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഗിലാനാ ഹോതി. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരോ ഉപാസകോ യേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ''കച്ചി, അയ്യേ, ഖമനീയം കച്ചി യാപനീയ''ന്തി? ''ന മേ, ആവുസോ, ഖമനീയം, ന യാപനീയ''ന്തി. ''അമുകസ്സ, അയ്യേ, ആപണികസ്സ ഘരേ കഹാപണം നിക്ഖിപിസ്സാമി, തതോ യം ഇച്ഛേയ്യാസി തം ആഹരാപേയ്യാസീ''തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞതരം സിക്ഖമാനം ആണാപേസി - ''ഗച്ഛ, സിക്ഖമാനേ, അമുകസ്സ ആപണികസ്സ ഘരാ കഹാപണസ്സ തേലം ആഹരാ''തി. അഥ ഖോ സാ സിക്ഖമാനാ തസ്സ ആപണികസ്സ ഘരാ കഹാപണസ്സ തേലം ആഹരിത്വാ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അദാസി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഏവമാഹ - ''ന മേ, സിക്ഖമാനേ, തേലേന അത്ഥോ, സപ്പിനാ മേ അത്ഥോ''തി. അഥ ഖോ സാ സിക്ഖമാനാ യേന സോ ആപണികോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ആപണികം ഏതദവോച - ''ന കിര, ആവുസോ, അയ്യായ തേലേന അത്ഥോ, സപ്പിനാ അത്ഥോ, ഹന്ദ തേ തേലം, സപ്പിം മേ ദേഹീ''തി. ''സചേ മയം, അയ്യേ, വിക്കീതം ഭണ്ഡം പുന ആദിയിസ്സാമ, കദാ അമ്ഹാകം ഭണ്ഡം വിക്കായിസ്സതി! തേലസ്സ കയേന തേലം ഹടം, സപ്പിസ്സ കയം ആഹര, സപ്പിം ഹരിസ്സസീ''തി. അഥ ഖോ സാ സിക്ഖമാനാ രോദന്തീ അട്ഠാസി. ഭിക്ഖുനിയോ തം സിക്ഖമാനം ഏതദവോചും - ''കിസ്സ ത്വം, സിക്ഖമാനേ, രോദസീ''തി? അഥ ഖോ സാ സിക്ഖമാനാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അഞ്ഞം ചേതാപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞം ചേതാപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേതീതി [ചേതാപേസീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞം ചേതാപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൩൭. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞം ചേതാപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൭൩൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഞ്ഞം ചേതാപേത്വാതി യം കിഞ്ചി ചേതാപേത്വാ.

അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യാതി തം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം...പേ॰... ''ഇദം മേ, അയ്യേ, അഞ്ഞം ചേതാപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ''തി...പേ॰... ദദേയ്യാതി...പേ॰... ദദേയ്യുന്തി...പേ॰... അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൩൫. അഞ്ഞേ അഞ്ഞസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞേ വേമതികാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞേ അനഞ്ഞസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം.

അനഞ്ഞേ അഞ്ഞസഞ്ഞാ അനഞ്ഞം ചേതാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞേ വേമതികാ അനഞ്ഞം ചേതാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞേ അനഞ്ഞസഞ്ഞാ അനാപത്തി.

൭൩൬. അനാപത്തി തഞ്ഞേവ [തഞ്ചേവ (സ്യാ॰)] ചേതാപേതി, അഞ്ഞഞ്ച ചേതാപേതി, ആനിസംസം ദസ്സേത്വാ ചേതാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൭൩൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപാസകാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ചീവരത്ഥായ ഛന്ദകം സങ്ഘരിത്വാ അഞ്ഞതരസ്സ പാവാരികസ്സ ഘരേ പരിക്ഖാരം നിക്ഖിപിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - ''അമുകസ്സ, അയ്യേ, പാവാരികസ്സ ഘരേ ചീവരത്ഥായ പരിക്ഖാരോ നിക്ഖിത്തോ, തതോ ചീവരം ആഹരാപേത്വാ ഭാജേഥാ''തി. ഭിക്ഖുനിയോ തേന പരിക്ഖാരേന ഭേസജ്ജം ചേതാപേത്വാ പരിഭുഞ്ജിംസു. ഉപാസകാ ജാനിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം ഉപാസകാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന അഞ്ഞം ചേതാപേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൩൮. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൭൩൯. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേനാതി അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ദിന്നേന.

സങ്ഘികേനാതി സങ്ഘസ്സ, ന ഗണസ്സ, ന ഏകഭിക്ഖുനിയാ.

അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യാതി യംഅത്ഥായ ദിന്നം, തം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം…പേ॰… "ഇദം മേ, അയ്യേ, അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന അഞ്ഞം ചേതാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ"തി….പേ॰… ദദേയ്യാതി…പേ॰… ദദേയ്യുന്തി…പേ॰… അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൩൫. അഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. നിസ്സട്ഠം പടിലഭിത്വാ യഥാദാനേ ഉപനേതബ്ബം.

അനഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൭൩൬. അനാപത്തി സേസകം ഉപനേതി, സാമികേ അപലോകേത്വാ ഉപനേതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൭൩൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപാസകാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ചീവരത്ഥായ ഛന്ദകം സങ്ഘരിത്വാ അഞ്ഞതരസ്സ പാവാരികസ്സ ഘരേ പരിക്ഖാരം നിക്ഖിപിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - "അമുകസ്സ, അയ്യേ, പാവാരികസ്സ ഘരേ ചീവരത്ഥായ പരിക്ഖാരോ നിക്ഖിത്തോ, തതോ ചീവരം ആഹരാപേത്വാ ഭാജേഥാ"തി. ഭിക്ഖുനിയോ തേന ച പരിക്ഖാരേന സയമ്പി യാചിത്വാ ഭേസജ്ജം ചേതാപേത്വാ പരിഭുഞ്ജിംസു. ഉപാസകാ ജാനിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സന്തീ"തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൬ർ. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൭൬൫. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേനാതി അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ദിന്നേന.

സങ്ഘികേനാതി സങ്ഘസ്സ, ന ഗണസ്സ, ന ഏകഭിക്ഖുനിയാ.

സഞ്ഞാചികേനാതി സയം യാചിത്വാ.

അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യാതി യംഅത്ഥായ ദിന്നം തം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം...പേ॰... “ഇദം മേ, അയ്യേ, അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന സങ്ഘികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ”തി...പേ॰... ദദേയ്യാതി...പേ॰... ദദേയ്യുന്തി...പേ॰... അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൬൬. അഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി , നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. നിസ്സട്ഠം പടിലഭിത്വാ യഥാദാനേ ഉപനേതബ്ബം.

അനഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൭൬൭. അനാപത്തി സേസകം ഉപനേതി, സാമികേ അപലോകേത്വാ ഉപനേതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസിക്ഖാപദം

൭൬൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ പൂഗസ്സ പരിവേണവാസികാ ഭിക്ഖുനിയോ യാഗുയാ കിലമന്തി. അഥ ഖോ സോ പൂഗോ ഭിക്ഖുനീനം യാഗുഅത്ഥായ ഛന്ദകം സങ്ഘരിത്വാ അഞ്ഞതരസ്സ ആപണികസ്സ ഘരേ പരിക്ഖാരം നിക്ഖിപിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോച - “അമുകസ്സ, അയ്യേ, ആപണികസ്സ ഘരേ യാഗുഅത്ഥായ പരിക്ഖാരോ നിക്ഖിത്തോ, തതോ തണ്ഡുലം ആഹരാപേത്വാ യാഗും പചാപേത്വാ പരിഭുഞ്ജഥാ”തി. ഭിക്ഖുനിയോ തേന പരിക്ഖാരേന ഭേസജ്ജം ചേതാപേത്വാ പരിഭുഞ്ജിംസു. സോ പൂഗോ ജാനിത്വാ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി

വിപാചേതി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സന്തീ’’തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന അഞ്ഞം ചേതാപേന്തീതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി . വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൩൬. **‘‘യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൭൩൭. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേനാതി അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ദിന്നേന.

മഹാജനികേനാതി ഗണസ്സ, ന സങ്ഘസ്സ, ന ഏകഭിക്ഖുനിയാ.

അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യാതി യംഅത്ഥായ ദിന്നം തം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം...പേ॰... ‘‘ഇദം മേ, അയ്യേ, അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന അഞ്ഞം ചേതാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ’’തി...പേ॰... ദദേയ്യാതി...പേ॰... ദദേയ്യുന്തി...പേ॰... അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൩൮. അഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. നിസ്സട്ഠം പടിലഭിത്വാ യഥാദാനേ ഉപനേതബ്ബം.

അനഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൭൩൯. അനാപത്തി സേസകം ഉപനേതി, സാമികേ അപലോകേത്വാ ഉപനേതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസിക്ഖാപദം

൭൪൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ പൂഗസ്സ

പരിവേണവാസികാ ഭിക്ഖുനിയോ യാഗുയാ കിലമന്തി. അഥ ഖോ സോ പൂഗോ ഭിക്ഖുനീനം യാഗുഅത്ഥായ ഛന്ദകം സങ്ഘരിത്വാ അഞ്ഞതരസ്സ ആപണികസ്സ ഘരേ പരിക്ഖാരം നിക്ഖിപിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോച - ''അമുകസ്സ, അയ്യേ, ആപണികസ്സ ഘരേ യാഗുഅത്ഥായ പരിക്ഖാരോ നിക്ഖിത്തോ. തതോ തണ്ഡുലേ ആഹരാപേത്വാ യാഗും പചാപേത്വാ പരിഭുഞ്ജഥാ''തി. ഭിക്ഖുനിയോ തേന ച പരിക്ഖാരേന സയമ്പി യാചിത്വാ ഭേസജ്ജം ചേതാപേത്വാ പരിഭുഞ്ജിംസു. സോ പൂഗോ ജാനിത്വാ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സന്തീ''തി...പേ०... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ०... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ०... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൩൪. ''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ''ന്തി.

൭൩൫. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ०... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ०... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേനാതി അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ദിന്നേന.

മഹാജനികേനാതി ഗണസ്സ, ന സങ്ഘസ്സ, ന ഏകഭിക്ഖുനിയാ.

സഞ്ഞാചികേനാതി സയം യാചിത്വാ.

അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യാതി യംഅത്ഥായ ദിന്നം തം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം...പേ०... ''ഇദം മേ, അയ്യേ, അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന മഹാജനികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം. ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ''തി...പേ०... ദദേയ്യാതി...പേ०... ദദേയ്യുന്തി...പേ०... അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൩൬. അഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. നിസ്സട്ഠം പടിലഭിത്വാ യഥാദാനേ ഉപനേതബ്ബം.

അനഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അനാപത്തി.

൭൭൭. അനാപത്തി സേസകം ഉപനേതി, സാമികേ അപലോകേത്വാ ഉപനേതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസിക്ഖാപദം

൭൭൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ബഹുസ്സുതാ ഹോതി ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും. ബഹൂ മനുസ്സാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം പയിരുപാസന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ പരിവേണം ഉന്ദ്രിയതി [ഉദ്രീയതി (സ്യാ॰)]. മനുസ്സാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോചും - "കിസ്സിദം തേ, അയ്യേ, പരിവേണം ഉന്ദ്രിയതീ"തി? "നത്ഥാവുസോ, ദായകാ, നത്ഥി കാരകാ"തി. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ പരിവേണത്ഥായ ഛന്ദകം സങ്ഘരിത്വാ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ പരിക്ഖാരം അദംസു. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തേന ച പരിക്ഖാരേന സയമ്പി യാചിത്വാ ഭേസജ്ജം ചേതാപേത്വാ പരിഭുഞ്ജി. മനുസ്സാ ജാനിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന പുഗ്ഗലികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന പുഗ്ഗലികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന പുഗ്ഗലികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൭൯. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന പുഗ്ഗലികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൭൮൦. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... ഭിക്ഖുനീതി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേനാതി അഞ്ഞസ്സത്ഥായ ദിന്നേന.

പുഗ്ഗലികേനാതി ഏകായ ഭിക്ഖുനിയാ, ന സങ്ഘസ്സ, ന ഗണസ്സ.

സഞ്ഞാചികേനാതി സയം യാചിത്വാ.

അഞ്ഞം ചേതാപേയ്യാതി യംഅത്ഥായ ദിന്നം തം ഠപേത്വാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം

സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം...പേ॰... ''ഇദം മേ, അയ്യേ, അഞ്ഞദത്ഥികേന പരിക്ഖാരേന അഞ്ഞുദ്ദിസികേന പുഗ്ഗലികേന സഞ്ഞാചികേന അഞ്ഞം ചേതാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ''തി...പേ॰... ദദേയ്യാതി...പേ॰... ദദേയ്യുന്തി...പേ॰... അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൮൨. അഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ അഞ്ഞം ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. നിസ്സട്ഠം പടിലഭിത്വാ യഥാദാനേ ഉപനേതബ്ബം.

അനഞ്ഞദത്ഥികേ അഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനഞ്ഞദത്ഥികേ അനഞ്ഞദത്ഥികസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൭൮൩. അനാപത്തി സേസകം ഉപനേതി, സാമികേ അപലോകേത്വാ ഉപനേതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൧. ഏകാദസമസിക്ഖാപദം

൭൮൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ബഹുസ്സുതാ ഹോതി ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും. അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ സീതകാലേ മഹഗ്ഘം കമ്ബലം പാരുപിത്വാ യേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ രാജാനം പസേനദിം കോസലം ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ''വദേയ്യാസി, അയ്യേ, യേന അത്ഥോ''തി? ''സചേ മേ ത്വം, മഹാരാജ, ദാതുകാമോസി, ഇമം കമ്ബലം ദേഹീ''തി. അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ കമ്ബലം ദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''മഹിച്ഛാ ഇമാ ഭിക്ഖുനിയോ അസന്തുട്ഠാ. കഥഞ്ഹി നാമ രാജാനം കമ്ബലം വിഞ്ഞാപേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ രാജാനം കമ്ബലം വിഞ്ഞാപേസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ രാജാനം കമ്ബലം വിഞ്ഞാപേതീതി [വിഞ്ഞാപേസീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ രാജാനം കമ്ബലം വിഞ്ഞാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ,

അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൮൪. "ഗരുപാവുരണം [പാപുരണം (സീ॰ സ്യാ॰)] **പന ഭിക്ഖുനിയാ ചേതാപേന്തിയാ ചതുക്കംസപരമം ചേതാപേതബ്ബം. തതോ ചേ ഉത്തരി ചേതാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൭൮൫. ഗരുപാവുരണം നാമ യം കിഞ്ചി സീതകാലേ പാവുരണം.

ചേതാപേന്തിയാതി വിഞ്ഞാപേന്തിയാ.

ചതുക്കംസപരമം ചേതാപേതബ്ബന്തി സോളസകഹാപണഗ്ഘനകം ചേതാപേതബ്ബം.

തതോ ചേ ഉത്തരി ചേതാപേയ്യാതി തതുത്തരി വിഞ്ഞാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം...പേ॰... "ഇദം മേ, അയ്യേ, ഗരുപാവുരണം അതിരേകചതുക്കംസപരമം ചേതാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീ"തി...പേ॰... ദദേയ്യാതി...പേ॰... ദദേയ്യുന്തി...പേ॰... അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൮൬. അതിരേകചതുക്കംസേ അതിരേകസഞ്ഞാ ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അതിരേകചതുക്കംസേ വേമതികാ ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം . അതിരേകചതുക്കംസേ ഊനകസഞ്ഞാ ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം.

ഊനകചതുക്കംസേ അതിരേകസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകചതുക്കംസേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകചതുക്കംസേ ഊനകസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൭൮൭. അനാപത്തി ചതുക്കംസപരമം ചേതാപേതി, ഊനകചതുക്കംസപരമം ചേതാപേതി, ഞാതകാനം, പവാരിതാനം, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ, അത്തനോ ധനേന, മഹഗ്ഘം ചേതാപേതുകാമസ്സ അപ്പഗ്ഘം ചേതാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഏകാദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൨. ദ്വാദസമസിക്ഖാപദം

൭൮൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ബഹുസ്സുതാ ഹോതി ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും. അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ ഉണ്ഹകാലേ മഹഗ്ഘം ഖോമം പാരുപിത്വാ യേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ രാജാനം പസേനദിം കോസലം ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ രാജാ

പസേനദി കോസലോ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ‘‘വദേയ്യാസി, അയ്യേ, യേന അത്ഥോ’’തി . ‘‘സചേ മേ ത്വം, മഹാരാജ, ദാതുകാമോസി, ഇമം ഖോമം ദേഹീ’’തി. അഥ ഖോ രാജാ പസേനദി കോസലോ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ഖോമം ദത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘മഹിച്ഛാ ഇമാ ഭിക്ഖുനിയോ അസന്തുട്ഠാ. കഥഞ്ഹി നാമ രാജാനം ഖോമം വിഞ്ഞാപേസ്സന്തീ’’തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ രാജാനം ഖോമം വിഞ്ഞാപേസ്സതീ’’തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ രാജാനം ഖോമം വിഞ്ഞാപേതീതി [വിഞ്ഞാപേസീതി (ക॰)]? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാതി’’. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ രാജാനം ഖോമം വിഞ്ഞാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൫൪. **‘‘ലഹുപാവുരണം പന ഭിക്ഖുനിയാ ചേതാപേന്തിയാ അഡ്ഢതേയ്യകംസപരമം ചേതാപേതബ്ബം. തതോ ചേ ഉത്തരി ചേതാപേയ്യ, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൭൫൫. **ലഹുപാവുരണം** നാമ യം കിഞ്ചി ഉണ്ഹകാലേ പാവുരണം.

ചേതാപേന്തിയാതി വിഞ്ഞാപേന്തിയാ.

അഡ്ഢതേയ്യകംസപരമം ചേതാപേതബ്ബന്തി ദസകഹാപണഗ്ഘനകം ചേതാപേതബ്ബം.

തതോ ചേ ഉത്തരി ചേതാപേയ്യാതി തതുത്തരി വിഞ്ഞാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന നിസ്സഗ്ഗിയം ഹോതി. നിസ്സജ്ജിതബ്ബം സങ്ഘസ്സ വാ ഗണസ്സ വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സജ്ജിതബ്ബം…പേ॰… ഇദം മേ, അയ്യേ, ലഹുപാവുരണം അതിരേകഅഡ്ഢതേയ്യകംസപരമം ചേതാപിതം നിസ്സഗ്ഗിയം, ഇമാഹം സങ്ഘസ്സ നിസ്സജ്ജാമീതി…പേ॰… ദദേയ്യാതി…പേ॰… ദദേയ്യുന്തി…പേ॰… അയ്യായ ദമ്മീതി.

൭൫൬. അതിരേകഅഡ്ഢതേയ്യകംസേ അതിരേകസഞ്ഞാ ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അതിരേകഅഡ്ഢതേയ്യകംസേ വേമതികാ ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം. അതിരേകഅഡ്ഢതേയ്യകംസേ ഊനകസഞ്ഞാ ചേതാപേതി, നിസ്സഗ്ഗിയം പാചിത്തിയം.

ഊനകഅഡ്ഢതേയ്യകംസേ അതിരേകസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകഅഡ്ഢതേയ്യകംസേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകഅഡ്ഢതേയ്യകംസേ ഊനകസഞ്ഞാ , അനാപത്തി.

൭൩൨. അനാപത്തി അഡ്ഢതേയ്യകംസപരമം ചേതാപേതി, ഊനകഅഡ്ഢതേയ്യകംസപരമം ചേതാപേതി, ഞാതകാനം, പവാരിതാനം, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ, അത്തനോ ധനേന, മഹഗ്ഘം ചേതാപേതുകാമസ്സ അപ്പഗ്ഘം ചേതാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദ്വാദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, അയ്യായോ, തിംസ നിസ്സഗ്ഗിയാ പാചിത്തിയാ ധമ്മാ. തത്ഥായ്യായോ പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? പരിസുദ്ധേത്ഥായ്യായോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

ഭിക്ഖുനിവിഭങ്ഗേ നിസ്സഗ്ഗിയകണ്ഡം നിട്ഠിതം.

൪. പാചിത്തിയകണ്ഡം (ഭിക്ഖുനീവിഭങ്ഗോ)

൧. ലസുണവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

ഇമേ ഖോ പനായ്യായോ ഛസട്ഠിസതാ പാചിത്തിയാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൭൯൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരേന ഉപാസകേന ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ലസുണേന പവാരിതോ ഹോതി - "യാസം അയ്യാനം ലസുണേന അത്ഥോ, അഹം ലസുണേനാ"തി. ഖേത്തപാലോ ച ആണത്തോ ഹോതി - "സചേ ഭിക്ഖുനിയോ ആഗച്ഛന്തി, ഏകമേകായ ഭിക്ഖുനിയാ ദ്വേതയോ ഭണ്ഡികേ ദേഹീ"തി. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം ഉസ്സവോ ഹോതി. യഥാഭതം ലസുണം പരിക്ഖയം അഗമാസി. ഭിക്ഖുനിയോ തം ഉപാസകം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - "ലസുണേന, ആവുസോ, അത്ഥോ"തി. "നത്ഥായ്യേ. യഥാഭതം ലസുണം പരിക്ഖീണം. ഖേത്തം ഗച്ഛഥാ"തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഖേത്തം ഗന്ത്വാ ന മത്തം ജാനിത്വാ ബഹും ലസുണം ഹരാപേസി. ഖേത്തപാലോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ന മത്തം ജാനിത്വാ ബഹും ലസുണം ഹരാപേസ്സന്തീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തസ്സ ഖേത്തപാലസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ... പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ന മത്തം ജാനിത്വാ ബഹും ലസുണം ഹരാപേസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ന മത്തം ജാനിത്വാ ബഹും ലസുണം ഹരാപേതീതി [ഹരാപേസീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ന മത്തം ജാനിത്വാ ബഹും ലസുണം ഹരാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

"ഭൂതപുബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞതരസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ പജാപതി അഹോസി. തിസ്സോ ച ധീതരോ - നന്ദാ, നന്ദവതീ, സുന്ദരീനന്ദാ. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സോ ബ്രാഹ്മണോ കാലങ്കത്വാ അഞ്ഞതരം ഹംസയോനിം ഉപപജ്ജി. തസ്സ സബ്ബസോവണ്ണമയാ പത്താ അഹേസും. സോ താസം ഏകേകം പത്തം ദേതി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ "അയം ഹംസോ അമ്ഹാകം ഏകേകം പത്തം ദേതീ"തി തം ഹംസരാജം ഗഹേത്വാ നിപ്പത്തം അകാസി. തസ്സ പുന ജായമാനാ പത്താ സേതാ സമ്പജ്ജിംസു. തദാപി, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അതിലോഭേന സുവണ്ണാ പരിഹീനാ. ഇദാനി ലസുണാ പരിഹായിസ്സതീ"തി.

[ജാ॰ ൧.൧.൧൩൬ സുവണ്ണഹംസജാതകേപി] "യം ലദ്ധം തേന തുട്ഠബ്ബം,
അതിലോഭോ ഹി പാപകോ;
ഹംസരാജം ഗഹേത്വാന, സുവണ്ണാ പരിഹായഥാ"തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൯൪. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ലസുണം ഖാദേയ്യ പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൭൯൫. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ലസുണം നാമ മാഗധകം വുച്ചതി.

"ഖാദിസ്സാമീതി പടിഗ്ഗണ്ഹാ"തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൭൯൬. ലസുണേ ലസുണസഞ്ഞാ ഖാദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ലസുണേ വേമതികാ ഖാദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ലസുണേ അലസുണസഞ്ഞാ ഖാദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അലസുണേ ലസുണസഞ്ഞാ ഖാദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അലസുണേ വേമതികാ ഖാദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അലസുണേ അലസുണസഞ്ഞാ ഖാദതി, അനാപത്തി.

൭൯൭. അനാപത്തി പലണ്ഡുകേ, ഭഞ്ജനകേ, ഹരീതകേ, ചാപലസുണേ, സൂപസമ്പാകേ, മംസസമ്പാകേ, തേലസമ്പാകേ, സാളവേ, ഉത്തരിഭങ്ഗേ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൭൯൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സമ്ബാധേ ലോമം സംഹരാപേത്വാ അചിരവതിയാ നദിയാ വേസിയാഹി സദ്ധിം നഗ്ഗാ ഏകതിത്ഥേ നഹായന്തി. വേസിയാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ സമ്ബാധേ ലോമം സംഹരാപേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ താസം വേസിയാനം ഉജ്ഝായന്തീനം ഖിയ്യന്തീനം വിപാചേന്തീനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സമ്ബാധേ ലോമം സംഹരാപേസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സമ്ബാധേ ലോമം സംഹരാപേന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സമ്ബാധേ ലോമം സംഹരാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൯൯. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ സമ്ബാധേ ലോമം സംഹരാപേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൮൦൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സമ്ബാധോ നാമ ഉഭോ ഉപകച്ഛകാ, മുത്തകരണം.

സംഹരാപേയ്യാതി ഏകമ്പി ലോമം സംഹരാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ബഹുകേപി ലോമേ സംഹരാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൦൧. അനാപത്തി ആബാധപച്ചയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൮൦൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ദ്വേ ഭിക്ഖുനിയോ അനഭിരതിയാ പീളിതാ ഓവരകം പവിസിത്വാ തലഘാതകം കരോന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ തേന സദ്ദേന ഉപധാവിത്വാ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോചും - "കിസ്സ തുമ്ഹേ, അയ്യേ, പുരിസേന സദ്ധിം സമ്പദുസ്സഥാ"തി? "ന മയം, അയ്യേ, പുരിസേന സദ്ധിം സമ്പദുസ്സാമാ"തി. ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ തലഘാതകം കരിസ്സന്തീ"തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ തലഘാതകം കരോന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ തലഘാതകം കരിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൦൩. **"തലഘാതകേ പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൮൦൪. **തലഘാതകം** നാമ സമ്ഫസ്സം സാദിയന്തീ അന്തമസോ ഉപ്പലപത്തേനപി മുത്തകരണേ പഹാരം ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൦൫. അനാപത്തി ആബാധപച്ചയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൮൦൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ പുരാണരാജോരോധാ ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതാ [അഞ്ഞതരോ പുരാണരാജോരോധോ ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതോ (സ്യാ॰)] ഹോതി. അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ അനഭിരതിയാ പീളിതാ യേന സാ ഭിക്ഖുനീ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - "രാജാ ഖോ, അയ്യേ, തുമ്ഹേ ചിരാചിരം ഗച്ഛതി. കഥം തുമ്ഹേ ധാരേഥാ"തി? "ജതുമട്ഠകേന, അയ്യേ"തി. "കിം ഏതം, അയ്യേ, ജതുമട്ഠക"ന്തി? അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സാ

ഭിക്ഖുനിയാ ജതുമട്ഠകം ആചിക്ഖി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ജതുമട്ഠകം ആദിയിത്വാ ധോവിതും വിസ്സരിത്വാ ഏകമന്തം ഛഡ്ഡേസി. ഭിക്ഖുനിയോ മക്ഖികാഹി സമ്പരികിണ്ണം പസ്സിത്വാ ഏവമാഹംസു - "കസ്സിദം കമ്മ"ന്തി? സാ ഏവമാഹ - "മയ്ഹിദം കമ്മ"ന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ ജതുമട്ഠകം ആദിയിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ജതുമട്ഠകം ആദിയതീതി [ആദിയീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ജതുമട്ഠകം ആദിയിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൦൭. **"ജതുമട്ഠകേ** [ജതുമട്ഠകേ (സീ॰)] **പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൮൦൮. **ജതുമട്ഠകം** നാമ ജതുമയം കട്ഠമയം പിട്ഠമയം മത്തികാമയം.

ആദിയേയ്യാതി സമ്ഫസ്സം സാദിയന്തീ അന്തമസോ ഉപ്പലപത്തമ്പി മുത്തകരണം പവേസേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൦൯. അനാപത്തി ആബാധപച്ചയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൮൧൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സക്കേസു വിഹരതി കപിലവത്ഥുസ്മിം നിഗ്രോധാരാമേ. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ അധോവാതേ അട്ഠാസി - "ദുഗ്ഗന്ധോ, ഭഗവാ, മാതുഗാമോ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ - "ആദിയന്തു ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദകസുദ്ധിക"ന്തി, മഹാപജാപതിം ഗോതമിം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം ഉദകസുദ്ധിക"ന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ - "ഭഗവതാ ഉദകസുദ്ധികാ അനുഞ്ഞാതാ"തി അതിഗമ്ഭീരം ഉദകസുദ്ധികം ആദിയന്തീ മുത്തകരണേ വണം അകാസി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേതി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ അതിഗമ്ഭീരം ഉദകസുദ്ധികം ആദിയിസ്സതീതി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ അതിഗമ്ഭീരം ഉദകസുദ്ധികം ആദിയതീ"തി [ആദിയീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ അതിഗമ്ഭീരം ഉദകസുദ്ധികം ആദിയിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൯൯. “ഉദകസുദ്ധികം പന ഭിക്ഖുനിയാ ആദിയമാനായ ദ്വങ്ഗുലപബ്ബപരമം ആദാതബ്ബം. തം അതിക്കാമേന്തിയാ പാചിത്തിയ”ന്തി.

൮൯൭. ഉദകസുദ്ധികം നാമ മുത്തകരണസ്സ ധോവനാ വുച്ചതി.

ആദിയമാനായാതി ധോവന്തിയാ.

ദ്വങ്ഗുലപബ്ബപരമം ആദാതബ്ബന്തി ദ്വീസു അങ്ഗുലേസു ദ്വേ പബ്ബപരമാ ആദാതബ്ബാ.

തം അതിക്കാമേന്തിയാതി സമ്ഫസ്സം സാദിയന്തീ അന്തമസോ കേസഗ്ഗമത്തമ്പി അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൯൮. അതിരേകദ്വങ്ഗുലപബ്ബേ അതിരേകസഞ്ഞാ ആദിയതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അതിരേകദ്വങ്ഗുലപബ്ബേ വേമതികാ ആദിയതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . അതിരേകദ്വങ്ഗുലപബ്ബേ ഊനകസഞ്ഞാ ആദിയതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ .

ഊനകദ്വങ്ഗുലപബ്ബേ അതിരേകസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകദ്വങ്ഗുലപബ്ബേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനകദ്വങ്ഗുലപബ്ബേ ഊനകസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൮൯൯. അനാപത്തി ദ്വങ്ഗുലപബ്ബപരമം ആദിയതി, ഊനകദ്വങ്ഗുലപബ്ബപരമം ആദിയതി, ആബാധപച്ചയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൮൧൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആരോഹന്തോ നാമ മഹാമത്തോ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. തസ്സ പുരാണദുതിയികാ ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതാ ഹോതി. തേന ഖോ പന സമയേന സോ ഭിക്ഖു തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ സന്തികേ ഭത്തവിസ്സഗ്ഗം കരോതി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഭുഞ്ജന്തസ്സ പാനീയേന ച വിധൂപനേന ച ഉപതിട്ഠിത്വാ അച്ചാവദതി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു തം ഭിക്ഖുനിം അപസാദേതി - “മാ, ഭഗിനി, ഏവരൂപം അകാസി. നേതം കപ്പതീ”തി. “പുബ്ബേ മം ത്വം ഏവഞ്ച ഏവഞ്ച കരോസി, ഇദാനി എത്തകം ന സഹസീ”തി - പാനീയഥാലകം മത്ഥകേ ആസുമ്ഭിത്വാ വിധൂപനേന പഹാരം അദാസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുസ്സ പഹാരം ദസ്സതീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുസ്സ പഹാരം അദാസീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുസ്സ പഹാരം ദസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൬൯. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുസ്സ ഭുഞ്ജന്തസ്സ പാനീയേന വാ വിധൂപനേന വാ ഉപതിട്ഠേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൮൭൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഭിക്ഖുസ്സാതി ഉപസമ്പന്നസ്സ.

ഭുഞ്ജന്തസ്സാതി പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരം ഭോജനം ഭുഞ്ജന്തസ്സ.

പാനീയം നാമ യം കിഞ്ചി പാനീയം.

വിധൂപനം നാമ യാ കാചി ബീജനീ.

ഉപതിട്ഠേയ്യാതി ഹത്ഥപാസേ തിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൭൧. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ പാനീയേന വാ വിധൂപനേന വാ ഉപതിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികാ പാനീയേന വാ വിധൂപനേന വാ ഉപതിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ പാനീയേന വാ വിധൂപനേന വാ ഉപതിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഹത്ഥപാസം വിജഹിത്വാ ഉപതിട്ഠതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഖാദനീയം ഖാദന്തസ്സ ഉപതിട്ഠതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നസ്സ ഉപതിട്ഠതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൮൭൨. അനാപത്തി ദേതി, ദാപേതി, അനുപസമ്പന്നം ആണാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൮൭൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ സസ്സകാലേ ആമകധഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേത്വാ നഗരം അതിഹരന്തി ദ്വാരട്ഠാനേ - "ദേഥായ്യേ, ഭാഗ"ന്തി. പലിബുന്ധേത്വാ മുഞ്ചിംസു. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസ്സയം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ആമകധഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ആമകധഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ആമകധഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൨൭. “യാ പന ഭിക്ഖുനീ ആമകധഞ്ഞം വിഞ്ഞത്വാ വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ വാ ഭജ്ജിത്വാ വാ ഭജ്ജാപേത്വാ വാ കോട്ടേത്വാ വാ കോട്ടാപേത്വാ വാ പചിത്വാ വാ പചാപേത്വാ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ”ന്തി.

൮൨൮. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ആമകധഞ്ഞം നാമ സാലി വീഹി യവോ ഗോധുമോ കങ്ഗു വരകോ കുദ്രുസകോ.

വിഞ്ഞത്വാതി സയം വിഞ്ഞത്വാ. **വിഞ്ഞാപേത്വാ**തി അഞ്ഞം വിഞ്ഞാപേത്വാ.

ഭജ്ജിത്വാതി സയം ഭജ്ജിത്വാ. **ഭജ്ജാപേത്വാ**തി അഞ്ഞം ഭജ്ജാപേത്വാ.

കോട്ടേത്വാതി സയം കോട്ടേത്വാ. **കോട്ടാപേത്വാ**തി അഞ്ഞം കോട്ടാപേത്വാ.

പചിത്വാതി സയം പചിത്വാ. **പചാപേത്വാ**തി അഞ്ഞം പചാപേത്വാ.

‘‘ഭുഞ്ജിസ്സാമീ’’തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൨൯. അനാപത്തി ആബാധപച്ചയാ, അപരണ്ണം വിഞ്ഞാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസിക്ഖാപദം

൮൩൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ബ്രാഹ്മണോ നിബ്ബിട്ഠരാജഭടോ ‘‘തഞ്ഞേവ ഭടപഥം യാചിസ്സാമീ’’തി സീസം നഹായിത്വാ ഭിക്ഖുനുപസ്സയം നിസ്സായ രാജകുലം ഗച്ഛതി. അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ കടാഹേ വച്ചം കത്വാ തിരോകുട്ടേ ഛഡ്ഡേന്തീ തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ മത്ഥകേ ആസുമ്ഭി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ‘‘അസ്സമണിയോ ഇമാ മുണ്ഡാ ബന്ധകിനിയോ. കഥഞ്ഹി നാമ ഗൂഥകടാഹം മത്ഥകേ ആസുമ്ഭിസ്സന്തി! ഇമാസം ഉപസ്സയം ഝാപേസ്സാമീ’’തി! ഉമ്മുകം ഗഹേത്വാ ഉപസ്സയം പവിസതി. അഞ്ഞതരോ ഉപാസകോ ഉപസ്സയാ നിക്ഖമന്തോ അദ്ദസ തം ബ്രാഹ്മണം ഉമ്മുകം ഗഹേത്വാ ഉപസ്സയം പവിസന്തം. ദിസ്വാന തം ബ്രാഹ്മണം ഏതദവോച - ‘‘കിസ്സ ത്വം, ഭോ, ഉമ്മുകം ഗഹേത്വാ ഉപസ്സയം പവിസസീ’’തി? ‘‘ഇമാ മം, ഭോ, മുണ്ഡാ ബന്ധകിനിയോ ഗൂഥകടാഹം മത്ഥകേ ആസുമ്ഭിംസു. ഇമാസം ഉപസ്സയം ഝാപേസ്സാമീ’’തി. ‘‘ഗച്ഛ, ഭോ ബ്രാഹ്മണ, മങ്ഗലം ഏതം. സഹസ്സം ലച്ഛസി തഞ്ച ഭടപഥ’’ന്തി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ സീസം നഹായിത്വാ രാജകുലം ഗന്ത്വാ സഹസ്സം അലത്ഥ തഞ്ച ഭടപഥം. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ ഉപസ്സയം പവിസിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേത്വാ പരിഭാസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ

ഉച്ചാരം തിരോകുട്ടേ ഛഡ്ഡേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഉച്ചാരം തിരോകുട്ടേ ഛഡ്ഡേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഉച്ചാരം തിരോകുട്ടേ ഛഡ്ഡേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ , ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൩൮. ''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ സങ്കാരം വാ വിഘാസം വാ തിരോകുട്ടേ വാ തിരോപാകാരേ വാ ഛഡ്ഡേയ്യ വാ ഛഡ്ഡാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

൮൩൯. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഉച്ചാരോ നാമ ഗൂഥോ വുച്ചതി. **പസ്സാവോ** നാമ മുത്തം വുച്ചതി.

സങ്കാരം നാമ കചവരം വുച്ചതി.

വിഘാസം നാമ ചലകാനി വാ അട്ഠികാനി വാ ഉച്ഛിട്ഠോദകം വാ.

കുട്ടോ നാമ തയോ കുട്ടാ - ഇട്ഠകാകുട്ടോ, സിലാകുട്ടോ, ദാരുകുട്ടോ.

പാകാരോ നാമ തയോ പാകാരാ - ഇട്ഠകാപാകാരോ, സിലാപാകാരോ, ദാരുപാകാരോ.

തിരോകുട്ടേതി കുട്ടസ്സ പരതോ. **തിരോപാകാരേ**തി പാകാരസ്സ പരതോ.

ഛഡ്ഡേയ്യാതി സയം ഛഡ്ഡേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഛഡ്ഡാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ആണാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സകിം ആണത്താ ബഹുകമ്പി ഛഡ്ഡേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൪൦. അനാപത്തി ഓലോകേത്വാ ഛഡ്ഡേതി, അവളഞ്ജേ ഛഡ്ഡേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസിക്ഖാപദം

൮൪൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ഭിക്ഖുനൂപസ്സയം നിസ്സായ യവഖേത്തം ഹോതി. ഭിക്ഖുനിയോ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി സങ്കാരമ്പി വിഘാസമ്പി ഖേത്തേ ഛഡ്ഡേന്തി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അമ്ഹാകം യവഖേത്തം ദൂസേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി -

“കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി സങ്കാരമ്പി വിഘാസമ്പി ഹരിതേ ഛഡ്ഡേസ്സന്തീ”തി...പേ०... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി സങ്കാരമ്പി വിഘാസമ്പി ഹരിതേ ഛഡ്ഡേന്തീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ०... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി സങ്കാരമ്പി വിഘാസമ്പി ഹരിതേ ഛഡ്ഡേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ०... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൨൯. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ സങ്കാരം വാ വിഘാസം വാ ഹരിതേ ഛഡ്ഡേയ്യ വാ ഛഡ്ഡാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൮൩൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ०... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ०... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഉച്ചാരോ നാമ ഗൂഥോ വുച്ചതി. **പസ്സാവോ** നാമ മുത്തം വുച്ചതി.

സങ്കാരം നാമ കചവരം വുച്ചതി.

വിഘാസം നാമ ചലകാനി വാ അട്ഠികാനി വാ ഉച്ഛിട്ഠോദകം വാ.

ഹരിതം നാമ പുബ്ബണ്ണം അപരണ്ണം യം മനുസ്സാനം ഉപഭോഗപരിഭോഗം രോപിമം .

ഛഡ്ഡേയ്യാതി സയം ഛഡ്ഡേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഛഡ്ഡാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ആണാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സകിം ആണത്താ ബഹുകമ്പി ഛഡ്ഡേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൩൧. ഹരിതേ ഹരിതസഞ്ഞാ ഛഡ്ഡേതി വാ ഛഡ്ഡാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഹരിതേ വേമതികാ ഛഡ്ഡേതി വാ ഛഡ്ഡാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . ഹരിതേ അഹരിതസഞ്ഞാ ഛഡ്ഡേതി വാ ഛഡ്ഡാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഹരിതേ ഹരിതസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഹരിതേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഹരിതേ അഹരിതസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൮൩൨. അനാപത്തി ഓലോകേത്വാ ഛഡ്ഡേതി, ഖേത്തമരിയാദേ [ഛഡ്ഡിതഖേത്തേ (?) അട്ഠകഥാ ഓലോകേതബ്ബാ] ഛഡ്ഡേതി സാമികേ ആപുച്ഛിത്വാ അപലോകേത്വാ ഛഡ്ഡേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസിക്ഖാപദം

൮൩൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ ഗിരഗ്ഗസമജ്ജോ ഹോതി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗിരഗ്ഗസമജ്ജം ദസ്സനായ അഗമംസു. മനുസ്സാ

ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ നച്ചമ്പി ഗീതമ്പി വാദിതമ്പി ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ’’തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ നച്ചമ്പി ഗീതമ്പി വാദിതമ്പി ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സന്തീ’’തി... പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ നച്ചമ്പി ഗീതമ്പി വാദിതമ്പി ദസ്സനായ ഗച്ഛന്തീതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ നച്ചമ്പി ഗീതമ്പി വാദിതമ്പി ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൩൪. **‘‘യാ പന ഭിക്ഖുനീ നച്ചം വാ ഗീതം വാ വാദിതം വാ ദസ്സനായ ഗച്ഛേയ്യ, പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൮൩൫. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

നച്ചം നാമ യം കിഞ്ചി നച്ചം. **ഗീതം** നാമ യം കിഞ്ചി ഗീതം. **വാദിതം** നാമ യം കിഞ്ചി വാദിതം.

൮൩൬. ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതാ പസ്സതി വാ സുണാതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വിജഹിത്വാ പുനപ്പുനം പസ്സതി വാ സുണാതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഏകമേകം ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതാ പസ്സതി വാ സുണാതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വിജഹിത്വാ പുനപ്പുനം പസ്സതി വാ സുണാതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൩൭. അനാപത്തി ആരാമേ ഠിതാ പസ്സതി വാ സുണാതി വാ, ഭിക്ഖുനിയാ ഠിതോകാസം വാ നിസിന്നോകാസം വാ നിപന്നോകാസം വാ ആഗന്ത്വാ നച്ചന്തി വാ ഗായന്തി വാ വാദേന്തി വാ, പടിപഥം ഗച്ഛന്തീ പസ്സതി വാ സുണാതി വാ, സതി കരണീയേ ഗന്ത്വാ പസ്സതി വാ സുണാതി വാ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ലസുണവഗ്ഗോ പഠമോ.

൨. അന്ധകാരവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

൮൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ അന്തേവാസിനിയാ ഭിക്ഖുനിയാ ഞാതകോ പുരിസോ ഗാമകാ സാവത്ഥിം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തേന

പുരിസേന സദ്ധിം രത്തന്ധകാരേ അപ്പദീപേ ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠതിപി സല്ലപതിപി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ രത്തന്ധകാരേ അപ്പദീപേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിസ്സതിപി സല്ലപിസ്സതിപീ”തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ രത്തന്ധകാരേ അപ്പദീപേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠതിപി സല്ലപതിപീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ… പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ , ഭിക്ഖുനീ രത്തന്ധകാരേ അപ്പദീപേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിസ്സതിപി സല്ലപിസ്സതിപി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൩൯. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ രത്തന്ധകാരേ അപ്പദീപേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠേയ്യ വാ സല്ലപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൮൪൦. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

രത്തന്ധകാരേതി ഓഗ്ഗതേ സൂരിയേ. അപ്പദീപേതി അനാലോകേ.

പുരിസോ നാമ മനുസ്സപുരിസോ ന യക്ഖോ ന പേതോ ന തിരച്ഛാനഗതോ വിഞ്ഞൂ പടിബലോ സന്തിട്ഠിതും സല്ലപിതും.

സദ്ധിന്തി ഏകതോ. **ഏകേനേകാ**തി പുരിസോ ചേവ ഹോതി ഭിക്ഖുനീ ച.

സന്തിട്ഠേയ്യ വാതി പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ തിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സല്ലപേയ്യ വാതി പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ ഠിതാ സല്ലപതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഹത്ഥപാസം വിജഹിത്വാ സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യക്ഖേന വാ പേതേന വാ പണ്ഡകേന വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹേന വാ സദ്ധിം സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൮൪൧. അനാപത്തി യോ കോചി വിഞ്ഞൂ ദുതിയോ [യാ കാചി വിഞ്ഞൂ ദുതിയാ (സ്യാ॰)] ഹോതി, അരഹോപേക്ഖാ, അഞ്ഞവിഹിതാ സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൮൪൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ അന്തേവാസിനിയാ ഭിക്ഖുനിയാ ഞാതകോ പുരിസോ ഗാമകാ സാവത്ഥിം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ - “ഭഗവതാ

പടിക്ഖിത്തം രത്തന്ധകാരേ അപ്പദീപേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിതും സല്ലപിതു''ന്തി തേനേവ പുരിസേന സദ്ധിം പടിച്ഛന്നേ ഓകാസേ **ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠതിപി സല്ലപതിപി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ** ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ പടിച്ഛന്നേ ഓകാസേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിസ്സതിപി സല്ലപിസ്സതിപീ''തി... പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ പടിച്ഛന്നേ ഓകാസേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠതിപി സല്ലപതിപീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ പടിച്ഛന്നേ ഓകാസേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിസ്സതിപി സല്ലപിസ്സതിപി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൪൭. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ പടിച്ഛന്നേ ഓകാസേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠേയ്യ വാ സല്ലപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൮൪൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പടിച്ഛന്നോ നാമ ഓകാസോ കുട്ടേന വാ കവാടേന വാ കിലഞ്ജേന വാ സാണിപാകാരേന വാ രുക്ഖേന വാ **ഥമ്ഭേന വാ കോത്ഥളിയാ** വാ യേന കേനചി പടിച്ഛന്നോ ഹോതി.

പുരിസോ നാമ മനുസ്സപുരിസോ ന യക്ഖോ ന പേതോ ന തിരച്ഛാനഗതോ വിഞ്ഞൂ പടിബലോ സന്തിട്ഠിതും സല്ലപിതും.

സദ്ധിന്തി ഏകതോ. **ഏകേനേകാ**തി പുരിസോ ചേവ ഹോതി ഭിക്ഖുനീ ച.

സന്തിട്ഠേയ്യ വാതി പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ തിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സല്ലപേയ്യ വാതി പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ ഠിതാ സല്ലപതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഹത്ഥപാസം വിജഹിത്വാ സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യക്ഖേന വാ പേതേന വാ പണ്ഡകേന വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹേന വാ സദ്ധിം സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൮൪൯. അനാപത്തി യോ കോചി വിഞ്ഞൂ ദുതിയോ ഹോതി, അരഹോപേക്ഖാ, അഞ്ഞവിഹിതാ സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൮൭൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ അന്തേവാസിനിയാ ഭിക്ഖുനിയാ ഞാതകോ പുരിസോ ഗാമകാ സാവത്ഥിം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ - ''ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം പടിച്ഛന്നേ ഓകാസേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിതും സല്ലപിതു''ന്തി തേനേവ പുരിസേന സദ്ധിം അജ്ഝോകാസേ ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠതിപി സല്ലപതിപി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ അജ്ഝോകാസേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിസ്സതിപി സല്ലപിസ്സതിപീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ അജ്ഝോകാസേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠതിപി സല്ലപതിപീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ അജ്ഝോകാസേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിസ്സതിപി സല്ലപിസ്സതിപി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൭൭. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അജ്ഝോകാസേ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠേയ്യ വാ സല്ലപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൮൭൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അജ്ഝോകാസോ നാമ അപ്പടിച്ഛന്നോ ഹോതി കുട്ടേന വാ കവാടേന വാ കിലഞ്ജേന വാ സാണിപാകാരേന വാ രുക്ഖേന വാ ഥമ്ഭേന വാ കോത്ഥളിയാ വാ, യേന കേനചി അപ്പടിച്ഛന്നോ ഹോതി.

പുരിസോ നാമ മനുസ്സപുരിസോ, ന യക്ഖോ ന പേതോ ന തിരച്ഛാനഗതോ, വിഞ്ഞൂ പടിബലോ സന്തിട്ഠിതും സല്ലപിതും.

സദ്ധിന്തി ഏകതോ. **ഏകേനേകാ**തി പുരിസോ ചേവ ഹോതി ഭിക്ഖുനീ ച.

സന്തിട്ഠേയ്യ വാതി പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ തിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സല്ലപേയ്യ വാതി പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ ഠിതാ സല്ലപതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഹത്ഥപാസം വിജഹിത്വാ സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യക്ഖേന വാ പേതേന വാ പണ്ഡകേന വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹേന വാ സദ്ധിം സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൮൭൯. അനാപത്തി യോ കോചി വിഞ്ഞൂ ദുതിയോ ഹോതി, അരഹോപേക്ഖാ, അഞ്ഞവിഹിതാ സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

४. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൮൦൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ രഥികായപി ബ്യൂഹേപി സിങ്ഘാടകേപി പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠതിപി സല്ലപതിപി നികണ്ണികമ്പി ജപ്പേതി ദുതിയികമ്പി ഭിക്ഖുനിം ഉയ്യോജേതി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ രഥികായപി ബ്യൂഹേപി സിങ്ഘാടകേപി പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിസ്സതിപി സല്ലപിസ്സതിപി നികണ്ണികമ്പി ജപ്പിസ്സതി ദുതിയികമ്പി ഭിക്ഖുനിം ഉയ്യോജേസ്സതീ''തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ രഥികായപി ബ്യൂഹേപി സിങ്ഘാടകേപി പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠതിപി സല്ലപതിപി നികണ്ണികമ്പി ജപ്പേതി ദുതിയികമ്പി ഭിക്ഖുനിം ഉയ്യോജേതീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ രഥികായപി ബ്യൂഹേപി സിങ്ഘാടകേപി പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠിസ്സതിപി സല്ലപിസ്സതിപി നികണ്ണികമ്പി ജപ്പിസ്സതി ദുതിയികമ്പി ഭിക്ഖുനിം ഉയ്യോജേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൦൫. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ രഥികായ വാ ബ്യൂഹേ വാ സിങ്ഘാടകേ വാ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ സന്തിട്ഠേയ്യ വാ സല്ലപേയ്യ വാ നികണ്ണികം വാ ജപ്പേയ്യ ദുതിയികം വാ ഭിക്ഖുനിം ഉയ്യോജേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൮൦൬. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

രഥികാ നാമ രച്ഛാ വുച്ചതി. **ബ്യൂഹം** നാമ യേനേവ പവിസന്തി തേനേവ നിക്ഖമന്തി. **സിങ്ഘാടകോ** നാമ ചച്ചരം വുച്ചതി.

പുരിസോ നാമ മനുസ്സപുരിസോ ന യക്ഖോ ന പേതോ ന തിരച്ഛാനഗതോ വിഞ്ഞൂ പടിബലോ സന്തിട്ഠിതും സല്ലപിതും.

സദ്ധിന്തി ഏകതോ. **ഏകേനേകാ**തി പുരിസോ ചേവ ഹോതി ഭിക്ഖുനീ ച.

സന്തിട്ഠേയ്യ വാതി പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ തിട്ഠതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

സല്ലപേയ്യ വാതി പുരിസസ്സ ഹത്ഥപാസേ ഠിതാ സല്ലപതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നികണ്ണികം വാ ജപ്പേയ്യാതി പുരിസസ്സ ഉപകണ്ണകേ ആരോചേതി , ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ദുതിയികം വാ ഭിക്ഖുനിം ഉയ്യോജേയ്യാതി അനാചാരം ആചരിതുകാമാ ദുതിയികമ്പി ഭിക്ഖുനിം ഉയ്യോജേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വാ

സവനൂപചാരം വാ വിജഹന്തിയാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. വിജഹിതേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഹത്ഥപാസം വിജഹിത്വാ സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യക്ഖേന വാ പേതേന വാ പണ്ഡകേന വാ തിരച്ഛാനഗതമനുസ്സവിഗ്ഗഹേന വാ സദ്ധിം സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൮൫൯. അനാപത്തി യോ കോചി വിഞ്ഞൂ ദുതിയോ ഹോതി, അരഹോപേക്ഖാ, അഞ്ഞവിഹിതാ സന്തിട്ഠതി വാ സല്ലപതി വാ, ന അനാചാരം ആചരിതുകാമാ, സതി കരണീയേ ദുതിയികം ഭിക്ഖുനിം ഉയ്യോജേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൮൬൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞതരസ്സ കുലസ്സ കുലൂപികാ ഹോതി നിച്ചഭത്തികാ. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന തം കുലം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ആസനേ നിസീദിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ പക്കാമി. തസ്സ കുലസ്സ ദാസീ ഘരം സമ്മജ്ജന്തീ തം ആസനം ഭാജനന്തരികായ പക്ഖിപി. മനുസ്സാ തം ആസനം അപസ്സന്താ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോചും - "കഹം തം, അയ്യേ, ആസന"ന്തി? "നാഹം തം, ആവുസോ, ആസനം പസ്സാമീ"തി. "ദേഥായ്യേ, തം ആസന"ന്തി പരിഭാസിത്വാ നിച്ചഭത്തം പച്ഛിന്ദിംസു. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ ഘരം സോധേന്താ തം ആസനം ഭാജനന്തരികായ പസ്സിത്വാ തം ഭിക്ഖുനിം ഖമാപേത്വാ നിച്ചഭത്തം പട്ഠപേസും. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ പുരേഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ ആസനേ നിസീദിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ പക്കമിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ പുരേഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ ആസനേ നിസീദിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ പക്കമതീതി [പക്കമീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖുനീ പുരേഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ ആസനേ നിസീദിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ പക്കമിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൬൧. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ പുരേഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ ആസനേ നിസീദിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ പക്കമേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൮൬൨. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പുരേഭത്തം നാമ അരുണുഗ്ഗമനം ഉപാദായ യാവ മജ്ഝന്ഹികാ.

കുലം നാമ ചത്താരി കുലാനി - ഖത്തിയകുലം, ബ്രാഹ്മണകുലം, വേസ്സകുലം, സുദ്ദകുലം. **ഉപസങ്കമിത്വാ**തി തത്ഥ ഗന്ത്വാ.

ആസനം നാമ പല്ലങ്കസ്സ ഓകാസോ വുച്ചതി. **നിസീദിത്വാ**തി തസ്മിം നിസീദിത്വാ.

സാമികേ അനാപുച്ഛാ പക്കമേയ്യാതി യോ തസ്മിം കുലേ മനുസ്സോ വിഞ്ഞൂ തം അനാപുച്ഛാ അനോവസ്സകം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അജ്ഝോകാസേ ഉപചാരം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൭൭. അനാപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ പക്കമതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാപുച്ഛിതേ വേമതികാ പക്കമതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ പക്കമതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പല്ലങ്കസ്സ അനോകാസേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൮൭൮. അനാപത്തി ആപുച്ഛാ ഗച്ഛതി, അസംഹാരിമേ, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൮൭൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പച്ഛാഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ ആസനേ അഭിനിസീദതിപി അഭിനിപജ്ജതിപി. മനുസ്സാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഹിരീയമാനാ ആസനേ നേവ അഭിനിസീദന്തി ന അഭിനിപജ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ പച്ഛാഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ ആസനേ അഭിനിസീദിസ്സതിപി അഭിനിപജ്ജിസ്സതിപീ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ പച്ഛാഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ ആസനേ അഭിനിസീദിസ്സതിപി അഭിനിപജ്ജിസ്സതിപീ”തി... പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പച്ഛാഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ ആസനേ അഭിനിസീദതിപി അഭിനിപജ്ജതിപീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ , ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പച്ഛാഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ ആസനേ അഭിനിസീദിസ്സതിപി അഭിനിപജ്ജിസ്സതിപി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൱൩. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ പച്ഛാഭത്തം കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ ആസനേ അഭിനിസീദേയ്യ വാ അഭിനിപജ്ജേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൮൱൪. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പച്ഛാഭത്തം നാമ മജ്ഝന്ഹികേ വീതിവത്തേ യാവ അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേ.

കുലം നാമ ചത്താരി കുലാനി - ഖത്തിയകുലം, ബ്രാഹ്മണകുലം, വേസ്സകുലം, സുദ്ദകുലം. **ഉപസങ്കമിത്വാ**തി തത്ഥ ഗന്ത്വാ.

സാമികേ അനാപുച്ഛാതി യോ തസ്മിം കുലേ മനുസ്സോ സാമികോ ദാതും, തം അനാപുച്ഛാ.

ആസനം നാമ പല്ലങ്കസ്സ ഓകാസോ വുച്ചതി.

അഭിനിസീദേയ്യാതി തസ്മിം അഭിനിസീദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഭിനിപജ്ജേയ്യാതി തസ്മിം അഭിനിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൱൫. അനാപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ ആസനേ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാപുച്ഛിതേ വേമതികാ ആസനേ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ ആസനേ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പല്ലങ്കസ്സ അനോകാസേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . ആപുച്ഛിതേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൮൱൬. അനാപത്തി ആപുച്ഛാ ആസനേ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ധുവപഞ്ഞത്തേ, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൮൱൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്തിയോ സായം അഞ്ഞതരം ഗാമം ഉപഗന്ത്വാ അഞ്ഞതരം ബ്രാഹ്മണകുലം ഉപസങ്കമിത്വാ ഓകാസം യാചിംസു. അഥ ഖോ സാ ബ്രാഹ്മണീ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോച - "ആഗമേഥ, അയ്യേ, യാവ ബ്രാഹ്മണോ ആഗച്ഛതീ"തി. ഭിക്ഖുനിയോ - "യാവ ബ്രാഹ്മണോ ആഗച്ഛതീ"തി സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ ഏകച്ചാ നിസീദിംസു ഏകച്ചാ നിപജ്ജിംസു. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ രത്തിം

ആഗന്ത്വാ തം ബ്രാഹ്മണിം ഏതദവോച - “കാ ഇമാ”തി? “ഭിക്ഖുനിയോ, അയ്യാ”തി. “നിക്കഡ്ഢഥ ഇമാ മുണ്ഡാ ബന്ധകിനിയോ”തി, ഘരതോ നിക്കഡ്ഢാപേസി. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ വികാലേ കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ അഭിനിസീദിസ്സന്തിപി അഭിനിപജ്ജിസ്സന്തിപീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ വികാലേ കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ അഭിനിസീദന്തിപി അഭിനിപജ്ജന്തിപീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ വികാലേ കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ അഭിനിസീദിസ്സന്തിപി അഭിനിപജ്ജിസ്സന്തിപി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൨൫. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ വികാലേ കുലാനി ഉപസങ്കമിത്വാ സാമികേ അനാപുച്ഛാ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ അഭിനിസീദേയ്യ വാ അഭിനിപജ്ജേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൮൨൬. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

വികാലോ നാമ അത്ഥങ്ഗതേ സൂരിയേ യാവ അരുണുഗ്ഗമനാ.

കുലം നാമ ചത്താരി കുലാനി - ഖത്തിയകുലം, ബ്രാഹ്മണകുലം, വേസ്സകുലം സുദ്ദകുലം. **ഉപസങ്കമിത്വാ**തി തത്ഥ ഗന്ത്വാ.

സാമികേ അനാപുച്ഛാതി യോ തസ്മിം കുലേ മനുസ്സോ സാമികോ ദാതും, തം അനാപുച്ഛാ.

സേയ്യം നാമ അന്തമസോ പണ്ണസന്ഥാരോപി. **സന്ഥരിത്വാ**തി സയം സന്ഥരിത്വാ. **സന്ഥരാപേത്വാ**തി അഞ്ഞം സന്ഥരാപേത്വാ. **അഭിനിസീദേയ്യാ**തി തസ്മിം അഭിനിസീദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. **അഭിനിപജ്ജേയ്യാ**തി തസ്മിം അഭിനിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൨൭. അനാപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാപുച്ഛിതേ വേമതികാ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൨൬൨. അനാപത്തി ആപുച്ഛാ സേയ്യം സന്ഥരിത്വാ വാ സന്ഥരാപേത്വാ വാ അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസിക്ഖാപദം

൨൬൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ അന്തേവാസിനീ ഭിക്ഖുനീ ഭദ്ദം കാപിലാനിം സക്കച്ചം ഉപട്ഠേതി. ഭദ്ദാ കാപിലാനീ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോച - ''അയം മം, അയ്യേ, ഭിക്ഖുനീ സക്കചം ഉപട്ഠേതി, ഇമിസ്സാഹം ചീവരം ദസ്സാമീ''തി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ദുഗ്ഗഹിതേന ദൂപധാരിതേന പരം ഉജ്ഝാപേസി - ''അഹം കിരായ്യേ, അയ്യം ന സക്കച്ചം ഉപട്ഠേമി, ന കിര മേ അയ്യാ ചീവരം ദസ്സതീ''തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ ദുഗ്ഗഹിതേന ദൂപധാരിതേന പരം ഉജ്ഝാപേസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ദുഗ്ഗഹിതേന ദൂപധാരിതേന പരം ഉജ്ഝാപേതീതി [ഉജ്ഝാപേസീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ദുഗ്ഗഹിതേന ദൂപധാരിതേന പരം ഉജ്ഝാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൨൭൦. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ദുഗ്ഗഹിതേന ദൂപധാരിതേന പരം ഉജ്ഝാപേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൨൭൧. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ദുഗ്ഗഹിതേനാതി അഞ്ഞഥാ ഗഹിതേന [ഉഗ്ഗഹിതേന (ക॰)].

ദൂപധാരിതേനാതി അഞ്ഞഥാ ഉപധാരിതേന.

പരന്തി ഉപസമ്പന്നം ഉജ്ഝാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൭൨. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ഉജ്ഝാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ വേമതികാ ഉജ്ഝാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ഉജ്ഝാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നം ഉജ്ഝാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൨൭൩. അനാപത്തി ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസിക്ഖാപദം

൮൭൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ അത്തനോ ഭണ്ഡകം അപസ്സന്തിയോ ചണ്ഡകാളിം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോചും - ''അപായ്യേ, അമ്ഹാകം, ഭണ്ഡകം പസ്സേയ്യാസീ''തി? ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''അഹമേവ നൂന ചോരീ, അഹമേവ നൂന അലജ്ജിനീ, യാ അയ്യായോ അത്തനോ ഭണ്ഡകം അപസ്സന്തിയോ താ മം ഏവമാഹംസു - 'അപായ്യേ, അമ്ഹാകം ഭണ്ഡകം പസ്സേയ്യാസീ'തി? സചാഹം, അയ്യേ, തുമ്ഹാകം ഭണ്ഡകം ഗണ്ഹാമി, അസ്സമണീ ഹോമി, ബ്രഹ്മചരിയാ ചവാമി, നിരയം ഉപപജ്ജാമി; യാ പന മം അഭൂതേന ഏവമാഹ സാപി അസ്സമണീ ഹോതു, ബ്രഹ്മചരിയാ ചവതു, നിരയം ഉപപജ്ജതൂ''തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ചണ്ഡകാളീ അത്താനമ്പി പരമ്പി നിരയേനപി ബ്രഹ്മചരിയേനപി അഭിസപിസ്സതീ''തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ അത്താനമ്പി പരമ്പി നിരയേനപി ബ്രഹ്മചരിയേനപി അഭിസപതീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ അത്താനമ്പി പരമ്പി നിരയേനപി ബ്രഹ്മചരിയേനപി അഭിസപിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൭൫. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അത്താനം വാ പരം വാ നിരയേന വാ ബ്രഹ്മചരിയേന വാ അഭിസപേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൮൭൬. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അത്താനന്തി പച്ചത്തം. **പര**ന്തി ഉപസമ്പന്നം. നിരയേന വാ ബ്രഹ്മചരിയേന വാ അഭിസപതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൭൭. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ നിരയേന വാ ബ്രഹ്മചരിയേന വാ അഭിസപതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ വേമതികാ നിരയേന വാ ബ്രഹ്മചരിയേന വാ അഭിസപതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ നിരയേന വാ ബ്രഹ്മചരിയേന വാ അഭിസപതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

തിരച്ഛാനയോനിയാ വാ പേത്തിവിസയേന വാ മനുസ്സദോഭഗ്ഗേന വാ അഭിസപതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നം അഭിസപതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൦൮. അനാപത്തി അത്ഥപുരേക്ഖാരായ, ധമ്മപുരേക്ഖാരായ, അനുസാസനിപുരേക്ഖാരായ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസിക്ഖാപദം

൭൦൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡിത്വാ അത്താനം വധിത്വാ വധിത്വാ രോദതി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ചണ്ഡകാളീ അത്താനം വധിത്വാ വധിത്വാ രോദിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ അത്താനം വധിത്വാ വധിത്വാ രോദതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ അത്താനം വധിത്വാ വധിത്വാ രോദിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൭൧൦. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ അത്താനം വധിത്വാ വധിത്വാ രോദേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൭൧൧. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അത്താനന്തി പച്ചത്തം. വധിത്വാ വധിത്വാ രോദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. വധതി ന രോദതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. രോദതി ന വധതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൭൧൨. അനാപത്തി ഞാതിബ്യസനേന വാ ഭോഗബ്യസനേന വാ രോഗബ്യസനേന വാ ഫുട്ഠാ രോദതി ന വധതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

അന്ധകാരവഗ്ഗോ ദുതിയോ.

൩. നഗ്ഗവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

൭൧൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ [മഹാവ॰ ൩൫൦] ഭിക്ഖുനിയോ അചിരവതിയാ നദിയാ വേസിയാഹി സദ്ധിം നഗ്ഗാ ഏകതിത്ഥേ നഹായന്തി. വേസിയാ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപ്പണ്ഡേസും - "കിം നു ഖോ നാമ തുമ്ഹാകം, അയ്യേ, ദഹരാനം [ദഹരാനം ദഹരാനം (സീ॰)] ബ്രഹ്മചരിയം ചിണ്ണേന, നനു നാമ കാമാ പരിഭുഞ്ജിതബ്ബാ ! യദാ ജിണ്ണാ ഭവിസ്സഥ തദാ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സഥ. ഏവം തുമ്ഹാകം ഉഭോ അത്ഥാ

പരിഗ്ഗഹിതാ ഭവിസ്സന്തീ''തി. ഭിക്ഖുനിയോ വേസിയാഹി ഉപ്പണ്ഡിയമാനാ മങ്കൂ അഹേസും. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസ്സയം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമി ദസ അത്ഥവസേ പടിച്ച - സങ്ഘസുട്ഠുതായ...പേ॰... വിനയാനുഗ്ഗഹായ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൮൪. ''യാ പന ഭിക്ഖുനീ നഗ്ഗാ നഹായേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

൮൮൫. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

നഗ്ഗാ നഹായേയ്യാതി അനിവത്ഥാ വാ അപാരുതാ വാ നഹായതി, പയോഗേ ദുക്കടം. നഹാനപരിയോസാനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൮൬. അനാപത്തി അച്ഛിന്നചീവരികായ വാ നട്ഠചീവരികായ വാ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൮൮൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം [മഹാവ॰ ൩൭൯] ഉദകസാടികാ അനുഞ്ഞാതാ ഹോതി . ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ - ''ഭഗവതാ ഉദകസാടികാ അനുഞ്ഞാതാ''തി അപ്പമാണികായോ ഉദകസാടികായോ ധാരേസും [ധാരേന്തി (പാചി॰ ൫൩൯-൫൪൫)]. പുരതോപി പച്ഛതോപി ആകഡ്ഢന്താ ആഹിണ്ഡന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പമാണികായോ ഉദകസാടികായോ ധാരേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പമാണികായോ ഉദകസാടികായോ ധാരേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പമാണികായോ ഉദകസാടികായോ ധാരേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൮൮. ''ഉദകസാടികം പന ഭിക്ഖുനിയാ കാരയമാനായ പമാണികാ കാരേതബ്ബാ. തത്രിദം പമാണം - ദീഘസോ ചതസ്സോ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം ദ്വേ വിദത്ഥിയോ. തം അതിക്കാമേന്തിയാ ഛേദനകം പാചിത്തിയ''ന്തി.

൮൮൯. ഉദകസാടികാ നാമ യായ നിവത്ഥാ [നിവത്ഥായ (സ്യാ॰)] നഹായതി.

കാരയമാനായാതി കരോന്തിയാ വാ കാരാപേന്തിയാ വാ.

പമാണികാ കാരേതബ്ബാ. തത്രിദം പമാണം - ദീഘസോ ചതസ്സോ വിദത്ഥിയോ, സുഗതവിദത്ഥിയാ; തിരിയം ദ്വേ വിദത്ഥിയോ. തം അതിക്കാമേത്വാ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന ഛിന്ദിത്വാ പാചിത്തിയം ദേസേതബ്ബം.

൮൬൦. അത്തനാ വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . അത്തനാ വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം അത്തനാ പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പരേഹി വിപ്പകതം പരേഹി പരിയോസാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞസ്സത്ഥായ കരോതി വാ കാരാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഞ്ഞേന കതം പടിലഭിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൮൬൧. അനാപത്തി പമാണികം കരോതി, ഊനകം കരോതി, അഞ്ഞേന കതം പമാണാതിക്കന്തം പടിലഭിത്വാ ഛിന്ദിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, വിതാനം വാ ഭൂമത്ഥരണം വാ സാണിപാകാരം വാ ഭിസിം വാ ബിബ്ബോഹനം വാ കരോതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൮൬൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരിസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ മഹഗ്ഘേ ചീവരദുസ്സേ ചീവരം ദുക്കടം ഹോതി ദുസ്സിബ്ബിതം. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ''സുന്ദരം ഖോ ഇദം തേ, അയ്യേ, ചീവരദുസ്സം; ചീവരഞ്ച ഖോ ദുക്കടം ദുസ്സിബ്ബിത''ന്തി. ''വിസിബ്ബേമി, അയ്യേ, സിബ്ബിസ്സസീ''തി? ''ആമായ്യേ, സിബ്ബിസ്സാമീ''തി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തം ചീവരം വിസിബ്ബേത്വാ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അദാസി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ - ''സിബ്ബിസ്സാമി സിബ്ബിസ്സാമീ''തി നേവ സിബ്ബതി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം വിസിബ്ബാപേത്വാ നേവ സിബ്ബിസ്സതി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം വിസിബ്ബാപേത്വാ നേവ സിബ്ബതി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം വിസിബ്ബാപേത്വാ നേവ സിബ്ബിസ്സതി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൬൩. ''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം വിസിബ്ബേത്വാ വാ വിസിബ്ബാപേത്വാ വാ സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീ നേവ സിബ്ബേയ്യ ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യ, അഞ്ഞത്ര ചതൂഹപഞ്ചാഹാ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

൨൪൭. യാ പനാതി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഭിക്ഖുനിയാതി അഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനിയാ.

ചീവരം നാമ ഛന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം.

വിസിബ്ബേത്വാതി സയം വിസിബ്ബേത്വാ. **വിസിബ്ബാപേത്വാ**തി അഞ്ഞം വിസിബ്ബാപേത്വാ.

സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീതി അസതി അന്തരായേ.

നേവ സിബ്ബേയ്യാതി ന സയം സിബ്ബേയ്യ. **ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യാ**തി ന അഞ്ഞം ആണാപേയ്യ.

അഞ്ഞത്ര ചതൂഹപഞ്ചാഹാതി ഠപേത്വാ ചതൂഹപഞ്ചാഹം. ‘‘നേവ സിബ്ബിസ്സാമി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ’’തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൨൪൮. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ചീവരം വിസിബ്ബേത്വാ വാ വിസിബ്ബാപേത്വാ വാ സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീ നേവ സിബ്ബതി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, അഞ്ഞത്ര ചതൂഹപഞ്ചാഹാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ വേമതികാ ചീവരം വിസിബ്ബേത്വാ വാ വിസിബ്ബാപേത്വാ വാ സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീ നേവ സിബ്ബതി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, അഞ്ഞത്ര ചതൂഹപഞ്ചാഹാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ചീവരം വിസിബ്ബേത്വാ വാ വിസിബ്ബാപേത്വാ വാ സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീ നേവ സിബ്ബതി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, അഞ്ഞത്ര ചതൂഹപഞ്ചാഹാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അഞ്ഞം പരിക്ഖാരം വിസിബ്ബേത്വാ വാ വിസിബ്ബാപേത്വാ വാ സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീ നേവ സിബ്ബതി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, അഞ്ഞത്ര ചതൂഹപഞ്ചാഹാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . അനുപസമ്പന്നായ ചീവരം വാ അഞ്ഞം വാ പരിക്ഖാരം വിസിബ്ബേത്വാ വാ വിസിബ്ബാപേത്വാ വാ സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീ നേവ സിബ്ബതി ന സിബ്ബാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, അഞ്ഞത്ര ചതൂഹപഞ്ചാഹാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൨൪൯. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ന ലഭതി, കരോന്തീ ചതൂഹപഞ്ചാഹം അതിക്കാമേതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൮൩൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനീനം ഹത്ഥേ ചീവരം നിക്ഖിപിത്വാ സന്തരുത്തരേന ജനപദചാരികം പക്കമന്തി. താനി ചീവരാനി ചിരം നിക്ഖിത്താനി കണ്ണകിതാനി ഹോന്തി. താനി ഭിക്ഖുനിയോ ഓതാപേന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോചും - ''കസ്സിമാനി , അയ്യേ, ചീവരാനി കണ്ണകിതാനീ''തി? അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനീനം ഹത്ഥേ ചീവരം നിക്ഖിപിത്വാ സന്തരുത്തരേന ജനപദചാരികം പക്കമിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനീനം ഹത്ഥേ ചീവരം നിക്ഖിപിത്വാ സന്തരുത്തരേന ജനപദചാരികം പക്കമന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനീനം ഹത്ഥേ ചീവരം നിക്ഖിപിത്വാ സന്തരുത്തരേന ജനപദചാരികം പക്കമിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൮൩൮. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ പഞ്ചാഹികം സങ്ഘാടിചാരം** [സങ്ഘാടിവാരം (സ്യാ॰)] **അതിക്കാമേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൮൩൯. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പഞ്ചാഹികം സങ്ഘാടിചാരം അതിക്കാമേയ്യാതി പഞ്ചമം ദിവസം പഞ്ച ചീവരാനി നേവ നിവാസേതി ന പാരുപതി ന ഓതാപേതി, പഞ്ചമം ദിവസം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൮൪൦. പഞ്ചാഹാതിക്കന്തേ അതിക്കന്തസഞ്ഞാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പഞ്ചാഹാതിക്കന്തേ വേമതികാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പഞ്ചാഹാതിക്കന്തേ അനതിക്കന്തസഞ്ഞാ , ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പഞ്ചാഹാനതിക്കന്തേ അതിക്കന്തസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പഞ്ചാഹാനതിക്കന്തേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പഞ്ചാഹാനതിക്കന്തേ അനതിക്കന്തസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൮൪൧. അനാപത്തി പഞ്ചമം ദിവസം പഞ്ച ചീവരാനി നിവാസേതി വാ പാരുപതി വാ ഓതാപേതി വാ, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൮൪൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ അല്ലചീവരം പത്ഥരിത്വാ വിഹാരം പാവിസി. അഞ്ഞതരാ

ഭിക്ഖുനീ തം ചീവരം പാരുപിത്വാ ഗാമം പിണ്ഡായ പാവിസി. സാ നിക്ഖമിത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ പുച്ഛി - ''അപായ്യേ, മയ്ഹം ചീവരം പസ്സേയ്യാഥാ''തി? ഭിക്ഖുനിയോ തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ മയ്ഹം ചീവരം അനാപുച്ഛാ പാരുപിസ്സതീ''തി! അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം അനാപുച്ഛാ പാരുപിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം അനാപുച്ഛാ പാരുപതീതി [പാരുപീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ ചീവരം അനാപുച്ഛാ പാരുപിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൦൩. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ചീവരസങ്കമനീയം ധാരേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൯൦൪. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ചീവരസങ്കമനീയം നാമ ഉപസമ്പന്നായ പഞ്ചന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം തസ്സാ വാ അദിന്നം തം വാ അനാപുച്ഛാ നിവാസേതി വാ പാരുപതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൦൫. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ചീവരസങ്കമനീയം ധാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ വേമതികാ ചീവരസങ്കമനീയം ധാരേതി , ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ചീവരസങ്കമനീയം ധാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ .

അനുപസമ്പന്നായ ചീവരസങ്കമനീയം ധാരേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൯൦൬. അനാപത്തി സാ വാ ദേതി, തം വാ ആപുച്ഛാ നിവാസേതി വാ പാരുപതി വാ, അച്ഛിന്നചീവരികായ, നട്ഠചീവരികായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൯൦൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ഉപട്ഠാകകുലം ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ''ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ, അയ്യേ, ചീവരം ദസ്സാമാ''തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ - ''തുമ്ഹേ ബഹുകിച്ചാ ബഹുകരണീയാ''തി അന്തരായം അകാസി. തേന ഖോ

പന സമയേന തസ്സ കുലസ്സ ഘരം ഡയ്ഹതി. തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അമ്ഹാകം ദേയ്യധമ്മം അന്തരായം കരിസ്സതി! ഉഭയേനാമ്ഹ പരിബാഹിരാ [പരിഹീനാ (സീ॰)], ഭോഗേഹി ച പുഞ്ഞേന ചാ"തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം . യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ഗണസ്സ ചീവരലാഭം അന്തരായം കരിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഗണസ്സ ചീവരലാഭം അന്തരായം അകാസീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഗണസ്സ ചീവരലാഭം അന്തരായം കരിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൦൭. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഗണസ്സ ചീവരലാഭം അന്തരായം കരേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൯൦൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഗണോ നാമ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ വുച്ചതി.

ചീവരം നാമ ഛന്നം ചീവരാനം അഞ്ഞതരം ചീവരം വികപ്പനുപഗം പച്ഛിമം.

അന്തരായം കരേയ്യാതി "കഥം ഇമേ ചീവരം ന [ഇമം ചീവരം (ക॰)] ദദേയ്യു"ന്തി അന്തരായം കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഞ്ഞം പരിക്ഖാരം അന്തരായം കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സമ്ബഹുലാനം ഭിക്ഖുനീനം വാ ഏകഭിക്ഖുനിയാ വാ അനുപസമ്പന്നായ വാ ചീവരം വാ അഞ്ഞം വാ പരിക്ഖാരം അന്തരായം കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൯൦൯. അനാപത്തി ആനിസംസം ദസ്സേത്വാ നിവാരേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൯൧൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ അകാലചീവരം ഉപ്പന്നം ഹോതി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ തം ചീവരം ഭാജേതുകാമോ സന്നിപതി. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ അന്തേവാസിനിയോ ഭിക്ഖുനിയോ പക്കന്താ ഹോന്തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോച - "അയ്യേ, ഭിക്ഖുനിയോ പക്കന്താ, ന താവ ചീവരം ഭാജീയിസ്സതീ"തി. ചീവരവിഭങ്ഗം പടിബാഹി. ഭിക്ഖുനിയോ ന താവ ചീവരം ഭാജീയിസ്സതീതി പക്കമിംസു [വിപക്കമിംസു (സ്യാ॰)]. ഥുല്ലനന്ദാ

ഭിക്ഖുനീ അന്തേവാസിനീസു ഭിക്ഖുനീസു ആഗതാസു തം ചീവരം ഭാജാപേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ധമ്മികം ചീവരവിഭങ്ഗം പടിബാഹിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ധമ്മികം ചീവരവിഭങ്ഗം പടിബാഹതീതി [പടിബാഹീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ധമ്മികം ചീവരവിഭങ്ഗം പടിബാഹിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൧൨. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ധമ്മികം ചീവരവിഭങ്ഗം പടിബാഹേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൯൧൩. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ധമ്മികോനാമ ചീവരവിഭങ്ഗോ സമഗ്ഗോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ സന്നിപതിത്വാ ഭാജേതി.

പടിബാഹേയ്യാതി കഥം ഇമം ചീവരം ന ഭാജേയ്യാതി [ചീവരം ഭാജേയ്യാതി (ക॰)] പടിബാഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൧൪. ധമ്മികേ ധമ്മികസഞ്ഞാ പടിബാഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മികേ വേമതികാ പടിബാഹതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ധമ്മികേ അധമ്മികസഞ്ഞാ പടിബാഹതി, അനാപത്തി. അധമ്മികേ ധമ്മികസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മികേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മികേ അധമ്മികസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൯൧൫. അനാപത്തി ആനിസംസം ദസ്സേത്വാ പടിബാഹതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസിക്ഖാപദം

൯൧൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ നടാനമ്പി നടകാനമ്പി ലങ്ഘകാനമ്പി സോകജ്ഝായികാനമ്പി [സോകസായികാനമ്പി (സീ॰)] കുമ്ഭഥൂണികാനമ്പി [കുമ്ഭഥുണികാനമ്പി (ക॰)] സമണചീവരം ദേതി - ''മയ്ഹം പരിസതി [പരിസതിം (സീ॰)] വണ്ണം ഭാസഥാ''തി. നടാപി നടകാപി ലങ്ഘകാപി സോകജ്ഝായികാപി കുമ്ഭഥൂണികാപി ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ പരിസതി വണ്ണം ഭാസന്തി - ''അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ബഹുസ്സുതാ ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും; ദേഥ അയ്യായ, കരോഥ അയ്യായാ''തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ, താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അഗാരികസ്സ സമണചീവരം ദസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ

ഭിക്ഖുനീ അഗാരികസ്സ സമണചീവരം ദേതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഗാരികസ്സ സമണചീവരം ദസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൧൭. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഗാരികസ്സ വാ പരിബ്ബാജകസ്സ വാ പരിബ്ബാജികായ വാ സമണചീവരം ദദേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൯൧൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഗാരികോ നാമ യോ കോചി അഗാരം അജ്ഝാവസതി.

പരിബ്ബാജകോ നാമ ഭിക്ഖുഞ്ച സാമണേരഞ്ച ഠപേത്വാ യോ കോചി പരിബ്ബാജകസമാപന്നോ.

പരിബ്ബാജികാ നാമ ഭിക്ഖുനിഞ്ച സിക്ഖമാനഞ്ച സാമണേരിഞ്ച ഠപേത്വാ യാ കാചി പരിബ്ബാജികസമാപന്നാ.

സമണചീവരം നാമ കപ്പകതം വുച്ചതി. ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൧൯. അനാപത്തി മാതാപിതൂനം ദേതി, താവകാലികം ദേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസിക്ഖാപദം

൯൨൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ഉപട്ഠാകകുലം ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - "സചേ മയം, അയ്യേ, സക്കോമ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ചീവരം ദസ്സാമാ"തി. തേന ഖോ പന സമയേന വസ്സംവുട്ഠാ ഭിക്ഖുനിയോ ചീവരം ഭാജേതുകാമാ സന്നിപതിംസു. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോച - "ആഗമേഥ, അയ്യേ, അത്ഥി ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ചീവരപച്ചാസാ"തി. ഭിക്ഖുനിയോ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോചും - "ഗച്ഛായ്യേ, തം ചീവരം ജാനാഹീ"തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ യേന തം കുലം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തേ മനുസ്സേ ഏതദവോച - "ദേഥാവുസോ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ചീവര"ന്തി. "ന മയം, അയ്യേ, സക്കോമ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ചീവരം ദാതു"ന്തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ദുബ്ബലചീവരപച്ചാസായ ചീവരകാലസമയം അതിക്കാമേസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ദുബ്ബലചീവരപച്ചാസായ ചീവരകാലസമയം അതിക്കാമേതീതി [അതിക്കാമേസീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ദുബ്ബലചീവരപച്ചാസായ ചീവരകാലസമയം

അതിക്കാമേസ്സതി ! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൨൧. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ദുബ്ബലചീവരപച്ചാസായ ചീവരകാലസമയം അതിക്കാമേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൯൨൨. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ദുബ്ബലചീവരപച്ചാസാ നാമ "സചേ മയം സക്കോമ, ദസ്സാമ കരിസ്സാമാ"തി വാചാ ഭിന്നാ ഹോതി.

ചീവരകാലസമയോ നാമ അനത്ഥതേ കഥിനേ വസ്സാനസ്സ പച്ഛിമോ മാസോ, അത്ഥതേ കഥിനേ പഞ്ച മാസാ.

ചീവരകാലസമയം അതിക്കാമേയ്യാതി അനത്ഥതേ കഥിനേ വസ്സാനസ്സ പച്ഛിമം ദിവസം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അത്ഥതേ കഥിനേ കഥിനുദ്ധാരദിവസം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൨൩. ദുബ്ബലചീവരേ ദുബ്ബലചീവരസഞ്ഞാ ചീവരകാലസമയം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ദുബ്ബലചീവരേ വേമതികാ ചീവരകാലസമയം അതിക്കാമേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ദുബ്ബലചീവരേ അദുബ്ബലചീവരസഞ്ഞാ ചീവരകാലസമയം അതിക്കാമേതി, അനാപത്തി.

അദുബ്ബലചീവരേ ദുബ്ബലചീവരസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അദുബ്ബലചീവരേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അദുബ്ബലചീവരേ അദുബ്ബലചീവരസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൯൨൪. അനാപത്തി ആനിസംസം ദസ്സേത്വാ നിവാരേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസിക്ഖാപദം

൯൨൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരേന ഉപാസകേന സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ വിഹാരോ കാരാപിതോ ഹോതി. സോ തസ്സ വിഹാരസ്സ മഹേ ഉഭതോസങ്ഘസ്സ അകാലചീവരം ദാതുകാമോ ഹോതി. തേന ഖോ പന സമയേന ഉഭതോസങ്ഘസ്സ കഥിനം അത്ഥതം ഹോതി. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ കഥിനുദ്ധാരം യാചി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കഥിനം ഉദ്ധരിതും. ഏവഞ്ച പന ഭിക്ഖവേ കഥിനം ഉദ്ധരിതബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൯൨൬. ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ കഥിനം ഉദ്ധരേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ കഥിനം ഉദ്ധരതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി കഥിനസ്സ ഉദ്ധാരോ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

''ഉബ്ഭതം സങ്ഘേന കഥിനം, ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

൯൨൭. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ കഥിനുദ്ധാരം യാചി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ - ''ചീവരം അമ്ഹാകം ഭവിസ്സതീ''തി കഥിനുദ്ധാരം പടിബാഹി. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അമ്ഹാകം കഥിനുദ്ധാരം ന ദസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തസ്സ ഉപാസകസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ധമ്മികം കഥിനുദ്ധാരം പടിബാഹിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ധമ്മികം കഥിനുദ്ധാരം പടിബാഹതീതി [പടിബാഹീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ധമ്മികം കഥിനുദ്ധാരം പടിബാഹിസ്സതി ! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൨൮. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ധമ്മികം കഥിനുദ്ധാരം പടിബാഹേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൯൨൯. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ധമ്മികോ നാമ കഥിനുദ്ധാരോ സമഗ്ഗോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ സന്നിപതിത്വാ ഉദ്ധരതി.

പടിബാഹേയ്യാതി ''കഥം ഇദം കഥിനം ന ഉദ്ധരേയ്യാ''തി [കഥിനം ഉദ്ധരേയ്യാതി (ക॰)] പടിബാഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൩൦. ധമ്മികേ ധമ്മികസഞ്ഞാ പടിബാഹതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മികേ വേമതികാ പടിബാഹതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ധമ്മികേ അധമ്മികസഞ്ഞാ പടിബാഹതി, അനാപത്തി. അധമ്മികേ ധമ്മികസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മികേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മികേ അധമ്മികസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൯൩൧. അനാപത്തി അനിസംസം ദസ്സേത്വാ പടിബാഹതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി .

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

നഗ്ഗവഗ്ഗോ തതിയോ.

൪. തുവട്ടവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

൯൩൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ . തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകമഞ്ചേ തുവട്ടേന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകമഞ്ചേ തുവട്ടേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകമഞ്ചേ തുവട്ടേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകമഞ്ചേ തുവട്ടേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകമഞ്ചേ തുവട്ടേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൩൩. **''യാ പന ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകമഞ്ചേ തുവട്ടേയ്യും, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൯൩൪. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനിയോതി** ഉപസമ്പന്നായോ വുച്ചന്തി.

ദ്വേ ഏകമഞ്ചേ തുവട്ടേയ്യുന്തി ഏകായ നിപന്നായ അപരാ നിപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉഭോ വാ നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉട്ഠഹിത്വാ പുനപ്പുനം നിപജ്ജന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൩൫. അനാപത്തി ഏകായ നിപന്നായ അപരാ നിസീദതി, ഉഭോ വാ നിസീദന്തി, ഉമ്മത്തികാനം, ആദികമ്മികാനന്തി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൯൩൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകത്ഥരണപാവുരണാ തുവട്ടേന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകത്ഥരണപാവുരണാ തുവട്ടേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകത്ഥരണപാവുരണാ തുവട്ടേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകത്ഥരണപാവുരണാ

തുവട്ടേന്തീതി? “സച്ചം , ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകത്ഥരണപാവുരണാ തുവട്ടേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൩൭. “യാ പന ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ ഏകത്ഥരണപാവുരണാ തുവട്ടേയ്യും, പാചിത്തിയ”ന്തി.

൯൩൮. യാ പനാതി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനിയോ**തി ഉപസമ്പന്നായോ വുച്ചന്തി.

ദ്വേ ഏകത്ഥരണപാവുരണാ തുവട്ടേയ്യുന്തി തഞ്ഞേവ അത്ഥരിത്വാ തഞ്ഞേവ പാരുപന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൩൯. ഏകത്ഥരണപാവുരണേ ഏകത്ഥരണപാവുരണസഞ്ഞാ തുവട്ടേന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഏകത്ഥരണപാവുരണേ വേമതികാ തുവട്ടേന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഏകത്ഥരണപാവുരണേ നാനത്ഥരണപാവുരണസഞ്ഞാ തുവട്ടേന്തി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഏകത്ഥരണേ നാനാപാവുരണേ [നാനാപാവുരണസഞ്ഞാ (ക॰)], ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നാനത്ഥരണേ ഏകപാവുരണേ [ഏകപാവുരണസഞ്ഞാ (ക॰)], ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നാനത്ഥരണപാവുരണേ ഏകത്ഥരണപാവുരണസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നാനത്ഥരണപാവുരണേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നാനത്ഥരണപാവുരണേ നാനത്ഥരണപാവുരണസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൯൪൦. അനാപത്തി വവത്ഥാനം ദസ്സേത്വാ നിപജ്ജന്തി, ഉമ്മത്തികാനം, ആദികമ്മികാനന്തി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൯൪൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ബഹുസ്സുതാ ഹോതി ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും. ഭദ്ദാപി കാപിലാനീ ബഹുസ്സുതാ ഹോതി ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും ഉളാരസമ്ഭാവിതാ. മനുസ്സാ - “അയ്യാ ഭദ്ദാ കാപിലാനീ ബഹുസ്സുതാ ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും ഉളാരസമ്ഭാവിതാ”തി ഭദ്ദം കാപിലാനിം പഠമം പയിരുപാസിത്വാ, പച്ഛാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം പയിരുപാസന്തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഇസ്സാപകതാ - “ഇമാ കിര അപ്പിച്ഛാ സന്തുട്ഠാ പവിവിത്താ അസംസട്ഠാ യാ ഇമാ സഞ്ഞത്തിബഹുലാ വിഞ്ഞത്തിബഹുലാ വിഹരന്തീ”തി ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ പുരതോ ചങ്കമതിപി തിട്ഠതിപി നിസീദതിപി സേയ്യമ്പി കപ്പേതി ഉദ്ദിസതിപി ഉദ്ദിസാപേതിപി സജ്ഝായമ്പി കരോതി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അയ്യായ ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ സഞ്ചിച്ച അഫാസും കരിസ്സതീ”തി…പേ॰… സച്ചം

കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ സഞ്ചിച്ച അഫാസും കരോതീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ സഞ്ചിച്ച അഫാസും കരിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൪൨. ''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ സഞ്ചിച്ച അഫാസും കരേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

൯൪൩. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഭിക്ഖുനിയാതി അഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനിയാ.

സഞ്ചിച്ചാതി ജാനന്തീ സഞ്ജാനന്തീ ചേച്ച അഭിവിതരിത്വാ വീതിക്കമോ.

അഫാസും കരേയ്യാതി - ''ഇമിനാ ഇമിസ്സാ അഫാസു ഭവിസ്സതീ''തി അനാപുച്ഛാ പുരതോ ചങ്കമതി വാ തിട്ഠതി വാ നിസീദതി വാ സേയ്യം വാ കപ്പേതി ഉദ്ദിസതി വാ ഉദ്ദിസാപേതി വാ സജ്ഝായം വാ കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൪൪. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ സഞ്ചിച്ച അഫാസും കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ വേമതികാ സഞ്ചിച്ച അഫാസും കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ സഞ്ചിച്ച അഫാസും കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നായ സഞ്ചിച്ച അഫാസും കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൯൪൫. അനാപത്തി ന അഫാസും കത്തുകാമാ ആപുച്ഛാ പുരതോ ചങ്കമതി വാ തിട്ഠതി വാ നിസീദതി വാ സേയ്യം വാ കപ്പേതി ഉദ്ദിസതി വാ ഉദ്ദിസാപേതി വാ സജ്ഝായം വാ കരോതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൯൪൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ദുക്ഖിതം സഹജീവിനിം നേവ ഉപട്ഠേതി ന ഉപട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ദുക്ഖിതം സഹജീവിനിം നേവ ഉപട്ഠേസ്സതി ന ഉപട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര,

ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ദുക്ഖിതം സഹജീവിനിം നേവ ഉപട്ഠേതി ന ഉപട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ദുക്ഖിതം സഹജീവിനിം നേവ ഉപട്ഠേസ്സതി ന ഉപട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൪൭. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ദുക്ഖിതം സഹജീവിനിം നേവ ഉപട്ഠേയ്യ ന ഉപട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൯൪൮. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ദുക്ഖിതാ നാമ ഗിലാനാ വുച്ചതി.

സഹജീവിനീ നാമ സദ്ധിവിഹാരിനീ വുച്ചതി.

നേവ ഉപട്ഠേയ്യാതി ന സയം ഉപട്ഠേയ്യ.

ന ഉപട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യാതി ന അഞ്ഞം ആണാപേയ്യ .

"നേവ ഉപട്ഠേസ്സാമി, ന ഉപട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ"തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അന്തേവാസിനിം വാ അനുപസമ്പന്നം വാ നേവ ഉപട്ഠേതി, ന ഉപട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൯൪൯. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൯൫൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭദ്ദാ കാപിലാനീ സാകേതേ വസ്സം ഉപഗതാ ഹോതി. സാ കേനചിദേവ കരണീയേന ഉബ്ബാള്ഹാ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - "സചേ മേ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ഉപസ്സയം ദദേയ്യ ആഗച്ഛേയ്യാമഹം സാവത്ഥി"ന്തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഏവമാഹ - "ആഗച്ഛതു, ദസ്സാമീ"തി. അഥ ഖോ ഭദ്ദാ കാപിലാനീ സാകേതാ സാവത്ഥിം അഗമാസി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ ഉപസ്സയം അദാസി. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ബഹുസ്സുതാ ഹോതി ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും. ഭദ്ദാപി കാപിലാനീ ബഹുസ്സുതാ [ബഹുസ്സുതായേവ (ക॰)] ഹോതി ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും ഉളാരസമ്ഭാവിതാ. മനുസ്സാ - "അയ്യാ ഭദ്ദാ കാപിലാനീ ബഹുസ്സുതാ ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ടാ ധമ്മിം കഥം കാതും ഉളാരസമ്ഭാവിതാ"തി ഭദ്ദം കാപിലാനിം പഠമം പയിരുപാസിത്വാ പച്ഛാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം പയിരുപാസന്തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഇസ്സാപകതാ -

“ഇമാ കിര അപ്പിച്ഛാ സന്തുട്ഠാ പവിവിത്താ അസംസട്ഠാ യാ ഇമാ സഞ്ഞത്തിബഹുലാ വിഞ്ഞത്തിബഹുലാ വിഹരന്തീ”തി കുപിതാ അനത്തമനാ ഭദ്ദം കാപിലാനിം ഉപസ്സയാ നിക്കഡ്ഢി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അയ്യായ ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ ഉപസ്സയം ദത്വാ കുപിതാ അനത്തമനാ നിക്കഡ്ഢിസ്സതീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ ഉപസ്സയം ദത്വാ കുപിതാ അനത്തമനാ നിക്കഡ്ഢതീതി [നിക്കഡ്ഢീതി (ക॰)]? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭദ്ദായ കാപിലാനിയാ ഉപസ്സയം ദത്വാ കുപിതാ അനത്തമനാ നിക്കഡ്ഢിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൫൨. “യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ ഉപസ്സയം ദത്വാ കുപിതാ അനത്തമനാ നിക്കഡ്ഢേയ്യ വാ നിക്കഡ്ഢാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ”ന്തി.

൯൫൩. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഭിക്ഖുനിയാതി അഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനിയാ. **ഉപസ്സയോ** നാമ കവാടബദ്ധോ വുച്ചതി. **ദത്വാ**തി സയം ദത്വാ. **കുപിതാ അനത്തമനാ**തി അനഭിരദ്ധാ ആഹതചിത്താ ഖിലജാതാ.

നിക്കഡ്ഢേയ്യാതി ഗബ്ഭേ ഗഹേത്വാ പമുഖം നിക്കഡ്ഢതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പമുഖേ ഗഹേത്വാ ബഹി നിക്കഡ്ഢതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഏകേന പയോഗേന ബഹുകേപി ദ്വാരേ അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നിക്കഡ്ഢാപേയ്യാതി അഞ്ഞം ആണാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ [ഏത്ഥ “ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി സബ്ബത്ഥ ദിസ്സതി, ഭിക്ഖുവിഭങ്ഗേ പന ഇദിസേസു ആണത്തിസഹഗതസിക്ഖാപദേസു “അഞ്ഞം ആണാപേതി ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സാ”തി ആഗതത്താ തദനുവത്തിത്വാ വിസോധിതമിദം]. സകിം ആണത്താ ബഹുകേപി ദ്വാരേ അതിക്കാമേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൫൪. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ഉപസ്സയം ദത്വാ കുപിതാ അനത്തമനാ നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ വേമതികാ ഉപസ്സയം ദത്വാ കുപിതാ അനത്തമനാ നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ ഉപസ്സയം ദത്വാ കുപിതാ അനത്തമനാ നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

തസ്സാ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അകവാടബദ്ധാ നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സാ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നം കവാടബദ്ധാ വാ അകവാടബദ്ധാ വാ

നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തസ്സാ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൯൮൭. അനാപത്തി അലജ്ജിനിം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, തസ്സാ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ഉമ്മത്തികം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, തസ്സാ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ഭണ്ഡനകാരികം കലഹകാരികം വിവാദകാരികം ഭസ്സകാരികം സങ്ഘേ അധികരണകാരികം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, തസ്സാ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, അന്തേവാസിനിം വാ സദ്ധിവിഹാരിനിം വാ ന സമ്മാ വത്തന്തിം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, തസ്സാ പരിക്ഖാരം നിക്കഡ്ഢതി വാ നിക്കഡ്ഢാപേതി വാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൯൮൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ സംസട്ഠാ വിഹരതി ഗഹപതിനാപി ഗഹപതിപുത്തേനപി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ചണ്ഡകാളീ സംസട്ഠാ വിഹരിസ്സതി ഗഹപതിനാപി ഗഹപതിപുത്തേനപീ''തി…പേ… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ സംസട്ഠാ വിഹരതി ഗഹപതിനാപി ഗഹപതിപുത്തേനപീതി ? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ , ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ സംസട്ഠാ വിഹരിസ്സതി ഗഹപതിനാപി ഗഹപതിപുത്തേനപി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൮൯. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ സംസട്ഠാ വിഹരേയ്യ ഗഹപതിനാ വാ ഗഹപതിപുത്തേന വാ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി ഏവമസ്സ വചനീയാ - 'മായ്യേ, സംസട്ഠാ വിഹരി ഗഹപതിനാപി ഗഹപതിപുത്തേനപി. വിവിച്ചായ്യേ; വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനിയാ സങ്ഘോ വണ്ണേതീ'തി. ഏവഞ്ച** [ഏവഞ്ച പന (ക॰)] **സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി വുച്ചമാനാ തഥേവ പഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീഹി യാവതതിയം സമനുഭാസിതബ്ബാ തസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യാവതതിയഞ്ചേ സമനുഭാസീയമാനാ തം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൯൯൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സംസട്ഠാ നാമ അനനുലോമികേന കായികവാചസികേന സംസട്ഠാ.

ഗഹപതി നാമ യോ കോചി അഗാരം അജ്ഝാവസതി.

ഗഹപതിപുത്തോ നാമ യേ കേചി [യോ കോചി (ക॰)] പുത്തഭാതരോ.

സാ ഭിക്ഖുനീതി യാ സാ സംസട്ഠാ ഭിക്ഖുനീ.

ഭിക്ഖുനീഹീതി അഞ്ഞാഹി ഭിക്ഖുനീഹി. യാ പസ്സന്തി യാ സുണന്തി താഹി വത്തബ്ബാ - "മായ്യേ, സംസട്ഠാ വിഹരി ഗഹപതിനാപി ഗഹപതിപുത്തേനപി. വിവിച്ചായ്യേ; വിവേകഞ്ഞേവ ഭഗിനിയാ സങ്ഘോ വണ്ണേതീ"തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സുത്വാ ന വദന്തി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘമജ്ഝമ്പി ആകഡ്ഢിത്വാ വത്തബ്ബാ - "മായ്യേ , സംസട്ഠാ വിഹരി ഗഹപതിനാപി ഗഹപതിപുത്തേനപി. വിവിച്ചായ്യേ; വിവേകഞ്ഞേവഭഗിനിയാ സങ്ഘോ വണ്ണേതീ"തി. ദുതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. തതിയമ്പി വത്തബ്ബാ. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം; നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സാ ഭിക്ഖുനീ സമനുഭാസിതബ്ബാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമനുഭാസിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൯൭൨. "സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ സംസട്ഠാ വിഹരതി ഗഹപതിനാപി ഗഹപതിപുത്തേനപി. സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസേയ്യ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ സംസട്ഠാ വിഹരതി ഗഹപതിനാപി ഗഹപതിപുത്തേനപി. സാ തം വത്ഥും ന പടിനിസ്സജ്ജതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമനുഭാസതി തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ സമനുഭാസനാ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

"ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ॰... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ॰....

"സമനുഭട്ഠാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സ വത്ഥുസ്സ പടിനിസ്സഗ്ഗായ; ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൭൩. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ ന പടിനിസ്സജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൯൬൦. അനാപത്തി അസമനുഭാസന്തിയാ, പടിനിസ്സജ്ജന്തിയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൯൬൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ അന്തോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരന്തി. ധുത്താ ദൂസേന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അന്തോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരിസ്സന്തീ''തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അന്തോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അന്തോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൬൨. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അന്തോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൯൬൩. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അന്തോരട്ഠേതി യസ്സ വിജിതേ വിഹരതി, തസ്സ രട്ഠേ.

സാസങ്കം നാമ തസ്മിം മഗ്ഗേ ചോരാനം നിവിട്ഠോകാസോ ദിസ്സതി, ഭുത്തോകാസോ ദിസ്സതി, ഠിതോകാസോ ദിസ്സതി, നിസിന്നോകാസോ ദിസ്സതി, നിപന്നോകാസോ ദിസ്സതി.

സപ്പടിഭയം നാമ തസ്മിം മഗ്ഗേ ചോരേഹി മനുസ്സാ ഹതാ ദിസ്സന്തി, വിലുത്താ ദിസ്സന്തി, ആകോടിതാ ദിസ്സന്തി.

അസത്ഥികാ നാമ വിനാ സത്ഥേന.

ചാരികം ചരേയ്യാതി കുക്കുടസമ്പാതേ ഗാമേ ഗാമന്തരേ ഗാമന്തരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗാമകേ അരഞ്ഞേ അദ്ധയോജനേ അദ്ധയോജനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൬൪. അനാപത്തി സത്ഥേന സഹ ഗച്ഛതി, ഖേമേ അപ്പടിഭയേ ഗച്ഛതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസിക്ഖാപദം

൯൩൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ തിരോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരന്തി. ധുത്താ ദൂസേന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ തിരോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ തിരോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ തിരോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൩൮. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ തിരോരട്ഠേ സാസങ്കസമ്മതേ സപ്പടിഭയേ അസത്ഥികാ ചാരികം ചരേയ്യ, പാചത്തിയ''**ന്തി.

൯൩൯. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

തിരോരട്ഠേതി യസ്സ വിജിതേ വിഹരതി, തം ഠപേത്വാ അഞ്ഞസ്സ രട്ഠേ.

സാസങ്കം നാമ തസ്മിം മഗ്ഗേ ചോരാനം നിവിട്ഠോകാസോ ദിസ്സതി, ഭുത്തോകാസോ ദിസ്സതി, ഠിതോകാസോ ദിസ്സതി, നിസിന്നോകാസോ ദിസ്സതി, നിപന്നോകാസോ ദിസ്സതി.

സപ്പടിഭയം നാമ തസ്മിം മഗ്ഗേ ചോരേഹി മനുസ്സാ ഹതാ ദിസ്സന്തി, വിലുത്താ ദിസ്സന്തി, ആകോടിതാ ദിസ്സന്തി.

അസത്ഥികാ നാമ വിനാ സത്ഥേന.

ചാരികം ചരേയ്യാതി കുക്കുടസമ്പാതേ ഗാമേ ഗാമന്തരേ ഗാമന്തരേ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗാമകേ അരഞ്ഞേ അദ്ധയോജനേ അദ്ധയോജനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൪൦. അനാപത്തി സത്ഥേന സഹ ഗച്ഛതി, ഖേമേ അപ്പടിഭയേ ഗച്ഛതി , ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസിക്ഖാപദം

൯൪൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ അന്തോവസ്സം ചാരികം ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അന്തോവസ്സം ചാരികം ചരിസ്സന്തി ഹരിതാനി തിണാനി ച സമ്മദ്ദന്താ, ഏകിന്ദ്രിയം ജീവം വിഹേഠേന്താ, ബഹൂ ഖുദ്ദകേ പാണേ സങ്ഘാതം ആപാദേന്താ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം

മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അന്തോവസ്സം ചാരികം ചരിസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അന്തോവസ്സം ചാരികം ചരന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അന്തോവസ്സം ചാരികം ചരിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൭൦. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ അന്തോവസ്സം ചാരികം ചരേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൯൭൧. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അന്തോവസ്സന്തി പുരിമം വാ തേമാസം പച്ഛിമം വാ തേമാസം അവസിത്വാ.

ചാരികം ചരേയ്യാതി കുക്കുടസമ്പാതേ ഗാമേ ഗാമന്തരേ ഗാമന്തരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗാമകേ അരഞ്ഞേ അദ്ധയോജനേ അദ്ധയോജനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൭൨. അനാപത്തി സത്താഹകരണീയേന ഗച്ഛതി, കേനചി ഉബ്ബാള്ഹാ ഗച്ഛതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസിക്ഖാപദം

൯൭൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ തത്ഥേവ രാജഗഹേ വസ്സം വസന്തി, തത്ഥ ഹേമന്തം, തത്ഥ ഗിമ്ഹം. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "ആഹുന്ദരികാ ഭിക്ഖുനീനം ദിസാ അന്ധകാരാ, ന ഇമാസം ദിസാ പക്ഖായന്തീ"തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമി ദസ അത്ഥവസേ പടിച്ച - സങ്ഘസുട്ഠുതായ... പേ॰... സദ്ധമ്മട്ഠിതിയാ വിനയാനുഗ്ഗഹായ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൭൪. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ വസ്സംവുട്ഠാ ചാരികം ന പക്കമേയ്യ അന്തമസോ ഛപ്പഞ്ചയോജനാനിപി, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൯൭൫. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

വസ്സംവുട്ഠാ നാമ പുരിമം വാ തേമാസം പച്ഛിമം വാ തേമാസം വുട്ഠാ.

‘‘ചാരികം ന പക്കമിസ്സാമി അന്തമസോ ഛപ്പഞ്ചയോജനാനിപീ’’തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൭൬. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ദുതിയികം ഭിക്ഖുനിം ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

തുവട്ടവഗ്ഗോ ചതുത്ഥോ.

൫. ചിത്താഗാരവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

൯൭൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ ഉയ്യാനേ ചിത്താഗാരേ പടിഭാനചിത്തം കതം ഹോതി. ബഹൂ മനുസ്സാ ചിത്താഗാരം ദസ്സനായ ഗച്ഛന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാപി ഭിക്ഖുനിയോ ചിത്താഗാരം ദസ്സനായ അഗമംസു. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ചിത്താഗാരം ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ’’തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ചിത്താഗാരം ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സന്തീ’’തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ചിത്താഗാരം ദസ്സനായ ഗച്ഛന്തീതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ചിത്താഗാരം ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൭൮. **‘‘യാ പന ഭിക്ഖുനീ രാജാഗാരം വാ ചിത്താഗാരം വാ ആരാമം വാ ഉയ്യാനം വാ പോക്ഖരണിം വാ ദസ്സനായ ഗച്ഛേയ്യ, പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൯൭൯. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

രാജാഗാരം നാമ യത്ഥ കത്ഥചി രഞ്ഞോ കീളിതും രമിതും കതം ഹോതി.

ചിത്താഗാരം നാമ യത്ഥ കത്ഥചി മനുസ്സാനം കീളിതും രമിതും കതം ഹോതി.

ആരാമോ നാമ യത്ഥ കത്ഥചി മനുസ്സാനം കീളിതും രമിതും കതോ ഹോതി.

ഉയ്യാനം നാമ യത്ഥ കത്ഥചി മനുസ്സാനം കീളിതും രമിതും കതം ഹോതി.

പോക്ഖരണീ നാമ യത്ഥ കത്ഥചി മനുസ്സാനം കീളിതും രമിതും കതാ ഹോതി.

൯൨൦. ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതാ പസ്സതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വിജഹിത്വാ പുനപ്പുനം പസ്സതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഏകമേകം ദസ്സനായ ഗച്ഛതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. യത്ഥ ഠിതാ പസ്സതി, ആപത്തി പചിത്തിയസ്സ. ദസ്സനൂപചാരം വിജഹിത്വാ പുനപ്പുനം പസ്സതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൨൧. അനാപത്തി ആരാമേ ഠിതാ പസ്സതി, ഗച്ഛന്തീ വാ ആഗച്ഛന്തീ വാ പസ്സതി, സതി കരണീയേ ഗന്ത്വാ പസ്സതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൯൨൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ആസന്ദിമ്പി പല്ലങ്കമ്പി പരിഭുഞ്ജന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ആസന്ദിമ്പി പല്ലങ്കമ്പി പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം . യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ആസന്ദിമ്പി പല്ലങ്കമ്പി പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തീ"തി... പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ആസന്ദിമ്പി പല്ലങ്കമ്പി പരിഭുഞ്ജന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ആസന്ദിമ്പി പല്ലങ്കമ്പി പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൨൩. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ആസന്ദിം വാ പല്ലങ്കം വാ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൯൨൪. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ആസന്ദീ നാമ അതിക്കന്തപ്പമാണാ വുച്ചതി.

പല്ലങ്കോ നാമ ആഹരിമേഹി ["അസംഹാരിമേഹി" ഇതി കങ്ഖാവിതരണിയാ സമേതി] വാളേഹി കതോ ഹോതി.

പരിഭുഞ്ജേയ്യാതി തസ്മിം അഭിനിസീദതി വാ അഭിനിപജ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൨൫. അനാപത്തി ആസന്ദിയാ പാദേ ഛിന്ദിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, പല്ലങ്കസ്സ വാളേ ഭിന്ദിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൯൨൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സുത്തം കന്തന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ സുത്തം കന്തിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സുത്തം കന്തിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സുത്തം കന്തന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സുത്തം കന്തിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൨൭. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ സുത്തം കന്തേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൯൨൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സുത്തം നാമ ഛ സുത്താനി - ഖോമം, കപ്പാസികം, കോസേയ്യം, കമ്ബലം, സാണം, ഭങ്ഗം.

കന്തേയ്യാതി സയം കന്തതി, പയോഗേ ദുക്കടം. ഉജ്ജവുജ്ജവേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൨൯. അനാപത്തി കന്തിതസുത്തം കന്തതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൯൩൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഗിഹിവേയ്യാവച്ചം കരോന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഗിഹിവേയ്യാവച്ചം കരിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഗിഹിവേയ്യാവച്ചം കരോന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഗിഹിവേയ്യാവച്ചം

കരിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൯൧. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഗിഹിവേയ്യാവച്ചം കരേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൯൯൨. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഗിഹിവേയ്യാവച്ചം നാമ അഗാരികസ്സ യാഗും വാ ഭത്തം വാ ഖാദനീയം വാ പചതി, സാടകം വാ വേഠനം വാ ധോവതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൯൩. അനാപത്തി യാഗുപാനേ, സങ്ഘഭത്തേ, ചേതിയപൂജായ, അത്തനോ വേയ്യാവച്ചകരസ്സ യാഗും വാ ഭത്തം വാ ഖാദനീയം വാ പചതി, സാടകം വാ വേഠനം വാ ധോവതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൯൯൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോച - "ഏഹായ്യേ, ഇമം അധികരണം വൂപസമേഹീ"തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ 'സാധൂ'തി പടിസ്സുണിത്വാ നേവ വൂപസമേതി ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരോതി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനിയാ - 'ഏഹായ്യേ', ഇമം അധികരണം വൂപസമേഹീ'തി വുച്ചമാനാ - 'സാധൂ'തി പടിസ്സുണിത്വാ, നേവ വൂപസമേസ്സതി ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ - "ഏഹായ്യേ, ഇമം അധികരണം വൂപസമേഹീ"തി വുച്ചമാനാ - "സാധൂ"തി പടിസ്സുണിത്വാ, നേവ വൂപസമേതി ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരോതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ - "ഏഹായ്യേ, ഇമം അധികരണം വൂപസമേഹീ"തി വുച്ചമാനാ - "സാധൂ"തി പടിസ്സുണിത്വാ, നേവ വൂപസമേസ്സതി ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൯൫. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ - 'ഏഹായ്യേ, ഇമം അധികരണം വൂപസമേഹീ'തി വുച്ചമാനാ - 'സാധൂ'തി പടിസ്സുണിത്വാ സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീ നേവ വൂപസമേയ്യ ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൯൯൬. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഭിക്ഖുനിയാതി അഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനിയാ.

അധികരണം നാമ ചത്താരി അധികരണാനി - വിവാദാധികരണം, അനുവാദാധികരണം, ആപത്താധികരണം, കിച്ചാധികരണം.

ഏഹായ്യേ ഇമം അധികരണം വൂപസമേഹീതി ഏഹായ്യേ ഇമം അധികരണം വിനിച്ഛേഹി.

സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീതി അസതി അന്തരായേ.

നേവ വൂപസമേയ്യാതി ന സയം വൂപസമേയ്യ.

ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യാതി ന അഞ്ഞം ആണാപേയ്യ. "നേവ വൂപസമേസ്സാമി ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ"തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൩. ഉപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ അധികരണം നേവ വൂപസമേതി ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ വേമതികാ അധികരണം നേവ വൂപസമേതി, ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ അധികരണം നേവ വൂപസമേതി, ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നായ അധികരണം നേവ വൂപസമേതി, ന വൂപസമായ ഉസ്സുക്കം കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നായ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൯൪. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൯൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ നടാനമ്പി നടകാനമ്പി ലങ്ഘകാനമ്പി സോകജ്ഝായികാനമ്പി കുമ്ഭഥൂണികാനമ്പി സഹത്ഥാ ഖാദനീയം ഭോജനീയം ദേതി - "മയ്ഹം പരിസതി വണ്ണം ഭാസഥാ"തി. നടാപി നടകാപി ലങ്ഘകാപി സോകജ്ഝായികാപി കുമ്ഭഥൂണികാപി ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ പരിസതി വണ്ണം ഭാസന്തി - "അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ബഹുസ്സുതാ ഭാണികാ വിസാരദാ പട്ഠാ ധമ്മിം കഥം കാതും; ദേഥ അയ്യായ, കരോഥ അയ്യായാ"തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അഗാരികസ്സ സഹത്ഥാ ഖാദനീയം ഭോജനീയം ദസ്സതീതി...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഗാരികസ്സ സഹത്ഥാ ഖാദനീയം ഭോജനീയം ദേതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി

ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ അഗാരികസ്സ സഹത്ഥാ ഖാദനീയം ഭോജനീയം ദസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൦൦. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഗാരികസ്സ വാ പരിബ്ബാജകസ്സ വാ പരിബ്ബാജികായ വാ സഹത്ഥാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ദദേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൦൦൧. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഗാരികോ നാമ യോ കോചി അഗാരം അജ്ഝാവസതി.

പരിബ്ബാജകോ നാമ ഭിക്ഖുഞ്ച സാമണേരഞ്ച ഠപേത്വാ യോ കോചി പരിബ്ബാജകസമാപന്നോ.

പരിബ്ബാജികാ നാമ ഭിക്ഖുനിഞ്ച സിക്ഖമാനഞ്ച സാമണേരിഞ്ച ഠപേത്വാ യാ കാചി പരിബ്ബാജികസമാപന്നാ.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഉദകദന്തപോനം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

ദദേയ്യാതി കായേന വാ കായപടിബദ്ധേന വാ നിസ്സഗ്ഗിയേന വാ ദേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉദകദന്തപോനം ദേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൦൨. അനാപത്തി ദാപേതി ന ദേതി, ഉപനിക്ഖിപിത്വാ ദേതി, ബാഹിരാലേപം ദേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൧൦൦൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ആവസഥചീവരം അനിസ്സജ്ജിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി. അഞ്ഞാ ഉതുനിയോ ഭിക്ഖുനിയോ ന ലഭന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ആവസഥചീവരം അനിസ്സജ്ജിത്വാ പരിഭുഞ്ജിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ആവസഥചീവരം അനിസ്സജ്ജിത്വാ പരിഭുഞ്ജതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ആവസഥചീവരം അനിസ്സജ്ജിത്വാ പരിഭുഞ്ജിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൪. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ആവസഥചീവരം അനിസ്സജ്ജിത്വാ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൦൫. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ആവസഥചീവരം നാമ "ഉതുനിയോ ഭിക്ഖുനിയോ പരിഭുഞ്ജന്തൂ"തി ദിന്നം ഹോതി.

അനിസ്സജ്ജിത്വാ പരിഭുഞ്ജേയ്യാതി ദ്വേതിസ്സോ രത്തിയോ പരിഭുഞ്ജിത്വാ ചതുത്ഥദിവസേ ധോവിത്വാ ഭിക്ഖുനിയാ വാ സിക്ഖമാനായ വാ സാമണേരിയാ വാ അനിസ്സജ്ജിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി , ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൬. അനിസ്സജ്ജിതേ അനിസ്സജ്ജിതസഞ്ഞാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനിസ്സജ്ജിതേ വേമതികാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനിസ്സജ്ജിതേ നിസ്സജ്ജിതസഞ്ഞാ പരിഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

നിസ്സജ്ജിതേ അനിസ്സജ്ജിതസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സജ്ജിതേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സജ്ജിതേ നിസ്സജ്ജിതസഞ്ഞാ അനാപത്തി.

൧൦൭. അനാപത്തി നിസ്സജ്ജിത്വാ പരിഭുഞ്ജതി, പുന പരിയായേന പരിഭുഞ്ജതി, അഞ്ഞാ ഉതുനിയോ ഭിക്ഖുനിയോ ന ഹോന്തി, അച്ഛിന്നചീവരികായ, നട്ഠചീവരികായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസിക്ഖാപദം

൧൦൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ആവസഥം അനിസ്സജ്ജിത്വാ ചാരികം പക്കാമി. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ആവസഥോ ഡയ്ഹതി. ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - "ഹന്ദായ്യേ, ഭണ്ഡകം നീഹരാമാ"തി. ഏകച്ചാ ഏവമാഹംസു - "ന മയം, അയ്യേ, നീഹരിസ്സാമ. യം കിഞ്ചി നട്ഠം സബ്ബം അമ്ഹേ അഭിയുഞ്ജിസ്സതീ"തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പുനദേവ തം ആവസഥം പച്ചാഗന്ത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ പുച്ഛി - "അപായ്യേ, ഭണ്ഡകം നീഹരിത്ഥാ"തി? "ന മയം, അയ്യേ, നീഹരിമ്ഹാ"തി . ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ആവസഥേ ഡയ്ഹമാനേ ഭണ്ഡകം ന നീഹരിസ്സന്തീ"തി! യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ആവസഥം അനിസ്സജ്ജിത്വാ ചാരികം പക്കമിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ആവസഥം അനിസ്സജ്ജിത്വാ ചാരികം പക്കമതീതി [പക്കമീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ആവസഥം അനിസ്സജ്ജിത്വാ

ചാരികം പക്കമിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൯. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ ആവസഥം അനിസ്സജ്ജിത്വാ ചാരികം പക്കമേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൧൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ആവസഥോ നാമ കവാടബദ്ധോ വുച്ചതി.

അനിസ്സജ്ജിത്വാ ചാരികം പക്കമേയ്യാതി ഭിക്ഖുനിയാ വാ സിക്ഖമാനായ വാ സാമണേരിയാ വാ അനിസ്സജ്ജിത്വാ പരിക്ഖിത്തസ്സ ആവസഥസ്സ പരിക്ഖേപം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപരിക്ഖിത്തസ്സ ആവസഥസ്സ ഉപചാരം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൧. അനിസ്സജ്ജിതേ അനിസ്സജ്ജിതസഞ്ഞാ പക്കമതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനിസ്സജ്ജിതേ വേമതികാ പക്കമതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനിസ്സജ്ജിതേ നിസ്സജ്ജിതസഞ്ഞാ പക്കമതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അകവാടബദ്ധം അനിസ്സജ്ജിത്വാ പക്കമതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സജ്ജിതേ അനിസ്സജ്ജിതസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സജ്ജിതേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. നിസ്സജ്ജിതേ നിസ്സജ്ജിതസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൧൨. അനാപത്തി നിസ്സജ്ജിത്വാ പക്കമതി, സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസിക്ഖാപദം

൧൧൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം പരിയാപുണന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം പരിയാപുണിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം പരിയാപുണിസ്സന്തീ”തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം പരിയാപുണന്തീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം പരിയാപുണിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൪൪. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ തിരച്ഛാനവിജ്ജം പരിയാപുണേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൦൪൫. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

തിരച്ഛാനവിജ്ജാ [തിരച്ഛാനവിജ്ജം (ക॰)] നാമ യം കിഞ്ചി ബാഹിരകം അനത്ഥസംഹിതം.

പരിയാപുണേയ്യാതി പദേന പരിയാപുണാതി, പദേ പദേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അക്ഖരായ പരിയാപുണാതി, അക്ഖരക്ഖരായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൪൬. അനാപത്തി ലേഖം പരിയാപുണാതി, ധാരണം പരിയാപുണാതി, ഗുത്തത്ഥായ പരിത്തം പരിയാപുണാതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസിക്ഖാപദം

൧൦൪൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം വാചേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം വാചേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം വാചേസ്സന്തീ”തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം വാചേന്തീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തിരച്ഛാനവിജ്ജം വാചേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൪൮. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ തിരച്ഛാനവിജ്ജം വാചേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൦൪൯. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

തിരച്ഛാനവിജ്ജാ [തിരച്ഛാനവിജ്ജം (ക॰)] നാമ യം കിഞ്ചി ബാഹിരകം അനത്ഥസംഹിതം.

വാചേയ്യാതി പദേന വാചേതി, പദേ പദേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അക്ഖരായ വാചേതി, അക്ഖരക്ഖരായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൫൦. അനാപത്തി ലേഖം വാചേതി, ധാരണം വാചേതി, ഗുത്തത്ഥായ പരിത്തം വാചേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ചിത്താഗാരവഗ്ഗോ പഞ്ചമോ.

൬. ആരാമവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

൧൦൨൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ ഗാമകാവാസേ ഏകചീവരാ ചീവരകമ്മം കരോന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസിത്വാ യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമിംസു. ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൦൨൨. തേന ഖോ പന സമയേന തേ ഭിക്ഖൂ തമ്ഹാ ആവാസാ പക്കമിംസു. ഭിക്ഖുനിയോ - ''അയ്യാ പക്കന്താ''തി, ആരാമം നാഗമംസു. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ പുനദേവ തം ആവാസം പച്ചാഗച്ഛിംസു. ഭിക്ഖുനിയോ - ''അയ്യാ ആഗതാ''തി, ആപുച്ഛാ ആരാമം പവിസിത്വാ യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠംസു. ഏകമന്തം ഠിതാ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - ''കിസ്സ തുമ്ഹേ, ഭഗിനിയോ, ആരാമം നേവ സമ്മജ്ജിത്ഥ ന പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപിത്ഥാതി? ഭഗവതാ, അയ്യാ, സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം [പഞ്ഞത്തം ഹോതി (ക॰)] ഹോതി - ''ന അനാപുച്ഛാ ആരാമോ പവിസിതബ്ബോ''തി. തേന മയം ന ആഗമിമ്ഹാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സന്തം ഭിക്ഖും ആപുച്ഛാ ആരാമം പവിസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

''യാ പന ഭിക്ഖുനീ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൦൨൩. തേന ഖോ പന സമയേന തേ ഭിക്ഖൂ തമ്ഹാ ആവാസാ പക്കമിത്വാ പുനദേവ തം ആവാസം പച്ചാഗച്ഛിംസു. ഭിക്ഖുനിയോ - ''അയ്യാ പക്കന്താ''തി അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസിംസു. താസം കുക്കുച്ചം അഹോസി - ''ഭഗവതാ സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം - 'ന സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ

ആരാമോ പവിസിതബ്ബോ’തി. മയഞ്ചമ്ഹാ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസിമ്ഹാ. കച്ചി നു ഖോ മയം പാചിത്തിയം ആപത്തിം ആപന്നാ”തി...പേ॰... ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൨൪. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ ജാനം സഭിക്ഖുകം ആരാമം അനാപുച്ഛാ പവിസേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൦൨൫. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ജാനാതി നാമ സാമം വാ ജാനാതി, അഞ്ഞേ വാ തസ്സാ ആരോചേന്തി, തേ വാ ആരോചേന്തി.

സഭിക്ഖുകോ നാമ ആരാമോ യത്ഥ ഭിക്ഖൂ രുക്ഖമൂലേപി വസന്തി.

അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസേയ്യാതി ഭിക്ഖും വാ സാമണേരം വാ ആരാമികം വാ അനാപുച്ഛാ പരിക്ഖിത്തസ്സ ആരാമസ്സ പരിക്ഖേപം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപരിക്ഖിത്തസ്സ ആരാമസ്സ ഉപചാരം ഓക്കമന്തിയാ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൨൬. സഭിക്ഖുകേ സഭിക്ഖുകസഞ്ഞാ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സഭിക്ഖുകേ വേമതികാ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സഭിക്ഖുകേ അഭിക്ഖുകസഞ്ഞാ സന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ ആരാമം പവിസതി, അനാപത്തി.

അഭിക്ഖുകേ സഭിക്ഖുകസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഭിക്ഖുകേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഭിക്ഖുകേ അഭിക്ഖുകസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൦൨൭. അനാപത്തി സന്തം ഭിക്ഖും ആപുച്ഛാ പവിസതി, അസന്തം ഭിക്ഖും അനാപുച്ഛാ പവിസതി, സീസാനുലോകികാ ഗച്ഛതി, യത്ഥ ഭിക്ഖുനിയോ സന്നിപതിതാ ഹോന്തി തത്ഥ ഗച്ഛതി, ആരാമേന മഗ്ഗോ ഹോതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൧൦൨൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ കൂടാഗാരസാലായം. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ ഉപജ്ഝായോ ആയസ്മാ കപ്പിതകോ സുസാനേ വിഹരതി. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖുനീനം മഹത്തരാ [മഹന്തതരാ (സീ॰)] ഭിക്ഖുനീ കാലങ്കതാ ഹോതി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തം ഭിക്ഖുനിം നീഹരിത്വാ ആയസ്മതോ കപ്പിതകസ്സ വിഹാരസ്സ അവിദൂരേ ഝാപേത്വാ

ഥൂപം കത്വാ ഗന്ത്വാ തസ്മിം ഥൂപേ രോദന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ കപ്പിതകോ തേന സദ്ദേന ഉബ്ബാള്ഹോ തം ഥൂപം ഭിന്ദിത്വാ പകിരേസി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ - "ഇമിനാ കപ്പിതകേന അമ്ഹാകം അയ്യായ ഥൂപോ ഭിന്നോ, ഹന്ദ നം ഘാതേമാ"തി, മന്തേസും . അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ആയസ്മാ ഉപാലി ആയസ്മതോ കപ്പിതകസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ കപ്പിതകോ വിഹാരാ നിക്ഖമിത്വാ നിലീനോ അച്ഛി. അഥ ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ യേനായസ്മതോ കപ്പിതകസ്സ വിഹാരോ തേനുപസങ്കമിംസു ; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മതോ കപ്പിതകസ്സ വിഹാരം പാസാണേഹി ച ലേഡ്ഡൂഹി ച ഓത്ഥരാപേത്വാ, "മതോ കപ്പിതകോ"തി പക്കമിംസു.

അഥ ഖോ ആയസ്മാ കപ്പിതകോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ വേസാലിം പിണ്ഡായ പാവിസി. അദ്ദസംസു ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ആയസ്മന്തം കപ്പിതകം പിണ്ഡായ ചരന്തം. ദിസ്വാന ഏവമാഹംസു - "അയം കപ്പിതകോ ജീവതി, കോ നു ഖോ അമ്ഹാകം മന്തം സംഹരീ"തി? അസ്സോസും ഖോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ - "അയ്യേന കിര ഉപാലിനാ അമ്ഹാകം മന്തോ സംഹടോ"തി. താ ആയസ്മന്തം ഉപാലിം അക്കോസിംസു - "കഥഞ്ഹി നാമ അയം കാസാവടോ മലമജ്ജനോ നിഹീനജച്ചോ അമ്ഹാകം മന്തം സംഹരിസ്സതീ"തി! യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ അയ്യം ഉപാലിം അക്കോസിസ്സന്തീ"തി...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപാലിം അക്കോസന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപാലിം അക്കോസിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ , ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൨. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖും അക്കോസേയ്യ വാ പരിഭാസേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൧൦൩. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഭിക്ഖുന്തി ഉപസമ്പന്നം. **അക്കോസേയ്യ വാ**തി ദസഹി വാ അക്കോസവത്ഥൂഹി അക്കോസതി ഏതേസം വാ അഞ്ഞതരേന, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പരിഭാസേയ്യ വാതി ഭയം ഉപദംസേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൪. ഉപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ അക്കോസതി വാ പരിഭാസതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ വേമതികാ അക്കോസതി വാ പരിഭാസതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഉപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ അക്കോസതി വാ പരിഭാസതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അനുപസമ്പന്നം അക്കോസതി വാ പരിഭാസതി വാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ ഉപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ

വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുപസമ്പന്നേ അനുപസമ്പന്നസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൩൨. അനാപത്തി അത്ഥപുരേക്ഖാരായ, ധമ്മപുരേക്ഖാരായ, അനുസാസനിപുരേക്ഖാരായ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൧൦൩൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ ഭണ്ഡനകാരികാ ഹോതി കലഹകാരികാ വിവാദകാരികാ ഭസ്സകാരികാ സങ്ഘേ അധികരണകാരികാ. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തസ്സാ കമ്മേ കരീയമാനേ പടിക്കോസതി. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഗാമകം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ - ''ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പക്കന്താ''തി ചണ്ഡകാളിം ഭിക്ഖുനിം ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ഗാമകേ തം കരണീയം തീരേത്വാ പുനദേവ സാവത്ഥിം പച്ചാഗച്ഛി. ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ ഥുല്ലനന്ദായ ഭിക്ഖുനിയാ ആഗച്ഛന്തിയാ നേവ ആസനം പഞ്ഞപേസി ന പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഠലികം ഉപനിക്ഖിപി; ന പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേസി ന പാനീയേന ആപുച്ഛി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ചണ്ഡകാളിം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ''കിസ്സ ത്വം, അയ്യേ, മയി ആഗച്ഛന്തിയാ നേവ ആസനം പഞ്ഞപേസി ന പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഠലികം ഉപനിക്ഖിപി; ന പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേസി ന പാനീയേന ആപുച്ഛീ''തി? ''ഏവഞ്ഹേതം, അയ്യേ, ഹോതി യഥാ തം അനാഥായാ''തി. ''കിസ്സ പന ത്വം, അയ്യേ, അനാഥാ''തി? ''ഇമാ മം, അയ്യേ, ഭിക്ഖുനിയോ - 'അയം അനാഥാ അപ്പഞ്ഞാതാ, നത്ഥി ഇമിസ്സാ കാചി പതിവത്താ'തി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിംസൂ''തി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ - ''ബാലാ ഏതാ അബ്യത്താ ഏതാ നേതാ ജാനന്തി കമ്മം വാ കമ്മദോസം വാ കമ്മവിപത്തിം വാ കമ്മസമ്പത്തിം വാ''തി, ചണ്ഡീകതാ ഗണം പരിഭാസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ ചണ്ഡീകതാ ഗണം പരിഭാസിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ചണ്ഡീകതാ ഗണം പരിഭാസതീതി [പരിഭാസീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ ...പേ॰...കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ ചണ്ഡീകതാ ഗണം പരിഭാസിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൩൪. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ചണ്ഡീകതാ ഗണം പരിഭാസേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൦൩൫. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ചണ്ഡീകതാ നാമ കോധനാ വുച്ചതി.

ഗണോ നാമ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ വുച്ചതി.

പരിഭാസേയ്യാതി ''ബാലാ ഏതാ അബ്യത്താ ഏതാ നേതാ ജാനന്തി കമ്മം വാ കമ്മദോസം വാ കമ്മവിപത്തിം വാ കമ്മസമ്പത്തിം വാ''തി പരിഭാസതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ വാ ഏകം ഭിക്ഖുനിം വാ അനുപസമ്പന്നം വാ പരിഭാസതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൱൦൩൭. അനാപത്തി അത്ഥപുരേക്ഖാരായ, ധമ്മപുരേക്ഖാരായ, അനുസാസനിപുരേക്ഖാരായ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൱൦൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ബ്രാഹ്മണോ ഭിക്ഖുനിയോ നിമന്തേത്വാ ഭോജേസി . ഭിക്ഖുനിയോ ഭുത്താവീ [ഭുത്താവിനീ (ക॰)] പവാരിതാ ഞാതികുലാനി ഗന്ത്വാ ഏകച്ചാ ഭുഞ്ജിംസു ഏകച്ചാ പിണ്ഡപാതം ആദായ അഗമംസു. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ പടിവിസ്സകേ ഏതദവോച - ''ഭിക്ഖുനിയോ മയാ അയ്യാ സന്തപ്പിതാ, ഏഥ തുമ്ഹേപി സന്തപ്പേസ്സാമീ''തി. തേ ഏവമാഹംസു - ''കിം ത്വം, അയ്യോ, അമ്ഹേ സന്തപ്പേസ്സസി! യാപി തയാ നിമന്തിതാ താപി അമ്ഹാകം ഘരാനി ആഗന്ത്വാ ഏകച്ചാ ഭുഞ്ജിംസു ഏകച്ചാ പിണ്ഡപാതം ആദായ അഗമംസൂ''തി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അമ്ഹാകം ഘരേ ഭുഞ്ജിത്വാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജിസ്സന്തി, ന ചാഹം പടിബലോ യാവദത്ഥം ദാതു''ന്തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഭുത്താവീ [ഭുത്താവിനീ (ക॰)] പവാരിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഭുത്താവീ പവാരിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജന്തീതി ? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഭുത്താവീ പവാരിതാ അഞ്ഞത്ര ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൱൦൩൯. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ നിമന്തിതാ വാ പവാരിതാ വാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദേയ്യ വാ ഭുഞ്ജേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൱൦൪൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

നിമന്തിതാ നാമ പഞ്ചന്നം ഭോജനാനം അഞ്ഞതരേന ഭോജനേന നിമന്തിതാ.

പവാരിതാ നാമ അസനം പഞ്ഞായതി, ഭോജനം പഞ്ഞായതി, ഹത്ഥപാസേ ഠിതാ അഭിഹരതി, പടിക്ഖേപോ പഞ്ഞായതി.

ഖാദനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - യാഗും യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ഠപേത്വാ അവസേസം ഖാദനീയം നാമ.

ഭോജനീയം നാമ പഞ്ച ഭോജനാനി - ഓദനോ, കുമ്മാസോ, സത്തു, മച്ഛോ, മംസം.

''ഖാദിസ്സാമി ഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൭൯. നിമന്തിതേ നിമന്തിതസഞ്ഞാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. നിമന്തിതേ വേമതികാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. നിമന്തിതേ അനിമന്തിതസഞ്ഞാ ഖാദനീയം വാ ഭോജനീയം വാ ഖാദതി വാ ഭുഞ്ജതി വാ, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം ആഹാരത്ഥായ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ...പേ॰....

൧൦൮൦. അനാപത്തി നിമന്തിതാ അപ്പവാരിതാ, യാഗും പിവതി, സാമികേ അപലോകേത്വാ ഭുഞ്ജതി, യാമകാലികം സത്താഹകാലികം യാവജീവികം സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൧൦൮൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ സാവത്ഥിയം അഞ്ഞതരിസ്സാ വിസിഖായ പിണ്ഡായ ചരമാനാ യേന അഞ്ഞതരം കുലം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ തം ഭിക്ഖുനിം ഭോജേത്വാ ഏതദവോചും - ''അഞ്ഞാപി, അയ്യേ, ഭിക്ഖുനിയോ ആഗച്ഛന്തൂ''തി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ, ''കഥഞ്ഹി നാമ [കഥം അഞ്ഞാ (സ്യാ॰)] ഭിക്ഖുനിയോ നാഗച്ഛേയ്യു''ന്തി, ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോച - ''അമുകസ്മിം, അയ്യേ, ഓകാസേ വാളാ സുനഖാ ചണ്ഡോ ബലിബദ്ദോ ചിക്ഖല്ലോ ഓകാസോ. മാ ഖോ തത്ഥ അഗമിത്ഥാ''തി. അഞ്ഞതരാപി ഭിക്ഖുനീ തസ്സാ വിസിഖായ പിണ്ഡായ ചരമാനാ യേന തം കുലം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ തം ഭിക്ഖുനിം ഭോജേത്വാ ഏതദവോചും - ''കിസ്സ, അയ്യേ, ഭിക്ഖുനിയോ ന ആഗച്ഛന്തീ''തി? അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തേസം മനുസ്സാനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ കുലം മച്ഛരായിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ കുലം മച്ഛരായതീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ കുലം മച്ഛരായിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൩൩. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ കുലമച്ഛരിനീ അസ്സ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൦൩൪. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

കുലം നാമ ചത്താരി കുലാനി - ഖത്തിയകുലം, ബ്രാഹ്മണകുലം, വേസ്സകുലം, സുദ്ദകുലം.

മച്ഛരിനീ അസ്സാതി "കഥം ഭിക്ഖുനിയോ നാഗച്ഛേയ്യു"ന്തി ഭിക്ഖുനീനം സന്തികേ കുലസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. കുലസ്സ വാ സന്തികേ ഭിക്ഖുനീനം അവണ്ണം ഭാസതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൩൫. അനാപത്തി കുലം ന മച്ഛരായന്തീ സന്തംയേവ ആദീനവം ആചിക്ഖതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൧൦൩൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗാമകാവാസേ വസ്സംവുട്ഠാ സാവത്ഥിം അഗമംസു. ഭിക്ഖുനിയോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോചും - "കത്ഥായ്യായോ വസ്സംവുട്ഠാ? കച്ചി ഓവാദോ ഇദ്ധോ അഹോസീ"തി? "നത്ഥയ്യേ, തത്ഥ ഭിക്ഖൂ; കുതോ ഓവാദോ ഇദ്ധോ ഭവിസ്സതീ"തി! യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അഭിക്ഖുകേ ആവാസേ വസ്സം വസിസ്സന്തീ"തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അഭിക്ഖുകേ ആവാസേ വസ്സം വസന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ , ഭിക്ഖുനിയോ അഭിക്ഖുകേ ആവാസേ വസ്സം വസിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൩൭. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഭിക്ഖുകേ ആവാസേ വസ്സം വസേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൦൩൮. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഭിക്ഖുകോ നാമ ആവാസോ ന സക്കാ ഹോതി ഓവാദായ വാ സംവാസായ വാ ഗന്തും. "വസ്സം വസിസ്സാമീ"തി സേനാസനം പഞ്ഞപേതി പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠപേതി പരിവേണം സമ്മജ്ജതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സഹ അരുണുഗ്ഗമനാ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൩൯. അനാപത്തി വസ്സുപഗതാ ഭിക്ഖൂ പക്കന്താ വാ ഹോന്തി വിബ്ഭന്താ വാ കാലങ്കതാ വാ പക്ഖസങ്കന്താ വാ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൧൦൫൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗാമകാവാസേ വസ്സംവുട്ഠാ സാവത്ഥിം അഗമംസു. ഭിക്ഖുനിയോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോചും - "കത്ഥായ്യായോ വസ്സംവുട്ഠാ; കത്ഥ [കച്ചി (സ്യാ॰)] ഭിക്ഖുസങ്ഘോ പവാരിതോ"തി ? "ന മയം, അയ്യേ, ഭിക്ഖുസങ്ഘം പവാരേമാ"തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ വസ്സംവുട്ഠാ ഭിക്ഖുസങ്ഘം ന പവാരേസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ വസ്സംവുട്ഠാ ഭിക്ഖുസങ്ഘം ന പവാരേന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ വസ്സംവുട്ഠാ ഭിക്ഖുസങ്ഘം ന പവാരേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൫൫. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ വസ്സംവുട്ഠാ ഉഭതോസങ്ഘേ തീഹി ഠാനേഹി ന പവാരേയ്യ ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൦൫൬. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

വസ്സംവുട്ഠാ നാമ പുരിമം വാ തേമാസം പച്ഛിമം വാ തേമാസം വുട്ഠാ. ഉഭതോസങ്ഘേ തീഹി ഠാനേഹി ന പവാരേസ്സാമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ"തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൫൭. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസിക്ഖാപദം

൧൦൫൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സക്കേസു വിഹരതി കപിലവത്ഥുസ്മിം നിഗ്രോധാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോചും - "ഏഥായ്യേ ഓവാദം ഗമിസ്സാമാ"തി. "യമ്പി മയം, അയ്യേ, ഗച്ഛേയ്യാമ ഓവാദസ്സ കാരണാ, അയ്യാ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഇധേവ ആഗന്ത്വാ അമ്ഹേ ഓവദന്തീ"തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവാദം ന ഗച്ഛിസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവാദം ന ഗച്ഛന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഓവാദം ന ഗച്ഛിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ,

അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൪൭. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഓവാദായ വാ സംവാസായ വാ ന ഗച്ഛേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൧൦൪൮. യാ പനാതി യാ യാദിസാ…പേ… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഓവാദോ നാമ അട്ഠ ഗരുധമ്മാ.

സംവാസോ നാമ ഏകകമ്മം ഏകുദ്ദേസോ സമസിക്ഖതാ. ഓവാദായ വാ സംവാസായ വാ ന ഗച്ഛിസ്സാമീതി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൪൯. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ദുതിയികം ഭിക്ഖുനിം ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസിക്ഖാപദം

൧൦൫൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഉപോസഥമ്പി ന പുച്ഛന്തി ഓവാദമ്പി ന യാചന്തി. ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപോസഥമ്പി ന പുച്ഛിസ്സന്തി ഓവാദമ്പി ന യാചിസ്സന്തീ"തി…പേ… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ "ഉപോസഥമ്പി ന പുച്ഛന്തി ഓവാദമ്പി ന യാചന്തീ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഉപോസഥമ്പി ന പുച്ഛിസ്സന്തി ഓവാദമ്പി ന യാചിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൫൧. "അന്വദ്ധമാസം ഭിക്ഖുനിയാ ഭിക്ഖുസങ്ഘതോ ദ്വേ ധമ്മാ പച്ചാസീസിതബ്ബാ - ഉപോസഥപുച്ഛകഞ്ച ഓവാദൂപസങ്കമനഞ്ച. തം അതിക്കാമേന്തിയാ പാചിത്തിയ"ന്തി.

൧൦൫൨. അന്വദ്ധമാസന്തി അനുപോസഥികം. **ഉപോസഥോ** നാമ ദ്വേ ഉപോസഥാ - ചാതുദ്ദസികോ ച പന്നരസികോ ച.

ഓവാദോ നാമ അട്ഠ ഗരുധമ്മാ. "ഉപോസഥമ്പി ന പുച്ഛിസ്സാമി ഓവാദമ്പി ന യാചിസ്സാമീ"തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൫൩. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ദുതിയികം ഭിക്ഖുനിം ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസിക്ഖാപദം

൧൧൨൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ പസാഖേ ജാതം ഗണ്ഡം പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ ഭേദാപേസി. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ തം ഭിക്ഖുനിം ദൂസേതും ഉപക്കമി. സാ വിസ്സരമകാസി. ഭിക്ഖുനിയോ ഉപധാവിത്വാ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോചും - "കിസ്സ ത്വം, അയ്യേ, വിസ്സരമകാസീ"തി? അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ പസാഖേ ജാതം ഗണ്ഡം പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ ഭേദാപേസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ പസാഖേ ജാതം ഗണ്ഡം പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ ഭേദാപേതീതി [ഭേദാപേസീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ പസാഖേ ജാതം ഗണ്ഡം പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ ഭേദാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൨൩. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ പസാഖേ ജാതം ഗണ്ഡം വാ രുധിതം വാ അനപലോകേത്വാ സങ്ഘം വാ ഗണം വാ പുരിസേന സദ്ധിം ഏകേനേകാ ഭേദാപേയ്യ വാ ഫാലാപേയ്യ വാ ധോവാപേയ്യ വാ ആലിമ്പാപേയ്യ വാ ബന്ധാപേയ്യ വാ മോചാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൧൧൨൪. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പസാഖം നാമ അധോനാഭി ഉബ്ഭജാണുമണ്ഡലം. **ജാതന്തി** തത്ഥ ജാതം. **ഗണ്ഡോ** നാമ യോ കോചി ഗണ്ഡോ. **രുധിതം** നാമ യം കിഞ്ചി വണം. **അനപലോകേത്വാതി** അനാപുച്ഛാ. **സങ്ഘോ** നാമ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ വുച്ചതി. **ഗണോ** നാമ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ വുച്ചന്തി. **പുരിസോ** നാമ മനുസ്സപുരിസോ, ന യക്ഖോ, ന പേതോ, ന തിരച്ഛാനഗതോ, വിഞ്ഞൂ പടിബലോ ദൂസേതും. **സദ്ധിന്തി** ഏകതോ. **ഏകേനേകാതി** പുരിസോ ചേവ ഹോതി ഭിക്ഖുനീ ച.

൧൧൨൫. "ഭിന്ദാ"തി ആണാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഭിന്നേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. "ഫാലേഹീ"തി ആണാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഫാലിതേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. "ധോവാ"തി ആണാപേതി , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ധോവിതേ [ധോതേ (സ്യാ॰)] ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. "ആലിമ്പാ"തി ആണാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ലിത്തേ [ആലിത്തേ (സ്യാ॰)] ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. "ബന്ധാഹീ"തി ആണാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ബദ്ധേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. "മോചേഹീ"തി ആണാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. മുത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൦൩൩. അനാപത്തി അപലോകേത്വാ ഭേദാപേതി വാ ഫാലാപേതി വാ ധോവാപേതി വാ ആലിമ്പാപേതി വാ ബന്ധാപേതി വാ മോചാപേതി വാ, യാ കാചി വിഞ്ഞൂ ദുതിയികാ [യാ കാചി വിഞ്ഞൂ ദുതിയാ (സ്യാ॰), യോ കോചി വിഞ്ഞൂ ദുതിയോ (ക॰)] ഹോതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ആരാമവഗ്ഗോ ഛട്ഠോ.

൭. ഗബ്ഭിനീവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

൧൦൩൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഗബ്ഭിനിം വുട്ഠാപേന്തി. സാ പിണ്ഡായ ചരതി. മനുസ്സാ ഏവമാഹംസു - ''ദേഥായ്യായ ഭിക്ഖം , ഗരുഭാരാ [ഗരുഗബ്ഭാ (സ്യാ॰)] അയ്യാ''തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഗബ്ഭിനിം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഗബ്ഭിനിം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഗബ്ഭിനിം വുട്ഠാപേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഗബ്ഭിനിം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൩൮. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഗബ്ഭിനിം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൦൩൯. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഗബ്ഭിനീ നാമ ആപന്നസത്താ വുച്ചതി. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

''വുട്ഠാപേസ്സാമീ''തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൪൦. ഗബ്ഭിനിയാ ഗബ്ഭിനിസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗബ്ഭിനിയാ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗബ്ഭിനിയാ അഗബ്ഭിനിസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, അനാപത്തി. അഗബ്ഭിനിയാ ഗബ്ഭിനിസഞ്ഞാ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഗബ്ഭിനിയാ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അഗബ്ഭിനിയാ അഗബ്ഭിനിസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൦൭൧. അനാപത്തി ഗബ്ഭിനിം അഗബ്ഭിനിസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, അഗബ്ഭിനിം അഗബ്ഭിനിസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൧൦൭൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പായന്തിം വുട്ഠാപേന്തി. സാ പിണ്ഡായ ചരതി. മനുസ്സാ ഏവമാഹംസു - "ദേഥായ്യായ ഭിക്ഖം, സദുതിയികാ അയ്യാ"തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ പായന്തിം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ പായന്തിം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പായന്തിം വുട്ഠാപേന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പായന്തിം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൭൩. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ പായന്തിം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൦൭൪. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പായന്തീ നാമ മാതാ വാ ഹോതി [ഹോതു (ക॰)] ധാതി [ധാതീ (സീ॰ സ്യാ॰)] വാ.

വുട്ഠാപേയ്യാതി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

"വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൭൫. പായന്തിയാ പായന്തിസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. പായന്തിയാ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പായന്തിയാ അപായന്തിസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, അനാപത്തി. അപായന്തിയാ പായന്തിസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപായന്തിയാ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അപായന്തിയാ അപായന്തിസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൦൭൬. അനാപത്തി പായന്തിം അപായന്തിസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, അപായന്തിം അപായന്തിസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൧൦൭൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേന്തി. താ ബാലാ ഹോന്തി അബ്യത്താ ന ജാനന്തി കപ്പിയം വാ അകപ്പിയം വാ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേന്തീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം , ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സിക്ഖമാനായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. തായ സിക്ഖമാനായ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - അഹം, അയ്യേ, ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ സിക്ഖമാനാ. സങ്ഘം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം യാചാമീ''തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൦൭൮. ''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ സിക്ഖമാനാ സങ്ഘം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ സിക്ഖമാനായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ സിക്ഖമാനാ സങ്ഘം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ സിക്ഖമാനായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ സിക്ഖമാനായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിയാ ദാനം, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

''ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമായ സിക്ഖമാനായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

൧൦൭൯. സാ സിക്ഖമാനാ ''ഏവം വദേഹീ''തി വത്തബ്ബാ - ''പാണാതിപാതാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം സമാദിയാമി. അദിന്നാദാനാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം സമാദിയാമി. അബ്രഹ്മചരിയാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം

സമാദിയാമി. മുസാവാദാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം സമാദിയാമി. സുരാമേരയമജ്ജപ്പമാദട്ഠാനാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം സമാദിയാമി. വികാലഭോജനാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം സമാദിയാമീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൭൯. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൦൮൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ദ്വേ വസ്സാനീതി ദ്വേ സംവച്ഛരാനി. **അസിക്ഖിതസിക്ഖാ** നാമ സിക്ഖാ വാ ന ദിന്നാ ഹോതി, ദിന്നാ വാ സിക്ഖാ കുപിതാ. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

''വുട്ഠാപേസ്സാമീ''തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൮൧. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൮൨. അനാപത്തി ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൧൦൮൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - ''ഏഥ, സിക്ഖമാനാ, ഇമം ജാനാഥ, ഇമം ദേഥ, ഇമം ആഹരഥ, ഇമിനാ അത്ഥോ, ഇമം കപ്പിയം കരോഥാ''തി. താ ഏവമാഹംസു - ''ന മയം, അയ്യേ, സിക്ഖമാനാ. ഭിക്ഖുനിയോ മയ''ന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ

വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സിക്ഖമാനായ വുട്ഠാനസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. തായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സിക്ഖമാനായ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''അഹം , അയ്യേ, ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ സിക്ഖമാനാ സങ്ഘം വുട്ഠാനസമ്മുതിം യാചാമീ''തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൦൭൭. ''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ സിക്ഖമാനാ സങ്ഘം വുട്ഠാനസമ്മുതിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സിക്ഖമാനായ വുട്ഠാനസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ , അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ സിക്ഖമാനാ സങ്ഘം വുട്ഠാനസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സിക്ഖമാനായ വുട്ഠാനസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സിക്ഖമാനായ വുട്ഠാനസമ്മുതിയാ ദാനം, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

''ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സിക്ഖമാനായ വുട്ഠാനസമ്മുതി; ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൭൮. ''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി.

൧൦൭൯. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ദ്വേ വസ്സാനീതി ദ്വേ സംവച്ഛരാനി. **സിക്ഖിതസിക്ഖാ** നാമ ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ. **അസമ്മതാ** നാമ ഞത്തിദുതിയേന കമ്മേന വുട്ഠാനസമ്മുതി ന ദിന്നാഹോതി. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

''വുട്ഠാപേസ്സാമീ''തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൭൮. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൭൯. അനാപത്തി ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സിക്ഖമാനം സങ്ഘേന സമ്മതം വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൧൦൮൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ . തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഊനദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം വുട്ഠാപേന്തി. താ അക്ഖമാ ഹോന്തി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ ജിഘച്ഛായ പിപാസായ ഡംസമകസവാതാതപസരീസപസമ്ഫസ്സാനം ദുരുത്താനം ദുരാഗതാനം വചനപഥാനം. ഉപ്പന്നാനം സാരീരികാനം വേദനാനം ദുക്ഖാനം തിബ്ബാനം ഖരാനം കടുകാനം അസാതാനം അമനാപാനം പാണഹരാനം അനധിവാസകജാതികാ ഹോന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഊനദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഊനദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം വുട്ഠാപേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഊനദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! ഊനദ്വാദസവസ്സാ [ഊനദ്വാദസവസ്സാഹി (ക॰)], ഭിക്ഖവേ, ഗിഹിഗതാ അക്ഖമാ ഹോതി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ ജിഘച്ഛായ പിപാസായ ഡംസമകസവാതാതപസരീസപസമ്ഫസ്സാനം ദുരുത്താനം ദുരാഗതാനം വചനപഥാനം. ഉപ്പന്നാനം സാരീരികാനം വേദനാനം ദുക്ഖാനം തിബ്ബാനം ഖരാനം കടുകാനം അസാതാനം അമനാപാനം പാണഹരാനം അനധിവാസകജാതികാ ഹോതി. ദ്വാദസവസ്സാവ [ദ്വാദസവസ്സാ ച (സ്യാ॰ ക॰)] ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഗിഹിഗതാ ഖമാ ഹോതി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ ജിഘച്ഛായ പിപാസായ ഡംസമകസവാതാതപസരീസപസമ്ഫസ്സാനം ദുരുത്താനം ദുരാഗതാനം വചനപഥാനം. ഉപ്പന്നാനം സാരീരികാനം വേദനാനം ദുക്ഖാനം

തിബ്ബാനം ഖരാനം കടുകാനം അസാതാനം അമനാപാനം പാണഹരാനം അധിവാസകജാതികാ ഹോതി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൭൧. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഊനദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൦൭൨. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഊനദ്വാദസവസ്സാ നാമ അപ്പത്തദ്വാദസവസ്സാ. **ഗിഹിഗതാ** നാമ പുരിസന്തരഗതാ വുച്ചതി. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

"വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൦൭൩. ഊനദ്വാദസവസ്സായ ഊനദ്വാദസവസ്സസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഊനദ്വാദസവസ്സായ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനദ്വാദസവസ്സായ പരിപുണ്ണസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, അനാപത്തി.

പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഊനദ്വാദസവസ്സസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ പരിപുണ്ണസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൦൭൪. അനാപത്തി ഊനദ്വാദസവസ്സം പരിപുണ്ണസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം പരിപുണ്ണസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൧൦൭൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേന്തി. താ ബാലാ ഹോന്തി അബ്യത്താ ന ജാനന്തി കപ്പിയം വാ അകപ്പിയം വാ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ"തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം

ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. തായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - അഹം, അയ്യേ, ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഗിഹിഗതാ സങ്ഘം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം യാചാമീ"തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൦൬൩. "സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഗിഹിഗതാ സങ്ഘം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഗിഹിഗതാ സങ്ഘം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിയാ ദാനം, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

"ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

സാ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഗിഹിഗതാ ഏവം വദേഹീതി വത്തബ്ബാ - "പാണാതിപാതാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം സമാദിയാമി...പേ॰... വികാലഭോജനാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം സമാദിയാമീ"തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൦൬൪. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൦൬൫. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ നാമ പത്തദ്വാദസവസ്സാ. **ഗിഹിഗതാ** നാമ പുരിസന്തരഗതാ വുച്ചതി. **ദ്വേ വസ്സാനീ**തി ദ്വേ സംവച്ഛരാനി. **അസിക്ഖിതസിക്ഖാ** നാമ സിക്ഖാ വാ ന ദിന്നാ ഹോതി, ദിന്നാ വാ സിക്ഖാ കുപിതാ. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

''വുട്ഠാപേസ്സാമീ''തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൮൯. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൯൦. അനാപത്തി പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൧൧൯൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - ''ഏഥ സിക്ഖമാനാ, ഇമം ജാനാഥ, ഇമം ദേഥ, ഇമം ആഹരഥ, ഇമിനാ അത്ഥോ, ഇമം കപ്പിയം കരോഥാ''തി. താ ഏവമാഹംസു - ''ന മയം, അയ്യേ, സിക്ഖമാനാ, ഭിക്ഖുനിയോ മയ''ന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. തായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം

ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - അഹം, അയ്യേ, ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഗിഹിഗതാ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ, സങ്ഘം വുട്ഠാനസമ്മുതിം യാചാമീ''തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ.

൧൧൦൨. ''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഗിഹിഗതാ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ സങ്ഘം വുട്ഠാനസമ്മുതിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഗിഹിഗതാ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ സങ്ഘം വുട്ഠാനസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതിയാ ദാനം, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

''ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഗിഹിഗതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൦൩. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൧൦൪. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ നാമ പത്തദ്വാദസവസ്സാ. **ഗിഹിഗതാ** നാമ പുരിസന്തരഗതാ വുച്ചതി. **ദ്വേ വസ്സാനീതി** ദ്വേ സംവച്ഛരാനി. **സിക്ഖിതസിക്ഖാ** നാമ ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ. **അസമ്മതാ** നാമ ഞത്തിദുതിയേന കമ്മേന വുട്ഠാനസമ്മുതി ന ദിന്നാ ഹോതി. **വുട്ഠാപേയ്യാതി** ഉപസമ്പാദേയ്യ.

''വുട്ഠാപേസ്സാമീ''തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം.

ദീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൦൪. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൦൫. അനാപത്തി പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സം ഗിഹിഗതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന സമ്മതം വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസിക്ഖാപദം

൧൧൦൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ ദ്വേ വസ്സാനി നേവ അനുഗ്ഗണ്ഹാതി ന അനുഗ്ഗണ്ഹാപേതി. താ ബാലാ ഹോന്തി അബ്യത്താ; ന ജാനന്തി കപ്പിയം വാ അകപ്പിയം വാ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ ദ്വേ വസ്സാനി നേവ അനുഗ്ഗണ്ഹിസ്സതി ന അനുഗ്ഗണ്ഹാപേസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ ദ്വേ വസ്സാനി നേവ അനുഗ്ഗണ്ഹാതി ന അനുഗ്ഗണ്ഹാപേതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ ദ്വേ വസ്സാനി നേവ അനുഗ്ഗണ്ഹിസ്സതി ന അനുഗ്ഗണ്ഹാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൦൭. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ ദ്വേ വസ്സാനി നേവ അനുഗ്ഗണ്ഹേയ്യ ന അനുഗ്ഗണ്ഹാപേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൧൦൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സഹജീവിനീ നാമ സദ്ധിവിഹാരിനീ വുച്ചതി. **വുട്ഠാപേത്വാ**തി ഉപസമ്പാദേത്വാ. **ദ്വേ വസ്സാനീ**തി ദ്വേ സംവച്ഛരാനി.

നേവ അനുഗ്ഗണ്ഹേയ്യാതി ന സയം അനുഗ്ഗണ്ഹേയ്യ ഉദ്ദേസേന പരിപുച്ഛായ ഓവാദേന അനുസാസനിയാ.

ന അനുഗ്ഗണ്ഹാപേയ്യാതി ന അഞ്ഞം ആണാപേയ്യ "ദ്വേ വസ്സാനി നേവ അനുഗ്ഗണ്ഹിസ്സാമി ന അനുഗ്ഗണ്ഹാപേസ്സാമീ"തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൩൦. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസിക്ഖാപദം

൧൧൩൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ വുട്ഠാപിതം പവത്തിനിം ദ്വേ വസ്സാനി നാനുബന്ധന്തി. താ ബാലാ ഹോന്തി അബ്യത്താ; ന ജാനന്തി കപ്പിയം വാ അകപ്പിയം വാ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ വുട്ഠാപിതം പവത്തിനിം ദ്വേ വസ്സാനി നാനുബന്ധിസ്സന്തീ"തി... പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ വുട്ഠാപിതം പവത്തിനിം ദ്വേ വസ്സാനി നാനുബന്ധന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ വുട്ഠാപിതം പവത്തിനിം ദ്വേ വസ്സാനി നാനുബന്ധിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൩൨. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ വുട്ഠാപിതം പവത്തിനിം ദ്വേ വസ്സാനി നാനുബന്ധേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൧൩൩. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

വുട്ഠാപിതന്തി ഉപസമ്പാദിതം. **പവത്തിനീ** നാമ ഉപജ്ഝായാ വുച്ചതി. **ദ്വേ വസ്സാനീ**തി ദ്വേ സംവച്ഛരാനി. **നാനുബന്ധേയ്യാ**തി ന സയം ഉപട്ഠഹേയ്യ. ദ്വേ വസ്സാനി നാനുബന്ധിസ്സാമീതി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൩൪. അനാപത്തി ഉപജ്ഝായാ ബാലാ വാ ഹോതി അലജ്ജിനീ വാ, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസിക്ഖാപദം

൧൧൩൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ നേവ വൂപകാസേതി ന വൂപകാസാപേതി. സാമികോ അഗ്ഗഹേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ നേവ വൂപകാസേസ്സതി ന വൂപകാസാപേസ്സതി,

സാമികോ അഗ്ഗഹേസി ! സചായം ഭിക്ഖുനീ പക്കന്താ അസ്സ, ന ച സാമികോ ഗണ്ഹേയ്യാ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ നേവ വൂപകാസേതി ന വൂപകാസാപേതി [...സി (ക॰)], സാമികോ അഗ്ഗഹേസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ നേവ വൂപകാസേസ്സതി ന വൂപകാസാപേസ്സതി, സാമികോ അഗ്ഗഹേസി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൩൫. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ സഹജീവിനിം വുട്ഠാപേത്വാ നേവ വൂപകാസേയ്യ ന വൂപകാസാപേയ്യ അന്തമസോ ഛപ്പഞ്ചയോജനാനിപി, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൧൩൬. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സഹജീവിനീ നാമ സദ്ധിവിഹാരിനീ വുച്ചതി. **വുട്ഠാപേത്വാ**തി ഉപസമ്പാദേത്വാ. **നേവ വൂപകാസേയ്യാ**തി ന സയം വൂപകാസേയ്യ. **ന വൂപകാസാപേയ്യാ**തി ന അഞ്ഞം ആണാപേയ്യ. ''നേവ വൂപകാസേസ്സാമി ന വൂപകാസാപേസ്സാമി അന്തമസോ ഛപ്പഞ്ചയോജനാനിപീ''തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൩൭. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ദുതിയികം ഭിക്ഖുനിം ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ഗബ്ഭിനിവഗ്ഗോ സത്തമോ.

൮. കുമാരീഭൂതവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

൧൧൩൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഊനവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം വുട്ഠാപേന്തി. താ അക്ഖമാ ഹോന്തി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ ജിഘച്ഛായ പിപാസായ ഡംസമകസവാതാതപസരീസപസമ്ഫസ്സാനം ദുരുത്താനം ദുരാഗതാനം വചനപഥാനം. ഉപ്പന്നാനം സാരീരികാനം വേദനാനം ദുക്ഖാനം തിബ്ബാനം ഖരാനം കടുകാനം അസാതാനം അമനാപാനം പാണഹരാനം അനധിവാസകജാതികാ ഹോന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഊനവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഊനവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം വുട്ഠാപേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഊനവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! ഊനവീസതിവസ്സാ, ഭിക്ഖവേ, കുമാരിഭൂതാ അക്ഖമാ

ഹോതി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ...പേ.... പാണഹരാനം അനധിവാസകജാതികാ ഹോതി. വീസതിവസ്സാവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, കുമാരിഭൂതാ ഖമാ ഹോതി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ...പേ.... പാണഹരാനം അധിവാസകജാതികാ ഹോതി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ.... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൪൦. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഊനവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൧൧൪൧. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ.... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ.... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഊനവീസതിവസ്സാ നാമ അപ്പത്തവീസതിവസ്സാ. **കുമാരിഭൂതാ** നാമ സാമണേരീ വുച്ചതി. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

"വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൪൨. ഊനവീസതിവസ്സായ ഊനവീസതിവസ്സസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഊനവീസതിവസ്സായ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഊനവീസതിവസ്സായ പരിപുണ്ണസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, അനാപത്തി. പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സായ ഊനവീസതിവസ്സസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സായ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സായ പരിപുണ്ണസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൧൪൩. അനാപത്തി ഊനവീസതിവസ്സം പരിപുണ്ണസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം പരിപുണ്ണസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൧൧൪൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേന്തി. താ ബാലാ ഹോന്തി അബ്യത്താ; ന ജാനന്തി കപ്പിയം വാ അകപ്പിയം വാ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ.... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ"തി...പേ.... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ.... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ

പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠാരസവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന ഭിക്ഖവേ ദാതബ്ബാ. തായ അട്ഠാരസവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - അഹം, അയ്യേ , ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ അട്ഠാരസവസ്സാ കുമാരിഭൂതാ സങ്ഘം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം യാചാമീ’’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൧൨൬. ‘‘സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ അട്ഠാരസവസ്സാ കുമാരിഭൂതാ സങ്ഘം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ അട്ഠാരസവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

‘‘സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ അട്ഠാരസവസ്സാ കുമാരിഭൂതാ സങ്ഘം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ അട്ഠാരസവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ അട്ഠാരസവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതിയാ ദാനം, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

‘‘ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമായ അട്ഠാരസവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖാസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ’’തി.

സാ അട്ഠാരസവസ്സാ കുമാരിഭൂതാ ഏവം വദേഹീതി വത്തബ്ബാ - ‘‘പാണാതിപാതാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം സമാദിയാമി...പേ॰... വികാലഭോജനാ വേരമണിം ദ്വേ വസ്സാനി അവീതിക്കമ്മ സമാദാനം സമാദിയാമീ’’തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൨൭. **‘‘യാ പന ഭിക്ഖുനീ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു അസിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ**’’ന്തി.

൧൧൨൮. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സാ നാമ പത്തവീസതിവസ്സാ. **കുമാരിഭൂതാ** നാമ സാമണേരീ വുച്ചതി. **ദ്വേ വസ്സാനീ**തി ദ്വേ സംവച്ഛരാനി. **അസിക്ഖിതസിക്ഖാ** നാമ സിക്ഖാ വാ ന ദിന്നാ ഹോതി, ദിന്നാ വാ സിക്ഖാ കുപിതാ. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

''വുട്ഠാപേസ്സാമീ''തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൨൭. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൨൮. അനാപത്തി പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൧൧൨൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - ''ഏഥ സിക്ഖമാനാ, ഇമം ജാനാഥ, ഇമം ദേഥ, ഇമം ആഹരഥ, ഇമിനാ അത്ഥോ, ഇമം കപ്പിയം കരോഥാ''തി. താ ഏവമാഹംസു - ''ന മയം, അയ്യേ, സിക്ഖമാനാ; ഭിക്ഖുനിയോ മയ''ന്തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ , അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ... പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. തായ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സായ

കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - അഹം, അയ്യേ, ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സാ കുമാരിഭൂതാ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ സങ്ഘം വുട്ഠാനസമ്മുതിം യാചാമീ''തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൧൩൧. ''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സാ കുമാരിഭൂതാ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ സങ്ഘം വുട്ഠാനസമ്മുതിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സാ കുമാരിഭൂതാ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ സങ്ഘം വുട്ഠാനസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതിയാ ദാനം, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

''ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സായ കുമാരിഭൂതായ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ വുട്ഠാനസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൩൨. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന അസമ്മതം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൧൩൩. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സാ നാമ പത്തവീസതിവസ്സാ. **കുമാരിഭൂതാ** നാമ സാമണേരീ വുച്ചതി. **ദ്വേ വസ്സാനീ**തി ദ്വേ സംവച്ഛരാനി. **സിക്ഖിതസിക്ഖാ** നാമ ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ . **അസമ്മതാ** നാമ ഞത്തിദുതിയേന കമ്മേന വുട്ഠാനസമ്മുതി ന ദിന്നാ ഹോതി. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

''വുട്ഠാപേസ്സാമീ''തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം.

ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൩൪. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൩൫. അനാപത്തി പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സം കുമാരിഭൂതം ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖം സങ്ഘേന സമ്മതം വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൧൧൩൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഊനദ്വാദസവസ്സാ വുട്ഠാപേന്തി. താ ബാലാ ഹോന്തി അബ്യത്താ ന ജാനന്തി കപ്പിയം വാ അകപ്പിയം വാ. സദ്ധിവിഹാരിനിയോപി ബാലാ ഹോന്തി അബ്യത്താ; ന ജാനന്തി കപ്പിയം വാ അകപ്പിയം വാ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഊനദ്വാദസവസ്സാ വുട്ഠാപേസ്സന്തീ’’തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഊനദ്വാദസവസ്സാ വുട്ഠാപേന്തീതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഊനദ്വാദസവസ്സാ വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൩൭. **‘‘യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഊനദ്വാദസവസ്സാ വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൧൧൩൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഊനദ്വാദസവസ്സാ നാമ അപ്പത്തദ്വാദസവസ്സാ.

വുട്ഠാപേയ്യാതി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

‘‘വുട്ഠാപേസ്സാമീ’’തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൩൯. അനാപത്തി പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൧൧൪൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ സങ്ഘേന അസമ്മതാ വുട്ഠാപേന്തി. താ ബാലാ ഹോന്തി അബ്യത്താ; ന ജാനന്തി കപ്പിയം വാ അകപ്പിയം വാ. സദ്ധിവിഹാരിനിയോപി ബാലാ ഹോന്തി അബ്യത്താ; ന ജാനന്തി കപ്പിയം വാ അകപ്പിയം വാ. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ സങ്ഘേന അസമ്മതാ വുട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ സങ്ഘേന അസമ്മതാ വുട്ഠാപേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ സങ്ഘേന അസമ്മതാ വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഭിക്ഖുനിയാ വുട്ഠാപനസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. തായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഭിക്ഖുനിയാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - അഹം, അയ്യേ, ഇത്ഥന്നാമാ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘം വുട്ഠാപനസമ്മുതിം യാചാമീ''തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. സാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘേന പരിച്ഛിന്ദിതബ്ബാ - ''ബ്യത്തായം ഭിക്ഖുനീ ലജ്ജിനീ''തി. സചേ ബാലാ ച ഹോതി അലജ്ജിനീ ച, ന ദാതബ്ബാ. സചേ ബാലാ ഹോതി ലജ്ജിനീ, ന ദാതബ്ബാ. സചേ ബ്യത്താ ഹോതി അലജ്ജിനീ, ന ദാതബ്ബാ. സചേ ബ്യത്താ ച ഹോതി ലജ്ജിനീ ച, ദാതബ്ബാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൧൪൧. ''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘം വുട്ഠാപനസമ്മുതിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഭിക്ഖുനിയാ വുട്ഠാപനസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘം വുട്ഠാപനസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഭിക്ഖുനിയാ വുട്ഠാപനസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഭിക്ഖുനിയാ വുട്ഠാപനസമ്മുതിയാ ദാനം, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

''ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമായ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സായ ഭിക്ഖുനിയാ വുട്ഠാപനസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം

ധാരയാമീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൪൫. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ സങ്ഘേന അസമ്മതാ വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ''ന്തി** .

൧൧൪൬. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ നാമ പത്തദ്വാദസവസ്സാ.

അസമ്മതാ നാമ ഞത്തിദുതിയേന കമ്മേന വുട്ഠാപനസമ്മുതി ന ദിന്നാ ഹോതി. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

''വുട്ഠാപേസ്സാമീ''തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൪൭. ധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ വേമതികാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ വുട്ഠാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

അധമ്മകമ്മേ ധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അധമ്മകമ്മേ അധമ്മകമ്മസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൪൮. അനാപത്തി പരിപുണ്ണദ്വാദസവസ്സാ സങ്ഘേന സമ്മതാ വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൧൧൪൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ വുട്ഠാപനസമ്മുതിം യാചതി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ചണ്ഡകാളിം ഭിക്ഖുനിം പരിച്ഛിന്ദിത്വാ - ''അലം താവ തേ, അയ്യേ, വുട്ഠാപിതേനാ''തി, വുട്ഠാപനസമ്മുതിം ന അദാസി. ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ 'സാധൂ'തി പടിസ്സുണി. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ അഞ്ഞാസം ഭിക്ഖുനീനം വുട്ഠാപനസമ്മുതിം ദേതി. ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''അഹമേവ നൂന ബാലാ, അഹമേവ നൂന അലജ്ജിനീ; യം സങ്ഘോ അഞ്ഞാസം ഭിക്ഖുനീനം വുട്ഠാപനസമ്മുതിം ദേതി, മയ്ഹമേവ ന ദേതീ''തി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ

ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ചണ്ഡകാളീ - 'അലം താവ തേ, അയ്യേ, വുട്ഠാപിതേനാ'തി വുച്ചമാനാ 'സാധൂ'തി പടിസ്സുണിത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, 'ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ അലം താവ തേ അയ്യേ വുട്ഠാപിതേനാ'തി വുച്ചമാനാ "സാധൂ"തി പടിസ്സുണിത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജതീതി [ആപജ്ജീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡകാളീ ഭിക്ഖുനീ - "അലം താവ തേ, അയ്യേ, വുട്ഠാപിതേനാ"തി വുച്ചമാനാ 'സാധൂ'തി പടിസ്സുണിത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൪൭. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ - 'അലം താവ തേ, അയ്യേ, വുട്ഠാപിതേനാ'തി വുച്ചമാനാ 'സാധൂ'തി പടിസ്സുണിത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൧൪൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അലം താവ തേ അയ്യേ വുട്ഠാപിതേനാതി അലം താവ തേ, അയ്യേ, ഉപസമ്പാദിതേന. 'സാധൂ'തി പടിസ്സുണിത്വാ പച്ഛാ ഖീയനധമ്മം ആപജ്ജതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൪൯. അനാപത്തി പകതിയാ ഛന്ദാ ദോസാ മോഹാ ഭയാ കരോന്തം ഖിയ്യതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൧൧൫൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ സിക്ഖമാനാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഉപസങ്കമിത്വാ ഉപസമ്പദം യാചി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തം സിക്ഖമാനം - "സചേ മേ ത്വം, അയ്യേ, ചീവരം ദസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി വത്വാ, നേവ വുട്ഠാപേതി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി. അഥ ഖോ സാ സിക്ഖമാനാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ സിക്ഖമാനം - 'സചേ മേ ത്വം, അയ്യേ, ചീവരം ദസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീ'തി വത്വാ, നേവ വുട്ഠാപേസ്സതി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖമാനം - "സചേ മേ ത്വം, അയ്യേ , ചീവരം ദസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി വത്വാ, നേവ വുട്ഠാപേതി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖമാനം - "സചേ മേ ത്വം, അയ്യേ, ചീവരം ദസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി വത്വാ, നേവ വുട്ഠാപേസ്സതി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ

പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൫൯. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖമാനം - 'സചേ മേ ത്വം, അയ്യേ, ചീവരം ദസ്സസി, ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീ'തി വത്വാ, സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീ നേവ വുട്ഠാപേയ്യ ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൧൧൬൦. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സിക്ഖമാനാ നാമ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ.

സചേ മേ ത്വം അയ്യേ ചീവരം ദസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീതി ഏവാഹം തം ഉപസമ്പാദേസ്സാമി.

സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീതി അസതി അന്തരായേ.

നേവ വുട്ഠാപേയ്യാതി ന സയം വുട്ഠാപേയ്യ.

ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യാതി ന അഞ്ഞം ആണാപേയ്യ. "നേവ വുട്ഠാപേസ്സാമി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ"തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൬൧. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮. അട്ഠമസിക്ഖാപദം

൧൧൬൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ സിക്ഖമാനാ ഥുല്ലനന്ദം ഭിക്ഖുനിം ഉപസങ്കമിത്വാ ഉപസമ്പദം യാചി. ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ തം സിക്ഖമാനം "സചേ മം ത്വം, അയ്യേ, ദ്വേ വസ്സാനി അനുബന്ധിസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി വത്വാ, നേവ വുട്ഠാപേതി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതി. അഥ ഖോ സാ സിക്ഖമാനാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ സിക്ഖമാനം - സചേ മം ത്വം, അയ്യേ, ദ്വേ വസ്സാനി അനുബന്ധിസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീതി വത്വാ, നേവ വുട്ഠാപേസ്സതി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖമാനം - "സചേ മം ത്വം അയ്യേ ദ്വേ വസ്സാനി അനുബന്ധിസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി വത്വാ, നേവ വുട്ഠാപേതി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരോതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖമാനം - "സചേ മം ത്വം, അയ്യേ, ദ്വേ വസ്സാനി അനുബന്ധിസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി വത്വാ, നേവ വുട്ഠാപേസ്സതി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം

കരിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൭൭. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖമാനം - 'സചേ മം ത്വം അയ്യേ ദ്വേ വസ്സാനി അനുബന്ധിസ്സസി ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീ'തി വത്വാ, സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീ നേവ വുട്ഠാപേയ്യ ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

൧൧൭൮. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സിക്ഖമാനാ നാമ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ.

സചേ മം ത്വം അയ്യേ ദ്വേ വസ്സാനി അനുബന്ധിസ്സസീതി ദ്വേ സംവച്ഛരാനി ഉപട്ഠഹിസ്സസി.

ഏവാഹം തം വുട്ഠാപേസ്സാമീതി ഏവാഹം തം ഉപസമ്പാദേസ്സാമി.

സാ പച്ഛാ അനന്തരായികിനീതി അസതി അന്തരായേ.

നേവ വുട്ഠാപേയ്യാതി ന സയം വുട്ഠാപേയ്യ.

ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരേയ്യാതി ന അഞ്ഞം ആണാപേയ്യ. "നേവ വുട്ഠാപേസ്സാമി ന വുട്ഠാപനായ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ"തി ധുരം നിക്ഖിത്തമത്തേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൭൯. അനാപത്തി സതി അന്തരായേ, പരിയേസിത്വാ ന ലഭതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൯. നവമസിക്ഖാപദം

൧൧൮൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പുരിസസംസട്ഠം കുമാരകസംസട്ഠം ചണ്ഡിം സോകാവാസം [സോകവസ്സം (സീ॰) സോകാവസ്സം (സ്യാ॰)] ചണ്ഡകാളിം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേതി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ പുരിസസംസട്ഠം കുമാരകസംസട്ഠം ചണ്ഡിം സോകാവാസം [സോകവസ്സം (സീ॰) സോകാവസ്സം (സ്യാ॰)] ചണ്ഡകാളിം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പുരിസസംസട്ഠം കുമാരകസംസട്ഠം ചണ്ഡിം സോകാവാസം [സോകവസ്സം (സീ॰) സോകാവസ്സം (സ്യാ॰)] ചണ്ഡകാളിം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേതീതി [വുട്ഠാപേസീതി (ക॰)]? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പുരിസസംസട്ഠം കുമാരകസംസട്ഠം ചണ്ഡിം സോകാവാസം ചണ്ഡകാളിം

സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ... പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൩൯. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ പുരിസസംസട്ഠം കുമാരകസംസട്ഠം ചണ്ഡിം സോകാവാസം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൧൪൦. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പുരിസോ നാമ പത്തവീസതിവസ്സോ. **കുമാരകോ** നാമ അപ്പത്തവീസതിവസ്സോ. **സംസട്ഠാ** നാമ അനനുലോമികേന കായികവാചസികേന സംസട്ഠാ. **ചണ്ഡീ** നാമ കോധനാ വുച്ചതി.

സോകാവാസാ നാമ പരേസം ദുക്ഖം ഉപ്പാദേതി, സോകം ആവിസതി. **സിക്ഖമാനാ** നാമ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

"വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ; ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൪൧. അനാപത്തി അജാനന്തീ വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

നവമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൦. ദസമസിക്ഖാപദം

൧൧൪൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ മാതാപിതൂഹിപി സാമികേനപി അനനുഞ്ഞാതം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേതി. മാതാപിതരോപി സാമികോപി ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ അമ്ഹേഹി അനനുഞ്ഞാതം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സതീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ മാതാപിതൂനമ്പി സാമികസ്സപി ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ മാതാപിതൂഹിപി സാമികേനപി അനനുഞ്ഞാതം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സതീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ, മാതാപിതൂഹിപി സാമികേനപി അനനുഞ്ഞാതം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേതീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ മാതാപിതൂഹിപി സാമികേനപി അനനുഞ്ഞാതം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൨൩. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ മാതാപിതൂഹി വാ സാമികേന വാ അനനുഞ്ഞാതം സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൧൨൪. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

മാതാപിതരോ നാമ ജനകാ വുച്ചന്തി. **സാമികോ** നാമ യേന പരിഗ്ഗഹിതാ ഹോതി. **അനനുഞ്ഞാതാ**തി അനാപുച്ഛാ. **സിക്ഖമാനാ** നാമ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

വുട്ഠാപേസ്സാമീതി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൨൫. അനാപത്തി അജാനന്തീ വുട്ഠാപേതി, അപലോകേത്വാ വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൧. ഏകാദസമസിക്ഖാപദം

൧൧൨൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ - “സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സാമീ”തി ഥേരേ ഭിക്ഖൂ സന്നിപാതേത്വാ പഹൂതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പസ്സിത്വാ - “ന താവാഹം, അയ്യാ, സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സാമീ”തി ഥേരേ ഭിക്ഖൂ ഉയ്യോജേത്വാ ദേവദത്തം കോകാലികം കടമോദകതിസ്സകം ഖണ്ഡദേവിയാ പുത്തം സമുദ്ദദത്തം സന്നിപാതേത്വാ സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഥുല്ലനന്ദാ പാരിവാസികഛന്ദദാനേന സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സതീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പാരിവാസികഛന്ദദാനേന സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേതീതി [വുട്ഠാപേസീതി (ക॰)]? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഥുല്ലനന്ദാ ഭിക്ഖുനീ പാരിവാസികഛന്ദദാനേന സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൨൭. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ പാരിവാസികഛന്ദദാനേന സിക്ഖമാനം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൧൨൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

പാരിവാസികഛന്ദദാനേനാതി വുട്ഠിതായ പരിസായ. **സിക്ഖമാനാ** നാമ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി

ഉപസമ്പാദേയ്യ.

“വുട്ഠാപേസ്സാമീ”തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൬൯. അനാപത്തി അവുട്ഠിതായ പരിസായ വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഏകാദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൨. ദ്വാദസമസിക്ഖാപദം

൧൧൭൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ അനുവസ്സം വുട്ഠാപേന്തി, ഉപസ്സയോ ന സമ്മതി. മനുസ്സാ [മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ (സീ॰)] ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അനുവസ്സം വുട്ഠാപേസ്സന്തി, ഉപസ്സയോ ന സമ്മതീ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അനുവസ്സം വുട്ഠാപേസ്സന്തീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അനുവസ്സം വുട്ഠാപേന്തീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അനുവസ്സം വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൭൧. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ അനുവസ്സം വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൧൭൨. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അനുവസ്സന്തി അനുസംവച്ഛരം. **വുട്ഠാപേയ്യാ**തി ഉപസമ്പാദേയ്യ.

“വുട്ഠാപേസ്സാമീ”തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൭൩. അനാപത്തി ഏകന്തരികം വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദ്വാദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൩. തേരസമസിക്ഖാപദം

൧൧൭൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഏകം വസ്സം ദ്വേ വുട്ഠാപേന്തി. ഉപസ്സയോ തഥേവ ന സമ്മതി. മനുസ്സാ [മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ (സീ॰)] തഥേവ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഏകം വസ്സം ദ്വേ വുട്ഠാപേസ്സന്തി! ഉപസ്സയോ തഥേവ ന സമ്മതീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഏകം വസ്സം ദ്വേ വുട്ഠാപേസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഏകം വസ്സം ദ്വേ വുട്ഠാപേന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഏകം വസ്സം ദ്വേ വുട്ഠാപേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൭൫. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഏകം വസ്സം ദ്വേ വുട്ഠാപേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൧൭൬. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഏകം വസ്സന്തി ഏകം സംവച്ഛരം. **ദ്വേ വുട്ഠാപേയ്യാതി** ദ്വേ ഉപസമ്പാദേയ്യ.

"ദ്വേ വുട്ഠാപേസ്സാമീ"തി ഗണം വാ ആചരിനിം വാ പത്തം വാ ചീവരം വാ പരിയേസതി, സീമം വാ സമ്മന്നതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഞത്തിയാ ദുക്കടം. ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി ദുക്കടാ. കമ്മവാചാപരിയോസാനേ ഉപജ്ഝായായ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. ഗണസ്സ ച ആചരിനിയാ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൧൭൭. അനാപത്തി ഏകന്തരികം ഏകം വുട്ഠാപേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തേരസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

കുമാരീഭൂതവഗ്ഗോ അട്ഠമോ.

൯. ഛത്തുപാഹനവഗ്ഗോ

൧. പഠമസിക്ഖാപദം

൧൧൭൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഛത്തുപാഹനം ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഛത്തുപാഹനം ധാരേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി

വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഛത്തുപാഹനം ധാരേസ്സന്തീ’’തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഛത്തുപാഹനം ധാരേന്തീതി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ… പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഛത്തുപാഹനം ധാരേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

‘‘യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഛത്തുപാഹനം ധാരേയ്യ, പാചിത്തിയ’’ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൧൭൭. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ ഗിലാനാ ഹോതി. തസ്സാ വിനാ ഛത്തുപാഹനം ന ഫാസു ഹോതി…പേ॰… ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനായ ഭിക്ഖുനിയാ ഛത്തുപാഹനം. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൭൮. **‘‘യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഗിലാനാ ഛത്തുപാഹനം ധാരേയ്യ, പാചിത്തിയ’’**ന്തി.

൧൧൭൯. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ…പേ॰… **ഭിക്ഖുനീ**തി…പേ॰… അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഗിലാനാ നാമ യസ്സാ വിനാ ഛത്തുപാഹനം ഫാസു ഹോതി.

ഗിലാനാ നാമ യസ്സാ വിനാ ഛത്തുപാഹനം ന ഫാസു ഹോതി.

ഛത്തം നാമ തീണി ഛത്താനി - സേതച്ഛത്തം, കിലഞ്ജച്ഛത്തം, പണ്ണച്ഛത്തം മണ്ഡലബദ്ധം സലാകബദ്ധം. **ധാരേയ്യാ**തി സകിമ്പി ധാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൮൦. അഗിലാനാ അഗിലാനസഞ്ഞാ ഛത്തുപാഹനം ധാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗിലാനാ വേമതികാ ഛത്തുപാഹനം ധാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗിലാനാ ഗിലാനസഞ്ഞാ ഛത്തുപാഹനം ധാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഛത്തം ധാരേതി ന ഉപാഹനം, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഉപാഹനം ധാരേതി ന ഛത്തം, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . ഗിലാനാ അഗിലാനസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനാ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനാ ഗിലാനസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൧൮൧. അനാപത്തി ഗിലാനായ, ആരാമേ ആരാമൂപചാരേ ധാരേതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയസിക്ഖാപദം

൧൧൮൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ യാനേന യായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ യാനേന യായിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰ ... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ യാനേന യായിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ യാനേന യായന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ യാനേന യായിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

"യാ പന ഭിക്ഖുനീ യാനേന യായേയ്യ, പാചിത്തിയ"ന്തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൧൮൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ ഗിലാനാ ഹോതി, ന സക്കോതി പദസാ ഗന്തും...പേ॰... ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനായ ഭിക്ഖുനിയാ യാനം. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൮൬. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഗിലാനാ യാനേന യായേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൧൮൭. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഗിലാനാ നാമ സക്കോതി പദസാ ഗന്തും.

ഗിലാനാ നാമ ന സക്കോതി പദസാ ഗന്തും.

യാനം നാമ വയ്ഹം രഥോ സകടം സന്ദമാനികാ സിവികാ പാടങ്കീ.

യായേയ്യാതി സകിമ്പി യാനേന യായതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൮൮. അഗിലാനാ അഗിലാനസഞ്ഞാ യാനേന യായതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഗിലാനാ വേമതികാ യാനേന യായതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . അഗിലാനാ ഗിലാനസഞ്ഞാ യാനേന യായതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ഗിലാനാ അഗിലാനസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനാ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനാ ഗിലാനസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൧൮൯. അനാപത്തി ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദുതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൩. തതിയസിക്ഖാപദം

൧൧൯൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ അഞ്ഞതരിസ്സാ ഇത്ഥിയാ കുലൂപികാ ഹോതി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ തം ഭിക്ഖുനിം ഏതദവോച - ''ഹന്ദായ്യേ, ഇമം സങ്ഘാണിം അമുകായ നാമ ഇത്ഥിയാ ദേഹീ''തി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ - ''സചാഹം പത്തേന ആദായ ഗച്ഛാമി വിസ്സരോ മേ ഭവിസ്സതീ''തി പടിമുഞ്ചിത്വാ അഗമാസി. തസ്സാ രഥികായ സുത്തകേ ഛിന്നേ വിപ്പകിരിയിംസു. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ സങ്ഘാണിം ധാരേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰ ... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘാണിം ധാരേസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘാണിം ധാരേതീ''തി [ധാരേസീതി (ക॰)]? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘാണിം ധാരേസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൯൧. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ സങ്ഘാണിം ധാരേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൧൯൨. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സങ്ഘാണി നാമ യാ കാചി കടൂപഗാ.

ധാരേയ്യാതി സകിമ്പി ധാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൯൩. അനാപത്തി ആബാധപ്പച്ചയാ, കടിസുത്തകം ധാരേതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തതിയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൪. ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം

൧൧൯൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഇത്ഥാലങ്കാരം ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഇത്ഥാലങ്കാരം ധാരേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഇത്ഥാലങ്കാരം

ധാരേസ്സന്തീ”തി ...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഇത്ഥാലങ്കാരം ധാരേന്തീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഇത്ഥാലങ്കാരം ധാരേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൯൫. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഇത്ഥാലങ്കാരം ധാരേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൧൯൬. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഇത്ഥാലങ്കാരോ നാമ സീസൂപഗോ ഗീവൂപഗോ ഹത്ഥൂപഗോ പാദൂപഗോ കടൂപഗോ. **ധാരേയ്യാ**തി സകിമ്പി ധാരേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൧൯൭. അനാപത്തി ആബാധപച്ചയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ചതുത്ഥസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൫. പഞ്ചമസിക്ഖാപദം

൧൧൯൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗന്ധവണ്ണകേന നഹായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഗന്ധവണ്ണകേന നഹായിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗന്ധവണ്ണകേന നഹായിസ്സന്തീ”തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗന്ധവണ്ണകേന നഹായന്തീതി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗന്ധവണ്ണകേന നഹായിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൧൯൯. **“യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഗന്ധവണ്ണകേന നഹായേയ്യ, പാചിത്തിയ”**ന്തി.

൧൨൦൦. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഗന്ധോ നാമ യോ കോചി ഗന്ധോ. **വണ്ണകം** നാമ യം കിഞ്ചി വണ്ണകം. **നഹായേയ്യാ**തി നഹായതി. പയോഗേ ദുക്കടം, നഹാനപരിയോസാനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൨൦൧. അനാപത്തി ആബാധപ്പച്ചയാ, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഞ്ചമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൬. ഛട്ഠസിക്ഖാപദം

൯൨൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ വാസിതകേന പിഞ്ഞാകേന നഹായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ വാസിതകേന പിഞ്ഞാകേന നഹായിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ വാസിതകേന പിഞ്ഞാകേന നഹായിസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ വാസിതകേന പിഞ്ഞാകേന നഹായന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ വാസിതകേന പിഞ്ഞാകേന നഹായിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൨൩. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ വാസിതകേന പിഞ്ഞാകേന നഹായേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൯൨൪. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

വാസിതകം നാമ യം കിഞ്ചി ഗന്ധവാസിതകം. **പിഞ്ഞാകം** നാമ തിലപിട്ഠം വുച്ചതി. **നഹായേയ്യാ**തി നഹായതി. പയോഗേ ദുക്കടം, നഹാനപരിയോസാനേ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൨൫. അനാപത്തി ആബാധപ്പച്ചയാ, പകതിപിഞ്ഞാകേന നഹായതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഛട്ഠസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൭. സത്തമസിക്ഖാപദം

൯൨൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേന്തിപി പരിമദ്ദാപേന്തിപി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേസ്സന്തിപി പരിമദ്ദാപേസ്സന്തിപി സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേസ്സന്തിപി പരിമദ്ദാപേസ്സന്തിപീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേന്തിപി പരിമദ്ദാപേന്തിപീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ,

ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേസ്സന്തിപി പരിമദ്ദാപേസ്സന്തിപി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൨൦൭. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേയ്യ വാ പരിമദ്ദാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൨൦൮. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഭിക്ഖുനിയാതി അഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനിയാ. **ഉമ്മദ്ദാപേയ്യ വാതി** ഉമ്മദ്ദാപേതി [ഉബ്ബട്ടാപേതി (സീ॰)], ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. **പരിമദ്ദാപേയ്യ വാതി** സമ്ബാഹാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൨൦൯. അനാപത്തി ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

സത്തമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൮-൯-൧൦. അട്ഠമ-നവമ-ദസമസിക്ഖാപദം

൧൨൧൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ സിക്ഖമാനായ ഉമ്മദ്ദാപേന്തിപി പരിമദ്ദാപേന്തിപി...പേ॰... സാമണേരിയാ ഉമ്മദ്ദാപേന്തിപി പരിമദ്ദാപേന്തിപി...പേ॰... ഗിഹിനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേന്തിപി പരിമദ്ദാപേന്തിപി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഗിഹിനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേസ്സന്തിപി പരിമദ്ദാപേസ്സന്തിപി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഗിഹിനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേസ്സന്തിപി പരിമദ്ദാപേസ്സന്തിപീതി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഗിഹിനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേന്തിപി പരിമദ്ദാപേന്തിപീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഗിഹിനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേസ്സന്തിപി പരിമദ്ദാപേസ്സന്തിപി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൨൧൧. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ (സിക്ഖമാനായ...പേ॰... സാമണേരിയാ...പേ॰...) ഗിഹിനിയാ ഉമ്മദ്ദാപേയ്യ വാ പരിമദ്ദാപേയ്യ വാ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൨൧൨. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

സിക്ഖമാനാ നാമ ദ്വേ വസ്സാനി ഛസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖാ.

സാമണേരീ നാമ ദസസിക്ഖാപദികാ.

ഗിഹിനീ നാമ അഗാരിനീ വുച്ചതി.

ഉമ്മദ്ദാപേയ്യ വാതി ഉമ്മദ്ദാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

പരിമദ്ദാപേയ്യ വാതി സമ്ബാഹാപേതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൨൩. അനാപത്തി ഗിലാനായ [ആബാധപ്പച്ചയാ (ക॰)], ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമ നവമ ദസമസിക്ഖാപദാനി നിട്ഠിതാനി.

൧൧. ഏകാദസമസിക്ഖാപദം

൯൨൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുസ്സ പുരതോ അനാപുച്ഛാ ആസനേ നിസീദന്തി. ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുസ്സ പുരതോ അനാപുച്ഛാ ആസനേ നിസീദിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുസ്സ പുരതോ അനാപുച്ഛാ ആസനേ നിസീദന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുസ്സ പുരതോ അനാപുച്ഛാ ആസനേ നിസീദിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൯൨൫. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുസ്സ പുരതോ അനാപുച്ഛാ ആസനേ നിസീദേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൯൨൬. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

ഭിക്ഖുസ്സ പുരതോതി ഉപസമ്പന്നസ്സ പുരതോ. **അനാപുച്ഛാ**തി അനപലോകേത്വാ. **ആസനേ നിസീദേയ്യാ**തി അന്തമസോ ഛമായപി നിസീദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൯൨൭. അനാപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ ആസനേ നിസീദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാപുച്ഛിതേ വേമതികാ ആസനേ നിസീദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ . അനാപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ ആസനേ നിസീദതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൯൨൮. അനാപത്തി ആപുച്ഛാ ആസനേ നിസീദതി, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ഏകാദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൨. ദ്വാദസമസിക്ഖാപദം

൧൨൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ അനോകാസകതം ഭിക്ഖും പഞ്ഹം പുച്ഛന്തി. ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അനോകാസകതം ഭിക്ഖും പഞ്ഹം പുച്ഛിസ്സന്തീ"തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അനോകാസകതം ഭിക്ഖും പഞ്ഹം പുച്ഛന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അനോകാസകതം ഭിക്ഖും പഞ്ഹം പുച്ഛിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൨൮. **"യാ പന ഭിക്ഖുനീ അനോകാസകതം ഭിക്ഖും പഞ്ഹം പുച്ഛേയ്യ, പാചിത്തിയ"**ന്തി.

൧൨൯. **യാ പനാതി** യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീതി**...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അനോകാസകതന്തി അനാപുച്ഛാ. **ഭിക്ഖു**ന്തി ഉപസമ്പന്നം. **പഞ്ഹം പുച്ഛേയ്യാ**തി സുത്തന്തേ ഓകാസം കാരാപേത്വാ വിനയം വാ അഭിധമ്മം വാ പുച്ഛതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. വിനയേ ഓകാസം കാരാപേത്വാ സുത്തന്തം വാ അഭിധമ്മം വാ പുച്ഛതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അഭിധമ്മേ ഓകാസം കാരാപേത്വാ സുത്തന്തം വാ വിനയം വാ പുച്ഛതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൩൦. അനാപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ പഞ്ഹം പുച്ഛതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാപുച്ഛിതേ വേമതികാ പഞ്ഹം പുച്ഛതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അനാപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ പഞ്ഹം പുച്ഛതി, ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

ആപുച്ഛിതേ അനാപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ആപുച്ഛിതേ ആപുച്ഛിതസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൩൧. അനാപത്തി ഓകാസം കാരാപേത്വാ പുച്ഛതി, അനോദിസ്സ ഓകാസം കാരാപേത്വാ യത്ഥ കത്ഥചി പുച്ഛതി, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

ദ്വാദസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൧൩. തേരസമസിക്ഖാപദം

൧൩൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ അസങ്കച്ചികാ [അസങ്കച്ഛികാ (സ്യാ॰)] ഗാമം പിണ്ഡായ പാവിസി. തസ്സാ രഥികായ വാതമണ്ഡലികാ സങ്ഘാടിയോ ഉക്ഖിപിംസു. മനുസ്സാ

ഉക്കുട്ഠിം അകംസു - ''സുന്ദരാ അയ്യായ ഥനുദരാ''തി. സാ ഭിക്ഖുനീ തേഹി മനുസ്സേഹി ഉപ്പണ്ഡിയമാനാ മങ്കു അഹോസി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഉപസ്സയം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ അസങ്കച്ചികാ ഗാമം പവിസിസ്സതീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ അസങ്കച്ചികാ ഗാമം പാവിസീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ അസങ്കച്ചികാ ഗാമം പവിസിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൨൨൭. **''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അസങ്കച്ചികാ** [അസങ്കച്ഛികാ (സ്യാ॰)] **ഗാമം പവിസേയ്യ, പാചിത്തിയ''**ന്തി.

൧൨൨൮. **യാ പനാ**തി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അസങ്കച്ചികാതി വിനാ സങ്കച്ചികം.

സങ്കച്ചികം നാമ അധക്ഖകം ഉബ്ഭനാഭി, തസ്സ പടിച്ഛാദനത്ഥായ.

ഗാമം പവിസേയ്യാതി പരിക്ഖിത്തസ്സ ഗാമസ്സ പരിക്ഖേപം അതിക്കാമേന്തിയാ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ. അപരിക്ഖിത്തസ്സ ഗാമസ്സ ഉപചാരം ഓക്കമന്തിയാ ആപത്തി പാചിത്തിയസ്സ.

൧൨൨൯. അനാപത്തി അച്ഛിന്നചീവരികായ, നട്ഠചീവരികായ, ഗിലാനായ, അസ്സതിയാ, അജാനന്തിയാ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

തേരസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ഛത്തുപാഹനവഗ്ഗോ നവമോ.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, അയ്യായോ, ഛസട്ഠിസതാ പാചിത്തിയാ ധമ്മാ. തത്ഥായ്യായോ പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? പരിസുദ്ധേത്ഥായ്യായോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

ഖുദ്ദകം സമത്തം.

ഭിക്ഖുനിവിഭങ്ഗേ പാചിത്തിയകണ്ഡം നിട്ഠിതം.

൭. പാടിദേസനീയകണ്ഡം (ഭിക്ഖുനീവിഭങ്ഗോ)

൧. പഠമപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം

ഇമേ ഖോ പനായ്യായോ അട്ഠ പാടിദേസനീയാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൧൨൨൮. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! കസ്സ സമ്പന്നം ന മനാപം, കസ്സ സാദും ന രുച്ചതീ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ, ഭിക്ഖുനിയോ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

''യാ പന ഭിക്ഖുനീ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജേയ്യ, പടിദേസേതബ്ബം തായ ഭിക്ഖുനിയാ - 'ഗാരയ്ഹം, അയ്യേ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം, തം പടിദേസേമീ'''തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൨൨൯. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഗിലാനാ ഹോന്തി. ഗിലാനപുച്ഛികാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗിലാനാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോചും - ''കച്ചി, അയ്യേ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയ''ന്തി? ''പുബ്ബേ മയം, അയ്യേ, സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജാമ, തേന നോ ഫാസു ഹോതി; ഇദാനി പന ''ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്ത''ന്തി കുക്കുച്ചായന്താ ന വിഞ്ഞാപേമ, തേന നോ ന ഫാസു ഹോതീ''തി...പേ॰... ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനായ ഭിക്ഖുനിയാ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിതും . ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൨൩൦. ''യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഗിലാനാ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജേയ്യ, പടിദേസേതബ്ബം തായ ഭിക്ഖുനിയാ - 'ഗാരയ്ഹം, അയ്യേ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം തം പടിദേസേമീ'''തി.

൧൨൩൧. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഗിലാനാ നാമ യസ്സാ വിനാ സപ്പിനാ ഫാസു ഹോതി.

ഗിലാനാ നാമ യസ്സാ വിനാ സപ്പിനാ ന ഫാസു ഹോതി.

സപ്പി നാമ ഗോസപ്പി വാ അജികാസപ്പി വാ മഹിംസസപ്പി വാ. യേസം മംസം കപ്പതി തേസം സപ്പി.

അഗിലാനാ അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന "ഭുഞ്ജിസ്സാമീ"തി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

൧൨൩൨. അഗിലാനാ അഗിലാനസഞ്ഞാ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ. അഗിലാനാ വേമതികാ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ. അഗിലാനാ ഗിലാനസഞ്ഞാ സപ്പിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

ഗിലാനാ അഗിലാനസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനാ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനാ ഗിലാനസഞ്ഞാ, അനാപത്തി.

൧൨൩൩. അനാപത്തി ഗിലാനായ, ഗിലാനാ ഹുത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ അഗിലാനാ ഭുഞ്ജതി, ഗിലാനായ സേസകം ഭുഞ്ജതി, ഞാതകാനം പവാരിതാനം, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ, അത്തനോ ധനേന, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

പഠമപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

൨. ദുതിയാദിപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദാനി

൧൨൩൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തേലം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰… മധും വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰… ഫാണിതം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰… മച്ഛം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰… മംസം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰… ഖീരം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി…പേ॰… ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! കസ്സ സമ്പന്നം ന മനാപം, കസ്സ സാദും ന രുച്ചതീ"തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തീ"തി…പേ॰… സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തീതി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… ഏവഞ്ച പന ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

"യാ പന ഭിക്ഖുനീ ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജേയ്യ, പടിദേസേതബ്ബം തായ ഭിക്ഖുനിയാ - 'ഗാരയ്ഹം, അയ്യേ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം,

തം പടിദേസേമീ'"തി.

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

൧൨൩൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഗിലാനാ ഹോന്തി. ഗിലാനപുച്ഛികാ ഭിക്ഖുനിയോ ഗിലാനാ ഭിക്ഖുനിയോ ഏതദവോചും - "കച്ചി, അയ്യേ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയ"ന്തി? "പുബ്ബേ മയം, അയ്യേ, ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിമ്ഹാ, തേന നോ ഫാസു ഹോതി, ഇദാനി പന "ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്ത"ന്തി കുക്കുച്ചായന്താ ന വിഞ്ഞാപേമ, തേന നോ ന ഫാസു ഹോതീ"തി...പേ॰... ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനായ ഭിക്ഖുനിയാ ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

൧൨൩൮. "യാ പന ഭിക്ഖുനീ അഗിലാനാ (തേലം...പേ॰... മധും...പേ॰... ഫാണിതം... പേ॰... മച്ഛം...പേ॰... മംസം...പേ॰... ഖീരം...പേ॰...) ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജേയ്യ , പടിദേസേതബ്ബം തായ ഭിക്ഖുനിയാ - 'ഗാരയ്ഹം, അയ്യേ, ധമ്മം ആപജ്ജിം അസപ്പായം പാടിദേസനീയം, തം പടിദേസേമീ'"തി.

൧൨൩൯. യാ പനാതി യാ യാദിസാ...പേ॰... **ഭിക്ഖുനീ**തി...പേ॰... അയം ഇമസ്മിം അത്ഥേ അധിപ്പേതാ ഭിക്ഖുനീതി.

അഗിലാനാ നാമ യസ്സാ വിനാ ദധിനാ ഫാസു ഹോതി.

ഗിലാനാ നാമ യസ്സാ വിനാ ദധിനാ ന ഫാസു ഹോതി.

തേലം നാമ തിലതേലം സാസപതേലം മധുകതേലം ഏരണ്ഡതേലം വസാതേലം.

മധു നാമ മക്ഖികാമധു. **ഫാണിതം** നാമ ഉച്ഛുമ്ഹാ നിബ്ബത്തം. **മച്ഛോ** നാമ ഓദകോ വുച്ചതി. **മംസം** നാമ യേസം മംസം കപ്പതി തേസം മംസം. **ഖീരം** നാമ ഗോഖീരം വാ അജികാഖീരം വാ മഹിംസഖീരം വാ യേസം മംസം കപ്പതി തേസം ഖീരം. **ദധി** നാമ തേസഞ്ഞേവ ദധി.

അഗിലാനാ അത്തനോ അത്ഥായ വിഞ്ഞാപേതി, പയോഗേ ദുക്കടം. പടിലാഭേന ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അജ്ഝോഹാരേ അജ്ഝോഹാരേ ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

൧൨൪൦. അഗിലാനാ അഗിലാനസഞ്ഞാ ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ . അഗിലാനാ വേമതികാ ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ. അഗിലാനാ ഗിലാനസഞ്ഞാ ദധിം വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി, ആപത്തി പാടിദേസനീയസ്സ.

ഗിലാനാ അഗിലാനസഞ്ഞാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനാ വേമതികാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ഗിലാനാ ഗിലാനസഞ്ഞാ അനാപത്തി.

ഫവനൻ. അനാപത്തി ഗിലാനായ, ഗിലാനാ ഹുത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ അഗിലാനാ ഭുഞ്ജതി, ഗിലാനായ സേസകം ഭുഞ്ജതി, ഞാതകാനം പവാരിതാനം, അഞ്ഞസ്സത്ഥായ, അത്തനോ ധനേന, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി.

അട്ഠമപാടിദേസനീയസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, അയ്യായോ, അട്ഠ പാടിദേസനീയാ ധമ്മാ. തത്ഥായ്യായോ പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? പരിസുദ്ധേത്ഥായ്യായോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

ഭിക്ഖുനിവിഭങ്ഗേ പാടിദേസനീയകണ്ഡം നിട്ഠിതം.

൩. സേഖിയകണ്ഡം (ഭിക്ഖുനീവിഭങ്ഗോ)

൧. പരിമണ്ഡലവഗ്ഗോ

ഇമേ ഖോ പനായ്യായോ സേഖിയാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൧൨൪൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്തീ നിവാസേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്തീ നിവാസേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്തീ നിവാസേസ്സന്തീ''തി...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്തീ നിവാസേന്തീതി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ പുരതോപി പച്ഛതോപി ഓലമ്ബേന്തീ നിവാസേസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

''പരിമണ്ഡലം നിവാസേസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ''തി.

പരിമണ്ഡലം നിവാസേതബ്ബം നാഭിമണ്ഡലം ജാണുമണ്ഡലം പടിച്ഛാദേന്തിയാ. യാ അനാദരിയം പടിച്ച പുരതോ വാ പച്ഛതോ വാ ഓലമ്ബേന്തീ നിവാസേതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തിയാ, ഗിലാനായ, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ആദികമ്മികായാതി...പേ॰... (സംഖിത്തം).

൭. പാദുകവഗ്ഗോ

൧൨൪൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരോന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹിനിയോ കാമഭോഗിനിയോ''തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ഛാ, താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരിസ്സന്തീ''തി! അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ [യേ

തേ ഭിക്ഖൂ...പേ॰... (?)] ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ...പേ॰... ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - "സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരോന്തീ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കരിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

"ന ഉദകേ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ കരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി .

ഏവഞ്ചിദം ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം ഹോതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കാതും കുക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനായ ഭിക്ഖുനിയാ ഉദകേ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി ഖേളമ്പി കാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഇമം സിക്ഖാപദം ഉദ്ദിസന്തു -

"ന ഉദകേ അഗിലാനാ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ കരിസ്സാമീതി സിക്ഖാ കരണീയാ"തി.

ന ഉദകേ അഗിലാനായ ഉച്ചാരോ വാ പസ്സാവോ വാ ഖേളോ വാ കാതബ്ബോ. യാ അനാദരിയം പടിച്ച ഉദകേ അഗിലാനാ ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ കരോതി, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

അനാപത്തി അസഞ്ചിച്ച, അസ്സതിയാ, അജാനന്തിയാ, ഗിലാനായ, ഥലേ കതോ ഉദകം ഓത്ഥരതി, ആപദാസു, ഉമ്മത്തികായ, ഖിത്തചിത്തായ, വേദനാട്ടായ, ആദികമ്മികായാതി.

പന്നരസമസിക്ഖാപദം നിട്ഠിതം.

പാദുകവഗ്ഗോ സത്തമോ.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, അയ്യായോ, സേഖിയാ ധമ്മാ. തത്ഥായ്യായോ പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - "കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ"? പരിസുദ്ധേത്ഥായ്യായോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

സേഖിയകണ്ഡം നിട്ഠിതം.

൭. അധികരണസമഥാ (ഭിക്ഖുനീവിഭങ്ഗോ)

ഇമേ ഖോ പനായ്യായോ സത്ത അധികരണസമഥാ

ധമ്മാ ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛന്തി.

൧൨൪൮. ഉപ്പന്നുപ്പന്നാനം അധികരണാനം സമഥായ വൂപസമായ സമ്മുഖാവിനയോ ദാതബ്ബോ, സതിവിനയോ ദാതബ്ബോ, അമൂള്ഹവിനയോ ദാതബ്ബോ, പടിഞ്ഞായ കാരേതബ്ബം, യേഭുയ്യസികാ, തസ്സപാപിയസികാ, തിണവത്ഥാരകോതി.

ഉദ്ദിട്ഠാ ഖോ, അയ്യായോ, സത്ത അധികരണസമഥാ ധമ്മാ. തത്ഥായ്യായോ പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? ദുതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? തതിയമ്പി പുച്ഛാമി - ''കച്ചിത്ഥ പരിസുദ്ധാ''? പരിസുദ്ധേത്ഥായ്യായോ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

അധികരണസമഥാ നിട്ഠിതാ.

ഉദ്ദിട്ഠം ഖോ, അയ്യായോ, നിദാനം. ഉദ്ദിട്ഠാ അട്ഠ പാരാജികാ ധമ്മാ. ഉദ്ദിട്ഠാ സത്തരസ സങ്ഘാദിസേസാ ധമ്മാ. ഉദ്ദിട്ഠാ തിംസ നിസ്സഗ്ഗിയാ പാചിത്തിയാ ധമ്മാ. ഉദ്ദിട്ഠാ ഛസട്ഠിസതാ പാചിത്തിയാ ധമ്മാ. ഉദ്ദിട്ഠാ അട്ഠ പാടിദേസനീയാ ധമ്മാ. ഉദ്ദിട്ഠാ സേഖിയാ ധമ്മാ. ഉദ്ദിട്ഠാ സത്ത അധികരണസമഥാ ധമ്മാ. ഏത്തകം തസ്സ ഭഗവതോ സുത്താഗതം സുത്തപരിയാപന്നം അന്വദ്ധമാസം ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛതി. തത്ഥ സബ്ബാഹേവ സമഗ്ഗാഹി സമ്മോദമാനാഹി അവിവദമാനാഹി സിക്ഖിതബ്ബന്തി.

ഭിക്ഖുനിവിഭങ്ഗോ നിട്ഠിതോ.

പാചിത്തിയപാളി നിട്ഠിതാ.